

नालन्दा-देवनागरी-पालि-गन्थमालाय

सुत्तपिटके
खुद्दकनिकाये

अपदान (२)-बुद्धवंस- चरियापिटकपालि

पधानससोधको
भिक्षु जगदीसकस्सपो

बिहारराजकीयेन पालिपकासनमण्डलेन
पकासिता

बु०२५०३

१९५९

बि०२०१६

Nālanda Devanāgarī Pālī Series

THE
APADĀNA (II)-BUDDHAVAMSA-
CARIYĀPITAKA
[KHUDDAKANIKĀYA, Vol VII]

General Editor
BHIKKHU J KASHYAP

PĀLI PUBLICATION BOARD
(BIHAR GOVERNMENT)

B E 2503

V E 2016

1959

GENERAL PREFACE

The teaching of the prophets is generally distorted by the beliefs of the world and the interpretations of the priests. If we wish to ascertain what the founders of great religions taught, we have to get back to the original sources.

Buddhism in all its forms goes back to the life and teaching of the Buddha. While the austerities practised by him till he attained enlightenment appeal to the Hīnayāna, the Pāli, or the Southern school, his life of service and compassion for 45 years after the attainment of enlightenment is the authority for the Mahāyāna, the Sanskrit or the Northern school.

The religious quest springs from the consciousness of the imperfection and suffering of the world. The questions which worried Tolstoy in the fiftieth year of his life disturb all thinking men. "What is life? Why should I live? Why should I do anything? Is there any meaning in life that can overcome inevitable death?" Nijmzky summed up the whole problem in his *Diary* when he wrote 'The whole life of my wife and all of mankind is death.' How can we be saved from the body of this death? This is the problem of religion.

The Buddha traces suffering to selfish desire. Suffering is the result of tension between a living creature's essential impulse to try to make itself into the centre of the universe and its essential dependence on the rest of creation. Craving is that which binds the individual to the creative process. The individual with selfish desire becomes the slave of the universe. We can overcome suffering only if we get rid of *trsnā* or *tanhā*. To attempt to get rid of suffering through the various devices of self-deception is not to cease to suffer but to suffer in a different way.

The Buddha formulates the eight fold path of morality which helps us to eliminate selfish desire and overcome suffer

ing When the Upanisads declare, "That thou art", *tat tvam asi*, it is not a mere statement of fact. It is a call to action. Make thyself that which thou know thou canst be. Whereas the Hindu mind believes in a permanent element in the individual which can stand firm and unshaken in the midst of change, the Buddhist stresses the dynamic character of the self. No change is possible with an unchanging consciousness. We can achieve the possibilities in us by the exertion of the will rather than by the play of the intellect. Religion is not a creed, but a vital process. It is no use railing against God or destiny when we are ourselves the authors of our disgrace. If few are chosen, it is because few choose to be chosen. The Buddha laid stress on the creative freedom of man. The Buddha did not encourage dependence on the supernatural. He could not conceive of a being capable of creating a world for the express purpose of its creatures praising him. The ten veramanis or prohibitions or abstinences called *dasasīla* or *dasasīksāpada* which the novices in the Path of Buddhism utter are given in these words. "I take upon myself the abstinence, (1) from destroying life, (2) from taking what is not given, (3) from leading an unchaste life, (4) from speaking untruth, (5) from giving myself to intoxicating drugs, (6) from eating at irregular hours, (7) from seeing musical and dancing performances and other shows and pageants, (8) from wearing garlands, perfumes, unguents and other bodily decorations, (9) from using high couches and seats (10) from accepting gifts of gold and silver." The first five are the Buddhist *pañcasīla*.

Pānātipātā veramanī sikkhāpadam samādiyāmi
 Adinnādānā veramanī sikkhāpadam samādiyāmi
 Kāmesu micchācāra veramanī sikkhāpadam samādiyāmi
 Musāvādā veramanī sikkhāpadam samādiyāmi
 Surā merayamajja-pamādatthānā

veramanī sikkhāpadam samādiyāmi

Conflicts in the world are conflicts in the human soul enlarged. If men were at peace within themselves, the outer conflicts between nations would inevitably cease. By practising the Buddha's *pañcasīla* we will develop patience, courage, love

and unselfishness The Buddha teaches us that even in an age of anxiety and violence, it is possible to gain and maintain inner harmony, which is not at the mercy of outward circumstance

Nirvāṇam paramam sukham Nirvāṇa is the highest bliss It is not a negative state of annihilation but a positive state of joy, consciousness grown from an unhappy to a beatific one The Buddha does not tell us that man is but a bubble on the turbulent surface of nature and that he has no destiny save to undergo dissolution The Hindu affirms that man can realise his identity with Brahman, the ground of all being, the Buddhist says that man can live in a transfigured world where *samsāra* and *nirvana* are one In *Mahā saccaka Sutta*, the Buddha himself is reported to have described the supreme triumph of reaching the goal of his quest as follows

“When this knowledge, this insight had arisen within me, my heart was set free from intoxication of lusts, set free from the intoxication of becoming, set free from the intoxication of ignorance In me, thus emancipated, there arose the certainty of that emancipation And I came to know “Rebirth is at an end The higher life has been fulfilled What had to be done has been accomplished After this present life there is no further for this or that This last insight did I attain to in the last watch of the night Ignorance was beaten down, insight arose, darkness was destroyed, the light came, inasmuch as I was there strenuous, earnest, master of myself” Thus ended the struggle of six long years

The Buddha is said to be a physician Even as the physician strives to restore to health a sick man, the Buddha tries to restore us to our normal condition If our leaders become normal, we may be able to replace the present social order in which division, falsehood and violence prevail, by a new one in which humanity, truth and brotherhood will reign

On the occasion of the 2,500th anniversary of the Buddha's parinirvāṇa, the Government of India decided to publish

standard versions in Devanāgarī script of the complete Pāli and the Sanskrit texts of the two schools, Southern and Northern, in the hope that some of the readers of these books may be impelled to love the good, to practise altruism and hold their spirit aloof from the desires and ambitions of the world

S Radhakrishnan

INTRODUCTION

The Apadāna is a collection of the previous life stories of the Buddha, Solitary Buddha, the Chief Disciples, and many other Arahants. The chief concluding stress being to show that even the smallest meritorious act has the potentiality to give great results even after aeons. Due to the mythological nature of these, scholars are of opinion that the compilation of this book represent a date much later than that of any other. All the Apadānas are in *Gāthas*, stanzas, put in the mouth of the saints themselves, with the note at the end—‘thus the Venerable spoke the above stanzas’.

The main book of the Apadāna consists of two parts—relating to the male and female saints. We have followed the suggestion of the Burmese Chatthasanagāyana in distributing the contents of the book in the two volumes, and including the Buddhavamsa and the Cariyāpitaka in the second.

The Buddhavamsa gives an account of the previous Buddhas with whom the Bodhisatta had come in contact and about whom they had made the prediction that he would attain Perfect Enlightenment. It is interesting to note that the Jain mythology also gives a similar account of the previous Tirthankaras. It is interesting all the more that even the number of the previous Buddhas and previous Tirthankaras are not very different.

The Cariyāpitaka is series of matrical narrations, put in the mouth of the Buddha himself giving accounts of his previous lives, taken from the Jātakas, showing how he had fulfilled the ten *Paramitas* for the attainment of Buddhahood.

As these two volumes are completely in *Gāthas* they provide rich materials for studies in old Pāli prosody.

As regards the principles of editing we have tried our best to observe the same as adopted in the previous volumes.

This presents a co-ordinated edition in Devanāgarī of the seventh Volume of the Khuddaka Nikāya, the Apadāna (II), Buddhavamsa & Cariyāpitaka based on the following Versions of the text —

The Apadāna II —Burmese—Chatthasangāyana publication, 1956, Siamese—Mahāmakuta Government publication, 1926 and Sinhalese, edited by Bhikkhu A P Buddhadatta Mahāthera, 1930

The Buddhavaṃsa-Cariyāpīṭaka —Burmese—Chatthasangāyana publication, 1956, Siamese—Mahāmakuta Government publication, 1926 and Roman, edited by Rev Richard Morris (P T S 1882)

**

**

**

Our learned Editor, Shri Birbal Sharma, M A , Bhikkhu Kumar Kassapa and Shri Paraspati Nath Sinha, M A have made the final revision of the press copy and have supervised the printing of the same

Vārāṇasī
21 11 59

Bhikkhu J Kashyap

आमुख

प्रस्तुत ग्रन्थ में बुद्ध प्रत्येक बुद्ध प्रमुख शिष्य तथा अनेकानेक ग्रन्थों के पूर्व जन्म की कथाएँ हैं। ये कथाएँ पूर्णतः गाथाबद्ध हैं जो उन सन्तों के अपने मुँह से कहाई गई हैं। प्रत्येक के अन्त में यह आता है कि— इस प्रकार आयुष्मान ने यह गाथाएँ कही।

अपदान के दो मुख्य भाग हैं—पुरुष सन्तों से सम्बन्धित और स्त्री सन्तों से। यदि पूरा ग्रन्थ एक ही जिल्द में छापा जाता तो इसका आकार अपेक्षाकृत बड़ा हो जाता। अतः हमने बर्मी छट्ट सङ्ग्राह्य के विभाजन के अनुसार इसे दो जिल्दों में बाँट दिया है। और दूसरे में बुद्ध वंश और चरियापिटक को भी सम्मिलित कर लिया है।

बुद्धवंश में पूर्व बुद्धों का उल्लेख है जिनसे बोधिसत्त्व का साक्षात्कार हुआ था जिन्होंने यह भविष्यतः वाणी की थी कि— यह सम्यक सम्बुद्धत्व का लाभ करेगा। यह ध्यान देने योग्य बात है कि जन परम्परा में भी इसी प्रकार पूर्व तीर्थङ्करों का उल्लेख मिलता है और यह भी कि उनकी सरया समान ही है।

चरियापिटक गाथाबद्ध एक छोटा ग्रन्थ है। इसमें जातक के अनुसार बुद्ध के पूर्व जन्मों की कथाएँ वर्णित हैं जो बुद्ध के अपने मुँह से कहाई गई हैं और जो यह दिखाती हैं कि बुद्धत्वलाभ करने के उद्देश्य से बोधिसत्त्व ने पारमिताओं के पालन में कसे महान प्रयत्न किये।

प्राचीन पालि छन्द के अध्ययन करने के लिए इन ग्रन्थों का बड़ा उपयोग है।

इनके सम्पादन में हमने वे ही सिद्धांत स्वीकार किये हैं जो इस माला के पूर्व ग्रन्थों में अपनाये गये हैं।

प्रस्तुत ग्रन्थ खुद्दकनिकाय के अपदान (२) बुद्धवंश और चरियापिटक का नया देवनागरी संस्करण है। यह संस्करण निम्नलिखित ग्रन्थों के आधार पर तैयार किया गया है—

अपदान (२) —बर्मी संस्करण छट्ट सङ्ग्राह्य प्रकाशन (१९५६) स्यामी-संस्करण महामकुट राजकीय प्रकाशन (१९२६) और सिंहली संस्करण भिक्षु ए० पी० बुद्धदत्त महाथेर द्वारा सम्पादित (१९३०)।

बुद्धवंश-चरियापिटक —बर्मी-संस्करण छट्ट सङ्ग्राह्य प्रकाशन (१९५६) स्यामी संस्करण, महामकुट राजकीय प्रकाशन (१९२६) तथा रोमन संस्करण श्री रिचाड मोरिस द्वारा सम्पादित (पालि टेक्स्ट सोसायटी १८८२)।

* *

* *

* *

हमारे विद्वान् सम्पादक श्री बीरबल शर्मा एम० ए० तथा भिक्षु कुमार कस्सप और श्री पारसपति नाथ सिंह, एम० ए० ने पाण्डुलिपि का अंतिम संशोधन कर अवधि के भीतर छपाई का कार्य पूरा किया है।

वाराणसी

२१ ११ ५६

भिक्षु जगदीश काश्यप

THE PĀLI ALPHABET IN DEVANĀGARĪ AND ROMAN CHARACTERS

VOWELS

अ a आ ā इ i ई ī उ u ऊ ū ए e ओ o

CONSONANTS WITH VOWEL A

क ka	ख kha	ग ga	घ gha	ङ ṇa
च ca	छ cha	ज ja	झ, ञ jha	ञ ña
ट ta	ठ tha	ड da	ढ dha	ण ṇa
त ta	थ tha	द da	ध dha	न na
प pa	फ pha	ब bā	भ bha	म ma
य ya	र ra	ल la	व va	स sa
		ह ha	ळ la	अ am

VOWELS IN COMBINATION

क ka का kâ कि kī की kī कु ku कू kū के ke को ko
 ख kha खा khā खि khī खी khī खू khu खूं khū खे khe खो kho

CONJUNCT-CONSONANTS

क्क kka	ऊच ũca	द्व dva	म्ब mba
क्ख kkha	ऊछ ũcha	ध्व dhva	म्भ mbha
क्य kya	ऊज ũja	ध्व dhva	म्म mma
क्रि kri	ऊझ, ऊम् ũjha	न्त nta	म्य mya
क्ल kla	टट ट्ट tta	न्त्व ntva	म्ह mha
क्व kva	टठ, ट्ठ ttha	थ nthā	य्य yya
य khya	ड्ड, डड dda	न्द nda	य्ह yha
ख्व khva	ड्ड, डड ddha	न्द्र ndra	ल्ल lla
ग्ग gga	ण्ट nta	व ndha	ल्य lya
ग्व ggva	णठ nthā	न्न nna	ल्ह lha
ग्य gya	ण्ड nda	य nya	ह्ह vha
ग्र gra	ण्ण nna	ह्हा nha	स्त sta
ङ्क nka	ण्ह nha	प्प ppa	स्त्र stra
ङ्ख nkha	त tta	प्फ ppha	स्न sna
ङ्ग, डङ्ग nga	त्य ttha	प्य pya	स्य sya
ङ्घ ngva	त्व tva	प्ल pla	स्स ssa
च्च cca	त्य tyā	ब bba	स्म sma
च्छ ccha	त्र tra	ब्भ bbha	स्व sva
ज्ज jja	द, द्द dda	य bya	ह्य hma
ज्झ, ड्ज jjha	ड ddha	ब bra	ह्व hva
ञ्ज ñja	द्य dya	म्प mpa	ळ्ह lha
ञ्ह ñha	द्र dra	म्फ mpha	

ī=ā, ī=ī, ī=ī, ũ=u, ũ=ū, ˆ=e, ˆ=o
 १ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ ०
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

थेरापदानपालि

(दुतियो भागो)

सूची

	पिट्ठङ्का		पिट्ठङ्का
४३ सकिंसम्मज्जकवगो		६ कळम्बदायकत्थेरअपदान	२१
१ सकिंसम्मज्जकत्थेरअपदान	३	७ अम्बाटकदायकत्थेर	
२ एकदुस्सदायकत्थेरअपदान	४	अपदान	२१
३ एकासनदायकत्थेरअपदान	६	८ हरीतकदायकत्थेरअपदान	२२
४ सत्तकदम्बपुप्फियत्थेर-		९ अम्बपिण्डियत्थेरअपदान	२३
अपदान	८	१० अम्बफलियत्थेरअपदान	२३
५ कोरण्डपुप्फियत्थेरअपदान	८	तस्सुदान	२४
६ घतमण्डदायकत्थेरअपदान	९	४५ विभीतकवगो	
७ एकधम्मस्सवनियत्थेर-		१ विभीतकमिञ्जियत्थेर-	
अपदान	१०	अपदान	२५
८ सुचिन्तितत्थेरअपदान	११	२ कोलदायकत्थेरअपदान	२५
९ सोवण्णकिङ्कणियत्थेर-		३ बिल्लियत्थेरअपदान	२६
अपदान	१४	४ भल्लातदायकत्थेरअपदान	२६
१० सोण्णकोन्तरिकत्थेर-		५ उत्तलिपुप्फियत्थेरअपदान	२७
अपदान	१५	६ अम्बाटकियत्थेरअपदान	२८
तस्सुदान	१६	७ सीहासनिकत्थेरअपदान	२८
४४ एकविहारिवगो		८ पादपीठियत्थेरअपदान	२९
१ एकविहारिकत्थेरअपदान	१७	९ वेदिकारकत्थेरअपदान	३०
२ एकसङ्घियत्थेरअपदान	१८	१० बोधिघरदायकत्थेर-	
३ पाटिहीरसञ्जकत्थेर-		अपदान	३०
अपदान	१९	तस्सुदान	३१
४ ज्ञाणत्थविकत्थेरअपदान	२०	४६ जगतिदायकवगो	
५ उच्छुखण्डिकत्थेरअपदान	२०	१ जगतिदायकत्थेरअपदान	३२

	पिड्डङ्का		पिड्डङ्का
२ मोरहृत्थियत्थेरअपदान	३२	४८ नळमालिवग्गो	
३ सीहासनबीजियत्थेर-		१ नळमालियत्थेरअपदान	४५
अपदान	३३	२ मणिपूजकत्थेरअपदान	४५
४ तिणुक्कधारियत्थेर-		३ उक्कासत्तिकत्थेरअपदान	४७
अपदान	३३	४ सुमनबीजनियत्थेरअपदान	४८
५ अक्कमनदायकत्थेर-		५ कुम्मासदायकत्थेरअपदान	४९
अपदान	३४	६ कुसट्टकदायकत्थेरअपदान	४९
६ वनकोरण्डियत्थेरअपदान	३४	७ गिरिपुत्तागियत्थेरअपदान	४९
७ एकच्छत्तियत्थेरअपदान	३५	८ वल्लिकारफलदायकत्थेर-	
८ जातिपुप्फियत्थेरअपदान	३६	अपदान	५०
९ पट्टिपुप्फियत्थेरअपदान	३६	९ पानधिदायकत्थेरअपदान	५०
१० गन्धपूजकत्थेरअपदान	३७	१० पुलिनचङ्क्रमियत्थेरअपदान	५२
तस्सुद्धान	३७	तस्सुद्धान	५२
४७ सालकुसुमियवग्गो		४९ पसुकूलवग्गो	
१ सालकुसुमियत्थेरअपदान	३८	१ पसुकूलसञ्जाकत्थेर-	
२ चित्तकपूजकत्थेरअपदान	३८	अपदान	५३
३ चित्तकनिब्बापकत्थेर-		२ बुद्धसञ्जाकत्थेरअपदान	५३
अपदान	३९	३ भिसदायकत्थेरअपदान	५५
४ सेतुदायकत्थेरअपदान	३९	४ ज्ञाणथविकत्थेरअपदान	५६
५ सुमनतालवण्टियत्थेर-	•	५ चन्दनमालियत्थेरअपदान	५६
अपदान	३९	६ धातुपूजकत्थेरअपदान	६१
६ अवटफलियत्थेरअपदान	४०	७ पुलिनुप्पादकत्थेरअपदान	६२
७ लबुजफलदायकत्थेर-		८ तरणियत्थेरअपदान	६४
अपदान	४०	९ धम्मरुचियत्थेरअपदान	६६
८ पिलक्खफलदायकत्थेर-		१० सालमण्डपियत्थेरअपदान	६८
अपदान	४१	तस्सुद्धान	७०
९ सयपटिभानियत्थेर-		५० किङ्कणिपुप्फवग्गो	
अपदान	४१	१ तिकिङ्कणिपुप्फियत्थेर-	
१० निमित्तव्याकरणीयत्थेर-		अपदान	७१
अपदान	४२	२ पसुकूलपूजकत्थेरअपदान	७१
तस्सुद्धान	४४	३ कोरण्डपुप्फियत्थेरअपदान	७२

	पिड्डङ्का	
४ किंसुकपुष्पियत्थेरअपदान	७३	
५ उपड्डुदुस्सदायकत्थेर-		
अपदान	७३	
६ घनमण्डदायकत्थेरअपदान	७४	
७ उदकदायकत्थेरअपदान	७५	
८ पुलिनथपियत्थेरअपदान	७५	
९ नळकुटिदायकत्थेरअपदान	७८	
१० पियालफलदायकत्थेर-		
अपदान	७९	
तस्सुद्धान	७९	
अथ वग्गुद्धान	८०	
५१ कणिकारवग्गो		
१ तिकणिकारपुष्पियत्थेर-		
अपदान	८१	
२ एकपत्तदायकत्थेरअपदान	८४	
३ कासुमारफलियत्थेर-		
अपदान	८५	
४ अवटफलियत्थेरअपदान	८५	
५ पादफलियत्थेरअपदान	८६	
६ मातुलुङ्गफलदायकत्थेर-		
अपदान	८६	
७ अजेलिफलदायकत्थेर-		
अपदान	८६	
८ अमोदफलियत्थेरअपदान	८७	
९ तालफलदायकत्थेर-		
अपदान	८७	
१० नाळिकेरफलदायकत्थेर-		
अपदान	८८	
तस्सुद्धान	८९	
५२ फलदायकवग्गो		
१ कुरञ्चियफलदायकत्थेर-		
अपदान	९०	

	पिड्डङ्का	
२ कपित्थफलदायकत्थेर-		
अपदान	९०	
३ कोसम्बफलियत्थेर-		
अपदान	९१	
४ केतकपुष्पियत्थेरअपदान	९१	
५ नागपुष्पियत्थेरअपदान	९२	
६ अञ्जुनपुष्पियत्थेरअपदान	९२	
७ कुटजपुष्पियत्थेरअपदान	९३	
८ घोससञ्जकत्थेरअपदान	९३	
९ सम्बफलदायकत्थेर-		
अपदान	९४	
१० पदुमधारिकत्थेरअपदान	९६	
तस्सुद्धान	९६	
५३ तिणदायकवग्गो		
१ तिणमट्टिदायकत्थेर-		
अपदान	९७	
२ मञ्चदायकत्थेरअपदान	९८	
३ सरणगमनियत्थेरअपदान	९८	
४ अब्भञ्जनदायकत्थेर-		
अपदान	९९	
५ सुपटदायकत्थेरअपदान	९९	
६ दण्डदायकत्थेरअपदान	१००	
७ गिरिनेलपूजकत्थेर-		
अपदान	१००	
८ बोधिसम्मज्जकत्थेर-		
अपदान	१०१	
९ आमण्डफलदायकत्थेर-		
अपदान	१०३	
१० सुगन्धत्थेरअपदान	१०३	
तस्सुद्धान	१०७	

पिटृङ्का		पिटृङ्का	
५४ कच्चायनवग्गो		६ काळुदायित्थेरअपदान	१५१
१ महाकच्चायनत्थेर-		७ अभयत्थेरअपदान	१५३
अपदान	१०८	८ लोमसकङ्गित्थेर-	
२ वक्कलित्थेरअपदान	११०	अपदान	१५६
३ महाकप्पित्थेरअपदान	११३	९ वनवच्छत्थेरअपदान	१५८
४ दब्बमल्लपुत्तत्थेरअपदान	११६	१० चूळसुगन्धत्थेरअपदान	१५९
५ कुमारकस्सपत्थेरअपदान	१२०	तस्सुदान	१६२
६ बाहियत्थेरअपदान	१२२	अथ वग्गुदान	१६३
७ महाकोट्टिकत्थेरअपदान	१२६	५६ यसवग्गो	
८ उरुवेळकस्सपत्थेर-		१ यसत्थेरअपदान	१६४
अपदान	१२८	२ नदीकस्सपत्थेरअपदान	१६६
९ गघत्थेरअपदान	१३२	३ गयाकस्सपत्थेरअपदान	१६६
१० मोघराजत्थेरअपदान	१३४	४ किमिलत्थेरअपदान	१६७
तस्सुदान	१३७	५ वज्जीपुत्तत्थेरअपदान	१६७
५५ भदियवग्गो		६ उत्तरत्थेरअपदान	१६८
१ लकुण्डभदियत्थेरअपदान	१३८	७ अपरउत्तरत्थेरअपदान	१७१
२ कङ्गारेवत्थेरअपदान	१४०	८ भद्दित्थेरअपदान	१७१
३ सीवलित्थेरअपदान	१४२	९ सिक्कत्थेरअपदान	१७२
४ वज्जीसत्थेरअपदान	१४५	१० उपवानत्थेरअपदान	१७३
५ नन्दकत्थेरअपदान	१४६	११ रट्टपालत्थेरअपदान	१७७
		तस्सुदान	१७८

थेरीअपदानपालि

१ सुमेधावग्गो		५ नळमालिकाथेरीअपदान	१८४
१ सुमेधाथेरीअपदान	१८१	६ एकपिण्डपातदायिका-	
२ मेखादायिकाथेरी		थेरीअपदान	१८५
अपदान	१८३	७ कटच्छुभिक्षादायिका-	
३ मण्डपदायिकाथेरी-		थेरीअपदान	१८६
अपदान	१८३	८ सत्तुप्पलमालिकाथेरी-	
४ सङ्कमनत्थाथेरीअपदान	१८४	अपदान	१८७

पिट्ठङ्का		पिट्ठङ्का	
६ पञ्चदीपिकाथेरी-		५ नन्दाथेरीअपदान	२४८
अपदान	१८८	६ सोणायेरीअपदान	२५२
१० उदकदायिकाथेरी-		७ भट्टकापिलानीथेरी-	
अपदान	१६०	अपदान	२५४
तस्सुद्धान	१६२	८ यसोधराथेरीअपदान	२५६
२ एकूपोसथिकवग्गो		९ यसोधरापमुखदसभिक्षुनी-	
१ एकूपोसथिकाथेरी-		सहस्सअपदान	२६७
अपदान	१६३	१० यसोधरापमुखअट्टारस-	
२ सळलपुण्णिकाथेरी-		भिक्षुनीसहस्सअपदान	२६८
अपदान	१६४	तस्सुद्धान	२७३
३ मोदकदायिकाथेरी-		४ खत्तियावग्गो	
अपदान	१६५	१ यसवतीपमुखभिक्षुनी-	
४ एकासनदायिकाथेरी-		सहस्सअपदान	२७४
अपदान	१६५	२ चतुरासोतिभिक्षुनी-	
५ पञ्चदीपदायिकाथेरी-		सहस्सअपदान	२७५
अपदान	१६७	३ उप्पलदायिकाथेरी-	
६ नळमालिकाथेरीअपदान	१६६	अपदान	२७८
७ महापजापतिगोतमीथेरी-		४ सिङ्गालमातुथेरी-	
अपदान	२००	अपदान	२८०
८ खेमाथेरीअपदान	२१६	५ सुक्काथेरीअपदान	२८३
९ उप्पलवण्णाथेरीअपदान	२२३	६ अभिरूपनन्दाथेरी-	
१० पटाचाराथेरीअपदान	२३०	अपदान	२८५
तस्सुद्धान	२३४	७ अट्ठकासिथरीअपदान	२८७
३ कुण्डलकेसीवग्गो		८ पुण्णिकाथेरीअपदान	२८८
१ कुण्डलकेसाथेरीअपदान	२३५	९ अम्बपालिथेरीअपदान	२९०
२ किसानोतमीथेरीअपदान	२३६	१० पेसलाथेरीअपदान	२९१
३ धम्मदिन्नाथेरीअपदान	२४२	तस्सुद्धान	२९२
४ सकुलाथेरीअपदान	२४५	अथ वग्गुद्धान	२९३

बुद्धवसपालि

	पिटङ्का		पिटङ्का
१ रतनचङ्कमनकण्ड	२९७	१६ अत्थदस्सीबुद्धवसो	३५२
२ सुमेधपत्यनाकथा	३०५	१७ धम्मदस्सीबुद्धवसो	३५४
३ दीपङ्करबुद्धवसो	३१६	१८ सिद्धत्थबुद्धवसो	३५६
४ कोण्डञ्जबुद्धवसो	३२२	१९ तिस्सबुद्धवसो	३५८
५ मङ्गलबुद्धवसो	३२५	२० फुस्सबुद्धवसो	३६०
६ सुमनबुद्धवसो	३२८	२१ विपस्सीबुद्धवसो	३६३
७ रेवतबुद्धवसो	३३०	२२ सिखीबुद्धवसो	३६६
८ सोभितबुद्धवसो	३३३	२३ वेस्सभूबुद्धवसो	३६८
९ अनोमदस्सीबुद्धवसो	३३५	२४ ककुसन्धबुद्धवसो	३७०
१० पटुमबुद्धवसो	३३७	२५ कोणागमनबुद्धवसो	३७३
११ नारदबुद्धवसो	३४०	२६ कस्सपबुद्धवसो	३७५
१२ पटुमुत्तरबुद्धवसो	३४२	२७ गोतमबुद्धवसो	३७६
१३ सुमेधबुद्धवसो	३४५	२८ बुद्धपकिण्णककण्ड	३८१
१४ सुजातबुद्धवसो	३४७	२९ धातुभाजनीयकथा	३८३
१५ पियदस्सीबुद्धवसो	३५०		

चरियापिटकपालि

१ अकित्तिवग्गो		२ हत्थिनागवग्गो	
१ अकित्तिचरिया	३८७	१ मातुपोसकचरिया	४००
२ सङ्खचरिया	३८८	२ भूरिदत्तचरिया	४०१
३ कुरराजचरिया	३८८	३ चम्पेय्यनागचरिया	४०१
४ महासुदस्सनचरिया	३८९	४ चूळबोधिचरिया	४०२
५ महागोविन्दचरिया	३९०	५ महिसराजचरिया	४०३
६ निमिराजचरिया	३९०	६ रुहराजचरिया	४०४
७ चन्दकुमारचरिया	३९१	७ मातङ्गचरिया	४०५
८ सिविराजचरिया	३९१	८ धम्मदेवपुत्तचरिया	४०५
९ वेस्सन्तरचरिया	३९२	९ अलीनसत्थुचरिया	४०६
१० ससपण्डितचरिया	३९७	१० सङ्खपालचरिया	४०७
तस्सुद्दान	३९९	तस्सुद्दान	४०८

	पिठुङ्का		पिठुङ्का
३ युधञ्जयवगो		८ सञ्चतापसचरिया	४१५
१ युधञ्जयचरिया	४०६	९ वट्टपोतकचरिया	४१५
२ सोमनस्सचरिया	४०६	१० मच्छराजचरिया	४१६
३ अयोधरचरिया	४११	११ कण्हदीपायनचरिया	४१७
४ भिसचरिया	४११	१२ सुतसोमचरिया	४१८
५ सोणपण्डितचरिया	४१२	१३ सुवण्णसामचरिया	४१८
६ तेमियचरिया	४१३	१४ एकराजचरिया	४१९
७ कपिराजचरिया	४१४	१५ महालोमहसचरिया	४१९
		तस्सुहान	४२०

सुत्तपिटके खुद्दकनिकाये

थेरापदानं

(द्वितीयो भागो)

थेरापदानपालि

(द्वितीयो भागो)

४३ सकिसम्मज्जकवग्गो

१ सकिसम्मज्जकत्थेरअपदान

- १ “विपस्सिनो भगवतो, पाटलि बोधिमुत्तम ।
दिस्वा व त पादपग्ग, तत्थ चित्त पसादयि ॥
- २ “सम्मज्जनि गहेत्वान, बोधि सम्मज्जि तावदे ।
सम्मज्जित्वान त बोधि, अवन्दि पाटलि अह ॥
- ३ “तत्थ चित्त पसादेत्वा, सिरे कत्वान अज्जलि ।
नमस्समानो त बोधि, गच्छि^१ पटिकुटि^१ अह ॥
- ४ “तादिमग्गेन^२ गच्छामि, सरन्तो बोधिमुत्तम ।
अजगरो म पीळेसि^३, घोररूपो महब्बलो ॥
- ५ “आसन्ने मे कत कम्म, फलेन तोसयी मम ।
कळे^४वर मे गिलति, देवलोके रमामह ॥
- ६ “अनाविल मम चित्त, विसुद्ध पण्डर सदा ।
सोकसल्ल न जानामि, चित्तसन्तापन मम ॥
- ७ “कुट्ट गण्डो किलासो च, अपमारो वितच्छिका ।
दद्दु कण्डु च मे नत्थि, फल सम्मज्जनायिद^५ ॥
- ८ “सोको च परिदेवो^६ च, हृदये मे न विज्जति ।
अभन्त उजुक चित्त, फल सम्मज्जनायिद ॥
- ९ “समाधीसु^७ न मज्जामि^८, विसद होति मानस ।
य य समाधिमिच्छामि, सो सो सम्पज्जते मम ॥

B vol II 1

5

10

15 B 2

१-१ गच्छि पटिकुटी - सी० । २ चारिमग्गेन - सी० स्या० । ३ पीळेति - स्या० । ४ सम्मज्जने इद - सी० । ५ परिळाहो - स्या० । ६-६ समाधीसु न सज्जामि - सी० समाधिं पुन पज्जामि - स्या० । ७ विसुद्ध - स्या० ।

- १० “रजनीये न रज्जामि, अथो दुस्सनियेसु^१ च ।
मोहनीये न मुहामि, फल सम्मज्जनायिद ॥
- ११ “एकनवुत्तितो^२ कप्पे, य कम्ममकरि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, फल सम्मज्जनायिद ॥
- 5 १२ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे समहता ।
नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥
- १३ “स्वागत वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासन ॥
- १४ “पटिसम्भदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिज्ज्वा सच्छिक्कता, कत बुद्धस्स सासन” ॥
- 10 इत्थ सुद आयस्मा सकिसम्मज्जको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

२ एकदुस्सदायकत्थेरअपदान

- १५ “नगरे हसवतिया, अहोसि तिणहारको ।
तिणहारेन जीवामि, तेन पोसेमि दारके ॥
- 15 १६ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारग ।
तमन्धकार नासेत्वा, उप्पज्जि लोकनायको ॥
- १७ “सके घरे निसीदित्वा, एव चिन्तेसि तावदे ।
‘बुद्धो लोके समुप्पन्नो, देय्यधम्मो न विज्जति ॥
- B 3 १८ ‘इद मे साटक एक, नत्थि मे कोचि दायको ।
20 दुक्खो निरयसम्फस्सो, रोपयिस्सामि दक्खिण’ ॥
- १९ “एवाह चिन्तयित्वान, सक चित्त पसादयि ।
एक दुस्स गहेत्वान, बुद्धसेट्ठस्सदासह ॥
- २० “एक दुस्स ददित्वान, उक्कुट्ठि सम्पवत्तयि ।
‘यदि बुद्धो तुव वीर, तारेहि म महामुनि’ ॥
- 25 २१ “पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीन पटिग्गहो ।
मम दान पक्कित्तेन्तो, अका मे अनुमोदन ॥

१ दोसनियेसु - सी०, स्या० । २ एकनवुत्ते इतो - सी०, स्या० ।

- २२ 'इमिना एकदुस्सेन, चेतनापणिधीहि च ।
कप्पसतसहस्सानि, विनिपात न गच्छसि^१ ॥
- २३ 'छत्तिसक्खत्तु देविन्दो, देवरज्ज करिस्ससि^२ ।
तेत्तिसक्खत्तु राजा च, चक्कवत्ती^३ भविस्ससि ॥
- २४ 'पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खिय^४ । 5
देवलोके मनुस्से वा, ससरन्तो तुव भवे ॥
- २५ 'रूपवा गुणसम्पन्नो, अनवक्कन्तदेहवा^५ ।
अक्खोभ अमित दुस्स, लभिस्ससि^६ यदिच्छक^६ ॥
- २६ "इद वत्वान सम्बुद्धो, जलजुत्तमनामको ।
नभ अम्भुग्गमी वीरो^७, हसराजा व अम्बरे ॥ 10
- २७ "य य योनुपपज्जामि, देवत्त अथ मानुस ।
भोगे मे ऊनता नत्थि, एकदुस्सस्सिद फल ॥
- २८ "पदुद्धारे पदुद्धारे, दुस्स निब्बत्तते मम ।
हेट्ठा दुस्सम्हि तिट्ठामि उपरिच्छदन मम ॥
- २९ "चक्कवाळ उपादाय, सकानन सपब्बत । 15
इच्छमानो चह^८ अज्ज, दुस्सेहच्च्चादयेय्य त ॥
- ३० "तेनेव एकदुस्सेन, ससरन्तो भवाभवे ।
सुवण्णवण्णो हुत्वान, ससरामि भवाभवे ॥
- ३१ "विपाक एकदुस्सस्स, नाज्झग^९ कत्थचिक्खय^९ । B 4
अय^{१०} मे अन्तिमा^{१०} जाति, विपच्चति इधापि मे ॥ 20
- ३२ "सतसहस्सितो कप्पे, य दुस्समददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, एकदुस्सस्सिद फल ॥
- ३३ "किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ३४ "स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ३५ "पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन" ॥ 25

१ गच्छति - स्या० ॥ २ करिस्सति - स्या० । ३ चक्कवत्ति - स्या० ।

४ असङ्ख्य - स्या० । ५ अनुवत्तन्त० - स्या० । ६-६ लभिस्सति यथिच्छक - स्या० ।

७ जलजुत्तमनायको - सी० । ८ वीरो - सी० स्या० । ९ अह - स्या० । १०-१० अज्झग

तत्थ भिक्खुत - स्या० । ११-११ अयम्पि पच्छिमा - स्या० ।

इत्थ सुद आयस्मा एकदुस्सदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

३ एकासनदायकत्थेरअपदान

- ३६ “हिमवन्तस्साविदूरे, गोसितो^१ नाम पब्बतो ।
अस्समो सुकतो मय्ह, पण्णसाला सुमापिता ॥
- 5 ३७ “नारदो नाम नामेन, कस्सपो इति म विदू ।
सुद्धिमग्ग गवेसन्तो, वसामि गोसिते तदा ॥
- ३८ “पटुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारग्ग ।
विवेककामो सम्बुद्धो, अगञ्छि^२ अनिलञ्जसा ॥
- 10 ३९ “वनग्गे गच्छमानस्स, दिस्वा रसिं महेसिनो ।
कट्टमञ्च पञ्जापेत्वा, अजिनञ्च अपत्थरि^३ ॥
- ४० “आसन पञ्जापेत्वान, सिरो^४ कत्वान अञ्जलिं ।
सोमनस्स पवेदित्वा, इद वचनमब्रवि ॥
- ४१ ‘सल्लकत्तो महावीर^५, आतुरान तिकिच्छको ।
मम^६ रोगपरेतस्स^७, तिकिच्छ देहि नायक ॥
- 15 ४२ ‘कल्लत्थिका^८ ये पस्सन्ति, बुद्धसेट्ठ तुव मुने ।
धुवत्थसिद्धि पप्पोन्ति, एतेस अजरो^९ भवे ॥
- B 5 ४३ ‘न मे देय्यधम्मो^{१०} अत्थि^{११}, पवत्तफलभोजिह ।
इद मे आसन अत्थि, निसीद कट्टमञ्चके^{१२} ॥
- ४४ “निसीदि तत्थ भगवा, असम्भीतो^{१३} व केसरी ।
मुहुत्त वीतिनामेत्वा, इद वचनमब्रवि ॥
- 20 ४५ ‘विसट्ठो^{१४} होहि मा भार्थि, लद्धो जोतिरसो तथा ।
य तुय्ह पत्थित सब्ब, परिपूरिस्सतिनागते^{१५} ॥

१ कोसिको - सी०, कसिको - स्या० । २ आगञ्छि - स्या० । ३ सीसे - स्या० ।
४ तुव धी - स्या० । ५-५ मम रागपरेतस्स - स्या० । ६ पुञ्जत्थिका - स्या० ।
७ जज्ज रो - सी० रो० । ८-८ देय्य तव अत्थि - सी० स्या० । ९ अञ्छम्भितो - स्या० ।
१० विस्सत्थो - सी०, रो०, विस्सट्ठो - स्या० । ११ परिपूरिस्सतासन - स्या० ।

- ४६ 'न' मोघ त कत तुय्ह^१, पुञ्जकखेत्ते अनुत्तरे ।
सक्का उद्धरितु अत्ता, यस्स चित्त पणीहित^२ ॥
- ४७ 'इमिनासनदानेन, चेतनापणिघीहि च ।
कप्पसतसहस्सानि, विनिपात न गच्छसि ॥
- ४८ 'पञ्जासक्खत्तु देविन्दो, देवरज्ज करिस्ससि । 5
असीतिक्वत्तु राजा च, चक्कवत्ती भविस्ससि ॥
- ४९ 'पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असद्विद्य ।
सब्बत्थ सुखितो हुत्वा, ससारे ससरिस्ससि' ॥
- ५० "इद वत्वान सम्बुद्धो, जलजुत्तमनामको ।
नभ अभुग्गमी वीरो, हसराजा व अम्बरे ॥ 10
- ५१ "हत्थियान अस्सयान, सरथ सन्दमानिक ।
लभामि सब्बमेवेत, एकासनस्सिद फल ॥
- ५२ "कानन पविसित्वा^३ पि^३, यदा इच्छामि आसन ।
मम सङ्कप्पमञ्जाय, पल्लङ्को उपतिट्ठति ॥
- ५३ "वारिमज्झगतो सन्तो, यदा इच्छामि आसन । 15
मम सङ्कप्पमञ्जाय, पल्लङ्को उपतिट्ठति ॥
- ५४ "य य योनुपपज्जामि, देवत्त अथ मानुस ।
पल्लङ्कसतसहस्सानि, परिवारेन्ति म सदा ॥
- ५५ "दुवे भवे ससरामि, देवत्ते अथ मानुसे । B 6
दुवे कुले पजायामि^४, खत्तिये अथ^५ ब्राह्मणे ॥ 20
- ५६ "एकासन ददित्वान, पुञ्जकखेत्ते अनुत्तरे ।
धम्मपल्लङ्कमादाय^६, विहरामि अनासवो ॥
- ५७ "सतसहस्सितो कप्पे, य दानमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, एकासनस्सिद फल ॥
- ५८ "किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ 25
- ५९ "स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ६० "पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन" ॥

१-१ न थोक सुकत पुञ्ज - स्या० । २ सुनीहित - स्या० । ३-३ पविसित्वान -
स्या० । ४ चजायापि - स्या० । ५ चापि - स्या० । ६ धम्मपल्लङ्कमञ्जाय - स्या० ।

इत्थ सुद आयस्मा एकासनदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

४ सत्तकदम्बपुप्फियत्थेरअपदान

- ६१ “हिमवन्तस्साविदूरे, कुवकुटो^१ नाम पब्बतो ।
तम्हि पब्बतपादम्हि, सत्त बुद्धा वसिसु ते ॥
- 5 ६२ “कदम्ब पुप्फित^२ दिस्वा^३, पग्गहेत्वान अञ्जलि ।
सत्त माला गहेत्वान, पुञ्जचित्तेन ओकिरि ॥
- ६३ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिवीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- 10 ६४ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, य कम्ममकरि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ६५ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ६६ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ६७ “पटिसम्भिदा चत्तस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- B 7 इत्थ सुद आयस्मा सत्तकदम्बपुप्फियो थेरो इमा गाथायो
15 अभासित्था ति ।

५ कोरण्डपुप्फियत्थेरअपदान

- ६८ “वनकम्मिको पुरे आसि, पितुमातुमतेनह^४ ।
पसुमारेन जीवामि, कुसल मे न विज्जति ॥
- ६९ “मम आसयसामन्ता, तिस्सो लोकगनायको ।
पदानि तीणि दस्सेसि, अनुकम्पाय चक्खुमा ॥
- 20 ७० “अक्कन्ते च पदे दिस्वा, तिस्सनामस्स सत्थुनो ।
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, पदे चित्त पसादयि ॥
- ७१ “कोरण्ड पुप्फित दिस्वा, पादप धरणीरुह ।
सकोसक^५ गहेत्वान, पदसेट्ठमपूजयि ॥

१ कदम्बो - सी०, स्या०, रो० । २-२ पुप्फ दिस्वान - स्या० । ३ पितुपिता
महेनह - सी०, स्या०, रो० । ४ सकोटक - सी०, सकौटिक - स्या० ।

७२ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेननापणिधीहि च ।
जह्तिवा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥

७३ “य य योनुपपज्जामि देवत्त अथ मानुस ।
कोरण्डवण्णको येव, सुप्पभासो^१ भवामह ॥

७४ “द्वेनवुते इतो कप्पे, य कम्ममकरि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, पदपूजायिद फल ॥

७५ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह प० विहरामि अनासवो ॥

७६ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

७७ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आर्यस्मा कोरण्डपुष्फियो थेरो इमा गाथायो 10
अभासित्था ति ।

६ घतमण्डदायकत्थेरअपदान

७८ “सुचिन्तित भगवन्, लोकजेट्ठ नरासभ ।
उपविट्ठ महारज्ज, वाताबायेन पीळित ॥

७९ “दिस्वा चित्त पसादेत्वा^२, घतमण्डमुपानयि ।
कतत्ता अचिन्तता^३ च, गज्जा भागीरथी^४ अय ॥

८० “महासमुद्धा चत्तारो, घत सम्पज्जरे मम ।
अब व पथवी घोरा, अप्पमाणा असङ्घिया ॥

८१ “मम सङ्कप्पमज्जाय, भवते मवुसक्करा^५ ।
चानुद्दीपा^६ इमे रुक्खा, पादपा धरणीरुहा ॥

८२ “मम सङ्कप्पमज्जाय, रुप्परुक्खा भवन्ति ते ।
पज्जामक्खत्तु देवि दो, देवरज्जमकार्थि ॥

८३ “एकपज्जासक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ।
पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्घिय ॥

८४ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, य दानमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, घतमण्डस्सिद फल ॥

१ सम्पभासो - सी०, स्या० । २ पसादेत्वान् - स्या० । ३ अपचित्ता - स्या० ।

४ भागीरसी - सी०, स्या० । ५ मधुसक्करा - सी०, स्या० । ६ चतुर्दीपा - सी०

चतुर्दिसा - स्या० ।

८५ “किलेसा ज्ञापिता मय्हा प० विहरामि अनासवो ॥

८६ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

८७ “पटिसम्भदा चतस्सो प० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा घतमण्डदायको थेरो इमा गाथायो

५ अभसित्था ति ।

७ एकधम्मस्सवनियत्थेरअपदान

८८ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू ।

चतुसच्च पकासेन्तो, सन्तारेसि बहु जन ॥

B 9

८९ “अह तेन समयेन, जटिलो उभगतापनो ।

धुनन्तो वाकचीरानि, गच्छामि अम्बरे तदा ॥

10

९० “बुद्धसेट्ठस्स उपरि, गन्तु न विसहामह ।

पक्खी व सेलमासज्ज, गमन न लभामह ॥

९१ “उदके वोक्कमित्वान^१, एव गच्छामि अम्बरे ।

न मे इद भूतपुब्ब, इरियापथविकोपन ॥

९२ “हन्द मेत गवेसिस्स, अप्पेवत्थ लभेय्यह ।

15

ओरोहन्तो अन्तलिक्खा, सहमस्सोसि मत्थुनो ॥

९३ “सरेन रजनीयेन, सवनीयेन वग्गुना^२ ।

अनिच्चत कथेन्तस्स, तञ्जेव उग्गहि तदा ।

अनिच्चसञ्जमुग्गह, अगमासि ममस्सम ॥

९४ “यावतायु वसित्वान, तत्थ कालङ्कतो अह ।

20

चरिमे वत्तमानमिह, सब्बधम्मस्सवन सरि ।

९५ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।

जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥

९६ “तिसकप्पसहस्सानि, दवलोके रमि अह ।

एकपञ्जासक्खत्तु च, देवरज्जमकारयि ।

25

९७ “एकवीसतिक्खत्तु^३ च, चक्कवत्ती अहोसह ।

पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खिय ॥

१ ओपधित्वान - स्या० । २ वत्तुना - स्या० । ३ एकाविसति० - स्या० ।

६८ “अनुभोमि^१ सक पुञ्ञा, सुखितोह भवाभवे ।
अनुस्सरामि त सञ्ञा, ससरन्तो भवाभवे ।
न^२ कोटि पटिविज्झामि^३, निब्बान अच्चुत पद ॥

६९ “पितुगेहे निसीदित्वा, समणो भावितिन्द्रियो ।
कथ^४ परिदीपेन्तो, अनिच्चतमुदाहरि^५ ॥

5

१०० ‘अनिच्चा वत सङ्घारा, उप्पादवयधम्मिनो ।
उप्पज्जित्वा निरुज्झन्ति, तेस वूपसमो सुखो’ ॥

१०१ “सह गाथ सुणित्वान, पुब्बसञ्ञमनुस्सरि^६ ।
एकासने निसीदित्वा, अरहत्तमपापुणि ॥

B 10

१०२ “जातिया सत्तवस्सेन, अरहत्तमपापुणि ।
उपसम्पादयी बुद्धो, धम्मस्सवनस्सिद फल ॥

10

१०३ “सतसहस्सितो कप्पे, य धम्ममसुणि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, धम्मस्सवनस्सिद फल ॥

१०४ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

१०५ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

15

१०६ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा एकधम्मस्सवनियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

८ सुचिन्तितत्थेरअपदान

१०७ “नगरे हसवतिया, अहोसि कस्सको तदा ।
कसिकम्मेन जीवामि, तेन पोसेमि दारके ॥

20

१०८ “सुसम्पन्न तदा खेत्त, धञ्ञ मे फलिन^७ अहु ।
पाककाले च सम्पत्ते, एव चिन्तेसह तदा ॥

१०९ “नच्छन्न^८ नप्पतिरूप^९, जानन्तस्स गुणागुण ।
योह सङ्घे अदत्त्वान, अग्ग भुञ्जेय्य चे^{१०} तदा^{११} ॥

१ अनुभोमि - सी० । २-२ न केनचिह विज्झामि - स्या० । ३ कथय - सी०
रो० । ४ अनिच्च तत्थुदाहरि - स्या० । ५ सबसञ्ञ अनुस्सरि - स्या० । ६ फलित -
सी०, रो० । ७ व - स्या० । ८-८ नमेच्छन्न नपटिरूप - स्या० । ९-९ मत्तना - स्या० ।

- ११० “अय^१ बुद्धो असमसमो^२, द्वत्तिसवरलक्खणो ।
ततो^३ पभावितो^४ सङ्खो, पुञ्ञाक्खेतो अनुत्तरो ॥
- १११ “तत्थ दस्सामह दान, नवसस्स पुरे पुरे ।
एवाह चिन्तयित्वान, हट्ठो पीणितमानसो^५ ॥
- ११२ “खेत्ततो धञ्ञमाहत्वा^६, सम्बुद्ध उपसङ्गमि ।
उपसङ्गम्म सम्बुद्ध, लोकजेट्ठ नरासभ ।
वन्दित्वा सत्थुनो पादे, इद^७ वचनमब्रवि ॥
- ११३ ‘नवसस्स च सम्पन्न, आयागोसि^८ च त्व मुने ।
अनुकम्पमुपादाय, अविवासेहि चक्खुम’ ॥
- ११४ “पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीन पटिग्गहो ।
मम सङ्कप्पमञ्ञाय, इद वचनमब्रवि ॥
- ११५ ‘चत्तारो च पटिपन्ना, चत्तारो च फले ठिता ।
एस सङ्खो उजुभूतो, पञ्ञासीलसमाहितो ।
यजन्तान मनुस्सान, पुञ्ञपेक्खान पाणिन ॥
- ११६ ‘करोतोपधिक पुञ्ञ, सङ्खे दिन्न महप्फल ।
तस्मि सङ्खे व^९ दातब्ब^{१०}, तव^{११} सस्स तथेतय ॥
- ११७ ‘सङ्खतो उद्दिसित्वान, भिक्खू नेत्वान^{१२} स घर^{१३} ।
पटियत्त घरे सन्त^{१४}, भिक्खुसङ्खस्स देहि त्व’ ॥
- ११८ “सङ्खतो उद्दिसित्वान, भिक्खू नेत्वान स घर^{१५} ।
य घरे पटियत्त मे, भिक्खुसङ्खस्सदासह ॥
- ११९ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- १२० “तत्थ मे सुकत ब्यम्ह, सोवण्ण सप्पभस्सर^{१६} ।
सट्ठियोजनमुब्बेध, तिसयोजनवित्थत ॥

एकूनवीसतिम भाणवार ।

१-१ सम्बुद्धो असमो लोके - स्या० । २-२ ततो च भावितो - स्या० । ३ पीतिक मानसो - स्या० । ४ धञ्ञमाहरित्वा - सी०, स्या० । ५ इम - सी० । ६ आया गोपि - सी० इव होसि - स्या० । ७ करोत उपचिक - स्या० । ८-८ पदातब्ब - सी०, च दातब्ब - स्या०, रो० । ९ नव - सी० । १०-१० नेत्वा सक घर - स्या० । ११ य त - सी० । १२ सुपभस्सर - सी० ।

- १२१ “आकिण्ण भवन मय्ह, नारीगणसमाकुल ।
तत्थ भुत्वा पिवित्वा च, वसामि तिदसे अह ॥
- १२२ “सतान तीणिक्खत्तु^१ च, देवरज्जमकारयि ।
सतान पञ्चक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ।
पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खिय ॥ 5
- १२३ “भवाभवे ससरतो, लभामि अमित धन ।
भोगे मे ऊनता नत्थि, नवसस्सस्सिद फल ॥ B 12
- १२४ “हत्थियान अस्सयान, सिविक सन्दमानिक ।
लभामि सब्बमेवेत, नवसस्सस्सिद फल ॥
- १२५ “नववत्थ नवफल, नवग्गरसभोजन ।
लभामि सब्बमेवेत, नवसस्सस्सिद फल ॥ 10
- १२६ “कोसेय्यकम्बलियानि, खोमकप्पासिकानि च ।
लभामि सब्बमेवेत, नवसस्सस्सिद फल ॥
- १२७ “दासीगण दासगण, नारियो च^२ अलङ्कता^३ ।
लभामि सब्बमेवेत, नवसस्सस्सिद फल ॥ 15
- १२८ “न म सीत वा उण्ह वा, परिळाहो न विज्जति ।
अथो चेतसिक दुक्ख, हृदये मे न विज्जति ॥
- १२९ “इद^४ खाद इद^५ भुञ्ज, इमम्हि सयने सय ।
लभामि सब्बमेवेत, नवसस्सस्सिद फल ॥
- १३० “अय पच्छिमको दानि, चरिमो वत्तते भवो ।
अज्जा पि देय्यधम्मो मे, फल^६ तोसेसि^७ सब्बदा ॥ 20
- १३१ “नवसस्स ददित्वान, सङ्खे गणवरुत्तमे ।
अट्टानिससे अनुभोमि, कम्मानुच्छविके मम ॥
- १३२ “वण्णवा यसवा होमि, महाभोगो अनीतिको ।
महापक्खो^८ सदा होमि, अभेज्जपरिसो सदा ॥ 25
- १३३ “सब्बे म अपचायन्ति, ये केचि पथविस्सिता ।
देय्यधम्मा च ये केचि, पुरे पुरे लभामह ॥

१ तिसक्खत्तु - स्या० । २-२ समलङ्कता - स्या० । ३-३ इम खाद इम -
सी० स्या० । ४-४ फल तोसेति - सी० मम तोसेति - स्या० । ५ मह भक्खो - स्या० ।

१३४ “भिक्षुसङ्घस्स वा मज्झे, बुद्धसेट्ठस्स सम्मुखा ।
सब्बे पि समतिक्कम्म, देन्ति ममेव^१ दायका ॥

१३५ “पठम नवसस्स हि, दत्त्वा सङ्घे गणुत्तमे ।
इमानिससे अनुभोमि, नवसस्सस्सिद फल ॥

३ ५ १३६ “सतसहस्सितो कप्पे, य दानमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, नवसस्सस्सिद फल ॥

१३७ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

१३८ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

१३९ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

10 इत्थ सुद आयस्मा सुचिन्तितो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ सोवण्णकिङ्कणियत्थेरअपदान

१४० “सद्धाय अभिनिक्खम्म, पब्बजि अनगारिय ।
वाकचीरधरो आसि, तपोकम्ममपस्सितो ॥

15 १४१ “अत्थदस्सी तु भगवा, लोकजेट्ठो नरासभो ।
उप्पज्जि तम्हि समये, तारयन्तो महाजन ॥

१४२ “बल च वत मे खीण, ब्याधिना परमेन त^२ ।
बुद्धसेट्ठ सरित्वान, पुलिने थूपमुत्तम ॥

१४३ “करित्वा हट्ठचित्तोह, सहत्थेन^३ समोकिरि ।
सोण्णकिङ्कणिपुप्फानि, उदग्गमनसो अह ॥

20 १४४ “सम्मुखा विय सम्बुद्ध, थूप परिचरि अह ।
तेन चेतोपसादेन, अत्थदस्सिस्स तादिनो ॥

१४५ “देवलोक गतो सन्तो, लभामि विपुल सुख ।
सुवण्णवण्णो तत्थासि, बुद्धपूजायिद फल ॥

25 १४६ “असीतिकोटियो मय्ह, नारियो समलङ्कता ।
सदा मय्ह उपट्ठन्ति, बुद्धपूजायिद फल ॥

१ मय्हेव-सी० । २ तु-सी० ह-स्या० । ३ सहसेन-स्या० ।

१४७ “सट्ठितुरियसहस्सानि, भेरियो पणवानि च ।
सङ्घा च डिण्डिमा तत्थ, वग्गू वज्जन्ति^१ दुन्दुभी ॥

१४८ “चुल्लासीतिसहस्सानि, हत्थिनो^२ समलङ्कता ।
तिधापभिन्नमातङ्गा^३, कुञ्जरा सट्ठिहायना ॥

B 14

१४९ “हेमजालाभिसञ्छन्ना, उपट्टान करोन्ति मे ।
बलकाये गजे^४ चेव, ऊनता मे न विज्जति ॥

5

१५० “सोण्णकिङ्कणिपुप्फान, विपाक अनुभोमह ।
अट्ठपञ्जासक्खत्तु च, देवरज्जमकारयि ॥

१५१ “एकसत्तत्तिक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ।
पथव्या रज्ज एकसत्त, महिया कारयि अह ॥

10

१५२ “सो दानि अमत पत्तो, असङ्घत सुदुद्दस^५ ।
सयोजनपरिक्खीणो, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥

१५३ “अट्ठारसे कप्पसत्ते, य पुप्फमभिरुपयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥

१५४ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

15

१५५ “स्वागत वत्त मे आसि पे० कत्त बुद्धस्स सासन ॥

१५६ “पटिसम्भिदा चत्तस्सो पे० कत्त बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा सोवण्णकिङ्कणियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१० सोण्णकोत्तरिकत्थेरगपदान

१५७ “मनोभावानिय बुद्ध, अत्तदन्त समाहित ।
इरियमान ब्रह्मपथे, चित्तवूपसमे रत्त ॥

20

१५८ “नित्तिण्णओघ^६ सम्बुद्ध, ज्ञायि ज्ञानरत्त मुनि ।
उपत्ति^७ समापन्न, इन्दिवरदलप्पभ ॥

१५९ “अलाबुनोदक गय्ह, बुद्धसेट्ठ उपागमि ।
बुद्धस्स^८ पादे धोवित्वा^९, अलाबुकमदासहे ॥

25

१ नदत्ति — सी० । २ अत्थियो — स्या० । ३ तिधप्पभिन्ना मातङ्गा — स्या० ।
४ भवे — स्या० । ५ गम्भीर दुद्दस पद — स्या० । ६ नित्तिण्णओघ — स्या० । ७-७ उपविट्ठो-
सी०, उपतिट्ठ समापत्ति इन्द्रियसवरप्पह — स्या० । ८-८ बुद्धपादे धोवित्वान — स्या० ।

15

१६० “आणापेसि च सम्बुद्धो, पदुमुत्तरनामको ।
‘इमिना दकमाहत्वा, पादमूले ठपेहि मे’ ॥

१६१ “साधूतिह पटिस्सुत्वा, सत्थु गारवताय च ।
दक^१ अलाबुनाहत्वा^१, बुद्धसेट्ठ उपागमि^२ ॥

5 १६२ “अनुमोदि महावीरो, चित्त निब्बापय मम ।
‘इमिनालाबुदानेन, सङ्कप्पो ते समिज्झतु’ ॥

१६३ “पन्नरसेसु कप्पेसु, देवलोके रमि अह ।
तिसतिक्खत्तु^३ राजा च, चवकवत्ती अहोसह ॥

१६४ “दिवा वा यदि वा रत्ति, चङ्कमन्तस्स तिट्ठतो ।
10 सोवण्ण कोन्तर गय्ह, तिट्ठते^४ पुरतो मम ॥

१६५ “बुद्धस्स दत्तानलाबु, लभामि सोण्णकोन्तर ।
अप्पक पि कत^५ कार, विपुल होति तादिसु ॥

१६६ “सतसहस्सितो कप्पे, य लाबुमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, अलाबुस्स इद फल ॥

15 १६७ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

१६८ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

१६९ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थं सुद आयस्मा सोण्णकोन्तरिको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

सकिसम्मज्जकवग्गो तेचत्तालीसमो ।

तस्सुद्धान

20

सकिसम्मज्जको थेरो, एकदुस्सी^१ एकासनी^१ ।

कदम्बकोरण्डकदो, घतस्सवनिको पि च ॥

सुचिन्तिको^२ किङ्कणिको, सोण्णकोन्तरिको पि च ।

एकगाथासतञ्चेत्थ^३, एकसत्ततिमेव च ॥

— ० —

१-१ ० अलावनाहत्वा - सी०, उदक लाबुनाहत्वा - स्या० । २ उपानयि -
स्या० । ३ तेत्तिसक्खत्तु - स्या० । ४ तिट्ठति - सी० स्या० । ५ कर - स्या० ।
६-६ एकदुस्सासनप्पदा - स्या० । ७ कदम्बकोरण्डकदा - सी०, स्या० । ८ सुचिन्तितो -
सी० स्या० । ९ एकगाथासतचेव - सी० ।

४४ एकविहारिवग्गो

१ एकविहारिकत्थेरअपदान^१

- १ “इमम्हि भद्दके कप्पे, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदत वरो ॥
- २ “निप्पपञ्चो निरालम्बो, आकाससममानसो ।
सुञ्जाताबहुलो तादी, अनिमित्तरतो वसी ॥
- ३ “असङ्गचित्तो^२ निक्खेसो^३, अससट्ठो कुले गणे ।
महाकारुणिको वीरो, विनयोपायकोविदो ॥
- ४ “उय्युत्तो परकिच्चेसु, विनयन्तो सदेवके ।
निब्बानगमन मग्ग, गति पङ्कविसोसन ॥
- ५ “अमत परमस्साद^४, जरामच्चुनिवारण^५ ।
महापरिसमज्झे सो, निसिन्नो लोकतारको^६ ॥
- ६ “करवीकरुतो^७ नाथो, ब्रह्मघोसो तथागतो ।
उद्धरन्तो महादुग्गा, विप्पनट्ठे अनायके ॥
- ७ “देसेन्तो विरज धम्म, दिट्ठो मे लोकनायको ।
तस्स धम्म सुणित्वान, पब्बजि अनगारिय ॥
- ८ “पब्बजित्वा तदापाह^८, चिन्तेन्तो जिनसासन ।
एकको व वने रम्मे, वसि ससग्गपीळितो ॥
- ९ “सक्कायवूपकासो^९ मे, हेतुभूतो ममाभवी^१ ।
मनसो वूपकासस्स^{११}, ससग्गभयदस्सिनो ॥
- १० “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे समूहता ।
नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥

B 16

5

10

15

20

१ एकविहारियत्थेरापदान - सी० स्या० । २-२ आसङ्गचित्तो निल्लेपो - स्या० ।

३ परमस्सास - सी० । ४ जरामरणनिवारण - स्या० । ५ लोकतारणो - सी०, स्या० ।

६ करविकरुदो - स्या०, रो० । ७ महादुक्खा - स्या० । ८ तदाचाह - सी० तदावाह -

स्या० । ९ सक्कायवूपकस्सो - सी०, सक्कायवूपकस्सो - स्या० । १० समागमी - स्या०

रो० । ११ वूपकस्सस्स - सी० ।

३ १७

- ११ “स्वागतं वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासन ॥
- १२ “पटिसम्भदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिज्जा सच्छिकता, कत बुद्धस्स सासन” ॥

५ इत्थ सुद आयस्मा एकविहारिको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

२ एकसङ्घियत्थेरअपदान

- १३ “विपस्सिनो भगवतो, महाबोधिमहो अहु ।
महाजना समागम्म, पूजेन्ति बोधिमुत्तम ॥
- १४ “न^१ हि त ओरक मञ्जे^२, बुद्धसेट्ठो भविस्सति ।
यस्साय ईदिसा^३ बोधि, पूजनीया च^४ सत्थुनो ॥
- १५ “ततो सङ्घ गहेत्वान, बोधिरुक्खमुपट्ठहि ।
धमन्तो^५ सब्बदिवस, अवन्दि बोधिमुत्तम ॥
- १६ “आसन्नके कत कम्म, देवलोक अपापयी^६ ।
कळेवर मे पतित, देवलोके रमामह ॥
- १७ “सट्ठितुरियसहस्सानि, तुट्ठहट्ठा पमोदिता ।
सदा मय्ह उपट्ठन्ति, बुद्धपूजायिद फल ॥
- १८ “एकसत्ततिमे कप्पे, राजा आसि सुदस्सनो ।
चातुरन्तो विजितावी, जम्बुमण्डस्स^७ इस्सरो ॥
- १९ “ततो अङ्गसता^८ तुरिया^९, परिवारेन्ति म सदा ।
अनुभोमि सक कम्म, उपट्ठानस्सिद फल ॥
- २० “य य योनुपपज्जामि, देवत्त अथ मानुस ।
मातुकुच्छिगतस्सापि, वज्जरे भेरियो सदा ॥
- २१ “उपट्ठित्वान^{१०} सम्बुद्ध, अनुभूत्वान^{११} सम्पदा ।
सिव सुखेम^{१२} अमत^{१३}, पत्तोमिह अचल पद ॥

१-१ महासोकरहितो पञ्चो-स्या० । २-२ इदिसो बोधि पूजनीयो व-स्या० ।
३ धमेन्तो-सी० । ४ अपापयि-सी० स्या० । ५ जम्बुसण्डस्स-सी० जम्बूदीपस्स-
स्या० । ६ अट्ठसता-स्या० । ७ तूरा-सी० । ८ उपट्ठित्वा-सी० । ९ अनुभूत्वान-
सी०, स्या० । १०-१० अमल अमर-स्या० ।

- २२ “एकनवुत्तितो कप्पे, य कम्ममकरि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- २३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- २४ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- २५ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

B 18

5

इत्थ सुद आयस्मा एकसङ्घियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

३ पाटिहीरसञ्जकत्थेरअपदान

- २६ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, आहुतीन पटिग्गहो ।
वसीसतसहस्सेहि, नगर पाविसी तदा ॥
- २७ “नगर पविसन्तस्स, उपसन्तस्स तादिनो ।
रतनानि^१ पज्जोत्तिसु^२, निग्घोसो आसि तावदे ॥
- २८ “बुद्धस्स आनुभावेन, भेरी^३ वज्जुमघट्टिता^४ ।
सय वीणा पवज्जन्ति, बुद्धस्स पविसतो पुर ॥
- २९ “बुद्धसेट्ठ नमस्सामि^५, पदुमुत्तरमहामुनि ।
पाटिहीरञ्च^६ पस्सित्वा, तत्थ चित्त पसादयि ॥
- ३० “अहो बुद्धो अहो धम्मो, अहो नो सत्थुसम्पदा ।
अचेतनापि तुरिया, सयमेव पवज्जरे ॥
- ३१ “सतसहस्सितो कप्पे, य सञ्जमलभि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धसञ्जायिद फल ॥
- ३२ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ३३ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ३४ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

10

15

20

इत्थ सुद आयस्मा पाटिहीरसञ्जको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१-१ रथियापच्चुगमनादीसु - स्या० । २-२ अवज्जित अवट्टिता - स्या० ।

३ नपस्सामि - सी० । ४ पाटिहीरञ्च - स्या०, सी० ।

४ जाणत्थविकत्थेरअपदान

- 19 ३५ “कणिकार व जलित, दीपरुक्ख व जोतित ।
कञ्चन व विरोचन्त, अद्दस द्विपदुत्तम ॥
- ३६ “कमण्डलु ठपेत्वान, वाकचीर च कुण्डिक ।
एकस अजिन कत्वा, बुद्धसेट्ठ थवि अह ॥
- ० ३७ ‘तमन्धकार विधम, मोहजालसमाकुल ।
जाणालोक दस्सेत्वान^१, नित्तिण्णोसि^२ महामुनि^३ ॥
- ३८ ‘समुद्धरसिम लोक, सब्बावन्तमनुत्तर ।
जाणे ते उपमा नत्थि, यावता^४ जगतो गति^५ ॥
- ३९ ‘तेन जाणेन सब्बञ्ज, इति बुद्धो पवुच्चति ।
10 वन्दामि त महावीर^६, सब्बञ्जुतमनावर^७ ॥
- ४० “सतसहस्सितो कप्पे, बुद्धसेट्ठ थवि अह ।
दुग्गति नाभिजानामि, जाणत्थवायिद^८ फल ।
- ४१ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ।
४२ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- 15 ४३ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा जाणत्थविको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था नि ।

५ उच्छुखण्डिकत्थेरअपदान

- ४४ “नगरे बन्धुमतिया, द्वारपालो अहोसह ।
अद्दस विरज बुद्ध, सब्बधम्मान पारगु ॥
- 20 ४५ “उच्छुखण्डिकमादाय, बुद्धसेट्ठस्सदासह ।
पसन्नचित्तो सुमनो, विपस्सिस्स महेसिनो ॥
- ० ४६ “एकनवुत्तितो कप्पे, य उच्छुमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, उच्छुखण्डस्सिद फल ॥

१ दस्सयित्वा - सी०, स्या० । २-२ तिण्णो असि तुव मुनि - स्या० ।
३-३ यावता च गतोगति - रो० । ४ महावीर - सी० । ५ स बञ्जुत अनासव - स्या० ।
६ जाणत्थुमनायिद - स्या० ।

- ४७ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
 ४८ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
 ४९ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा उच्छुखण्डिको थेरो इमा गाथायो
 अभसित्था ति ।

5

६ कळम्बदायकत्थेरअपदान

- ५० “रोमसो नाम सम्बुद्धो, वसते^१ पब्बतन्तरे ।
 कळम्ब तस्स पादासि, पसन्नो सेहि पाणिभि ॥
 ५१ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, य दानमददि तदा ।
 दुग्गति नाभिजानामि, कळम्बस्स इद फल ॥
 ५२ “किलेसा ज्ञापित्त मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ 10
 ५३ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
 ५४ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा कळम्बदायको थेरो इमा गाथायो
 अभसित्था ति ।

७ अम्बाटकदायकत्थेरअपदान

- ५५ “विपिने^२ बुद्ध दिस्वान, सयम्भु अपराजित । 15
 अम्बाटक गहेत्वान, सयम्भुस्स अदासह ॥
 ५६ “एकतिसे इतो कप्पे, य फलमददि तदा ।
 दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥
 ५७ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ B 21
 ५८ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥ 20
 ५९ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा अम्बाटकदायको थेरो इमा गाथायो
 अभसित्था ति ।

१ वसति—सी० स्या० । २ पवने—स्या० ।

८ हरीतकदायकत्थेरअपदान^१

- ६० “हरीतक आमलक, अम्बजम्बुविभीतक^२ ।
कोल भल्लातक बिल्ल^३, सयमेव हरामह ॥
- ६१ “दिस्वान पब्भारगत, ज्ञायि ज्ञानरत मुनि ।
आबाधेन आपीळ्हेन्त^४, अदुतीय^५ महामुनि ॥
- ५ ६२ “हरीतक गहेत्वान, सयम्भुस्स अदासह ।
खादमत्तम्हि^६ भेसज्जे^७, ब्याधि पस्सम्भि तावदे ॥
- ६३ “पहीनदरथो बुद्धो, अनुमोदमकासि मे ।
‘भेसज्जदानेनिमिना, ब्याधिवूपसमेन च ॥
- ६४ ‘देवभूतो मनुस्सो वा, जातो वा अञ्जजातिया ।
१० सब्बत्थ सुखितो होतु^८, मा च ते ब्याधिमागमा’ ॥
- ६५ “इद वत्त्वान सम्बुद्धो, सयम्भू अपराजितो ।
नभ अम्भुग्गमी वीरो, हसराजा व अम्बरे ॥
- ६६ “यतो हरीतक^९ दिन्न^{१०}, सयम्भुस्स महेसिनो ।
इम जाति उपादाय, ब्याधि मे नुपपज्जथ ॥
- १५ ६७ “अय पच्छिमको मय्ह, चरिमो वत्तते भवो ।
तिस्सो विज्जा सच्छिकता^१, कत बुद्धस्स सासन ॥
- ६८ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, भेसज्जमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, भेसज्जस्स इद फल ॥
- ६९ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- २० ७० “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ७१ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा हरीतकदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१ हरीतकिदायक० - स्या० । २ अम्बजम्बुविभेदक - स्या० । ३ बेल्ल - स्या० ।
४ अपीळ्हेन्त - सी०, अपीळित - स्या० । ५ अद्वनिय - स्या० । ६-६ कतमत्तम्हि
भेसज्जे - सी० कतमत्तम्हि भसज्ज - स्या० । ७-७ अनुमोदनिय अका - सी०, स्या० ।
८ होहि - सी० स्या० । ९-९ हरीतकमद - सी०, हरीतकिमद - स्या० ।
१० अनुपपत्तो - स्या० ।

६ अम्बपिण्डियत्थेरअपदान

- ७२ “हत्थिराजा तदा आसि, ईसादन्तो उरुह्ववा^१ ।
विचरन्तो ब्रह्मारञ्जे, अद्दस लोकनायक ॥
- ७३ “अम्बपिण्ड^२ गहेत्वान, अदासि सत्थुनो अह ।
पटिग्गणिह महावीरो, सिद्धत्थो लोकनायको ॥
- ७४ “मम निज्झायमानस्स, परिभुज्जि तदा जिनो । 5
तत्थ चित्त पसादेत्वा, तुसित उपपज्जह ॥
- ७५ “ततो अह चवित्वान, चक्कवत्ती अहोसह ।
एतेनेव उपायेन, अनुभुत्वान सम्पदा ॥
- ७६ “पधानपहितत्तोह, उपसन्तो निरूपधि ।
सब्बासवे परिञ्जाय, विहरामि अनासवो ॥ 10
- ७७ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, य फलमददि^३ तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥
- ७८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ७९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ८० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥ 15

इत्थ सुद आयस्मा अम्बपिण्डियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१० अम्बफलियत्थेरअपदान^४

- ८१ “पदुमुत्तरबुद्धस्स, लोकजेट्टस्स तादिनो । B 23
पिण्डाय विचरन्तस्स, धारतो^५ उत्तम यस ॥
- ८२ “अग्गफल गहेत्वान, विप्पसन्नेन चेतसा । 20
दक्खिण्यस्स वीरस्स, अदासि सत्थुनो अह ॥
- ८३ “तेन कम्मेन द्विपदिन्द^६, लोकजेट्ट नरासभ ।
पत्तोम्हि अचल ठान, हित्वा जयपराजय ॥

१ उरुह्ववो - सी० उरुह्ववो - स्या० । २ अम्बपिण्ड - सी० स्या० ।

३ दानमददि - स्या० । ४ अम्बफलियत्थेरअपदान - सी०, जम्बूफलिय ० - स्या० ।

५ धारतो - सी० । ६ द्विपदिन्द - सी०, स्या०, दो० ।

८४ “सतसहस्सितो कप्पे, य दानमददि तदा ।

दुग्गति नाभिजानामि, अग्गदानस्सिद फल ॥

८५ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

८६ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

५ ८७ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा अम्बफलियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

एकविहारिवग्गो चतुचत्तालीसमो ।

तस्सुद्धान

थेरो एकविहारी च, सङ्खियो^१ पाटिहीरको ।

थविको उच्छुखण्डी च, कलम्बअम्बाटकदो^२ ॥

१० हरीतकम्बपिण्डी च, अम्बदो^३ दसमो यति ।

छळासीति^४ च गाथायो, गणितायो विभाविभि ॥

—,० —

१ सङ्खिको — सी०, स्या० । २ कलम्बम्बाटकप्पदा — सी० स्या० । ३ जम्बुदो —
सी०, जम्बूदो — स्या० । ४ छळासीति — सी०, स्या० ।

४५ विभीतकवग्गो^१

१ विभीतकमिञ्जियत्थेरअपदान^२

- १ “ककुसन्धो महावीरो, सब्बधम्मान पारगू ।
गणम्हा वूपकट्ठो सो, अगमासि वनन्तर ॥ B 24
- २ “बीजमिञ्ज^३ गहेत्वान, लताय आवुणि^४ अह ।
भगवा तम्हि समये, ज्ञायते पब्बतन्तरे ॥
- ३ “दिस्वानह देवदेव, विप्पसन्नेन चेतसा ।
दक्खिण्यस्स वीरस्स, बीजमिञ्जमदासह ॥ 5
- ४ “इमस्मियेव^५ कप्पम्हि^६, य मिञ्जमददि^७ तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, बीजमिञ्जस्सिद फल ॥
- ५ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे सम्हता ।
नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥ 10
- ६ “स्वागत वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासन ॥
- ७ “पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्टिमे ।
छळभिञ्जा सच्छिक्कता, कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा विभीतकमिञ्जियो थेशो इमा गाथायो 15
अभासित्था ति ।

२ कोलदायकत्थेरअपदान

- ८ “अजिनेन निवत्थोह, वाकचीरधरो तदा ।
खारिया पूरयित्वान, कोलहासि ममस्सम ॥
- ९ “तम्हि काले सिखी बुद्धो, एको अट्टितियो अहु ।
ममस्सम उपागच्छि, जानन्तो^८ सब्बकालिक ॥ B 25

१ विभेदकवग्गो - स्या० । २ विभेदकबीजियत्थेरअपदान - स्या० । ३ बीज - स्या० । बीजबीज - रो० । ४ आचरि - स्या० । ५-५ इमस्मिञ्चेव कप्पस्मि - सी०, ० कप्पस्सि - स्या० । ६ फलमददि - सी० रो० । बीजमददि - स्या० । ७-७ खारिभार हरित्वा कोलमाहरिमस्सम - सी० रो०, भारिया० कोल हासि ० - स्या० । ८ जोतेन्तो - स्या० ।

- १० “सक चित्त पसादेत्वा, वन्दित्वान च सुब्बत ।
उभो हत्थेहि पगय्ह, कोल बुद्धस्सदासह ॥
- ११ “एकतिसे इतो कप्पे, य फलमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, कोलदानस्सिद फल ॥
- 5 १२ “किलेसा झापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
१३ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
१४ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद आयस्मा कोलदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

३ बिल्लियत्थेरअपदान^१

- 10 १५ “चन्दभागानदीतीरे, अस्समो सुकतो मम ।
बिल्लरुक्खेहि^२ आकिण्णो, नानादुमनिसेवितो ॥
- १६ “सुगन्ध बेलुव दिस्वा, बुद्धसेट्ठमनुस्सरि ।
खारिभार पूरयित्वा, तुट्ठो सविग्गमानसो ॥
- १७ “ककुसन्ध उपागम्म, बिल्लपक्कमदासह ।
15 पुञ्जाक्खेत्तस्स वीरस्स, विप्पसन्नेन चेतसा ॥
- १८ “इमस्मियेव कप्पस्मि, य फलमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥
- १९ “किलेसा झापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
२० “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- 20 २१ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद आयस्मा बिल्लियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

४ भल्लातदायकत्थेरअपदान

- २२ “सुवण्णवण्ण सम्बुद्ध, द्वित्तिसवरलक्खण ।
विपिनग्गेन^४ गच्छन्त, सालराज व फुल्लित ॥

१ बिल्लिलयत्थेरपदान - सी० बेलुवफलियत्थेर० - स्या० । २ बेलुक्खेहि - सी०, बेलुवक्खेहि - स्या० । ३ भल्लातक० - सी०, स्या० । ४ पवनग्गेन - सी०, स्या०, रो० ।

- २३ “तिणत्थर^१ पञ्जापेत्वा, बुद्धसेट्ठ अयाचह ।
‘अनुकम्पतु म बुद्धो, भिक्ख इच्छामि दातवे’ ॥
- २४ “अनुकम्पको कारुणिको, अत्थदस्सी महायसो ।
मम सङ्कप्पमञ्जाय, ओरुहि^२ मम अस्समे ॥
- २५ “ओरोहित्वान^३ सम्बुद्धो, निसीदि पण्णसन्थरे । 5
भल्लातक गहेत्वान, बुद्धसेट्ठस्सदासह ॥
- २६ “मम निज्झायमानस्स, परिभुञ्जि तदा जिनो ।
तत्थ चित्त पसादेत्वा, अभिवन्दि तदा जिन ॥
- २७ “अट्टारसे कप्पसते, य फलमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥ 10
- २८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- २९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ३० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा भल्लातदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति । 15

५ उत्तलिपुण्ड्रियत्थेरअपदान

- ३१ “निग्रोधे हरितोभासे, सविरुह्हि पादपे । B 2'
उत्तलिमाल^४ पग्गय्ह, बोधिया अभिरोपयि ॥
- ३२ “इमस्मियेव कप्पमिह, य बोधिमभिपूजयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, बोधिपूजायिद फल ॥
- ३३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ 20
- ३४ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ३५ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा उत्तलिपुण्ड्रियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१ तिणस थर — स्या० । २ ओरुही — सी०, ओरुह्ह — स्या० । ३ ओरुहिह-
त्वान — सी० । ४ उम्मामालञ्जिह — स्या० ।

६ अम्बाटकियत्थेरअपदान

- ३६ “सुपुप्फित सालवन, ओगय्ह वेस्सभ् मुनि ।
निसीदि गिरिदुग्गेसु, अभिजातो व केसरी ॥
- ३७ “पसन्नचित्तो सुमनो, अम्बाटकमपूजयि ।
पुञ्जक्खेत्त अनुत्तर^१, पसन्नो सेहि पाणिभि ॥
- ५ ३८ “एकतिसे इतो कप्पे, य पुप्फमभिरोपयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ३९ “किलेसा झापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ४० “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ४१ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- १० इत्थ सुद आयस्मा अम्बाटकियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

७ सीहासनिकत्थेरअपदान

- २८ ४२ “पदुमुत्तरस्स भगवतो, सब्भभूतहितेसिनो ।
पसन्नचित्तो मुमनो, सीहासनमदासह ॥
- ४३ “देवलोके मनुस्से वा, यत्थ यत्थ वसामह ।
१५ लभामि विपुल व्यम्ह, सीहासनस्सिद फल ॥
- ४४ “सोणमया रूपिमया, लोहितङ्गमया^२ बहू ।
मणिमया च पल्लङ्का, निब्बत्तन्ति मम सदा ॥
- ४५ “बोधिया आसन कत्वा, जलजुत्तमनामिनो ।
उच्चे कुले पजायामि, अहो धम्मसुधम्मता ॥
- २० ४६ “सतसहस्सितो कप्पे, सीहासनमकासह ।
दुग्गति नाभिजानामि, सीहासनस्सिद फल ॥
- ४७ “किलेसा झापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ४८ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ४९ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

१ महावीर - सी०, स्या० । २ लोहितङ्गकमया - सी०, स्या०, रो० ।

इत्थ सुद आयस्मा सीहासनिको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

८ पादपीठियत्थेरअपदान

- ५० “सुमेधो नाम सम्बुद्धो, अगो^१ कारुणिको मुनि^१ ।
तारयित्वा बहू सत्ते, निब्बुतो सो महायसो ॥
- ५१ “सीहासनस्स सामन्ता, सुमेधस्स महेसिनो । 5
पसन्नचित्तो सुमनो, पादपीठमकारयि ॥
- ५२ “कत्वान कुसल कम्म, सुखपाक सुखुद्रय ।
पुञ्जकम्मेन सयुत्तो, तावतिसमगच्छह ॥
- ५३ “तत्थ मे वसमानस्स, पुञ्जकम्मसमङ्गिनो । B 29
पदानि उद्धरन्तस्स, सोण्णपीठा भवन्ति मे ॥ 10
- ५४ “लाभा तेस सुलद्ध वो^२, ये लभन्ति उपस्सुति ।
निब्बुते कार कत्वान, लभन्ति विपुल सुख ॥
- ५५ “मया पि सुकत कम्म, वाणिज्ज^३ सुप्पयोजित^३ ।
पादपीठ करित्वान, सोण्णपीठ लभामह ॥
- ५६ “य य दिस पक्कमामि, केनचि किच्चयेनह^४ । 15
सोण्णपीठे अक्कमामि, पुञ्जकम्मस्सिद फल ॥
- ५७ “तिसकप्पसहस्सम्हि, य कम्ममकरि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, पादपीठस्सिद फल ॥
- ५८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ५९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥ 20
- ६० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा पादपीठियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१-१ कारुणिको महामुनि - स्या० । २ ते - स्या० । ३-३ वाणिज्जे सुप्पयोजित -
स्या० । ४ पच्चयेनह - सी०, रो० ।

६ वेदिकारकत्थेरअपदान^१

- ६१ “पदुमुत्तरस्स^२ भगवतो^३, बोविया पादपुत्तमे ।
वेदिक सुकत कत्वा, सक चित्त पसादयि ॥
- ६२ “अतोळारानि^४ भण्डानि, कतानि अकतानि च ।
अन्तलिक्खा पवस्सन्ति, वेदिकाय इद फल ॥
- ५ ६३ “उभतो ब्यूब्हुसङ्गामे, पक्खन्दन्तो भयानके ।
भयभेरव न पस्सामि, वेदिकाय इद फल ॥
- ६४ “मम सङ्कप्पमञ्जाय, ब्यम्ह निब्बत्तते सुभ ।
सयनानि महग्घानि, वेदिकाय इद फल ॥
- ६५ “सतसहस्सितो कप्पे, य वेदिकमकारयि ।
१० दुग्गति नाभिजानामि, वेदिकाय इद फल ॥
- ६६ “किलेसा ज्ञापिता मग्ग पे० विहरामि अनासवो ॥
- ६७ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ६८ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद आयस्मा वेदिकारको थेरो इमा गाथायो
१५ अभासित्था ति ।

१० बोधिघरदायकत्थेरअपदान^५

- ६९ “सिद्धत्थस्स भगवतो, द्विपदिन्दस्स तादिनो ।
पसन्नचित्तो सुमनो, बोधिघरमकारयि ॥
- ७० “तुसित^६ उपपन्नोम्हि, वसामि रतने घरे ।
न मे सीत वा उण्ह वा, वातो गत्ते न सम्फुसे ॥
- २० ७१ “पञ्चसट्ठिम्हितो कप्पे, चक्कवत्ती अहोसह ।
कासिक नाम नगर, विस्सकम्मेन^७ मापित ॥
- ७२ “दसयोजनआयाम, अट्टयोजनवित्थत ।
न तम्हि नगरे अत्थि, कट्ट वल्ली च मत्तिका ॥

१ वेदियकारक० - स्या० । २-२ पदुमुत्तरबुद्धस्स - सी० ० बुद्धस्स - स्या० ।
३ अथोळारानि - सी०, रो० अण्णोळारानि - स्या० । ४ बोधिघरियत्थेरा० - सी०,
बोधिघरकार० - स्या० । ५ तुस्सित - स्या० । ६ विसुकम्मेन - स्या० ।

७३ “तिरिय योजन आसि, अद्धयोजनवित्थत^१ ।
मङ्गलो नाम पासादो, विस्सकम्मेन मापितो ॥

७४ “चुल्लासीतिसहस्सानि, थम्भा सोण्णमया^२ अहु^३ ।
मणिमया च निय्यूहा, छदन रूपिय अहु ॥

७५ “सब्बसोण्णमय घर, विस्सकम्मेन मापित ।
अज्झावुत्थ मया एत, घरदानस्सिद फल ॥

5 B 31

७६ “ते सब्बे अनुभोत्वान, देवमानुसके भवे ।
अज्झपत्तोम्हि^४ निब्बान, सन्तिपदमनुत्तर ॥

७७ “तिसकप्पसहस्सम्हि^५, बोधिघरमकारयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, घरदानस्सिद फल ॥

10

७८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

७९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

८० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा बोधिघरदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

15

विभीतकवग्गो पञ्चचत्तालीसमो ।

तस्सुद्धान

विभीतकी^६ कोलफली^७, बिल्लभल्लातकप्पदो ।

उत्तलम्बटकी^८ चेव, आसनी पादपीठको ॥

वेदिको बोधिघरिको, गाथायो गणिता पि^९ च^{१०} ।

एकनासीतिका सब्बा, अस्मि वग्गे पकित्तिता ॥

— ० —

१ अद्धयोजनवित्थतो — सी०, अहु० — स्या० । २-२ सोवणिण्या अहु — स्या० ।

३ अज्झ पत्तोम्हि — सी० स्या० । ४ चतुनवुत्ते इतो कप्पे — सी० । ५-५ विभेदकि कोल

फल — स्या० । ६ निग्रोधम्बाटकी — सी० उम्मा अम्बाटकि — स्या० । ७ वेदिका — स्या० ।

८-८ विह — सी० ।

४६ जगतिदायकवग्गो^१

१ जगतिदायकत्थेरअपदान

- २ १ “धम्मदस्सिस्स मुनिनो, बोधिया पादपुत्तमे ।
पसन्नचित्तो सुमनो, जगति कारयि अह ॥
- २ “दरितो पब्बततो^२ वा, सक्खतो पतितो अह ।
चुतो पतिट्ठ विन्दामि, जगतिया इद फल ॥
- ५ ३ “न मे चोरा विहेसन्ति^३, नातिमञ्जन्ति खत्तिया^४ ।
सब्बामित्तेतिक्कमामि, जगतिया इद फल ॥
- ४ “य य योनुपपज्जामि, देवत्त अथ मानुस ।
सब्बत्थ पूजितो होमि, जगतिया इद फल ॥
- ५ “अट्ठारसे कप्पसते, जगति कारयि अह ।
१० दुग्गति नाभिजानामि, जगतिदानस्सिद फल ॥
- ६ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे समूहता ।
नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥
- ७ “स्वागत वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासन ॥
- १५ ८ “पटिसम्भदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छल्लभिञ्जा सच्छिकता, कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा जगतिदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

२ मोरहत्थियत्थेरअपदान

- ६ “मोरहत्थ गहेत्वान, उपेसि लोकनायक ।
२० पसन्नचित्तो सुमनो, मोरहत्थमदासह ॥

१ जगतिवग्गो - स्या० । २ पब्बतातो - सी०, स्या० । ३-३ पसहति,
नातिमञ्जन्ति खत्तियो - सी० रो० ।

१० “इमिना मोरहत्थेन, चेतनापणिधीहि च ।
निब्बायिसु^१ तयो अग्गी, लभामि विपुल सुख ॥

११ “अहो बुद्धो अहो धम्मो, अहो नो सत्थुसम्पदा ।
दत्तवानह मोरहत्थ, लभामि विपुल सुख ॥

१२ “तियग्गी^२ निब्बुता मय्ह, भवा सब्बे सम्हता ।
सब्बासवा परिकखीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥

१३ “एकतिसे इतो कप्पे, य दानमदादि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, मोरहत्थस्सिद फल ॥

१४ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

१५ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥ ०

१६ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा मोरहत्थियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

३ सीहासनबीजियत्थेरअपदान^३

१७ “तिस्सस्साह भगवतो, बोधिरुक्खमवन्दिय ।
पग्गय्ह बीजनि तत्थ, सीहासनमबीजह^४ ॥

15

१८ “द्वेनवुते इतो कप्पे, सीहासनमबीजह ।
दुग्गति नाभिजानामि, बीजनाय इद फल ॥

१९ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

२० “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

२१ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥ 20

इत्थ सुद आयस्मा सीहासनबीजियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

४ तिणुक्कधारियत्थेरअपदान^५

२२ “पदुमुत्तरबुद्धस्स^६, बोधिया पादपुत्तमे ।
पसन्नचित्तो सुमनो, तयो उक्के अधारयि ॥

B 34

१ निब्बुता मे - स्या० । २ तिधग्गी - स्या० । तिवग्गी - रो० । ३ सीहासन
बीजकत्थेर० - सी० । ४ सीहासनमबीजयि - सी०, ० मविज्जह - स्या० । रो० । ५ तिउक्का
धारकत्थेर० - सी० । ६ पदुमुत्तरस्स बुद्धस्स - स्या० । ७ उक्का - सी० ।

- २३ “सतसहस्सितो कप्पे, सोह^१ उक्कमधारियि ।
 दुग्गति नाभिजानामि, उक्कदानस्सिद फल ॥
- २४ “किलेसा ज्ञापिता मग्ग पे० विहरामि अनासवो ॥
- २५ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ५ २६ ‘पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन’ ॥
- इत्थ सुद आयस्मा तिणुक्कधारियो थेरो इमा गाथायो
 अभसित्था ति ।

५ अक्कमनदायकत्थेरअपदान

- २७ “ककुसन्धस्स मुनिनो, ब्राह्मणस्स वुसीमतो ।
 दिवाविहार वजतो, अक्कमनमदासह ॥
- १० २८ “इमस्मियेव कप्पम्हि, य दानमददि तदा ।
 दुग्गति नाभिजानामि, अक्कमनस्सिद फल ॥
- २९ “किलेसा ज्ञापिता मग्ग पे० विहरामि अनासवो ॥
- ३० “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ३१ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन’ ॥
- १५ इत्थ सुद आयस्मा अक्कमनदायको थेरो इमा गाथायो
 अभसित्था ति ।

६ वनकोरण्डियत्थेरअपदान

- ३२ “सिद्धत्थस्स भगवतो, लोकजेट्ठस्स तादिनो ।
 वनकोरण्डमादाय, बुद्धस्स अभिरोपयि ॥
- ३५ ३३ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, य पुप्फमभिरोपयि ।
 २० दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ३४ “किलेसा ज्ञापिता मग्ग पे० विहरामि अनासवो ॥
- ३५ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ३६ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन’ ॥

इत्थ सुद आयस्मा वनकोरण्डिको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

वीसतिम भाणवार ।

७ एकछत्तियत्थेरअपदान

- ३७ “अङ्गारजाता पथवी, कुक्कुळानुगता मही ।
पदुमुत्तरो^१ भगवा, अब्भोकासम्हि चङ्कमि ॥
- ३८ “पण्डर छत्तमादाय, अद्धान^२ पटिपज्जह । 5
तत्थ दिस्वान सम्बुद्ध, वित्ति^३ मे उपपज्जथ ॥
- ३९ “मरीचियोत्थटा^४ भूमि, अङ्गारा व मही अय ।
उपहन्ति^५ महावाता, सरीरस्सासुखेपना^६ ॥
- ४० “सीत उण्ह विहनन्त, वातातपनिवारण ।
पटिग्गण्ह इम छत्त, फस्सयिस्सामि निब्बुति ॥ 10
- ४१ “अनुकम्पको कारुणिको, पदुमुत्तरो महायसो^७ ।
मम सङ्कप्पमञ्जाय, पटिग्गण्हि^८ तदा जिनो ॥
- ४२ “तिसकप्पानि देविन्दो, देवरज्जमकारयि ।
सतान पञ्चक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ॥
- ४३ “पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खिय । 15
अनुभोमि सक कम्म, पुब्बे सुकतमत्तनो ॥
- ४४ “अय मे पच्छिमा जाति, चरिमो वत्तते भवो । B 36
अज्जा पि सेतच्छत्त^९ मे, सब्बकाल धरीयति ॥
- ४५ “सतसहस्सितो कप्पे, य छत्तमदादि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, छत्तदानस्सिद फल ॥ 20
- ४६ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ४७ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ४८ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

१ पदुमुत्तरो च - सी० । २ अद्धाना - सी० । ३ वित्ति - स्या० । ४ मरीचि
मोफुना - स्या०, मरीचिवोफुटा - रो० । ५ उपट्टति - स्या०, उपवायति - सी० रो० ।
६ सरीरकायुखेपना - स्या० । ७ विहनन्ति - स्या० । ८ महाइसि - सी० । ९ पटि
गण्हि - सी० । १० सेतच्छत्त - स्या० ।

इत्थ सुद आयस्मा एकछत्तियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

८ जातिपुण्ड्रियत्थेरअपदान

- ४९ “परिनिब्बुते भगवति, पदुमुत्तरे महायसे ।
पुण्ड्रवटसके^१ कत्वा^२, सरीरमभिरापयि ॥
- 5 ५० “तत्थ चित्त पसादेत्वा, निम्मान अगमासह ।
देवलोकगतो सन्तो, पुञ्जकम्म सरामह^३ ॥
- ५१ “अम्बरा पुण्ड्रवस्सो मे, सब्बकाल पवस्सति ।
ससरामि^३ मनुस्से चे^३, राजा होमि महायसो ॥
- ५२ “तहि कुसुमवस्सो मे, अभिवस्सति सब्बदा ।
10 तस्सेव^४ पुण्ड्रपूजाय, वाहसा सब्बदस्सिनो ॥
- ५३ “अय पच्छिमको मय्ह, चरिमो वत्तते भवो ।
अज्जा पि पुण्ड्रवस्सो मे, अभिवस्सति सब्बदा ॥
- ५४ “सतसहस्सितो कप्पे, य पुण्ड्रमभिरापयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, देहपूजायिद फल ॥
- 15 ५५ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- 37 ५६ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ५७ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा जातिपुण्ड्रियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

९ पट्टिपुण्ड्रियत्थेरअपदान^५

- 20 ५८ “नीहरन्ते सरीरमिह, वज्जमानासु^६ भेरिसु ।
पसन्नचित्तो सुमनो, पट्टिपुण्ड्रमपूजयि^७ ॥
- ५९ “सतसहस्सितो कप्पे, य पुण्ड्रमभिपूजयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, देहपूजायिद फल ॥

१-१ पुण्ड्रवटकोटके गहेत्वा - स्या०, पुण्ड्रवटकोटके० - रो० । २ चरामह -
स्या० । ३-३ सारामामि मनुस्से वे - स्या० । ४ कायेसु - स्या०, तायेव - रो० ।
५ सत्तिपण्णियत्थेर० - स्या० । ६ विज्जमानासु - स्या० । ७ सत्ति० - स्या०, रो० ।

- ६० “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
 ६१ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
 ६२ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा पट्टिपुप्फियो^१ थेरो इमा गाथायो
 अभसित्था ति ।

5

१० गन्धपूजकत्थेरअपदान

- ६३ “चितासु^२ कुरुमानासु^३, नानागन्धे समाहटे ।
 पसन्नचित्तो सुमनो, गन्धमुट्ठिमपूजयि ॥
 ६४ “सतसहस्सितो कप्पे, चित्तक यमपूजयि ।
 दुग्गति नाभिजानामि, चित्तपूजायिद फल ॥
 ६५ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ 10
 ६६ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
 ६७ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥ B 38

इत्थ सुद आयस्मा गन्धपूजको थेरो इमा गाथायो
 अभसित्था ति ।

जगतिदायकवग्गो छवत्तालीसमो ।

तस्सुद्धान

- जगती मोरहत्थी^१ च, आसनी^२ उक्कधारको । 15
 अक्कमि वनकोरणिड, छत्तदो जातिपूजको ॥
 पट्टिपुप्फी^३ च यो थेरो^४, दसमो गन्धपूजको ।
 सत्तसट्ठि च गाथायो, गणितायो विभाविभि ॥

— ० —

१ सत्तिपण्णियो - स्या०, रो० । २-२ चित्तसु कयिरमानेसु - सी०, चित्तकेसु
 कुरुमानेसु - स्या० । ३ मोरहत्थी - स्या० । ४ आसनि - स्या० । ५-५ सत्तिपण्णियो
 थेरो च - स्या० ।

४७ सालकुसुमियवग्गो^१

१ सालकुसुमियत्थेरअपदान

39

१ “परिनिब्बुते भगवति, जजुलत्तमनामके ।
आरोपितम्हि चित्ते, सालपुष्फमपूजयि ॥

२ “सतसहस्सितो कप्पे, य पुष्फमभिरोपयि^२ ।
दुग्गति नाभिजानामि, चितपूजायिद फल ॥

5

३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे सम्हता ।
नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥

४ “स्वागत वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासन ॥

10

५ “पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिज्जा सच्छिक्ता, कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा सालकुसुमियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

२ चितकपूजकत्थेरअपदान

६ “ज्ञायमानस्स भगवतो, सिखिनो लोकबन्धुनो ।
अट्ठ चम्पकपुष्फानि, चितक अभिरोपयि ॥

15

७ “एकतिसे इतो कप्पे, य पुष्फमभिरोपयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, चितपूजायिद^१ फल ॥

८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

१० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

10 20

इत्थ सुद आयस्मा चितकपूजको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१ सालपुष्फवग्गो - स्या० । २ पुष्फमभिपूजयि - स्या० । ३ चितकपूजायिद -
सी०; बुद्धपूजायिद - स्या० ।

३ चित्तकनिब्बापकत्थेरअपदान

- ११ “दय्हमाने सरीरम्हि, वेस्सभुस्स महेसिनो ।
गन्धोदक गहेत्वान, चित निब्बापयि अह ॥
- १२ “एकतिसे इतो कप्पे, चित निब्बापयि अह ।
दुग्गति नाभिजानामि, गन्धोदकस्सिद फल ॥
- १३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ 5
- १४ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- १५ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा चित्तकनिब्बापको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

४ सेतुदायकत्थेरअपदान

- १६ “विपस्सिनो भगवतो, चङ्कमन्तस्स सम्मुखा । 10
पसन्नचित्तो सुमनो, सेतु कारापयि अह ॥
- १७ “एकनवुत्तितो कप्पे, य सेतु कारयि अह ।
दुग्गति नाभिजानामि, सेतुदानस्सिद फल ॥
- १८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- १९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥ 15
- २० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा सेतुदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

५ सुमनतालवण्टियत्थेरअपदान

- २१ “सिद्धत्थस्स भगवतो, तालवण्टमदासह । B 4:
सुमनेहि पटिच्छन्न, धारयामि महायस ॥ 20
- २२ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, तालवण्टमदासह ।
दुग्गति नाभिजानामि, तालवण्टस्सिद फल ॥
- २३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- २४ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- २५ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥ 25

इत्थ सुद आयस्मा सुमनतालवण्टियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ अवटफलियत्थेरअपदान^१

- २६ “सतरसी नाम भगवा, सयम्भ अपराजितो ।
विवेककामो सम्बुद्धो, गोचरायाभिनिक्खमि ॥
- 5 २७ “फलहत्थो अह दिस्वा, उपगच्छि नरासभ ।
पसन्नचित्तो सुमनो, अदासि अवट फल ॥
- २८ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, य फल अददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥
- २९ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहगमि अनासवो ॥
- 10 ३० “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ३१ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा अवटफलियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

७ लबुजफलदायकत्थेरअपदान^२

- ३२ “नगरे बन्धुमतिया, आरामिको अह तदा ।
15 अहस विरज बुद्ध, गच्छन्त अनिलञ्जसे ॥
- ३३ “लबुज फलमादाय, बुद्धसेट्टस्सदासह ।
आकासे व ठितो सन्तो, पटिग्गण्हि महायसो ॥
- ३४ “वित्तिसञ्जननो मय्ह, दिट्ठधम्मसुखावहो ।
फल बुद्धस्स दत्तवान, विप्पसन्नेन चेतसा ॥
- 20 ३५ “अधिगच्छि^३ तदा पीति, विपुल सुखमुत्तम ।
उप्पज्जते व^४ रतन, निब्बत्तस्स तहिं तहि ॥
- ३६ “एकनवुत्तितो कप्पे, य फल अददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥

१ अवण्टफलिय० - सी० । २ लबुजदायक० - सी० । ३ अधिगच्छि - सी०,
अधिगच्छि - स्या० । ४ च - सी०, मे - स्या० ।

- ३७ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
 ३८ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
 ३९ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा लबुजफलदायको थेरो इमा गाथायो
 अभासिथा ति ।

5

८ पिलक्खफलदायकत्थेरअपदान^१

- ४० “वनन्तरे^२ बुद्ध दिस्वा^३, अत्थदस्सि महायस ।
 पसन्नचित्तो सुमनो पिलक्खस्स^४ फल अदा ॥
 ४१ “अट्टारसे कप्पसते, य फल अददि तदा ।
 दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥
 ४२ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ 10
 ४३ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
 ४४ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥ B 43

इत्थ सुद आयस्मा पिलक्खफलदायको थेरो इमा गाथायो
 अभासिथा ति ।

९ सयपटिभानियत्थेरअपदान

- ४५ “ककुध विलसन्त व, देवदेव नरासभ । 15
 रथिय पटिपज्जन्त, को दिस्वा न^५ पसीदति^५ ॥
 ४६ “तमन्धकार नासेत्वा, सन्तारेत्वा बहु जन ।
 आणालोकेन जोतन्त, को दिस्वा न पसीदति ॥
 ४७ “वसीसतसहस्सेहि, नीयन्त लोकनायक ।
 उद्धरन्त बहू सत्ते, को दिस्वा न पसीदति ॥ 20
 ४८ “आहनत^६ धम्मभेरि, महुन्त तित्थिये गणे ।
 सीहनाद विनदन्त^६, को दिस्वा न पसीदति ॥

१ मिलक्खफल० - स्या० । २-२ वनन्ते बुद्ध दिस्वान - सी०, रो० । ३ पिलक्खुस्स - रो० । ४-४ नप्पसीदति - सी०, स्या० । एवमुपरि पि । ५ आहनित्वा - स्या० ।
 ६ व नदन्त - स्या० ।

- ४६ “यावता ब्रह्मलोकतो^१, आगन्त्वान सन्नहका ।
पुच्छन्ति निपुणे पञ्हे, को दिस्वा न पसीदति ॥
- ५० “यस्सञ्जलि करित्वान, आयाचन्ति^३ सदेवका ।
तेन पुञ्ज अनुभोन्ति, को दिस्वा न पसीदति ॥
- 5 ५१ “सब्बे जना समागन्त्वा, सम्पवारेन्ति चक्खुम ।
न विकम्पति अज्झिटो, को दिस्वा न पसीदति ॥
- ५२ “नगर पविसतो यस्स, रवन्ति^३ भेरियो बहू ।
विनदन्ति गजा मत्ता, को दिस्वा न पसीदति ॥
- ५३ “वीथिया^४ गच्छतो यस्स, सब्बाभा^५ जोतते सदा ।
10 अभुन्नता समा होन्ति, को दिस्वा न पसीदति ॥
- ५४ “व्याहरन्तस्स बुद्धस्स, चक्कवाळ^६ पि सुय्यति^६ ।
सब्बे सत्ते विञ्जापेति, को दिस्वा न पसीदति ॥
- ५५ “सतसहस्सितो कप्पे, य बुद्धमभिकित्तिं ।
1 दुग्धाति नाभिजानामि, कित्तनाय इद फल ॥
- 15 ५६ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ५७ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ५८ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद आयस्मा सयपटिभानियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१० निमित्तव्याकरणीयत्थेरापदान

- 20 ५९ “अज्झोगाहेत्वा हिमव^१, मन्ते वाचेमह तदा ।
चतुपञ्चाससहस्सानि, सिस्सा मय्ह उपट्ठु ॥
- ६० “अधिता वेदगू सब्बे, छळङ्गे पारमि गता ।
सकविज्जाहुपत्थद्धा, हिमवन्ते वसन्ति ते ॥

१ ब्रह्मलोकम्हा - स्या० । २ आधावति - स्या० । ३ नदन्ति - स्या० ।
४ रथिया - सी० । ५ पभा वा - स्या० । ६-६ चक्कवालम्हि सूयति - सी०,
चक्कवाळम्हि० - स्या० । ७-७ अज्झोगाहेत्वा हिमव - सी०, अज्झोगाहेत्वा हिमवन्त -
स्या० ।

६१ “चवित्वा तुसिता काया, देवपुत्तो महायसो ।
उप्पज्जि मातुकुच्छिस्मि, सम्पजानो पतिस्सतो ॥

६२ “सम्बुद्धे उपपज्जन्ते, दससहस्सि कम्पथ^१ ।
अन्धा चक्खु अलभिसु, उप्पज्जन्तम्हि नायके ॥

६३ “सब्बाकार^२ पकम्पित्थ^३, केवला वसुधा अय ।
निग्घोससद् सुत्वान, उब्बिज्जिसु^४ महाजना ॥

5

६४ “सब्बे जना समागम्म, आगच्छु मम सन्तिक ।
वसुधाय पकम्पित्थ, कि विपाको भविस्सति ॥

६५ “अवचासि^५ तदा तेस, मा भेथ^६ नत्थि वो भय ।
विसट्ठा होथ सब्बे पि, उप्पादोय सुवत्थिको^७ ॥

10

६६ “अट्ठहेतूहि सम्फुस्स, वसुधाय पकम्पति ।
तथा निमित्ता दिस्सन्ति, ओभासो विपुलो महा ॥

B 45

६७ “अससय बुद्धसेट्ठो, उप्पज्जिस्सति चक्खुमा ।
सञ्जापेत्त्वान जनत, पञ्चसीले कथेसह ॥

६८ “सुत्वान पञ्च सीलानि, बुद्धुप्पादञ्च दुल्लभ ।
उब्बेगजाता^८ सुमना, तुट्ठहट्ठा अहसु^९ ते ॥

15

६९ “द्वेनवुते इतो कप्पे, य निमित्त वियाकरि ।
दुग्गति नाभिजानामि, ब्याकरणस्सिद फल ॥

७० “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

७१ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

20

७२ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा निमित्तव्याकरणियो थेरो इमा
अभासित्था ति ।

सालकुसुमियवग्गो सत्तचत्तालीसमो ।

१ पकम्पथ — सी० । २-२ छप्पकारमकम्पित्थ — स्या० छब्बिकार ० — रो० ।

३ विम्हयिसु — स्या० । ४ विदस्सामि — स्या० । ५ भायित्थ — स्या० । ६ सुखत्थिको — स्या०, रो० । ७ सम्फुस्सा — स्या० रो० । ८ उब्बेज्जजाता — स्या० । ९ अहेसु — स्या० ।

तस्सुद्धान

सालकुसुमियो थेरो, पूजा निब्बापको पि च ।
 सेतुदो तालवण्ठी^१ च, अवटलबुजप्पदो^२ ॥
 पिलक्खपटिभानी^३ व, वेय्याकरणियो^४ दिजो^५ ।
 द्वेसत्तति^६ च^६ गाथायो, गणित्तयो विभाविभि ॥

— ० —

१ तालवण्ठि — स्या० । २ अवण्ट० — सी० अवट लबुजप्पदो — स्या० । ३ मिलक्खु० — स्या० । ४ वेय्याकरणको — सी० । ५ दिजा — स्या० । ६-६ द्वेसत्तञ्चे — सी० ।

४८ नळमालिवग्गा

१ नळमालियत्थेरअपदान

- १ “सुवण्णवण्ण सम्बुद्ध, आहुतीन पटिग्गह ।
विपिनग्गेन गच्छन्त, अद्दस लोकनायक ॥
- २ “नळमाल गहेत्वान, निक्खमन्तो च^१ तावदे ।
तत्थद्दसासि सम्बुद्ध, ओघतिण्णमनासव ॥
- ३ “पसन्नचित्तो सुमनो, नळमालमपूजयि ।
दक्खिण्येय महावीर, सब्बलोकानुकम्पक ॥
- ४ “एकतिसे इतो कप्पे, य मालमभिरोपयि^२ ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ५ “किलेसा झापिता मय्ह, भवा सब्बे समूहता ।
नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥
- ६ “स्वागत वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
निस्सो विज्जा अनुप्पता, कत बुद्धस्स सासन ॥
- ७ “पटिसम्भदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्जा सच्छिकता, कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद आयस्मा नळमालियो थेरो इमा गाथायो १५
प्रभासित्था ति ।

B 46

5

10

20

B 47

२ मणिपूजकत्थेरअपदान

- ८ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू ।
विवेककामो सम्बुद्धो, गच्छते अनिलञ्जसे ॥
- ९ “अविदूरे हिमवन्तस्स^३, महाजातस्सरो अहु ।
तत्थ मे भवन आसि, पुञ्जकम्मेन सयुत ॥
- १० “भवना अभिनिक्खम्म^४, अद्दस लोकनायक ।
इन्दीवर व जलित, आदित्त व हुतासन ॥

१ व-सी० । २ पुष्कमभिरोपयि-सी० स्या० रो० । ३ हिमवतो-सी० ।
निक्खमित्तवान-स्या० ।

- ११ “विचिन^१ नद्दस^१ पुप्फ, पूजयिस्सन्ति नायक ।
सक चित्त पसादेत्वा, अवन्दि सत्थुनो अह ॥
- १२ “मम^२ सीसे मणि^३ गय्ह, पूजयि लोकनायक ।
इमाय मणिपूजाय, विपाको होतु भद्दको ॥
- ५ १३ “पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीन पटिग्गहो ।
अन्तलिक्खे ठितो सत्था, इम गाथ अभासथ ॥
- १४ ‘सो ते इज्झतु सङ्कप्पो, लभस्सु^४ विपुल सुख ।
इमाय मणिपूजाय, अनुभोहि महायस’ ॥
- १५ “इद वत्तान भगवा^५, जलजुत्तमनामको ।
० अगमासि बुद्धसेट्ठो, यत्थ^६ चित्त पणीहित ॥
- १६ “सट्ठिकप्पानि देविन्दो, देवरज्जमकारयि ।
अनेकसतक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ॥
- १७ “पुब्बकम्म सरन्तस्स, देवभतस्स मे सतो ।
मणि निब्बत्तते मय्ह, आलोककरणो मम^७ ॥
- १५ १८ “छळसीतिसहस्सानि, नारियो मे परिग्गहा ।
विचित्तवत्थाभरणा, आमुक्कमणिकुण्डला^८ ॥
- १९ “अळारपम्हा हसुला, सुसञ्जा तनुमज्झिमा ।
परिवारेन्ति म निच्च, मणिपूजायिद फल ॥
- २० “सोण्णमया मणिमया, लोहितङ्गमया तथा ।
२० भण्डा मे सुकता होन्ति, यदिच्छसि^९ पिळन्धना ॥
- २१ “कूटागारा गहा^९ रम्मा, सयनञ्च महारह ।
मम सङ्कप्पमञ्जाय, निब्बत्तन्ति यदिच्छक ॥
- २२ “लाभा तेस सुलद्ध च, ये लभन्ति उपस्सुति ।
पुञ्जक्खेत्त मनुस्सान, ओसध सब्बपाणिन ॥
- २५ २३ “मय्ह पि सुकत कम्म, योह अदक्खि नायक ।
विनिपाता पमुत्तोम्हि, पत्तोम्हि अचल पद ॥

१-१ विज्जन् अद्दस - स्या०, विचिन नाद्दस - सी० । २-२ मम सीस० - स्या० ।
३ लभतु - स्या० । ४ सम्बुद्धो - स्या० । ५ यस्स - स्या० । ६ मम - स्या० । ७ आमुत्त
मणिकुण्डला - सी० स्या० रो० । ८ यदिच्छाय - सी०, रो० । ९ गुहा - सी० स्या० ।

२४ “य य योनुपपज्जामि, देवत्तं अथ मानुसं ।
दिवसञ्चेव^१ रत्तिं च^१, आलोको होति मे सदा ॥

२५ “तायेव मणिपूजाय, अनुभोत्वानं सम्पदा ।
आणालोको मया दिट्ठो, पत्तोमिह अचल पद ॥

२६ “सतसहस्सितो कप्पे, यं मणिं अभिपूजयि । 5
दुग्गतिं नाभिजानामि, मणिपूजायिदं फल ॥

२७ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

२८ “स्वागतं वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥

२९ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थं सुदं आयस्मा मणिपूजको थेरो इमा गाथायो 10
अभासित्था ति ।

३ उक्कासत्तिकत्थेरअपदान

३० “कोसिको नाम भगवा, चित्तक्खं वसी तदा ।
ज्ञायी ज्ञानरतो बुद्धो, विवेकाभिरतो मुनि ॥

३१ “अज्झोगाहेत्वा^२ हिमवन्तं, नारीगणपुरक्खतो ।
अद्दसं कोसिकं बुद्धं, पुण्णमायेव^३ चन्दिमं ॥ 15

३२ “उक्कासते गहेत्वानं, परिवारेसहं तदा ।
सत्तरत्तिन्दिवं ठत्वा^४, अट्ठमेन अगच्छहं ॥

३३ “वुट्ठितं कोसिकं बुद्धं, सयम्भुं अपराजितं ।
पसन्नचित्तो वन्दित्वा, एकं भिक्खं अदासहं ॥

३४ “तेन कम्मेन द्विपदिन्दं, लोकजेट्ठं नरासभं । 20
उप्पज्जि तुसिते काये, एकं भिक्खायिदं फल ॥

३५ “दिवसञ्चेव रत्तिं च, आलोको होति मे सदा । 49
समन्तां योजनसतं, ओभासेनं फरामहं ॥

३६ “पञ्चपञ्जासकप्पमिह, चक्कवत्तीं अहोसहं ।
चातुरन्तो विजितावी, जम्बुमण्डस्स^५ इस्सरो ॥ 25

१-१ समन्ता सत्तरतना - सी०, रो० । २ अज्झोगाहेत्वा - सी०, स्या०, रो० ।

३ पुण्णमायेव - सी० । ४ बुद्ध - स्या० । ५ जम्बुमण्डस्स - रो० ।

- ३७ “तदा मे नगर आसि, इद्ध फीत सुनिम्मित ।
तिसयोजनमायाम, वित्थारेन च वीसति ॥
- ३८ “सोमण नाम नगर, विस्सकम्मेन मापित ।
दससह्राविवित्त त, सम्मताळसमाहित ॥
- 5 ३९ “न तम्हि नगरे अत्थि, वल्लिकट्ट च मत्तिका ।
सब्बसोणमय येव, जोतते निच्चकालिक ॥
- ४० “चतुपाकारपरिक्खित्त, तयो आसु मणिमया ।
वेमज्जे तालपन्ती च, विस्सकम्मेन मापिता ॥
- ४१ “दससहस्सपोक्खरज्जो^१, पदुमुप्पलद्धादिता ।
10 पुण्डरीकेहि^२ सञ्छन्ना, नानागन्धसमीरिता^३ ॥
- ४२ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, य उक्क धारयि अह ।
दुग्गति नाभिजानामि, उक्कधारस्सिद^४ फल ॥
- ४३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ४४ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- 15 ४५ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा उक्कासतिको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

४ सुमनबीजनियत्थेरअपदान^५

- ४६ “विपस्सिनो भगवतो, बोधिया पादपुत्तमे ।
सुमनो^६ बीजनि गय्ह, अबीजि बोधिमुत्तम ॥
- B 50 20 ४७ “एकनवुत्तितो कप्पे, अबीजि बोधिमुत्तम ।
दुग्गति नाभिजानामि, बीजनाय इद फल ॥
- ४८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ४९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ५० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

१ दससहस्सपोक्खरणी — स्या० । २ पुण्डरीकादि — स्या० । ३ नानागन्ध
समीरिता — सी० स्या० । ४ उक्काधारस्सिद — सी० स्या० । ५ सुमनबीजनिय० — सी०
स्या० । ६ सुमना — सी० ।

इत्थ सुद आयस्मा सुमनबीजनियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

५ कुम्मासदायकत्थेरअपदान

५१ “एसनाय चरन्तस्स, विपस्सिस्स^१ महेसिनो ।
रित्तक पत्त दिस्वान, कुम्मास पूरयि अह ॥

५२ “एकनवुत्तितो कप्पे, य भिक्ख अददि तदा । 5
दुग्गति नाभिजानामि, कुम्मासस्स इद फल ॥

५३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

५४ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

५५ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा कुम्मासदायको थेरो इमा गाथायो 10
अभासित्था ति ।

६ कुसट्ठकदायकत्थेरअपदान

५६ “कस्सपस्स भगवतो, ब्राह्मणस्स वुसीमतो ।
पसन्नचित्तो सुमनो, कुसट्ठकमदासह ॥

५७ “इमस्मियेव कप्पस्मि, कुसट्ठकमदासह । 15
दुग्गति नाभिजानामि, कुसट्ठकस्सिद फल ॥

५८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ B 51

५९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सामन ॥

६० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा कुसट्ठकदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति । 20

७ गिरिपुत्रागियत्थेरअपदान

६१ “सोभितो नाम सम्बुद्धो, चित्तकटे वसी तदा ।
गहेत्वा गिरिपुत्राग, सयम्भु अभिपूजयि ॥

१ विपस्सिगो - स्या० ।

- ६२ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, य^१ बुद्धमभिपूजयि^१ ।
 दुग्गतिं नाभिजानामि, बुद्धपूजायिदं फलं ॥
- ६३ “किलेसा ज्ञापिता मग्गं पे० विहरामि अनासवो ॥
- ६४ “स्वागतं वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥
- 5 ६५ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥
- इत्थं सुदं आयस्मा गिरिपुत्तागियो थेरो इमा गाथायो
 अभ्यासित्था ति ।

८ वल्लिकारफलदायकत्थेरअपदान

- ६६ “सुमनो नाम सम्बुद्धो, तक्कराय वसी तदा ।
 वल्लिकारफलं गय्हं, सयम्भुस्स अदासहं ॥
- 10 ६७ “एकतिसे इतो कप्पे, यं फलं अददि तदा ।
 दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फलं ॥
- ६८ “किलेसा ज्ञापिता मग्गं पे० विहरामि अनासवो ॥
- ६९ “स्वागतं वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥
- B 52 ७० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥
- 15 इत्थं सुदं आयस्मा वल्लिकारफलदायको थेरो इमा गाथायो
 अभ्यासित्था ति ।

९ पानधिदायकत्थेरअपदान

- ७१ “अनोमदस्सी भगवा, लोकजेट्ठो नरासभो ।
 दिवाविहारा निक्खम्मं, पथमारुहि^२ चक्खुमा ॥
- ७२ “पानधिं सुकतं गय्हं, अद्धानं पटिपज्जहं ।
 20 तत्थइसासि सम्बुद्धं, पत्तिकं चारुदस्सनं ॥
- ७३ “सकं चित्तं पसादेत्वा, नीहरित्वानं पानधिं ।
 पादमूले ठपेत्वानं, इदं वचनमब्रवी ॥
- ७४ ‘अभिरूहं महावीरं, सुगतिन्दं विनायकं ।
 इतो फलं लभिस्सामि, सो^३ मे अत्थो समिज्झतु’ ॥

१-१ सम्बुद्ध० - स्या० । २ वीथिमारुहि - स्या० । ३ यो - सी० ।

- ७५ “अनोमदस्सी भगवा, लोकजेद्वो नरासभो ।
पानधि अभिरूहित्वा, इद वचनमब्रवि ॥
- ७६ ‘यो पानधि मे अदासि^१, पसन्नो सेहि पाणिभि ।
तमह कित्तयिस्सामि, सुणाथ मम भासतो’ ॥
- ७७ “बुद्धस्स गिरमञ्जाथ, सब्बे देवा समागता ।
उदग्गचित्ता सुमना, वेदजाता कतञ्जली ॥ 5
- ७८ “पानधीन^२ पदानेन^३, सुखितोय भविस्सति ।
पञ्चपञ्जासक्खत्तु च, देवरज्ज करिस्सति ॥
- ७९ “सहस्सक्खत्तु राजा च, चक्कवत्ती भविस्सति ।
पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खिय ॥ 10
- ८० “अपरिमेय्ये इतो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- ८१ “तस्स धम्मेषु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मित्तो ।
सब्बासवे परिञ्जाय, निब्बायिस्सतिनासवो ॥ B 53
- ८२ “देवलोके मनुस्से वा, निब्बत्तिस्सति पुञ्जवा^४ ।
देवयानपटिभाग, यान पटिलभिस्सति ॥ 15
- ८३ “पासादा सिविका मय्ह^५, हत्थिनो समलङ्कता ।
रथा वाजञ्जासयुत्ता^६, सदा पातुभवन्ति मे ॥
- ८४ “अगारा निक्खमन्तो पि, रथेन निक्खमि अह ।
केसेसु छिज्जमानेसु, अरहत्तमपापुणि ॥ 20
- ८५ “लाभा मय्ह सुलद्ध मे, वाणिज्ज^७ सुप्पयोजित ।
दत्तवान पानधि एक, पत्तोमिह अचल पद ॥
- ८६ “अपरिमेय्ये इतो कप्पे, य पानधिमदासह ।
दुग्गति नाभिजानामि, पानधिस्स इद फल ॥
- ८७ “किलेसा आपिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ 25
- ८८ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ८९ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

१ अददा - सी० । २-२ पानधिमव दानन - स्या० । ३ पञ्जवा - स्या० ।

४ मय्ह - स्या० रो० । ५ वाजञ्ज ० - सी० । ६ वाणिज - स्या० ।

इत्थ सुद आयस्मा पानधिदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१० पुलिनचङ्कमियत्थेरअपदान

- ६० “मिगलुद्धो^१ पुरे आसि, अरञ्जे कानने अह ।
वातमिग गवेसन्तो, चङ्कम अदस अह ॥
- ५ ६१ “उच्छङ्गेन^२ पुलिन गय्ह, चङ्कमे^३ ओकिरि अह ।
पसन्नचित्तो सुमनो, सुगतस्स सिरीमतो ॥
- ६२ “एकतिसे इतो कप्पे, पुलिन ओकिरि अह ।
दुग्गति नाभिजानामि, पुलिनस्स इद फल ॥
- ६३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ६४ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ६५ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० ऋत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद आयस्मा पुलिनचङ्कमियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

नळमालिवग्गो अट्टचत्तालीसमो ।

तस्सुद्दान

- नळमाली मणिददो, उक्कासतिकबीजनी ।
कुम्मासो^४ च कुसट्टो च^५, गिरिपुल्लागियो पि च ।
वल्लिकारो पानधिदो, अथो पुलिनचङ्कमो ।
गाथायो पञ्चनवुति, गणितायो विभाविभि ॥

१ मिगलुद्धो - स्या० । २ उच्छङ्गा - सी० । ३ चङ्कम - सी० । ४-५ कुम्मास
च कुसट्ट च - स्या० ।

- १० “नदीसोतपटिभागा, सिस्सा आयन्ति मे तदा ।
तेसाह मन्ते^१ वाचेमि, रत्तिन्दिवमतन्दितो ॥
- ११ “सिद्धत्थो नाम सम्बुद्धो, लोके उप्पज्जि तावदे ।
तमन्धकार नासेत्वा, जाणालोक पवत्तयि ॥
- ५ १२ “मम अञ्जतरो सिस्सो, सिस्सान सो कथेसि मे ।
सुत्वान ते एतमत्थ, आरोचेसु मम तदा ॥
- १३ “बुद्धो लोके समुप्पन्नो, सब्बञ्च लोकेनायको ।
तस्सानुवत्तति जनो, लाभो अम्ह^२ न विज्जति^३ ।
- १४ “अधिच्चुप्पत्तिका बुद्धा, चक्खुमन्तो महायसा ।
१० यन्नूनाह बुद्धसेट्ठ, पस्सेय्य लोकनायक ॥
- १५ “अजिन मे गहेत्वान, वाकचीर कमण्डलु ।
अस्समा अभिनिक्खम्म, सिस्से आमन्तयि अह ॥
- १६ “ओदुम्बरिकपुप्फ^४ व, चन्दम्हि ससक यथा ।
वायसान यथा खीर, दुल्लभो^५ लोकनायको^६ ॥
- १५ १७ “बुद्धो लोकम्हि उप्पन्नो, मनुस्सत्तम्पि दुल्लभ ।
उभोसु विज्जमानेसु, सवन च सुदुल्लभ ॥
- १८ “बुद्धो लोके समुप्पन्नो, चक्खु लच्छाम नो भव ।
एथ सब्बे गमिस्साम, सम्मासम्बुद्धसन्तिक ।
- १९ “कमण्डलुधरा सब्बे, खराजिननिवासिनो ।
२० ते जटाभारभरिता, निक्खमु^७ विपिना^८ तदा ॥
- २० “युगमत्त^९ पेक्खमाना, उत्तमत्थ गवेसिनो ।
आसत्तिदोसरहिता^{१०}, असम्भीता व केसरी ॥
- २१ “अप्पकिच्चा^{११} अलोलुप्पा^{१२}, निपका सन्तवुत्तिनो ।
उच्छाय चरमाना ते, बुद्धसेट्ठमुपागमु ॥
- २५ २२ “दियड्डुयोजने सेसे^{१३}, व्याधि मे उपपज्जथ ।
बुद्धसेट्ठ सरित्वान, तत्थ कालङ्कतो अह ॥

१ मन्त - स्या० । २ मग्ह - स्या० । ३ हेस्सति - सी० रो० । ४ उदम्बरिक० - स्या० । ५-५ दुल्लभा लोकनायका - सी०, दुल्लभ लोकनायक - स्या०, रो० । ६-६ निक्खम्म पवना - स्या० । ७ युत्तमत्त - स्या० । ८ आयन्ति नागपोताव - स्या० । ९ अप्पतासा - स्या०, अप्पभासा - रो० । १० अलोलुपा - स्या०, अलीलता - रो० । ११ देसे - स्या० ।

२३ “चतुन्नवुतितो कप्पे, य सञ्जमलभि तदा ।

दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धसञ्जायिद फल ॥

२४ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

२५ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

२६ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥ 5

इत्थ सुद आयस्मा बुद्धसञ्जाको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

३ भिसदायकत्थेरअपदान

२७ “ओगय्ह^१ य^१ पोक्खरणि, नानाकुञ्जरसेवित ।

उद्धरामि भिस तत्थ, घासहेतु^२ अह तदा ॥

२८ “भगवा तम्हि समये, पदुमुत्तरसव्हयो ।

रत्तम्बरधरो^३ बुद्धो, गच्छति^४ अनिलञ्जसे ॥

10

२९ “धुनन्तो पसुकूलानि, सहमस्सोसह तदा ।

उद्ध निज्झायमानोह, अद्दस लोकनायक ॥

३० “तत्थेव ठितको सन्तो, आयाचि लोकनायक ।

मधु^५ भिसेहि^६ सवति^७, खीर सप्पि मुळालिभि ॥

15

३१ “पटिग्गण्हातु मे बुद्धो, अनुकम्पाय चक्खुमा ।

ततो कारुणिको सत्था, ओरुहित्वा महायसो ॥

३२ “पटिग्गणिह मम भिक्ख, अनुकम्पाय चक्खुमा ।

पटिग्गहेत्वा सम्बुद्धो, अका मे अनुमोदन ॥

३३ ‘सुखी होतु^८ महापुञ्ज, गति तुय्ह समिञ्जतु ।

इमिना भिसदानेन, लभस्सु विपुल सुख’ ॥

20

३४ “इद वत्तान सम्बुद्धो, जलजुत्तमनामको ।

भिक्खमादाय सम्बुद्धो, अम्बरेनागमा जिनो ॥

१-१ ओगय्ह - सी०, स्या० रो० । २ असनहेतु - स्या० । ३ रत्तकम्बल
धरो - स्या० । ४ गच्छसि - स्या० । ५-५ मधुभिसेहि - स्या० । ६ सहित - सी० ।
७ ओ रोहित्वा - स्या० । ८ होति - सी० स्या० रो० ।

- ३५ “ततो भिस गहेत्वान, आगच्छि मम अस्सम ।
भिस रुक्खे लगेत्वान^१, मम दानमनुस्सरि ॥
- ३६ “महावातो वुट्ठित्वा, सञ्चालेसि वन तदा ।
आकासो अभिनादित्थ, असनिया फलन्तिया ॥
- 5 ३७ “ततो मे असनिपातो, मत्थके निपती तदा ।
सोह निसिन्नको सतो, तत्थ णालङ्कतो अहु^२ ॥
- ३८ “पुञ्जकम्मेन सयुत्तो, तुसित उपपज्जह ।
कळेवर मे पतित, देवलोके रमि अह ॥
- ३९ “छळासीतिसहस्सानि^३, नारियो समलङ्कता ।
10 सायपात^४ उपट्ठन्ति^५, भिसदानस्सिद फल ॥
- ४० “मनुस्सयोनिमागन्त्वा, सुखितो होमह सदा^६ ।
भोगे मे ऊनता नत्थि, भिसदानस्सिद फल ॥
- ४१ “अनुकम्पितको तेन, देवदेवेन तादिना ।
सब्बासवा परिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- 15 ४२ “सतसहस्सितो कप्पे, य भिस अददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, भिसदानस्सिद फल ॥
- ४३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ४४ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ४५ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- 20 इत्थ सुद आयस्मा भिसदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

४ जाणत्थविकत्थेरअपदान^१

- ४६ “दक्खिणे हिमवन्तस्स, सुकतो अस्समो मम ।
उत्तमत्थ गवेसन्तो, वसामि विपिने तदा ॥

१ लङ्गित्वान - स्या० । २ अह - स्या० । ३ छळासीतिसहस्सानि - सी०
स्या० । ४-४ साय पात उपट्ठेति - स्या० । ५ तदा - स्या० । ६ जाणत्थविकत्थेर
अपदान - सी०, स्या० ।

- ४७ “लाभालाभेन सन्तुट्ठो, म्लेन च फलेन च ।
अन्वेसन्तो^१ आचरिय^१, वसामि एक्को अह ॥
- ४८ “सुमेधो नाम सम्बुद्धो, लोके उप्पज्जि तावदे ।
चतुसच्च पकासेति, उद्धरन्तो महाजन ॥
- ४९ “नाह सुणोमि सम्बुद्ध, न पि मे कोचिससति^२ ।
अट्ठवस्से अतिक्कन्ते, अस्सोसि लोकनायक ॥
- ५० “अग्गिदारु नीहरित्वा, सम्मज्जित्वान अस्सम ।
खारिभार गहेत्वान, निस्खामि विपिना अह ॥
- ५१ “एकरत्ति वसन्तोह, गामेसु निगमेसु च ।
अनुपुब्बेन चन्दवति, तदाह उपसङ्गमि ॥
- ५२ “भगवा तम्हि समये, सुमेधो लोकनायको ।
उद्धरन्तो बहू सत्ते, देसेति अमत पद ॥
- ५३ “जनकायमतिक्कम्म, वन्दित्वा जिनसागर^३ ।
एकस अजिन कत्वा, सन्थवि लोकनायक ॥
- ५४ ‘तुव सत्था च केतु च^४, धजो यूपो च पाणिन ।
परायणो^५ पतिट्ठा च, दीपो च द्विपदुत्तमो ॥

एकवीसतिम भाणवार ।

- ५५ ‘नेपुञ्चो दस्सने वीरो, तारेसि जनत तुव ।
न त्थञ्चो तारको लोके, तवुत्तरितरो मुने ॥
- ५६ ‘सक्का थेवे^६ कुसग्गेन, पमेतु सागरुत्तमे ।
नत्वेव तव सब्बञ्चु, आण सक्का पमेतवे ॥
- ५७ ‘तुलदण्डे^७ ठपेत्वान, महि^८ सक्का धरेतवे ।
न त्वेव तव पञ्जाय, पमाणमत्थि^९ चक्खुम ॥
- ५८ ‘आकासो मिनितु सक्का, रज्जुया अडगुलेन वा^{१०} ।
न त्वेव तव सब्बञ्चु, सील सक्का पमेतवे ॥

१-१ अनोमसन्तो अचरि - स्या०, अनोमसन्तो चरिय - रो० । २ भासति -
सी० सासति - स्या० रो० । ३ जिनसागत - स्या० । ४ व - स्या० । ५ परायणो -
सी० रो० । ६ हवे - सी० रो० भवे - स्या० । ७ सागरुत्तमो - सी० स्या० रो० ।
८ तुलमण्डले - सी० रो० । ९ महि - स्या० रो० । १० समान अत्थि - स्या० ।
११ च - स्या० ।

- ५६ 'महासमुद्दे उदक, आकासो च वसुन्धरा' ।
परिमेय्यानि एतानि, अप्पमेय्योसि चक्खुम' ॥
- ६० "छहि गाथाहि सब्बञ्जु, कित्तयित्वा महायस ।
अञ्जलि पग्गहेत्वान, तुण्ही अट्ठासह तदा ॥
- 5 ६१ "य वदन्ति सुमेधो ति, भूरिपञ्ज^३ सुमेधस ।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ ॥
- ६२ "यो मे ज्ञाण पकित्तेसि, विप्पसन्नेन^३ चेतसा ।
तमह कित्तयिस्सामि, सुणार्थ^४ मम भासतो ॥
- ६३ "सत्तसत्तति कप्पानि, देवलोके रमिस्सति ।
10 सहस्सक्खत्तु देविदो, देवरज्ज करिस्सति ॥
- ६४ "अनेकसतक्खत्तु च, चक्कवत्ती भविस्सति ।
पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खिय ॥
- ६५ "देवभूतो मनुस्सो वा, पुञ्जाकम्मसमाहितो ।
अनूनमनसङ्कप्पो, तिक्खपञ्जो भविस्सति ॥
- 15 ६६ "तिसकप्पसहस्समिह, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- ६७ "अगारा अभिनिक्खम्म, पब्बजिस्सति किञ्चनो ।
जातिया सत्तवस्सेन, अरहत्त फुसिस्सति^५ ॥
- ६८ "यतो सरामि अत्तान, यतो पत्तोस्मि सासन ।
20 एत्थन्तरे न जानामि, चेतन अमनोरम ॥
- ६९ "ससरित्वा भवे^६ सब्बे^६, सम्पत्तानुभवि अह ।
भोगे मे ऊनता नत्थि, फल ज्ञाणस्स थोमने ॥
- ७० "तियग्गी निब्बुता मय्ह, भवा सब्बे समहता ।
सब्बासवा परिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- 25 ७१ "तिसकप्पसहस्समिह, य ज्ञाणमथवि^७ अह^७ ।
दुग्गति नाभिजानामि, फल ज्ञाणस्स थोमने ॥

१ वसुन्धरो - स्या० । २ भूमिपञ्ज - स्या० । ३ पसन्नो सेन - सी० । ४ सुणोथ - सी० । ५ पापुणिस्सति - स्या० । ६-६ भवाभवे - स्या० । ७ तियग्गी - सी० । तियग्गी - स्या० । ८-८ ज्ञाणमभितोमयि - सी० । रो०, ज्ञाणमभितोमह - स्या० ।

- ७२ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
 ७३ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
 ७४ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

B 61

इत्थ सुद आयस्मा जाणथविको थेरो इमा गाथायो
 अभसित्था ति ।

5

५ चन्दनमालियत्थेरअपदान

- ७५ “पञ्च कामगुणे हित्वा, पियरूपे मनोरमे ।
 असीतिकोटियो हित्वा, पब्बजि अनगारिय ॥
 ७६ “पब्बजित्वान कायेन, पापकम्म विवज्जयि ।
 वचीदुच्चरित हित्वा, नदीकूले वसामह ॥
 ७७ “एकक म विहरन्त, बुद्धसेट्ठो उपागमि ।
 नाह जानामि बुद्धो ति, अकासि पटिसन्थर^१ ॥
 ७८ “करित्वा पटिसन्थार, नामगोत्तमपुच्छह ।
 ‘देवतानुसि गन्धब्बो, अद्^२ सक्को पुरिन्ददो ॥
 ७९ ‘को वा त्व कस्स वा पुत्तो, महाब्रह्मा इधागतो ।
 विशेचेसि दिसा सब्बा, उदय सुरियो यथा ॥
 ८० ‘सहस्सारानि चक्कानि, पादे दिस्सन्ति मारिस ।
 को वा त्व कस्स वा पुत्तो, कथ जानेमु त मय ।
 नामगोत्त पवेदेहि, ससय अपनेहि मे’ ॥
 ८१ ‘नम्हि देवो न गन्धब्बो, नम्हि^३ सक्को पुरिन्ददो ।
 ब्रह्मभावो च मे नत्थि, एतेस उत्तमो अह ॥
 ८२ ‘अतीतो विसय तेस, दालयि कामबन्धन ।
 सब्बे किलेसे ज्ञापेत्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तम’ ॥
 ८३ “तस्स वाच सुणित्वाह, इद वचनमब्रवि ।
 ‘यदि बुद्धो ति^४ सब्बञ्जू, निसीद त्व महामुने^५ ॥
 ८४ ‘तमह पूजयिस्सामि, दुक्खस्सन्तकरो तुव’ ।
 “पत्थरित्वा जिनचम्म, अदासि सत्थुनो अह ॥

10

15

20

B 62

25

१ पटिसन्थार - म० । २ आद् - सी० स्या० । ३ नापि - सी० ।

४ सि - सी०, स्या० । ५ महामुनि - सी० स्या० ।

- ८५ “निसीदि तत्थ भगवा, सीहो व गिरिगम्भरे ।
खिप्प पब्बतमारुह, अम्बस्स फलमग्गहि ॥
- ८६ “सालकल्याणिक पुप्फ, चन्दन च महारह ।
खिप्प पग्गह त सब्ब, उपेत्वा लोकनायक ॥
- 5 ८७ “फल बुद्धस्स दत्तवान, सालपुप्फमपूजयि ।
चन्दन अनुलिम्पित्वा, अर्वादि सत्थुनो अह ॥
- ८८ “पसन्नचित्तो सुमनो, विपुलाय च पीतिया ।
अज्जिनम्हि निसीदित्वा, सुमेधो लोकनायको ॥
- ८९ “मम कम्म पकित्तेसि, हासयन्तो मम तदा ।
10 ‘इमिना फलदानेन, गन्धमालेहि चूभय ॥
- ९० ‘पञ्चवीसे कप्पसते, देवलोके रमिस्सति ।
अनूनमनसङ्कप्पो, वसवत्ती भविस्सति ॥
- ९१ ‘छब्बीसतिकप्पसते, मनुस्सत्त गमिस्सति ।
भविस्सति चक्कवत्ती, चातुरन्तो महिद्धिको ॥
- 15 ९२ ‘वेभार^१ नाम नगर, विस्सकम्मेन मापित ।
हेस्सति सब्बसोवण्ण, नानारतनभूसित ॥
- ९३ ‘एतेनेव उपायेन, ससरिस्सति सो भवे^२ ।
सब्बत्थ पृजितो^३ हुत्वा, देवत्ते अथ मानुसे ॥
- ९४ ‘पच्छिमे भवे सम्पत्ते, ब्रह्मवन्धु भविस्सति ।
20 अगारा अभिनिक्खम्म, अनगारी भविस्सति ।
अभिञ्जापारग^४ हुत्वा, निब्बायिस्सतिनासवो’ ॥
- ९५ “इद वत्तवान सम्बुद्धो, सुमेधो लोकनायको ।
मम निज्झायमानस्स, पक्कामि अनिलज्जसे ॥
- 13 ९६ “तेन^५ कम्मेन सुकृतेन, चेतनापणिधीहि च ।
25 जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह^६ ॥
- ९७ “तुसिततो^६ चवित्तवान, निब्बत्ति मातुकुच्छिय ।
भोगे मे ऊनता नत्थि, यम्हि गम्भे वसामह ॥

१ वेकर - स्या० । २ योनियो - स्या० । योनिसो - रो० । ३ सुखितो - स्या० । रो० । ४ अविञ्जातिपच्चयो - स्या० । ५-५ सी० पोत्थके नति, ० तुसित उपपज्जह - स्या० । ६ तुसितातो - सी० ।

६८ “मातुकुच्छिगते मयि, अन्नपान च भोजन ।
मातुया मम छन्देन, निब्वत्तति यदिच्छक ॥

६९ “जातिया पञ्चवस्सेन, पब्बजि अनगागिय ।
ओरोपितम्हि केसम्हि, अरहत्तमपापुणि ॥

१०० “पुब्बकम्म गवेसन्तो, ओरन नाहस^१ अह । 5
निसकापसहस्सम्हि, मम कम्ममनुस्सरि ॥

१०१ “नमो ते पुरिसाजञ्ज नमो ते पुरिसुत्तम ।
तव सामनमागम्म, पत्तोम्हि अचल पद ॥

१०२ “तिसकप्पसहस्सम्हि य^२ बुद्धमभिपूजयि^३ । 10
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥

१०३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

१०४ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

१०५ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा चन्दनमालियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था नि । 15

६ धातुपूजकत्थेरअपदान

१०६ “निब्वुते लोकायथम्हि, सिद्धत्थे लोकनायके ।
मम^३ ज्ञाती^३ समानेत्वा, धातुपूज अकासह ॥

१०७ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, य धातुमभिपूजयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, धातुपूजायिद फल ॥

१०८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ 20 B 64

१०९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

११० “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा धातुपूजको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था नि ।

१ नहस - स्या० । २-२ सम्बुद्ध ० - स्या० । ३-३ ममज्जाती - स्या० ।

७ पुलिनुप्पादकत्थेरअपदान

- १११ “पब्बते हिमवन्तम्हि, देवलो नाम तापसो ।
तत्थ मे चङ्कमो आसि, अमन्टुस्सेहि मापितो ॥
- ११२ “जटाभारेन^१ भरितो, कमण्डलुधरो सदा^२ ।
उत्तमत्थ गवेसन्तो, विपिना निक्खमि तदा ॥
- 5 ११३ “चुल्लासीतिसहस्सानि, सिस्सा मग्ग उपट्ठु ।
सककम्माभिपसुता, वसन्ति विपिने तदा ॥
- ११४ “अस्समा अभिनिक्खम्म, अक पुलिनचेतिय ।
नानापुप्फ समानेत्वा, त चेतियमपजयि ॥
- ११५ “तत्थ चित्त पसादेत्वा, अस्सम पविसामह ।
10 सब्बे सिस्सा समागन्त्वा, एतमत्थ^३ पुच्छिसु म^४ ॥
- ११६ ‘पुलिनेन कतो^५ थूपो^६, य त्व देव^७ नमस्सति ।
मयम्पि ज्ञातुमिच्छाम, पुट्ठो आचिक्ख नो तुव’ ॥
- ११७ ‘निहिट्ठा नु^८ मन्तपदे, चक्खुमन्तो महायसा ।
ते खो अह नमस्सामि, बुद्धसेट्ठे महायसे’ ॥
- 15 ११८ ‘कीदिसा ते महावीरा, सब्बञ्जू लोकनायका ।
कथवण्णा कथसीला, कीदिसा ते महायसा’ ॥
- 55 ११९ ‘वात्तिसलक्खणा बुद्धा, चत्तालीसदिजापि च ।
नेत्ता गोपखुमा तेस, जिञ्जुका फलसन्निभा ॥
- १२० ‘गच्छमाना च ते बुद्धा, युगमत्तञ्च पेक्खरे ।
20 न तेस जाणु नदति, सन्धिसद्दो न सुय्यति ॥
- १२१ ‘गच्छमाना च सुगता, उद्धरन्ता^९ व गच्छरे ।
पठम दक्खिण पाद, बुद्धान एस धम्मता ॥
- १२२ ‘असम्भीता च ते बुद्धा, मिगराजा व केसरी ।
नेवुकसेन्ति अत्तान, नो चवम्भेन्ति पाणिन ॥

१ जटाभारस्स - स्या० । २ तदा - सी० स्या० । ३-३ एतमत्थमपुच्छुम - सी०, एतमत्थ अपुच्छिसु - स्या० । ४-४ कते थूपे - सी० । ५ देव - सी० रो० । ६ निहिट्ठा नो - सी० रो० दिट्ठा नो वो - स्या० । ७ चत्तारो द्विजापि - सी० चत्तारिव दिजापि - स्या० । ८ अतरिता - स्या० ।

- १२३ 'मानावमानतो' मुत्ता, समा सब्बेसु पाणिसु ।
अनत्तुक्कसका बुद्धा, बुद्धान एस धम्मता ॥
- १२४ 'उप्पज्जन्ता च सम्बुद्धा, आलोक दस्सयन्ति ते ।
छप्पकार^२ पकम्पेन्ति^३, केवल वसुध इम ॥
- १२५ 'पस्सन्ति निरयञ्चेते, निब्बाति निरयो तदा । 5
पवस्सति महामेघो, बुद्धान एस धम्मता ॥
- १२६ 'ईदिसा ते महानागा, अतुला च^३ महायसा ।
वण्णतो अनतिक्कन्ता, अप्पमेय्या तथागता' ॥
- १२७ "अनुमोदिमु मे वाक्य, सब्बे सिस्सा सगारवा ।
तथा च पटिपज्जिसु, यथासत्ति यथाबल ॥ 10
- १२८ "पटिपजेन्ति पुलिन, सककम्माभिलासिनो ।
सद्दहन्ता मम वाक्य, बुद्धसक्कतमानसा^४ ॥
- १२९ "तदा चवित्वा तुसिना, देवपुत्तो महायसो ।
उप्पज्जि मातुकुच्छिमिह, दससहस्सि कम्पथ^५ ॥
- १३० "अस्समस्साविद्दरमिह, चङ्कममिह ठितो अह । 15
सब्बे सिस्सा समागन्त्वा, आगच्छु मम सन्तिके ॥
- १३१ "उसभो व मही नदति, मिगराजा व कूजति ।
सुसुमारो व सळति, कि विपाको भविस्सति ॥
- १३२ "य पक्कित्तेमि सम्बुद्ध, सिकताथूपन्तिके ।
सो दानि भगवा सत्था, मातुकुच्छिमुपागमि ॥ B 66
20
- १३३ "तेस धम्मकथ वत्वा^६, कित्तयित्वा महामुनि ।
उय्योजेत्वा सके सिस्से, पल्लङ्कमाभुजि^७ अह ॥
- १३४ "बल च वत मे खीण, व्याधिना^८ परमेन त ।
बुद्धसेट्ठ सरित्वान, तत्थ कालङ्कतो^९ अह ॥
- १३५ "सब्बे सिस्सा समागन्त्वा, अकसु चित्तक तदा । 25
कळेवर च मे गय्ह, चित्तक अभिरोपयु ॥

१ मानातिमानता - स्या० । २ छप्पिकार पकासेति - स्या० । ३ ते - स्या० ।

४ व - स्या० । ५ बुद्धतगतमानसा - सी० स्या० रो० । ६ पकम्पथ - सी० ।

७ सुसुमारो - म० । ८ कत्वा - सी० स्या० । ९ पल्लङ्कके आभुजि - स्या० ।

१० व्याधितो - सी०, रो० व्याधिको - स्या० । ११ कालकतो - सी० रो०

- १३६ “चित्तक परिवारेत्वा, सीसे कत्वान अञ्जलि ।
सोकसल्लपरेता ते, विक्कन्दिमु^१ समागता ॥
- १३७ “तेस लालप्पमानान, अगम^२ चित्तक तदा^३ ।
‘अह आचरियो तुम्ह^३, मा सोचित्थ सुमेधसा ॥
- ५ १३८ ‘मदत्थे वायमेय्थाथ, रत्तिन्दिवमनदिता ।
मा वो पमत्ता अहुत्थ^४, खणो वो पटिपादितो^५ ॥
- १३९ “सके सिस्सेनुसासित्वा, देवलोक पुनागमि ।
अट्टारम च कप्पानि, देवलोके रमामह^६ ॥
- १४० “सतान पञ्चक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ।
१० अनेकसतम्भत्तु च, देवरज्जमकारयि ॥
- १४१ “अवसेसेसु कप्पेसु, वोक्किण्णो^६ ससरि अह ।
दुग्गति नाभिजानामि, उप्पादस्स इद फल ॥
- १४२ “यथा कोमुदिके मासे, बह पुप्फन्ति पादपा ।
तथेवाह पि समये, पुप्फितोम्हि महेसिना ॥
- १४३ “विरिय^७ मे धुरधोरेय्ह, योगक्खेमाधिवाहन ।
१५ नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥
- १४४ “सतसहस्सितो कप्पे, य बुद्धमभिकित्तयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, कित्तनाय इद फल ॥
- ६७ १४५ “किलेसा झापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- २० १४६ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- १४७ “पटिसम्भिदा चनस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ मुद आयस्मा पुलिनुप्पादको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

८ तरणियत्थेरअपदान

- १४८ “अत्थदस्सी तु भगवा, सयम्भ लोकनायको ।
२५ विनतानदिया तीर^८, उपागच्छि तथागतो ॥

१ विकीदसु - सी० स्या० । २-२ अगमासि चित्तक - सी०, ० चित्तकित्तक - स्या० । ३ तुम्ह - स्या० । ४ अहुत्थ - सी० । ५ रमि अह - सी०, अहोसह - स्या० । ६ वोक्किण - सी० । ७-७ पुलिनपूजायिद फल - सी० । ८ वीरिय - म० । ९ तीरे - स्या०, रो० ।

- १४९ “उदका अभिनिक्खम्म कच्छपो वाग्गिओचरो ।
बुद्ध तारेतुकामोह, उपेसि लोकनायक ॥
- १५० ‘अभिरूहतु म बुद्धो, अत्थदस्सी महामुनि ।
अह त तारयिस्सामि, दुक्खस्सन्तकरो तुव’ ॥
- १५१ “मम सङ्कप्पमञ्जाय, अत्थदस्सी महायसो । 5
अभिरूहित्वा मे पिट्ठि, अट्ठासि लोकनायको ॥
- १५२ “यतो सरामि अत्तान, यतो पत्तोस्मि विञ्चुत ।
सुख मे तादिस नत्थि, फुट्ठे पादनले यथा ॥
- १५३ “उत्तरित्वान सम्बुद्धो, अत्थदस्सी महायसो ।
नदीतीरम्हि ठत्वान इमा गाथा अभासथ ॥ 10
- १५४ ‘यावता वत्तते चित्त, गङ्गासोत तरामह ।
अय च कच्छपो राजा, तारेसि^१ मम पञ्जावा^१ ॥
- १५५ ‘इमिना बुद्धतरणेन, मेत्तचित्तवताय च ।
अट्ठारसे कप्पसते, देवलोके रमिस्सति ॥
- १५६ ‘देवलोका इधागन्त्वा, सुक्कमूलेन चोदितो । 15
एकासने निसीदित्वा, कङ्खासोत तरिस्सति ॥
- १५७ ‘यथा पि भद्दके खेत्ते, बीज अप्प पि रोपित । B 68
सम्माधारे पवच्छन्ते^२, फल तोसेति कस्सक्^३ ॥
- १५८ ‘तथेविद बुद्धखेत्त, सम्मासम्बुद्धदेसित ।
सम्माधारे^४ पवच्छन्ते, फल म तोसयिस्सति’ ॥ 20
- १५९ “पधानपहित्तोम्हि, उपसतो निरूपधि ।
सब्बासवे परिञ्जाय, विहगमि अनासवो ॥
- १६० “अट्ठारसे कप्पसते, य कम्ममकरि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, तरणाय इद फल ॥
- १६१ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ 25
- १६२ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- १६३ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

१-१ तारेति मम पुञ्जावा - स्या० । २ पवस्सते - सी० स्या० । ३ कस्सके -
स्या० । ४ सम्माधार - स्या० ।

इत्थ सुद आयस्मा तरणियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था नि ।

६ धम्मरुचियत्थेरअपदान^१

- १६४ “यदा दीपङ्करो बुद्धो, सुमेध व्याकरो जिनो ।
अपरिमेय्ये इतो कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥
- 5 १६५ ‘इमस्स जनिका माता, माया नाम भविस्सति ।
पिता सुद्धोदनो नाम, अय हेस्मति गोतमो ॥
- १६६ ‘पधान पदहित्वान, कत्वा दुक्करकारिक ।
अस्सत्थमले सम्बुद्धो, बुज्झिस्सति महायसो ॥
- 10 १६७ ‘उपतिस्सो कोलिनो च, अग्गा हेस्सन्ति सावका ।
आनन्दो^२ नाम नामेन^३, उपट्ठिस्सतिम जिन ॥
- १६८ ‘खेमा उप्पलवण्णा च, अग्गा हेस्सन्ति साविका ।
चित्तो आळवको चेव, अग्गा हेस्सन्तुपासका ॥
- B 69 १६९ ‘खुज्जुत्तरा नन्दमाता, अग्गा हेस्सन्तुपासिका ।
बोधि इमस्स वीरस्स^३, अस्सत्थो ति पवुच्चति’ ॥
- 15 १७० “इद सुत्वान वचन, असमस्स महेसिनो ।
आमोदिता नरमरु, नमस्सन्ति कतञ्जली ॥
- १७१ “तदाह माणवो आसि, मेघो नाम सुसिक्खितो ।
सुत्वा व्याकरण सेट्ठ, सुमेधस्स महामुने ॥
- १७२ “सविसट्ठो भवित्वान, सुमेवे करुणासये^४ ।
20 पब्बजन्त च त वीर, सहा व^५ अनुपब्बजि ॥
- १७३ “सवुतो पातिमोक्खस्मि, इन्द्रियेसु च पञ्चसु ।
सुद्धाजीवो सतो वीरो, जिनसासनकारको ॥
- १७४ “एव विहरमानोह, पापमित्तेन केनचि ।
नियोजितो अनाचारे, सुमग्गा परिधसितो ॥
- 25 १७५ “वितक्कवसिको हुत्वा, सासनतो अपक्कमि ।
पच्छा तेन कुमित्तेन, पयुत्तो मातुघातन ॥

१ धम्मरुचियत्थेरअपदान - सी०, स्या० । २-२ आनन्दो नामुपट्ठाको - स्या० ।

३ वीरस्स - स्या० । ४ करुणालये - स्या० । ५ च - स्या० ।

- १७६ “अकर्णि^१ आनन्तरिय^१, धातयि दुट्ठमानसो ।
ततो चुतो महावीचि, उपपन्नो सुदारुण ॥
- १७७ “विनिपातगतो सन्तो, समरि दुक्खितो चिर ।
न पुनो अद्दस वीर, सुमेध नरपुङ्गव ॥
- १७८ “अस्मि कप्पे समुद्दिह, मच्छो आसि तिमिङ्गलो । 5
दिस्वाह सागरे नाव, गोचरत्थमुपागमि ॥
- १७९ “दिस्वा म वाणिजा भीता, बुद्धसेट्ठमनुस्सरु ।
गोतमो ति महाधोस, सुत्वा तेहि उदीरित ॥
- १८० “पुब्बसञ्ज सरित्त्वान, ततो कालङ्कतो अह ।
सावत्थिय कुले इद्धे, जातो ब्राह्मणजातिय ॥ 10
- १८१ “आसि धम्मरुचि नाम, सब्बपापजिगुच्छको ।
दिस्वाह लोकपज्जोत, जातिया सत्तवस्सिको ॥
- १८२ “महाजेतवन गन्त्वा, पब्बजि अनगारिय । B 70
उपेमि बुद्ध तिकखत्तु, रत्तिया दिवसस्स च ॥
- १८३ “तदा दिस्वा मुनि आह, चिर^२ धम्मरुची ति म । 15
ततोह अवच बुद्ध, पुब्बकम्मपभावित^३ ॥
- १८४ “सुचिर सतपुञ्जालक्खण, पतिपुब्बेन विसुद्धपच्चय^४ ।
अहमज्ज सुपेक्खन वत, तव पस्सामि निरूपम^५ विग्गह^६ ॥
- १८५ “सुचिर विहतत्तमो^७ मया, सुचिरक्खेन नदी^८ विसोसिता^९ ।
सुचिर अमल विसोधित, नयन जाणमय महामुने ॥ 20
- १८६ “चिरकालसमङ्गितो^{१०} तथा, अविनट्ठो पुनरन्तर^१ चिर ।
पुनरज्ज समागतो तथा, न हि नस्सन्ति कतानि गोतम ॥
- १८७ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- १८८ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- १८९ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥ 25

१-१ अकर्णि-तरियञ्च - स्या० । २ सर - स्या० । ३ पुब्बकम्म विभावित - स्या० ।
४ विसुद्धिपच्चया - स्या० । ५-५ निरूपमग्गह - सी० । ६ विहित नु ते - स्या० ।
७ तथा - सी० । ८-८ निर० - स्या० । ९ चिरकाल समागतो - रो० । १० पुनन्तर -
स्या० ।

इत्थ सुद आयस्मा धम्मरुचियो थेरो इमा गाथायो
अभामित्था ति ।

१० सालमण्डपियत्थेरअपदान

- १६० “अज्झोगाहेत्वा^१ सालवन, सुकतो अस्समो मम ।
सालपुप्फेहि सञ्छन्नो, वसामि विपिने तदा ॥
- 5 १६१ “पियदस्सी च^२ भगवा, सयम्भ अगगपुगलो ।
विवेककामो सम्बुद्धो, सालवनमुपागमि ॥
- १६२ “अस्समा अभिनिऱाम्म, पवन अगमासह ।
मलफल गवेसन्तो, आहिण्डामि वने तदा ॥
- १६३ “तत्थद्दसासि सम्बुद्ध, पियदस्सि महायस ।
10 सुनिसिन्न समापन्न, विरोचन्त महावने ॥
- 71 १६४ “चतुदण्डे ठपेत्वान, बुद्धस्स उपरी अह ।
मण्डप सुकत कत्वा, सालपुप्फेहि छादयि ॥
- १६५ “सत्ताह धारयित्वान, मण्डप सालच्छादित ।
तत्थ चित्त पसादेत्वा, बुद्धसेट्टमवन्दह ॥
- 15 १६६ “भगवा तम्हि समये, बुद्धित्वा समाधितो ।
युगमत्त पेक्खमानो, निसीदि पुरिसुत्तमो ॥
- १६७ “सावको वरुणो नाम, पियदस्सिस्स सत्थुनो ।
वसीसतसहस्सेहि, उपगच्छि विनायक ॥
- १६८ “पियदस्सी च भगवा, लोकजेट्ठो नगसभो ।
20 भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, सित पातुकरी जिनो ॥
- १६९ “अनुरुद्धो उपट्ठाको, पियदस्सिस्स सत्थुनो ।
एकस चीवर कत्वा, अपुच्छित्थ महामुनि ॥
- २०० ‘को नु खो भगवा हेतु, सितकम्मस्स सत्थुनो ।
कारणे विज्जमानम्हि, सत्था पातुकरे सित’ ॥
- 25 २०१ ‘सत्ताह सालच्छदन^३, यो मे धारेसि माणवो ।
तस्स कम्म सरित्त्वान, सित पातुकरि अह ॥

१ अज्झोगाहेत्वा - सी० स्या० । २ तु - स्या० । ३ पुप्फच्छदन - सी०, स्या० रो० ।

- २०२ 'अनोकास'^१ न पस्सामि, यत्थ^२ पुञ्ञ विपच्चति ।
देवलोके मनुस्से वा, ओकासो व न सम्मति ॥
- २०३ 'देवलोके वसन्तस्स, पुञ्ञकम्मसमङ्गिनो ।
यावता परिसा तस्स, सालच्छन्ना भविस्सति ॥
- २०४ 'तत्थ दिब्बेहि नच्चेहि, गीतेहि वादितेहि च ।
रमिस्सति सदा सन्तो, पुञ्ञकम्मसमाहितो ॥
- २०५ 'यावता परिसा तस्स, गन्वगन्धी भविस्सति ।
सालस्स पुप्फवस्सो च, पवस्सिस्सति तावदे ॥
- २०६ 'ततो चुतोय मनुजो, मानुस आगमिस्सति ।
इधापि सालच्छदन, सब्बकाल धरिस्सति^३ ॥
- २०७ 'इध नच्च च गीत च, सम्मताळसमाहित^४ ।
परिवारेस्सन्ति म निच्च, बुद्धपूजायिद फल ॥
- २०८ 'उग्गच्छन्ते च सरिये, सालवस्स पवस्सति ।
पुञ्ञकम्मेन सयुत्त, वस्सते^५ सब्बकालिक ॥
- २०९ 'अट्टारसे कप्पसते, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- २१० 'तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
सब्बासवे परिञ्ञाय, निब्बायिस्सतिनासवो ॥
- २११ 'धम्म अभिसमेन्तस्स, सालच्छन्न^६ भविस्सति ।
चित्ते ज्ञायमानस्स, छदन तत्थ हेस्सति' ॥
- २१२ "विपाक कित्तयित्वान, पियदस्सी महामुनि ।
परिसाय धम्म देसेसि, तप्पेन्तो धम्मवुट्ठिया ॥
- २१३ "तिसकप्पानि देवेसु, देवरज्जमकारयि ।
सट्ठि च सत्तक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ॥
- २१४ "देवल्लोका इधागन्त्वा, लभामि विपुल सुख ।
इधापि सालच्छदन, मण्डपस्स इद फल ॥

5

10

B 72

15

20

25

१ ओकासाह - सी० । २ य त - स्या०, रो० । ३ धरियति - सी० । ४ सम्म
तालसमाहित - सी० । ५ वस्सति - स्या० । ६ सालच्छदन - सी०, सालछदन - स्या० ।
७-९ सी० पोत्थके नत्थि ।

२१५ “अयं^१ पच्छिमको मय्ह, चरिमो वत्तते भवो^१ ।
इधापि सालच्छदन, हेस्सति सब्बकालिक ॥

२१६ “महामुनि तोसयित्वा, गोतम सक्कपुङ्गव ।
पत्तोम्हि अचल ठान, हित्वा जयपराजय ॥

5 २१७ “अट्टारसे कप्पसते, य बुद्धमभिपूजयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥

२१८ किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

२१९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

२२० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

B 73 10 इत्थ सुद आयस्मा सालमण्डपियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

पसुकूलवग्गो एकूनपञ्जासमो ।

तस्सुद्धान

पसुकूल बुद्धसञ्जी, भिसदो जाणकित्तको ।

चन्दनी धातुपूजी च, पुलिनुप्पादको पि च ॥

तग्गो धम्मरुचिको, सालमण्डपियो तथा ।

15

सतानि द्वे होन्ति गाथा, ऊनवीसतिमेव च ॥

— ० —

५० किङ्कणिपुष्पवग्गो

१ तिकिङ्कणिपुष्पियत्थेरअपदान^१

- १ “कणिकाग व जोतन्त, निसिन्न पब्बतन्तरे ।
अद्दस विरज बुद्ध, विपस्सि लोकनायक ॥
- २ “तीणि किङ्कणिपुष्फानि, पग्गय्ह अभिरोपयि ।
सम्बुद्धमभिपूजेत्वा, गच्छामि दक्खिणामुखो ॥
- ३ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥ 5
- ४ “एकनवुत्तितो कप्पे, य बुद्धमभिपूजयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ५ “किलेमा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे समूहता ।
नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥ 10
- ६ “स्वागत वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासन ॥
- ७ “पटिसम्भदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिज्जा सच्छिक्कता, कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा तिकिङ्कणिपुष्पियो थेरो इमा गाथायो 15
अभासित्था ति ।

२ पसुकूलपूजकत्थेरअपदान

- ८ “हिमवन्तस्साविद्रे, उदङ्गणो^२ नाम पब्बतो ।
तत्थद्दस पसुकूल, दुमग्गम्हि विलम्बित ॥
- ९ “तीणि किङ्कणिपुष्फानि, ओचिनित्वान्ह तदा ।
हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, पसुकूलमपूजयि ॥ 20
- १० “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥

१ तीणिकिङ्कणि ० - स्या० । २ उदब्बलो - स्या० ।

- ११ “एकनवुतिनो कप्पे, य कम्ममकरि तदा ।
 दुग्गति नाभिजानामि, पूजित्वा^१ अरहद्धज ॥
- १२ “क्किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- १३ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ५ १४ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सामन” ॥
- इत्थ सुद आयस्मा पसुकूलपूजको थेरो इमा गाथायो
 अभसित्था नि ।

३ कोरण्डपुप्फियत्थेरअपदान

- १५ “वनकम्मिको पुरे आसि, पितुमातुमतेनह^२ ।
 पसुमारेन जीवामि, कुसल मे न विज्जति ॥
- १० १६ “मम आसयसामन्ता, तिस्सो लोकगनायको ।
 पदानि तीणि दस्सेसि, अनुकम्पाय चक्खुमा ॥
- १७ “अक्कन्ते^३ च पदे दिस्वा, तिस्सनामस्स सत्थुनो ।
 हट्ठो हट्ठेन चित्तेन, पदे चित्त पसादयि ॥
- १८ “कोरण्ड पुप्फित दिस्वा, पादप धरणीरुह ।
 १५ सकोसक^४ गहेत्वान, पदसेट्ठमपूजयि” ॥
- १९ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
 जहित्वा मानुस देह, तावर्तिममगच्छह ॥
- २० “य य योनुपपज्जामि^५, देवत्त अथ मानुस ।
 कोरण्डकच्छवि होमि, सुप्पभासो भवामह ॥
- २० २१ “द्वेनवुते इतो कप्पे, य कम्ममकरि तदा ।
 दुग्गति नाभिजानामि, पदपूजायिद फल ॥
- २२ “क्किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- २३ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- २४ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

१ पूजेत्वा - सी०, स्या० । २ पितुपितामहेनह - सी०, स्या०, रो० । ३ अक्कमन्ते - स्या० । ४ चङ्कोटक - स्या० । ५ पदसेट्ठे अपूजयि - सी०, रो० । ६ योनु पज्जामि - सी०, योनुपपज्जामि - स्या० । ७ सप्पभासो - सी०, स्या०, रो० ।

इत्थ सुद आयस्मा कोरण्डपुप्फियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

४ किंसुकपुप्फियत्थेरअपदान

- २५ “किंसुक पुप्फित दिस्वा, पग्गहेत्वान अञ्जलि ।
बुद्धसेट्ठ सरित्वान, आकासे अभिपूजयि ॥
- २६ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च । 5
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- २७ “एकतिसे इतो कप्पे, य कम्ममकर्णि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- २८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- २९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥ 10
- ३० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा किंसुकपुप्फियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

५ उपड्डुस्सदायकत्थेरअपदान

- ३१ “पदुमुत्तरभगवतो, सुजातो नाम सावको ।
पसुकूल गवेसन्तो, सङ्घारे चरते^१ तदा ॥ 15
- ३२ “नगरे हसवतिया, परेस भतको^२ अह ।
उपड्डुस्स दत्त्वान, सिरसा अभिवादयि ॥
- ३३ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च । B 77
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- ३४ “तेत्तिसक्खत्तु देविन्दो, देवरज्जमकारयि । 20
सत्तसत्ततिक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ॥
- ३५ “पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खिय ।
उपड्डुस्सदानेन, मोदामि अकुतोभयो ॥
- ३६ “इच्छमानो चह^३ अज्ज, सकानन सपब्बत ।
खोमदुस्सेहि छादेय्य, अड्डुस्सस्सिद फल ॥ 25

१ चरती - सी०, रथिया - स्या० । २ भतिको - स्या० । ३ अहं - स्या० ।

- ३७ “सतसहस्सितो कप्पे, य दानमददि तदा ।
 दुग्गतिं नाभिजानामि, अड्ढुस्सस्सिद फल ॥
- ३८ “किलेसा झापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ३९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ५ ४० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद आयस्मा उपड्ढुस्सदायको थेरो इमा गाथायो
 अभासित्था ति ।

६ घतमण्डदायकत्थेरअपदान

- ४१ “सुचिन्तित भगवन्त, लोकजेट्ठ नरासभ ।
 उपविट्ठ महारञ्ज^१, वाताबाधेन पीळित ॥
- १० ४२ “दिस्वा चित्त पसादेत्वा, घतमण्डमुपानयि ।
 कतत्ता आचितत्ता^२ च, गङ्गा भागीरथी^३ अय ॥
- ४३ “महासमुद्दा चत्तारो, घत सम्पज्जरे मम ।
 अय च पथवी घोरा, अप्पमाणा असङ्घिया ॥
- ४४ “मम सङ्कप्पमञ्जाय, भवते^४ मधुसक्करा^५ ।
 १५ चातुद्दीपा^६ इमे रुक्खा, पादपा धरणीरुहा ॥
- ४५ “मम सङ्कप्पमञ्जाय, कप्परुक्खा भवन्ति ते ।
 ८ पञ्जासक्खत्तु देविदो, देवरज्जमकारयि ॥
- ४६ “एकपञ्जासक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ।
 पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्घिय ॥
- २० ४७ “चतुन्नवुत्तितो^७ कप्पे, य दानमददि तदा ।
 दुग्गतिं नाभिजानामि, घतमण्डस्सिद फल ॥
- ४८ “किलेसा झापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ४९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ५० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- २५ इत्थ सुद आयस्मा घतमण्डदायको थेरो इमा गाथायो
 अभासित्था ति ।

१ महावीर — सी० । २ उपचित्ता — स्या० । ३ भागीरसी — सी०, स्या० ।
 ४-४ भवन्ति ते मधुसक्करा — स्या० । ५ चतुर्दिसा — स्या० । ६ छन्नवृते इतो — सी० ।

७ उदकदायकत्थेरअपदान

५१ “पदुमुत्तरबुद्धस्स, भिक्खुसङ्घे अनुत्तरे ।
पसन्नचित्तो सुमनो, पानीघटमपूरयि^१ ॥

५२ “पब्बतग्गे दुमग्गे वा, आकासे वाथ भमिय ।
यदा पानीयमिच्छामि, खिप्प निब्बत्तते मम^२ ॥

५३ “सतसहस्सितो कप्पे, य दानमददि तदा । 5
दुग्गति नाभिजानामि, दकदानस्सिद^३ फल ॥

५४ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

५५ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

५६ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा उदकदायको थेरो इमा गाथायो 10
अभासित्था ति ।

८ पुलिनथूपियत्थेरअपदान

५७ हिमवन्तस्साविदूरे, यमको^४ नाम पब्बतो । B 79
अस्समो सुकतो मय्ह, पण्णसाला सुमापिता ॥

५८ “नारदो नाम नामेन, जटिलो उग्गतापनो ।
चतुद्दससहस्सानि, सिस्सा परिचरन्ति म ॥ 15

५९ “पटिसल्लीनको सन्तो, एव चिन्तेसह तदा ।
‘सब्बो’ जनो^५ म पूजेति, नाह पूजेमि किञ्चन ॥

६० ‘न मे ओवादको अत्थि, वत्ता कोचि न विज्जति ।
अनाचरियुपज्झायो, वने वास उपेमह ॥

६१ ‘उपासमानो यमह^६, गरुचित्त उपट्ठहे । 20
सो मे आचरियो नत्थि, वनवासो निरत्थको ॥

६२ ‘आयाग मे गवेसिस्स, गरु भावनिय तथा ।
सावस्सयो^७ वसिस्सामि, न कोचि गरहिस्सति’ ॥

१ पानीयघटपूरयि — सी० । २ मम — स्या० । ३ घटमण्डस्सिद — सी० ।

४ समङ्गो — रो० । ५ महाजना — स्या० । ६ यमक — स्या० । ७ गवेसिय — स्या० ।

८ सावस्सयो — स्या० ।

- ६३ “उत्तानकूला नदिका, सुपतित्था मनोरमा ।
समुद्धपुलिनाकिण्णा^१, अविदूरे ममस्सम ॥
- ६४ “नदि अमरिक नाम, उपगन्त्वानह तदा ।
सवड्ढयित्वा पुलिन, अक पुलिनचेतिय ॥
- 5 ६५ “ये ते अहेसु सम्बुद्धा, भवन्तकरणा मुनी ।
तेस एतादिसो थूपो, त निमित्त करोमह ॥
- ६६ “करित्वा पुलिन^२ थूप, सोवण्ण मापयि अह ।
सोण्णकिङ्कणिपुप्फानि^३, सहस्से तीणि पूजयि ॥
- ६७ “सायपात नमस्सामि, वेदजातो^४ कतञ्जली ।
10 सम्मुखा विय सम्बुद्ध, वन्दि पुलिनचेतिय ॥
- ६८ “यदा किलेसा जायन्ति, वितक्का गेहनिस्सिता ।
सरामि सुकत^५ थूप, पच्चवेक्खामि तावदे ॥
- ६९ “उपनिस्साय विहर^६, सत्थवाह विनायक ।
किलेसे सवसेय्यासि, न युत्त तव मारिस ॥
- 80 15 ७० “सह आवज्जिते थूपे, गारव होति मे तदा ।
कुवितक्के विनोदेसि^७, नागो तुत्तट्ठितो यथा ॥
- ७१ “एव विहरमान म, मच्चुराजाभिमदथ ।
तत्थ कालङ्कतो सन्तो, ब्रह्मालोकमगच्छह ॥
- ७२ “यावतायु वसित्वान, तिदिवे^८ उपपज्जह ।
20 असीतिक्खत्तु देविन्दो, देवरज्जमकारयि ॥
- ७३ “सतान तीणिक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ।
पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खिय ॥
- ७४ “सोण्णकिङ्कणिपुप्फान^९, विपाक अनुभोमह ।
धातीसतसहस्सानि^{१०}, परिवारेन्ति म भवे ॥

१ सुसुद्ध - सी० स्या० । २ पुलिने - सी०, पुळिने - स्या०, रो० ।
३ ० पुप्फान - सी० । ४ पीति० - स्या०, वित्ति० - रो० । ५ सगत - सी० । ६ विहरि -
स्या० । ७ सवसेय्यासि - स्या० । ८ विनोदेमि - सी० । ९ तिदसे - सी०, रो० ।
१०-१० तेस किङ्कणिपुप्फान - सी०, स्या० । ११ बावीसतिसहस्सानि - स्या०,
द्वावीसतिसहस्सानि - रो० ।

- ७५ “थूपस्स परिचिण्णत्ता, रज्जोजल्ल न लिम्पति ।
गत्ते सेदा न मुच्चन्ति, सुप्पभासो भवामह ॥
- ७६ “अहो मे सुकतो थूपो, सुदिट्ठामरिका नदी ।
थूप कत्वान पुलिन, पत्तोम्हि अचल पद ॥
- ७७ “कुसल कत्तुकामेन, जन्तुना सारगाहिना ।
नत्थि खेत्त अखेत्त वा, पटिपत्ती व साधका^१ ॥ 5
- ७८ “यथापि बलवा पोसो, अण्णव तरितुस्सहे^२ ।
परित्त कट्टमादाय, पक्खन्देय्य महासर ॥
- ७९ “इमाह कट्ट^३ निस्साय, तरिस्सामि महोदधि ।
उस्साहेन विरियेन^४, तरेय्य उदधि नरो ॥ 10
- ८० “तथेव मे कन कम्म, परित्त थोकक च य ।
त कम्म उपनिस्साय, ससार समतिक्कमि ॥
- ८१ “पच्छिमे भवे सम्पत्ते, सुक्कमलेन चोदितो ।
सावत्थिय पुरे जातो, महामाले सुअड्डके ॥
- ८२ “सद्धा माता पिता मय्ह, बुद्धस्स सरण गता ।
उभो दिट्ठपदा^५ एते, अनुवत्तन्ति सासन ॥ 15
- ८३ “बोधिपपटिक^६ गय्ह, सोण्णथूपमकारयु ।
सायपात नमस्सन्ति, सक्कपुत्तस्स सम्मुखा ॥ B 81
- ८४ “उपोसथम्हि दिवसे, सोण्णथप विनीहर ।
बुद्धस्स वण्ण कित्तेन्ता, तियाम वीतिनामयु ॥ 20
- ८५ “सह^७ दिस्वानह थप, सरि पुलिनचेतिय ।
एकासने निसीदित्वा, अरहत्तमपापुणि ॥
द्वावीसतिम^८ भाणवार ।
- ८६ “गवेसमानो त वीर, धम्मसेनापतिद्दस ।
अगारा निक्खमित्वान, पब्बजि तस्स सन्तिके ॥
- ८७ “जातिया सत्तवस्सेन, अरहत्तमपापुणि ।
उपसम्पादयी बुद्धो, गुणमञ्जाय चक्खुमा ॥ 25

१ सारका - स्या० । सारिका - रो० । २ तरितुस्सहो - स्या० । ३ किट्ट - स्या० ।
४ वीरियेन - म० । ५ दिट्ठपदा - स्या० । ६ बोधिपपटिक - स्या० । ७ साय पात -
स्या० । ८ समा - स्या० । ९ बावीसतिम - स्या० ।

८८ “दारकेनेव सन्तेन, किरिय निद्रित मया ।
कत मे करणीयज्ज, सक्कपुत्तस्स सासने ॥

८९ “सब्बवेरभयातीतो, सब्बसङ्गातिगो इसि ।
सावको ते महावीर, सोण्णथूपस्सिद^१ फल ॥

5 ९० “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

९१ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

९२ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा पुलिनथूपियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ नळकुटिदायकत्थेरअपदान

10 ९३ “हिमवन्तस्साविदूरे, हारितो^२ नाम पब्बतो ।
सयम्भू नारदो नाम, रुक्खमले वसी तदा ॥

B 82

९४ “नळागार करित्वान, तिणेन छादयि अह ।
चङ्कम सोधयित्वान, सयम्भुस्स अदासह ॥

15 ९५ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥

९६ “तत्थ मे सुकत व्यम्ह, नळकुटिकनिम्मित ।
सट्ठियोजनमुब्बेध^३, तिसयोजनवित्थत ॥

९७ “चतुद्दसेसु^४ कप्पेसु, देवलोके रमि अह ।
एकसत्ततिक्खत्तु च, देवरज्जमकारयि ॥

20 ९८ “चतुतिसतिक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ।
पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खिय ॥

९९ “धम्मपासादमारुह, सब्बाकारवरूपम^५ ।
यदिच्छकाह^६ विहरे, सक्कपुत्तस्स सासने ॥

१ सोण्णपुप्फस्सिद — सी० । २ हारिको — स्या० । ३ सट्ठियोजनमुब्बिद्ध — स्या० ।

४ चतुद्दसेसु — सी० । ५ सुज्जागारवरूपक — स्या० । ६ यथिच्छकाह — स्या० ।

- १०० “एकतिसे इतो कप्पे, य कम्ममकरि तदा ।
 दुग्गति नाभिजानामि, नळकुटियादि^१ फल ॥
- १०१ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- १०२ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- १०३ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥ 5

इत्थ सुद आयस्मा नळकुटिदायको थेरो इमा गाथायो
 अभासित्था ति ।

१० पियालफलदायकत्थेरअपदान

- १०४ “मिगलुद्धो पुरे आसि, विपिने विचर तदा ।
 अद्दस विरज बुद्ध, सब्बधम्मान पारगु ॥
- १०५ “पियालफलमादाय, बुद्धसेट्ठस्सदासह । 10
 पुञ्ञक्खेत्तस्स वीरस्स, पसन्नो सेहि पाणिभि ॥
- १०६ “एकतिसे इतो कप्पे, य फल अददि तदा । B 83
 दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥
- १०७ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- १०८ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥ 15
- १०९ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

इत्थ सुद आयस्मा पियालफलदायको थेरो इमा गाथायो
 अभासित्था ति ।

किङ्कणिपुप्फवग्गो^२ पञ्ञासमो ।

तस्सुद्दान

- किङ्कणी पसुकूल च, कोरण्डमथ^३ किसुक ।
 उपड्डुस्सी घतदो, उदक थूपकारको ॥ 20
- नळकारी^४ च नवमो, पियालफलदायको ।
 सतमेक च गाथान, नवक च तदुत्तरि ॥

१ नळकुटियादि - सी० नळकुटिकायिद - स्या० । २ किङ्कणिपुप्फिवग्गो -
 सी० । ३ वरकोरण्ड - स्या० । ४ नळगारी - सी०, नळगारि - स्या० ।

अथ वग्गुद्धान

मेत्तेय्यवग्गो भद्दालि, सकिसम्मज्जकोपि च ।
 एकविहारी विभीतकी^१, जगती सालपुप्फियो ॥
 नळागार^२ पसुकूल, किङ्कणिपुप्फियो^३ तथा ।
 असीति द्वे च गाथायो, चतुद्दससतानि च ॥

मेत्तेय्यवग्गदसक ।

पञ्चमसतक समत्त ।

— ० —

१ विभेदकी - सी०, विभेदको - स्या० । २ नळमालि - स्या० । ३ किङ्कणि
 पुप्फिको - स्या० ।

५१ कणिकारवग्गो

१ तिकणिकारपुप्फियत्थेरअपदान^१

- १ “सुमेधो नाम सम्बुद्धो, बात्तिसवरलक्खणो ।
विवेककामो सम्बुद्धो^२, हिमवन्तमुपागमि ॥
- २ “अज्झोगय्ह^३ हिमवन्त, अग्गो कारुणिको मुनि ।
पल्लङ्कमाभुजित्वान, निसीदि पुरिसुत्तमो ॥
- ३ “विज्जाधरो तदा आसि, अन्तलिक्खचरो अह ।
तिसुल^४ सुकत गय्ह, गच्छामि अम्बरे तदा ॥
- ४ “पब्बतग्गे यथा अग्गि, पुण्णमायेव^५ चन्दिमा ।
वने ओभासते बुद्धो, सालराजा व फुल्लितो ॥
- ५ “वनग्गा^६ निक्खमित्वान, बुद्धरसीभिधावरे ।
नळग्गिवण्णसङ्कासा, दिस्वा चित्त पसादयि ॥
- ६ “विचिन अहस पुप्फ, कणिकार देवगन्धिक ।
तीणि पुप्फानि आदाय, बुद्धसेट्ठमपूजयि ॥
- ७ “बुद्धस्स आनुभावेन, तीणि पुप्फानि मे तदा ।
उद्धवण्टा अधोपत्ता, छाया कुब्बन्ति सत्थुनो ॥
- ८ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावत्तिसमगच्छह ॥
- ९ “तत्थ मे सुकत ब्यम्ह, कणिकारीति जायति ।
सट्ठियोजनमुब्बेध, तिसयोजनवित्थत ॥
- १० “सहस्सकण्ड सतभेण्डु, धजालुहरितामय^७ ।
सतसहस्सनिय्यूहा, ब्यम्हे पातुभविषु मे ॥
- ११ “सोण्णमया मणिमया, लोहितङ्गमया पि च ।
फलिका पि च पल्लङ्का, येनिच्छका यदिच्छका^८ ॥

B 84

10

15

20

१ तीणिकणिकार ० - स्या० । २ भगवा - सी० । ३ अज्झोगहेत्वा - सी०
स्या० । ४ तिसुल - स्या० । ५ पुण्णमाये - सी० । ६ वनतो - स्या० । ७ सतगण्डु
- स्या० । ८ धजालु हरितामयो - स्या० । ९ यदिच्छक - स्या० ।

85

१२ “महारह च सयन, तूलिकाविकतीयुत^१ ।
उद्धलोमिकएकन्त बिम्बोहनसमायुत^२ ॥

१३ “भवना निक्खमित्वान, चरन्तो देवचारिक ।
यदा इच्छामि गमन, देवसङ्घपुरक्खतो ॥

5 १४ “पुप्फस्स हेट्ठा तिट्ठामि, उपरिच्छदन^३ मम ।
समन्ता योजनसत, कणिकारेहि छादित ॥

१५ “सट्ठितुरियसहस्सानि, सायपातमुपट्ठु ।
परिवारेन्ति म निच्च, रत्तिन्दिवमतन्दिता ॥

10 १६ “तत्थ नच्चेहि गीतेहि, नाळेहि वादितेहि च ।
रमामि खिड्डारतिया, मोदामि कामकामिह ॥

१७ “तत्थ भुत्वा पिवित्वा च, मोदामि तिदसे तदा ।
नारीगणेहि सहितो, मोदामि ब्यम्हमुत्तमे ॥

15 १८ “सतान पञ्चक्खत्तु च, देवरज्जमकारयिं ।
सतान तीणिक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ।
पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खिय ॥

१९ “भवाभवे ससरन्तो, महाभोग लभामह ।
भोगे मे ऊनता नत्थि, बुद्धपूजायिद फल ॥

२० “दुवे भवे ससरामि, देवत्ते अथ मानुसे ।
अञ्ज गति न जानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥

20 २१ “दुवे कुले पजायामि, खत्तिये चापि ब्राह्मणे ।
नीचे कुले न जायामि, बुद्धपूजायिद फल ॥

२२ “हत्थियान अस्सयान, सिविक सन्दमानिक ।
लभामि सब्बमेवेत, बुद्धपूजायिद फल ॥

25 २३ “दासीगण दासगण, नागियो समलङ्कता ।
लभामि सब्बमेवेत, बुद्धपूजायिद फल ॥

२४ “कोसेय्यकम्बलियानि, खोमकप्पासिकानि च ।
लभामि सब्बमेवेत, बुद्धपूजायिद फल ॥

१ तुलिक विकतिस्सक - स्या० । २ बिम्बोहनसमायुत - स्या० । ३ उपरिच्छदन - स्या० ।

- २५ “नववत्थ नवफल, नवग्गरसभोजन ।
लभामि सब्बमेवेत, बुद्धपूजायिद फल ॥
- २६ “इम खाद इम भुञ्ज, इमम्हि सयने सय ।
लभामि सब्बमेवेत, बुद्धपूजायिद फल ॥
- २७ “सब्बत्थ पूजितो होमि, यसो अब्भुग्गतो^१ मम ।
महापक्खो^२ सदा होमि, अभेज्जपरिसो सदा ।
जातीन उत्तमो होमि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- २८ “सीत उण्ह न जानामि, परिळाहो न विज्जति ।
अथो चेतसिक दुक्ख, हृदये मे न विज्जति ॥
- २९ “सुवण्णवण्णो हुत्वान, ससरामि भवाभवे ।
वेवण्णिय न जानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ३० “देवलोका चवित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो ।
सावत्थिय पुरे जातो, महासाले सुअड्डके ॥
- ३१ “पञ्च कामगुणे हित्वा, पब्बजि अनगारिय ।
जातिया सत्तवस्सोह, अरहत्तमपापुणि ॥
- ३२ “उपसम्पादयी बुद्धो, गुणमञ्जाय चक्खुमा ।
तरुणो पूजनीयोह, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ३३ “दिब्बचक्खु विसुद्ध मे, समाधिकुसलो अह ।
अभिञ्जापारमिप्पत्तो, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ३४ “पटिसम्भिदा अनुप्पत्तो, इद्धिपादेसु कोविदो ।
धम्मेषु^३ पारमिप्पत्तो, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ३५ “तिसकप्पसहस्सम्हि, य बुद्धमभिपूजयि ।
द्रुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ३६ “किलेसा झापिता मय्ह, भवा सब्बे समूहता ।
नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥
- ३७ “स्वागत वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासन ॥

१ अचुगतो - स्या० । २ महेसक्खो - स्या० । ३ सद्धम्मे - स्या० ।

B ३७

३८ “पटिसम्भदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्जा सच्छिकता, कत बुद्धस्स सासन ॥

इत्थ सुद आयस्मा तिकणिकारपुप्फियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

२ एकपत्तदायकत्थेरअपदान

5 ३९ “नगरे हसवतिया, कुम्भकारो अहोसह ।
अद्दस विरज बुद्ध, ओघतिण्णमनासव ॥

४० “सुकत मत्तिकापत्त, बुद्धसेट्ठस्सदासह ।
पत्त दत्त्वा भगवतो, उजुभूतस्स तादिनो ॥

४१ “भवे निब्बत्तमानोह, सोण्णथाले लभामह ।
10 रूपिमये च सोवण्णे, तट्टिके च मणीमये ॥

४२ “पातियो परिभुञ्जामि, पुञ्जाकम्मस्सिद फल ।
यसान^१ च धनान च^२, अग्गभूतो^३ च होमह ॥

४३ “यथापि भद्दके खेत्ते, बीज^३ अप्प पि रोपित ।
सम्माधार^४ पवच्छन्ते^५, फल तोसेति कस्सक ॥

15 ४४ “तथेविद^६ पत्तदान, बुद्धखेत्तमिह रोपित ।
पीतिधारे पवस्सन्ते, फल म तोसयिस्सति ॥

४५ “यावता खेत्ता विज्जन्ति, सङ्घा पि च गणा पि च ।
बुद्धखेत्तसमो नत्थि, सुखदो सब्बपाणिन ॥

20 ४६ “नमो ते पुरिसाजञ्ज, नमो ते पुरिसुत्तम ।
एकपत्त ददित्वान, पत्तोमिह अचल पद ॥

४७ “एकनवुत्तितो कप्पे, य पत्तमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, पत्तदानस्सिद फल ॥

४८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

B ३८

४९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

25 ५० “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

१-१ यस्साव जनानञ्च - स्या० । २ पत्तभूतो - सी० रो० । ३ बीज - स्या० ।
४ सम्माधारे - सी० । ५ पवस्सन्ते - स्या० । ६ तथेविम - सी० । ७ मे - स्या० ।

इत्थ सुद आयस्मा एकपत्तदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

३ कासुमारफलित्थेरअपदान^१

- ५१ “कणिकारं व जोतन्तं, निसिन्नं पब्बतन्तरे ।
अद्दसं विरजं बुद्धं, लोकजेट्ठं नरासभ ॥
- ५२ “पसन्नचित्तो सुमनो, सिरं कत्वानं अञ्जलि । 5
कासुमारिकमादाय, बुद्धसेट्ठस्सदासह ॥
- ५३ “एकस्मिन् इतो कप्पे, यं फलं अददि तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फल ॥
- ५४ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं पे० विहरामि अनासवो ॥
- ५५ “स्वागतं वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥ 10
- ५६ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थ सुद आयस्मा कासुमारफलियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

४ अवटफलित्थेरअपदान

- ५७ “सहस्सस्सी भगवा, सयम्भू अपराजितो ।
विवेका उट्ठहित्वानं, गोचरायाभिनिक्खमि ॥ 15
- ५८ “फलहत्थो अहं दिस्वा, उपगच्छिं नरासभ ।
पसन्नचित्तो सुमनो, अवटं अददि फल ॥
- ५९ “चतुस्सवुत्तितो कप्पे, यं फलं अददि तदा । B 89
दुग्गतिं नाभिजानामि, फलदानस्सिदं फल ॥
- ६० “किलेसा ज्ञापिता मय्हं पे० विहरामि अनासवो ॥ 20
- ६१ “स्वागतं वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥
- ६२ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥

इत्थ सुद आयस्मा अवटफलियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१ कासुमारिकफलदायक ० - सी०, कासुमारिकफलदायक ० - स्या० ।

५ पादफलित्थेरअपदान

६३ “सुवण्णवण्ण सम्बुद्ध, आहुतीन पटिग्गह ।
रथिय पटिपज्जन्त, पादफल^१ अदासह ॥

६४ “एकनवुत्तितो कप्पे, य फल अददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥

५ ६५ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

६६ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

६७ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा पादफलियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ मातुलुङ्गफलदायकत्थेरअपदान

१० ६८ “कणिकार व जलित, पुण्णमायेव चन्दिम ।
जलन्त दीपरुक्ख व, अद्दस लोकनायक ॥

B. 90

६९ “मातुलुङ्गफल गय्ह, अदासि सत्थुनो अह ।
दक्खिण्येय्यस्स वीरस्स^२, पसन्नो सेहि पाणिभि ॥^४

७० “एकतिसे इतो कप्पे, य फल अददि तदा ।
१५ दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥

७१ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

७२ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

७३ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा मातुलुङ्गफलदायको थेरो इमा गाथायो
२० अभासित्था ति ।

७ अज्जेलिफलदायकत्थेरअपदान

७४ “अज्जुनो^१ नाम सम्बुद्धो, हिमवन्ते वसी तदा ।

चरणेन च सम्पन्नो, समाधिकुसलो मुनि ॥

१ वारफल - सी०, चारफल - स्या० पारफल - रो० । २ वीरस्स - सी० ।

३ अज्जेलफल ० - स्या० । ४ अजिनो - स्या० ।

७५ “कुम्भमत्त गहेत्वान, अजेलि^१ जीवजीवक ।

छत्तपण्ण गहेत्वान, अदासि सत्थुनो अह ॥

७६ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, य फल अददि तदा ।

दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥

७७ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ 5

७८ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

७९ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा अजेलिफलदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

८ अमोदफलियत्थेरअपदान^२

८० “सुवण्णवण्ण सम्बुद्ध, आहुतीन पटिग्गह ।

10 B 91

रथिय पटिपज्जन्त, अमोदमददि फल ॥

८१ “एकनवुत्तितो कप्पे, य फल अददि तदा ।

दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥

८२ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

८३ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥ 15

८४ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा अमोदफलियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

९ तालफलदायकत्थेरअपदान^३

८५ “सतरसी नाम भगवा, सयम्भू अपराजितो ।

विवेका वुट्ठित्वान, गोचरायाभिनिक्खमि ॥

20

८६ “फलहत्थो अह दिस्वा, उपगच्छि नरासभ ।

पसन्नचित्तो सुमनो, तालफल_१ अदासह ॥

८७ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, य फल अददि तदा ।

दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥

१ अजेलि - स्या०, अजेल - रो० । २ अमोदफलिय ० - स्या० । ३ ताल
फलियत्थेरअपदान - स्या० ।

- ८८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
 ८९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
 ९० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा तालफलदायको थेरो इमा गाथायो
 ५ अभासित्था ति ।

१० नाळिकेरफलदायकत्थेरअपदान

३२

- ९१ “नगरे बन्धुमतिया, आरामिको अह तदा ।
 अद्दस विरज बुद्ध, गच्छन्त अनिलञ्जसे ॥
 ९२ “नाळिकेरफल गय्ह, बुद्धसेट्ठस्सदासह ।
 आकासे ठितको सन्तो, पटिगण्हि^१ महायसो ॥
 १० ९३ “वित्तिसञ्जननो^२ मय्ह, दिट्ठधम्मसुखावहो ।
 फल बुद्धस्स दत्तवान, विप्पसन्नेन चेतसा ॥
 ९४ “अधिगच्छि तदा पीत्ति, विपुल च सुखुत्तम ।
 उप्पज्जतेव^३ रतन, निब्बत्तस्स तहि तहि ॥
 ९५ “एकनवुत्तितो कप्पे, य फल अददि तदा ।
 १५ दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥
 ९६ “दिब्बचक्खु^४ विसुद्ध मे, समाधिकुसलो अह ।
 अभिञ्जापारमिप्पत्तो, फलदानस्सिद फल ॥
 ९७ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
 ९८ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
 २० ९९ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा नाळिकेरफलदायको थेरो इमा गाथायो
 अभासित्था ति ।

कणिकारवग्गो एकपञ्चासमो ।

१ पतिगण्हि - सी० । २ वित्तिसञ्जनन - सी०, पीतिसञ्जननो - स्या० ।
 ३ उप्पज्जते च - सी० । ४ दिब्बचक्खु - स्या० ।

तस्सुद्धान

कणिकारेकपत्ता^१ च, कासुमारी तथावटा^२ ।
 पादञ्च^३ मातुलुङ्ग च, अजेलीमोदमेव च^३ ॥
 ताल तथा नाळिकेर, गाथायो गणिता विह^४ ।
 एक गाथासत होति, ऊनाधिकविवज्जित ॥

— ० —

१ कणिकारेकपत्तो — सी० कणिकारञ्च पत्तो — स्या० । २ तथावट — सी०,
 तथावटो — स्या० । ३-३ ० अजेलामोदमेव च — सी० चारफलिमातुलुङ्गो अजेलामोरमेव
 च — स्या० । ४ चिह्न — सी० ।

५२ फलदायकवग्गो

१ कुरञ्चियफलदायकत्थेरअपदान^१

B 93

- १ “मिगलुद्दो पुरे आसिं, विपिने^२ विचर अह ।
अद्दस विरज बुद्ध, सब्बधम्मान पारगु ॥
- २ “कुरञ्चियफल गय्ह, बुद्धसेट्ठस्सदासह ।
पुञ्जाक्खेत्तस्स तादिनो^३, पसन्नो सेहि पाणिभि ॥
- ३ “एकतिसे इतो कप्पे, य फल अददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥
- ४ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे सम्हता ।
नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥
- ५ “स्वागत वत मे आसि, बुद्धसेट्ठस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासन ॥
- ६ पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिज्जा सच्छिकता, कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा कुरञ्चियफलदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

२ कपित्थफलदायकत्थेरअपदान^४

- ७ “सुवण्णवण्ण सम्बुद्ध, आहुतीन पटिग्गह ।
रथिय पटिपज्जन्त, कपित्थ अददि फल ॥
- ८ “एकनवुत्तितो कप्पे, य फल अददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥
- ९ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- १० “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ११ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

3 94 20

१ कुरञ्जिय ० - स्या० । २ विपिने - स्या० । ३ वीरस्स - सी०, धीरस्स -
स्या० । ४ कपि, ० - स्या० ।

५ नागपुष्पियत्थेरअपदान

- २३ “सुवण्णवण्ण सम्बुद्ध, आहुतीन पटिग्गह ।
रथिय पटिपज्जन्त, नागपुष्फ अपूजयि ॥
- २४ “एकनवुत्तितो कप्पे, य पुष्फमभिपूजयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- २५ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- २६ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- २७ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद आयस्मा नागपुष्पियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ अज्जुनपुष्पियत्थेरअपदान

- २८ “चन्दभागानदीतीरे, अहोसि किन्नरो तदा ।
अद्दस विरज बुद्ध, सयम्भु अपराजित ॥
- २९ “पसन्नचित्तो सुमनो, वेदजातो कतञ्जली ।
गहेत्वा अज्जुन पुष्फ, सयम्भु अभिपूजयि ॥
- ३० “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा किन्नर देह, तार्वतिसमगच्छह ॥
- ३१ “छत्तिसक्खत्तु देविन्दो, देवरज्जमकारयि ।
दसक्खत्तु चक्कवत्ती, महारज्जमकारयि ॥
- ३२ “पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खिय ।
सुखेत्ते वप्पित^१ बीज^२, सयम्भुमिह अहो^३ मम^३ ॥
- ३३ “कुसल विज्जते मय्ह, पब्बजि अनगारिय ।
पूजारहो अह अज्ज, सक्कपुत्तस्स सासने ॥
- ३४ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ३५ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ३६ “पटिसम्भिदा चत्तस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

१ वप्पित - सी० । २ बीज - स्या० । ३-३ अहोसि मे - स्या० ।

इत्थ सुद आयस्मा अज्जुनपुप्फियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

७ कुटजपुप्फियत्थेरअपदान

- ३७ “हिमवन्तस्साविदूरे, वसलो^१ नाम पब्बतो ।
बुद्धो सुदस्सनो नाम, वसते^२ पब्बतन्तरे ॥
- ३८ “पुप्फ हेमवन्त^३ गय्ह, वेहास अगमासह । 5
तत्थद्दसासि^४ सम्बुद्ध, ओघतिण्णमनासव ॥
- ३९ “पुप्फ कुटजमादाय, सिरे कत्वान^५ अञ्जलि^६ ।
बुद्धस्स अभिरोपेसि, सयम्भुस्स महेसिनो ॥
- ४० “एकतिसे इतो कप्पे, य पुप्फमभिपूजयि । 10
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ४१ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ B 97
- ४२ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ४३ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा कुटजपुप्फियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति । 15

८ घोससञ्जकत्थेरअपदान

- ४४ “मिगलुद्दो पुरे आसि, अरञ्जे विपिने अह ।
अद्दस विरज बुद्ध, देवसङ्घपुरक्खत ॥
- ४५ “चतुसच्च पकासेन्त, देसेन्त अमत पद ।
अस्सोसि मधुर धम्म, सिखिनो लोकबन्धुनो ॥
- ४६ “घोसे चित्त पसादेसि, असमप्पटिपुग्गले । 20
तत्थ चित्त पसादेत्वा, उत्तरि दुत्तर भव ॥
- ४७ “एकतिसे इतो कप्पे, य सञ्जमलभि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, घोससञ्जायिद फल ॥

१ चावलो - सी०, रो० अचवलो - स्या० । २ वसन्तो - स्या० । ३ हेमवत -
सी० । ४ तत्थद्दसासि - स्या० । ५-५ कत्वानह तदा - स्या० रो० । ६ कानने - सी०
विवने - स्या० । ७ अतरि - सी०, रो० ।

- ४८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
 ४९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
 ५० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा घोससञ्जको थेरो इमा गाथायो
 ५ अभासित्था ति ।

६ सब्बफलदायकत्थेरअपदान

- ५१ “वरुणो नाम नामेन, ब्राह्मणो मन्तपारगू ।
 छड्डेत्वा दसपुत्तानि, वनमज्झोगहि तदा ॥
 ५२ “अस्सम सुकत कत्वा, मुविभत्त मनोरम ।
 पण्णसाल करित्वान, वसामि विपिने अह ॥
 ५३ “पदुमुत्तरो लोकविदू, आहुतीन पटिग्गहो ।
 ममुद्धरितुकामो सो, आगच्छि मम अस्सम ॥
 ५४ “यावता वनसण्डमिह, ओभासो विपुलो अहु ।
 बुद्धस्स आनुभावेन, पज्जली विपिन तदा ॥
 ५५ “दिस्वान त^१ पाटिहीर^१, बुद्धसेट्ठस्स तादिनो ।
 पत्तपुट गहेत्वान, फलेन पूजयि^२ अह ॥
 ५६ “उपगन्त्वान सम्बुद्ध, सहखारिमदासह ।
 अनुकम्पाय मे बुद्धो, इद वचनमब्रवि ॥
 ५७ ‘खारिभार गहेत्वान, पच्छतो एहि मे तुव ।
 परिभुत्ते च^३ सङ्गमिह, पुञ्ज तव भविस्सति’ ॥
 ५८ “पुटकन्त गहेत्वान, भिक्खुसङ्घस्सदासह ।
 तत्थ चित्त पसादेत्वा, तुसित उपपज्जह ॥
 ५९ “तत्थ दिब्बेहि नच्चेहि, गीतेहि वादितेहि च ।
 पुञ्जकम्मेन सयुत्त^४, अनुभोमि सदा^५ सुख^५ ॥
 ६० “य य योनुपपज्जामि, देवत्त अथ मानुस ।
 भोगे मे ऊनता नत्थि, फलदानस्सिद फल ॥

१-१ पाटिहिरिय - स्या० । २ पूरयि - सी०, स्या० । ३ व - स्या० ।

४ सयुत्तो - स्या० । ५-५ यस अह - स्या० ।

- ६१ “यावता चतुरो दीपा, ससमुद्गा सपब्बता ।
फल बुद्धस्स दत्तवान्, इस्सए कारयामह^१ ॥
- ६२ “यावता मे^२ पक्खिगणा, आकासे उप्पतन्ति चे^३ ।
ते पि म वसमन्वेन्ति, फलदानस्सिद फल ॥
- ६३ “यावता वनसण्डमिह, यक्खा भता च रक्खसा ।
कुम्भण्डा गरुळा चापि, पारिचरिय^४ उपेन्ति मे ॥ 5
- ६४ “कुम्भा^५ सोणा मधुकारा, डसा च मकसा उभो ।
ते पि म वसमन्वेन्ति, फलदानस्सिद फल ॥
- ६५ “सुपण्णा नाम सकुणा, पक्खिजाता महब्बला ।
ते पि म सरण यन्ति, फलदानस्सिद फल ॥ 10 B 99
- ६६ “ये पि दीघायुका नागा, इद्धिमन्तो महायसा ।
ते पि म वसमन्वेन्ति, फलदानस्सिद फल ॥
- ६७ “सीहा ब्यग्घा च दीपी च, अच्छकोकतरच्छका ।
ते पि म वसमन्वेन्ति, फलदानस्सिद फल ॥
- ६८ “ओसधीतिणवासी च, ये च आकासवासिनो ।
सब्बे म सरण यन्ति, फलदानस्सिद फल ॥ 15
- ६९ “सुदुद्दस सुनिपुण, गम्भीर सुप्पकासित ।
फस्सयित्वा^६ विहरामि, फलदानस्सिद फल ॥
- ७० “विमोक्खे अट्ठ फुस्सित्वा^७, विहरामि अनासवो ।
आतापी निपको चाह^८, फलदानस्सिद फल ॥ 20
- ७१ “ये फलट्ठा बुद्धपुत्ता, खीणदोसा महायसा ।
अहमञ्जातरो तेस, फलदानस्सिद फल ॥
- ७२ “अभिञ्जापारमि गन्त्वा, सुक्कमूलेन चोदितो ।
सब्बासवे परिञ्जाय, विहरामि अनासवो ॥
- ७३ “तेविज्जा इद्धिपत्ता च, बुद्धपुत्ता महायसा ।
दिब्बसोत्तसमापन्ना, तेस अञ्जातरो अह ॥ 25

१ कारयि अह - स्या० । २ ये - स्या० । ३ च - सी० । ४ पारिचरिय - स्या० ।

५ कुम्भ - रो० । ६ मधुकरा - सी०, स्या० । ७ मे सी० । ८ फुस्सयित्वा - स्या० ।

९ फस्सित्वा - सी०, फुस्सित्वा - स्या० । १० चापि - स्या० ।

- ७४ “सतसहस्सितो कप्पे, य फल अददि तदा ।
 दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥
- ७५ “किलेसा झापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ७६ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ५ ७७ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा सब्बफलदायको थेरो इमा गाथायो
 अभासित्था ति ।

१० पदुमधारिकत्थेरअपदान^१

- B 100 ७८ “हिमवन्तस्साविदूरे, रोमसो नाम पब्बतो ।
 बुद्धो^२ पि^२ सम्भवो नाम, अब्भोकासे वसी तदा ॥
- 10 ७९ “भवना निक्खमित्वान, पदुम धारयि अह ।
 एकाह धारयित्वान, भवन पुनरागमि ॥
- ८० “एकतिसे इतो कप्पे, य बुद्धमभिपूजयि ।
 दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ८१ “किलेसा झापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- 15 ८२ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ८३ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

इत्थ सुद आयस्मा पदुमधारिको थेरो इमा गाथायो
 अभासित्था ति ।

फलदायकवग्गो द्वेपञ्जासमो ।

तस्सुद्दान

- 20 कुरञ्चिय कपित्थ च, कोसम्बमथ केतक ।
 नागपुप्फज्जुन चैव, कुटजी घोससञ्जाको ॥
- थेरो च सब्बफलदो, तथा पदुमधारिको ।
 असीति चेत्य गाथायो, तिस्सो गाथा तदुत्तरि ॥

— ०! —

१ पदुमधारिक ० - सी०, पदुमधारियत्थे० - स्या० । २-२ बुद्धोभि - स्या० ।

५३ तिणदायकवग्गो

१ तिणमट्ठिदायकत्थेरअपदान

- १ “हिमवन्तस्साविदूरे, लम्बको नाम पब्बतो ।
तत्थेव^१ तिस्सो^१ सम्बुद्धो, अब्भोकासम्हि चङ्कमि ॥
- २ “मिगलुद्दो पुरे आसि, अरञ्जे कानने अह ।
दिस्वान^२ त^२ देवदेव, तिणमुट्ठिमदासह ॥
- ३ “निसीदनत्थ बुद्धस्स, दत्त्वा चित्त पसादयि ।
सम्बुद्ध अभिवादेत्वा^३, पक्कामि उत्तरामुखो ॥
- ४ “अचिर गतमत्तस्स^४, मिगराजा अपोथयि^४ ।
सीहेन पोथितो^४ सन्तो, तत्थ कालङ्कतो अह ॥
- ५ “आसन्ने मे कत कम्म, बुद्धसेट्ठे अनासवे ।
सुमुत्तो सरवेगो व, देवलोकमगच्छह ॥
- ६ “यूपो तत्थ सुभो आसि, पुञ्जकम्माभिनिम्मितो ।
सहस्सकण्डो सतभेण्डु, धजालु हरितामयो ॥
- ७ “पभा निद्धावते तस्स, सतरसी व उगगतो ।
आकिण्णो देवकञ्जाहि, आमोदि कामकामिह^७ ॥
- ८ “देवलोका चवित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो ।
आगन्त्वान मनुस्सत्त, पत्तोम्हि आसवक्खय ॥
- ९ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, निसीदनमदासह^९ ।
दुग्गति नाभिजानामि, तिणमुट्ठे^९ इद फल ॥
- १० “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे समूहना ।
नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥
- ११ “स्वागत वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासन ॥

B 101

5

10

15

20

१-१ तत्थोपतिस्सो - सी० रो० । २-२ दिस्वानाह - स्या० । ३ अभिवादित्वा - स्या० । ४ गतमत्त म - सी०, स्या० । ५ अहेठयि - सी०, स्या०, रो० । ६ पात्तितो - सी०, रो०, घाटितो - स्या० । ७ सत्ताण्ड - स्या० । ८ कामकामह - सी० । ९ निसीदनेमकासह - स्या० । १० तिणमुट्ठिम्हि - सी० ।

B 102

१२ “पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्टिमे ।
छळभिञ्जा सच्छिकता, कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा तिणमुट्ठिदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

२ मञ्चदायकत्थेरअपदान^१

5 १३ “विपस्सिनो भगवतो, लोकजेट्टस्स तादिनो ।
एकमञ्च^२ मया दिन्न, पसन्नेन सपाणिना ॥

१४ “हत्थियान अस्सयान, दिब्बयान समज्झग ।
तेन मञ्चकदानेन, पत्तोम्हि आसवक्खय ॥

10 १५ “एकनवुत्तितो कप्पे, य मञ्चमददि^३ तदा^४ ।
दुग्गति नाभिजानामि, मञ्चदानस्सिद फल ॥

१६ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

१७ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

१८ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

15 इत्थ सुद आयस्मा मञ्चदायको^५ थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

३ सरणगमनियत्थेरअपदान

१९ “आरुहिम्ह^६ तदा नाव, भिक्खु चाजीविको^७ चह^८ ।
नावाय भिज्जमानाय, भिक्खु मे सरण अदा ॥

B 103

२० “एकतिसे इतो कप्पे, य सो मे सरण अदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, सरणगमने फल ॥

20 २१ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

२२ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

२३ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

१ वेच्चकदायकत्थेरअपदान - स्या० । २ एक वेच्च - स्या०, एकपेच्छ - रो० ।
३-३ मञ्चकमदासह - सी० । ४ वेच्चकदायको - स्या० । ५ आरुहिम्ह - स्या० ।
६ चाजीविको० - सी०, ० अह - स्या० । ७ सरणगमने - सी० ।

इत्थ सुद आयस्मा सरणगमनियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

४ अब्भञ्जनदायकत्थेरअपदान

- २४ “नगरे बन्धुमतिया, राजुय्याने वसामह ।
चम्मवासी^१ तदा आसि, कमण्डलुधरो अह ॥
- २५ “अहस विमल^२ बुद्ध, सयम्भु अपराजित । 5
पधान^३ पहितत्त त^३, ज्ञायि ज्ञानरत वसि^४ ॥
- २६ “सब्बकामसमिद्धि^५ च, ओघतिण्णमनासव ।
दिस्वा पसन्नो सुमनो, अब्भञ्जनमदासह ॥
- २७ “एकनवुत्तितो कप्पे, य दानमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, अब्भञ्जनस्सिद फल ॥ 10
- २८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- २९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ३० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा अब्भञ्जनदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति । 15

५ सुपटदायकत्थेरअपदान

- ३१ “दिवाविहारा निक्खन्तो, विपस्सी लोकनायको । B 104
लहु सुपटक^६ दत्वा, कप्प सग्गम्हि मोदह ॥
- ३२ “एकनवुत्तितो कप्पे, सुपटकमदासह ।
दुग्गति नाभिजानामि, सुपटस्स इद फल ॥
- ३३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ 20
- ३४ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ३५ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

१ धम्मवादी - रो० । २ विरज - स्या० । ३-३ आतापिन पहितत्त -
स्या० । ४ इसि - स्या० । ५ सबकामसमिद्ध - सी० । ६ सुपटिक - स्या०
पूपपव - रो० ।

इत्थ सुद आयस्मा सुपटदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ दण्डदायकत्थेरअपदान

- ३६ “कानन वनमोग्गह^१, वेळु छेत्वानह तदा ।
आलम्बण करित्वान, सङ्घस्स अददि बहु^२ ॥
- 5 ३७ “तेन चित्तप्पसादेन, सुब्बते अभिवादिय^३ ।
आलम्बदण्ड दत्तवान, पक्कामि उत्तरामुखो ॥
- ३८ “चतुन्नवुत्तितो कप्प, य दण्डमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, दण्डदानस्सिद फल ॥
- ३९ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- 10 ४० “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ४१ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा दण्डदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

तेवीसतिम भाणवार ।

७ गिरिनेलपूजकत्थेरअपदान

- B 105 ४२ “मिगलुद्दो पुरे आसि, विपिने विचर अह ।
15 अद्दस विरज बुद्ध, सब्बधम्मान पारगु ॥
- ४३ “तस्मि महाकारुणिके, सब्बसत्तहिते रते ।
पसन्नचित्तो सुमनो, नेलपुप्फमपूजयि ॥
- ४४ “एकतिसे इतो कप्पे, य पुप्फमभिपूजयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- 20 ४५ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ४६ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ४७ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

१ वनमोग्गह - स्या० । २ अह - सी०, स्या०, रो० । ३ अभिवादियि -
स्या० ।

इत्थ सुद आयस्मा गिरिनेलपूजको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

८ बोधिसम्मज्जकत्थेरअपदान

- ४८ “अह पुरे बोधिपत्त, उज्झित चेति यङ्गणे ।
त गहेत्वान छड्डेसि, अलभि वीसतीगुणे^१ ॥
- ४९ “तस्स कम्मस्स तेजेन, ससरन्तो भवाभवे ।
दुवे भवे ससरामि, देवत्ते चापि मानुसे ॥
- ५० “देवलोका चवित्वान, आगन्त्वा मानुस भव ।
दुवे कुले पजायामि, खत्तिये चापि ब्राह्मणे^२ ॥
- ५१ “अङ्गपच्चङ्गसम्पन्नो, आरोहपरिणाहवा ।
अभिरूपो सुचि होमि, सम्पुण्णङ्गो^३ अनूनको ॥
- ५२ “देवलोके मनुस्से वा, जातो वा यत्थ कत्थचि ।
भवे सुवण्णवण्णो च, उत्तत्तकनकूपमो ॥
- ५३ “मुदुका^४ मद्वा स्निद्धा^५, सुखुमा सुकुमारिका ।
छवि मे सब्बदा होति, बोधिपत्ते सुच्छड्डिते ॥
- ५४ “यतो कुतोचि गतीसु, सरीरे समुदागते ।
न लिम्पति रजोजल्ल, विपाको पत्तच्छड्डिते^६ ॥
- ५५ “उण्हे वातातपे तस्स, अग्गितापेन वा पन^६ ।
गत्ते सेदा न मुच्चन्ति, विपाको पत्तच्छड्डिते ॥
- ५६ “कुट्ट गण्डो किलासो च, तिलका पिळका तथा ।
न होन्ति काये दददु च, विपाको पत्तच्छड्डिते ॥
- ५७ “अपर पि गुण तस्स, निब्बत्तति भवाभवे ।
रोगा न होन्ति कायस्मि, विपाको पत्तच्छड्डिते ॥
- ५८ “अपर पि गुण तस्स, निब्बत्तति भवाभवे ।
न होति चित्तजा पीळा, विपाको पत्तच्छड्डिते ॥

5

10

B 106

15

20

१ वीसति गुणे - स्या० । २ मानुसे - सी० । ३ सम्पुण्णको - स्या० । ४-४ मुदु
मद्वा सिनिद्धा - स्या० । ५ सुच्छड्डिते - सी० । ६ पुन - सी० ।

- ५६ “अपर पि गुण तस्स, निब्बत्तति भवाभवे ।
अमित्ता न भवन्तस्स, विपाको पत्तच्छड्डिते ॥
- ६० “अपर पि गुण तस्स, निब्बत्तति भवाभवे ।
अनूनभोगो भवति, विपाको पत्तच्छड्डिते ॥
- ५ ६१ “अपर पि गुण तस्स, निब्बत्तति भवाभवे ।
अग्गिराजूहि चोरेहि, न होति उदके^१ भय ॥
- ६२ “अपर पि गुण तस्स, निब्बत्तति भवाभवे ।
दासिदासा अनुचरा, होन्ति चित्तानुवत्तका ॥
- ६३ “यम्हि आयुप्पमाणम्हि, जायते मानुसे भवे ।
१० ततो न हायते आयु, तिष्ठते यावतायुक ॥
- ६४ “अब्भन्तरा च बाहिरा^२, नेगमा च सरट्ठका ।
नुयुत्ता^३ होन्ति सब्बे पि, बुद्धिकामा सुखिच्छका ॥
- ६५ “भोगवा यसवा होमि, सिरिमा जातिपक्खवा ।
अपेतभयसन्तासो^४, भवेह सब्बतो^५ भवे ॥
- १०७ १५ ६६ “देवा मनुस्सा असुरा, गन्धब्बा यक्खरक्खसा ।
सब्बे ते परिरक्खन्ति, भवे ससरतो सदा ॥
- ६७ “देवलोके मनुस्से च^६, अनुभोत्वा उभो यसे ।
अवसाने च निब्बान, सिव पत्तो अनुत्तर ॥
- ६८ “सम्बुद्धमुद्दिसित्वान, बोधि वा तस्स सत्थुनो ।
२० यो पुञ्ञ पसवे पोसो, तस्स कि नाम दुल्लभ ॥
- ६९ “मग्गे फले आगमे च, ज्ञानाभिञ्ञा गुणेषु च ।
अञ्ञेस अविको हुत्वा, निब्बायामि अनासवो ॥
- ७० “पुरेह बोधिया पत्त, छड्डेत्वा हट्ठमानसो ।
इमेहि वीसतङ्गेहि, समङ्गी होमि सब्बदा ॥
- २५ ७१ “किलेसा ज्ञापित्ता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ७२ “स्वागत वत मेआसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ७३ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

१ उदका - स्या० । २ बहिचरा - सी० रो० । ३ अनुयुत्ता - सी०, स्या० ।
४ अवेरो गतसतासो - स्या० । ५ सब्बदा - स्या० । ६ वा - स्या० । ७ निब्बायति - स्या० ।

इत्थ सुद आयस्मा बोधिसम्मज्जको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ आमण्डफलदायकत्थेरअपदान

- ७४ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारग ।
बुद्धहिंत्वा समाधिम्हा, चङ्कमी लोकनायको ॥
- ७५ “खारिभार गहेत्वान, आहरन्तो फल तदा । 5
अद्दस विरज बुद्ध, चङ्कमन्त महामुनि ॥
- ७६ “पसन्नचित्तो सुमनो, सिरे कत्वान अञ्जलि ।
सम्बुद्ध अभिवादेत्वा, आमण्डमददि फल ॥
- ७७ “सत्तसहस्पितो कप्पे, य फल अददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, आमण्डस्स इद फल ॥ 10
- ७८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ B 108
- ७९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ८० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा आमण्डफलदायको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति । 15

१० सुगन्धत्थेरअपदान

८१. “इमहि भद्दके कप्पे, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदत वरो ॥
- ८२ “अनुव्यञ्जनसम्पन्नो, बात्तिसवरलक्खणो ।
व्यामप्पभापरिवुतो, रसिजालसमोत्थटो^१ ॥
- ८३ “अस्सासेता यथा चन्दो, सूरियो व^२ पभङ्करो । 20
निब्बापेता यथा मेघो, सागरो व गुणाकरो ॥
- ८४ “धरणीरिव सीलेन, हिमवा व समाधिना ।
आकासो विय पञ्जाय, असङ्गो अनिलो यथा ॥

१ रसिजालसमोत्थटो - सी०, रो०, रसिजालसमुत्थतो - स्या० । २ विय
- स्या० ।

- ८५ “स^१ कदाचि महावीरो^१, परिसासु विसारदो ।
सच्चानि सम्पकासेति, उद्धरन्तो महाजन ॥
- ८६ “तदा^२ हि^२ बाराणसिय, सेट्ठिपुत्तो महायसो ।
आसह^३ धनधञ्जस्स, पट्टतस्स बहू तदा^४ ॥
- 5 ८७ “जङ्घाविहार^५ विचर, मिगदायमुपेच्चह ।
अद्दस विरज^६ बुद्ध^६, देसेन्त अमत पद ॥
- ८८ “विसट्ठकन्तवचन, करवीकसमस्सर ।
हसस्तेहि निग्घोस, विञ्जापेन्त महाजन ॥
- 109 ८९ “दिस्वा देवातिदेव त, सुत्वा व^७ मधुर गिर^८ ।
10 पहायनप्पके भोगे, पब्बजि अनगारिय ॥
- ९० “एव पब्बजितो चाह^९, न चिरेन बहुस्सुतो ।
अहोसि धम्मकथिको, विचित्तपटिभाणवा ॥
- ९१ “महापरिसमज्जेह, हट्ठचित्तो^{१०} पुनप्पुन ।
वण्णयि हेमवण्णस्स, वण्ण वण्णविसारदो ॥
- 15 ९२ “एस खीणासवो बुद्धो, अनीघो छिन्नससयो ।
सब्बकम्मक्खय पत्तो, विमुत्तोपधिसङ्खये^{११} ॥
- ९३ “एस सो भगवा बुद्धो, एस सीहो अनुत्तरो ।
सदेवकस्स लोकस्स, ब्रह्मचक्कप्पवत्तको ॥
- ९४ “दन्तो दमेता सन्तो च, समेता निब्बुतो इसि ।
20 निब्बापेता च अस्सत्थो, अस्सासेता महाजन ॥
- ९५ “वीरो सूरुो च विक्कन्तो^{१२}, पञ्जो कारुणिको वसी ।
विजितावी च^{१३} स जिनो^{१३}, अप्पगब्बो अनालयो ॥
- ९६ “अनेज्जो अचलो धीमा^{१४}, अमोहो असमो मुनि ।
धोरय्हो उसभो नागो, सीहो सक्को गरुसु पि ॥

१-१ अनूतो यथाविहारो - स्या० । २-२ तदाह - स्या० । ३ आसभ - स्या० ।
४ मम - स्या० । ५ जङ्घाविहार - स्या० । ६-६ नाथसत्थार - स्या० । ७ हसस्त्वाभि
- सी०, हसदुदुभि - स्या० रो० । ८ च - सी०, स्या० । ९ सर - स्या० । १० वाह -
स्या० । ११ सत्थनोव - स्या० । १२ विमुत्तो उपधिक्षये - स्या० । १३ वीरो च - सी०,
रो० । १४-१४ विजितो च - स्या० । १५ वीरो - स्या० ।

- ६७ “विरागो विमलो ब्रह्मा, वादी सूरौ रणञ्जहो ।
अखिलो च विसल्लो च, असमो सयतो^१ सुचि ॥
- ६८ “ब्राह्मणो समणो नाथो, भिसक्को सल्लकत्तको^२ ।
योधो बुद्धो सुतासुतो^३, अचलो मुदिको सितो^४ ॥
- ६९ “धाता^५ धता च सन्ति च^६ कत्ता नेता पकासिता । 5
सम्पहसिता भेत्ता^७ च, छेत्ता सोता पससिता ॥
- १०० “अखिलो^८ च विसल्लो च, अनीघो अकथङ्कथी ।
अनेजो विरजो कत्ता^९, गन्धा^{१०} वत्ता पससिता^१ ॥
- १०१ “तारेता अत्थकारेता, कारेता सम्पदारिता ।
पापेता सहिता कन्ता^{११}, हन्ता^{१२} आतापी तापसो^{१२} ॥ 10
- १०२ “समचित्तो^{१३} समसमो, असहायो दयालयो^{१४} । B 110
अच्छेरसत्तो^{१५} अकुहो, कतावी इसिसत्तमो ॥
- १०३ “नित्तिणकङ्खो निम्मानो, अप्पमेय्यो अनूपमो ।
सब्बवाक्यपथातीतो, सच्च^{१६} नेय्यन्तगू^{१६} जिनो ॥
- १०४ “सत्तसारवरे^१ तस्मि, पसादो अमतावहो । 15
तस्मा बुद्धे च धम्मे च, सङ्खे सद्धा महत्थिका^{१८} ॥
- १०५ “गुणेहि एवमादीहि, तिलोकसरणुत्तम ।
वण्णेन्तो परिसामज्जे, अक^{१९} धम्मकथ अह ॥
- १०६ “ततो चुताह तुसिते, अनुभोत्वा महासुख ।
ततो चुतो मनुस्सेसु, जातो होमि सुगन्धिको ॥ 20
- १०७ “निस्सासो मुखगन्धो च, देहगन्धो तथेव मे ।
सेदगन्धो^२ च^३ सतत, सब्बगन्धो^४ व होति मे^{२१} ॥

१ वूसमो - स्या०, पयतो - रो० । २ सल्लकधुतो - स्या० । ३ सुतो सुतो -
सी०, रो० । ४ दितो - सी० । ५-५ धाता धता च हता च - सी० कतदता वहत्ता
च - स्या० । ६ सेत्ता - स्या० । ७ अखिलो - स्या० । ८ खता - सी० खत्ता - स्या० ।
९ गता - सी० । १० पकासिता - सी० स्या० । ११ हता - स्या० । १२-१२ तापिता
च विसोसिता - स्या० । १३ सच्चद्वितो - स्या० । १४ दयासयो - सी० । १५ अच्छेर
मन्तो - स्या० । १६-१६ सब्बनेय्यतितो - स्या० । १७ सतरसीवरे - स्या० ।
१८ महिद्धिका - सी० । १९ कथं - स्या० । २०-२० सो च गवो व - स्या० ।
२१-२१ सब्बगन्धोतिसेति मे - सी०, रो० ।

- १०८ “मुखगन्धो सदा मय्ह, पदुमुप्पलचम्पको^१ ।
परिसन्तो^२ सदा वाति, सरीरो च तथेव मे ॥
- १०९ “गुणत्थवस्स सब्बन्त, फल^३ तु^३ परमब्भुत ।
एकगमनसा सब्बे, वण्णयिस्स^४ सुणाथ मे ॥
- ११० “गुण बुद्धस्स वत्तान, हिताय^५ च न सदिस^६ ।
सुखितो^७ होमि सब्बत्थ, सङ्घो वीरसमायुतो ॥
- १११ “यसस्सी सुखितो कन्तो, जुतिमा पियदस्सनो ।
वत्ता अपरिभूतो च, निद्दोसो पञ्जवा तथा ॥
- ११२ “खीणे आयुसि^८ निब्बान, सुलभ बुद्धभत्तिनो^९ ।
तेस हेतु पवक्खामि, त सुणाथ यथातथ ॥
- ११३ “सन्त यस भगवतो, विधिना^{१०} अभिवादय ।
तत्थ^{११} तत्थूपपन्ना पि^{११}, यसस्सी तेन होमह ॥
- ११४ “दुक्खस्सन्तकर बुद्ध, धम्म सन्तमसङ्खत ।
वण्णय सुखदो आसि, सत्तान सुखितो ततो ॥
- ११५ “गुण वदन्तो बुद्धस्स, बुद्धपीतिसमायुतो ।
सकन्ति^{१२} परकन्तिञ्च, जनयि तेन^{१२} कन्तिमा ॥
- ११६ “जिनो^{१३} ते तित्थिकाकिण्णे^{१३}, अभिभुय्य कुतित्थिये ।
गुण वदन्तो जोतेसि^{१४}, नायक जुतिमा ततो ॥
- ११७ “पियकारी जनस्सा पि, सम्बुद्धस्स गुण वद ।
सरदो^{१५} व^{१५} ससङ्कोह, तेनासि पियदस्सनो ॥
- ११८ “यथासत्तिवसेनाह, सब्बवाचाहि सन्थवि ।
सुगत तेन वागिसो^{१६}, विचित्तपटिभानवा ॥

१ पदुमुप्पलचम्पके — सी० । २ आदिसन्तो — सी०, अतिकन्तो — स्या०
अतिसन्तो — रो० । ३-३ फलन्त — स्या० । ४ भासितस्स — स्या० । ५-५ हिताय जन
सविषु — सी० रो० हिताय न सुखावह — स्या० । ६ सुचित्तो — स्या० । ७-७ सरद्धनि
समायुत्तो — सी० सघो वीरसमायुत्तो — स्या० । ८ पासुसि — स्या० । ९ बुद्धभत्तिन —
स्या० । १० विचिना — स्या० । ११-११ यत्थ तत्थूपपन्नोपि — सी०, रो०, यत्थ
यत्थूपपन्नोपि — स्या० । १२-१२ सकन्ति परकन्ति च आसि तेन च — स्या० । १३-१३
जनोवे तित्थिकाकिण्णे — सी० रो० जिनो यो तित्थिकाकिण्णो — स्या० । १४ थोमेसि —
स्या० । १५-१५ सरदीव — स्या०, सरदिव — रो० । १६ बङ्गीसो — स्या० ।

- ११६ “ये बाला विमति पत्ता, परिभोन्ति महामुनि ।
निग्गहि ते सद्धम्मेन, परिभूतो^१ न^१ तेनह ॥
- १२० “बुद्धवण्णेन^२ सत्तान, किलेसे अपनेसह ।
निक्किलेसमनो होमि, तस्स कम्मस्स वाहसा ॥
- १२१ “सोतून बुद्धिमज्जि^३, बुद्धानुस्सतिदेसको । 5
तेनाहमासि^४ सप्पञ्जो, निपुणत्थविपस्सको ॥
- १२२ “सब्बासवपरिक्खीणो, तिण्णससारसागरो ।
सिखीव^५ अनुपादानो, पापुणिस्सामि निब्बुति ॥
- १२३ “इमस्मियेव कप्पस्मि, यमह सन्थवि जिन ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धवण्णस्सिद^६ फल ॥ 10
- १२४ “किलेसा ज्ञापता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- १२५ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- १२६ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥ B 112
- इत्थ सुद आयस्मा सुगन्धो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।
तिण्णदायकवग्गो तेपञ्जासमो ।

तस्सुद्धान

- तिण्णदो मञ्चदो चेव, सरणब्भञ्जनप्पदो । 15
सुपटो दण्डदायी च, नेलपूजी तथेव च ॥
बोधिसम्मज्जको मण्डो, सुगन्धो दसमो ति च ।
गाथासत सतेवीस, गणित चेत्थ सब्बसो ॥

— ० —

१-१ परिभूतेन - स्या० । २ बुद्धवण्णेहि - सी० स्या० । ३ बुद्धिमज्जि - सी० स्या० रो० । ४ तेनापि चासि - स्या० । ५ वसी च - स्या० । ६ बुद्धपूजायिद - स्या० । ७-७ दिजो - सी०, स्या० ।

५४. कच्चायनवग्गो

१ महाकच्चायनत्थेरअपदान

- १ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, अनेजो अजित जयो^१ ।
सतसहस्से कप्पान, इतो उप्पज्जि नायको ॥
- २ “वीरो कमलपत्तक्खो, ससङ्कविमलाननो ।
कनकाचलसङ्कासो^२, रविदित्तिसमप्पभो ॥
- ३ “सत्तनेत्तमनोहारी, वरलक्खणभूसितो ।
सब्बवाक्यपथातीतो, मनुजामरसक्कतो ॥
- ४ “सम्बुद्धो बोधय सत्ते, वागीसो^३ मधुरस्सरो ।
करुणानिबन्धसन्तानो^४, परिसासु विसारदो ॥
- ५ “देसेति मधुर धम्म, चतुसच्चूपसहित ।
निमुग्गे मोहपङ्कम्हि, समुद्धरति पाणिने^५ ॥
- ६ “तदा एकचरो हुत्वा, तापसो हिमवालयो ।
नभसा मानुस लोक, गच्छन्तो जिनमद्दस ॥
- ७ “उपेच्च सन्तिक तस्स, अस्सोसि धम्मदेसन ।
वण्णयन्तस्स वीरस्स, सावकस्स महागुण ॥
- ८ “सङ्घित्तेन मया वुत्त, वित्थारेन पकासय ।
परिस म च तोसेति, यथा कच्चायनो अय ॥
- ९ ‘नाह एवमिधेकच्च^६, अञ्ज पस्सामि सावक ।
तस्मा तदग्गे एसग्गो, एव धारेथ भिक्खवो’ ॥
- १० “तदाह विम्हितो हुत्वा, सुत्वा वाक्य मनोरम ।
हिमवन्त गमित्वान, आहित्वा^७ पुप्फसञ्चय ॥
- ११ “पूजेत्वा लोकसरण, त ठानमभिपत्थयि ।
तदा ममासय जत्वा, व्याकासि स^८ रणञ्जहो^९ ॥

१ जिनो - स्या० । २ कञ्चनतच्चसङ्कासो - स्या० । ३ वातिहो - स्या० ।
४ करुणानिबन्धसन्तानो - स्या० । ५ पाणिनो - सी० स्या० । ६ एवविध कञ्चि -
सी०, रो० । ७ तस्मेतदग्गे - सी० । ८ आहत्वा - सी०, रो० । ९-९ सरणालयो - स्या० ।

- १२ 'पस्सथेत इसिवर, निद्धन्तकनकत्तच ।
उद्धग्गलोम^१ पीणस^२, अचल पञ्जलि ठित ॥
- १३ 'हास सुपुण्णनयन, बुद्धवण्णगतासय ।
धम्मज^३ उग्गहदय^४, अमतासित्तसन्निभ^५ ॥
- १४ "कच्चानस्स गुण सुत्वा, त ठान पत्थय^६ ठितो ।
अनागतम्हि अद्धाने, गोतमस्स महामुने ॥
- १५ "तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
कच्चानो नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको ॥
- १६ "बहुस्सुतो महाज्जाणी, अधिप्पायविदू मुने^७ ।
पापुणस्सति त ठान, यथाय ब्याकतो मया ॥
- १७ "सतमहस्सितो कप्पे, य कम्ममकरि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- १८ "दुवे भवे ससरामि, देवत्ते अथ मानुसे ।
अञ्ज गति न गच्छामि^८, बुद्धपूजायिद फल ॥
- १९ "दुवे कुले पजायामि^९, खत्तिये अथ^{१०} ब्राह्मणे ।
नीचे कुले न जायामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- २० "पच्छिमे च भवे दानि, जातो^{११} उज्जेनिय पुरे^{१२} ।
पज्जोतस्स च^{१३} चण्डस्स, पुरोहितदिजाधिनो^{१४} ॥
- २१ "पुत्तो तिरिटिवच्छस्स^{१५}, निपुणो वेदपारगू ।
माता च चन्दिमा^{१६} नाम^{१७}, कच्चानोह वरत्तचो^{१८} ॥
- २२ "वीमसनत्थ बुद्धस्स, भूमिपालेन पेसितो ।
दिस्वा मोक्खपुरद्वार, नायक गुणसञ्चय ॥
- २३ "सुत्वा^{१९} च^{२०} विमल वाक्य, गतिपङ्कविसोसन^{२१} ।
पापुणि अमत सन्त, सेसेहि^{२२} सह सत्तहि^{२३} ॥

B 114

5

10

15

20

१-१ उदग्गलोममानस - स्या० । २-२ धम्मव विग्गहवर - सी०, धम्म पटिग्गहवर - रो० । ३ पत्थयि - स्या० । ४ मुनि - स्या० । ५ जानामि - स्या० । ६ पजानामि - स्या० । ७ चापि - स्या० । ८-८ जातो उज्जेनिये पुरे - सी० । उज्जेनिय पुरे इमे - स्या० । ९ स - स्या० । १० पुरोहितदिजाधिनो - सी० । रो० । पुरोहितनुजाधिनो - स्या० । ११ तिरिटिवच्छस्स - सी० । तिरिटिवच्छस्स - स्या० । १२-१२ च दनपदुमा - स्या० । १३ वरत्तचो - स्या० । १४-१४ सुत्वान - स्या० । १५ ० विसोवन - स्या० । १६-१६ सत्तेहि सहपञ्चहि - सी० ।

- २४ “अधिप्पायविदू जातो, सुगतस्स महामते^१ ।
ठपितो एतदग्गे च, सुसमिद्धमनोरथो ॥
- २५ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे समूहता ।
नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥
- १५ ५ २६ “स्वागत वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासन ॥
- २७ “पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्टिमे ।
छळभिञ्जा सच्छिकता, कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद आयस्मा महाकच्चायनो थेरो इमा गाथायो
१० अभासित्था ति ।

२ वक्कलित्थेरअपदान

- २८ “इतो सतसहस्मम्हि, रुप्पे उप्पज्जि नायको ।
अनोमनामो अमितो, नामेन पदुमुत्तरो ॥
- २९ “पदुमाकारवदनो, पदुमामलसुच्छवी ।
लोकेनानुपलित्तो व, तोयेन पदुम यथा ॥
- १५ ३० “वीरो पदुमपत्तक्खो, कन्तो च पदुम यथा ।
पदुमुत्तरगन्धो व, तस्मा सो पदुमुत्तरो ॥
- ३१ “लोकजेट्ठो च निम्मानो, अन्धान नयनूपमो ।
सन्तवेसो गुणनिधि, करुणामतिसागरो ॥
- ३२ “स कदाचि^२ महावीरो, ब्रह्मासुरसुरच्चित्तो ।
२० सदेवमनुजाकिण्णे^३, जनमज्झे जिनुत्तमो^४ ॥
- ३३ “वदनेन सुगन्धेन, मधुरेन रुतेन^५ च ।
रञ्जय परिस सब्ब, सन्थवी^६ सावक सक ॥
- ३४ “सद्धाधिमुत्तो सुमति, मम दस्सनलालसो^७ ।
नत्थि एतादिसो अञ्जो, यथाय भिक्खु वक्कलि ॥

१ महामुने - सी० । २ कदापि - स्या० । ३ सदेवमनुजाकिण्णो - सी० ।

४ जनुत्तमो - स्या० रो० । ५ सुतेन - स्या० । ६ सन्थवि - स्या० । ७ दस्सन
सालयो - स्या० ।

- ३५ “तदाह हसवतिय^१, नगरे ब्राह्मणत्रजो ।
हुत्वा सुत्वा च त वाक्य, त ठानमभिरोचयि ॥
- ३६ “ससावक त विमल, निमन्तेत्वा तथागत ।
सत्ताह भोजयित्वान, दुस्सेहच्छादयि तदा ॥
- ३७ “निपच्च सिरसा तस्स, अनन्तगुणसागरे ।
निमुग्गो पीतिसम्पुण्णो, इद^२ वचनमब्रवि ॥
- ३८ ‘यो सो तया सन्थवितो, इतो^३ सत्तमके मुनि^३ ।
भिक्षु सद्धावत अग्गो, तादिसो^४ होमह मुने^५ ॥
- ३९ “एव वुत्ते महावीरो, अनावरणदस्सनो ।
इम वाक्य उदीरेसि^६, परिसाय महामुनि ॥
- ४० ‘पस्सथेत माणवक, पीतमट्टनिवासन ।
हेमयञ्जोपचितङ्ग^६, जननेत्तमनोहर ॥
- ४१ ‘एसो अनागतद्धाने, गोतमस्स महेसिनो ।
अग्गो सद्धाधिमुत्तान, सावकोय भविस्सति ॥
- ४२ ‘देवभूतो मनुस्सो वा, सब्बसन्तापवज्जितो ।
सब्बभोगपरिव्यूहो, सुखितो ससरिस्सति ॥
- ४३ ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- ४४ ‘तस्स धम्मेषु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
वक्कलि नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको’ ॥
- ४५ “तेन कम्मविसेसेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- ४६ “सब्बत्थ सुखितो हुत्वा, ससरन्तो भवाभवे ।
सावत्थिय पुरे जातो, कुले अञ्जतरे अह ॥
- ४७ “नोनीतसुखुमाल म, जातपल्लवकोमल^७ ।
मन्द^८ उत्तानसयन, पिसाचभयतज्जिता ॥

B 116

5

10

15

20

25

१ हसवतिया - स्या० । २ इम - स्या० । ३-३ इतो सत्तमकेहिनि - सी० रो०
इध सद्धाधिमुत्तो इसि - स्या० । ४-४ तादिसाह महामुनि - स्या० । ५ उदीरयि -
स्या० । ६ हेमयञ्जोपवीतङ्ग - सी० । ७ सब्बभोगपरिव्यूहो - सी० । ८ ठित पल्लव
कोमल - स्या० । ९ माता - स्या० ।

- ४८ “पादमूले महेसिस्स, सायेसु^१ दीनमानसा^१ ।
इम ददाम^२ ते नाथ, सरण होहि नायक ॥
- ७ ४९ “तदा पटिग्गहि सो म, भीतान सरणो मुनि ।
जालिना चक्कद्धितेन^३, मुदुकोमलपाणिना ॥
- ५ ५० “तदा^४ पभुति^५ तेनाह^६, अरक्खेय्येन रक्खितो ।
सब्बवेरविनिमुत्तो^६, सुखेन परिवुद्धितो ॥
- ५१ “सुगतो विना भूतो, उक्कण्ठामि मुहुत्तरु ।
जातिया सत्तवस्सोह, पब्बजि अनगारिय ॥
- ५२ “सब्बपारमिसम्भूत, नीलक्खिनयन^७ वर ।
१० रूप सब्बसुभाकिण्ण, अतित्तो विहरामह^८ ॥
- ५३ “बुद्धरूपरति^९ अत्वा, तदा ओवदि म जिनो ।
अल वक्कलि कि रूपे, रमसे बालनन्दिते ॥
- ५४ ‘यो हि पस्सति सद्धम्म, सो म पस्सति पण्डितो ।
अपस्समानो सद्धम्म, म पस्स पि न पस्सति ॥
- १५ ५५ ‘अनन्तादीनवो कायो, विसरक्खसमूपमो ।
आवासो सब्बरोगान, पुञ्जो दुक्खस्स केवलो ॥
- ५६ ‘निब्बिन्दिय ततो रूपे, खन्धान उदयब्बय ।
पस्स उपक्किलेसान^{१०}, सुखेनन्त गमिस्सति^{११} ॥
- ५७ “एव तेनानुसिट्ठोह, नायकेन हितेसिना ।
२० गिज्झकूट समारुह, ज्ञायामि गिरिकन्दरे ॥
- ५८ “ठितो पब्बतपादमिह, अस्सासयि^{१२} महामुनि ।
वक्कली ति जिनो वाच, त सुत्वा मुदिनो अह ॥
- ५९ “पक्खन्दि सेलपब्भारे, अनेकसत्तपोरिसे ।
तदा बुद्धानुभावेन, सुखेनेव महि गतो ॥

१-१ सयापेसि दिनमानसा - स्या० । २ ददामि - स्या० । ३ सद्धलङ्केन - सी० । ४-४ तदापभुति - सी० । ५ जातोह - स्या० । ६ सब्बवेरविनिमुत्तो - सी० । सब्बव्याधिविनिमुत्तो - स्या०, सब्बपधिविनिमुत्तो - रो० । ७ परिवुद्धितो - सी० । परिवुत्थितो - स्या० । ८ लक्खिनीलयन - सी० । ९ पिहयामह - सी०, रो० । १० बुद्धो रूपरत - सी० । ११ सब्बक्किलेसान - सी० । स्या० । १२ ममाहसो - सी०, अस्सासय - स्या० ।

६० “पुनो^१ पि धम्म देसेति^२, खन्धान उदयब्बय ।
तमह धम्ममञ्जाय, अरहत्तमपापुणि ॥

६१ “सुमहापरिसमज्जे^३, तदा म चरणन्तगो^४ ।
अग्ग सद्धाधिमुत्तान, पञ्जापेसि^५ महामति ॥

B 118

६२ “सतसहस्सितो कप्पे, य कम्ममकरि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥

5

६३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

६४ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

६५ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा वक्कलित्थेरो इमा गाथायो 10
अभासित्था ति ।

३ महाकप्पिनत्थेरअपदान

६६ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू ।
उदितो अजटाकासे^६, रवी व सरदम्बरे ॥

६७ “वचनाभाय बोधेति, वेनेय्यपदुमानि सो ।
किलेसपङ्क सोसेति, मतिरसीहि नायको ॥

15

६८ “तित्थियान यसे हन्ति, खज्जोताभा^७ यथा रवि ।
सच्चत्थाभ^८ पकासेति, रतन व^९ दिवाकरो ॥

६९ “गुणान आयतिभूतो, रतनान व सागरो ।
पज्जुन्नोरिव^{१०} भूतानि, धम्ममेघेन वस्सति ॥

७० “अक्खदस्सो तदा आसि, नगरे हससव्हये ।
उपेच्च धम्ममस्सोसि, जलजुत्तमनामिनो^{११} ॥

20

७१ “ओवादकस्स भिक्खून, सावकस्स कताविनो^{१२} ।
गुण पकासयन्तस्स, तप्पयन्तस्स^{१३} मे मन ॥

१ पुना - स्या० । २ देसेसि - सी० । ३ सुमहापुरिसमज्जे - स्या० ।
४ मरुततगो - सी० । चरणतको - स्या० । ५ पञ्जापेति - स्या० । ६ जगदा
कासे - सी०, जलदाकासे - रो० । ७ यसो - सी० । रो० । ८ वजिरता -
स्या० । ९-९ स वत्थ सम्पकासेति रत्तिदिव - स्या० । १० पज्जुन्नोरिव - स्या० ।
११ जलजुत्तरनामिनो - सी० । १२ सताविनो - स्या० । १३ तोसयतस्स - सी०,
हासयन्तस्स - स्या० । वासयतस्स - रो० ।

119

७२ “सुत्वा पतीतो^१ सुमनो, निमन्तेत्वा तथागत ।
ससिस्स भोजयित्वान, त ठानमभिपत्थयि ॥

७३ “तदा हससमभागो^२, हसदुन्दुभिनिस्सनो^३ ।
पस्सथेत महामत्त, विनिच्छयविसारद ॥

5 ७४ “पतित पादमूले मे^४, समुग्गततनूह^५ ।
जीमूतवण्ण^६ पीणस^७, पसन्ननयनानन ॥

७५ “परिवारेन महता, राजयुत्त^८ महायस ।
एसो कताविनो ठान, पत्थेति मुदितासयो^९ ॥

10 ७६ “इमिना पणिपातेन^{१०}, चागेन^{११} पणिधीहि च^१ ।
कप्पसतसहस्सानि, नुपपज्जति दुग्गति ॥

७७ “देवेषु देवसोभग^{१२}, मनुस्सेसु महन्तत^{१३} ।
अनुभोत्वान^{१३} सेसेन^{१३}, निब्बान पापुणिस्सति ॥

७८ “सतसहस्सितो कापे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥

15 ७९ “तस्स धम्मेषु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मित्तो ।
कप्पिनो नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको^१ ॥

८० “ततोह सुकत कार, कृतवान जिनसासने ।
जहित्वा मानुस देह, तुसित अगमासह ॥

20 ८१ “देवमानुसरज्जानि^{१४}, सतसो^{१५} अनुसासिय ।
बाराणसियमासन्ने, जातो केनियजातिय^{१६} ॥

८२ “सहस्सपरिवारेन^{१०}, सपजापतिको अह ।
पञ्च पच्चेरुबुद्धान, सतानि समुपट्ठहि ॥

८३ “तेमास भोजयित्वान, पच्छादम्ह^{१७} तिचीवर ।
ततो चुता मय सब्बे, अहुम्ह तिदसूपगा ॥

१ पीतितो - स्या० । २-२ भासि महाभागो हसदुन्दुभिमुस्सरो - सी० ।
३ म-सी०, मम-स्या० । ४ समुद्गगतनु ह-स्या० । ५-५ जुमुत्तवण्ण रुचिर-
स्या० । ६ रज्जयन्त - सी० । ७ कथाविनो - स्या० । ८ मुदितायसो - स्या० ।
९ पिण्डपातेन - सी०, स्या० । १०-१० चेतनापणिधीहि च - सी० । ११ देवसोभाग्य
- स्या० । १२ महग्गत - स्या० । १३-१३ अनुभोत्वावसेसेन - सी०, स्या० । १४ देव
मनुस्सरज्जानि - स्या० । १५ सुत्तसो - स्या० । १६ केनियजातिया - स्या० ।
१७ सतसहस्सपरिवारो - स्या० । १८ अच्चादम्पि - स्या० ।

- ८४ “पुनो^१ सव्वे मनुस्सत्त, अगमिम्ह^२ ततो चुता ।
कुक्कुटमिह पुरे जाता, हिमवन्तस्स पस्सतो ॥
- ८५ “कप्पिनो नामह आसि, राजपुत्तो महायसो । B 120
सेसामच्चकुले जाता, ममेव परिवारयु ॥
- ८६ “महारज्जसुख पत्तो, सव्वकामसमिद्धिमा^३ । 5
वाणिजेहि समक्खात, बुद्धुप्पादमह सुणि ॥
- ८७ ‘बुद्धो लोके समुप्पन्नो, असमो एकपुग्गलो ।
सो पकासेति सट्ठम्म, अमत सुखमुत्तम ॥
- ८८ ‘सुयुत्ता तस्स सिस्सा च, सुमुत्ता च अनासवा’ ।
“सुत्वा नेस सुवचन^४, सक्करित्वान वाणिजे ॥ 10
- ८९ “पहाय रज्ज सामच्चो, निक्खमि^५ बुद्धमामको ।
नदि दिस्वा महाचन्द, पूरित समतित्तिक ॥
- ९० “अप्पतिट्ठ अनालम्ब, दुत्तर सीघवाहिनि^६ ।
गुण सरित्वा बुद्धस्स, सोत्थिना समतिक्कमि ॥
- ९१ ‘भवसोत सचे बुद्धो, तिण्णो लोक्कन्तू विदू । 15
एतेन सच्चवज्जेन, गमन मे समिज्झतु ॥
- ९२ ‘यदि सन्तिगमो मग्गो, मोक्खो^७ चच्चन्तिक^८ सुख ।
एतेन सच्चवज्जेन, गमन मे समिज्झतु ॥
- ९३ ‘सङ्घो चे तिण्णकन्तारो, पुञ्जाक्खेत्तो अनुत्तरो ।
एतेन सच्चवज्जेन, गमन मे समिज्झतु’ ॥ 20
- ९४ “सह कते सच्चवरे, मग्गा अपगत जल ।
ततो सुखेन उत्तिण्णो, नदीतीरे मनोरमे ॥
- ९५ “निसिन्न अद्दस बुद्ध, उदेन्त व पभङ्कर ।
जलन्त हेमसेल व, दीपरुक्ख व जोतित ॥
- ९६ “ससि व तारासहित, सावकेहि पुरक्खत । 25
बासव विय वस्सन्त, देसनाजलदन्तर ॥

१ आगतम्ह — स्या० । २ सव्वकामसमिद्धिमो — स्या० । ३ पि वचन — स्या० ।

४ निक्खमी — सी० । ५ सीघवाहिनि — स्या० । ६-८ मोक्खद सत्तिक — स्या० ।

७ देसनाजलद तदा — सी० । देवेन जलन दन — स्या०, रो० ।

- १७ “वन्दित्वान सहामच्चो, एकमन्तमुपाविसि ।
ततो^१ नो आसय^१ जत्वा, बुद्धो वम्ममदेसयि ॥
- 121 १८ “सुत्वान धम्म विमल, अवोचुम्ह मय जिन ।
‘पब्बाजेहि महावीर, निब्बिन्दाम्ह^२ मय भवे’ ॥
- 5 १९ ‘स्वक्खातो^३ भिक्खवे धम्मो, दुक्खन्तकरणाय^४ वो ।
चरथ ब्रह्मचरिय’, इच्चाह मुनिसत्तमो ॥
- १०० “सह वाचाय सब्बे पि, भिक्खुवेसधरा मय ।
अहुम्ह उपसम्पन्ना, सोतापन्ना च^५ सासने ॥
- १०१ “ततो जेतवन गन्त्वा, अनुसासि विनायको ।
10 अनुसिद्धो जिनेनाह, अरहत्तमपापुणि ॥
- १०२ “ततो भिक्खुसहस्सानि^६, अनुसासिमह तदा ।
ममानुसासनकरा, तेपि आसु अनासवा ॥
- १०३ “जिनो तस्मि गुणे तुद्धो, एतदग्गे ठपेसि म ।
भिक्खु ओवादकानग्गो, कप्पिनो ति महाजने ॥
- 15 १०४ “सतसहस्से कत कम्म, फल दस्सेसि मे इध ।
पमुत्तो सरवेगो व, किलेसे ज्ञापयि^७ मम ॥
- १०५ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- १०६ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- १०७ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- 20 इत्थ सुद आयस्मा महाकप्पिनो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

४ दब्बमल्लपुत्तत्थेरअपदान^८

- १०८ “पटुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बलोकविदू मुनि ।
इतो सतसहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि चक्खुमा ॥
- १०९ “ओवादको विज्जापको, तारको सब्बपाणिन ।
25 देसनाकुसलो बुद्धो, तारेसि जनत बहु ॥

१-१ ततो अज्झासय - स्या० । २ निब्बिन्दाम्ह - सी० रो० ओतिण्णम्ह - स्या० ।
३ स्वाक्खातो - सी० स्या० । ४ दुक्खन्तस्स कराय - स्या० । ५ व - स्या० । ६ भिक्खु
सहस्स त - सी० रो० । ७ सुमुत्तो - सी०, स्या० । ८ ज्ञापयी - सी० । ९ दब्बत्थेरा
पदान - सी० ।

- ११० “अनुकम्पको कारुणिको, हितेसी सब्बपाणिन ।
सम्पत्ते तित्थिये सब्बे, पञ्चसीले पतिट्ठपि^१ ॥
- १११ “एव निराकुल आसि, सुञ्जत^२ तित्थियेहि च ।
विचित्त अरहन्तेहि, वसीभतेहि तादिभि ॥
- ११२ “रतनानट्ठपञ्जास, उगगतो सो महामुनि ।
कञ्चनग्घियसङ्कासो, बात्तिसवरलक्खणो ॥ 5
- ११३ “वस्ससतसहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- ११४ “तदाह हसवतिय, सेट्ठिपुत्तो महायसो ।
उपेत्वा लोकपज्जोत, अस्सोसि धम्मदेसन ॥ 10
- ११५ “सेनासनानि भिक्खून, पञ्जापेन्त ससावक ।
कित्तयन्तस्स वचन, सुणित्वा मुदितो अह ॥
- ११६ “अधिकार ससङ्खस्स, कत्वा तस्स महेसिनो ।
निपच्च सिरसा पादे, त ठानमभिपत्थयि ॥
- ११७ “तदाह^३ स^३ महावीरो, मम कम्म पकित्तय^४ ।
‘यो’^५ ससङ्खमभोजेसि, सत्ताह लोकनायक ॥ 15
- ११८ ‘सोय कमलपत्तक्खो, सीहसो^६ कनकत्तचो ।
मम पादमूले निपत्ति, पत्थय ठानमुत्तम ॥
- ११९ ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥ 20
- १२० ‘सावको तस्स बुद्धस्स, दब्बो नामेन विस्सुतो ।
सेनासनपञ्जापको, अगो हेस्सतिय तदा^७ ॥
- १२१ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- १२२ “सतान तीणिक्वत्तु च, देवरज्जमकारयि ।
सतान^८ पञ्चक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ॥

१ पतिट्ठहि - स्या० । २ सुञ्जक - झी० । ३-३ तदा हि सो - स्या० । ४
पकित्तयि - स्या० । ५ यो य - स्या० । ६ सीहसे - सी० । ७ पतितो - रो० ।
८ तथा - स्या० । ९ तथा - स्या० ।

B 123

- १२३ “पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असद्विय^१ ।
सब्बत्थ सुखितो प्राप्ति, तस्म कम्मस्स वाहसा ॥
- १२४ “एकनवुत्तितो कप्पे, विपस्सी नाम नायको ।
उप्पज्जि चारुदस्सनो^२, सब्बधम्मविपस्सको ॥
- ५ १२५ “दुट्ठचित्तो उपवदि, सावक तस्स तादिनो ।
सब्बामवपरिक्खीण, सुट्ठो ति च विजानिय ॥
- १२६ “तस्सेव नरवीरस्स, सावकान मेहसिन ।
सलाक^३ च गहेत्वान^४, खीरोदनमदासह ॥
- १२७ “इमम्हि भद्दके कप्पे, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
१० कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदत वरो ॥
- १२८ “सासन जोतयित्वान^५, अभिभुय्य कुतित्थिये ।
विनेय्ये^६ विनयित्वाव^७, निब्बुतो सो ससावको^८ ॥
- १२९ “ससिस्से निब्बुते नाथे, अत्थमेन्तम्हि सासने ।
देवा कन्दिसु सविग्गा, मुत्तकेसा रुदम्मुखा ॥
- १५ १३० “निब्बायिस्सति धम्मक्खो, न पस्सिस्साम सुब्बते ।
न सुणिस्साम सद्धम्म, अहो नो अप्पपुञ्जाता ॥
- १३१ “तदाय पथवी सब्बा, अचला सा चलाचला^९ ।
सागरो च ससोको व, विनदी करुण गिर ॥
- १३२ “चतुद्दिसा दुन्दुभियो, नादयिसु अमानुसा ।
२० समन्ततो असनियो, फलिसु^{१०} च भयावहा ॥
- १३३ “उक्का पतिसु नभसा, धूमकेतु च^१ दिस्सति^१ ।
सधूमा^{११} जालवट्टा च^{११}, रविसु करुण मिगा ॥
- १३४ “उप्पादे^{१२} दारुणे दिस्वा, सासनत्थङ्गसूचके ।
सविग्गा भिक्खवो सत्त, चिन्तयिम्ह मय तदा ॥

१ असद्विय - स्या० । २ चारुनयनो - सी० स्या० रो० । ३-३ सलाक पगहेत्वान - सी०, रो० । ४ जोतयित्वा सो - सी० । ५-५ वेनेय्ये विनयित्वान - सी०, स्या० । ६ सावको - स्या० । ७ रुदमुखा - स्या० । ८ चलाचली - सी०, पुलापुली - स्या० । ९ पतिसु - सी० स्या० । १०-१० च दिस्सत्थ - सी०, पदिस्सत्थ - स्या० । ११-११ सब्बथलजसत्ता च - सी० । १२ उप्पाते - सी० ।

- १३५ “सासनेन विनाम्हाक, जीवितेन अल मय ।
पविसित्वा महारञ्जा, युञ्जाम जिनसासन^१ ॥
- १३६ “अद्दसम्ह तदारञ्जे, उब्बिद्ध सेलमुत्तम^२ ।
निस्सेणिया तमारुह, निस्सेणि पातयिम्हसे ॥
- १३७ “तदा ओवदि नो थेरो, बुद्धुप्पादो सुदुल्लभो ।
सद्धातिदुल्लभा^३ लद्धा, थोक सेस च सासन ॥
- १३८ “निपतन्ति खणातीता, अनते दुक्खसागरे ।
तस्मा पयोगो कत्तब्बो, याव^४ ठाति मुने मत^५ ॥
- १३९ “अरहा आसि सो थेरो, अनागामी तदानुगो ।
सुसीला इतरे युत्ता, देवलोक अगम्हसे ॥
- १४० “निब्बुतो तिण्णससारो, सुद्धावासे च एकको ।
अह च पक्कुसाति^६ च, सभियो बाहियो तथा ॥
- १४१ “कुमारकस्सपो चेव, तत्थ तत्थूपगा मय ।
ससारबन्धना मुत्ता, गोतमेनानुकम्पिता ॥
- १४२ “मल्लेसु कुसिनाराय, जातो गम्भेव मे सतो ।
माता मता चितारुब्हा^७, ततो निप्पतितो अह ॥
- १४३ “पतितो दब्बपुञ्जम्हि, ततो दब्बो ति विस्सुतो ।
ब्रह्मचारीबलेनाह^८, विमुत्तो सत्तवस्सिको ॥
- १४४ “खीरोदनबलेनाह^९, पञ्चहङ्गेहुपागतो ।
खीणासवोपवादेन, पापेहि बहुचोदितो ॥
- १४५ “उभो पुञ्च च पाप च, वीनिवत्तोम्हि दानिह ।
पत्वान परम सन्नि, विहरामि अनासवो ॥
- १४६ “सेनासन पञ्जापयि, हासयित्वान सुब्बने ।
जिनो तस्मि गुणे तुट्ठो, एतदग्गे ठपेसि म ॥
- १४७ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

१ जिनसासने - सी० । २ सेलपवत - स्या० । ३ सद्धा च दुल्लभा - सी०,
सद्धा वा दुल्लभा - स्या० । ४-४ याव तिद्विती मासन - स्या० । ५ पुक्कुसाति - सी०,
स्या० । ६ चितका रुब्हा - स्या० । ७ ब्रह्मचारिफलेनाह - स्या० । ८ खीरोदनफलेनाह -
सी०, स्या० ।

१४८ “स्वागत वन मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

१४९ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा दब्बमन्नपुत्तो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

५ कुमारकस्सपत्थेरअपदान

- 125 5 १५० “इतो सतहस्सम्हि, कप्पे उप्पज्जि नायको ।
सब्बलोकहितो^१ वीरो^२, पदुमुत्तरनामको ॥
- १५१ “तदाह ब्राह्मणो हुत्वा, विस्सुतो वेदपारगू ।
दिवाविहाण विचर, अद्दस लोकनायक ॥
- 10 १५२ “चतुसच्च पकासेन्त, बोधयन्त सदेवक ।
विचित्तकथिज्जानग^३, वण्णयन्त महाजने ॥
- १५३ “तदा मुदितचित्तोह, निमन्तेत्वा तथागत ।
नानारत्तेहि वत्थेहि, अलङ्कारित्वान^४ मण्डप ॥
- १५४ “नानारतनपज्जोत, ससङ्घ भोजयि तहि ।
भोजयित्वान सत्ताह, नानगरसभोजन ॥
- 15 १५५ “नानाचित्तेहि^५ पुप्फेहि, पूजयित्वा ससावक ।
निपच्च^६ पादम्लम्हि, त ठान पत्थयि अह ॥
- १५६ “तदा मुनिवरो आह, करुणेकरसासयो^७ ।
‘पस्सथेत दिजवर, पदुमाननलोचन ॥
- १५७ ‘पीतिपामोज्जबहुल, समुगततनूरुह ।
20 हासम्हितविसालक्ख, मम सासनलालस^८ ॥
- १५८ ‘पतित पादमूले मे, एकावत्थसुमानस^९ ।
एस पत्थेति त ठान, विचित्तकथिकत्तन^{१०} ॥
- १५९ ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥

^१ १-१ स बलोकहतो वीरो - स्या० । २ ससावक चित्तकथिक - स्या० । ३ अलङ्कारित्वान - सी० । ४ नानावण्णेहि - सी० । ५ निपज्ज - सी० । ६ करुणो करुणालयो - स्या० । ७ हासवह विसालक्ख - स्या० । ८ सासनसालय - स्या० । ९ एकवत्त सुमानस - स्या० । १० विचित्तकथिकत्तन - सी० रो० ।

- १६० 'तस्स धम्मेषु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
कुमारकस्सपो नाम, हेस्सति सत्थु सावको ॥
- १६१ 'विचित्तपुप्फदुस्सान, रतनानञ्च वाहसा ।
विचित्तकथिकान सो, अगगत^१ पापुणिस्सति' ॥
- १६२ 'तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिवीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥ 5 B 126
- १६३ 'परिब्भम^२ भवाभवे^३, रङ्गमज्झे यथा नटो ।
साखमिगत्रजो हुत्वा, मिगिया कुच्छिमोक्कमि ॥
- १६४ 'तदा मयि कुच्छिगते, वज्झवारो उपट्ठितो ।
साखेन चत्ता मे माता, निग्रोध सरण गता ॥ 10
- १६५ 'तेन सा मिगराजेन, मरणा परिमोचिता ।
परिच्चजित्वा^३ सपाण^३, ममेव ओवदी तदा ॥
- १६६ 'निग्रोधमेव सेवेय्य, न साखमुपसवसे ।
निग्रोधस्मि मत सेय्यो, य चे साखम्हि जीवित' ॥
- १६७ 'तेनानुसिट्ठा मिगयूथपेन, अह च माता च तथेतरे^४ च । 15
आगम्म रम्म नुसिताधिवास, गता पवास सघर यथेव ॥
- १६८ 'पुनो कस्सपवीरस्स, अत्थमेन्तम्हि सासने ।
आरुह् सेलसिखर, युञ्जित्वा जिनसासन ॥
- १६९ 'इदानाह^५ राजगहे, जातो सेट्ठिकुले अहु^६ ।
आपन्नसत्ता मे माता, पब्बजि अनगारिय ॥ 20
- १७० 'सगग्ग त विदित्वान, देवदत्तमुपानयु ।
सो अवोच 'विनासेथ, पापिक भिक्खुनि इम' ॥
- १७१ 'इदानि पि मुनिन्देन, जिनेन अनुकम्पिता ।
सुखिनी अजनी^७ मय्ह, माता भिक्खुनुपस्सये ॥
- १७२ 'त विदित्वा महीपालो, कोसलो म अपोसयि । 25
कुमारपरिहारेण, नामेनाह च कस्सपो ॥

१ अगगत - सी० स्या० । २-२ परिभम भवाकासे - सी० रो० परिभमि
भवाभवे - स्या० । ३-३ परिच्चजित्वा सपाण - सी० रो० परिच्चजित्वान सप्पाण -
स्या० । ४-४ तरे च तस्सोवाद - स्या० तस्सोवादेन - रो० । ५ इदानिहि - स्या० ।
६ अहु - सी०, अहु - स्या० । ७ आपन्नगग्ग - सी० स्या० । ८ जननी - स्या० ।

- १७३ “महाकस्सपमागम्म, अह कुमारकस्सपो ।
वम्मिकसदिस^१ काय, सुत्वा बुद्धेन देसित ॥
- B 127 १७४ “ततो चित्त विमुच्चि मे, अनुपादाय सब्बसो ।
पायासि दमयित्वाह, एतदग्गमपापुणि ॥
- 5 १७५ “किलेसा ज्ञापिता मग्ग पे० विहरामि अनासवो ॥
१७६ “स्वागत वन मे आसि पे० कत बुद्धस्स सामन ॥
१७७ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा कुमारकस्सपो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

चतुवीसतिम भाणवार ।

६ बाहियत्थेरअपदान

- 10 १७८ “इतो सतमहस्सम्हि, कप्पे उप्पज्जि नायको ।
महप्पभो तिलोकग्गो, नामेन पदुमुत्तरो ॥
- १७९ “खिप्पाभिञ्जस्स भिक्खुस्स, गुण कित्तयतो मुने ।
सुत्वा उदग्गचित्तोह, कार कत्वा महेमिनो ॥
- १८० “दत्त्वा सत्ताहिक दान, ससिस्सस्स मुने अह ।
15 अभिवादिय सम्बुद्ध, त ठान पत्थयि तदा ॥
- १८१ “ततो म व्याकरि बुद्धो, एत पस्सथ ब्राह्मण ।
पतित पादमूले मे, चरिय^२ पच्चवेक्खण^३ ॥
- १८२ हेमयञ्जोपचितङ्ग, अवदाततनुत्तच ।
पलम्बबिम्बतम्बोट्ट, सेततिण्हसम^३ दिज ॥
- 20 १८३ ‘गुणथामबहुतर, समुग्गततनूरुह ।
गुणोघायतनीभूत, पीतिसम्फुल्लितानन ॥
- १८४ ‘एसो पत्थयते ठान, खिप्पाभिञ्जस्स भिक्खुनो ।
अनागते महावीरो, गोतमो नाम हेस्सति ॥
- B 128 १८५ ‘तस्स धम्मेषु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
25 बाहियो नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको’ ॥

१ वम्मिकस्सदिस - स्या० । २-२ पसन्ननयनानन - सी०, पीनसम्पन्नवेक्खण -
स्या०, पीणस पच्चवेक्खण - रो० । ३ सिततिण्ह - सी०, सीततिण्ह - स्या० ।

- १८६ “तदा^१ हि तुट्ठो^१ वुट्ठाय, यावजीव महामुने^२ ।
कार कत्वा चुतो सग्ग, अग^३ सभवन यथा ॥
- १८७ “देवभूतो मनुस्सो वा, सुखितो तस्स कम्मनो ।
वाहसा ससरित्त्वान, सम्पत्तिमनुभोमह^४ ॥
- १८८ “पुन कस्सपवीरस्स, अत्थमेन्नमिह^५ सासने ।
आरुह सेलसिखर, युञ्जित्वा जिनसासन ॥
- १८९ “विसुद्धसीलो सप्पञ्चो, जिनसासनकारको ।
ततो चुता पञ्च जना, देवलोक अगमहसे ॥
- १९० “ततोह^६ बाहियो जातो, भारुकच्छे पुरुत्तमे ।
ततो नावाय पक्खन्दो^७, सागर अप्पसिद्धिय^८ ॥
- १९१ “ततो नावा अभिज्जित्थ, गन्त्वान कतिपाहक ।
तदा भीसनके घोरे, पतितो मकराकरे^९ ॥
- १९२ “तदाह वायमित्त्वान, सन्तरित्वा महोदधि ।
सुप्पादपट्टनवर^{१०}, सम्पत्तो मन्दवेधितो^{११} ॥
- १९३ “दारुचीर निवासित्वा, गाम पिण्डाय पाविसि ।
तदाह सो जनो तुट्ठो, अरहायमिधागतो ॥
- १९४ “इम अन्नेन पानेन, वत्थेन सयनेन च ।
भेसज्जेन च सक्कत्वा, हेस्साम सुखिता मय ॥
- १९५ “पच्चयान तदा लाभी, तेहि सक्कतपूजितो ।
अरहाह ति सङ्कप्प, उप्पादेमि अयोनिसो ॥
- १९६ “ततो मे चित्तमञ्जाय, चोदयी पुब्बदेवता ।
‘न त्व उपायमग्गञ्जू, कुतो त्व अरहा भवे’ ॥
- १९७ “चोदितो ताय सविग्गो, तदाह परिपुच्छि त ।
‘के वा एते कुहि लोके, अरहन्तो वत्तमा ॥

१-१ तदा ति ० - सी० तदा तुट्ठो च - स्या० । २ महामुनि - स्या० । ३ अगा - स्या० । ४ सम्पत्तिमनुभोमह - सी० स्या० । ५ अत्थङ्गतमिह - स्या० । ६ तत्थाह - स्या० । ७ बाहिको - सी० । ८ पक्खन्तो - सी० पक्खन्तो - स्या० पक्खन्तो - रो० । ९ अप्पसिद्धिक - सी०, स्या० । १० मकरालये - स्या० । ११ सुप्पारवट्टनवर - सी०, रो०, सुप्पारक ० - स्या० । १२ मन्दवेधिको - सी० मन्दवेदितो - स्या० ।

B 129

१६८

‘सावत्थिय कोसलमन्दिरे जिनो,
पहूतपञ्चो वरभूरिमेधसो ।
सो सक्कपुत्तो अरहा अनामवो,
देसेति धम्म प्ररहत्तपत्तिया ॥

5

१६९

‘तदस्स सुत्वा वचन सुपीणितो,
निवि व लद्धा कपणो ति^१ विम्भितो^१ ।
उदग्गचित्तो अरहत्तमुत्तम,
सुदस्सन दट्ठुमनन्तगोचर ॥

10

२००

‘तदा ततो निक्खमित्वान^२ सत्थुनो^२,
सदा^३ जिन पस्सामि विमलानन ।
उपेच्च रम्म विजितव्हय वन^४,
दिजे अपुच्छि कुहि लोकनन्दनो ॥

15

२०१

‘ततो अवोचु नरदेववन्दितो,
पुर पविट्ठो असनेसनाय सो ।
ससो^५ व^६ खिप्प मुनिदस्सनस्सुको,
उपेच्च वन्दाहि तमग्गपुग्गल’ ॥

२०२ “ततोह तुवट गत्वा, सावत्थि पुरमुत्तम ।
विचरन्त तमद्दक्खि, पिण्डत्थ अपिहागिध ॥

20

२०३ “पत्तपाणि अलोलक्ख, पाचयन्त^७ पीताकर^८ ।
सिरीनिलयसङ्कास, रविदित्तिहरानन ॥

२०४ “त समेच्च निपच्चाह, इद वचनमब्रवि ।
‘कुपथे विप्पनट्ठस्स, सरण होहि गोतम ॥

२०५ ‘पाणसन्तारणत्थाय, पिण्डाय विचरामह ।
न ते धम्मकथाकालो, इच्चाह मुनिसत्तमो’ ॥

25

२०६ “तदा पुनप्पुन बुद्ध, आयाचि धम्मलालसो ।
यो मे धम्ममदेसेसि, गम्भीर सुञ्जत पद ॥

१-१ सुविम्भितो - स्या० । २-२ निक्खमितुन सत्त्ववर - सी० । ३ कदा - सी० । ४ वत - स्या० । ५-५ सचेहि - सी० पच्चेहि - स्या० । ६-६ भाजयन्त वियामत - सी०, जोतयन्त इधामत - स्या०, भाजयन्त इद मत - रो० । ७ सो - सी०, स्या० ।

- २०७ “तस्स धम्म सुणित्वान, पापुणि आसवक्खय ।
परिक्खीणायुको सन्तो, अहो सत्थानुकम्पको ॥
- २०८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- २०९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स मासन ॥
- २१० “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन ॥ 5
- २११ “एव थेरो वियाकासि, बाहियो दारुचीरियो ।
सङ्कारकूटे पतितो, भूताविट्ठाय^१ गाविया ॥
- २१२ “अत्तनो पुब्बचरिय, कित्तयित्वा महामति ।
परिनिब्बायि सो थेरो^२, सावत्थिय पुरुत्तमे ॥
- २१३ “नगरा निक्खमन्तो त, दिस्वान इसिमत्तमो । 10
दारुचीरधर धीर, बाहिय बाहितागम^३ ॥
- २१४ “भूमिय पतित दन्त^४, इदकेतू^५ व^६ पातित ।
गतायु^६ सुक्खकिलेस^६, जिनसासनकारक ॥
- २१५ “ततो आमन्तयी सत्था, सावके सासने रत्ते ।
‘गण्हथ नेत्वा ज्ञापेथ, तनु सन्नह्माचारिनो ॥ 15
- २१६ ‘थूप करोथ पूजेथ, निब्बुतो सो महामति ।
खिप्पाभिञ्जानमेसग्गो, सावको मे वचोकरो ॥
- २१७ ‘सहस्समपि चे गाथा, अन्तथपदसञ्जिहता ।
एक गाथापद सेय्यो, य सुत्वा उपसम्मति ॥
- २१८ ‘यत्थ आपो च पथवी, तेजो वायो न गाधति । 20
न तत्थ सुक्का जोतन्ति, आदिच्चो न^७ पकासति^७ ॥
- २१९ ‘न तत्थ चन्दिमा भाति, तमो तत्थ न विज्जति ।
यदा च अत्तना वेदि, मुनिमोनेन ब्राह्मणो ॥
- २२० ‘अथ रूपा अरूपा च, सुखदुक्खा विमुच्चति^८ । B 131
“इच्चेव अभणी नाथो, तिलोकसरणो मुनि” ॥ 25

१ भूताविट्ठाय — स्या० । २ वीरो — सी०, धीरो — स्या० । ३ बाहितागम — स्या० । ४ दण्ड — स्या० । ५-५ इदकेतुव — सी० इदकेतुव — स्या० । ६-६ गतायु सगतक्लेस — सी० रो० । ७ हुत्वा — स्या० रो० । ८-८ नपकासति — सी०, स्या० ।

इत्थ सुद आयस्मा बाहियो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

७ महाकोट्टिकत्थेरअपदान

- २२१ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बलोकविदू मुनि ।
इतो सतसहस्सम्हि, कप्पे उप्पज्जि चक्खुमा ॥
- 5 २२२ “ओवादको विञ्जापको, तारको सब्बपाणिन ।
देसनाकुसलो बुद्धो, तारेसि जनत बहु ॥
- २२३ “अनुकम्पको कारुणिको, हितेसी सब्बपाणिन ।
सम्पत्ते तित्थिये सब्बे, पञ्चसीले पतिट्ठपि^३ ॥
- २२४ “एव निराकुल आसि, सुञ्जत तित्थियेहि च ।
10 विचित्त अरहन्तेहि, वसीभूतेहि तादिभि ॥
- २२५ “रतनानट्ठपञ्जास, उगगतो सो महामुनि ।
कञ्चनग्घियसङ्कासो, बात्तिसवरलक्खणो ॥
- २२६ “वस्ससतसहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- 15 २२७ “तदाह हसवतिय^३, ब्राह्मणो वेदपारग ।
उपेच्च^४ सब्बलोकग^५, अस्सोसि धम्मदेसन ॥
- २२८ “तदा सो सावक वीरो, पभित्तमतिगोचर^६ ।
अत्थे धम्मे निरुत्ते च, पटिभाने च कोविद ॥
- २२९ “ठपेसि एतदग्गम्हि, त सुत्वा मुदितो अह ।
20 ससावक जिनवर, सत्ताह भोजयि तदा ॥
- २३० “दुस्सेहच्छादयित्वान, ससिस्स बुद्धिसागर^६ ।
निपच्च पादमूलम्हि, त ठान पत्थयि अह ॥
- २३१ “ततो अवोच लोकगो, ‘पस्सथेत दिजुत्तम ।
विनत पादमूले मे, कमलोदरसप्पभ ॥

B 132

१ कोट्टित्थेरापदान-सी० । २ पतिट्ठहि- स्या० । ३ हसवतिया- स्या० ।
४-४ उपेत्वा सत्तसारग-सी० उपेत्वा ०-स्या० । ५ पभित्तपटिसम्भिद-स्या० ।
६ बुद्धिसागर-स्या० । ७ पादमूलम्हि-स्या० ।

- २३२ 'बुद्धसेट्ठस्स'^१ भिक्खुस्स, ठान पत्थयते अय ।
ताय सद्धाय चागेन, सद्धम्मस्सवनेन^२ च ॥
- २३३ 'सब्बत्थ सुखितो हुत्वा, ससरित्वा भवाभवे ।
अनागतमिह अद्धाने, लच्छसे त मनोरथ ॥
- २३४ 'सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो । 5
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- २३५ 'तस्स धम्मेषु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
कोट्टिको नाम नामेन, हेस्सति सत्थुसावको' ॥
- २३६ "त सुत्वा मुदितो हुत्वा, यावजीव तदा जिन ।
मेत्तचित्तो परिचरि, सतो^३ पञ्चासमाहितो ॥ 10
- २३७ "तेन कम्मविपाकेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- २३८ "सतान तीणिकखत्तु च, देवरज्जमकारयि ।
सतान पञ्चवखत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ॥
- २३९ "पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खिय । 15
सब्बत्थ सुखितो आसि, तस्स कम्मस्स वाहसा ॥
- २४० "दुवे भवे ससरामि, देवत्ते अथ मानुसे ।
अञ्ज गति न गच्छामि^४, सुचिण्णस्स इद फल ॥
- २४१ "दुवे कुले पजायामि, खत्तिये अथ^५ ब्राह्मणे ।
"नीचे कुले न जायामि, सुचिण्णस्स इद फल ॥ 20
- २४२ "पच्छिमे भवे सम्पत्ते, ब्रह्मबन्धु अहोसह ।
सावत्थिय विप्पकुले, पच्चाजातो महद्धने ॥
- २४३ "माता चन्दवती नाम, पिता मे अस्सलायनो ।
यदा मे पितर बुद्धो, विनयी^६ सब्बसुद्धिया ॥
- २४४ "तदा पसन्नो सुगते, पब्बजि अनगारिय । 25 B 133
मोगल्लानो आचरियो, उपज्झा सारिसम्भवो ॥

१ सेट्ठ बुद्धस्स - स्या० । २ तेन धम्मस्सवेन - सी० रो० । ३ यतो -
स्या० । ४ जानामि - स्या० । ५ वापि - स्या० । ६ वनयि - स्या० । ७ उपज्झो -
सी० ।

- २४५ “केसेसु छिज्जमानेसु, दिट्ठि छिन्ना समूलिका ।
निवासेन्तो च कासाव, अग्रहत्तमपापुणि ॥
- २४६ “अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने च मे मति ।
पभिन्ना तेन लोकगो, एतदग्गे ठपेसि म ॥
- 5 २४७ “असन्दिट्ठ वियाकासि, उपतिस्सेन पुच्छित्तो ।
पटिसम्भिदासु तेनाह, अगो सम्बुद्धसासने ॥
- २४८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- २४९ “स्वग्रत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- २५० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- 10 इत्थ सुद आयस्मा महाकोट्टिको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

८ उरुवेळकस्सपत्थेरअपदान

- २५१ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, मब्बलोकविदू मुनि ।
इतो सतसहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि चक्खुमा ॥
- 15 २५२ “ओवादको विज्जापको, तारको सब्बपाणिन ।
देसनाकुसलो बुद्धो, तारेसि जनत बहु ॥
- २५३ “अनुकम्पको कारुणिको, हितेसी सब्बपाणिन ।
सम्पत्ते तित्थिये सब्बे, पञ्चसीले पटिदुपि ॥
- २५४ “एव निराकुल आसि, सुज्जात तित्थियेहि च ।
विचित्त अरहन्तेहि, वसीभूतेहि तादिभि ॥
- 20 २५५ “रतनानट्टपज्जास, उग्गतो सो महामुनि ।
कञ्चनग्घियसङ्कासो, बात्तिसवरनक्खणो ॥
- B 134 २५६ “वस्ससतसहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- 25 २५७ “तदाह हसवतिया, ब्राह्मणो साधुसम्मतो ।
उपेच्च लोकपज्जोत, अस्सोसि धम्मदेसन ॥

- २७१ 'एथ गन्त्वान पच्चन्त, सोधेत्वा^१ अट्टवीबल^२ ।
खेम विजिरित^३ कत्वा, पुन^४ देथा ति भासथ^५ ॥
- २७२ "ततो मय अवोचुम्ह, यदि देय्यामि नायक ।
उपट्टानाय अम्हाक, साधयिस्साम वो^६ ततो ॥
- ५ २७३ "ततो मय लद्धवरा, भूमिपालेन पेसिता ।
निक्खित्तसत्थ पच्चन्त, कत्वा पुनरुपच्च^७ त ॥
- २७४ "याचित्वा सत्थुपट्टान, रानान लोकनायक ।
मुनिवीर^८ लभित्वान, यावजीव यजिम्ह त ॥
- २७५ "महग्घानि च वत्थानि, पणीतानि रसानि च ।
१० सेनासनानि रम्मामि, भेसज्जानि हितानि च ॥
- २७६ "दत्वा ससङ्खमुनिनो^९, धम्मेनुप्पादितानि नो ।
सीलवन्तो कारुणिका, भावनायुत्तमानसा ॥
- २७७ "सद्धा परिचरित्वान, मेत्तचित्तेन नायक ।
निब्बुते तम्हि लोकग्गे, पूज कत्वा यथाबल ॥
- १५ २७८ "ततो चुता सत्तुसित^{१०}, गता तत्थ महासुख ।
अनुभूता मय सब्बे, बुद्धपूजायिद फल ॥
- २७९ "मायाकारो^{११} यथा रङ्गे^{१२}, दस्सेसि^{१३} विकति बहु^{१४} ।
तथा भवे भमन्तोह^{१५}, विदेहाधिपती अहु^{१६} ॥
- २८० "गुणाचेळस्स वाक्येन, मिच्छादिट्ठिगतासयो^{१७} ।
२० नरक मग्गमारूढो, रुचाय^{१८} मम धीतुया ॥
- २८१ "ओवाद नादियित्वान, ब्रह्मना नारदेनह ।
बहुधा ससितो^{१९} सन्तो, दिट्ठि हित्वान पापिक ॥
- २८२ "पूरयित्वा विसेसेन, दस कम्मपथानिह^{२०} ।
हित्वान देहमगमि, सग्ग सभवन यथा ॥

१ साधेत्वा - स्या० । २ अट्टविबल - सी०, अवनिबल - स्या० । ३ मे विजित - सी०, स्या० । ४-४ पुनरेथा ति भासथ - सी० पुनरेथा ति सासथ - स्या० । ५ ते - स्या० । ६ पुनरुपेच्च - सी० स्या० । ७ मुनिवर - स्या० । ८ ससङ्खस्स मुने - सी० रो० । ९ सदा - सी० स्या० । १० तार्वतिस - स्या० । ११-११ मालाकारो यथालङ्को - स्या० रो० । १२-१२ दस्सेति विकती बहु - सी० दस्सेति - स्या० । १३ भवन्तोह - स्या० । १४ अहु - स्या० । १५ मिच्छादिट्ठिगतासयो - स्या० । १६ रुचाय - सी० । १७ सासितो - सी० स्या० । १८ कम्मपथे अह - स्या० ।

- २८३ “पच्छिमे भवे सम्पत्ते, ब्रह्मबन्धु अहोसह ।
बाराणसिय फीताय^१, जातो विप्पमहाकुले^२ ॥
- २८४ “मच्चुब्बाधिजराभीतो, ओगाहेत्वा^३ महावन^३ ।
निब्बान पदमेसन्तो, जटिलेसु परिब्बजि ॥
- २८५ “तदा द्वे भातरो मय्ह, पब्बजिसु मया सह । 5
उरुवेळाय^४ मापेत्वा, अस्सम निवसि अह ॥
- २८६ “कस्सपो नाम गोत्तेन, उरुवेळनिवासिको^५ ।
ततो मे आसि पञ्चात्ति, उरुवेळकस्सपो^६ इति^६ ॥
- २८७ “नदीसकासे भाता मे, नदीकस्सपसब्बह्यो^७ ।
आसी^८ सकासनामेन^८, गयाय^९ गयाकस्सपो^९ ॥ 10
- २८८ “द्वे सतानि कनिट्ठस्स, तीणि मज्झस्स भातुनो ।
मम पञ्च सतानूना, सिस्सा सब्बे ममानुगा ॥
- २८९ “तदा उपेच्च म बुद्धो, कत्वान^१ विविधानि^१ मे ।
पाटिहीरानि लोकगो, विनेसि नरसारथि ॥
- २९० “सहस्सपरिवारेन, अहोसि एहि भिक्खुको । 15
तेहेव सह सब्बेहि, अरहत्तमपापुणि ॥
- २९१ “ते^{११} चेवञ्जे च^{११} बह्वो, सिस्सा^{१२} म परिवारयु ।
सासितु च समत्थोह, ततो म इसिसत्तमो ॥
- २९२ “महापरिसभावस्मि, एतदग्गे ठपेसि म ।
अहो बुद्धे कत कार, सफल मे अजायथ ॥ 20
- २९३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- २९४ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- २९५ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

B 137

१ फीताय - स्या० । २ विप्पकुले अह - स्या० । ३-३ जहित्वान महाधर्न -
ती०, जहित्वा च महावन - रो० । ४ उरुवेलाय - सी० स्या० । ५ उरुवेळनिवासिको -
ती० उरुवेलाय निवसि - स्या० । ६-६ उरुवेलासु कस्सपो - स्या० । ७ नदीकस्सप
प्रब्बह्यो - सी० । ८-८ आसिप्पकासो नामेन - स्या० । ९-९ गयाय गयाकस्सपो - सी०
स्या० । १०-१० कत्वा नानाविधानि - सी० । ११-११ ते च अञ्जे व - स्या० ।
१२ यससा - स्या० ।

इत्थ सुद आयस्मा उरुवेळरुस्सपो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ राधत्थेरअपदान

- २६६ “पटुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बलोकविदू मुनि ।
इतो सनसहस्सम्हि, कप्पे उप्पज्जि चक्खुमा ॥
- 5 २६७ “ओवादको विज्जापको, तारको सब्बपाणिन ।
देसनाकुसलो बुद्धो, तारेसि जनत बहु ॥
- २६८ “अनुकम्पको काणिको, हितेसी सब्बपाणिन ।
सम्पत्ते तित्थिये सब्बे, पञ्चसीले पतिट्ठपि ॥
- २६९ “एव निराकुल आसि, सुज्जात तित्थियेहि च ।
10 विचित्त अरहन्तेहि, वसीभूतेहि तादिभि ॥
- ३०० “रतनानट्ठपज्जास, उगगतो सो महामुनि ।
कञ्चनग्घियसङ्कासो, बात्तिसवरलक्खणो ॥
- ३०१ “वस्ससतसहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- 15 ३०२ “तदाह हसवतिय, ब्राह्मणो मन्नपारगू ।
उपेच्च त नरवर, अस्सोसि धम्मदेसन ॥
- ३०३ “पज्जापेन्त महावीर, परिसासु विसारद ।
पटिभानेय्यक भिक्खु, एतदग्गे विनायक ॥
- ३०४ “तदाह कार कत्वान, ससङ्खे लोकनायके ।
20 निपच्च सिरसा पादे, त ठान अभिपत्थयि ॥
- ३०५ “ततो म भगवा आह, सिङ्गीनिक्खसमप्पभो ।
सखेन रजनीयेन, किलेसमलहारिना ॥
- B 138 ३०६ ‘सुखी भवस्सु दीघायु, सिज्झतु^१ पणिघी तव ।
ससङ्खे मे कत कार, अतीव विपुल तया ॥
- 25 ३०७ ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥

- ३०८ 'तस्स धम्मेषु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मिनो ।
राधो ति नामधेय्येन, हेस्सति सत्थु सावको ॥
- ३०९ 'स' ते हेतुगुणे तुट्ठो, सक्कपुत्तो नरासभो' ।
पटिभानेय्यकानग्ग, पञ्जपेस्सति नायको' ॥
- ३१० "त सुत्वा मुदितो हुत्वा, यावजीव तदा जिन । 5
मेत्तचित्तो परिचरि, सतो' पञ्जासमाहितो ॥
- ३११ "तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- ३१२ "सतान तीणिक्खत्तु च, देवरज्जमकारयि ।
सतान पञ्चक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ॥ 10
- ३१३ "पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खिय ।
सब्बत्थ सुखितो आसि, तस्स कम्मस्स वाहसा ॥
- ३१४ "पच्छिमे भवे सम्पत्ते, गिरिब्बजपुरुत्तमे ।
जातो विप्पकुले निद्धे, विकलच्छादनासने ॥
- ३१५ "कटच्छुभिक्ष पादासि, सारिपुत्तस्स तादिनो । 15
यदा जिण्णो च वुट्ठो च, तदाराममुपागमि ॥
- ३१६ "पब्बजति' न म कोचि', जिण्णदुब्बलथामक ।
तेन दीनो विवण्णङ्गो, सोको' चासि तदा अह ॥
- ३१७ "दिस्वा महाकारुणिको, मममाह' महामुनि ।
'किमत्थ पुत्त सोकट्ठो, ब्रूहि ते चित्तज' रुज' ॥ 20
- ३१८ 'पब्बज्ज न लभे वीर, स्वाक्खाते तव सासने ।
तेन सोकेन दीनोस्मि, सरण होहि नायक' ॥
- ३१९ "तदा भिक्खू समानेत्वा, अपुच्छि' मुनिसत्तमो । B 139
'इमस्स अधिकार ये, सरन्ति' ब्याहरन्तु ते' ॥
- ३२० "सारिपुत्तो तदावोच, 'कारमस्स सरामह । 25
कटच्छुभिक्ष दापेसि, पिण्डाय चरतो मम' ॥

१-१ इद पादद्वय स्या० पोत्थके नत्थि । २ यतो - स्या० । ३-३ पब्बाजेति न म
केचि-सी० स्या० रो० । ४ सोकी - सी० । ५ ममाह सो - सी० ममाह च - रो० ।
६ आपुच्छि - सी० । ७ सरता - स्या०, रो० । ८ मम - स्या० ।

- ३२१ 'साधु साधु कतञ्जसि, सारिपुत्त इमं तुव ।
पब्बाजेहि दिजं बुद्धं, हेस्सताजानियो' अयं ॥
- ३२२ "ततो अलत्थं पब्बज्जं, कम्मवाचोपसम्पदं ।
न चिरेनेव कालेन, पापुणिं आसवक्खयं ॥
- ५ ३२३ "सक्कच्च मुनिनो वाक्यं, सुणामि^२ मुदितो यतो' ।
पटिभानेय्यकानगं, ततो मं ठपयीं जिनो ॥
- ३२४ "किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ३२५ "स्वागतं वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥
- ३२६ "पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासनं" ॥
- १० इत्थं मुदं आरुत्ता राधो श्रेयो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१० मोघराजत्थेरअपदान

- ३२७ "पटुपुत्तरो नाम^३ जिनो, सब्बलोकविद्वं^४ मुनि ।
इतो सतसहस्समिहं, कप्पे उप्पज्जि चक्खुमा ॥
- ३२८ "ओवादको विज्जापको, तारको सब्बपाणिन ।
१५ देसनाकुसलो बुद्धो, तारेसि जनतं बहु ॥
- ३२९ "अनुकम्पको कारुणिको, हितेसी सब्बपाणिन ।
सम्पत्ते तित्थिये सब्बे, पञ्चसीले पतिट्ठपि ॥
- ३३० "एव निराकुल आसि, सुञ्जतं तित्थियेहि च ।
विचित्तं अरहन्तेहि, वसीभतेहि तादिभि ॥
- B 140 20 ३३१ "रतनानट्ठपञ्जासं, उगगतो सो महामुनि ।
कञ्चनग्घियसङ्कासो, बात्तिसवरलक्खणो ॥
- ३३२ "वस्ससतसहस्सानि, आयुं विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनतं बहु ॥
- ३३३ "तदाहं हसवतियं, कुले अञ्जतरे अहु ।
२५ परकम्मायने युत्तो, नत्थि मे किञ्चि स धनं ॥

१ हस्सति पूजनियो - स्या० । २ सुणोमि - सी० । ३ सतो - रो० ।
४-४ लोकविद्वं सब्बलोकहितो - स्या० ।

- ३३४ “पटिक्कमनसालाय, वसन्तो कतभूमिय ।
अग्गि उज्जालयि तत्थ, दब्बह^१ कण्हासि सा मही^२ ॥
- ३३५ “तदा परिसति नाथो, चतुसच्चपकासको ।
सावक सम्पकित्तेसि, लूखचीवरधारक ॥
- ३३६ “तस्स तम्हि गुणे तुट्ठो, पणिपच्च^३ तथागत । 5
लूखचीवरधारग्ग, पत्थयि ठानमुत्तम ॥
- ३३७ “तदा अवोच भगवा, सावके पदुमुत्तरो ।
‘पस्सथेत पुरिसक, कुचेल तनुदेहक ॥
- ३३८ ‘पीतिप्पसन्नवदन, सद्धाधनसमन्वित ।
उदगतनुज हट्ठ, अचल सालपिण्डित ॥ 10
- ३३९ ‘एसो पत्थेति त ठान, सच्चसेनस्स भिक्खुनो ।
लूखचीवरधारिस्स, तस्स वण्णसितासयो^४ ॥
- ३४० “त सुत्वा मुदितो हुत्वा, निपच्च सिरसा जिन ।
यावजीव सुभ कम्म, करित्वा जिनसासने ॥
- ३४१ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च । 15
जहित्वा मानुस देह, तावतिसूपगो^५ अह^६ ॥
- ३४२ “पटिक्कमनसालाय, भूमिदाहककम्मुना^७ ।
समसहस्स निरये, अडग्गि वेदनाट्टितो ॥
- ३४३ “तेन कम्मावसेसेन, पञ्च जातिसतानिह ।
मनुस्सो कुलजो हुत्वा, जातिया लक्खणङ्कितो ॥ 20
- ३४४ “पञ्च जातिसतानेव, कुट्ठरोगसमप्पितो । B 141
महादुक्ख अनुभवि, तस्स कम्मस्स वाहसा ॥
- ३४५ “इमस्मि भह्वे कप्पो, उपरिट्ठ यसस्सिन ।
पिण्डपातेन तप्पेसि, पसन्नमानसो अह ॥
- ३४६ “तेन कम्मविसेसेन, चेतनापणिधीहि च । 25
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥

१-१ दब्बह कण्हासिया ० - सी० रो० डब्बहकण्हा सिलामही - स्या० । २ पतिपज्ज - स्या० । ३ वण्णगतासयो - सी० स्या०, रो० । ४-४ तावतिस अगच्छह - स्या० । ५ भूमिदाहनकम्मुना - स्या० ।

- ३४७ “पच्छिमे भवे सम्पत्ते, अजायि खत्तिये कुले ।
पितुनो अच्चयेनाह, महारज्जममप्पितो ॥
- ३४८ “कुट्टरोगाधिभूतोह^१, न रति न सुख लभे ।
मोघ रज्ज सुख यस्मा, मोघराजा ततो अह ॥
- 5 ३४९ “कायस्स दोस दिस्वान, पब्बजि अनगारिय ।
बावरिस्स दिजग्गस्स, सिस्सत्त अज्झपागमि ॥
- ३५० “महता परिवारेन, उपेच्च नरनायक ।
अपुच्छि निपुण पञ्च, त वीर वादिसूदन ॥
- ३५१ ‘अय लोको परो लोको, ब्रह्मलोको सदेवको ।
दिट्ठि^२ नो^३ नाभिजानामि, गोतमस्स यसस्मिनो ॥
- 10 ३५२ ‘एवाभिव्वन्तदस्सावि, अत्थि पञ्हेन आगम ।
कथ लोक अवेक्खन्त, मच्चुराजा न पस्सति’ ॥
- ३५३ ‘सुञ्जतो लोक अवेक्खस्सु, मोघराज सदा सतो ।
अत्तानुदिट्ठि ऊहच्च, एव मच्चुत्तरो^४ सिया ॥
- 15 ३५४ ‘एव लोक अवेक्खन्त, मच्चुराजा न पस्सति’ ।
“इति म अभणि बुद्धो, सब्बरोगतिकिच्छको ॥
- ३५५ “सह गाथावसानेन, केसमस्सुविवज्जितो ।
कासाववत्थवसनो, आसि भिक्खु तथारहा^५ ॥
- ३५६ “सङ्घिकेसु विहारेसु, न वसि रोगपीळितो ।
मा विहारो पदुस्सी ति, वातरोगेहि^६ पीळितो^७ ॥
- 20 ३५७ “सङ्कारकूटा^८ आहित्वा^९, सुसाना रथिकाहि च ।
ततो सङ्घाटि करित्वा, धारयि लूखचीवर ॥
- ३५८ “महाभिसक्को तस्मि मे, गुणे तुट्ठो विनायको ।
लूखचीवरधारीन, एतदग्गे ठपेसि म ॥
- 25 ३५९ “पुञ्जपापपरिक्खीणो, सब्बरोगविवज्जितो ।
सिखी व अनुपादानो, निब्बायिम्समनासवो ॥

१ कुट्टरोगाधिभूतोह - सी०, स्या० । २-२ दिट्ठानो - सी० दिट्ठ नो - रो०, दिट्ठि ते - स्या० । ३ मच्चुत्तरो - स्या० । ४ तथारह - स्या० । ५-५ वाचायाभिमुपीळितो - स्या०, रो० । ६-६ ० आहत्वा - सी० सङ्कारकुटा आहत्वा - स्या० । ७-७ सङ्घाटिक कत्वा - सी०, ० करित्वान - स्या० ।

- ३६० “किलेसा झापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
 ३६१ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
 ३६२ “पटिसम्भिदा चनस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा मोघराजा थेरो इमा गाथायो
 अभासित्था ति ।

5

कच्चानवग्गो^१ चतुपञ्जासमो ।

तस्सुदान

कच्चानो वक्कली थेरो, महाकप्पिनमव्हयो ।
 दब्बो कुमारनामो च, बाहियो कोट्टिको वसी ॥
 उरुवेळकस्सपो राधो, मोघराजा च पण्डितो ।
 तीणि गाथासतानेत्थ, बासट्ठि^२ चेव पिण्डिता ॥

— १० —

१ कच्चानवग्गो — सी० । २ बासट्ठि — सी०, स्या० ।

५५ भदियवग्गो

१ लकुण्डभदियत्थेरअपदान

३ 143

- १ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, मब्बधम्मेषु^१ चक्खुमा^१ ।
इतो सतसहस्समिह, कप्पे^२ उप्पज्जि नायको ॥
- २ “तदाह हसवतिय, सेट्ठिपुत्तो महद्धनो^३ ।
जङ्घाविहार^४ विचर, सङ्घाराम अगच्छह ॥
- ३ “तदा सो लोकपज्जोतो, धम्म देसेसि नायको ।
मञ्जुस्सरान^५ पवर, सावक अभिकित्तयि ॥
- ४ “त सुत्वा मुदितो हुत्वा, कार कत्वा महेसिनो ।
वन्दित्वा सत्थुनो पादे, त ठानमभिपत्थयि ॥
- ५ “तदा बुद्धो वियाकासि, सङ्घमज्जे विनायको ।
अनागतमिह अद्धाने, लच्छसे त मनोरथ ॥
- ६ “सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- ७ “तस्स धम्मेषु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
भदियो नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको^६ ॥
- ८ “तेन कम्मेन सुकत्तेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस दह, तावतिसमगच्छह ॥
- ९ “द्वेनवुत्ते इतो कप्पे, फुस्सो उप्पज्जि नायको ।
दुरासदो दुप्पसहो^७, सब्बलोकुत्तमो जिनो ॥
- १० “चरणेन च सम्पन्नो, ब्रह्मा उज्जु पतापवा ।
हितेसी सब्बसत्तान^८, बहु मोचेसि बन्धना ॥
- ११ “नन्दारामवने^९ नस्स, अहोसि फुस्सकोकिलो^{१०} ।
गन्धकुटिसमासन्ने, अम्बरुक्खे वसामह ॥

१-१ सब्बधम्मान पारग्ग - स्या० । २ लोके - स्या० । ३ महाधनो - सी० ।
४ जङ्घाविहार - स्या० । ५ मधुरस्सरान - स्या० । ६ दुप्पसहो - स्या० । ७ ब्रह्मा -
स्या० । ८ सब्बपाणीन - सी० । ९ नन्दारामवरे - स्या० । १० पुस्सकोकिलो - सी०,
स्या० ।

- १२ “तदा पिण्डाय गच्छन्त, दक्खिण्येयं जिनुत्तम ।
दिस्वा चित्तं पसादेत्वा, मञ्जुनाभिनिक्कूजह^१ ॥
- १३ “राजुय्यान् तदा गन्त्वा, सुपक्कं कनकत्तच । B 144
अम्बपिण्डं गहेत्वा, सम्बुद्धस्सोपनामयि ॥
- १४ “तदा मे चित्तमञ्जाय, महाकारुणिको जिनो । 5
उपट्ठाकस्स हत्थतो, पत्तं पग्गणिहं नायको ॥
- १५ “अदासि हट्ठचित्तोह^२, अम्बपिण्डं महामुने ।
पत्ते पक्खिप्पं पक्खेहि, पञ्जलि^३ कत्वा मञ्जुना ॥
- १६ “सरेण रजनीयेन, सवनीयेन वग्गुना^४ ।
वस्सन्तो बुद्धपूजत्थं, नीळ^५ गन्त्वा निपज्जह ॥ 10
- १७ “तदा मुदितचित्तं म, बुद्धपेमगतासय ।
सकुण्णिं उपागन्त्वा, घातयीं दुट्ठमानसो ॥
- १८ “ततो चतोहं तुसिते, अनुभोत्वा महासुख ।
मनुस्सयोनिमागच्छि, तस्स कम्मस्स वाहसा ॥
- १९ “इमं भद्दके कप्पे, ब्रह्मबन्धुं महायसो । 15
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदत वरो ॥
- २० “सासनं जोतयित्वा सो, अभिभुय्य कुतित्थिये ।
विनयित्वा वेनेय्ये, निब्बुतो सो ससावको ॥
- २१ “निब्बुते तं लोक्कं, पसन्ना जनता बहू ।
पूजनत्थाय बुद्धस्स, थूपा कुब्बन्ति सत्थुनो ॥ 20
- २२ ‘सत्तयोजनिकं थूपं, सत्तरतनभूसित ।
करिस्साम^६ महिसिस्स’, इच्चेव मन्तयन्ति ते ॥
- २३ “किं किनो कासिराजस्स, तदा सेनाय नायको ।
हुत्वाहं अप्पमाणस्म, पमाणं चेतिये वदि ॥
- २४ “तदा ते मम वाक्येन, चेतियं योजनुग्गत । 25
अकमुं नरवीरस्स, नानारतनभसित ॥

१ मञ्जुनादेन कूजह - सी० रो० । २ तुट्ठचित्तोह - सी० । ३ पक्खेहञ्जलि -
सी० । ४ मञ्जुना - स्या० । ५ निळ - स्या०, रो० । ६ कारेस्साम - स्या० ।

- २५ “तेन कम्मेन मुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- 145 २६ “पच्छिमे च भवे दानि, जातो सेट्टिकुले अह ।
सावत्थिय पुरवरे, इद्धे फीते महद्धने ॥
- 5 २७ “पुरप्पवेसे सुगत, दिस्वा विम्भितमानसो ।
पब्बजित्वान न चिर, अरहत्तमपापुणि ॥
- २८ “चेतियस्स पमाण य, अकरि तेन कम्मुना ।
लकुण्डकसरीरोह^१, जातो परिभवारहो^२ ॥
- २९ “सरेन मवुरेनाह, पूजित्वा^३ इसिसत्तम ।
10 मञ्जुस्सरान भिक्खून, अग्गतमनुपापुणि ॥
- ३० “फज्जदानेन बुद्धस्स, गुणानुस्सरणेन च ।
सामञ्जफलमम्पन्नो, विहरामि अनासवो ॥
- ३१ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे समूहता ।
नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥
- 15 ३२ “स्वागत वत मे आसि, बुद्धसेट्ठस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासन ॥
- ३३ “पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्जा सच्छिकना, कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद आयस्मा लकुण्डभद्दियो थेरो इमा गाथायो
20 अभसित्था नि ।

२ कङ्गारेवतत्थेरअपदान

- ३४ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मेसु चक्खुमा ।
इतो सतसहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥
- ३५ “सीहहनु ब्रह्मगिरो, हसदुन्दुभिनिस्सरो^४ ।
नागविकन्तगमनो, चन्दसुरादिकप्पभो ॥

१ लकुण्टक ० - सी० स्या० । २ परिभवारहो - स्या० । ३ पूजेत्वा -
सी०, स्या० । ४ हसदुन्दुभिनिस्सरो - सी०, ० सावनो - स्या०, ० निस्सवनो -
रो० ।

- ३६ “महामती महावीरो, महाज्ञायी महाबलो^१ ।
महाकारुणिको नाथो, महातमपनूदनो ॥
- ३७ “स कदाचि तिलोकगो, वेनेय्य^२ विनय बहु^३ ।
धम्म देसेसि सम्बुद्धो, सत्तासयविदू^४ मुनि ॥
- ३८ “ज्ञायि ज्ञानरत वीर, उपसन्त अनाविल ।
वण्णयन्तो परिसनि, तोसेसि^५ जनत जिनो ॥
- ३९ “तदाह हसवतिय, ब्राह्मणो वेदपारगू ।
धम्म सुत्वान मुदितो, त ठानमभिपत्थयि ॥
- ४० “तदा जिनो वियाकासि, सङ्खमज्जे विनायको ।
‘मुदितो होहि त्व ब्रह्मो, लच्छसे त मनोरथ ॥
- ४१ ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- ४२ ‘तस्स धम्मेसु दायादो, ग्रोरसो धम्मनिम्मितो ।
रेवतो नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको’ ॥
- ४३ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- ४४ “पच्छिमे च भवे दानि, जातोह कोलिये पुरे ।
खत्तिये कुलसम्पन्ने, इद्धे फीते महद्धने ॥
- ४५ “यदा कपिलवत्थुस्मि, बुद्धो धम्ममदेसयि ।
तदा पसन्नो सुगते, पब्बजि अनगारिय ॥
- ४६ “कङ्खा मे बहुला आसि, कप्पाकप्पे तहि तहि ।
सब्ब त विनयी बुद्धो, देसेत्वा धम्ममुत्तम ॥
- ४७ “ततोह तिण्णससारो, सदा ज्ञानसुखे रतो ।
विहरामि तदा बुद्धो, म दिस्वा एतदब्रवि ॥
- ४८ ‘या काचि कङ्खा इध वा हुर वा,
सकवेदिया वा परवेदिया वा ।
ये^६ ज्ञायिनो ता पजहन्ति सब्बा,
आतापिनो ब्रह्मचरिय चरन्ता’ ॥

B 14

5

10

15

20

25 B 14

१ महागति - स्या० महाहितो - रा० । २ महातमविधसन्नो - स्या० महा
तमविसूदनो - रो० । ३-३ वेनेय्ये विनिय बहु - सी० । ४ सत्तचित्तविदू - स्या० ।
५ तोसेसि - स्या० रो० । ६ स्या० पोत्थके नत्थि ।

- ४६ “सनसहस्से कत कम्म, फल दस्सेसि मे इध ।
सुमुत्तो^१ सरवेगो व, किलेसे झापयि मम ॥
- ५० “ततो ज्ञानरत^२ दिस्वा^३, बुद्धो लोकन्तगू मुनि ।
झायीन भिक्खून अगो, पञ्जापेति^३ महामति ॥
- ५१ “किलेसा वापिता मन्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ५२ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ५३ “पटिसम्भिदा चनस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा कङ्खारेवतो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

३ सीवलित्थेरअपदान

- ५४ “पटुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मेषु चक्खुमा ।
इतो सतसहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥
- ५५ “सील तस्स असङ्खेय्य, समाधि वजिरूपमो ।
असङ्खेय्य जाणवर, विमुत्ति च अनोपमा ॥
- ५६ “मनजामरनागान”, ब्रह्मान च समागमे ।
समणब्राह्मणाकिण्णे, धम्म देसेसि नायको ॥
- ५७ “ससावक महालाभि, पुञ्जवन्त जुतिन्धर ।
ठपेसि एतदग्गमिह, परिसासु विसारदो ॥
- ५८ “तदाह खत्तियो आसि, नगरे हससब्बहे ।
सुत्वा जिनस्स त वाक्य, सावकस्स गुण बहु ॥”
- ५९ “निमन्तयित्वा सत्ताह, भोजयित्वा ससावक ।
महादान ददित्वान, त ठानमभिपत्थयि ॥
- ६० “तदा म विनत पादे, दिस्वान पुरिसामभो ।
सरेन^४ महता वीरो^५, इदं^६ वचनमब्रवि ॥

१ सुमुत्तो - स्या० । २-२ म ज्ञाननिरत दिस्वा - स्या० । ३ पञ्जापेति -
सी० स्या० । ४ मनुजामरुनागान - स्या० । ५-५ सुस्सरेन महावीरो - सी० रो० , ०
वीरो - स्या० । ६ इमे - स्या० ।

- ६१ “ततो जिनस्म वचन, सोतुकामा महाजना ।
देवदानवगन्धब्बा^१, ब्रह्मानो च महिद्धिका ॥
- ६२ “समणब्राह्मणा चेव, नमस्सिसु कतञ्जली ।
‘नमो ते पुरिसाजञ्जा, नमो ते पुरिसुत्तम ॥
- ६३ ‘खत्तियेन महादान, दिन्न सत्ताहिक^२ पि वो^३ । 5
सोतुकामा फल तस्स, ब्याकरोहि महामुने^३ ॥
- ६४ “ततो अबोच भगवा, ‘सुणाथ मम भासित ।
अप्पमेय्यम्हि बुद्धम्हि, ससङ्खम्हि^४ पतिट्ठिता^५ ॥
- ६५ ‘दक्खिणा^६ ताय^७ को वत्ता, अप्पमेय्यफला हि सा ।
अपि चे स महाभोगो, ठान पत्येति उत्तम ॥ 10
- ६६ ‘लाभी विपुललाभान, यथा भिक्खु सुदस्सनो ।
तथाह पि भवेय्य ति, लच्छसे^८ त अनागते ॥
- ६७ ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- ६८ ‘तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो । 15
सीवलि नाम नामेन, हेस्सति सत्थु मावको^९ ॥
- ६९ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावत्तिसूपगो अह ॥
- ७० “एकनवतितो कप्पे, विपस्सी लोकनायको ।
उप्पज्जि चारुदस्सनो^{१०}, सब्बधम्मविपस्सको ॥ 20
- ७१ “तदाह बन्धुमतिय, कुलस्सज्जनरस्स च । 25
दयितो पस्सितो^{११} चेव, आसि कम्मन्तवावटो^{१२} ॥
- ७२ “तदा अञ्जतरो पूगो^{१३}, विपस्सिस्स महेसिनो ।
परिवेस^{१४} अकारयि^{१५}, महन्तमतिविस्सुत ॥

B 149

१ देवता अथ गन्धब्बा - स्या० । २-२ सत्तहिक मि वो - सी० सत्ताहकाधिक -
स्या० सत्तहिक विभो - रा० । ३ महामुनि - स्या० । ४-४ सङ्खम्हि सुप्पतिट्ठिता -
सी० गो० । ५-५ दक्खिणादाय - स्या० रो० । ६ लच्छसे - सी० । ७-७ तावत्तिस
अगञ्जह - स्या० । ८ चारुनयनो - सी० स्या० । ९ पत्थितो - सी०, बुद्धितो - स्या० ।
१० कम्मन्तव्यावटो - सी० स्या०, रो० । ११ पूगो - स्या० । १२-१२ परिवेण
अकारेसि - स्या०, रो० ।

- ७३ “निद्रिते च महादाने^१, ददु खज्जकसञ्चित^२ ।
नव दधि मधु चैव, विचिन नेव अद्दसु ॥
- ७४ “तदाह त गहेत्वान, नव दधि मधु पि च ।
कम्मस्सामिधर गच्छि, तमेसन्ता ममद्दसु ॥
- ५ ७५ “सहस्समपि दत्त्वान, नालभिमु^३ च त द्वय^३ ।
ततोह एव चिन्तेसि, नेत हेस्सति ओरक ॥
- ७६ ‘यथा इमे जना सब्बे, सक्करोन्ति तथागत ।
अह पि कार कस्सामि^४, ससद्धे लोकनायके’ ॥
- ७७ “तदाहमेव चिन्तेत्वा^५, दधि मधु च एकतो ।
मद्दित्वा लोकनाथस्स, ससद्धस्स अदासह ॥
- १० ७८ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- ७९ “पुनाह बाराणसिय, राजा हुत्वा महायसो ।
सत्तुकस्म तदा दुट्ठो, द्वाररोधमकारयि ॥
- १५ ८० “तदा तपस्सिनो रुद्धा, एकाह रक्खिता अहु ।
ततो तस्स विपाकेन, पापति^६ निग्य भुस ॥
- ८१ “पच्छिमे च भवे दानि, जातोह कोलिये पुरे ।
सुप्पवासा च मे माता, महालि निच्छवी पिना ॥
- ८२ “खत्तिये पुज्जकम्मेन, द्वाररोधस्स वाहसा ।
सत्त वस्सानि निवसि, मातुकुच्छिम्हि दुक्खितो ॥
- २० ८३ “सत्ताह द्वारमूहोह, महादुक्खसमप्पितो ।
माता मे छन्ददानेन, एव आसि सुदुक्खिना ॥
- ८४ “सुवत्थितोह निक्खन्तो, बुद्धेन अनुकम्पितो ।
निक्खन्तदिवसे येव, पब्बजि अनगारिय ॥
- २५ ८५ “उपज्झा^७ सारिपुत्तो मे, मोग्गलानो महिद्धिको ।
केसे ओरोपयन्तो मे, अनुसासि महामनि ॥

B 150

१ महादान - स्या० । २ खज्जकसञ्चित - स्या० । ३ - ३ नालभित्थ सत्त
द्वय - स्या० । ४ करिस्सामि - स्या० । ५ नेत्वान - स्या० । ६ पापिट्ट - स्या० ।
७ व - स्या० । ८ उपज्झो - सी० उपज्झायो - स्या० ।

- ८६ “केसेमु छिज्जमानेमु, अरहत्तमपापुणि ।
देवा नागा मनुस्सा च, पच्चये उपनेन्नि मे ॥
- ८७ “पदुमुत्तरनाथ^१ च, विपस्मि च विनायक ।
य पजयि पमुदितो, पच्चयेहि विसेसतो ॥
- ८८ “ततो तेस विसेसेन^२, कम्मान विपुलुत्तम । 5
लाभ लभामि सब्बत्थ, वने गामे जले यले ॥
- ८९ “रेवत दस्सनत्थाय, यदा याति विनायको ।
तिसभिक्खुसहस्सेहि, सह लोकगगनायको ॥
- ९० “तदा देवो पणीतेहि, ममत्थाय महामति ।
पच्चयेहि महावीरो, ससङ्घो लोकनायको ॥ 10
- ९१ “उपट्ठितो मया बुद्धो, गन्त्वा रेवतमद्दस ।
ततो जेतवन गन्त्वा, एतदग्गे ठपेसि म ॥
- ९२ ‘लाभीन सीवली अग्गो, मम सिस्सेमु भिक्खवो’ ।
सन्बलोकहितो सन्था, कित्तयी परिसासु म ॥
- ९३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ 15
- ९४ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ९५ “पटिसम्भिदा चनस्सो पे० कत बुद्धस्स सामन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा सीवलित्थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

४ वज्रीसत्थेरअपदान

- ९६ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मेषु चक्खुमा । 20
इतो सतमहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥
- ९७ “यथा पि सागरे ऊमि^३, गगने विय नारका । B 151
एव पावचन तस्स, अरहन्तेहि चित्तित ॥
- ९८ “सदेवासुरनागेहि, मनुजेहि पुरक्खतो ।
समणब्राह्मणाकिण्णे, जनमज्झे जिनुत्तमो ॥ 25

१ पदुमुत्तरनाम - स्या० । २ विपाकेन - सी० । ३ ऊमि - स्या० ।

- ६६ “पभाहि अनुरञ्जन्तो, लोके^१ लोकन्नगू जिनो ।
वचनेन विबोधेन्तो, वेनेय्यपदुमानि सो ॥
- १०० “वेसारज्जेहि सम्पन्नो, चतूहि पुरिसुत्तमो ।
पहीनभयसारज्जो, खेमप्पत्तो विसारदो ॥
- 5 १०१ “आसभ पवर ठान, बुद्धभमि च केवल ।
पटिजानाति लोकगो, नत्थि सञ्चोदको क्वचि ॥
- १०२ “सीहनादमसम्भीत, नदतो तस्स तादिनो ।
देवो नरो वा ब्रह्मा वा, पटिवत्ता न विज्जति ॥
- १०३ “देसेन्तो पवर धम्म, सन्तारेन्तो सदेवक ।
10 धम्मचक्क पवत्तेति, परिसासु विसारदो ॥
- १०४ “पटिभानवत अग, सावक साधुसम्मत् ।
गुण बहु पक्खित्त्वा, एतदग्गे ठपेसि त ॥
- १०५ “तदाह हसवनिय, ब्राह्मणो साधुसम्मतो ।
सब्बवेदविदू जातो, वागीसो^२ वादिसूदनो ॥
- 15 १०६ “उपेच्च त महावीर, सुत्वाह^३ धम्मदेसन ।
पीतिवर पटिलभि, सावकस्स गुणे रतो ॥
- १०७ “निम तेत्वा^४ व^५ सुगत, ससङ्ख लोकनन्दन ।
सत्ताह भोजयित्वाह, दुस्सेहच्छादयि तदा ॥
- १०८ “निपच्च सिरसा पादे, कतोकासो कतञ्जली ।
20 एकमन्त ठितो हट्ठो, सन्थवि जिनमुत्तम ॥
- १०९ ‘नमो ते वादिमद्द^६, नमो ते इसिसत्तम^७ ।
नमो ते सब्बलोकग, नमो ते अभयङ्कर ॥
- B 152 ११० ‘नमो ते मारमथन, नमो ते दिट्ठिसूदन ।
नमो ते सन्तिसुखद, नमो ते सरणङ्कर ॥
- 25 १११ ‘अनाथान भव नाथो, भीतान अभयप्पदो ।
विस्सामभूमि सन्तान, सरण सरणेसिन’ ॥

१ लोक - सी० । २ वागीसो - स्या० । ३ सुत्वा त - सी० स्या० । ४-४ निम
न्तयित्वा - सी०, स्या० । ५ वादिसदुल - सी० रो० वादिसूदन - स्या० । ६ पुरि
सुत्तम - सी०, रो० । ७ विस्सास भूमि - स्या०, विस्सानभमि - रो० ।

- ११२ “एवमादीहि सम्बुद्ध, स थवित्वा महागुण ।
अवोच वादिसूदस्स^१, गनि पप्पोमि भिक्खुनो ॥
- ११३ “तदा अवोच भगवा, अनन्तपटिभानवा ।
‘यो सो बुद्ध अभोजेसि, मत्ताह महसावक ॥
- ११४ ‘गुण च मे पक्कित्तेसि, पसन्नो सेहि पाणिभि । 5
एसो पत्थयते ठान, वादिसूदस्स भिक्खुनो ॥
- ११५ ‘अनागतम्हि अद्धाने, लच्छसे^२ त मनोरथ ।
देवमानुससम्पत्ति^३, अनुभोत्वा अनप्पक ॥
- ११६ ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्मनि ॥ 10
- ११७ ‘तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
वज्जीसो नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको’ ॥
- ११८ “त सुत्वा मुदितो हुत्वा, यावजीव तदा जिन ।
पच्चयेहि उपट्ठासि, मेत्तचित्तो तथागत ॥
- ११९ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च । 15
जहित्वा मानुस देह, तुसित^४ अगमासह^५ ॥
- १२० “पच्छिमे च भवे दानि, जातो विपकुले^६ अह ।
पच्चाजातो यदा आसि, जातिया सत्तवस्सिको ॥
- १२१ “सब्बवेदविदू जातो, वादसत्थविसारदो ।
वादस्सरो^७ चित्तकथी, परवादप्पमद्दनो ॥ 20
- १२२ “वज्जे जातो ति वज्जीसो, वचने इस्सरो ति वा ।
वज्जीसो इति मे नाम अभवी लोकसम्मत् ॥
- १२३ “यदाह विञ्जुत्त पत्तो, ठितो पठमयोब्बने । B 153
तदा राजगहे रम्मे, सारिपुत्तमहद्दस^८ ॥

पञ्चवीसतिम भाणवार ।

१ वादिसूदस्स - सी०, स्या०, रो० । २ लच्छते - सी० । ३ देवमानुस्स० - स्या० । ४ - ४ तावत्तिस अगच्छह - स्या० । ५ परिब्बाजकुले - सी० स्या०, रो० । ६ वग्गुस्सरो - स्या०, रो० । ७ अगाम्पि - स्या० । ८ सारिपुत्तमथद्दस - सी०, रो०, सारिपुत्त च अद्दस - स्या० ।

- १२४ “पिण्डाय विचरन्त त, पत्तपाणि सुसवुत ।
अलोलक्ख मितभाणि, युगमत्त निदक्खित^१ ॥
- १२५ “त दिस्वा विम्भितो हुत्वा, अवोच ममनुच्छव^२ ।
कणिकार व निचित^३, चित्त गाथापद अह ॥
- ५ १२६ “आचिक्ख सो मे सत्थार, सम्बद्ध लोकनायक ।
नदा सो पण्डितो वीरो, उत्तरि^४ समवोच मे ॥
- १२७ “विरागसहित वाक्य, कत्वा दुदसमुत्तम ।
विचित्तपटिभानेहि, तोसितो तेन तादिना ॥
- १२८ “निपच्च मिरसा पादे, पब्बाजेही ति म^५ ब्रवि^६ ।
१० ततो म स महापञ्चो^७, बुद्धसेट्टमुपानयि ॥
- १२९ “निपच्च सिरसा पादे, निसीदि सत्थु सन्तिके ।
ममाह वदत सेट्ठो, कच्चि वज्झीस जानासि ॥
- १३० “किञ्चि सिप्प ति तस्माह, जानामी ति च अब्रवि^८ ।
मतसीस वनच्छुद्ध, अपि^९ बारसवस्सिक^१ ।
१५ तव^{११} विज्जाविसेसन, सचे सक्कोसि वाचय^{१२} ॥
- १३१ “आमोनि^{१३} मे^{१३} पटिञ्जात, तीणि सीसानि दस्सयि ।
निरयनरदेवेसु^{१४}, उपपन्ने अवाचयि ॥
- १३२ “तदा खीणासवस्सेव^{१५}, सीस दस्सेसि नायको ।
ततोह विहतारम्भो^{१६}, पब्बज्ज समयाचिम ॥
- २० १३३ “पब्बजित्वान सुगत, सन्थवामि तहि^१ तहि ।
ततो म कब्बवित्तोसि^{१७}, उज्झायन्तिह भिक्खवो ॥
- १३४ “ततो वीममनन्थ मे, आह बुद्धो विनायको ।
तत्किक्का^{१८} पनिमा^१ गाथा, ठानसो पटिभन्ति त^२ ॥

B 154

१ निरिक्खत - सा० २।० उदक्खत - स्या० । २ ममनुच्छव - सी० स्या० ।
३ खणिक ठानरचित - सी० कणिकारपरिचित - रो० । ४ उत्तर - सी० रो० ।
५ - ५ म ब्रवि - सी० अब्रवि - स्या० । ६ महप्पञ्चो - स्या० । ७ - ७ सच्च वज्झीस
कच्चि ते - स्या० । ८ - ८ स्या० पोत्थके नत्थि । ९ व विदित - स्या० । १० - १०
सुगति दुग्गति मत - स्या० । ११ तुय्ह - स्या० । १२ भासय - सी० रो० ।
१३ - १३ आमोति तिमे - सी० । १४ अथो निरयदवेसु - स्या० रो० । १५ पच्चेक
बुद्धस्स - सी० रो० । १६ विहतारम्भो - सी० स्या० । १७ यहि - स्या० । १८ कव
वित्तेति - सी० कविचित्तोति - स्या० रो० । १९ - १९ तक्किता पनिमा - सी०,
तक्कितान इमा - स्या० । २० वा - सी० स्या० ।

१३५ “न कब्बवित्तोह^१ वीर, ठानसो पटिभन्ति म^२ ।
तेन हि दानि वङ्गीस, ठानसो सन्थवाहि म ॥

१३६ “तदाह सन्थवि वीर, गाथाहि इसिसत्तम ।
ठानसो^३ मे तदा तट्ठो, जिनो अग्गे ठपेमि म ॥

१३७ “पटिभानन चित्तेन, अञ्जेसमतिमञ्जाह ।
पेसले^४ तेन सविग्गो, अरहत्तमपापुणि ॥

5

१३८ ‘पटिभानवत अग्गो, अञ्जो कोचि न विज्जति ।
यथाय भिक्खु वङ्गीसो, एव धारथ भिक्खवो’ ॥

१३९ “सतसहस्से कत कम्म, फल दस्सेसि मे इध ।
सुमुत्तो मरवेगो व, किलेसे^५ ज्ञापयि^६ मम ॥

10

१४० “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

१४१ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स मासन ॥

१४२ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सामन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा वङ्गीसो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

15

५ नन्दकथेरअपदान

१४३ “पटुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मेषु चक्खमा ।
इतो सतसहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥

१४४ “हिताय सब्बमत्तान, सुराय वदत वरो ।
अन्थाय पुरिसाजञ्जो, पटिपन्नो सदेवके ॥

१४५ “यसग्गपत्तो सिरिमा, कित्तिवण्णभतो जिनो ।
पूजितो सब्बलाकस्स, दिसा सब्बासु विस्सुतो ॥

20

१४६ “उत्तिण्णविचिकिच्छो सो, वीतिवत्तकथङ्कथो ।
परिपुण्णमनसङ्कप्पो, पत्तो सम्बोविमुत्तम ॥

B 155

१४७ “अनुप्पन्नस्स मग्गस्स, उप्पादेता नरुत्तमो ।
अनक्खात च ग्रक्खासि, अमञ्जात च मञ्जनी ॥

25

१ कयचित्तोह - स्या० । २ मे - स्या० । ३-३ सो ठानसो - स्या० ।
४ पेसलो - स्या० । ५-५ किलेसे ज्ञापयी - मी० । किलेसा ज्ञापिता - स्या० । ६ कित्ति
वण्णभटो - स्या० । ७ उपादेता - स्या० ।

- १४८ “मग्गञ्जू मग्गविद्दु^१ च, मग्गक्खायी नरासभो ।
मग्गस्स कुसलो सत्था, मारथीन वरुत्तमो^२ ॥
- १४९ “तदा महाकारुणिको, धम्म देससि नायको ।
निमुग्गे कामपङ्कम्हि^३, ममुद्धरति पाणिने^४ ॥
- 5 १५० “भिक्षुनीन ओवदने, सावक सेट्टसम्मत^५ ।
वण्णय एतदग्गम्हि, पञ्जापेसि^६ महामुनि ॥
- १५१ “त सुत्वाह पमुदितो, निमत्तेत्वा तथागत ।
भोजयित्वा ससङ्घ त, पत्थयि ठानमुत्तम ॥
- १५२ “तदा पमुदितो नाथो, म अवोच महाइसि ।
10 ‘सुखी भवस्सु दीघायु, लच्छसे त मनोरथ ॥
- १५३ ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- १५४ ‘तस्स धम्मेषु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
नदको नाम नामेन, हेस्सति सत्थु सावको’ ॥
- 15 १५५ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसूपगो^७ अह^८ ॥
- १५६ “पच्छिमे च भवे दानि, जातो सेट्टिकुले अह ।
सावत्थिय पुरे वरे, इद्धे फीते महद्धने ॥
- १५७ “पुरप्पवेसे सुगत, दिस्वा विम्हितमानसो ।
20 जेतारामपटिग्गाहे, पब्बजि अनगारिय ॥
- १५८ “नचिरेनेव कालेन, अरहत्तमपापुणि ।
ततोह तिण्णससारो, सासितो सब्बदस्सिना ॥
- B 156 १५९ “भिक्षुनीन धम्मकथ, पटिपुच्छाकरि^९ अह ।
सासिता ता मया सब्बा, अभविसु अनासवा ॥
- 25 १६० “सतानि पञ्चनूनानि, तदा तुट्ठो महाहितो ।
भिक्षुनीन ओवदत, अग्गट्ठाने ठपेसि म ॥

१ सो मग्गविद्दु - सी० रो० । २ वरुत्तमो - स्या० । ३ मोहपङ्कम्हि - सी० स्या०, मोहमग्गम्हि - रो० । ४ पाणिनो - स्या० । ५ जेट्टसम्मत - स्या० । ६ पञ्जापेसि - सी०, स्या० । ७ दीघायु - सी० स्या० । ८ - - तावतिस अगञ्छह - स्या० । ९ परिपुच्छाकरि - स्या० ।

- १६१ “सतसहस्से कन कम्म, फल दस्सेसि मे इध ।
सुमुत्तो सरवेगो व, किलेसे ज्ञापयि मम ॥
- १६२ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- १६३ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- १६४ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥ 5

इत्थ सुद आयस्मा नन्दको थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ काळुदायित्थेरअपदान

- १६५ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मेषु चक्खुमा ।
इतो सतसहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥
- १६६ “नायकान वरो सत्था, गुणागुणविदू जिनो । 10
कतञ्चू कतवेदी च, तित्थे योजेति पाणिने’ ॥
- १६७ “सब्बञ्चुतेन जाणेन, तुलयित्वा दयासयो ।
देसेति पवर धम्म, अनन्तगुणसञ्चयो ॥
- १६८ “स कदाचि महावीरो, अनन्तजिनससरि’ ।
देसेति मधुर धम्म, चतुसञ्चूपसञ्चित ॥ 15
- १६९ “सुत्वान त धम्मवर, आदिमज्झन्तसोभण ।
पाणसतसहस्सान, धम्माभिसमयो अहु ॥
- १७० “निन्नादिता तदा भूमि, गज्जिसु च पयोधरा ।
साधुकाय पवत्तिषु, देवब्रह्मनरासुरा ॥
- १७१ ‘अहो कारुणिको सत्था, अहो सद्धम्मदेसना । 20 B 15
अहो भवसमुद्दमिह, निमुग्गे उद्धरी जिनो’ ॥
- १७२ “एव पवेदजातेसु^३, सनरामरब्रह्मसु ।
कुलप्पसादकानग, सावक वण्णयी जिनो ॥
- १७३ “तदाह हसवनिय, जातो मच्चकुले अहु ।
पासादिको दस्सनियो, पट्टतधनधञ्जवा ॥ 25

१ पाणिनो — सी० स्या०, रो० । २ अनतजनससदि — सी० अनतजनत सुधी
— स्या० अनतजनतसरी — रो० । ३ सवेगजातेसु — सी०, स्या० ।

- १७४ “हमागममुपेच्चाह, वट्ठ्वा त तथागत ।
सुणित्वा मधुर धम्म, कार कत्वा च तादिनो ॥
- १७५ “निपच्च पादमलेह, इम वचनमब्रवि ।
कुत्तप्पसादकानग्गो, यो^१ नया सन्थुतो^२ मुने ॥
- 5 १७६ “तादिसो^३ होमह वीर^४, बुद्धसेटुस्स सामने ।
तदा महाकारुणिको, सिञ्च तो वा मतेन म ॥
- १७७ “आह म ‘पुत्त उत्तिट्ठ, लच्छसे त मनोरथ ।
कथ नाम जिने कार, कत्वान विफलो सिया ॥
- १७८ ‘सतसहस्मितो कप्पे, ओक्काककुत्तसम्भवा ।
10 गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- १७९ ‘तस्स वम्मेषु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मित्तो ।
उदायि नाम नामेन, हेस्सति सत्थु मावको^५ ॥
- १८० “त सुत्वा मुदितो हुत्वा, यावजीव तदा जिन ।
मेत्तचित्तो परिचरि, पच्चयेहि विनायक ॥
- 15 १८१ “तेन कम्मविपाकेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तार्वतिसमगच्छह ॥
- १८२ “पच्छिमे च भवे दानि, रम्मे कपिलवत्थवे^६ ।
जातो महामच्चकुले, सुद्धोदनमहीपते^७ ॥
- १८३ “नदा अजायि मिद्धत्थो, रम्मे लुम्बिनिकानने ।
20 हिनाय सब्बलोकस्स, सुखाय च नरामभो ॥
- B 158 १८४ “तदहेव अह जातो, सह तेनेव वड्ढितो ।
पियो सहायो दयितो^८, वियत्तो^९ नीतिकोविदो ॥
- १८५ “एकूनतिसो वयसा, निक्खमित्वा अगारतो ।
छब्बस्स^{१०} वीतिनामेत्वा^{११}, आसि बद्धो विनायको ॥
- 25 १८६ “जेत्वा ससेनक मार, खेपयित्वान आसवे ।
भवणव तरित्वान, बुद्धो आसि सदेवके ॥

१-१ यो तव सासने - स्या० । २-२ तादिसोह महावीर - स्या० । ३ कापिल वत्थवे - सी० स्या० । ४ सुद्धोदनो महीपति - स्या० । ५ दयिको - स्या० । ६ विस्सट्ठो - स्या० । ७-७ निक्खन्तो पबजित्थ सो - सी० स्या० । ८-८ छब्बस्सानि विनामेत्वा - स्या० ।

- १८७ “इसिद्धय गमित्वान^१, विनेत्वा पञ्चवग्गिये ।
ततो विनेसि भगवा, गन्त्वा गन्त्वा तहि नहि ॥
- १८८ “वेनेय्ये विनयन्तो सो सङ्गहन्तो सदेवक ।
उपेच्च मगधे^२ गिरि^३, विहरित्थ तदा जिनो ॥
- १८९ “तदा सुद्धोदननाह, भमिपालेन पेमितो ।
गन्त्वा दिस्वा दमबल, पब्बजित्त्वारहा अहु^४ ॥
- १९० “तदा महेसि याचित्वा, पापयि कपिलव्हय ।
नतो पुराह गन्त्वान, पसादेसि महाकुल ॥
- १९१ “जिनो तस्मि गुणे तुट्ठो, म^५ महापरिसाय सो^६ ।
कुलप्पसादकानग, पञ्जापेसि विनायको ॥
- १९२ “किलेमा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनामवो ॥
- १९३ “स्वागत वत मे आमि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- १९४ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सामन” ॥
- इत्थ सुद आयस्मा काळुदायित्थेरो इमा गाथायो
अभामित्था ति ।

5

10

15

७ अभयत्थेरअपदान

- १९५ “पदुमत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मेषु चक्खुमा^१ ।
इतो सतसहस्सम्हि, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥
- १९६ “सरणागमने किञ्चि^२, निवसेसि तथागतो ।
किञ्चि सीले निवसेसि दसकम्मपथुत्तमे ॥
- १९७ “देति कस्सचि सो वीरो, सामञ्जाफलमुत्तम ।
समापत्ती तथा अट्ठ, तिस्सो विज्जा पवच्छति ॥
- १९८ “छलभिञ्जामु योजेसि, किञ्चि सत्त नरुत्तमो ।
देति कस्सचि नाथो सो, चतस्सो पटिसम्भिदा ॥
- १९९ “बोधनेय्य पज दिस्वा, असङ्खेय्य^५ पि योजन^६ ।
खणेन उपगन्त्वान, विनेति नरसाग्धि ॥

B 15

20

25

१ पतन गत्वा - स्या० । २ - २ मगधगिरि - सी० मङ्गलगिरि - रो० ।
३ अहु - स्या० । ४ - ४ ममाह पुरिसासभो - स्या० रो० । ५ पारगू - स्या० ।
६ कञ्चि - सी० केचि - स्या० । ७ पवेच्छति - सी० स्या० । ८ - ८ असङ्ख्ये
पि योजने - सी० स्या० रो० ।

- २०० “तदाह हसवतिय, अहोसि ब्राह्मणत्रजो ।
पारगू मब्बवदान, वेय्याकरणसम्मतो ॥
- २०१ “निरुत्तिया च कुसलो, निघण्डुम्हि^१ विसारदो ।
पदको केटुभविद्, छन्दोविचित्तिकोविदो^२ ॥
- 5 २०२ “जङ्घाविहार विचर, हसाराममुपेच्चह ।
अद्दस वरद^३ सेट्ट, महाजनपुरक्खत ॥
- २०३ “देसेन्त विरज धम्म, पच्चनीकमती अह ।
उपेत्वा तस्स कत्याण^४, सुत्वान विमल^५ अह^६ ॥
- २०४ “व्याहत पुनरुत्त वा, अपत्थ वा निरत्थक ।
10 नाद्दस तस्स मुनिनो, नत्तो पब्बजितो अह ॥
- २०५ “नचिरेनेव कालेन, सब्बसत्तविसारदो^७ ।
निपुणो बुद्धवचने, अहोसि गुणिसम्मतो^८ ॥
- २०६ “तदा चतस्सो गाथायो, गन्थयित्वा सुव्यञ्जना ।
सन्थवित्वा तिलोकग, देसयिस्स दिने दिने ॥
- 15 २०७ “विरत्तोसि महावीरो^९, ससारे सभये वस ।
करुणाय न निब्बायि, ततो कारुणिको मुनि ॥
- २०८ “पुथुज्जनो वयो सन्नो^{१०}, न किलेसवसो अहु ।
सम्पजानो सतियुत्तो, तस्मा एसो अचित्तियो ॥
- B 160 २०९ “दुब्बतानि किलेमानि, यस्सासयगतानि मे ।
20 आणग्गिपरिदड्डानि, न खीयिंसु तमब्भुत^{११} ॥
- २१० “यो सब्बलोकस्स गरु, लोको^{१२} यस्स तथा गरु ।
तथापि लोकाचरियो, लोको तस्सानुवत्तको ॥
- २११ “एवमादीहि सम्बुद्ध, कित्तय^{१३} धम्मदेसन ।
यावजीर्व करित्वान, गतो सग्ग ततो चुतो ॥

१ निघण्डुम्हि - सी०, निघण्डे च - स्या० । २ छन्दोविचित्तिकोविदो - स्या० ।
३ वरद - सी० रो० पवर - स्या० । ४ वाक्यानि - सी० स्या० रो० । ५-५
विमलानह - सी० स्या०, रो० । ६ सब्बत्थापि विसारदो - स्या० । ७ निपुणे - स्या० ।
८ गणिसम्मतो - सी०, स्या० । ९ महावीर - सी० । १० सत्तो - स्या० । ११ तदब्भुत -
सी०, स्या० । १२ लोके - स्या० । १३ कित्तयि - स्या० ।

- २१२ “सतसहस्मितो कप्पे, य बुद्धमभिकित्तयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, कित्तनाय इद फल ॥
- २१३ “दवलोके महारज्ज^१, पादेसि कञ्चनग्घिय^१ ।
चक्कवत्ती महारज्ज, बहुसानुभवि अह ॥
- २१४ “दुवे भवे पजायामि, देवत्ते अय मानुसे । 5
अञ्ज गति न जानामि, कित्तनाय इद फल ॥
- २१५ “दुवे कुले पजायामि, खत्तिये अथ ब्राह्मणे ।
नीचे कुले न जायामि^२, कित्तनाय इद फल ॥
- २१६ “पच्छिम च भवे दानि, गिरिब्बजपुरुत्तमे ।
रञ्जोह बिम्बिसारस्स, पुत्तो नामेन चाभयो ॥ 10
- २१७ “पापमित्तवस गत्वा, निगण्ठेन विमोहितो^३ ।
पेसितो नाटपुत्तेन, बुद्धसट्ठमुपेच्चह ॥
- २१८ “पुच्छित्वा निपुण पञ्च, सुत्वा व्याकरणुत्तम ।
पब्बजित्वान नचिर, अरहत्तमपापुणि ॥
- २१९ “कित्तयित्वा जिनवर, कित्तितो होमि सब्बदा । 15
सुगधदेहवदनो, आसि सुखसमप्पितो ॥
- २२० “तिक्खहामलहुपञ्जो^४, महापञ्जो तथेवह ।
विचित्तपटिभानो च, तस्स कम्मस्स वाहसा ॥
- २२१ “अभित्थवित्वा पदुमुत्तराह^५, पसन्नचित्तो असम सयम्भु ।
न गच्छि कप्पानि अपायभमि, सत सहस्सानि बलेन^६ तस्स ॥ 20
- २२२ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ B 161
- २२३ “स्वागत वत मे आसि प० कत बुद्धस्स सासन ॥
- २२४ “पटिसम्भिदा चतस्सो प० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा अभयो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति । 25

१-१ रज्ज पादेसि कचय - सी० ० दिवानुभोसह तदा - स्या० । २ जानामि -
स्या० । ३ समोहितो - स्या० । ४ तिक्खहासुलहुपञ्जो - सी० ० लहुप्पञ्जो - स्या० ।
५ पदुमुत्तराह - सी० । ६ फलेन - सी०, स्या० ।

८ लोमसकङ्गियत्थेरअपदान^१

- २२५ “इमम्हि भद्दके कप्पे, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तन, उप्पज्जि वदत वरो ॥
- २२६ “तदाह चन्दनो चैव, पब्बजित्वान सासने ।
आपाणकोटिक^२ धम्म^३, पूरयित्वान सासने ॥
- 5 २२७ “ततो चुना सन्तुमित, उपपन्ना उभो मय ।
नत्थ दिब्बेहि नच्चेहि, गीतहि वादितेहि च ॥
- २२८ “रूपादिदसहङ्गेहि, अभिभोत्वान सेसके ।
यावनायु वमित्वान, अनुभोत्वा महामुख ॥
- 10 २२९ “ततो चवित्वा त्तिदस, चन्दनो उपपज्जय ।
अह कपिलवत्थुस्मि, अजायि^४ माकियत्रजो ॥
- २३० “यदा उदायित्थेरेन, अज्जिद्धो लोकनायको ।
अनुकम्पय सक्क्यान, उपेसि कपिलव्हय ॥
- २३१ “तदातिमानिनो सक्क्या, न बुद्धस्स गुणञ्जुनो ।
पणमन्ति न सम्बुद्ध, जानिथद्धा अनादरा ॥
- 15 २३२ “तेस सङ्कप्पमञ्जाय, आकास चङ्खमी जिनो ।
पज्जुन्नो विय वस्सित्थ, पज्जलित्थ यथा मिक्खी ॥
- २३३ “दस्सत्वा रूपमतुल, पुन अन्तरधायथ ।
एको पि हुत्वा बहुधा, अहोसि पुनरकको ॥
- B 162 २३४ “अन्धकार पकास च, दस्सयित्वा अनेकधा ।
20 पाटिहेर^५ कगित्वान, विनयी जातके मुनि ॥
- २३५ “चातुद्दीपो महामेघो, तावदेव^६ पवस्सय^७ ।
तदा हि जातक बुद्धो, वेस्सन्नरम्मदेसयि ॥
- २३६ “तदा ते खत्तिया मब्बे, निहन्त्वा जातिज मद ।
उपेस् सरण बुद्ध, आह सुद्धोदनो तदा ॥

१ लोमसत्तियत्थेर ० - स्या० । २-२ आपाणकोटिय कम्म - स्या० । ३ अहोसि - सी० । ४ पाटिहीर - सी० । ५-५ तावदे सम्पवस्सथ - सी० ।

- २३७ 'इद ततिय तव मुरिपञ्जा,
पादानि व दामि समन्तचक्खु ।
यदाभिजातो पथवी^१ पक्कम्पयी
यदा न त नज्जहि जम्बुद्धाया' ॥
- २३८ "तदा बुद्धानुभाव त दिस्वा विम्हितमानसो । 5
पब्बजित्वान नत्थेव, निर्वासि मातृपूजको ॥
- २३९ "चन्दनो देवपुत्तो म, उपग त्वानुपुच्छथ^२ ।
भद्देकरत्तस्स तदा, मज्जेपवित्थार नय ॥
- २४० "चोदितोह तदा तेन, उपच्च नग्गनायक ।
भद्देकरत्त सुत्वान, सविग्गो वनमामको ॥ 10
- २४१ "तदा मातरमपुच्छि, वने वच्छामि एक्को ।
सुखुमालो ति मे माता, वारयी^३ त^३ तदा वच ॥
- २४२ "कास^४ कुस गोटकिल, उसीर मुञ्जपब्बज^५ ।
उरसा पनुदिस्सामि, विवेरमनुब्रूहय ॥
- २४३ "तदा वन पविट्ठोह, सरित्वा जिनसासन । 15
भद्देकरत्तओवाद, अरहत्तमपापुणि ॥
- २४४ 'अतीत नान्वागमेय्य, नप्पटिक्ख^६ अनागत ।
यदतीत पहीन त, अपत्त च अनागत ॥
- २४५ 'पच्चप्पन्न च यो गम्भ, तत्थ तत्थ विपस्मनि ।
असहीर असकुप्प, त विद्धा मनुब्रूहये ॥ 20
- २४६ 'अज्जेव किच्चमातप्प, को जञ्जा मरण मुवे ।
न हि नो सज्जर तेन, महासेनेन मच्चुना ॥
- २४७ 'एवविहारि आतापि, अहोरत्तमतदित । B 163
त वे भद्देकरत्तो ति, मन्नो आचिक्खते मुनि' ॥
- २४८ "किलेसा ज्ञापिता मत्थ पे० विहरामि अनासवो ॥ 25
- २४९ "स्वागत वन मे आसि पे० कन बुद्धस्स सासन ॥
- २५० "पटिक्खभिन्दा चनस्सो पे० ग्त बुद्धस्स सासन" ॥

१ पठवि - सी० पठवी - स्या० । २ उपगन्त्वा अपुच्छय - स्या० । ३-३
वारयि ते - स्या० रा० । ४ दब्ब - सी० रो० सब्ब - स्या० । ५ मुञ्जबब्बज -
सी० रो० । ६ नप्पटक्खे - स्या० । ७-७ विद्धा अनुब्रूहये - स्या० ।

इत्थ सुद आयस्मा लोमसकङ्गियो^१ थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ वनवच्छत्थेरअपदान

- २५१ “इमम्हि भद्दके कप्पे, ब्रह्मबधु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदत वरो ॥
- 5 २५२ “तदाह पब्बजित्वान, तस्स बुद्धस्स सासने ।
यावजीव चरित्वान, ब्रह्मचार^२ नतो चुतो ॥
- २५३ “तेन कम्मेन सुकतेन चेतनापणिधीहि च ।
जह्तिवा मानुस देह, तार्वनिसमगच्छह ॥
- 10 २५४ “ततो चुतो अरञ्जाम्हि, वपोतो प्रासह तहि ।
वसते गुणयम्पन्नो, भिक्खु ज्ञानरतो सदा ॥
- २५५ “मेत्तचित्तो कारुणिको, सदा पमुदिताननो ।
उपेक्खको महावीरो, अप्पमञ्जासु कोविदो ॥
- २५६ “विनीवरणसङ्कप्पे, सब्बसत्तहितासये ।
विमट्ठो^३ नचिरेनासि, तस्मि सुगतसावके ॥
- 15 २५७ “उपेच्च पादमलम्हि निसिन्नस्स तदास्समे ।
कदाचि सामिस^४ देति, धम्म दसेसि चेकदा ॥
- २५८ “तदा विपुलपेमेन, उपामित्वा जिनत्रज ।
ततो चुतो गतो सगग, पवासो^५ सघर यया ॥
- B 164 २५९ “मग्गा चुतो मन्स्सेसु, निब्बत्तो पुञ्जकम्मुना ।
20 अगार छड्डयित्वान, पन्वजि बहुसो अह ॥
- २६० “समणो तापसो विप्पो^६, परिब्बाजो तथेवह ।
हुत्वा वसि अरञ्जाम्हि, अनेकसतसो^७ अह ॥
- २६१ “पच्छिमे च भवे दानि, रम्मे कपिलवत्थवे ।
वच्छगोत्तो दिजो तस्स, जायाय अहमोक्कमि ॥

१ लोमसङ्गियो — स्या० । २ ब्रह्मचरिय — सी०, ब्रह्मचर — स्या० । ३ विस्सट्ठो — स्या० । ४ आमिस — स्या० । ५ पवासा — सी० । ६ दिजो — स्या० । ७ परिब्बाजो — म० । ८ अनेकसतयो — स्या० ।

- २६२ “मानु मे दोहलो आसि, तिरोकुच्छिगतस्स मे ।
जायमानसमीपमिह, वनवासाय निच्छयो ॥
- २६३ “ततो मे अजनी माता, रमणीये वनन्तर ।
गम्भतो निक्खमत म, कासायेन पटिग्गहु ॥
- २६४ “ततो कुमारो सिद्धत्थो, जातो सक्ककुलद्धजो । 5
तस्स मित्तो पियो आसि, सविसट्ठो सुमानियो ॥
- २६५ “मत्तसारेभिनिक्खते^१, ओहाय विपुल यस ।
अह पि पब्बजित्वान, हिमवन्तमुपागमि ॥
- २६६ “वनालय भावनीय, कस्सप वुत्तवादिक^२ ।
दिस्वा सुत्वा जिन्नुप्पाद, उपेसि नरसारथि ॥ 10
- २६७ “सो मे धम्ममदेससि सब्बत्थ सम्पकामय ।
ततोह पब्बजित्वान, वनमव पुनागम^३ ॥
- २६८ “तत्थाप्पमत्तो^४ विहर, छल्लभिञ्जा अपस्सयि^५ ।
अहो सुलद्धलाभोमिह, सुमित्तेनानुकम्पितो ॥
- २६९ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥ 15
- २७० “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- २७१ “पटिसम्भिदा चनस्सो पे० कत बुद्धस्स सामन” ॥
- इत्थ सुद आयस्मा वनवच्छो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

१० चूलसुगन्धत्थेरअपदान

- २७२ “इममिह भद्दके कप्पे, ब्रह्मबन्धु महायसो । 20 B 165
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदत वरो ॥
- २७३ “अनुब्यञ्जनसम्पन्नो, वार्त्तिसवरलक्खणो ।
व्यामप्पभापरिवुतो, रसिजालसमोत्थटो^६ ॥

१ सत्तसारेहि निक्खन्ते - स्या० । २ वुत्तपादक - सी० स्या० । ३ पुनागमि - सी० रो० पुनोक्कम - स्या० । ४ तत्थाप्पमत्तो - सी० स्या० । ५ अपस्सयि - स्या० । ६ रसिजालसमोगतो - स्या० ।

२७४ “ग्रस्मामेता यथा च दो, स्त्रियो^१ व पभङ्गरो ।
 निष्वापेता यथा मेघो, सागरो व गुणाकरो ॥

- २८७ “महाभिसक्कसङ्कासो, दोसब्बाधित्तिक्खिको ।
मल्लकत्तो यथा वेज्जो^१, दिट्ठिगण्डविपालको ॥
- २८८ “सो तदा लोकपज्जोतो, सनरामरसक्कतो ।
परिसासु नरादिच्चो, धम्म देसयते जिनो ॥
- २८९ “दान दत्त्वा महाभोगो, सीलन सुगतपगो । 5
भावनाय च निवृत्ताति, इच्छेवमनुसासय ॥
- २९० “देमन त महस्साद, आदिमज्झतसोभण ।
सुणन्ति परिसा सन्वा, अमत व महारस ॥
- २९१ “सुत्वा सुमधुर धम्म, पसन्नो जिनसासन ।
सुगत सरण गत्वा, यावजीव नमस्सह ॥ 10
- २९२ “मुनिनो गन्धकुटिया, ओपुञ्जेसि^२ नदा महि ।
चतुज्जातेन गन्धन, मामे अट्ट दिनेस्वह ॥
- २९३ “पणिधाय सुगन्धत्त^३, सरीरविस्सगन्धिनो^४ ।
तदा जिनो त्रियाकामि, सुगन्धतनुलाभित ॥
- २९४ ‘यो य गन्धकुटिभमि, गन्धेनोपुञ्जते सकि । 15
तन कम्मविपाकेन, उपपन्नो तहि तहि ॥
- २९५ ‘सुगन्धदेहो सब्बत्थ, भविस्सति अय नरो ।
गुणगन्धयुत्तो^५ हुत्वा, निब्बायिस्सतिनासवो’ ॥
- २९६ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानस देह, नावतिसमगच्छह ॥ 20
- २९७ “पच्छिमे च भवे दानि, जातो विप्पकुले अह ।
गम्भ^६ मे वसतो माता, देहेनासि सुगन्धिता ॥
- २९८ “यदा च मातुकुच्छिम्हा, निक्खमामि नदा पुसी^७ । B 167
सावत्थि सब्बगन्धेहि, वासिता विय वायथ ॥
- २९९ “पुप्फवस्स च सुरभि, दिव्वगन्ध मनोरम । 25
धृपानि च महग्धानि, उपवायिसु तावदे ॥

१ सैट्ठो - सी० स्या० । २ उब्बट्टेसि - स्या० । ३ सुगन्धन्त - स्या० ।

४ सरीरस्स विगन्धिनो - सी०, स्या० रो० । ५ गुणगन्धयुतो - सी० गुणगन्धायुतो - स्या० । ६ गम्भे - सी० । ७ सुगन्धिका - सी०, स्या० । ८ पुर - स्या० ।

- ३०० “देवा च मब्बगन्धेहि, धूपपुप्फहि त घर ।
वासयिसु सुगन्धेन, यस्मि जातो अह घरे ॥
- ३०१ “यदा च तरुणो भद्दो, पठमे योज्जने ठितो ।
तदा सेल^१ सपरिस, विनत्वा नरसारथि ॥
- ५ ३०२ “तहि सब्बेहि पग्गितो^२, सावत्थिपुरमागतो ।
नदा बुद्धानुभाव त, दिस्वा पब्बजितो अह ॥
- ३०३ “सील समाधिपञ्जा च, विमुत्ति च अनुत्तर ।
भावेत्वा चतुरो धम्मे पापुणि आसवक्खय ॥
- ३०४ “यदा पब्बजितो चाह, यदा च अरहा^३ अहु^४ ।
निब्बायिस्स यदा चाह, गन्धवस्सो तदा अहु ॥
- १० ३०५ “सरीरगन्धो च सदातिसेति^५ मे,
महारह चन्दनचम्पकुप्पल ।
तथेव ग^६वे इतरे च सब्बसो
पसय्ह वायामि ततो तहि^७ तहि ॥
- १५ ३०६ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
३०७ “म्वागत वत मे आसि प० कत बुद्धस्स सासन ॥
३०८ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा चूळसुगन्धो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

भद्वियवग्गो पञ्चपञ्जासमो

तस्सुद्धान

B 168 20

भद्वियो रवतो थेरो, महालाभी च सीवली ।
वङ्गीसो न दको चेव, काळुदायी तथाभयो ॥
लोमसो वनवच्छो च, सुगन्धो चेव^१ दसमो^२ ।
तीणि गाथासता तत्थ, सोळसा च तदुत्तरि ॥

१ सेस - स्या० । २ सहितो - सी० स्या० रो० । ३-३ अरह अह - स्या० ।
४ सेट्ठोतिसेति - स्या० । ५ यहि - स्या० । ६-६ दसमो कतो - सी०, स्या० ।

अथ वग्गुद्दान

कणिकारह्यो वग्गो, फलदो निणदायको ।
 रुच्चानो भद्दियो वग्गो, गाथायो गणिता चिसा^१ ॥
 नवगाथासतानीह^२, चतुरासीतियव च ।
 मपञ्जाम पञ्चसत, अपदाना पकासिता ॥
 सह उदानगाथाहि छसहस्सानि होन्निमा ।
 द्वसतानि च गाथान, अट्टारस तदुत्तरि* ॥

5

— ० —

१ विसा - स्या० । २ नवगाथासतानि च - स्या० । ३ उदानगाथाहि - सी०
 स्या० । * एत्थ एत्तावता बुद्धापदान च पच्चेकबुद्धापदान च थेरापदान च समत्तानी'
 ति - सी० स्या० पोत्यकेसु अधिको पाठो दिस्सति ।

५६ यसवग्गो^१

१ यस्तथेरअपदान

B. 169

- १ “महाममुद् ओगय्ह, भवन मे सुनिम्मित ।
सुनिम्मिता पोक्खरणी, चक्कवाकूपकूजिता ॥
- २ “मन्दारकेहि सञ्छन्ना, पदुमुप्पलकेहि च ।
नदी च सन्दते तत्थ, मुपतित्था मनोरग्मा ॥
- 5 ३ “मच्छकच्छपसञ्छन्ना, नानादिजसमोन्थटा ।
मय्स्कोञ्चाभिरुदा, कोकिलादीहि वग्गुहि ॥
- ४ “पाखेवता रविहसा, चक्कवाका नदीचरा ।
नित्तिरा साळिका चेत्थ, पावका जीवजीवका ॥
- ५ “हसाकोञ्चाभिनदिता कोमिया पिङ्गला^२ बहू ।
10 सत्तरतनसम्पन्ना, मणिमुत्तपवाळिका ॥
- ६ “सब्बे सोण्णमया रुक्खा, नानाखन्धसमेरिता ।
उज्जोतेन्ति दिवारत्ति, भवन सब्बकालिक ॥
- ७ “सट्ठितुरियसहस्सानि, साय पातो पवज्जरे ।
सोळसित्थिसहस्सानि, परिवारेन्ति म मदा ॥
- 15 ८ “अभिनिक्खम्म भवना, मुमध लोकरनायक ।
पसन्नचित्तो सुमनो, वन्दयिं त महायस ॥
- ९ “सम्बुद्ध अभिवादेत्वा, ससङ्घ त निमन्तयि ।
अधिवाससि सो धीरो, सुमेधो लोकनायको ॥
- १० “मम धम्मकथ कत्वा, उय्योजेसि महामुनि ।
20 सम्बुद्ध अभिवादेत्वा, भवन मे उपागमि ॥
- ११ “आमन्तयि परिजन, सब्बे सन्निपत्तु तदा ।
‘पुब्बण्हसमय बुद्धो, भवन आगमिस्सति’ ॥
- १२ ‘लाभा अम्ह मुलद्धा नो, ण वसाम तवन्तिके ।
मय पि बुद्धसेट्ठस्स, पूजयिम्साम सन्धुनो’ ॥

B 170

१ एत्थ स्या० पोत्थके अस्स वग्गस्स सब्बा गाथायो न दिस्सन्ति । २ पिङ्गली - सी० ।

- १३ “अन्न पान पट्टपेत्वा, काल आरोचयि भ्रह ।
वसीसनसहस्सेहि, उपेमि लोकनायकी ॥
- १४ “पञ्चवङ्गिकेहि तुरियेहि, पच्चुग्गममकासह ।
सब्बसोणमये पीठे, निसीदि पुग्गिसुत्तमो ॥
- १५ “उपरिच्छदन आसि, सब्बसोणमय नदा । 5
बीजनीयो पवायनि, भिक्खुसङ्घ अनुत्तर ॥
- १६ “पहतेनन्नपानेन, भिक्खुसङ्घ अत्तप्पयि ।
पच्चैकदुस्सयुगले, भिक्खुसङ्घस्सदासह ॥
- १७ “य वदेति सुमेधो सो, आहुतीन् पटिग्गहो ।
भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा इमा गाथा अभासथ ॥ 10
- १८ ‘यो म अन्नेन पानेन, सब्बे इमे च तप्पयि ।
तमह कित्तयिस्सामि सुणाय मम भासतो ॥
- १९ ‘अट्टारसे कप्पसने देवलोके रमिस्सति ।
सहस्सक्खत्तु राजाय, चक्कवत्ती भविस्सति ॥
- २० ‘उपगच्छति य यानि, देवत्त अथ मानुस । 15
सब्बसोणमय तस्स छदन वारयिरसति ॥
- २१ ‘तिसकप्पसहस्समिह ओक्काक्कुत्तसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्मति ॥
- २२ ‘तस्स धम्मेषु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मित्तो ।
सब्बासवे परिञ्जाय निब्बायिस्सतिनासवो ॥ 20
- २३ ‘भिक्खुसङ्घे निसीदित्वा, सीहनाद नदिस्सति’ ।
“चित्ते छत्त धारेन्ति, हेट्ठा छत्तमिह डग्गथ ॥
- २४ “सामञ्जा मे अनुत्त, किलेसा ज्ञापिता मया ।
मण्डपे ख्वमूले वा, सत्तासो मे न विज्जति ॥
- २५ “तिसकप्पसहस्समिह, य दानमददि तदा । 25
दुग्गतिं नाभिजानामि, सन्बदानस्सिद फल ॥
- २६ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्ब सम्हता ।
नागो व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवो ॥ B 171

- २७ “स्वागत वत म आसि, मम बुद्धस्स मन्तिक्के ।
निस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासन ॥
- २८ “पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्ज्जा सच्चिक्कना, कत बुद्धस्स सासन” ॥
- ५ इत्थ सुद आयस्मा यसो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।

२ नदीकस्सपत्थेरअपदान

- २९ “पटुमुत्तरस्स भगवतो, लोकजेट्ठस्स तादिनो ।
पिण्डचार चरन्तस्स, वारतो उत्तम यस ।
अभगफल गहत्वान, अदासि सत्थुनो अह ॥
- ३० “तेन कम्मेन देवि दो, लोकजेट्ठो नरासभो ।
सम्पत्तोमिह अचल ठान, हित्वा जयपराजय ॥
- ३१ “सतसहस्मितो कप्पे य फल अर्ददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, अग्गदानस्सिद फल ॥
- ३२ “किलसा झापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ३३ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ३४ “पटिमम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद आयस्मा नदीकस्सपो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

३ गयाकस्सपत्थेरअपदान

- ३५ “अजिनचम्मवत्थोह^१, खारिभारधरो तदा ।
खागिक हारयित्वान, कोल अहासि अस्सम ॥
- ३६ “भगवा नमिह समये, एको अदुनियो जिन्नो ।
ममस्सम उपागच्छि, जोतेन्तो सब्बकालिक ॥
- ३७ “सक चित्त पसादेत्वा, अभिवादेत्वान सुब्बत ।
उभो हत्थहि पग्गय्ह, कोल बुद्धस्सदासह ॥

१ अजिनवत्थ निवत्थोह — सी० ।

- ५१ “चतुन्नवुतितो ऋप्पे, य फल अददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, फलदानस्सिद फल ॥
- ५२ “किलसा ज्ञापिता मय्ह पे, विहरामि अनासवो ॥
- ५३ “स्वागत वत मे आसि पे कत बुद्धस्स सासन ॥
- 5 ५४ “पटिसम्भिदा चतस्सो प० न्न बुद्धस्स सामन” ॥
- इत्थ सुद आयस्मा वज्जीपुत्तो थेरो इमा गाथायो
अभामित्था नि ।

६ उत्तरत्थेरअपदान

- ५५ “सुमेधो नाम सम्बुद्धो, वात्तिसवरलक्खणो ।
विवकफामो भगवा, हिमवन्तमपागमि ॥
- 10 ५६ “अज्झोगाहेत्वा हिमवन्त, अग्गो कारुणिको मुनि ।
पल्लङ्क आभुजित्वान, निसीदि पुरिसुत्तमो ॥
- B 174 ५७ “विज्जाधरो तदा आसि, अन्तलिक्खचक्षो अह ।
तिसूल सुगत गय्ह, गच्छामि अम्बरे तदा ॥
- ५८ “पब्बतग्गे यथा अग्गि, पुण्णमायेव चन्दिमा ।
वन ओभासते बुद्धो, सालराजा व फुल्लितो ॥
- 15 ५९ “वनग्गा निक्खमित्वान, बुद्धरसीभिधावरे^१ ।
नळग्गिवण्णसङ्कासा^२, दिस्वा चित्त पसादयि ॥
- ६० “विचिन अद्दस पुप्फ, कणिकार देवगन्धिक ।
तीणि पुप्फानि आदाय, बुद्धसेट्ठमपूजयि ॥
- 20 ६१ “बुद्धस्म आनुभावेन, तीणि पुप्फानि मे तदा ।
उद्ध वण्टा अधोपत्ता, छाया कुब्बन्ति मत्थुनो ॥
- ६२ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देस, तावन्सिमगच्छह ॥
- ६३ “तत्थ मे सुकत व्यम्ह, कणिकारीति^३ जायति ।
25 सट्ठियोजनमुब्बेध निसयोजनवित्थत ॥

१ बुद्धरसीविधावरे - सी० । २ नळग्गिवनसङ्कास - सी० । ३ कणिकारोति - सी० ।

- ६४ "सहस्सकण्ड सतभेण्डु, वजालुह्गिनामय ।
मतसहस्मनियूहा^१, व्यम्हे पानुमविसु^२ मे ॥
- ६५ "सोणमया मणिमया, लोहिनङ्कमया पि च ।
फलिका पि च पल्लद्धा, येनिच्छका णदिच्छका ॥
- ६६ "महारह च मयन, तलिका विकतीयुत । 5
उद्धलोमि च एक त, बिम्बोहनसमायुत ॥
- ६७ "भवना निक्खमित्वान, चर तो दवचारिक ।
यया इच्छामि^३ गमन, दवमङ्घुपुक्खतो ॥
- ६८ "पुप्फस्स हेट्ठा निट्ठामि, उपग्निच्छदन मम । 10
समन्ता योजनसत, कणिकारेहि छादित ॥
- ६९ "सट्ठितुग्गिमहस्सानि मायपान उपट्ठु । B 175
परिवारेन्ति म निच्च, रत्तिदिवमनन्दिता ॥
- ७० "तत्थ नच्चेहि गीतेहि, नालेहि वादितेहि च ।
रमामि खिड्डारतिया, मोदामि कामकामह ॥
- ७१ "तत्थ भुत्वा पिवित्वा च, मोदामि तिढम तदा । 15
नारीगणेहि सहितो मोदामि व्यम्हमुत्तमे ॥
- ७२ "सतान पञ्चक्खत्तु च, दवरज्जमकारयि ।
सतान तीणिक्खत्तु च, चक्कवत्ती अहोसह ।
पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खिय ॥
- ७३ "भवे भवे ससरन्तो, महाभोग लभामह । 20
भोगे मे ऊनता नत्थि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ७४ "दुवे भवे समरामि, देवत्ते अथ मानुसे ।
अज्ज गति न जानामि बुद्धपूजायिद फल ॥
- ७५ "दुवे^४ कुले पजायामि^५, खत्तिये चापि ब्राह्मणे । 25
नीचे कुले न जायामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ७६ "हत्थियान अस्सयान, सिविक सदमानिक ।
लभामि सब्बमेवेन, बुद्धपूजायिद फल ॥

१ सतसहस्सानि ब्यूहानि - सी० । २ पानुरहसु - सी० । ३ गच्छामि - सी० ।

४-५ यत्थ पच्छा पजायामि - सी० ।

- ७७ “दासीगण दामगण, नारियो समलङ्कता ।
लभामि सबमेवेत बुद्धपूजायिद फल ॥
- ७८ “कोसेय्यकम्बलियानि, खोमरुप्पामिकानि च ।
लभामि सबमेवेत, बुद्धपूजायिद फल ॥
- 5 ७९ “नववत्थ नवफल, नवग्गस्सभोजन ।
लभामि सबमेवेत, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ८० “इम खाद इम भञ्ज, इमहि सयने सय ।
लभामि सबमेवेन बुद्धपूजायिद फल ॥
- ८१ “सब्बत्थ पूजितो होमि यसो अच्चुग्गतो मम ।
10 महापक्खो सदा होमि, अभञ्जपरिसो सदा ।
जातीन उत्तमो होमि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- 176 ८२ “सीत उण्ह न जानामि, परिळाहो न विज्जति ।
अथो चेतसिक दुक्ख, हृदये मे न विज्जति ॥
- ८३ “सुवण्णवण्णो हुत्वान, ससरामि भवाभवे ।
15 वेवण्णिय न जानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ८४ “देवलोका चवित्वान, सुक्कमलेन चोदितो ।
सावत्थिय पुरे जातो, महासालेसु अड्डके ॥
- ८५ “पञ्च कामगुणे हित्वा, पब्बजि अनगारिय ।
जातिया सत्तवम्सोह, अरहत्तमपापुणि ॥
- 20 ८६ “उपसम्पादयी बुद्धो, गुणमञ्जाय चक्खुमा ।
नरणो पूजनीयोह, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ८७ “दिब्बचक्खु विसुद्ध मे, समाधिकुसलो अह ।
अभिञ्जापारमिप्पत्तो, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ८८ “पटिसम्भिदा अनुप्पत्तो इद्धिपादेसु कोविदो ।
25 धम्मेषु पारमिप्पत्तो, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ८९ “तिसकप्पसहस्समिह, य बुद्धमभिपूजयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ९० “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनामवो ॥
- ९१ “स्वागत वत मे आसि प० कत बुद्धस्स सासन ॥

६२ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा उत्तरो थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

७ अपरउत्तरत्थेरअपदान

६३ “निव्वुते लोकनायम्हि, सिद्धत्थे लोकनायके ।

मम ज्ञाती समानेत्वा, धातुपूज अकासह ॥

5

६४ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, य धातुमभिपूजयि ।

दुग्गति नाभिजानामि, धातुपूजायिद फल ॥

६५ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥

B 177

६६ “स्वागत वन मे आसि प० कत बुद्धस्स सासन ॥

६७ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सामन” ॥

10

इत्थ सुद आयस्मा अपरउत्तरत्थेरो इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

८ भट्टजित्थेरअपदान

६८ “ओगय्ह य पोक्खरणि नानाकुञ्जरसेवित ।

उद्वगमि भिस तत्थ, घासहेतु अह तदा ॥

६९ “भगवा नम्हि समये, पदुमुत्तरसव्हयो ।

रत्तम्बरधरो बुद्धो, गच्छते अनिलञ्जसे ॥

15

१०० “धुनन्तो पसुकूलानि, सद् अस्सोसह तदा ।

उद्ध निज्झायमानोह अहस लोकनायक ॥

१०१ “तत्थेव ठितको स तो, आयाचि लोकनायक ।

मयु भिसेहि सहित, खीर सप्पि मुळालिक ॥

20

१०२ “पटिगण्हानु मे बुद्धो, अनुकम्पाय चक्खुमा ।

ततो कारुणिको सत्था, ओरोहित्वा महायसो ॥

१०३ “पटिगण्हि मम भिक्ख, अनुकम्पाय चक्खुमा ।

पटिगहेत्वा सम्बुद्धो, अका म अनुमोदन ॥

- १०४ 'मुग्धी होतु महापुञ्जा, गति तुय्ह समिञ्जतु ।
इमिना भिसदानन, लभस्सु विपुल सुख' ॥
- १०५ "इद वत्वान सम्बुद्धो, जलजुत्तमनामको ।
भिक्खमादाय सम्बुद्धो, आकासेनागमा जिनो ॥
- 5 १०६ "तनो भिस गहेत्वान, अगच्छि मम अस्सम ।
भिस ऋखे लग्गेत्वान, मम दान अनस्सरि ॥
- 178 १०७ "महावातो उट्टुह्तिवा, सञ्चालेसि वन तदा ।
आकासा अभिनादित्थ असनी च फली तदा ॥
- १०८ "ततो मे असनीपातो, मत्थके निपती तदा ।
10 सोह निसिन्नको स तो, तत्थ कालद्धतो अह ॥
- १०९ "पुञ्जक्रम्मेन सञ्जुत्तो, तुसित उपपज्जह ।
कळेवर मे पतिन, देवलोके रमामह ॥
- ११० "छल्लसोतिसहस्सानि, नागियो समलद्धता ।
साय पात उपट्टन्ति, भिमदानस्सिद फल ॥
- 15 १११ "मनुस्सयोनिमागन्त्वा, सुखितो होमह तदा ।
भोगे मे ऊनता नत्थि, भिसदानस्सिद फल ॥
- ११२ "अनुकम्पितको तेन, देवदेवेन तादिना ।
सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- ११३ "सतसहस्सिनो कप्पे, य भिस अददि तदा ।
20 दुग्गति नाभिजानामि, भिसदानस्सिद फल ॥
- ११४ "किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- ११५ "स्वागत वत मे आमि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ११६ "पटिमम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन" ॥
इत्थ सुद आयस्मा भद्दजित्थेरो इमा गाथायो
- 25 अभसित्था ति ।

६ सिवकत्थेरअपदान

- ११७ "एसनाय चरन्तस्म विपस्सिस्स महेसिनो ।
रित्तं पत्त दिस्वान, कुम्मास पूरयि अह ॥

- ११८ “एकनवुत्तितो कप्पे, य भिक्खमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, कुम्मामस्स इदं फल ॥
- ११९ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- १२० “स्वागतं वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥ B 179
- १२१ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥ 5
- इत्थं सुदं आयस्मा सिक्खत्थेरो इमा गाथायो
अभासित्था नि ।

१० उपवानत्थेरअपदान

- १२२ “पटुमुत्तरो नाम जिनो, सम्बवम्मानं पारगू ।
जलित्वा अग्निक्खं धो व, सम्बुद्धो पग्निव्बुतो ॥
- १२३ “महाजना समागम्मं पूजयित्वा तथागतं ।
चित्तं कत्वानं सुगतं, सरीरं अभिरापयु ॥ 10
- १२४ “सरीरकिञ्च कत्वानं, धातुं तत्थं समानयु ।
सदेवमनुस्सा सन्धे, बुद्धथपं अकसु ते ॥
- १२५ “पठमा कञ्चनमया, द्वितीया च मणिमया ।
तनिया रूपियमया, चतुर्थी फलिकामया ॥ 15
- १२६ “तत्थं पञ्चमिका चेव^१ लोहितङ्कमया अहु ।
छट्ठा मसारगल्लस्स सन्धे रतनमयूपग्नि ॥
- १२७ “जङ्घा मणिमया आसि, वेदिका रतनामया ।
सब्बसोणमयो थूपो, उद्धं योजनमुग्गतो ॥
- १२८ “देवा तत्थं समागन्त्वा एकतो मन्तयु तदा ।
‘मयं पि थपं कस्साम, लोकनाथस्स तादिनो ॥ 20
- १२९ ‘धातुं आवेणिका नत्थि सरीरं एकपिण्डितं ।
इमं हि बुद्धथपं हि, कस्सामं कञ्चुकं मयं ॥
- १३० “देवा सत्तहि रत्नेहि, अञ्जं वड्ढेसु योजनं ।
थूपो द्वियोजनुब्बेधो तिमिरं व्यपहन्ति सो ॥ 25

- १३१ “नागा तत्थ समागत्वा, एकतो मन्तयु तदा ।
‘मनुस्सा चेव देवा च, बुद्धथूप अकसु ते ॥
- 80 १३२ ‘मा नो पमत्ता अस्सुम्ह, अप्पमत्ता सदेवका ।
मय पि थप कस्साम, लोकनाथस्स तादिनो’ ॥
- 5 १३३ “इ दनील महानील, अथो जोनिरस मणि ।
एकतो सन्निपातत्वा, बुद्धथूप अच्चादयु ॥
- १३४ “सब्ब मणिमय आसि, यावता बुद्धचेतिय ।
तियोजनसमुम्ब, आलोककरण तदा ॥
- १३५ “गरुळा च समागत्वा, एकतो म तयु तदा ।
10 ‘मनुस्सा देवनागा च, बुद्धपूज अकसु ते ॥
- १३६ ‘मा नो पमत्ता अस्सुम्ह, अप्पमत्ता सदेवका ।
मय पि थप कस्साम, लोकनाथस्स तादिनो’ ॥
- १३७ “सब्ब मणिमय थूप, अकर ते च कञ्चुक ।
योजन ते पि वड्डेसु, आयत बुद्धचेतिय ॥
- 15 १३८ “चतुयोजनमुम्बेधो, बुद्धथूपो विरोचति ।
ओभासेति दिसा सब्बा, सतरसी व उग्गतो ॥
- १३९ “कुम्भण्डा च समागन्त्वा, एकतो मन्तयु तदा ।
‘मनुस्सा चेव देवा च, नागा च गरुळा तथा ॥
- १४० ‘पच्चेक बुद्धसेट्ठस्स, अकसु थूपमुत्तम ।
20 मा नो पमत्ता अस्सुम्ह अप्पमत्ता सदेवका ॥
- १४१ ‘मय पि थूप कस्साम, लोकनाथस्स तादिनो ।
रतनेहि छादेस्साम, आयत बुद्धचेतिय’ ॥
- १४२ “योजन ते पि वड्डेसु, आयत बुद्धचेतिय ।
पञ्चयोजनमुम्बेधो, थूपो ओभासते तदा ॥
- 25 १४३ “यक्खा तत्थ समागन्त्वा, एकतो मन्तयु तदा ।
‘मनुस्सा देवनागा च, गरुळा च कुम्भण्डका ॥
- १४४ ‘पच्चेक बुद्धसेट्ठस्स, अकसु थूपमुत्तम ।
मा नो पमत्ता अस्सुम्ह, अप्पमत्ता सदेवका ॥

- १४५ 'मय पि थूप कस्साम लोकनाथस्स तादिनो ।
फलिका छादयिस्साम, आयत बुद्धचेत्तिय ॥ B 18
- १४६ "योजन ते पि वड्डेसु, आयत बुद्धचेत्तिय ।
छयोजनिकमुब्बेधो, थूपो आभासते तदा ॥
- १४७ "गन्धब्बा च समागत्वा, एकनो मन्नयु तदा । 5
'मनुजा देवता नागा, कुम्भण्डा गरुडा' तथा ॥
- १४८ 'सब्बे अकसु बुद्धयूप मयमेत्थ अकारका ।
मय पि थप कस्साम लोकनाथस्स तादिनो ॥
- १४९ "वेदियो सत्त कत्वान, धज उत्त अकसु ते ।
सब्बसोणमय थप, गन्धब्बा कारयु तदा ॥ 10
- १५० "सत्तयोजनमुब्बेधो, थूपो ओभासते तदा ।
गत्तिन्दिवा न जायन्ति, आलोको होति सन्वद ॥
- १५१ "अभिभोन्ति न तस्साभा, चन्दसूरा सतारका ।
समन्ता योजनसते, पदीपो पि न पज्जलि ॥
- १५२ "तेन कालेन ये केचि, थूप पूजेन्ति मानुसा । 15
न ते थूप आरुहन्ति, अम्बरे उक्खिपन्ति ते ॥
- १५३ "देवेहि ठपितो यक्खो, अभिसम्मत्तनामको ।
धज वा पुप्फदाम् वा, अभिरोपेति उत्तरि ॥
- १५४ "न ते पस्सन्ति त यक्ख, दाम पस्सन्ति गच्छतो ।
एव पस्सित्वा गच्छन्ता, सब्बे गच्छन्ति सुगति ॥ 20
- १५५ "विरुद्धा ये पावचने, पसन्ना ये च सासने ।
पाटिहीर दट्ठुकामा, थूप पूजन्ति मानुसा ॥
- १५६ "नगरे हसवतिया, अहोसि भतको तदा ।
आमोदित जन दिस्वा एव चिन्नेसह तदा ॥
- १५७ 'उळारो भगवा नेसो, यस्स धातुघरे दिस । 25
इमा च जनता तुट्ठा, कार कुब्ब न तप्परे ॥
- १५८ 'अह पि कार कस्सामि, लोकनाथस्स तादिनो ।
तस्स धम्मेषु दायादो, भविस्सामि अनागते' ॥ B 11

- १५६ “सुधोत रजक्रेनाह, उत्तरेय्य पट मम ।
प्रेळग्गे आलग्गेत्वान, धज उविखपिमम्बरे ॥
- १६० “अभिसम्मनको गय्ह, अम्बरे हामि मे धज ।
वातेरित धज दिस्वा, भिय्यो हास जनेसह ॥
- 5 १६१ “तत्थ चित्त पसादेत्वा, समण उपसङ्गमि ।
त भिक्खु अभिवादेत्वा, विपाक पुच्छह धजे ॥
- १६२ “सो मे कथेसि आनन्दी, पीतिसञ्जनन मम ।
‘तस्स धजस्म विपाक, अनुभोस्ससि सब्बदा ॥
- १६३ ‘हत्थिअस्सरथापत्ती, सेना च चतुर्गङ्गिनी ।
10 परिवारेस्सन्ति त निच्च, धजदानस्सिद फल ॥
- १६४ ‘सुद्धितुरियसहस्सानि, भेरियो समलङ्कता ।
परिवारेस्सन्ति त निच्च, वजदानस्सिद फल ॥
- १६५ ‘छळसीतिसहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
विचित्तवत्थाभरणा, आमुक्कमणिकुण्डला ॥
- 15 १६६ ‘आळारपम्हा हसुत्ता सुसञ्जा’ तनुमज्झिमा ।
परिवारेस्सन्ति त निच्च, वजदानस्सिद फल ॥
- १६७ ‘तिसक्खसहस्सानि, देवल्लोके रमिस्ससि ।
असीतिक्खत्तु देविन्दो, देवरज्ज करिस्सति ॥
- १६८ ‘सहस्सक्खत्तु गजा च चक्खवत्ती भविस्सति ।
20 पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खिय ॥
- १६९ ‘कप्पमतसहस्समिह, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- १७० ‘देवल्लोका चवित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो ।
पुञ्जकम्मेन सञ्जुत्तो ब्रह्मबन्धु भविस्ससि ॥
- B 183 25 १७१ ‘असीतिकोटि छड्ढेत्वा, दासे कम्मकर बहू ।
गोतमस्स भगवतो, सासने पब्बजिस्ससि ॥
- १७२ ‘आराधयित्वा सम्बुद्ध, गोतम सक्कपुङ्गव ।
उपवानो ति नामेन, हस्ससि सत्थु सावको’ ॥

१७३ “सतसहस्से कत कम्म, फल दस्सेसि मे इध ।
मुमुत्तो सरवेगो व, किलेसे^१ ज्ञापयि^१ मम ॥

१७४ “चक्रवत्तिस्स सन्तस्स, चातुद्दीपिस्सरस्स मे ।
तीणि योजनानि सामन्ता, उस्सीयन्ति वजा सदा ॥

१७५ “सतसहस्सितो कप्पे, य कम्ममकरि नदा । 5
दुग्गतिं नाभिजानामि, धजदानस्मिद फल ॥

१७६ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह प० विहरामि अनासवो ॥

१७७ “स्वागत वन मे गासि प० कत बुद्धस्स सासन ॥

१७८ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० ऋत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद आयस्मा उपवानत्थेरो इमा गाथायो 10
अभासित्था नि ।

११ रट्टपालत्थेरअपदान

१७९ “पदुमुत्तरस्स भगवतो, लोकजेट्टस्स तादिनो ।
वरनागो मया दिन्नो, ईसादन्तो उरूब्भवा ॥

१८० “सेतच्छत्तोपसोभितो, सकप्पनो^२ सहत्थिपो ।
अग्घापेत्वान त सब्ब, सङ्खाराम अकारयि ॥ 15

१८१ “चतुपञ्चाससहस्सानि, पासादे कारयि अह ।
महोघदान^३ करित्वान, निय्यादेसि महेमिनो ॥

१८२ “अनुमोदि महावीरो, सयम्भू अग्गपुग्गलो । B 184
सब्बे जने हासयन्तो, देससि अमत पद ॥

१८३ “त मे बुद्धो वियाकासि, जलजुत्तमनामको । 20
भिक्षुसङ्घे निसीदित्वा, इमा गाथा अभासथ ॥

१८४ “चतुपञ्चाससहस्सानि, पासाद कारयी अय ।
कथयिस्सामि विपाक, सुणाथ मम भासतो ॥

१८५ “अट्टारससहस्सानि, कूटागारा भविस्सरे ।
व्यम्हत्तमम्हि निब्बत्ता, सब्बसोणमया च ते ॥ 25

१-१ किलेसा ज्ञापिता - सी० । २ सीदब्बता - पा० । ३ महोघञ्च - मी० ।

- १८६ 'पञ्जासक्खत्तु देविन्दो, दवरज्ज करिस्सति ।
अट्ठपञ्जासक्खत्तु च, चक्कवत्ती भविस्सति ॥
- १८७ 'कप्पसतसहस्सम्हि, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- 5 १८८ 'दवलोका चवित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो ।
अट्ठे कुले महाभोगे, निब्बत्तिस्सति तावदे ॥
- १८९ 'सो पच्छा पब्बजित्वान, सुक्कमूलेन चोदितो ।
रट्ठपालो ति नामेन, हेस्सति सत्थु सावको ॥
- १९० 'पधानपहित्तो सो, उपसन्नो निरूपधि ।
10 सव्वासवे परिञ्जाय, निब्बायिस्सतिनासवो' ॥
- १९१ "उट्ठाय अभिनिक्खम्म, जहिता भोगसम्पदा ।
खेळपिण्डेव भोगम्हि, पेम मय्ह न विज्जति ॥
- १९२ "विरिय मे धुरधोरय्ह, योगक्खेमाधिवाहन ।
धारेमि अन्तिम देह, सम्मामम्बुद्धसासने ॥
- 15 १९३ "किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवो ॥
- १९४ "स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- B 185 १९५ "पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन" ॥
- इत्थ सुद आयस्मा रट्ठपालो थेरो इमा गाथायो अभासित्था ति ।
यसवग्गो छपञ्जासमो ।

तस्सुद्धान

- यसो नदीकस्सपो च, गयाकिमिलवज्जनो ।
20 दुव उत्तरा भद्दजी, सिवको उपवाहनो ।
रट्ठपालो एकसत्त, गाथान पञ्चनवुत्ति ॥

थेरापदान समत्त

एत्तावता बुद्धापदान च पञ्चेकापदान च थेरापदान च समत्तानि

सुत्तपिटके खुहकनिकाये
थेरीअपदानं

थेरीअपदानपालि

१ सुमेधावग्गो

१ सुमेधाथेरीअपदान^१

अथ थेरिकापदानानि सुणाथ—

B 187

१ “भगवति कोणागमन, सङ्घारामम्हि नवनिवेसनम्हि^२ ।
सखियो तिस्सो^३ जनियो, विहारदान अदासिम्ह^४ ॥

२ “दसक्खत्तु सतक्खत्तु, दससतक्खत्तु मतान^५ च सतक्खत्तु^६ ।
देवेसु उपपज्जिम्ह, को वादो मानुसे भवे ॥

३ “देवे^७ महिद्धिका अहुम्ह, मानुसक्खि को वादो ।
सत्तरतनमहेसी^८, इत्थिरतन अह भवि^९ ॥

5

४ “इध^{१०} सञ्चितकुसला^{११}, सुसमिद्धकुलप्पजा ।
धनञ्जानी च खेमा च, अह पि च तयो जना ॥

५ “आराम मुक्त कत्वा, सन्भावयवमण्डित ।
बुद्धप्पमुखसङ्घस्स, निय्यादेत्वा समोदिता^{१२} ॥

10

६ “यत्थ यत्थूपपज्जामि, तस्स कम्मस्स वाहमा ।
देवेसु अगगत पत्ता, मनुस्सेसु तयेव च ॥

B 188

१ सुमेधापदान — सी० पठम सुमेधाथेरियापदान — स्या० । २ निवेसम्हि — स्या० । ३ तीणि — रो० । ४ अदम्हसे — स्या० । ५ — ५ सतानि च सत्तक्खत्तु — सी० । ६ देवेसु — सी० स्या० । ७ हुत्वा — स्या० । ८ सत्तरतनस्स महेसी — सी०, रो० । ९ आसि — सी० । १०-१० तत्थ सञ्चित कुसल — स्या० । ११ पमोदिता — स्या० ।

- ७ “इमस्मियेव कप्पम्हि, ब्रह्मवधु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन^१, उप्पज्जि वदत वरा ॥
- ८ “उपट्ठाको महेसिस्स, तदा आसि नरिस्सरो ।
कासिगजा किंकी नाम, बाराणसिपुरत्तमे ॥
- ५ ९ “तस्सासु सत्त धीतरो, राजकञ्जा सुखेयिता^२ ।
बुद्धोपट्ठाननिरता, ब्रह्मचरिय चरिसु ता ॥
- १० “तास सहायिका हुत्वा, सीलेसु सुममाहिना ।
दत्वा दानानि सक्कच्च, अगारेव वत^३ चरि ॥
- ११ “तेन कम्मेन सुकतन, चेतनापणिधीहि च ।
१० जहित्वा मानुस देह, तारतिसूपगा ग्रह ॥
- १२ “ततो चुता याममग^४, ततोह तुसित गता ।
ततो च निम्मानरति, वसवत्तिपुर ततो^५ ॥
- १३ “यत्थ यत्थूपपज्जामि, पुञ्जकम्मममोहिता^६ ।
तत्थ तत्थेव राजून, महेसित्तमकारयि ॥
- १४ “ततो चुना मनुस्सत्ते, राजून चक्कवत्तिन ।
१५ मण्डलीन च राजून, महसित्तमकारयि ॥
- १५ “मम्पत्तिमनुभोत्वान, देवेसु मानुसेसु च ।
सब्बत्थ सुखिता हुत्वा, नेकजातीसु ससरि ॥
- १६ “सो हेतु च सो पभवो, तम्मूल सासने खम ।
२० पठम त समोधान, न धम्मरनाय निब्बान^७ ॥
- १७ “फिलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सन्वे समूहता ।
नागीव बधन छेत्वा, विहरामि अनासवा ॥
- १८ “स्वागत वत मे आसि, मम बुद्धस्स^८ सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासन ॥

१ नामेन - सी० स्या० । २ सुखे ठिता - स्या० । ३ वत्त - स्या० ।
४ यामासग - स्या० । ५ गता - स्या० । ६ पुञ्जकम्मसमाहिता - सी० स्या० ।
७-७ तम्मूल सा च सासने खन्ति - सी० रो० । ८ निब्बुत - स्या० । ९ बुद्धसेट्ठस्स -
सी०, स्या० ।

१९ “पटिसम्भदा चनस्सो, विमोवखा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्जा सच्छिकता, कन बुद्धस्स सासन” ॥

B 189

इत्थ सुद सुमेधा^१ भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

२ मेखलादायिकाथेरीअपदान

२० “सिद्धत्यस्स भगवतो, थूपकारापिका^३ ग्रहु^३ ।
मेखलिका मया दिन्ना, नवकम्माय^४ सत्थुनो ॥

5

२१ “निट्ठिने च महात्थे, मेखल पुनदासह ।
लोकनाथस्स मुनिनो, पसन्ना सेहि पाणिभि ॥

२२ “चतुन्नवुत्तितो कप्पे, य^५ मेखलमद^६ तदा ।
दुग्गणि नाभिजानामि, थपकाररिसद फल ॥

२३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥ 10

२४ “स्वागत वन मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

२५ “पटिसम्भदा चनस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद मेखलादायिका भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

३ मण्डपदायिकाथेरीअपदान

२६ “कोणागमनबुद्धस्स, मण्डपो कारितो मया ।
धुव^७ तिचीवरदासि^८, बुद्धस्स लोकबन्धुनो ॥

15

२७ “य य जनपद यामि, निगम राजधानियो ।
सब्बत्थ पूजितो होमि, पुञ्जकम्मस्सिद फल ॥

२८ “किलसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥

२९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

20 B 190

३० “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद मण्डपदायिका भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१ आयस्मा सुमेधा - स्या० एवमुपरि पि । २ खेमादायिकाअपदान - म० मेखलादायिकाथेरिया० - स्या० । ३-३ थूपकारमकासह - स्या० । ४ नवकम्मस्स - स्या० । ५-५ मेखल अददि - स्या० । ६-६ थूपञ्च पवरमद - स्या०, धुवञ्च चीवर अद - रो० । ७ पूजिता - सी० स्या० ।

४ मङ्गलमनत्थाथेरीअपदान^१

- ३१ “त्रिपस्मिस्स^२ भगवतो, लोकजेदुस्स तादिनो ।
रथिय पटिपन्नस्स, तारयन्तस्म पाणिनो ॥
- ३२ “घग्गतो निक्खमित्वान, अवकुञ्जा निपज्जह ।
अनुकम्पको लोकनाथो सिरसि^३ अक्कमी मम^४ ॥
- ५ ३३ “अक्कमित्वान सिरसि, अगमा लोकनायको ।
तेन चित्तप्पसादेन, तुसित अगमामह^५ ॥
- ३४ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनामवा ॥
- ३५ “स्त्रागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ३६ “पटिसम्भिदा चनस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- १० इत्थ सुद मङ्गलमनत्था भिक्खुनी इमा गाथायो अभसित्था ति ।

५ नल्लमालिकाथेरीअपदान

- ३७ “च दभागानदीतीरे, अहोसि किन्नरी तदा ।
अद्दस विरज बुद्ध, सयम्भु अपगजित ॥
- ३८ “पसन्नचित्ता सुमना, वेदजाता कनञ्जली ।
नल्लमाल गहेत्वान, सयम्भु अभिपूजयि ॥
- १५ ३९ “तेन कम्मेन सुकतन, चेतनापणिधीहि^६ च ।
जहित्वा किन्नरीदेह^७, अगच्छि^८ तदस गति^९ ॥
- ४० “छत्तिसदेवगजून, महेसित्तमकारयि ।
दसन्न चक्कवत्तीन, महेसित्तमकारयि ।
मवेजत्वान^१ मे चित्त^१, पब्बजि अनगारिय ॥
- २० ४१ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्ब समूहता ।
सब्बामवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥

१ सङ्कमनदायरिया ० - स्या० । २ कोण्डञ्जस्स - स्या०, रो० ।
३ लोकजेदु - स्या० । ४ सीसते - सी० । ५ तदा - स्या०, रो० ।
६ उपपज्जह - सी० । ७ सङ्कमनदा - स्या० । ८ - द सी० पोत्थके नत्थि ।
९ गण - स्या० रो० । १०-१० सवेजयित्वा मे चित्त - सी०, वेदयित्वा कुसल - स्या०,
सवेदयित्वा कुसल - रो० ।

- ४२ “चतुन्नवुनितो कप्पे, य पुप्फमभिपूजयि ।
दुग्गति नाभिजानामि, पुप्फपूजायिद^१ फल ॥
- ४३ “किलेसा झापिता मय्ह पे, विहरामि अनासवा ॥
- ४४ “स्वागत वन मे आसि पे, कत बुद्धस्स सासन ॥
- ४५ “पटिसम्भदा चतस्मो पे, कन बुद्धस्स सासन” ॥ 5
- इत्थ मुद नल्लभालिका थेरी इमा गाथायो अभामित्था नि ।

६ एकपिण्डपातदायिकाथेरीअपदान

- ४६ “नगरे उन्नुमनिया, वधुना नाम खत्तियो ।
नस्स^२ रञ्जो अहु^३ भरिया, एकज्झ^४ चाग्यामह^५ ॥
- ४७ “रहोगता निसीदित्वा, एव चिन्तेसह नदा ।
‘आदाय गमनीय हि, कुमल नत्थि मे कन ॥ 10
- ४८ ‘महाभिताप कटुक, घोररूप सुदारुण ।
निरय नून गच्छामि, एत्थ मे नत्थि ससयो’ ॥
- ४९ “राजान उपसङ्कम्म”, इद वचनमब्रवि ।
‘एक मे समण देहि, भोजयिस्सामि खत्तिय’ ॥
- ५० “अदासि मे महाराजा, समण भावितिन्द्रिय । 15
तस्स पत्त गहेत्वान, परमच्चेन पूरयि^६ ॥
- ५१ “पूरयित्वा परमन्न, गन्धालेप अकासह । B 192
जालेन पिदहित्वान^७, वत्थयुगेन^८ छादयि ॥
- ५२ “आरम्मण मम^९ एत, सरामि यावजीविह^{१०} ।
तत्थ चित्त पसादेत्वा, तावतिसमगच्छह ॥ 20
- ५३ “तिसान देवराजून, महेसित्तमकारयि ।
मनसा पत्थित मय्ह, निब्बत्तति यथिच्छित्त^{१२} ॥

१ बुद्धपूजायिद - स्या० । २ यस्स - सी० । ३ अह - स्या० । ४-४ एकच्च
वादयामह - स्या० रो० । ५ उपगन्त्वान - स्या० । ६ तप्पयि - स्या० रो० ।
७ पूजयित्वा - स्या० । ८ सहस्सग्वनकव - सी० । ९ पीतचोलेन - स्या०, महानेलन
- रो० । १० मम - सी० स्या० । ११ यावजीवित - सी० स्या० । १२ यथिच्छक -
स्या०, यदिच्छक - रो० ।

- ५४ “वीसान चक्कवत्तीन, महेसित्तमकारयि ।
ओचितत्ता^१ व हुत्वान, ससरामि भवेस्वह^२ ॥
- ५५ “सब्बबन्धनमुत्ताह, अपेता मे उपादिका ।
सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- ५६ “एकनवुत्तितो कप्पे, य दानमददि तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पिण्डपातस्सिद फल ॥
- ५७ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- ५८ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ५९ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- १० इत्थ सुद एकपिण्डपातदायिका भिक्खुनी इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

७ कटच्छुभिक्षादायिकाथेरीअपदान

- ६० “पिण्डचार चरन्तस्स, तिस्सनामस्स सत्थुनो ।
कटच्छुभिक्ष पग्गय्ह, बुद्धसेट्ठस्स दासह ॥
- ६१ “पटिग्गहेत्वा सम्बुद्धो, तिस्सो लोकग्गनायको ।
वीथिया सण्ठितो सत्था, अका मे अनुमोदन ॥
- ६२ ‘कटच्छुभिक्ष दत्त्वान, तावतिस गमिस्ससि ।
छत्तिसदेवराजन, महेसित्त करिस्ससि ॥
- ६३ ‘पञ्जास चक्कवत्तीन, महेसित्त करिस्ससि ।
अनसा पत्थित सब्ब, पटिलच्छसि सब्बदा ॥
- ६४ ‘सम्पत्ति अनुभोत्त्वान, पब्बजिस्ससिकिञ्चना ।
सब्बासवे परिञ्जाय, निब्बायिस्ससिनासवा’ ॥
- ६५ “इद वत्त्वान सम्बुद्धो, तिस्सो लोकग्गनायको ।
नभ अभुग्गमी वीरो, हसराराजा व अम्बरे ॥
- ६६ “सुदिन्न^३ मे दानवर^३, सुयिट्ठा यागसम्पदा ।
कटच्छुभिक्ष दत्त्वान, पत्ताह अचल पद ॥

१ उपचितत्ता - स्या० । २ भवाभवे - स्या० । ३-३ सुदिन्नमेव मे दान -
स्या० ।

- ६७ “द्वेनवुते इतो कप्पे, य दानमददि तदा ।
 दुग्गति नाभिजानामि, भिक्खादानस्सिद^१ फल ॥
- ६८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- ६९ “स्वागत वन मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ७० “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥ 5

इत्थ सुद कटच्छुभिक्खादायिका भिक्खुनी इमा गायायो
 अभासित्था ति ।

८ सत्तुप्पलमालिकायेरीअपदान

- ७१ “नगरे अरुणवतिया, अरुणो^२ नाम खत्तियो ।
 तस्स रञ्जो अहु भरिया, वारित^३ वारयामह^४ ॥
- ७२ “सत्तमाल^५ गहेत्वान, उप्पला देवगन्धिका । 10
 निसज्ज पासादवरे, एव चिन्तेसि तावदे ॥
- ७३ “किं मे इमाहि मालाहि, सिरसारोपिताहि मे । B 194
 वर मे बुद्धसेट्ठस्स, आणम्हि अभिरोपित’ ॥
- ७४ “सम्बुद्ध पटिमानेन्ती, द्वारासन्ने निसीदह ।
 ‘यदा एहिति सम्बुद्धो, पूजयिस्स महामुनि’ ॥ 15
- ७५ “ककुधो विलसन्तो व, मिगराजा व केसरी ।
 भिक्खुसङ्घेन सहितो, आगच्छि वीथिया जिनो ॥
- ७६ “बुद्धस्स रसि दिस्वान, हट्ठा सविग्गमानसा ।
 द्वारा अवापुरित्वान^६, बुद्धसेट्ठमपूजयि ॥
- ७७ “सत्त उप्पलपुप्फानि, परिकिण्णानि^७ अम्बरे । 20
 छदि करोन्तो बुद्धस्स, मत्थके धारयन्ति ते ॥
- ७८ “उदग्गचित्ता सुमना, वेदजाता कतञ्जली ।
 तत्थ चित्त पसादेत्वा, तावतिसमगच्छह ॥

१ भिक्खदानस्सिद - स्या० । २ अरुणवा - सी० रो० । ३-३ चारिक
 चारयामह - सी० नगुल पादयामह - स्या०, न माल पादयामह - रो० । ४ सत्त माला
 - सी० स्या० । ५ अपापुणित्वा - स्या० । ६ सुवित्थिण्णानि - स्या०, पवत्थिण्णानि -
 रो० । ७-७ छद करान्त - सी०, छदि करोन्ता - स्या० ।

- ७९ “महानेलस्स छादन, धारेन्ति मम मुद्धनि ।
दिब्बगन्ध पवायामि^१, सत्तुप्पलस्सिद फल ॥
- ८० “कदाचि नीयमानाय, जातिसद्धेन मे तदा ।
यावता परिसा मय्ह, महानेल धरीयति ॥
- ५ ८१ “सत्ततिदेवराजून, महेसित्तमकारयि ।
सब्बत्थ इस्सरा हुत्वा, ससरामि भवाभवे ॥
- ८२ “तेसट्ठिचक्कवत्तीन, महेसित्तमकारयि ।
सब्बे ममनुवत्तन्ति, आदेय्यवचना अहु ॥
- ८३ “उप्पलस्सेव मे वण्णो, गन्धो चेव पवायति ।
१० दुब्बण्णिणय^२ न जानामि^३, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ८४ “इद्धिपादेसु कुसला, बोज्झङ्गभावना रता ।
अभिञ्जापारमिप्पत्ता, बुद्धपूजायिद फल ॥
- ८५ “सतिपट्ठानकुसला, समाधिज्ञानगोचरा ।
सम्मप्पधानमनुयुत्ता, बुद्धपूजायिद फल ॥
- B 195 15 ८६ “विरिय मे धुरधोरय्ह, योगक्खेमाधिवाहन ।
सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- ८७ “एकतिसे इतो कप्पे, य पुप्फमभिपूजयि^४ ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद^५ फल ॥
- ८८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- २० ८९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ९० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद सत्तुप्पलमालिका भिक्खुनी इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ पञ्चदीपिकाथेरीअपदान

- ९१ “नगरे हसवतिया, चारिकी^६ आसह तदा ।
२५ आरामेन^७ च^८ आराम, चरामि कुसलत्थिका ॥

१ पवायति - स्या० । २-२ दुग्गति नाभिजानामि - स्या० रो० । ३ कम्ममकर्णि
तदा - सी० । ४ पुप्फदानस्सिद - सी० । ५ चारिनी - स्या० । ६ - ६ आरामेनेव
- स्या० ।

- ६२ “काळपक्खम्हि दिवसे, अहस बोधिमुत्तम ।
तत्थ चित्त पसादेत्वा, बोधिमूले निसीदह ॥
- ६३ “गरुचित्त उपट्ठेत्वा, सिरे कत्वान अञ्जलि ।
सोमनस्स पवेदेत्वा, एव चिन्तेसि तावदे ॥
- ६४ ‘यदि बुद्धो अमितगुणो, असमप्पटिपुग्गलो । 5
दस्सेतु पाटिहीर मे, बोधि ओभासतु अय’ ॥
- ६५ “सह आवज्जिते^१ मय्ह, बोधि पज्जलि तावदे ।
सब्बसोण्णमया^२ आसि, दिसा सब्बा विरोचति ॥
- ६६ “सत्तरत्तिन्दिव^३ तत्थ, बोधिमूले निसीदह ।
सत्तमे दिवसे पत्ते, दीपपूज अकासह ॥ 10
- ६७ “आसन परिवारेत्वा, पञ्च दीपानि पज्जलु ।
याव उदेति सूरियो^४, दीपा मे पज्जलु तदा ॥
- ६८ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च । B 196
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- ६९ “तत्थ मे सुकत ब्यम्ह, पञ्चदीपा^५ ति वुच्चति । 15
सट्ठियोजनमुब्बेध , तिसयोजनवित्थत ॥
- १०० “असङ्खियानि^६ दीपानि, परिवारे जलन्ति मे ।
यावता देवभवन, दीपालोकेन जोतति ॥
- १०१ “परम्मुखा^७ निसीदित्वा^८, यदि इच्छामि पस्सितु ।
उद्ध अधो च तिरिय, सब्ब पस्सामि चक्खुना ॥ 20
- १०२ “यावता अभिकङ्खामि, ददु सुगतदुग्गते^९ ।
तत्थ आवरण नत्थि, रुक्खेसु पब्बतेसु वा ॥
- १०३ “असीतिदेवराजून, महेसित्तमकारयि ।
सतान चक्कवत्तीन, महेसित्तमकारयि ॥

१ आवज्जना - सी० । २ सब्बसावण्णया - सी० । सबसोवण्णमया - स्या० ।

३ विरोचयी - सी० । ४ सत्तरत्तिदिव - रो० । ५ सूरियो - सी० स्या० ।

६ पञ्चदीपा - सी० । ७ सतयोजनमुब्बेध - सी० स्या० रो० । ८ सट्ठियोजनवित्थत

- स्या०, रो० । ९ असङ्खय्यानि - स्या० । १० जोतयि - सी० । ११-१२ पुरत्थाभि

मुखा सन्ति - स्या० । पुरत्थाभिमुखा थिता - रो० । १२ सुकतदुक्कट - स्या० सुकत

दुक्कते - रो० ।

- १०४ “य य योनुपपज्जामि, देवत्तं अथ मानुसं ।
दीपसतसहस्सानि, परिवारे^१ जलन्ति मे^१ ॥
- १०५ “देवलोका चवित्वान, उप्पज्जि मातुकुच्छियं ।
मातुकुच्छिगता^२ सन्ती^२, अक्खि मे न निमीलति ॥
- १०६ “दीपसतसहस्सानि, पुञ्जकम्मसमङ्गिता^३ ।
जलन्ति^४ सूतिकागेहे^४, पञ्चदीपानिदं फलं ॥
- १०७ “पच्छिमे भवे सम्पत्ते, मानसं विनिवत्तयि^५ ।
अजरामतं^६ सीतिभाव, निब्बानं फस्सयि अहं ॥
- १०८ “जातिया सत्तवस्साह, अरहत्तमपापुणिं ।
उपसम्पादयी बुद्धो, गुणमञ्जाय गोतमो ॥
- १०९ “मण्डपे रुक्खमूले वा, पासादेसु गुहासु वा ।
सुञ्जागारे वसन्तिया^७, पञ्च दीपा जलन्ति मे ॥
- ११० “दिब्बचक्खुं विसुद्धं मे, समाधिकुसला अहं ।
अभिञ्जापारमिप्पत्ता, पञ्चदीपानिदं फलं ॥
- १११ “सब्बवोसितवोसाना, कतकिच्चा अनासवा ।
पञ्चदीपा महावीर, पादे वन्दामि^८ चक्खुमं ॥
- ११२ “सतसहस्सितो कप्पे, यं दीपमददि तदा ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, पञ्चदीपानिदं फलं ॥
- ११३ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं पे० विहरामि अनासवा ॥
- ११४ “स्वागतं वत मे आसि पे० कतं बुद्धस्स सासनं ॥
- ११५ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कतं बुद्धस्स सासनं” ॥
- इत्थं सुदं पञ्चदीपिका भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१० उदकदायिकाथेरीअपदान

- ११६ “नगरे बन्धुमतिया, अहोसि^१ उदहारिका^१ ।
उदहारेन जीवामि, तेन पोसेमि दारके ॥

१-१ परिवारेत्वा जलन्ति म-सी० । २-२ मातुकुच्छिगतं सीति-सी० । मातुकुच्छिगतं सन्त-स्या० । ३ पुञ्जकम्मसमङ्गिनो-स्या० । ४-४ सूतिघरं जलन्ति-स्या० । ५ विनिवत्तयि-सी० । ६ अजरामर-सी० । ७ पस्सयि-स्या० । ८ च ज्ञायन्ते-सी० । पञ्जायन्ता-स्या० । च ज्ञायन्ता-रो० । ९ वदति-सी० । १०-१० आसि उदकहारिका-स्या० ।

११७ “देय्यधम्मो च मे नत्थि, पुञ्ञक्खेत्ते अनुत्तरे ।
कोट्टक उपसङ्कम्म, उदक पट्टपेसह ॥

११८ “तेन कम्मेन सुकतेन, तावतिसमगच्छह ।
तत्थ मे सुकत व्यम्ह, उदहारेन निम्मित ॥

११९ “अच्छरान सहस्सस्स, अह हि पवरा तदा ।
दसट्टानेहि ता सब्बा, अभिभोमि सदा^१ अह ॥

5

१२० “पञ्ञास देवराजून, महेसित्तमकारयि ।
वीसतिचक्कवत्तीन, महेसित्तमकारयि ॥

१२१ “दुवे भवे ससरामि, देवत्ते अथ मानुसे ।
दुग्गति नाभिजानामि, दकदानस्सिद फल ॥

10

१२२ “पब्बतग्गे दुमग्गे वा, अन्तलिवखे च भूमिय ।
यदा उदकमिच्छामि, खिप्प पटिलभामह ॥

B 198

१२३ “अवुट्टिका दिसा नत्थि, सन्तत्ता^२ कुथिता पि च^३ ।
मम सङ्कप्पमञ्ञाय, महामेघो पवस्सति ॥

१२४ “कदाचि नीयमानाय, जातिसद्धेन मे तदा ।
यदा इच्छामह वस्स, महामेघो अजायथ^४ ॥

15

१२५ “उण्ह वा परिळाहो वा, सरीरे मे न विज्जति ।
काये च मे रजो नत्थि, दकदानस्सिद फल ॥

१२६ “विसुद्धमनसा अज्ज, अपेतमनपापिका ।
सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥

20

१२७ “एकनवुतितो कप्पे, य दक^५ अददि तदा^५ ।
दुग्गति नाभिजानामि, दकदानस्सिद फल ॥

१२८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥

१२९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

१३० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

25

इत्थ सुद उदकदायिका भिक्खुनी इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

सुमेधावग्गो पठमो ।

१ तदा - स्या० । २-२ सन्तत्ता कुथिता न च - सी० रो०, सतता खुप्पिता हि मे - स्या० । ३ पवस्सति - सी० । ४ ४ कम्ममर्करि तदा - स्या० ।

तस्सुदान

सुमेधा मेखलादायी, मण्डप सङ्क्रम ददा ।
 नळमाली^१ पिण्डददा, कटच्छु उप्पलप्पदा ॥
 दीपदा^२ दकदा चेव^३, गाथायो गणिता इह^४ ।
 एकगाथासत्त चेव, तिसत्ति^५ च तदुत्तरि ॥

— ० —

१ नळमालिनी-स्या० । २-२ दीपज्जदकदायी च - स्या० । ३ विह - स्या० ।
 ४-४ तिसत्ति च तदुत्तरि-सी० सत्तरस तत्तदुत्तरि-स्या०, सत्तादस तदुत्तरि-रो० ।

२ एकूपोसथिकवग्गो

१ एकूपोसथिकाथेरीअपदान

- १ “नगरे बन्धुमत्तिया, बन्धुमा नाम खत्तियो ।
दिवसे पुण्णमाय^१ सो, उपवसि उपोसथ ॥
- २ “अह तेन समयेन, कुम्भदासी अह^२ तहि ।
दिस्वा सराजक^३ सेन, एवाह चिन्तयि तदा ॥
- ३ ‘राजा पि रज्ज छडुत्वा, उपवसि उपोसथ ।
सफल नून त कम्म, जनकायो पमोदितो’ ॥
- ४ “योनिसो पच्चवेक्खित्वा, दुग्गच्च^४ च दलिद्वत्^५ ।
मानस सम्पहसित्वा, उपवसि उपोसथ ॥
- ५ “अह उपोसथ कत्वा, सम्मासम्बुद्धसासने ।
तेन कम्मेन सुकतेन, तावतिसमगच्छह ॥
- ६ “तत्थ मे सुकत व्यम्ह, उब्भयोजनमुग्गत ।
कूटागारवरूपेत, महासनसुभूसित ॥
- ७ “अच्छरा सतसहस्सा, उपतिट्ठन्ति म सदा ।
अञ्जे^६ देवे^७ अतिक्कम्म, अतिरोचामि सब्बदा ॥
- ८ “चतुसट्ठिदेवराजून, महेसित्तमकारयि ।
तेसट्ठिचक्कवत्तीन, महेसित्तमकारयि ॥
- ९ “सुवण्णवण्णा हुत्वान, भवेसु ससरामह ।
सब्बत्थ पवरा होमि, उपोसथस्सिद फल ॥
- १० “हत्थियान अस्सयान, रथयान च सीविक^८ ।
लभामि सब्बमेवेत^९, उपोसथस्सिद फल ॥
- ११ “सोण्णमय रूपिमय, अथो पि फलिकामय ।
लोहितङ्गमय^{१०} चेव, सब्ब पटिलभामह ॥

B 199

5

10

15

20

१ पुण्णमाय - सी० । २ अहु - सी० । अहु - स्या० । ३ सराजिक - सी० स्या० ।
४ दुग्गति - स्या० । ५ दलिद्वत् - सी० । ६ उब्भ योजनमुग्गत - सी० स्या० रो० ।
७ सयनासनभूसित - सी० । ८-८ अञ्जादेव - स्या० । ९ केवल - सी०, स्या० रो० ।
१० सब्बमेतस्मि - सी० स्या० । ११ लोहितङ्कमय - सी० स्या० ।

- १२ “कोसेय्यकम्बलियानि^१, खोमकप्पासिकानि च ।
महग्घानि च वत्थानि, सब्ब पटिलभामह ॥
- १३ “अन्न पान खादनीय, वत्थसेनासनानि च ।
सब्बमेत पटिलभे, उपोसथस्सिद फल ॥
- ५ १४ “वरगन्ध च माल च, चुण्णक च विलेपन ।
सब्बमेत पटिलभे, उपोसथस्सिद फल ॥
- १५ “कूटागार च पासाद, मण्डप हम्मिय गुह ।
सब्बमेत पटिलभे, उपोसथस्सिद फल ॥
- १६ “जातिया सत्तवस्साह, पब्बजि अनगारिय ।
१० अड्डमासे असम्पत्ते, अरहत्तमपापुणि ॥
- १७ “किलेसा^२ ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे समूहता^३ ।
सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- १८ “एकनवुत्तितो कप्पे, य कम्ममकरि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, उपोसथस्सिद फल ॥
- १५ १९ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- २० “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- २१ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद एकूपोसथिका भिक्खुनी इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

२ सल्लपुण्डिकाथेरीअपदान^४

- २० २२ “चन्दभागानदीतीरे, अहोसि किन्नरी तदा ।
अद्दसाह^५ देवदेव, चङ्कमन्त नरासभ ॥
- २३ “ओचिन्तित्वान^६ सल्ल^७, बुद्धसेट्ठस्सदासह ।
उपसिद्धि^८ महावीरो^९, सल्ल देवगन्धिक ॥
- २४ “पटिग्गहेत्वा सम्बुद्धो, विपस्सी लोकनायको ।
२५ उपसिद्धि महावीरो, पेक्खमानाय मे तदा ॥

१ कोसेय्यकम्बलकानि - स्या० । २-२ स्या० पोत्थके नत्थि । ३ सल्ल
पुण्डिकापदान - सी० सल्लपुण्डिकापरियापदान - स्या० । ४ अथद्दस - स्या० ।
५-५ आचिन्तित्वा सल्लपुण्ड - स्या० । ६-६ उपसिद्धि महावीर - सी० ।

२५ “अञ्जलि पग्गहेत्वान, वन्दित्वा द्विपदुत्तम^१ ।
सक चित्त पसादेत्वा, ततो पब्बतमारुहि ॥

२६ “एकनवुतितो कप्पे, य पुप्फमददि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, बुद्धपूजायिद फल ॥

B 201

२७ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥ 5

२८ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

२९ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद सळलपुप्फिका भिक्खुनी इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

३ मोदकदायिकाथेरीअपदान

३० “नगरे बन्धुमतिया, कुम्भदासी अहोसह । 10
मम भाग गहेत्वान, गच्छ उदकहारिका^२ ॥

३१ “पन्थमिह समण दिस्वा, सन्तचित्त समाहत ।
पसन्नचित्ता सुमना, मोदके तीणिदासह ॥

३२ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
एकनवुतिकप्पानि^३, विनिपात नगच्छह ॥ 15

३३ “सम्पत्ति^४ त^५ करित्वान, सब्ब अनुभवि अह ।
मोदके तीणि दत्वान, पत्ताह अचल पद ॥

३४ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥

३५ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

३६ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥ 20

इत्थ सुद मोदकदायिका भिक्खुनी इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

४ एकामनदायिकाथेरीअपदान

३७ “नगरे हसवतिया, अहोसि बालिका^६ तदा ।
माता च मे पिता चैव, कम्मन्त अगमसु ते ॥

B 202

१ द्विपदुत्तम - सी० स्य० रा० । २ उदकहारिका - सी० उदकहारिके - स्या० ।

३ एकनवुतिसकप्पानि - स्या० । ४-५ सम्पत्ति त - सी० त्तिञ्च - स्या० । ५ बालिका - स्या०, रो० ।

- ३८ “मज्झन्हिकम्हि^१ सूरिये, अद्दस समण अह ।
वीथिया^२ अनुगच्छन्त, आसन पञ्जपेसह ॥
- ३९ “गोनकाविकतिकाहि^३, पञ्जपेत्वा^४ ममासन ।
पसन्नचित्ता सुमना, इद^५ वचनमब्रवि ॥
- ५ ४० ‘सन्तत्ता कुथिता^६ भूमि, स्रो मज्झन्हिके ठितो ।
मालुता च न वायन्ति, कालो चेवेत्थ मेहिति ॥
- ४१ ‘पञ्जत्तमासनमिद, तवत्थाय महामुनि ।
अनुकम्प उपादाय, निसीद मम आसने’ ॥
- ४२ “निसीदि तत्थ समणो, सुदन्तो सुद्धमानसो ।
तस्स पत्त गहेत्वान, यथारन्ध अदासह ॥
- १० ४३ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- ४४ “तत्थ मे सुकत व्यम्ह, आसनेन सुनिम्मित^७ ।
सट्ठियोजनमुब्बेध, तिसयोजनवित्थत ॥
- १५ ४५ “सोणमया मणिमया, अथो पि फलिकामया ।
लोहितङ्गमया चेव, पल्लङ्का विविधा मम ॥
- ४६ “तूलिका^८ विकतिकाहि^९, कट्टिस्स चित्तकाहि च ।
उद्दएकन्तलोमी^{१०} च^१, पल्लङ्का मे सुसण्ठिता^{११} ॥
- ४७ “यदा इच्छामि गमन, हासखिडुसमप्पिता^{१२} ।
सह पल्लङ्कसेट्ठेन, गच्छामि मम पत्थित ॥
- २० ४८ “असीतिदेवराजून, महेसित्तमकारयि ।
सत्ततिचक्कवत्तीन, महेसित्तमकारयि ॥
- ४९ “भवाभवे ससरन्ती, महाभोग लभामह ।
भोगे मे ऊनता नत्थि, एकासनस्सिद^{१३} फल^{१३} ॥
- ०३

१ मज्झन्तिकम्हि - सी० स्या० । २ वीथिय - सी० । ३ गोनकचित्तकादीहि - सी० स्या० । ४-४ पञ्जपेत्वाहमासन - सी० पञ्जापेत्वाहमासन - स्या० । ५ इम - स्या० । ६ कठिता - स्या० । ७-७ चेत्य उपट्ठितो - सी० चेवत्थ मेहिति - स्या०, चेवत्थ एति त - रो० । ८ सुनिम्मत - स्या० । ९-९ विकतीहि च - स्या० । १०-१० उद्द एकन्तलोमीहि - सी० उद्द एकन्तलोमि च - स्या० । ११ सुस यता - सी० । १२ हास खिडुसमप्पित - सी० । १३-१३ एकासनफल इद - सी० स्या० रो० । एवमुपरि पि ।

- ५० “दुवे भवे ससरामि, देवत्ते अथ मानसे ।
अञ्जे भवे न जानामि, एकासनस्सिद फल ॥
- ५१ “दुवे कुले पजायामि, खत्तिये चापि ब्राह्मणे ।
उच्चाकुलीना^१ सब्बत्थ, एकासनस्सिद फल ॥
- ५२ “दोमनस्स न जानामि, चित्तसन्तापन मम । 5
वेवण्णिय न जानामि, एकासनस्सिद फल ॥
- ५३ “धातियो म उपट्ठन्ति, खुज्जा चेलापिका^२ बहू ।
अङ्गेन^३ अङ्ग^३ गच्छामि, एकासनस्सिद फल ॥
- ५४ “अञ्जा^४ न्हापेन्ति भोजेन्ति, अञ्जा रमेन्ति म सदा ।
अञ्जा गन्ध विलिम्पन्ति, एकासनस्सिद फल^५ ॥ 10
- ५५ “मण्डपे रुक्खमूले वा, सुञ्जागारे वसन्तिया ।
मम सङ्कप्पमञ्जाय, पल्लङ्को उपतिट्ठति ॥
- ५६ “अय पच्छिमको मय्ह, चरिमो वत्तते भवो ।
अज्जा पि रज्ज छड्ढेत्वा, पब्बजि अनगारिय ॥
- ५७ “सतसहस्सितो कप्पे, य दानमददि तदा । 15
दुग्गति नाभिजानामि, एकासनस्सिद फल ॥
- ५८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- ५९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ६० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद एकासनदायिका भिक्खुनी इमा गाथायो 20
अभासित्था ति ।

५ पञ्चदीपदायिकाथेरीअपदान

- ६१ “नगरे हसवतिया, चारिकी^६ आसह तदा ।
आरामेन^७ च आराम^७, चरामि कुसलत्थिका ॥

B 204

१ उच्चाकुलिका - स्या० रो० । २ खेलासिका - सी० चेलावका - स्या०
चेलाविका - रो० । ३-३ अङ्गेन अङ्ग - स्या० ।

४-४ अञ्जा ममेव हापेन्ति अञ्जा भोजेन्ति भोजन ।

अञ्जा म अलङ्करोति अञ्जा रमेन्ति म सदा ॥ - स्या० ।

५ चारिका - सी० स्या० । ६-६ आरामेन विहारेन - स्या०, रो० ।

- ६२ “काळपक्खम्हि दिवसे, अद्दस बोधिमुत्तम ।
तत्थ चित्त पसादेत्वा, बोधिमूले निसीदह ॥
- ६३ “गरुचित्त उपट्ठेत्वा, सिरे कत्वान अञ्जलि ।
सोमनस्स पवेदेत्वा, एव चित्तेसि^१ तावदे ॥
- ५ ६४ ‘यदि बुद्धो अमितगुणो, असमप्पटिपुग्गलो ।
दस्सेतु पाटिहीर मे, बोधि ओभासतु अय’ ॥
- ६५ “मह आवज्जिते मय्ह, बोधि पज्जलि तावदे ।
सब्बसोण्णमया आसि, दिसा सब्बा विरोचति ॥
- ६६ “सत्तरत्तिन्दिव तत्थ, बोधिमूले निसीदह ।
१० सत्तमे दिवसे पत्ते, दीपपूज अकासह ॥
- ६७ “आसन परिवारेत्वा, पञ्च दीपानि पज्जलु^२ ।
याव उदेति सूरियो, दीपा मे पज्जलु तदा ॥
- ६८ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- १५ ६९ “तत्थ मे सुकत ब्यम्ह, पञ्चदीपा ति वुच्चति ।
सट्ठियोजनमुब्बेध, तिसयोजनवित्थत ॥
- ७० “असङ्खियाणि दीपानि, परिवारे जलिसु मे ।
यावता देवभवन, दीपालोकेन जोतति ॥
- ७१ “परम्मुखा^३ निसीदित्वा, यदि इच्छामि पस्सितु ।
२० उद्ध अधो च तिरिय, सब्ब पस्सामि चक्खुना ॥
- ७२ “यावता अभिकङ्खामि, दट्ठु सुगतदुग्गते^४ ।
तत्थ आवरण नत्थि, रुक्खेसु पब्बतेसु वा ॥
- ७३ “असीतिदेवराजून, महेसित्तमकारयि ।
सतान चक्कवत्तीन, महेसित्तमकारयि ॥
- २५ ७४ “य य योनुपपज्जामि, देवत्त अथ मानुस ।
दीपसतसहस्सानि, परिवारे^५ जलन्ति मे” ॥

१ चित्तेसि - सी० । २ पज्जलि - सी० । ३ पुबमुखा - स्या० । ४ सुकत
दुक्कट - स्या०, सुकतदुक्कटे - रो० । ५-५ परिवारेत्वा जलति म - सी० ।

७५ “देवलोका चवित्वान, उप्पज्जि मातुकुच्छिय ।
मातुकुच्छिगता मन्ती, अक्खि मे न निमीलति ॥

७६ “दीपसतसहस्मानि, पुञ्जकम्मसमङ्गिता^१ ।
जलन्ति सूनिकागेहे, पञ्चदीपानिद फल ॥

७७ “पच्छिमे भवे सम्पत्ते, मानस विनिवत्तयि ।
अजरामत सीतिभाव, निब्बान फस्सयि अह ॥

5

७८ “जातिया सत्तवस्साह, अरहत्तमपापुणि ।
उपसम्पादयी बुद्धो, गुणमञ्जाय^२ गोतमो^३ ॥

७९ “मण्डपे सक्खमूले वा, सुञ्जागारे वसन्तिया ।
सदा पज्जलते दीप, पञ्चदीपानिद फल ॥

10

८० “दिब्बचक्खु विसुद्ध मे, ममाधिकुसला अह ।
अभिञ्जापारमिप्पत्ता, पञ्चदीपानिद फल ॥

८१ “सब्बवोसितवोसाना, कतकिच्चा अनासवा ।
पञ्चदीपा महावीर, पादे वन्दामि चक्खुम ॥

८२ “सतसहस्सितो कप्पे, य^१ दीपमददि तदा^३ ।
दुग्गति नाभिजानामि, पञ्चदीपानिद फल ॥

15

८३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥

८४ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥

८५ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद पञ्चदीपदायिका भिक्खुनी इमा गाथायो 20
अभासित्था ति ।

६ नळमालिकाथेरीअपदान

८६ “चन्दभागानदीतीरे, अहोसि किन्नरी तदा ।
अहस विरज बुद्ध, सयम्भु अपराजित ॥

८७ “पसन्नचित्ता सुमना, वेदजाता कतञ्जली ।
नळमाल गहेत्वान, सयम्भु अभिपूजयि ॥

B 206

25

१ पुञ्जकम्मसमङ्गिनो - स्या० । २-२ पञ्चदीपानिद फल - स्या० । ३-३ य
दीपमभिपूजयि - सी०, य दानमददि तदा - स्या० ।

- ८८ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा किन्नरीदेह^१, तावतिसमगच्छह ॥
- ८९ “छत्तिसदेवराजून, महेसित्तमकारयि ।
मनसा पत्थित मय्ह, निब्बत्तति यथिच्छित्त ॥
- 5 ९० “दसन्न चक्कवत्तीन, महेसित्तमकारयि ।
ओचितत्ता व हुत्वान, ससरामि भवेस्वह ॥
- ९१ “कुसल विज्जते मय्ह, पब्बजि अनगारिय ।
पूजारहा अह अज्ज, सक्कपुत्तस्स सासने ॥
- ९२ “विसुद्धमनसा अज्ज, अपेतमनपापिका ।
10 सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- ९३ “चतुप्पवुत्तितो कप्पे, य बुद्धमभिपूजयि ।
दुग्गतिं नाभिजानामि, नळमालायिद फल ॥
- ९४ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- ९५ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- 15 ९६ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद नळमालिका भिक्खुनी इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

७ महापजापतिगोनमीथेरीअपदान

- ९७ “एकदा लोकपज्जोतो, वेसालिय महावने ।
कूटागारे^१ सुसालाय^२, वसते नरसारथि ॥
- 20 ९८ “तदा जिनस्स मातुच्छा, महागोतमि भिक्खुनी ।
तहि^३ कते^४ पुरे रम्मे, वसी भिक्खुनुपस्सये ॥
- ९९ “भिक्खुनीहि विमुत्ताहि, सतेहि सह पञ्चहि ।
रहोगताय तस्सेव, चित्तस्सासि^५ वितक्कित ॥
- १०० “बुद्धस्स परिनिब्बान, सावकगयुगस्से वा ।
25 राहुलानन्दनन्दान, नाह लच्छामि पस्सितु ॥

१ मानुस देह — सी० रो० । २ सुचित्ता — रो० । ३ — ३ कूटागारेसु सालाय
— स्या० । ४ तर्हिमेव — स्या० । ५ चित्तस्सापि — सी०, स्या० ।

- १०१ “बुद्धस्स* परिनिब्बाना, सावकग्गयुग्गस्स वा^१ ।
महाकस्सपनन्दान, आनन्दराहुलान च* ॥
- १०२ “पटिक्कचायुसङ्खार, ओसज्जित्वान निब्बुति ।
गच्छेय्य लोकनाथेन, अनुञ्जाता महेसिना ॥
- १०३ “तथा पञ्चसतान पि, भिक्खुनीन वितक्कित । 5
आसि खेमादिकान पि, एतदेव वितक्कित ॥
- १०४ “भूमिचालो तदा आसि, नादिता देवदुन्दुभी ।
उपस्सयाधिवत्थायो, देवता सोकपीळिता ॥
- १०५ “विलपन्ता सुकरुण^३, तत्थस्सूनि पवत्तयु ।
मिक्का^४ भिक्खुनियो ताहि, उपगन्त्वान गोतमि ॥ 10
- १०६ “निपच्च सिरसा पादे, इद वचनमब्रवु ।
‘तत्थ तोयलवासित्ता, मयमय्ये रहोगता ॥
- १०७ ‘सा चला चलिता भूमि, नादिता देवदुन्दुभी ।
परिदेवा च सुय्यन्ते^५, किमत्थ नून गोतमी’ ॥
- १०८ “तदा अबोच सा सब्ब, यथापरिवितक्कित । 15
तायो^६ पि सब्बा आहसु, यथापरिवितक्कित ॥
- १०९ ‘यदि ते रुचित्थ अय्ये, निब्बान परम सिव ।
निब्बायिस्साम सब्बा पि, बुद्धानुञ्जाय सुब्बते ॥
- ११० ‘मय सहा व निक्खन्ता, घरा पि च भवा पि च ।
सहायेव गमिस्साम, निब्बान पदमुत्तम^७’ ॥ 20
- १११ “निब्बानाय वजन्तीन, कि वक्खामी ति सा वद ।
सह सब्बाहि निग्गञ्छि, भिक्खुनीनिलया^८ तदा ॥
- ११२ “उपस्सये याधिवत्था, देवता ता खमन्तु मे ।
भिक्खुनीनिलयस्सेद, पच्छिम दस्सन मम ॥ B 208
- ११३ “न जरा मच्चु वा यत्थ, अप्पियेहि समागमो ।
पियेहि न^९ वियोगोत्थि^{१०}, त वजिस्स^{११} असङ्गत ॥ 25

— अय गाथा स्या० पोत्थके न दिस्सति । १ च—सी० । २ पटिगच्चायुसङ्खारे—
सी० । ३ सकरुण—सी० स्या० रो० । ४ सब्बा—स्या० रो० । ५ सुयन्ति—सी० ।
६ ततो—स्या० । ७-७ बुद्धानुञ्जातपुब्बके—स्या० । ८ पुरमुत्तम—सा० स्या० ।
९ भिक्खुनीनिलयता—स्या० । १०-१० विप्ययोगोत्थि—सी० । ११ वज्जिय—स्या० ।

- ११४ “अवीतरागा त सुत्वा, वचन सुगतोरसा ।
सोकट्टा परिदेविसु, अहो नो अप्पपुञ्जता ॥
- ११५ “भिक्षुनीनिलयो सुञ्जो, भूतो ताहि विना अय ।
पभाते विय तारायो, न दिस्सन्ति जिनोरसा ॥
- ११६ “निब्बान गोतमी याति, सतेहि सह पञ्चहि ।
नदीसतेहि व सह, गङ्गा पञ्चहि सागर ॥
- ११७ “रथियाय^१ वजन्तियो^२, दिस्वा सद्धा उपासिका ।
घरा निक्खम्म पादेसु, निपच्च इदमब्रवु ॥
- ११८ ‘पसीदस्सु महाभोगे, अनाथायो विहाय नो ।
तया न युत्ता^३ निब्बातु, इच्छट्ठा^४ विलपिसु ता’ ॥
- ११९ “तास सोकपहानत्थ, अवोच मधुर गिर ।
‘रुदितेन अल पुत्ता, हासकालोयमज्ज वो ॥
- १२० ‘परिञ्जात मया दुक्ख, दुक्खहेतु विवज्जितो ।
निरोधो मे सच्छिकतो, मग्गो चापि सुभावितो ॥
- पठम भाणवार ।
- १२१ ‘परिचिण्णो मया सत्था, कत बुद्धस्स सासन ।
ओहितो गरुको भारो, भवनेति समूहता ॥
- १२२ ‘यस्सत्थाय पब्बजिता, अगारस्मानगारिय ।
सो मे अत्थो अनुप्पत्तो, सब्बसयोजनक्खयो ॥
- १२३ ‘बुद्धो तस्स च सद्धम्मो, अनूनो याव तिट्ठति ।
निब्बातु ताव कालो मे, मा म सोचथ पुत्तिका ॥
- १२४ ‘कोण्डञ्जानन्दनन्दादी, तिट्ठन्ति राहुलो जिनो ।
सुखितो सहितो सङ्घो, हतदब्बा^५ च^६ तित्थिया ॥
- १२५ ‘ओक्काकवसस्स यसो, उस्सितो मारमद्दनो ।
ननु सम्पत्ति^७ कालो मे, निब्बानत्थाय पुत्तिका ॥
- १२६ ‘चिरप्पभुति य मय्ह, पत्थित अज्ज सिज्जते ।
आनन्दभेरिकालोय, किं वो अस्सूहि पुत्तिका ॥

१-१ रथियाय वजन्ति त-सी० ० वजन्ती त-स्या० ० वजन्ता -रो० । २ युत्त -सी० स्या० रो० । ३ इच्छट्ठा मी० । ४-४ हतदब्बा च -सी० हतदब्बा व -स्या० । ५ सम्पत्ति -स्या० ।

- १२७ 'सचे मयि दया अत्थि, यदि चत्थि कतञ्जुता ।
सद्धम्मट्टितिया सब्बा, करोथ विरिय दब्ध ॥
- १२८ 'थीन अदासि पब्बज्ज, सम्बुद्धो याचितो मया ।
तस्मा यथाह नन्दिस्स, तथा तमनुतिट्ठथ' ॥
- १२९ "ता एवमनुसासित्वा^१, भिक्खुनीहि पुरक्खता ।
उपेच्च बुद्ध वन्दित्वा, इद वचनमब्रवि ॥
- १३० 'अह सुगत ते माता, त्व^२ च वीर^३ पिता मम ।
सद्धम्मसुखद^३ नाथ, तथा जाताम्हि^४ गोतम ॥
- १३१ 'सवद्धितोय सुगत, रूपकायो मया तव ।
अनिन्दितो^५ धम्मकायो^६, मम सवद्धितो तथा ॥
- १३२ 'मुहुत्त तण्हासमण, खीर त्व पायितो मया ।
तयाह सन्तमच्चन्त, धम्मखीर हि पायिता ॥
- १३३ 'बन्धनारक्खनेन मय्ह, अनणो^७ त्व महामुने ।
पुत्तकामा थियो याच, लभन्ति तादिस सुत ॥
- १३४ 'मन्धातादिनरिन्दान, या माता सा भवण्णवे ।
निमुग्गाह तथा पुत्त, तारिता भवसागरा ॥
- १३५ 'रञ्जो माता महेसी ति, सुलभ नाममित्थिन ।
बुद्धमाता ति य नाम, एत परमदुल्लभ ॥
- १३६ 'त च लद्ध महावीर, पणिधान मम तथा ।
अणुक वा महन्त वा, त सब्ब पूरित मया^८ ॥
- १३७ 'परिनिब्बातुमिच्छामि, विहायेम कळेवर^९ ।
अनुजानाहि मे वीर, दुक्खन्तकर नायक ॥
- १३८ 'चक्कडकुसधजाकिण्णे, पादे कमलकोमले ।
पसारेहि पणाम ते, करिस्स पुत्तउत्तमे^{१०} ।
- १३९ 'सुवण्णरासिसङ्कास, सरीर कुरु पाकट ।
कत्वा देह सुदिट्ठ ते, सन्ति^{११} गच्छामि नायक' ॥

१ एवमनुसासित्वा - स्या० । २-२ तुव धीर - स्या० । ३ सद्धम्मसुखदो
सी०, स्या० रो० । ४ जाताम्हि - सी० स्या० । ५ अनिन्दितो - सी० रो० आनन्दियो
स्या० । ६ धम्मतनु - सी०, रो० । ७ पि - स्या० । ८ वद्धनरक्खने - सी० ।
९ अनणो - म० । १० तथा - स्या० । ११ कळेवर - सी० । १२ पुत्तपेमसा - सी०
रो० पुत्तपेमह - स्या० । १३ सन्त - स्या० ।

- १४० “द्वित्तिसलक्खणूपेत, सुप्पभालङ्कत तनु ।
सञ्झाघना^१ व बालक्क^१, मातुच्छ दस्सयी जिनो ॥
- १४१ “फुल्लारविन्दसङ्कासे, तरुणादिच्चसप्पभे ।
चक्कङ्किते पादतले, ततो सा सिरसा पति ॥
- ५ १४२ ‘पणमामि नरादिच्च^२, आदिच्चकुलकेतुक^३ ।
पच्छिमे मरणे^४ मय्ह, न त इक्खामह^५ पुनो ॥
- १४३ ‘इत्थियो नाम लोकग, सब्बदोसाकरा मता ।
यदि को चत्थि दोसो मे, खमस्सु करुणाकर ॥
- १४४ ‘इत्थिक्कान च पब्बज्ज, ह^६ त^६ याचि पुनप्पुन ।
१० तत्थ चे अत्थि दोसो मे, त खमस्सु नरासभ ॥
- १४५ ‘मया भिक्खुनियो वीर, तवानुञ्जाय सासिता ।
तत्र चे अत्थि दुन्नीत, त खमस्सु खमाधिप^७ ॥
- १४६ ‘अक्खन्ते नाम खन्तब्ब, कि भवे गुणभूसने ।
किमुत्तर ते वक्खामि, निब्बानाय वजन्तिया^८ ॥
- १५ १४७ ‘सुद्धे अनूने मम भिक्खुसङ्घे,
लोका इतो निस्सरितु खमन्ते ।
पभातकाले व्यसनङ्गतान,
दिस्वान निय्याति व^९ चन्दलेखा’ ॥
- १४८ ‘तदेतरा भिक्खुनियो जिनग,
२० तारा व चन्दानुगता सुमेरु ।
पदक्खिण कच्च^{१०} निपच्च पादे,
ठिता मुखन्त^{११} समुदिक्खमाना ॥
- १४९ ‘न तित्तिपुब्ब तव दस्सनेन,
चक्खु न सोत तव भासितेन ।
२५ चित्त मम केवलमेकमेव,
पप्पुय्य त धम्मरसेन तित्ति^{१२} ॥

१-१ सञ्झाघनाव बालक्ख - स्या० । २ नरादिच्च - सी० स्या० । ३ आदिच्च कुलकेतुन - स्या० । ४ सरण - स्या० । ५-५ दक्खामह पुन - स्या० । ६-६ यमह - सी०, स्या० । ७ तत्थ - स्या० । ८ खमाधिति - स्या० । ९ वदन्तिया - स्या० । १० हि - स्या० । ११ कत्व - सी०, स्या० । १२ मुखन्तस्स - स्या० । १३ तित्ति - सी०, स्या० ।

212

१६२ “एव विलापमान त, आनन्द आह गोतमी ।
सुतसागरगम्भीर^१, बुद्धोपट्ठानतप्पर ॥

१६३ ‘न युत्त सोचितु पुत्त, हासकाले उपट्ठिते ।
तया^२ मे सरण^३ पुत्त, निब्बान तमुपागत ॥

१६४ ‘तया तात समज्झिट्ठो, पब्बज्ज अनुजानि नो ।
मा पुत्त विमनो होहि, सफलो ते परिस्समो ॥

१६५ ‘य न दिट्ठ पुराणेहि, तित्थिकाचरियेहि पि^४ ।
त पद सुकुमारीहि, सत्तवस्साहि वेदित ॥

१६६ ‘बुद्धसासनपालेत^५, पच्छिम दस्सन तव ।
तत्थ गच्छामह पुत्त, गतो यत्थ न दिस्सते^६ ॥

१६७ ‘कदाचि धम्म देसेन्तो, खिपी लोकगनायको ।
तदाह आसीसवाच^७, अवोच अनुकम्पिका ॥

१६८ ‘चिर जीव महावीर, कप्प तिट्ठ महामुने ।
सब्बलोकस्स अत्थाय^८, भवस्सु अजरामरो ॥

१६९ ‘त तथावादिनि बुद्धो, मम सो एतदब्रवि ।
न हेव वन्दिया बुद्धा, यथा वन्दसि गोतमी ॥

१७० ‘कथ चरहि सब्बञ्जू, वन्दितब्बा तथागता ।
कथ अवन्दिया बुद्धा, त मे अक्खाहि पुच्छितो ॥

१७१ ‘आरद्धविरिये पहितत्ते, निच्च दब्बपरक्कमे ।
समग्गे सावके पस्से^९, एत बुद्धानवन्दन ॥

१७२ ‘ततो उपस्सय गन्त्वा, एकिकाह विचिन्तयि ।
समग्गपरिस नाथो, रोधेसि^{१०} तिभवन्तगो ॥

१७३ ‘हन्दाह परिनिब्बिस्स^१, मा विपत्तितमद्दस ।
एवाह चिन्तयित्वान, दिस्वान् झिसित्तम ॥

१ सुतिसागरगम्भीर - सी० सुतिसागरगम्भीर - स्या० । २-२ तव मे सरण - सी० तस्सा मे मरण - स्या० । ३ च - स्या० । ४ बुद्धपासनपालेता - सी० स्या० । ५ दिस्सति - स्या० । ६ आसिसवच - सी० । ७-७ सब्बलोकहितत्थाय - स्या० । ८ पस्से - सी० । ९ रोचेति - सी० स्या० । १० परिनिब्बाय - स्या० ।

- १७४ 'परिनिब्बानकाल मे, आरोचेसि' विनायक ।
ततो सो समनुञ्जासि, काल जानाहि गोतमी ॥
- १७५ 'किलेसा ज्ञापिता मग्ग पे० विहरामि अनासवा ॥ B 213
- १७६ 'स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- १७७ 'पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन ॥ 5
- १७८ 'थीन धम्माभिसमये, ये बाला विमति गता ।
तेस दिट्ठिप्पहानत्थ^२, इद्धि दस्सेहि गोतमी' ॥
- १७९ "तदा निपच्च सम्बुद्ध, उप्पतित्वान अम्बर ।
इद्धी अनेका दस्सेसि, बुद्धानुञ्जाय गोतमी ॥
- १८० "एकिका बहुधा आसि, बहुका चेतिका तथा । 10
आविभाव तिरोभाव, तिरोकुट्ट^३ तिरोनग ॥
- १८१ "असज्जमाना अगमा, भूमिय पि निमुज्जथ ।
अभिज्जमाने उदके, अगञ्छि महिया^४ यथा ॥
- १८२ "सकुणीव तथाकासे^५, पल्लङ्केन कमी^६ तदा ।
वस वत्तेसि कायेन, याव ब्रह्मनिवेसन ॥ 15
- १८३ "सिनेरु दण्ड कत्वान, छत्त कत्वा महामहि ।
समूल परिवत्तेत्वा, धारय चङ्कमी नभे ॥
- १८४ "छस्सूरोदयकालेव^७, लोक चाकासि धूमिक^८ ।
युगन्ते^९ विय लोक सा, जालामालाकुल अका^१ ॥
- १८५ "मुचलिन्द महासेल, मेरूमूलनदन्तरे^{११} । 20
सासपारिव^{१२} सन्नानि, एकेनग्गहि^{१३} मुट्ठिना ॥
- १८६ "अडगुलग्गेन छादेसि, भाकर सनिसाकर ।
चन्दसूरसहस्सानि^{१४}, आवेल्लमिव^{१५} धारयि ॥
- १८७ "चतुसागरतोयानि, धारयी एकपाणिना ।
युगन्तजलदाकार^{१६}, महावस्स पवस्सथ^१ ॥ 25

१ आरोचेम - स्या० । २ दिट्ठिप्पहानत्थ - सी० स्या० । ३ तिरोकुट्ट - म० ।
४ महिय - स्या० । ५ तथाकासे - सी० स्या० । ६ गमी - सी० । ७ धारेन्ती -
सी० । ८ छस्सूरोदयकालेव - स्या० । ९ रुचित - स्या० । १०-१० युगधे विय त लोक
जालमालाकुल अका - स्या० । ११ मेरुमदारददरे - सी० रो० मेरु मदारददरे - स्या० ।
१२ सासपेरिव - सी० सासपानिव - स्या० । १३ एकेनग्गहि - स्या० । १४ चन्दसुरिय
सहस्सानि - स्या० । १५ आवेल्लमिव - सी० । १६ युगधजलदाकार - स्या० । १७ पवस्सयी
- सी० अवस्सथ - स्या० ।

- १८८ “चक्कवत्ति सपरिस, मापयी सा नभत्तले ।
गरुळ द्विरद सीह, विनदन्त पदस्सयि^१ ॥
- १८९ “एकिका अभिनिम्मित्वा, अप्पमेय्य भिक्खुनीगण ।
पुन अन्तरधापेत्वा, एकिका मुनिमब्रवि ॥
- B 214 5 १९० ‘मातुच्छा ते महावीर, तव सासनकारिका ।
अनुप्पत्ता सक अत्थ, पादे वन्दामि चक्खुम’ ॥
- १९१ “दस्सेत्वा विविधा इद्धी, ओरोहित्वा नभत्तला ।
वन्दित्वा लोकपज्जात, एकमन्त निसीदि सा ॥
- १९२ “सा वीसवस्ससत्तिका, जातियाह महामुने ।
10 अलमेत्तावता वीर, निब्बायिस्सामि नायक ॥
- १९३ “तदातिविम्हिता सब्बा, परिसा सा कतञ्जली ।
अवोचय्ये कथ आसि, अतुलिद्धिपरक्कमा^२ ॥
- १९४ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मेषु चक्खुमा ।
इतो सतसहस्सम्हि, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥
- 15 १९५ “तदाह हसवतिय, जातामच्चकुले अहु ।
सब्बोपकारसम्पन्ने, इद्धे फीते महद्धने ॥
- १९६ “कदाचि पितुना सद्धि, दासिगणपुरक्खता ।
महता परिवारेन, त उपेच्च नरासभ ॥
- १९७ “वासव विय वस्सन्त, धम्ममेव अनासव ।
20 सरदादिच्चसदिस, रसिजालसमुज्जल^३ ॥
- १९८ “दिस्वा चित्त पसादेत्वा, सुत्वा चस्स सुभासित ।
मातुच्छ भिक्खुनि अग्गे, ठपेन्त नरनायक ॥
- १९९ “सुत्वा दत्वा महादान, सत्ताह तस्स तादिनो ।
ससङ्खस्स नरग्गस्स, पच्चयानि बहूनि च ॥
- 25 २०० “निपच्च पादमूलम्हि, त ठानमभिपत्थयि ।
ततो महापरिसति, अवोच इसिसत्तमो ॥

१ च दस्सयि - स्या० । २ अतुलिद्धि परक्कमे - स्या० । ३ रसिमालाकुल
जिन-सी० स्या०, रसिजालाकुल जिन - रो० ।

- २०१ 'या ससङ्घं अभोजेसि, सत्ताह लोचनायक ।
तमह कित्तिस्सामि, सुणाथ मम भासतो ॥
- २०२ 'सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- २०३ 'तस्स धम्मेषु दायादा, ओरसा धम्मनिम्मिता । 5 B 215
गोतमी नाम नामेन, हेस्सति सत्थु साविका ॥
- २०४ 'तस्स बुद्धस्स मातुच्छा, जीवितापादिका^१ अय ।
रत्तञ्जून च अग्गत्त, भिक्खुनीन लभिस्सति' ॥
- २०५ "त^२ सुत्वान पमोदित्वा^३, यावजीव तदा जिन ।
पच्चयेहि उपट्ठित्वा, ततो कालङ्कता अह ॥ 10
- २०६ "तावतिसेसु देवेषु, सब्बकामसमिद्धिसु ।
निब्बत्ता दसहज्जेहि, अञ्जे अभिभवि अह ॥
- २०७ "रूपसद्देहि गन्धेहि, रसेहि फुसनेहि^४ च ।
आयुना पि च वण्णेन, सुखेन यससा पि च ॥
- २०८ "तथेवाधिपतेय्येन, अधिगय्ह विरोचह । 15
अहोसि अमरिन्दस्स, महेसी दयिता तहि ॥
- २०९ "ससारो ससरन्तीह^५, कम्मवायुसमेरिता ।
कासिस्स रञ्जो विसये, अजायि दासगामके ॥
- २१० "पञ्चदाससतानना, निवसन्ति तहि तदा । 20
सब्बेस तत्थ यो जेट्ठो, तस्स जाया अहोसह ॥
- २११ "सयम्भुनो पञ्चसता, गाम पिण्डाय पाविसु ।
ते दिस्वान अह तुट्ठा, सह सब्बाहि^६ इत्थिभि^७ ॥
- २१२ "पूगा^८ हुत्वा व सब्बायो^९, चतुमासे उपट्ठु ।
तिचीवरानि दत्तवान, ससरिम्ह^{१०} ससामिका ॥
- २१३ "ततो चुता सब्बा^{११} पि ता^{१२}, तावतिसगता मय । 25
पच्छिमे च भवे दानि, जाता देवदहे पुरे ॥

१ जीवितपालिका - स्या० । २-२ त सुत्वाह पमोदिता - सी० स्या० रो० ।
३ फुस्सनेहि - स्या० । ४ ससरन्तीहि - स्या० । ५-५ सत्तेहि आतिभि - सी०
स्या० रो० । ६-६ कत्वा पञ्चसतकुटी - सी०, कत्वा पञ्चसतकुटि - स्या० । ७ उपट्ठिय -
सी०, स्यट्ठ, रो० । ८ पसन्नम्ह - स्या० । ९-९ सपतिका - सी०, स्या० ।

- २१४ “पिता अञ्जनसक्को मे, माता मम सुलक्खणा ।
ततो कपिलवत्थुस्मि, सुद्धोदनघर गता ॥
- २१५ “सेसा^१ सक्ककुले जाता, सक्कान घरमागमु ।
अह विसिद्धा^२ सब्बास, जिनस्सापादिका अहु ॥
- B 216 5 २१६ “मम^३ पुत्तोभिनिक्खम्म^३, बुद्धो आसि विनायको ।
पच्छाह पब्बजित्वान, सतेहि सह पञ्चहि ॥
- २१७ “साकियानीहि धीराहि, सह सन्ति सुख फुसि ।
ये तदा पुब्बजातिय, अम्हाक आसु सामिनो ॥
- २१८ “सहपुञ्जस्स कत्तारो, महासमयकारका ।
10 फुसिसु अरहत्त ते, सुगतेनानुकम्पिता ॥
- २१९ “तदेतरा भिक्खुनियो, आरुहिसु नभत्तल ।
सगता^४ विय तारायो, विरोचिसु महिद्धिका ॥
- २२० “इद्धी अनेका दस्सेसु, पिळ्ळविकति^५ यथा ।
कम्मारो कनकस्से व, कम्मञ्जस्स^६ सुसिक्खितो^६ ॥
- 15 २२१ “दस्सेत्वा पाटिहीरानि, विचित्तानि^७ बहूनि च ।
तोसेत्वा वादिपवर्^८, मुनिं सपरिस तदा ॥
- २२२ “ओरोहित्वान^९ गगना^९, वन्दित्वा इसिसत्तम ।
अनुञ्जाता नरगेन, यथाठाने^{१०} निसीदिसु ॥
- २२३ ‘अहोनुकम्पिका अम्ह, सब्बास चिर गोतमी ।
20 वासिता तव^{११} पुञ्जेहि, पत्ता नो आसवक्खय ॥
- २२४ ‘किलेसा ज्ञापिता अम्ह, भवा सब्बे समूहता ।
नागी व बन्धन छेत्वा, विहराम अनासवा ॥
- २२५ ‘स्वागत वत नो आसि, बुद्धसेट्ठस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासन ॥
- 25 २२६ ‘पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्जा सच्छिक्कता, कत बुद्धस्स सासन ॥

१ सबा-स्या० । २ सेट्ठाच-स्या० । ३-३ स मे पुत्तोभिनिक्खम्म-स्या०
४ खगता-सी० । ५ पिळ्ळविकती-सी०, पिळ्ळ-स्या० । ६-६ पुण्ण
कम्मेसु सिक्खिता-स्या० । ७ विविधानि-स्या० । ८ वादिच्चवर-स्या०
९-९ ओरोहित्वा नभतला-स्या० । १० यथाठाने-स्या० । ११ ताय-स्या० ।

- २२७ 'इद्धीसु च वसी होम, दिब्बाय सोतधातुया ।
चेतोपरियञ्जाणस्स, वसी होम महामुने ॥
- २२८ 'पुब्बेनिवास जानाम, दिब्बचक्खु विसोधित ।
सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- २२९ 'अत्थे धम्मे च नेरुत्ते, पटिभाने^१ च विज्जति । 5 B 217
ञाण अम्ह महावीर, उप्पन्न तव सन्तिके ॥
- २३० 'अस्माभि परिचिण्णोसि, मेत्तचित्ताहि नायक ।
अनुजानाहि सब्बास^२, निब्बानाय महामुने' ॥
- २३१ "निब्बायिस्साम इच्चेव, कि वक्खामि वदन्तियो^३ ।
यस्स दानि च वो काल, मञ्जथा ति जिनोब्रवि ॥ 10
- २३२ "गोतमीआदिका तायो, तदा भिक्खुनियो जिन ।
वन्दित्वा आसना तम्हा, वुट्ठाय अगमिसु ता ॥
- २३३ "महता जनकायेन, सह लोकगनायको ।
अनुसयायी^४ सो वीरो^५, मातुच्छ यावकोटुक ॥
- २३४ "तदा निपति पादेसु, गोतमी लोकबन्धुनो । 15
सहेव^६ ताहि^७ सब्बाहि, पच्छिम पादवन्दन ॥
- २३५ 'इद पच्छिमक मय्ह, लोकनाथस्स दस्सन ।
न पुनो अमताकार, पस्सिस्सामि मुख तव ॥
- २३६ 'न च मे वन्दन वीर, तव पादे सुकोमले ।
सम्फुसिस्सति लोकग, अज्ज गच्छामि निब्बुति' ॥ 20
- २३७ "रूपेन कि तवानेन, दिट्ठे धम्मे यथातथे ।
सब्ब सङ्खतमेवेत, अनस्सासिकमित्तर ॥
- २३८ "सा सह ताहि गन्त्वान, भिक्खुनुपस्सय सक ।
अड्डपल्लङ्कमाभुज्ज, निसीदि परमासने ॥
- २३९ "तदा उपासिका तत्थ, बुद्धसासनवच्छला । 25
तस्सा पवत्ति सुत्वान, उपेसु पादवन्दिका ॥

१ पटिभाणे - सी०, स्या० । २ सब्बायो - स्या० रो० । ३ वदन्तिन -
सी० । ४-४ अनुससावयि वीरो - स्या० । ५-५ सहेतराहि - सी०, स्या० ।

- २४० “करेहि उर पहन्ता^१, छिन्नमूला यथा लता ।
रोदन्ता करुण रव^२, सोकट्टा भूमिपातिता^३ ॥
- २४१ “मा नो सरणदे नाथे, विहाय^४ गमि निब्बुति ।
निपतित्वान याचाम, सब्बायो सिरसा मय ॥
- 18 5 २४२ “या पधानतमा^५ तास, सद्धा पञ्जा उपासिका ।
तस्सा सीस पमज्जन्ती, इद वचनमब्रवि ॥
- २४३ ‘अल पुत्ता विसादेन^६, मारपासानुवत्तिना ।
अनिच्च सद्धत सब्ब, वियोगन्त चलाचल’ ॥
- २४४ “ततो सा ता विसज्जित्वा, पठम ज्ञानमुत्तम ।
10 दुतिय च ततिय च, समापज्जि चतुत्थक ॥
- २४५ “आकासायतन चेव, विञ्जाणायतन तथा ।
आकिञ्च^७ नेवसञ्ज च^८, समापज्जि यथाक्कम ॥
- २४६ “पटिलोमेन ज्ञानानि, समापज्जित्थ^९ गोतमी ।
यावता पठम ज्ञान, ततो यावचतुत्थक ॥
- 15 २४७ “ततो वुट्ठाय निब्बायि, दीपच्ची व निरासवा^{१०} ।
भूमिचालो महा आसि, नभसा विज्जुता पति ॥
- २४८ “पनादिता दुदुभियो, परिदेविसु देवता ।
पुप्फवुट्ठी च गगना, अभिवस्सथ मेदिनि^{११} ॥
- २४९ “कम्पितो मेहराजा पि, रङ्गमज्जे यथा नटो ।
20 सोकेन चातिदीनो व, विरवो आसि सागरो ॥
- २५० “देवा नागासुरा ब्रह्मा, सविग्गाहिसु^{१२} तद्ध्वणे ।
‘अनिच्चा वत सद्धारा, यथाय विलय गता’ ॥
- २५१ “या चे म परिवारिसु, सत्थु सासनकारिका ।
तायो पि अनुपादाना, दीपच्चि^{१३} विय^{१३} निब्बुता ॥
- 25 २५२ “हा योगा विप्पयोगन्ता, हानिच्च सब्बसद्धत ।
हा जीवित विनासन्त, इच्चासि परिदेवना ॥

१ पहत्वा - सी० । २ राव - सी० स्या० । ३ भूमिपातिका - सी०
स्या० । ४ विहाया - स्या० । ५ पधानतमा - स्या० ।
६ विलापेन - स्या० । ७-७ दुतिय ततिय चापि - सी० । ८-८ आकिञ्चञ्ज
नेवसञ्ज - सी० । ९ समापज्जथ - स्या० । १० निरासना - सी०, रो० । ११
मेदिनि - सी० । १२ सविग्गाहिसु - सी० स्या० । १३-१३ दीपसिखा विय - स्या० ।

२५३ “ततो देवा च ब्रह्मा च, लोकधम्ममानुवत्तन ।
कालानुरूप कुब्बन्ति, उपेत्वा इमिसत्तम ॥

२५४ “तदा आमन्तयी सत्था, आनन्द सुतसागर^१ ।
‘गच्छानन्द निवेदेहि, भिक्खून मातु निब्बुति’ ॥

२५५ “तदानन्दो निरानन्दो, अस्सुना पुण्णलोचनो ।
गग्गरेन सरेणाह, ‘समागच्छन्तु भिक्खवो ॥

5 B 219

२५६ ‘पुब्बदक्खिणपच्छासु, उत्तराय^२ च सन्तिके^३ ।
सुणन्तु^४ भासित मय्ह^५, भिक्खवो सुगतोरसा ॥

२५७ ‘या वड्डयि^६ पयत्तेन, सरीर पच्छिम मुने ।
सा गोतमी गता सन्ति, तारा व सूरियोदये ॥

10

२५८ ‘बुद्धमाता ति पञ्जात्ति^७, ठपयित्वा गतासम ।
न यत्थ पञ्चनेत्तो पि, गति^८ दक्खति नायको ॥

२५९ ‘यस्सत्थि सुगते सद्धा, यो च पियो महामुने ।
बुद्धमातुस्स सक्कार, करोतु सुगतोरसो’ ॥

२६० “सुद्धरुद्धा पि त सुत्वा, सीधमागच्छु भिक्खवो ।
केचि बुद्धानुभावेन, केचि इद्धीसु कोविदा ॥

15

२६१ “कूटागारवरे रम्मे, सब्बसोणमये सुभे ।
मञ्चक समारोपेसु^९, यत्थ सुत्तासि गोतमी ॥

२६२ “चत्तारो लोकपाला ते^{१०}, असेहि समधारयु ।
सेसा सक्कादिका देवा, कूटागारे समग्गहु ॥

20

२६३ “कूटागारानि सब्बानि, आसु पञ्चसतानि पि^{११} ।
सरदादिच्चवण्णानि, विस्सकम्मकृतानि^{१२} हि ॥

२६४ “सब्बा तापि^{१३} भिक्खुनियो, आसु मञ्चेसु सायिता ।
देवान खन्धमारुह्वा^{१४}, निय्यन्ति अनुपुब्बसो ॥

१ सुतिसागर-सी० स्या०, रो० । २-२ उत्तराय वमतिके - सी० उत्तराय वसतिके - स्या० । ३-३ मय्ह सा भिक्खुनी माता - स्या० । ४ वड्डयि - स्या० । ५ सञ्जात्ति - स्या० । ६ गत - सी० रा० तत्थ - स्या० । ७-७ यो वा सिस्सो - सी० स्या० । ८ बुद्धमातरि - सी० बुद्धस्स मातु - स्या० । ९ सीधमागच्छु - सी० सीधमागच्छ - स्या० । १० समारोपेसु - स्या० । ११ ये - स्या० । १२ हि - सी० स्या० । १३ विस्सकम्मकृतानि - स्या० । १४ तहि - स्या० । १५ ख धमारुह् - स्या० ।

- २६५ “सब्बसो छादित आसि, वित्तानेन नभत्तल ।
सतारा चन्दसूरा^१ च, लञ्छिता कनकामया ॥
- २६६ “पटाका उस्सितानेका, वितता^२ पुप्फकञ्चुका ।
ओगताकासपदुमा^३, महिया पुप्फमुग्गत ॥
- ५ २६७ “दस्सन्ति^४ चन्दसूरिया, पज्जलन्ति^५ च तारका ।
मज्झ गतो पि चादिच्चो, न तापेसि ससी यथा ॥
- २० २६८ “देवा दिब्बेहि गन्धेहि, मालेहि सुरभीहि च ।
वादितेहि च नच्चेहि, सङ्गीतीहि च पूजयु ॥
- २६९ “नागासुरा^६ च ब्रह्मानो, यथासत्ति^७ यथाबल ।
१० पूजयिंसु च^८ निय्यन्ति^९, निब्बुत बुद्धमातर ॥
- २७० “सब्बायो पुरतो नीता, निब्बुता सुगतोरसा ।
गोतमी निय्यते पच्छा, सक्कता बुद्धपोसिका ॥
- २७१ “पुरतो देवमनुजा, सनागामुरब्रह्मका ।
पच्छा ससावको बुद्धो, पूजत्थ याति मातुया ॥
- १५ २७२ “बुद्धस्स परिनिब्बान, नेदिस आसि यादिस ।
गोतमीपरिनिब्बान, अतेवच्छरिय अहु ॥
- २७३ “बुद्धो^{१०} बुद्धस्स निब्बाने^{११}, नोपटियादि^{१२} भिक्खवो ।
बुद्धो गोतमिनिब्बाने, सारिपुत्तादिका तथा^{१३} ॥
- २७४ “चित्तकानि करित्वान, सब्बगन्धमयानि ते^{१४} ।
२० गन्धचुण्णपकिण्णानि^{१५}, ज्ञापयिंसु च ता तहि ॥
- २७५ “सेसभागानि डग्गिहसु, अट्ठी सेसानि सब्बसो ।
आनन्दो च तदावोच, सवेगजनक वचो ॥
- २७६ ‘गोतमी निधन याता, डग्गह^{१६} चस्सा सरीरक ।
सङ्केत^{१७} बुद्धनिब्बान, न चिरेन भविस्सति’ ॥

१ चन्दसूरिया - सी० चन्दसुरा - स्या० । २ चित्तका - स्या० । ३ ओभग्गा कासपदुमा - स्या० ओगताकासधूमाव - रो० । ४ दिस्सन्ति - सी०, स्या० । सी० स्या० । ५ विज्जलन्ति - स्या० । ६ नागासुरा - स्या० । ७ यथासत्ति - सी० । ८-८ विनिय्यन्ति - स्या० । ९ अतीवच्छरिय - सी० स्या०, रो० । १० न बुद्धो बुद्धनिब्बाने - स्या० रो० । ११ नोपदिस्सति - सी० रो० । सारिपुत्तादि - स्या० । १२ यथा - स्या० । १३ च - स्या० । १४ गन्धचुण्णावकिण्णानि - सी०, गन्धचुण्ण विकिण्णान - स्या० । १५ निब्बद्ध - सी० दडढ - स्या० । १६ सङ्केह - सी० ।

- २७७ "ततो गोतमिधातूनि, तस्सा पत्तगतानि सो ।
उपनामेसि नाथस्स, आनन्दो बुद्धचोदितो ॥
- २७८ "पाणिना तानि पग्गय्ह, अवोच इसिसत्तमो ।
'महतो सारवन्तस्स, यथा खखस्स तिट्ठतो ॥
- २७९ 'यो सो महत्तरो खन्धो, पलुज्जेय्य अनिच्चता । 5
तथा भिक्खुनिसङ्खस्स, गोतमी परिनिब्बुता ॥
- २८० 'अहो' अच्छरिय मय्ह^१, निब्बुताय^२ पि मातुया ।
सरीरमत्तसेसाय, नत्थि^३ सोकपरिद्वो^४ ॥
- २८१ 'न सोचिया परेस सा, तिण्णससारसागरा । B 221
परिवज्जितसन्तापा, सीतिभूता सुनिब्बुता ॥ 10
- २८२ 'पण्डितासि महापञ्जा, पुथुपञ्जा तथेव च ।
रत्तञ्चू भिक्खुनीन सा, एव धारेथ^५ भिक्खवो ॥
- २८३ 'इद्धीसु' च वसी आसि, दिब्बाय सोतधातुया ।
चेतोपरियञ्जाणस्स, वसी आसि च गोतमी ॥
- २८४ 'पुब्बेनिवासमञ्जासि, दिब्बचक्खु विसोधित । 15
सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि तस्सा^६ पुनब्भवो ॥
- २८५ 'अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
परिसुद्ध अहु जाण, तस्मा सोचनिया न सा ॥
- २८६ 'अयोधनहतस्सेव, जलतो जातवेदस्स' । 20
अनुपुब्बूपसन्तस्स, यथा न जायते गति ॥
- २८७ 'एव सम्मा विमुत्तान, कामबन्धोघतारिन ।
पञ्जापेतु गति नत्थि, पत्तान अचल सुख' ॥
- २८८ 'अत्तदीपा ततो होथ, सतिपट्टानगोचरा ।
भावेत्वा सत्तबोज्झङ्गे^७, दुक्खस्सन्त करिस्सथ' ॥

इत्थ सुद महापजापतिगोतमी इमा गाथायो अभासित्था ति । 25

१-१ आनद पस्स बुद्धस्स - स्या० । २ निब्बुताया - सी० । ३-३ न
सोकपरिदेवना - स्या० । ४ विज्जाथ - स्या० जानाथ - रो० । ५ इद्धिया - सी०,
स्या० । ६ दानि - स्या० । ७ जातवेदसो - सी० स्या० । ८ पद - स्या० ।
९ सत्तबोज्झङ्ग - स्या० ।

८ खेमाथेरीअपदान^१

- २८६ “पटुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मेषु चक्खुमा ।
इतो सतसहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥
- २८७ “तदाह हसवतिय, जाता सेट्ठिकुले अहु^२ ।
नानारतनपज्जोते, महासुखसमप्पिता ॥
- 5 २८८ “उपेत्वा त महावीर, अस्सोसि धम्मदेसन ।
ततो जातप्पसादाह, उपेमि^३ सरणं जिन ॥
- B 222 २८९ “मातरं पितरं चाह^४, आयाचित्वा विनायक ।
निमन्तयित्वा सत्ताह, भोजयि सहसावक ॥
- २९० “अतिक्कन्ते च सत्ताहे, महापञ्जानमुत्तम ।
10 भिक्खुनि एतदग्गमिह, ठपेसि नरसारथि ॥
- २९१ “तं सुत्वा मुदिता हुत्वा, पुनो^५ तस्स महेसिनो ।
कारं कत्वा तं ठान, पणिपच्च पणीदहि ॥
- २९२ “ततो मम^६ जिनो आह, ‘सिज्झत पणिधी तव ।
ससङ्खे मे कतं कार, अप्पमेय्यफलं तया ॥
- 15 २९३ ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- २९४ ‘तस्स धम्मेषु दायादा, ओरसा धम्मनिम्मिता ।
एतदग्गमनुप्पत्ता, खेमा नाम भविस्सति^७ ॥
- २९५ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
20 जहित्वा मानुसं देहं, तावत्तिसूपगा अहं ॥
- २९६ “ततो चुता याममग, ततोहं तुसितं गता ।
ततो च निम्मानरति, वसवत्तिपुरं ततो ॥
- ३०० “यत्थं यत्थूपपज्जामि, तस्स कम्मस्स वाहसा ।
तत्थं तत्थेव राजून, महेसित्तमकारयि ॥
- 25 ३०१ “ततो चुता मनुस्सत्ते, राजूनं चक्कवत्तिन ।
मण्डलीनं च राजून, महेसित्तमकारयि ॥

१ खेमापदान - सी० । २ अहु - स्या० । ३ उपेसि - सी० स्या० । ४ चापि - सी० । ५ पुन - स्या० । ६ म स - स्या०, रो० । ७ नामेन - सी०, स्या० ।
८ भविस्सति - सी० ।

- ३०२ “सम्पत्तिं अनुभोत्वान, देवेसु मनुजेसु^१ च ।
सब्बत्थ सुखिता हुत्वा, नेककप्पेसु ससरि ॥
- ३०३ “एकनवुत्तितो कप्पे, विपस्सी लोकनायको ।
उप्पज्जि चारुदस्सनो^२, सब्बधम्मविपस्सको ॥
- ३०४ “तमह लोकनायक, उपेत्वा नरसारथि । 5
धम्म भणित^३ सुत्वान, पब्बजि अनगारिय ॥
- ३०५ “दसवस्ससहस्सानि, तस्स वीरस्स सासने । ४ 229
ब्रह्मचरिय चरित्वान, युत्तयोगा बहुस्सुता ॥
- ३०६ “पच्चयाकारकुसला, चतुसच्चविसारदा ।
निपुणा चित्तकथिका, सत्थुसासनकारिका ॥ 10
- ३०७ “ततो चुताह तुसित, उपपन्ना यसस्सिनी ।
अभिभोमि तहि अञ्जे, ब्रह्मचारीफलेनह ॥
- ३०८ “यत्थ यत्थूपपन्नाह, महाभोगा महद्धना ।
मेधाविनी सीलवती^४, विनीतपरिसा पि च ॥
- ३०९ “भवामि तेन कम्मेन, योगेन जिनसासने । 15
सब्बा सम्पत्तियो मय्ह, सुलभा मनसो पिया ॥
- ३१० “यो पि मे भवते भत्ता, यत्थ यत्थ गताय पि ।
विमानेति न म कोचि, पटिपत्तिबलेन^५ मे ॥
- ३११ “इमम्हि भद्दके कप्पे, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
नामेन कोणागमनो, उप्पज्जि वदत वरो ॥ 20
- ३१२ “तदा हि बाराणसिय, सुसमिद्धकुलप्पजा^६ ।
धनञ्जानी सुमेधा च, अह पि च तयो जना ॥
- ३१३ “सङ्घाराममदासिम्ह, दानसहायिका^७ पुरे^८ ।
सङ्घस्स^९ च विहार पि^१, उद्दिस्स कारिका^{११} मय ॥

१ मानुसेसु - स्या । २ चारुदस्सनो - सी० रो० । ३ पणित - सी० स्या० ।
४ अभिभोमि - सी स्या० । ५ रूपवती - सी० स्या रो० । ६ पटिपत्तिबलेन -
सी० स्या० । ७-७ तदाह - सी० । ८ सुसमिद्धकुलप्पजा - स्या० । ९-९ नेकेसहस्सिके मुने
- स्या० दान सहस्सिक मुने - रो० । १०-१० ससङ्घस्स विहार हि - सी०, रो० ।
११ दायिका - रो० ।

- ३१४ “ततो चुता मय सब्बा, तावतिमूपगा अहु ।
यससा अग्गत पत्ता, मनुस्सेसु तथेव च ॥
- ३१५ “इमस्मियेव कप्पम्हि, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदत वरो ॥
- 5 ३१६ “उपट्ठाको महेसिस्स, तदा आसि नरिस्सरो ।
कासिराजा किकी नाम, बाराणसिपुरुत्तमे ॥
- 24 ३१७ “तस्सासि जेट्टिका^१ धीता, समणी इति विस्सुता ।
धम्म सुत्वा जिनग्गस्स, पब्बज्ज समरोचयि ॥
- ३१८ “अनुजानि न नो तातो, अगारेव तदा मय ।
10 वीसवस्ससहस्सानि, विचरिम्ह अतन्दिता ॥
- ३१९ “कोमारिब्रह्मचरिय, राजकञ्जा सुखेधिता^२ ।
बुद्धोपट्ठाननिरता, मुदिता सत्त धीतरो ॥
- ३२० “समणी समणगुत्ता च, भिक्खुनी भिक्खुदायिका^३ ।
धम्मा चेव सुधम्मा च, सत्तमी सङ्घदायिका ॥
- 15 ३२१ “अह उप्पलवण्णा च, पटाचारा च कुण्डला ।
किसागोतमी धम्मदिन्ना, विसाखा होति सत्तमी ॥
- ३२२ “कदाचि सो नरादिच्चो, धम्म देसेसि^४ अम्भुत ।
महानिदानसुत्तन्त, सुत्वा त परियापुणि ॥
- ३२३ “तेहि कम्मेहि सुकतेहि, चेतनापणिधीहि च ।
20 जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- ३२४ “पच्छिमे च भवे दानि, साकलाय^५ पुरुत्तमे ।
रञ्जो मद्दस्स धीताम्हि^६, मनापा दयिता पिया ॥
- ३२५ “सह मे जातमत्तम्हि, खेम तम्हि पुरे अहु ।
ततो खेमा ति नाम मे, गुणतो उपपज्जथ ॥
- 25 ३२६ “यदाह योब्बन पत्ता, रूपलावञ्जभूसिता^७ ।
तदा अदासि म तातो, बिम्बिसारस्स राजिनो ॥

१ जेट्टिका - स्या० । २ सुखे ठिता - स्या० । ३ भिक्खुदायिका - सी०, स्या० ।

४ देसेति - स्या० । ५ साकलाय - सी०, साकलाय - स्या० । ६ धीतासि - स्या० ।

७ रूपवण्णविभूसिता - स्या०, रूपवन्ता विभूसिता - रो० ।

- ३२७ “तस्साह सुप्पिया^१ आसि, रूपके लायने रता ।
रूपान दोसवादी ति, न उपेसि^२ महादय ॥
- ३२८ “बिम्बिसारो तदा राजा, ममानुग्गहबुद्धिया ।
वण्णयित्वा वेळुवन, गायके गापयी मम ॥
- ३२९ “रम्म वेळुवन येन, न दिट्ठ सुगतालय । 5
न तेन नन्दन दिट्ठ, इति मञ्जामसे^३ मय ॥
- ३३० “येन वेळुवन दिट्ठ, नरनन्दननन्दन । B 225
सुदिट्ठ नन्दन तेन, अमरिन्दसुनन्दन ॥
- ३३१ “विहाय नन्दन देवा, ओतरित्वा महीतल^४ ।
रम्म वेळुवन दिस्वा, न तप्पन्ति सुविम्हिता ॥ 10
- ३३२ “राजपुञ्जेन निब्बत्त, बुद्धपुञ्जेन भूसित ।
को वत्ता तस्स निस्सेस, वनस्स गुणसञ्चय ॥
- ३३३ “त सुत्वा वनसमिद्ध^५, मम सोतमनोहर ।
दट्ठुकामा तमुय्यान, रञ्जो आरोचयि तदा ॥
- ३३४ “महता परिवारेन, तदा च^६ सो महीपति । 15
म^७ पेसेसि^८ तमुय्यान, दस्सनाय समुस्सुक ॥
- ३३५ “गच्छ पस्स महाभोगे, वन नेत्तरसायन ।
य सदा भाति सिरिया, सुगताभानुरञ्जित ॥
- ३३६ “यदा च पिण्डाय मुनि, गिरिब्वजपुरुत्तम ।
पविट्ठोह तदायेव, वन दट्ठुमुपागमि ॥ 20
- ३३७ “तदा^९ त फुल्लविपिन^{१०}, नानाभमरकूजित^{११} ।
कोकिलागीतसहित, मयूरगणनच्चित ॥
- ३३८ “अप्पसद्मनाकिण्ण, नानाचङ्कमभूसित ।
कुटिमण्डपसङ्किण्ण, योगीवरविराजित ॥
- ३३९ “विचरन्ती अमञ्जिस्स, सफल नयन मम । 25
तत्था^{१२} पि तरुण भिक्खु, युत्त दिस्वा विचिन्तयि ॥

१ सुप्पिया - स्या० । २ उपेसि - स्या० । ३ मञ्जामहेसे - स्या० । ४ महीतले -
स्या०, रो० । ५ वनसमिद्धि - सी०, स्या० । ६ म - स्या०, रो० । ७-७ सपेसेसि -
स्या०, सम्पापेसि - रो० । ८-८ तदाह ० - सी०, तदा त सम्फुल्लवन - स्या० ।
९ नानाभमरकुञ्जित - स्या० । १० तदा - स्या० ।

- ३४० 'ईदिसे' विपिने' रम्मे, ठितोय नवयोब्बने ।
वसन्तमिव कन्तेन, रूपेन च^२ समन्वितो^३ ॥
- ३४१ 'निसिन्नो रुक्खमूलम्हि, मुण्डो सङ्घाटिपास्तो ।
ज्ञायते वतय भिक्खु, हित्वा विसयज रति ॥
- ५ ३४२ 'ननु नाम गहट्ठेन, काम भुत्वा यथासुख ।
पच्छा जिण्णेन धम्मोय, चरितब्बो सुभद्दको' ॥
- ३४३ "सुञ्जाकन्ति विदित्वान, गन्धगेह जिनालय ।
उपेत्वा जिनमद्दक्ख', उदयन्त व भाकर ॥
- ३४४ "एकक सुखमासीन, बीजमान^४ वरित्थिया ।
१० दिस्वानेव विचिन्तेसि, नाय लूखो नरासभो ॥
- ३४५ "सा कञ्जा कनकाभासा, पदुमाननलोचना ।
विम्बोद्वी कुन्ददसना^५, मनोनेत्तरसायना ॥
- ३४६ "हेमदोलाभसवना^६, कलिकाकारसुत्थनी^७ ।
वेदिमज्झा^८ व सुस्सोणी^९, रम्भोरू^{१०} चारुभूसना ॥
- १५ ३४७ "रत्तसकुपसब्बाना, नीलमट्टनिवासना ।
अतप्पनेय्यरूपेन^{११}, हासभावसमन्विता^{१२} ॥
- ३४८ "दिस्वा तमेव चिन्तेसि, अहोयमभिरूपिनी^{१३} ।
न मयानेन नेत्तेन, दिट्ठपुब्बा कुदाचन ॥
- ३४९ "ततो जराभिभूता सा, विवण्णा विकतानना ।
२० भिन्नदन्ता^{१४} सेतसिरा, सलाला वदनासुचि ॥
- ३५० "सङ्घित्तकण्णा सेतक्खी, लम्बासुभपयोधरा ।
वलिविततसब्बङ्गी, सिराविततदेहिनी ॥
- ३५१ "नतङ्गा^{१५} दण्डदुतिया, उप्फासुलिकता^{१६} किंसा ।
पवेधमाना पतिता, निस्ससन्ती मुट्ठु^{१७} मुट्ठु^{१८} ॥

१-१ इदिसेपि वने - सी०, स्या० । २-२ सुसमन्वितो - स्या० । ३ जिनमद्दक्ख - सी०, स्या० । ४ बीजमाना - सी०, बीजमान - स्या० । ५ कुन्ददसना - स्या० । ६ हेमदोला सुवदना - स्या० । ७ कलसाकारसुत्थनी - सी०, रो०, कमलाकारसुत्थनी - स्या० । ८ तनुमज्झा च सुस्सोणी - सी०, वेदिमज्झा वरसोणी - स्या०, रो० । ९ रम्भोरू - स्या०, रो०, रम्भोरू - म० । १० अतप्पनेय्यरूपेन - सी० । ११ हावभावसमन्विता - सी०, सत्त्वा-भरणमण्डिता - स्या० । १२ अहोयमति० - स्या० । १३ छिन्नदन्ता - स्या० । १४ नतङ्गी - स्या० । १५ उपण्डुपण्डुका - सी०, स्या० । १६-१७ महु महु - स्या० ।

- ३५२ “ततो मे आसि सवेगो, अढभुतो लोमहसनो ।
धिरत्थु रूप अमुचि, रमन्ते यत्थ बालिसा ॥
- ३५३ “तदा महाकाणिको, दिस्वा सविग्गमानस ।
उदग्गचित्तो सुगतो^१, इमा गाथा अभासथ ॥
- ३५४ ‘आतुर असुचि पूति, पस्स खेमे समुस्सय । 5
उग्घरन्त पग्घरन्त, बालान अभिनन्दित ॥
- ३५५ ‘असुभाय चित्त भावेहि, एकग्ग सुसमाहित । B 227
सति कायगता त्यत्थु, निब्बिदा बहुला भव ॥
- ३५६ ‘यथा इद तथा एत, यथा एत तथा इद ।
अज्झत्त च बहिद्धा च, काये छन्द विराजय ॥ 10
- ३५७ ‘अनिमित्त च भावेहि, मानानुसयमुज्जह^२ ।
ततो मानाभिसमया, उपसन्ता चरिस्ससि ॥
- ३५८ ‘ये रागरत्तानुपतन्ति सोत,
सय कत मक्कटको व जाल ।
एत पि छेत्वान परिब्बजन्ति, 15
न^३ पेक्खिनो^३ कामसुख पहाय’ ॥
- ३५९ “ततो कल्लितचित्त^४ म, अत्वान नरसारथि ।
महानिदान देसेसि, सुत्तन्त विनयाय मे ॥
- ३६० “सुत्वा सुत्तन्तसेट्ठ त, पुब्बसञ्जमनुस्सरि ।
तत्थ ठितावह सन्ती, धम्मचक्खु विसोधयि ॥ 20
- ३६१ “निपतित्वा महेसिस्स, पादमूलम्हि तावदे ।
अच्चय देसनत्थाय, इद वचनमब्रवि ॥
- ३६२ ‘नमो ते सब्बदस्सावी, नमो ते करुणाकर^५ ।
नमो ते तिण्णससार, नमो ते अमत दद ॥
- ३६३ ‘दिट्ठिगहनपक्खन्दा^६, कामरागविमोहिता । 25
तया सम्मा उपायेन, विनीता विनये रता ॥

१ सुमनो - स्या० । २ मानानुसय पज्जह - स्या० । ३-३ अनपेक्खिनो - सी०,
स्या०, रो० । ४ कल्लिकचित्त - स्या०, कलिकचित्त - रो० । ५ करुणालय - स्या०,
करुणासय - रो० । ६ दिट्ठिगहनपक्खन्ता - सी०, स्या० ।

- ३६४ 'अदस्सनेन विभोगा^१, तादिसान महेसिन ।
अनुभोन्ति महादुक्ख, सत्ता ससारसागरे ॥
- ३६५ 'यदाह लोकसरण, अरण अरणन्तगु^२ ।
नाह्मसामि^३ अदूरद्व^४, देसयामि^५ तमच्चय ॥
- ३ ५ ३६६ 'महाहित वरदद^६, अहितो ति विसङ्किता ।
नोपेसि रूपनिरता, देसयामि तमच्चय' ॥
- ३६७ "तदा मधुरनिग्घोसो, महाकारुणिको जिनो ।
अवोच तिद्व खेमे ति, सिञ्चन्तो अमतेन म ॥
- ३६८ "तदा पणम्य सिरसा, कत्वा च न पदविखण ।
गन्त्वा दिस्वा नरपति, इदं वचनमब्रवि ॥
- १० ३६९ 'अहो सम्मा उपायो ते, चिन्तितोयमरिन्दम ।
वनदस्सनकामाय, दिट्ठो निब्बानतो^७ मुनि ॥
- ३७० 'यदि ते रुच्चते राज^८, सासने तस्स तादिनो ।
पब्बजिस्सामि रूपेह, निब्बिन्ना मुनिवाणिना^९ ॥
- दुतिय भाणवार ।
- १५ ३७१ "अञ्जलि पग्गहेत्वान, तदाह समहीपति ।
'अनुजानामि ते भद्दे, पब्बज्जा तव सिञ्जतु' ॥
- ३७२ "पब्बजित्वा तदा चाह, अद्धमासे^{१०} उपट्ठिते ।
दीपोदय च भेद च, दिस्वा सविग्गमानसा ॥
- २० ३७३ "निब्बिन्ना सब्बसङ्खारे, पच्चयाकारकोविदा ।
चतुरोधे अतिक्कम्म, अरहत्तमपापुणि ॥
- ३७४ "इद्धीसु^{११} च वसी आसि, दिब्बाय सोतधातुया ।
चेतोपरियञ्जाणस्स, वसी चापि भवामह ॥
- ३७५ "पुब्बेनिवास जानामि, दिब्बचक्खु^{१२} विसोधित ।
सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥

१ विभोगा - सी०, विहिता - स्या० । २ मरणन्तगु - सी०, मरणन्तग - स्या० ।
३-३ नाह्मसामिमदूरद्व - सी०, ० मधुरत्थ - स्या० । ४ देसेस्सामि - स्या० । ५ वरदद -
स्या० । ६ निब्बानतो - सी०, निब्बनथो - स्या०, रो० । ७ राजा - स्या० । ८ मुनि-
भाणिना - स्या०, रो० । ९ सत्तमासे - स्या० । १० इद्धिया - सी०, स्या० ।
११ दिब्बचक्खु - स्या० ।

- ३७६ “अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
परिसुद्ध मम^१ ज्ञाण, उप्पन्न बुद्धसासने ॥
- ३७७ “कुसलाह विसुद्धीसु, कथावत्थुविसारदा ।
अभिधम्मनयञ्जू च, वसिप्पत्ताम्हि सासने ॥
- ३७८ “ततो तोरणवत्थुस्मि^२, रञ्जा कोसलसामिना ।
पुच्छिता^३ निपुणे पञ्हे, व्याकरोन्ती यथातथ ॥
- ३७९ “तदा स राजा सुगत, उपसङ्कम्म पुच्छथ ।
तथेव बुद्धो व्याकासि, यथा ते व्याकता मया ॥
- ३८० “जिनो तस्मि गुणे तुट्ठो, एदग्गे ठपेसि म ।
महापञ्जानमग्गा ति, भिक्खुनीन नरुत्तमो ॥
- ३८१ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- ३८२ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ३८३ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद खेमा भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

६ उपलवण्णाथेरीअपदानं

- ३८४ “भिक्खुनी उपलवण्णा, इद्धिया पारमि गता ।
वन्दित्वा सत्थुनो पादे, इद वचनमब्रवि ॥
- ३८५ “नित्थिण्णा^४ जातिससार^५, पत्ताह अचल पद ।
सब्बदुक्ख मया खीण, आरोचेमि महामुनि ॥
- ३८६ ‘यावता परिसा अत्थि, पसन्ना जिनसासने ।
यस्सा^६ च मेपराधोत्थि, खमन्तु जिनसम्मुखा ॥
- ३८७ ‘ससारे ससरन्तिया^७, खलित मे सचे भवे ।
आरोचेमि महावीर, अपराध खमस्सु त^८ ॥
- ३८८ ‘इद्धि चापि निदस्सेहि, मम सासनकारिके ।
चतस्सो परिसा अज्ज, कद्ध छिन्दाहि यावता ॥

१ मम - स्या० । २ भोजनवत्थुस्मि - सी० । ३ पुच्छित्वा - स्या० । ४ नित्थिण्णा - सी०, नित्थिण्णा - स्या० । ५ जातिससारा - रो० । ६ ेस - सी०, स्या० । ७ सससन्ताय - सी०, ससरन्ता मे - स्या० । ८ मे - स्या० ।

- ३८६ 'धीता'^१ तुय्ह महावीर, पञ्जवन्त जुतिन्धर ।
बहु च दुक्कर कम्म, कत मे अतिदुक्कर ॥
- 30 ३९० 'उप्पलस्सेव मे वण्णो, नामेनुप्पलनामिका ।
साविका^२ ते महावीर, पादे वन्दामि^३ चक्खुम ॥
- 5 ३९१ 'राहुलो च अह चेव, नेकजातिसते बहू ।
एकस्मि सम्भवे जाता, समानच्छन्दमानसा^४ ॥
- ३९२ 'निब्बत्ति एकतो होति, जातिया' पि च एकतो^५ ।
पच्छिमे भवे सम्पत्ते, उभो^६ पि नानासम्भवा^७ ॥
- ३९३ 'पुत्तो च राहुलो नाम, धीता उप्पलसव्हया ।
10 पस्स वीर मम इद्धि, बल दस्सेमि सत्थुनो ॥
- ३९४ 'महासमुदे चतुरो, पक्खि पि हत्थपातिय^८ ।
तेल हत्थगत चेव, खिड्डो^९ कोमारको यथा ॥
- ३९५ 'उब्बत्तयित्वा पथवि, पक्खि पि हत्थपातिय ।
चित्त मुञ्ज यथा नाम, लुञ्चि कोमारको युवा ॥
- 15 ३९६ 'चक्कवाळसम पाणि, छादयित्वान मत्थके ।
वस्सापेत्वान फुसित, नानावण्ण पुनप्पुन ॥
- ३९७ 'भूमि उदुक्खल कत्वा, धञ्ज कत्वान सक्खर ।
सिनेरु मुसल कत्वा, मद्दि कोमारिका यथा ॥
- ३९८ 'धीताहं बुद्धसेट्ठस्स, नामेनुप्पलसव्हया ।
20 अभिञ्जासु वसीभूता, तव सासनकारिका ॥
- ३९९ 'नानाविकुब्बन कत्वा, दस्सेत्वा लोकनायकं ।
नामगोत्त च^{१०} सावेत्वा^{११}, पादे वन्दामि चक्खुम ॥
- ४०० 'इद्धीसु च वसी होमि, दिब्बाय सोतधानुया ।
चेतोपरियञ्जाणस्स, वसी होमि महामुने ॥
- 25 ४०१ 'पुब्बेनिवास जानामि, दिब्बचक्खु विसोधित ।
सब्बासवपरिक्खीणा^{१२}, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥

१ धीतु - सी० । २ सा वीता - स्या० । ३ वन्दति - सी० । ४ समान-
च्छन्दमानसा - सी०, समानच्छन्दचेतसा - स्या० । ५-५ जातीसु बहुसो मम - सी० ।
६-६ उभयो नामसम्भवा - स्या० । ७ हत्थपाणिय - स्या० । ८ वेज्जो - सी०, रो० ।
९-९ पकासेत्वा - स्या० । १० सब्बासवा परिक्खीणा - स्या० ।

- ४०२ 'अथधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
जाण मे विमल^१ सुद्ध, सभावेन महेसिनो ॥
- ४०३ 'पुरिमान जिनग्गान, सङ्गम^२ ते निदस्सित^३ ।
अधिकार बहु^३ मय्ह, तुय्हत्थाय महामुनि ॥ B 231
- ४०४ 'य मया प्ररित^४ कम्म, कुसल सर मे मनि ।
तवत्थाय महावीर, पुञ्ञ उपचित मया ॥ 5
- ४०५ 'अभब्बट्टाने वज्जेत्वा, वारयन्ती^५ अनाचर ।
तवत्थाय महावीर, चत्त मे जीवितुत्तम ॥
- ४०६ 'दसकोटिसहस्सानि, अदासि^६ मम^६ जीवित ।
परिच्चत्ता^७ च मे होमि, तवत्थाय महामुनि ॥ 10
- ४०७ 'तदातिविम्हिता सव्जा, सिरसा व कतञ्जली ।
अवोचय्ये कत आसि, अतुलिद्धिपरक्कमा ॥
- ४०८ सतसहस्सितो कप्पे, नागकञ्जा अह^८ तदा ।
विमला नाम नामेन, कञ्जान साधु सम्मता ॥
- ४०९ महोरगो महानागो, पसन्नो जिनसासने ।
पदुमुत्तर महातेज, निमन्तेसि ससावक ॥ 15
- ४१० रतनमय^९ मण्डप^९, पल्लङ्क रतनामय ।
रतन वालुकाकिण्ण, उपभोग रतनामय ॥
- ४११ मग्ग च पटियादेसि, रतनद्धजभूसित ।
पच्चुग्गन्त्वान सम्बुद्ध, वज्जन्तो तूरियेहि सो ॥ 20
- ४१२ परिसाहि^{१०} च चतूहि^{१०}, परिवुतो^{११} लोकनायको ।
महोरगस्स भवने, निसीदि परमासने ॥
- ४१३ अन्न पान खादनीय, भोजन^{१२} च^{१२} महारह ।
वर वर च पादासि, नागराजा महायस^{१३} ॥

१ विपुल - स्या० । २-२ सम्मुखा च परम्मुखा - सी०, सगम तेन दस्सित - स्या० ।
३ बहु - स्या० । ४ पुरिम - स्या० । ५ परिवज्जन्ति - सी०, परिपाचेन्तो - स्या० ।
६-६ अदासि मय्ह - सी०, अदासि मम - स्या० । ७ परिच्चत्त - सी० । ८ अहु - सी० ।
९-९ रतनामय मण्डप च - सी०, रतनामय च ० - स्या० । १०-१० परिसाहि चतूहि
सो - सी०, परिसाहि चतस्सो हि - रो० । ११ सहितो - सी०, फरते - स्या०,
परतो - रो० । १२-१२ भोजनीय - सी० । १३ महायसो - सी० ।

- ४१४ भुञ्जित्वान^१ सम्बुद्धो, पत्त^२ धोवित्वा^३ योनिःसो ।
अनुमोदनीय कासि, नागकञ्जा महिद्विका ॥
- B 232 ४१५ सव्वञ्जु फुल्लित दिस्वा, नागकञ्जा महायस ।
पसन्न सत्थुनो चित्त, सुनिबन्ध^४ च मानस ॥
- 5 ४१६ मम च चित्तमञ्जाय, जलजुत्तमनामको ।
तस्मि खणे महावीरो, भिक्खुनि दस्सयिद्विया ॥
- ४१७ इद्धी अनेका दस्सेसि, भिक्खुनी सा विसारदा ।
पमोदिता वेदजाता, सत्थार इदमब्रवि^५ ॥
- ४१८ 'अद्दस्साह इम^६ इद्धि^७, सुमन^८ इतराय पि ।
10 कथ अहोसि सा वीर, इद्विया सुविसारदा' ॥
- ४१९ 'ओरसा मुखतो जाता, धीता मम महिद्विका ।
ममानुसासनिकरा, इद्विया सुविसारदा' ॥
- ४२० "बुद्धस्स वचन सुत्वा, एव^९ पत्थेसह तदा^{१०} ।
अह पि तादिसा होमि, इद्विया सुविसारदा ॥
- 15 ४२१ "पमोदिताह सुमना, पत्थे उत्तममानसा^{११} ।
अनागतमिह अद्धाने, ईदिसा होमि नायक ॥
- ४२२ "मणिमयमिह^{१२} पल्लङ्के, मण्डपमिह पभस्सरे^{१३} ।
अन्नपानेन तप्पेत्वा, ससङ्ग लोकनायक ॥
- ४२३ "नागान पवर पुप्फ, अरुण नाम उप्पल ।
20 वण्ण मे ईदिस होतु, पूजेसि लोकनायक ॥
- ४२४ "तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- ४२५ "ततो चुताह मनुजे, उपपन्ना सयम्भुनो ।
उप्पलेहि पटिच्छन्न, पिण्डपातमदासह ॥

१ भुञ्जित्वान च - सी०, भुञ्जित्वानं स- स्या० । २ पत्ते - स्या० । ३ धोवित्वा - सी०, धोवित्वा - स्या० । ४ सुनिबद्ध च - सी०, सुनिबद्ध - स्या० । ५ इदमब्रवि - सी०, एतदब्रवि - स्या०, रो० । ६-६ इमा इद्धी - स्या० । ७ सुमना - सी०, सुमिता - स्या० । ८-८ तुद्धो एव अवोचह - स्या० । ९ पत्तउत्तममानसा - सी०, स्या०, रो० । १०-१० मणिमय च पल्लङ्क, मण्डप च पभस्सर - स्या० ।

- ४२६ “एकनवुत्तितो कप्पे, विपस्सी नाम नायको ।
उप्पज्जि चारुदस्सनो, सब्बधम्मेषु चक्खुमा ॥
- ४२७ “सेट्ठिधीता तदा हुत्वा, बाराणसिपुरुत्तमे ।
निमन्तेत्वान सम्बुद्ध, ससङ्घ लोकनायकं ॥
- ४२८ “महादान ददित्वान, उप्पलेहि विनायक । 5 B 233
पूजयित्वा चेतसा^१ व^१, वण्णसोभ अपत्थयि ॥
- ४२९ “इमम्हि भट्ठके कप्पे, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदत वरो ॥
- ४३० “उपट्ठाको महेसिस्स, तदा आसि नरिस्सरो ।
कासिराजा किकी नाम, बाराणसिपुरुत्तमे ॥ 10
- ४३१ “तस्सासि दुतिया धीता, समणगुत्तसव्हया^२ ।
धम्म सुत्वा जिनग्गस्स, पब्बज्ज समरोचयि ॥
- ४३२ “अनुजानि न नो तातो, अगारेव तदा मय ।
वीसवस्ससहस्सानि, विचरिम्ह अतन्दिता ॥
- ४३३ “कोमारिब्रह्मचरिय, राजकञ्जा सुखेधिता । 15
बुद्धोपट्ठाननिरता, मुदिता सत्त धीतरो ॥
- ४३४ “समणी समणगुत्ता च, भिक्खुनी भिक्खुदायिका^३ ।
धम्मा चेव सुधम्मा च, सत्तमी सङ्घदायिका^४ ॥
४३५. “अह खेमा च सप्पञ्जा, पटाचारा च कुण्डला ।
किसागोतमी धम्मदिन्ना, विसाखा होति सत्तमी ॥ 20
- ४३६ “तेहि कम्मेहि सुकतेहि, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- ४३७ “ततो चुता मनुस्सेसु, उपपन्ना महाकुले ।
पीत मट्ठ वर दुस्स, अद अरहतो अह ॥
- ४३८ “ततो चुतारिट्ठपुरे, जाता विप्पकुले अह । 25
धीता तिरिट्ठिच्छस्स, उम्मादन्ती^५ मनोहरा ॥

१-१ च तेहेव - स्या० । २ समणगुत्तसमव्हया - सी०, समणीगुत्त० - स्या० ।

३ भिक्खुदासिका - सी०, स्या० । ४ सवदासिका - सी०, स्या० । ५ उम्मादेन्ति - सी० ।

- ४३६ “ततो चुता जनपदे, कुले अञ्जातरे अह ।
पसूता नातिफीतम्हि, सालि गोपेमह तदा ॥
- ४४० “दिस्वा पच्चकसम्बुद्ध, पच्च राजासतानिह ।
दत्वा पदुमच्छन्नानि, पच्च पुत्तसतानिह^१ ॥
- B 234 5 ४४१ “पत्थयि ते^२ पि पत्थेसु^३, मधु दत्वा सयम्भुनो ।
ततो चुता अरञ्जेह, अजायि पदुमोदरे ॥
- ४४२ “कासिरञ्जो महेसीह, हुत्वा सक्कतपूजिता ।
अजनि राजपुत्तान, अनून सतपच्चक ॥
- ४४३ “यदा ते योब्बनप्पत्ता, कीळन्ता जलकीळित ।
10 दिस्वा^४ ओपत्तपदुम, आसु पच्चकनायका ॥
- ४४४ “साह तेहि विनाभूता, सुतवीरेहि^५ सोकिनी^६ ।
चुता इसिगिलिपस्से, गामकम्हि अजायिह^७ ॥
- ४४५ “यदा बुद्धा^८ सुतमती, सुतान भत्तुनो^९ पि च^{१०} ।
यागु आदाय गच्छन्ती, अट्ट पच्चकनायके ॥
- 15 ४४६ “भिक्षाय गाम गच्छन्ते, दिस्वा पुत्ते अनुस्सरि ।
खीरधारा विनिग्गच्छि, तदा मे पुत्तपेमसा ॥
- ४४७ “ततो तेस अद यागु, पसन्ना सेहि पाणिभि ।
ततो चुताह तिदस^८, नन्दन उपपज्जह ॥
- ४४८ “अनुभोत्वा सुख दुक्ख, ससरित्वा भवाभवे ।
20 तवत्थाय महावीर, परिच्चत्त च जीवित ॥
- ४४९ “एव बहुविध दुक्ख, सम्पत्ती च बहुब्बिधा^९ ।
पच्छिमे भवे सम्पत्ते, जाता सावत्थिय पुरे ॥
- ४५० “महाधनसेट्टिकुले, सुखिते सज्जिते तथा ।
नानारतनपज्जोते, सब्बकामसमिद्धिने^{१०} ॥

१ पुत्तसतानि पि - सी०, स्या० । २-२ तेसु पुत्तेसु - स्या० । ३ दिस्वान - स्या० । ४-४ सुतवीरेहि सोकिनी - सी०, स्या० । ५ अजायिस - सी० । ६ बुद्धा - सी० । ७-७ कसत्ते तदा - सी०, अत्तनोपि च - स्या० । ८ तिदसे - सी० । ९ बहुविधा - स्या० । १० सब्बकामसमिद्धिनि - सी०, सब्बकामसमिद्धिने - स्या० ।

- ४५१ “सक्कता पजिता चेव^१, मानितापचिता तथा ।
रूपसीरिमनुप्पत्ता^२, कुलेसु अतिसक्कता^३ ॥
- ४५२ “अतीव पत्थिता चासि, रूपभोगसिरीहि च ।
पत्थिता सेट्ठिपुत्तेहि, अनेकेहि सतेहि पि^४ ॥
- ४५३ “अगार पजहित्वान, पब्बजि अनगारिय ।
अड्डमासे असम्पत्ते, चतुसच्चमपापुणि^५ ॥
- ४५४ “इद्धिया अभिनिम्मित्वा, चतुरस्स रथ अह ।
बुद्धस्स पादे वन्दिस्स^६, लोकनाथस्स^७ तादिनो^८ ॥
- ४५५ ‘सुपुप्फितग्ग उपगम्म पादप^९,
एका तुव तिट्ठसि सालम्ले ।
न^{१०} चापि ते दुतियो अत्थि कोचि^{११},
बाले न त्व भायसि धुत्तकान^{१२} ॥
- ४५६ ‘सत सहस्सानि^{१३} पि धुत्तकान,
समागता^{१४} एदिसका^{१५} भवेय्यु ।
लोम न^{१६} इज्जे न सम्पवेधे^{१७},
कि^{१८} मे तुव मार करिस्ससेको^{१९} ॥
- ४५७ ‘एसा अन्तरधायामि, कुच्छि वा पविसामि ते ।
भमुकन्तरिकाय पि, तिट्ठन्ति म न दक्खसि ॥
- ४५८ ‘चित्तिस्म वसीभूताम्हि, इद्धिपादा सुभाविता^{२०} ।
सब्बबन्धनमुत्ताम्हि, न त भायामि आवुसो ॥
- ४५९ ‘सत्तिसलूपमा कामा, खन्धास^{२१} अधिकुट्टना^{२२} ।
य^{२३} त्व^{२४} कामरति ब्रूसि, अरती दानि सा मम ॥

B 235

10

15

20

१ आसि - सी० । २ रूपसोभगसम्पन्ना - सी० । ३ अभिसम्पत्ता - सी० ।
४ च - स्या० । ५ अरहत्तमपापुणि - सी० । ६ अवन्दि - स्या० । ७-७ लोक-
नाथस्स सिरीमतो - सी०, लोकनाथ सिरिमतो - स्या० । ८ भिक्खुनी - सी०, रो० ।
९-९ न चत्थि ते दुतिया वण्णधातु - सी०, रो०, न चापि तुय्ह दुतियत्थि कोचि - स्या० ।
१० सहस्सान - रो० । ११-११ इधागता तादिसका - सी०, इधागता एदिसका -
स्या० । १२-१२ न इज्जामि न सन्तसामि - सी० । १३-१३ न मार भायामि तवेकिकापि -
सी०, ० तमेकिकासि - रो० । १४ सुविभाविता - स्या० । १५-१५ खन्धापि अधिकुण्डरा
- स्या० । १६-१६ यत्थ - स्या० ।

- ४६० 'सब्बत्थ विहता नन्दी, तमोखन्धो^१ पदालितो^१ ।
एव जानाहि पापिम, निहतो त्वमसि अन्तक' ॥
- ४६१ "जिनो तम्हि गुणे तुट्ठो, एतदग्गे ठपेसि म ।
अग्गा^२ इद्धिमतीन ति, परिमासु विनायको ॥
- 5 ४६२ "परिचिण्णो मया सत्था, कत बुद्धस्स सासन ।
ओहितो गरुको^३ भारो, भवनेत्ति समूहता ॥
- ४६३ "यस्सत्थाय पब्बजिता, अगारस्मानगारिय ।
सो मे अत्थो अनुप्पत्तो, सब्बसयोजनक्खयो ॥
- 236 ४६४ "चीवर पिण्डपात च, पच्चय सयनासन ।
10 खणेन उपनामेन्ति, सहस्सानि समन्ततो ॥
- ४६५ "किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ।
४६६ "स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ४६७ "पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन" ॥
- इत्थ सुद उप्पलवण्णा भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१० पटाचाराथेरीअपदानं

- 15 ४६८. "पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू ।
इतो सतसहस्सम्हि, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥
- ४६९ "तदाह हसवतिय, जाता सेट्ठिकुले अहु ।
नानारतनपज्जोते, महासुखसमप्पिता ॥
४७०. "उपेत्वा त महावीर, अस्सोसि धम्मदेसन ।
20 ततो जातपसादाह^४, उपेसि सरण जिन ॥
४७१. "ततो विनयधारीन, अग्ग वण्णेसि नायको ।
भिक्खुनि लज्जिनि तादि, कप्पाकप्पविसारद ॥
४७२. "तदा मुदितचित्ताह, त० ठानमभिकङ्खिनी^५ ।
निमन्तेत्वा दसबल, ससङ्घ लोकनायक ॥

१-१ तमोक्खन्धा पदालिता - स्या० । २ सेट्ठा - स्या० । ३ गरुको - स्या० ।
४, जातपसादाह - सी०, स्या० । ५, ठान अभिकङ्खयि - स्या० ।

- ४७३ “भोजयित्वान सत्ताह, ददित्वा^१ व तिचीवर^१ ।
निपच्च सिरसा पादे, इद वचनमब्रवि ॥
- ४७४ ‘या तया वणिता वीर, इतो अट्टमके मुनि^२ ।
तादिसाह भविस्सामि, यदि मिज्झति नायक’ ॥
- ४७५ “तदा अबोच म सत्था, ‘भदे मा भायि अस्सस ।
अनागतम्हि अद्धाने, लच्छसे त मनोरथ ॥ 5
- ४७६ ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओअकाककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥ B. 237
- ४७७ ‘तस्स धम्मेषु दायादा, ओरसा धम्मनिम्मिता ।
पटाचारा ति नामेन, हेस्मति सत्थु माविका’ ॥ 10
- ४७८ “तदाह मुदिता हुत्वा, यावजीव तदा^३ जिन ।
मेत्तचित्ता परिचरि, ससङ्ख लोकनायक ॥
- ४७९ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनाअणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
४८०. “इमम्हि भद्दके कप्पे, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदत वरो ॥ 15
- ४८१ “उपट्ठाको महेसिस्स, तदा आसि नरिस्सरो ।
कासिराजा किकी नाम, बाराणसिपुरुत्तमे ॥
- ४८२ “तस्सासि ततिया धीता, भिक्खुनी इति विस्सुता ।
धम्मं सुत्वा जिनग्गस्स, पब्बज्ज समरोचयि ॥ 20
४८३. “अनुजानि न नो तातो, अगारेव तदा मय ।
वीसवस्ससहस्सानि, विचरिम्ह अतन्दिता ॥
४८४. “कोमारिब्रह्मचरिय, राजकञ्जा सुखेधिता ।
बुद्धोपट्ठाननिरता, मुदिता सत्तधीतरो ॥
- ४८५ “समणी समणगुत्ता च, भिक्खुनी भिक्खुदायिका ।
धम्मा चेव सुधम्मा च, सत्तमी सङ्खदायिका ॥ 25
४८६. “अहं उप्पलवण्णा च, खेमा भद्दा च भिक्खुनी ।
किसागोतमी धम्मदिन्ना, विसाखा होति सत्तमी ॥

१-१. ददित्वा च तिचीवर - सी०, ददित्वा पत्तचीवर - स्या० । २ हनि - सी० ।

३ ततो - सी० ।

- ४८७ “तेहि कम्मेहि चुकतेहि, चेतनाग्निधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- ४८८ “पच्छिमे च भवे दानि, जाता सेट्टिकुले अह ।
सावत्थिय पुरवरे, इद्धे फीते महद्धने ॥
- 238 5 ४८९ “यदा च योव्वनूपेता, वितक्कवसगा अह ।
नर जारपति^१ दिस्वा, तेन सिद्धि अगच्छह ॥
- ४९० “एकपुत्तपसूताह^२, दुतियो कुच्छिया^३ मम^४ ।
तदाह मातापितरो, ओक्खामी^५ ति सुनिच्छिता ॥
- ४९१ “नारोचेसि^६ पति^७ मय्ह, तदा तम्हि पवासिते ।
10 एकिका निग्गता गेहा, गन्तु सावत्थिमुत्तम ॥
- ४९२ “ततो मे सामि आगन्त्वा, सम्भावेसि पथे मम ।
तदा मे कम्मजा वाता, उप्पन्ना अतिदारुणा ॥
- ४९३ “उट्ठितो^८ च^९ महामेघो, पसूतिसमये मम ।
दब्बत्थाय तदा गन्त्वा, सामि सप्पेन मारितो ॥
- 15 ४९४ “तदा विजातदुक्खेन, अनाथा कपणा अह ।
कुन्नदि पूरित दिस्वा, गच्छन्ती सकुलालय ॥
- ४९५ “बाल आदाय अतरि^{१०}, पारकूले^{११} च एकक^{१२} ।
सायेत्वा^{१३} बालक पुत्त, इतर तरणायह^{१४} ॥
- ४९६ “निवत्ता उक्कुसो हासि, तरुण विलपन्तक ।
20 इतर च वही सोतो, साह सोकसमप्पिता ॥
- ४९७ “सावत्थिनगर गन्त्वा, अस्सोसि सजने मते ।
तदा अबोच सोकट्टा, महासोकसमप्पिता ॥
- ४९८ “उभो पुत्ता कालङ्कता, पन्थे^{१५} मय्ह पती मतो ।
माता पिता च भाता च, एकचित्तम्हि^{१६} डय्हरे ॥

१ जानपद - सी०, स्या० । २ एकपुत्तपसूताह - सी०, स्या० । ३-३ कुच्छिया मम - सी०, कुच्छिया मम - स्या० । ४ दक्खामी - सी०, इक्खामी - स्या० । ५-५ नरोचेसि पति - सी० । ६ उट्ठितो व - स्या०, रो० । ७ ओतरि - स्या० । ८ परकूले - सी० । ९ एकिका - स्या० । १० पात्वा - स्या० । ११ तारणायह - सी०, स्या० । १२ वने - स्या० । १३ एकचित्तम्हि - सी० ।

- ४६६ “तदा किंसा च पण्डु च, अनाथा दीनमानसा ।
इतो ततो भमन्तीह^१, अद्दस नरसारथि ॥
- ५०० “ततो अवीच म सत्था, ‘पुत्ते मा सोचि अस्सस’ ।
अत्तान ते गवेसस्सु, किं निरत्थ विहञ्जसि ॥
- ५०१ ‘न सन्ति पुत्ता ताणाय, न जाती नो पि बन्धवा । 5
अन्तकेनाधिपन्नस्स, नत्थि जातीसु ताणता’ ॥
- ५०२ “त सुत्वा मुनिनो वाक्य, पठम फलमज्झग । B 239
पब्बजित्वान नचिर, अरहत्तमपापुणि ॥
- ५०३ “इद्धीसु च वसी होमि, दिब्बाय सोतधातुया ।
परचित्तानि जानामि, सत्थुसासनकागिका ॥ 10
- ५०४ “पुब्बेनिवास जानामि, दिब्बचक्खु विसोधित ।
खेपेत्वा आसवे सब्बे, विसुद्धासि^२ सुनिम्मला ॥
- ५०५ “ततोह विनय सब्ब, सन्तिके सब्बदस्सिनो ।
उग्गहि सब्बवित्थार, व्याहरि च यथातथ ॥
- ५०६ “जिनो तस्मि गुणे तुट्ठो, एतदग्गे ठपेसि म । 15
अग्गा^३ विनयधारीन, पटाचारा व एकिका ॥
- ५०७ “परिचिण्णो मया सत्था, कत बुद्धस्स सासन ।
ओहितो गरुको भारो, भवनेत्ति समूहता ॥
- ५०८ “यस्सत्थाय पब्बजिता, अगारस्मानगारिय ।
सो मे अत्थो अनुप्पत्तो, सब्बसयोजनक्खयो ॥ 20
- ५०९ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- ५१० “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ५११ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद पटाचारां भिक्खुनी इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

25

एकूपोसथिकवग्गो दुतियो ।

१ गच्छन्तीह - स्या० । २ विसुद्धाम्हि - सी० । ३ अग्गं - स्वर्य० ।
थे०२ - ३०

तस्सुद्दान

एकूपोसथिका चेव, सळला चाथ मोदका^१ ।
 एकासना पञ्चदीपा, नळमाली च गोतमी ॥
 खेमा उप्पलवण्णा च, पटाचारा च भिक्खुनी ।
 गाथा सतानि पञ्चेव, नव चा पि तदुत्तरि ॥

—••—

३. कुण्डलकेसीवग्गो^१

१ कुण्डलकेसाथेरीअपदानं^२

- १ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू ।
इतो सतसहस्सस्मिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥
- २ “तदाह हसवत्तिय, जाता सेट्ठिकुले अहु ।
नानारतनपज्जोते, महासुखसमप्पिता ॥
- ३ “उपेत्वा त महावीर, अस्सोसि धम्मदेसन^३ ।
ततो जातप्पसादाह^४, उपेसि सरण जिनं ॥ 5
- ४ “तदा महाकारुणिको, पदुमुत्तरनामको ।
खिप्पाभिञ्जानमग्ग^५ ति^६, ठपेसि^७ भिक्खुनि सुभ ॥
- ५ “त सुत्वा मुदिता हुत्वा, दान दत्वा महेसिनो ।
निपच्च सिरसा पादे, त ठानमभिपत्थयि ॥ 10
- ६ “अनुमोदि महावीरो, भद्दे य तेभि पत्थित ।
समिज्झस्सति त सब्ब, सुखिनी होहि निब्बुता ॥
- ७ ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- ८ ‘तस्स धम्मेसु दायादा, ओरसा धम्मनिम्मिता ।
भद्दाकुण्डलकेसा ति, हेस्सति सत्थु साविका’ ॥ 15
- ९ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- १० “ततो चुता याममग, ततोह तुसित गता ।
ततो च निम्मानरति, वसवत्तिपुर ततो ॥ 20
- ११ “यत्थ यत्थूपपज्जामि, तस्स कम्मस्स वाहसा ।
तत्थ तत्थेव राजून, महेसित्तमकारयि ॥

१ कुण्डलकेसवग्गो - स्या० । २ कुण्डलकेसापदान - सी०, कुण्डलकेसीधरिया-
पदान - स्या० । ३ धम्ममुत्तम - स्या० । ४ जातपसादाह - सी० । ५-५ ० मग्गत्ते -
सी० । ६ ठपयि - स्या० ।

- १२ “ततो चुता मनुस्सेसु, राजून चक्कवत्तिन ।
मण्डलीन च राजून, महेसित्तमकारयि ॥
- 241 १३ “मम्पत्ति अनुभोत्वान, देवेसु मानुसेसु च ।
सब्बत्थ मुखिता हुत्वा, नेककप्पेसु ससरि ॥
- 5 १४ “इमम्हि भद्दके कप्पे, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदत वरो ॥
- १५ “उपट्ठाको महेसिस्स, तदा आसि नरिस्सरो ।
कासिराजा किकी नाम, बाराणसिपुरुत्तमे ॥
- 10 १६ “तस्स धीता चतुत्थासि, भिक्खुदायी ति विस्सुता ।
धम्म सुत्वा जिनग्गस्स, पब्बज्ज समरोचयि ॥
- १७ “अनुजानि न नो तातो, अगारेव तदा मय ।
वीसवस्ससहस्सानि, विचरिम्ह अतन्दिता ॥
- १८ “कोमारिब्रह्मचरिय, राजकञ्जा सुखेधिता ।
बुद्धोपट्ठाननिरता, मुदिता सत्त धीतरो ॥
- 15 १९ “समणी समणगुत्ता च, भिक्खुनी भिक्खुदायिका ।
धम्मा चेव सुधम्मा च, सत्तमी सङ्गदायिका ॥
- २० “खेमा उप्पलवण्णा च, पटाचारा अह तदा ।
किसागोतमी धम्मदिन्ना, विसाखा होति सत्तमी ॥
- २१ “तेहि कम्मेहि सुकतेहि, चेतनापणिधीहि च ।
20 जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- २२ “पच्छिमे च भवे दानि, गिरिब्बजपुरुत्तमे ।
जाता सेट्ठिकुले फीते, यदाह योब्बने ठिता ॥
- २३ “चोर वधत्थ नीयन्त, दिस्वा रत्ता तहि अह ।
पिता मे त सहस्सेन, मोचयित्वा वधा ततो ॥
- 25 २४ “अदासि तस्स म तातो, विदित्वान मन मम ।
तस्साहमासि विस्सट्ठा, अतीव दयिता हिता ॥
- २५ “सो मे भूसनलोभेन, बलिमज्झासयो^१ दिसो ।
चोरप्पपात नेत्वान, पब्बत^२ चेतयी वध ॥

१ खलितज्झासयो - सी०, बलि पच्चाहर - स्या०, मालपच्छाहत्त - रो० ।

२ पब्बते - स्या० ।

- २६ “तदाह पणमित्वान, सत्तुक^१ सुकतञ्जली ।
रक्खन्ती अत्तनो पाण, इद वचनमब्रवि ॥
- २७ ‘इद सुवण्णकेयूर^२, मुत्ता वेळुरिया बहू ।
सब्ब हरस्सु भद्दन्ते, म च दासी ति सावय’ ॥
- २८ ‘ओरोपयस्सु कत्याणी, मा बाब्बह परिदेवसि^३ ।
न चाह अभिजानामि, अहन्त्वा धनमाभत^४’ ॥
- २९ ‘यतो सरामि अत्तान, यतो पत्तोस्मि विञ्जुत ।
न चाह अभिजानामि, अञ्ज पियतर तया’ ॥
- ३० ‘एहि त उपगहिस्स^५, कत्वान त पदक्खिण ।
न च दानि पुनो अत्थि^६, मम तुय्ह च सङ्गमो ॥
- ३१ ‘न हि सब्बेसु ठानेसु, पुरिसो होति पण्डितो ।
इत्थी पि पण्डिता होति, तत्थ तत्थ विचवखणा ॥
- ३२ ‘न हि सब्बेसु ठानेसु, पुरिसो होति पण्डितो ।
इत्थी पि पण्डिता होति, लहु अत्थविचिन्तिका^७ ॥
- ३३ ‘लहु च वत खिप्प च, निकट्टे^८ समचेतयि ।
मिग^९ उण्णा यथा एव^{१०}, तदाह सत्तुक वधि ॥
- ३४ ‘यो च उप्पतित अत्थ, न खिप्पमनुबुज्जति ।
सो हञ्जते मन्दमति, चोरो व गिरिगम्भरे ॥
- ३५ ‘यो च उप्पतित अत्थ, खिप्पमेव निबोधति ।
मुच्चने सत्तुसम्बाधा, तदाह सत्तुका यथा’ ॥
- ३६ “तदाह पातयित्वान, गिरिदुग्गम्हि सत्तुक ।
सन्तिक सेतवत्थान, उपेत्वा^{११} पब्बजि अह ॥
- ३७ “सण्डासेन च केसे मे, लुञ्चित्वा सब्बसो तदा ।
पब्बजित्वान^{१२} समय, आचिक्खिसु निरन्तर ॥

१ भतुक - सी० । २ सुवण्णकायुर - स्या० । ३ परिदेवयी - सी० । ४ वन-
मागत - स्या० । ५ पत्तास्मि - सी० । ६ अगुहिस्स - स्या० । ७-७ त वन्दामि पुन
नत्थि - स्या० । ८ अत्थविचिन्तिका - सी०, अत्थ विचिन्तिता - स्या० । ९ नेकत्थे -
सी०, स्या० । १०-१० चित्तपुण्णायतानेव - स्या०, मिग पुण्णाय तेनेव - रो० । ११ उपेता -
स्या० । १२ पब्बाजेत्वा स - सी० ।

B 243

- ३८ “ततो त उग्गहेत्वाह^१, निसीदित्वान एकिका ।
समय त विचिन्तेसि, सुवानो मानुस कर ॥
- ३९ “छिन्न गय्ह समीपे मे, पातयित्वा अपक्कमि ।
दिस्वा निमित्तमलभि, हत्थ^२ त पुळवाकुल ॥
- ४० “ततो उट्ठाय सविग्गा, अपुच्छि^३ सहधम्मिके ।
ते अवोचु विजानन्ति, त अत्थ सकयभिक्षवो ॥
- ४१ “साह तमत्थ पुच्छिस्स, उपेत्वा बुद्धसावके ।
ते ममादाय गच्छिस्सु, बुद्धसेट्ठस्स सन्तिक^४ ॥
- ४२ “सो मे धम्ममदेसेसि, खन्धायतनधातुयो ।
असुभानिच्चदुक्खा ति, अनत्ता ति च नायको ॥
- ४३ “तस्स धम्म सुणित्वाह, धम्मचक्खु विसोधयि ।
ततो विञ्जातसद्धम्मा, पब्बज्ज उपसम्पद ॥
- ४४ “आयाचितो^५ तदा ग्राह, एहि भदेति नायको ।
तदाह उपसम्पन्ना, परित्त तोयमद्दस ॥
- ४५ “पादपक्खालनेनाह, जत्वा सउदयब्बय^६ ।
तथा सब्बे पि सङ्घारे^७, ईदिस^८ चिन्तयि^९ तदा ॥
- ४६ “ततो चित्त विमुच्चि मे, अनुपादाय सब्बसो ।
खिप्पाभिञ्जानमग्ग मे^{१०}, तदा पञ्जापयी जिनो ॥
- ४७ “इद्धीसु च वसी होमि, दिब्बाय सोतधातुया ।
परचित्तानि जानामि, सत्थुसासनकारिका ॥
- ४८ “पुब्बेनिवास जानामि, दिब्बचक्खु विसोधित ।
खेपेत्वा आसवे सब्बे, विसुद्धासि सुनिम्मला ॥
- ४९ “परिचिण्णो मया सत्था, कतं बुद्धस्स सासन ।
ओहितो गरुको भारो, भवनेत्ति समूहता ॥
- ५० “यस्सत्थाय पब्बजिता, अगारस्मानगारिय ।
सो मे अत्थो अनुप्पत्तो, सब्बसयोजनक्खयो ॥

१ उग्गहेत्वाह - स्या० । २ तिट्ठ - स्या० । ३ अपुच्छि - स्या० । ४ सन्तिके - स्या० । ५ आयाचित्ति सो - सी० । ६ सउदय वय - सी० । ७ सङ्घारा - सी०, स्या०, रो० । ८ ईदिस - सी०, स्या०, रो० । ९ म - सी० ।

५१ “अथधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
जाण मे विमल^१ सुद्ध, बुद्धसेट्ठस्स सासने^२ ॥

५२ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे समूहता ।
नागीव बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवा ॥

B 244

५३ “स्वागत वत मे आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासन ॥

5

५४ “पटिसम्भिदा चतस्सो, विमोवखा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्जा सच्छिकता, कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद भद्दाकुण्डलकेसा^३ भिक्खुनी इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

10

२ किसानोतमीथेरीअपदानं

५५ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू ।
इतो सतसहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥

५६ “तदाहं हंसवतिय, जाता अञ्जतरे कुले ।
उपेत्वा तं नरवर, सरणं समुपागमि ॥

५७. “धम्म च तस्स अस्सोसि, चतुसच्चूपसञ्चित ।
मधुरं परमस्साद, वट्टसन्तिसुखावह^४ ॥

15

५८ “तदा च भिक्खुनि वीरो, लूखचीवरधारिनि^५ ।
ठपेन्तो एतदग्गमिह, वण्णयी पुरिसुत्तमो ॥

५९ “जनेत्वानप्पक पीति, सुत्वा भिक्खुनिया गुणे^६ ।
कार कत्वान बुद्धस्स, यथासत्ति^७ यथाबल ॥

20

६०. “निपच्च मुनिवर^८ त, त ठानमभिपत्थयि ।
तदानुमोदि सम्बुद्धो, ठानलाभाय नायको ॥

६१ “सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥

१ विपुल - सी०, स्या० । २ वाहसा - स्या०, रो० । ३ कुण्डलकेसा - सी० ।

४ चित्तसन्तिसुखावह - स्या०, रो० । ५ लखचीवरधारिक - स्या० । ६ गुण - सी०, स्या० । ७ यथासत्ति - सी० । ८ मुनिवीर - सी०, मुनिवीर - स्या० ।

B. 245

- ६२ 'तस्स धम्मेषु दायादा, ओरसा धम्मनिम्मिता ।
किसागोतमी' नामेन, हेस्सति सत्थु साविका' ॥
- ६३ "त सुत्वा मुदिता हुत्वा, यावजीव तदा जिन ।
मेत्तचित्ता परिचरि, पच्चयेहि विनायक ॥
- 5 ६४ "तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- ६५ "इमम्हि भद्दके कप्पे, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, उपज्जि वदत वरो ॥
- ६६ "उपट्ठाको महेस्सिस्स, तदा आसि नरिस्सरो ।
01 कासिराजा किकी नाम, बाराणसिपुत्तमे ॥
- ६७ "पञ्चमी तस्स धीतासि^१, धम्मा नामेन विस्सुता ।
धम्म सुत्वा जिनगस्स, पब्बज्ज समरोचयि ॥
- ६८ "अनुजानि न नो तातो, अगारेव तदा मय ।
वीसवस्ससहस्सानि, विचरिम्ह अतन्दिता ॥
- 15 ६९ "कोमारिब्रह्मचरिय, राजकज्जा सुखेधिता ।
बुद्धोपट्ठाननिरता, मुदिता सत्त धीतरो ॥
- ७० "समणी समेणगुत्ता च, भिक्खुनी भिक्खुदायिका ।
धम्मा चेव सुधम्मा च, सत्तमी सद्धदायिका ॥
- ७१ "खेमा उप्पलवण्णा च, पटाचारा च कुण्डला ।
20 अह च धम्मदिट्ठा च विसाखा होति सत्तमी ॥
- ७२ "तेहि कम्मेहि सुकतेहि, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- ७३ "पच्छिमे च भवे दानि, जाता सेट्ठिकुले अह ।
दुग्गते अधने नट्ठे^३, गता च सधन कुल ॥
- 25 ७४ "पति^४ ठपेत्वा^५ सेसा मे, देस्सन्ति^६ अधना इति ।
यद्वा च पसूता^६ आसि, सब्बेस दयिता तदा ॥

१ गोतमी नाम - सी०, किसानगोतमी नाम - स्या० । २ धीताह - स्या० ।
३ नीचे - स्या०, निद्धे - रो० । ४-४ पतिठपेत्वान - स्या० । ५ दिस्सन्ति - सी०,
स्या० । ६ ससुता - सी०, रो० ।

- ७५ “यदा सो तरुणो भट्ठो^१, कोमलको^२ सुखेधितो ।
सपाणमिव कन्तो मे, तदा यमवस गतो ॥
- ७६ “सोकट्टा दीनवदना, अस्सुनेत्ता रुदम्मुखा^३ । B 246
मत कुणपमादाय, विलपन्ती गमामह^४ ॥
- ७७ “तदा एकेन सन्दिट्ठा, उपेत्वा भिसक्कुत्तम^५ । 5
अवोच देहि भेसज्ज, पुत्तसञ्जीवन ति भो ॥
- ७८ “न विज्जन्ते मता यस्मि, गेहे सिद्धत्थक ततो ।
आहरा ति जिनो आह, विनयोपायकोविदो ॥
- ७९ “तदा गमित्वा सावत्थि, न लभि तादिस घर ।
कुतो सिद्धत्थक तस्मा, नतो लद्धा सति अह ॥ 10
- ८० “कुणप छड्डयित्वान, उपेसि लोकनायक ।
दूरतो व मम दिस्वा, अवोच मधुरस्सरो ॥
- ८१ ‘यो च वस्ससत जीवे, अपस्स उदयब्बय ।
एकाह जीवित सेय्यो, पस्सतो उदयब्बय ॥
- ८२ ‘न गामधम्मो निगमस्स धम्मो, 15
न चापिय एककुलस्स धम्मो ।
सब्बस्स लोकस्स सदेवकस्स,
एसेव^६ धम्मो यदिद अनिच्चता’ ॥
- ८३ “साह सुत्वानिमा गाथा, धम्मचक्खु विसोधयि ,
ततो विञ्जातसद्धम्मा, पब्बजि अनगारिय ॥ 20
- ८४ “तथा पब्बजिता सन्ती, युञ्जन्ती जिनसासने ।
न चिरेनेव कालेन, अरहत्तमपापुणि ॥
- ८५ “इद्धीसु च वसी होमि, दिब्बाय सोतधातुया ।
परचित्तानि जानामि, सत्थुसासनकारिका ॥
- ८६ “पुब्बेनिवास जानामि, दिब्बचक्खु विसोधित^७ । 25
खेपेत्वा आसवे सब्बे, विसुद्धासि सुनिम्मला ॥

१ पुत्तो - सी०, स्या० । २ कोमलङ्गो - सी०, रो०, कोमारको - स्या० ।

३ रुदमुखा - स्या० । ४ भमामह - सी० । ५ भिसकुत्तम - सी० । ६ एसेव -
स्या० । ७ विसोधयि - सी० ।

- ८७ “परिचिण्णो मया सत्था, कत बुद्धस्स सासन ।
ओहितो गरुको भारो, भवनेत्ति समूहता ॥
- 247 ८८ “यस्सत्थाय पब्बजिता, अगारस्मानगारिय ।
सो मे अत्थो अनुप्पत्तो, सब्बसयोजनक्खयो ॥
- 5 ८९ “अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
जाण मे विमल सुद्ध, बुद्धसेट्ठस्स वाहसा ॥
- ९० “सङ्कारकूटा^१ आहित्वा^१, सुसाना रथिया पि च ।
ततो सङ्घाटिक कत्वा, लूख धारेमि चीवर ॥
- ९१ “जिनो तस्मि गुणे तुट्ठो, लूखचीवरधारणे ।
10 ठपेसि एतदग्गम्हि, परिसासु विनायको ॥
- ९२ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- ९३ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ९४ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद किसानोत्तमी भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

३ धम्मदिन्नाथेरीअपदानं

- 15 ९५ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू ।
इतो सतसहस्सम्हि, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥
- ९६ “तदाह हसवतिय, कुले अञ्जतरे अहु ।
परकम्मकारी^२ आसि, निपका सीलसवुता ॥
- 20 ९७ “पदुमुत्तरबुद्धस्स, सुजातो अग्गसावको ।
विहारा अभिनिक्खम्म, पिण्डपाताय गच्छति ॥
- ९८ “घट गहेत्वा गच्छन्ती, तदा उदकहारिका ।
त दिस्वा अदद^३ पूप^३, पसन्ना सेहि पाणिभि ॥
- ९९ “पटिग्गहेत्वा तत्थेव, निसिन्नो परिभुज्जि सो ।
ततो नेत्वान त गेह, अदासि तस्स भोजन ॥

१-१ ० आहत्वा - सी०, सङ्कारकूटा आहरित्वा - स्या० । २ परकम्मकरी - सी०, परकम्म करी - स्या० । ३-३ अददि पूव - सी०, स्या० ।

B 249

- ११३ “कोमारिब्रह्मचरिय, राजकञ्जा सुखेधिता ।
बुद्धोपट्टाननिरता, मुदिता सत्त धीतरो ॥
- ११४ “समणी समणगुत्ता च, भिक्खुनी भिक्खुदायिका ।
धम्मा चेव सुधम्मा च, सत्तमी सङ्घदायिका ॥
- 5 ११५ “खेमा उप्पलवण्णा च, पटाचारा च कुण्डला ।
गोतमी च अह चेव, विसाखा होति सत्तमी ॥
- ११६ “तेहि कम्मेहि सुकतेहि, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तार्वतिसमगच्छह ॥
- ११७ “पच्छिमे च भवे दानि, गिरिब्वजपुरुत्तमे ।
10 जाता सेट्ठिकुले फीते, सब्बकामसमिद्धिने^१ ॥
- ११८ “यदा रूपगुणूपेता, पठमे योब्वने ठिता ।
नदा परकुल गन्त्वा, वसि सुखसनप्पिता ॥
- ११९ “उपेत्वा लोकसरण, सुणित्वा धम्मदेसन ।
अनागामिफल पत्तो, सामिको मे सुबुद्धिमा ॥
- 15 १२० “तदाह^२ अनुजानेत्वा, पब्बजि अनगारिय ।
न चिरेनेव कालेन, अरहत्तमपापुणि ॥
- १२१ “तदा उपासको सो म, उपगन्त्वा अपुच्छथ ।
गम्भीरे निपुणे पञ्हे, ते सब्बे व्याकरि अह ॥
- १२२ “जिनो तस्मि गुणे तुट्ठो, एतदग्गे ठपेसि म ।
20 ‘भिक्खुनि धम्मकथिक, नाञ्च पस्सामि एदिसि^३ ॥
- १२३ ‘धम्मदिन्ना यथा धीरा, एव धारेथ भिक्खवो’ ।
“एवाह पण्डिता होमि^४, नायकेनानुकम्पिता ॥
- १२४ “परिचिण्णो मया सत्था, कत बुद्धस्स सासन ।
ओहितो गरुको भारो, भवनेत्ति समूहता ॥
- 25 १२५ “यस्सत्थाय पब्बजिता, अगारस्मानगारिय ।
सो मे अत्थो अनुप्पत्तो, सब्बसयोजनक्खयो ॥

१ सब्बकामसमिद्धके - सी० । २ तदा त - सी०, स्या० । ३ एदिस - सी०, स्या० ।
४ जाता - सी०, नाम - स्या० ।

- १२६ “इद्धीमु च वसी होमि, दिब्बाय सोतधातुया ।
परचित्तानि जानामि, सत्थुसासनकारिका^१ ॥
- १२७ “पुब्बेनिवास जानामि, दिब्बचक्खु विसोधित ।
खेपेत्वा आसवे सब्बे, विसुद्धासि^२ सुनिम्मला ॥
- १२८ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥ 5
- १२९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- १३० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद धम्मदिन्ना भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

४ मकुलाथेरीअपदानं

- १३१ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू ।
इतो सतसहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥ 10
- १३२ “हिताय सब्बसत्तान, सुखाय वदत वरो ।
अत्थाय पुरिसाजञ्जो, पटिपन्नो सदेवके ॥
- १३३ “यसग्गपत्तो^३ सिरिमा, कित्तिवण्णगतो^४ जिनो ।
पूजितो सब्बलोकस्स, दिसासब्बासु विस्सुतो ॥
- १३४ “उत्तिण्णविचिकिच्छो सो, वीतिवत्तकथङ्कथो ।
सम्पुण्णमनसङ्कप्पो, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ॥ 15
- १३५ “अनुप्पन्नस्स मग्गस्स, उप्पादेता नरुत्तमो ।
अनक्खात च अक्खासि, असञ्जात च सञ्जनी ॥
- १३६ “मग्गञ्जू च मग्गविदू, मग्गक्खायी नरासभो ।
मग्गस्स कुसलो सत्था, सारथीन वरुत्तमो ॥ 20
- १३७ “महाकारुणिको^५ सत्था^६, धम्म देसेसि^६ नायको ।
निमुग्गे कामपङ्कमिह, समुद्धरति पाणिने^७ ॥
- १३८ “तदाह हसवतिय, जाता खत्तियनन्दना ।
सुरुपा सधना चापि^८, दयिता च सिरीमती ॥

१ बुद्धसासन ० - स्या० । २ विसुद्धासि - सी० । ३ यसग्गपत्तो - सी०, स्या०, रो० । ४ कित्तिवण्णगतो - सी०, स्या० । ५-५ तदा महाकारुणिको - सी० । ६ देसेति - सी०, स्या० । ७ पाणिने - सी०, स्या० । ८ चासि - सी० ।

251

- १३९ “आनन्दस्स महारञ्जो, धीता परमसोभणा^१ ।
वेमाता^२ भगिनी चा पि, पदुमुत्तरनामिनो ॥
- १४० “राजकञ्जाहि सहिता, सब्बाभरणभूसिता ।
उपागम्म^३ महावीर, अस्सोसि धम्मदेसन ॥
- 5 १४१ “तदा हि सो लोकगरु^४, भिक्खुनि दिब्बचक्खुक ।
कित्तय परिसामज्जे^५, अग्गट्टाने ठपेसि त ॥
- १४२ “सुणित्वा तमह हट्ठा, दान दत्तवान सत्थुनो ।
पूजित्वान च सम्बुद्ध, दिब्बचक्खु अपत्थयि ॥
- १४३ “ततो^६ अवोच म सत्था, ‘नन्दे लच्छसि पत्थित ।
10 पदीपधम्मदानान, फलमेत सुनिच्छित ॥
- १४४ ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- १४५ ‘तस्स धम्मेषु दायादा, ओरसा धम्मनिम्मिता ।
सकुला^७ नाम^८ नामेन, हेस्सति सत्थु साविका’ ॥
- 15 १४६ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- १४७ “इमम्हि भद्दके कप्पे, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदत वरो ॥
- १४८ “परिब्बाजकिनी आसि, तदाह एकचारिनी ।
भिक्खाय विचरित्वान, अलभि तेलमत्तक ॥
- १४९ “तेन दीप पदीपेत्वा, उपट्ठि सब्बसवरि^९ ।
चेतिय द्विपदग्गस्स^{१०}, विप्पसन्नेन चेतसा ॥
- १५० “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- 25 १५१ “यत्थ यत्थूपपज्जामि, तस्स कम्मस्स वाहसा ।
पज्जलन्ति^{११} महादीपा, तत्थ तत्थ गताय मे ॥

१ परमसोभना - सी०, स्या० । २ वेमातु - सी० । ३ उपगम्म - सी०, स्या० ।
४ लोकविद् - स्या० । ५ चतुपरिसाय मज्जे - स्या० । ६ तदा - सी० । ७-७ सकुला ति
च - स्या० । ८ सब्बसवर - स्या० । ९ द्विपदग्गस्स - सी०, स्या०, रो० । १० सज्ज-
लन्ति - स्या०, सचरन्ति - रो० ।

- १५२ “तिरोकुडु तिरोसेल, समतिग्गह पब्बत ।
पस्सामह यदिच्छामि, दीपदानस्सिद फल ॥
- १५३ “विमुद्धनयना होमि, यससा च जलामह^१ ।
सद्धापञ्जावती^२ चेव, दीपदानस्सिद फल ॥
- १५४ “पच्छिमे च भवे दानि, जाता विप्पकुले अह ।
पहूतधनवञ्जमिह, मुदिते राजपूजिते ॥ 5
- १५५ “अह^३ सब्बज्जसम्पन्ना, सब्बाभरणभूसिता ।
पुरप्पवेसे सुगत, वातपाने ठिता अह ॥
- १५६ “दिस्वा जलन्त यससा, देवमनुस्ससक्कत^४ ।
अनुव्यञ्जनसम्पन्न, लक्खणेहि विभूसित ॥ 10
- १५७ “उदग्गचित्ता सुमना, पब्बज्ज समरोचयि ।
न चिरेनेव कालेन, अरहत्तमपापुणि ॥
- १५८ “इद्धीसु च वसी होमि, दिब्बाय सोतधातुया ।
परचित्तानि जानामि, सत्थुसासनकारिका ॥
- १५९ “पुब्बेनिवास जानामि, दिब्बचक्खु विसोधित ।
खेपेत्वा आसवे सब्बे, विसुद्धासि सुनिम्मला ॥ 15
- १६० “परिचिण्णो मया सत्था, कत बुद्धस्स सासन ।
ओहितो गरुको भारो, भवनेत्ति समूहता ॥
- १६१ “यस्सत्थाय पब्बजिता, अगारस्मानगारिय ।
सो मे अत्थो अनुप्पत्तो, सब्बसयोजनक्खयो ॥ 20
- १६२ “ततो महाकारुणिको, एतदग्गे ठपेसि म ।
दिब्बचक्खुकान^५ अग्गा, सकुला ति नरुत्तमो ॥
- १६३ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- १६४ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- १६५ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥ 25
- इत्थ सुद सकुला भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१ पज्जलामह — स्या० । २ सद्धापञ्जावती — स्या० । ३ अह — सी० । ४ देव-
मानुस० — सी० । ५ दिब्बचक्खुकिन — सी० ।

५ नन्दाथेरीअपदानं^१

253

१६६ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्ममान पारगू ।
इतो सतसहस्सस्मिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥

१६७ “ओवादको विज्जापको, तारको सब्बपाणिन ।
देसनाकुसलो बुद्धो, तारेसि जनत बहु ॥

5 १६८ “अनुकम्पको कारुणिको, हितेसी सब्बपाणिन ।
सम्पत्ते तित्थिये सब्बे, पञ्चसीले पतिट्ठपि^२ ॥

१६९ “एव निराकुल आसि, सुञ्जत^३ तित्थियेहि च ।
विचित्त अरहन्तेहि, वसीभूतेहि तादिभि ॥

10 १७० “रतनानट्ठपञ्जास, उगगतो व^४ महामुनि ।
कञ्चनग्घियसङ्कासो, बात्तिसवरलक्खणो ॥

१७१ “वस्ससतसहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥

१७२ “तदाह हंसवतिय, जाता सेट्ठिकुले अहु ।
नानारतनपज्जोत्ते, महासुखसमप्पिता ॥

15 १७३ “उपेत्वा त महावीर, अस्सोसि धम्मदेसन ।
अमत परमस्साद, परमत्थनिवेदक ॥

१७४ “तदा निमन्तयित्वान, ससङ्घ लोकनायक ।
दत्त्वा तस्स महादान, पसन्ना सेहि पाणिभि ॥

20 १७५ “झायिनीन भिक्खुनीन, अग्गट्ठानमपत्थयि ।
निपच्च सिरसा धीर, ससङ्घ लोकनायक ॥

१७६ “तदा अदन्तदमको, तिलोकसरणो पभू ।
व्याकासि^५ नरसारथि^६, लच्छसे त सुपत्थित ॥

१७७ ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गौत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥

१ नन्दाजनपदकल्याणि ० - सी०, नन्दाथेरिया ० - स्या० । २ पतिट्ठहि - स्या० ।

३ सञ्जक - सी० । ४ सो - सी०, स्या० । ५-५ व्याकासि नरसद्दुलो - सी०,

० नरसुन्धरो - स्या० ।

- १७८ 'तस्स धम्मेसु दायादा, ओरसा धम्मनिम्मिता ।
नन्दा ति नाम नामेन, हेस्सति सत्थु साविका' ॥
- १७९ "त सुत्वा मुदिता हुत्वा, यावजीव तदा जिन ।
मेत्तचित्ता परिचरि, पच्चयेहि विनायक ॥
- १८० "तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- १८१ "ततो चुता याममग, ततोह तुसित गता^१ ।
ततो च निम्मानरति, वसवत्तिपुर ततो^२ ॥
- १८२ "यत्थ यत्थूपपज्जामि, तस्स कम्मस्स वाहसा ।
तत्थ तत्थेव राजून, महेसित्तमकारयि ॥
- १८३ "ततो चुता मनुस्सत्ते, राजान^३ चक्कवत्तिन ।
मण्डलीन च राजून, महेसित्तमकारयि ॥
- १८४ "सम्पत्ति अनुभोत्वान, देवेसु मनुजेसु च ।
सब्बत्थ सुखिता हुत्वा, नेककप्पेसु ससरि ॥
- १८५ "पच्छिमे भवे सम्पत्ते, सुरम्मे^४ कपिलव्हये ।
रञ्जो सुद्धोदनस्साह, धीता आसि अनिन्दिता ॥
- १८६ "सिरिया^५ रूपिनि दिस्वा, नन्दित आसि त कुल ।
तेन नन्दा ति मे नाम, सुन्दर^६ पवर अहु^७ ॥
- १८७ "युवतीन च सब्बास, कल्याणी ति च विस्सुता ।
तस्मि पि नगरे रम्मे, ठपेत्वा तं यसोधर ॥
- १८८ "जेट्ठो भाता तिलोकगो, पच्छिमो^८ अरहा तथा ।
एकाकिनी^९ गहट्ठाह, मातरा^{१०} परिचोदिता ॥
- १८९ 'साकियम्हि कुले जाता, पुत्ते बुद्धानुजा तुव ।
नन्देन पि विना भूता, अगारे कि नु अच्छसि^{११} ॥
- १९० 'जरावसान योब्बञ्ज, रूप असुचिसम्मत् ।
रोगन्तमपि चारोग्य, जीवित मरणन्तिक ॥

B 254

5

10

15

20

25

१ अग - सी०, रो० । २ गता - स्या० । ३ राजून - सी०, स्या० । ४ पुरस्म - स्या० । ५ सिरिव - सी०, रसिरिव - स्या० । ६-६ सुन्दरोपपद अहु - सी०, सुन्दरा पवराअह - स्या० । ७ हि - सी० । ८ मज्झिमो - गो० । ९ एककनी - स्या० । १०. मातुया - स्या० । ११ लच्छसि - स्या० ।

255

- १६१ 'इद पि ते सुभ रूप, ससीकन्त मनोहर ।
भूसनान अलङ्कार, सिरिसङ्घाटसन्निभ^१ ॥
- १६२ 'पुञ्जित^२ लोकसार व, नयनान रसायन ।
पुञ्जान कित्तिजनन, उक्काककुलनन्दन ॥
- ५ १६३ 'न चिरेनेव कालेन, जरा समधिसेस्सति^३ ।
विहाग^४ गेह कारुञ्जे^५, चर धम्ममनिन्दिते^६ ॥
- १६४ "सुत्वाह मातु वचन, पब्बजि अनगारिय ।
देहेन न तु चित्तेन, रूपयोब्बनलाळिता^७ ॥
- १६५ "महता च पयत्तेन, ज्ञानज्जेन पर^८ मम^९ ।
१० कानु च वदते माता, न चाह तत्थ उस्सुका ॥
- १६६ "ततो महाकारुणिको, दिस्वा म कामलालस^{१०} ।
निब्बिन्दनत्थ रूपस्मि, मम चक्खुपथे जिनो ॥
- १६७ "सकेन आनुभावेन, इत्थि मापेसि सोभिनि^{११} ।
दस्सनीय सुरुचिर, ममतो पि सुरूपिनि ॥
- १५ १६८ "तमह विम्हिता दिस्वा, अतिविम्हितदेहिनि ।
चिन्तयि सफल मे ति, नेत्तलाभ च मानुस ॥
- १६९ "तमह एहि सुभगे^{१२}, येनत्थो त वदेहि मे ।
कुल ते नामगोत्त च, वद मे यदि ते पिय ॥
- २०० 'न पञ्चकालो^{१३} सुभगे^{१४}, उच्चङ्गे म निवासय^{१५} ।
२० सीदन्ती व ममङ्गानि, पसुप्पय मुहुत्तक^{१६} ॥
- २०१ "ततो सीस ममङ्गे^{१७} सा, कत्वा सयि सुलोचना^{१८} ।
तस्सा नलाटे^{१९} पतिता, लुद्धा^{२०} परमदारुणा ॥
- २०२ "सह तस्सा निपातेन, पिळका उपपज्जथ ।
पग्घरिसु पभिन्ना च, कुणपा पुब्बलोहिता ॥

१ सिरिसङ्घकेतसन्निभ - स्या० । २ पिण्डित - सी०, पूजित - स्या० । ३ समभि-
भोस्सति - सी०, स्या०, समधिहेस्सति - रो० । ४ पहाय - स्या० । ५ तारुञ्जे -
सी०, रो०, गारेड्ड - स्या० । ६ रूपयोब्बनलोलिता - स्या० । ७-७ पर मम - सी०,
सर मम - स्या० । ८ कमलानन - स्या० । ९ सोभिनि - सी०, सोभन - स्या० ।
१० सुभगे - स्या० । ११-११ वञ्चकालो सुभगे - म० । १२ निवेसय - सी०,
स्या० । १३ ममङ्गे - म० । १४ सुसोभणा - स्या० । १५ ललाटे - स्या० ।
१६ लता - सी० ।

- २०३ “पभिन्न^१ वदन चा पि, कुणप पूतिगन्धन ।
उद्धुमात विनिल^२ च पुट्व^३ चा पि^३ सरीरक ॥
- २०४ “सा पवेदितमव्वज्झी, निस्ससन्ती मुहु^४ मुहु^४ ।
वेदयन्ती सक दुक्ख, करुण परिदेवयि ॥
- २०५ ‘दुक्खेन दुक्खिता होमि, फुमयन्ति च वेदना ।
महादुक्खे निमुग्गम्हि, सरण होहि मे सखी’ ॥
- २०६ ‘कुहि वदनसोभ ते, कुहि ते तुङ्गनासिका ।
तम्बबिम्बवरोट्ट ते, वदन ते कुहि गत ॥
- २०७ ‘कुहि ससीनिभ वण्ण^५, कम्बुगीवा कुहि गता ।
दोळालोला^६ व ते कण्णा^७, वेवण्ण समुपागता ॥
- २०८ ‘मकुळखारकाकारा^८, कलिका^९ व पयोधरा ।
पभिन्ना पूतिकुणपा, दुट्ठगन्धित्तमागता^{१०} ॥
- २०९ ‘वेदिमज्झा^{११} व सुस्सोणी^{१२}, सुना^{१३} व नीतकिव्विसा ।
जाता अमेज्झभरिता^{१४}, अहो रूपमसस्सत ॥
- २१० ‘सब्ब सरीरसञ्जात, पूतिगन्ध भयानक ।
सुसानमिव वीभच्छ^{१५}, रमन्ते यत्थ बालिसा^{१६} ॥
- २११ “तदा महाकारुणिको, भाता मे लोकनायको ।
दिस्वा सविग्गचित्त म, इमा गाथा अभासथ ॥
- २१२ ‘आतुर कुणप पूति, पस्स नन्दे समुस्सय ।
असुभाय चित्त भावेहि, एकग्ग सुसमाहित ॥
- २१३ ‘यथा इद तथा एत, यथा एत तथा इद ।
दुग्गन्ध पूतिक वा ति, बालान अभिनन्दित ॥
- २१४ ‘एवमेत अवेक्खन्ती, रत्तिन्दिवमतन्दिता ।
ततो सकाय पञ्जाय, अभिनिव्विज्झ^{१७} दक्खसि’ ॥

5 B 256

10

15

20

१ सम्भिन्न - स्या० । २ विनील - सी०, स्या० । ३-३ विपुब्ब च - सी०,
सब्ब चापि - स्या०, रो० । ४-४ मुहु मुहु - स्या० । ५ वत्त - सी० । ६ दामामाल -
स्या० । ७ कण्ण - स्या० । ८ मकुळपदुमाकारा - सी०, मकुळपदुमाकारा - स्या० ।
९ कालसा - सी०, स्या०, रो० । १० दुट्ठगन्धज्ज - स्या० । ११-११ तनुमज्झा पुथुस्सोणी
- सी०, रो०, वेदिमज्झा पुथुस्सोणी - स्या० । १२ सुना - स्या० । १३ अमेज्झभरिता
- स्या० । १४ जेगुच्छ - स्या०, रो० । १५ बालिया - सी०, स्या० ।
१६ अभिनिव्विज्झ - सी०, स्या० ।

- २१५ ततोह असिसविग्गा^१, सुत्वा गाथा सुभासिता ।
तत्रट्ठितावह^२ सन्ती^३, अरहत्तमपापुणि ॥
- २१६ “यत्थ यत्थ निसिन्नाह, सदा^४ ज्ञानपरायणा ।
जिनो तस्मि गुणे तुट्ठो, एतदग्गे ठपेसि म ॥
- 5 २१७ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- 257 २१८ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- २१९ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ मुद नन्दा भिक्खुनी जनपदकल्याणी इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ सोणाथेरीअपदानं

- 10 २२० “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू ।
इतो सतसहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥
- २२१ “तदा सेट्ठिकुले जाता, सुखिता पूजिता^५ पिया ।
उपेत्वा त मुनिवर, अस्सोसि मधुर वच ॥
- २२२ “आरद्धविरियानग्ग, वण्णेसि^६ भिक्खुनि जिनो ।
15 त सुत्वा मुदिता हुत्वा, कार कत्वान सत्थुनो ॥
- २२३ “अभिवादिय सम्बुद्ध, ठान त पत्थायि तदा ।
अनुमोदि महावीरो, ‘सिज्झत पणिधी तव ॥
- २२४ ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
- 20 २२५ ‘तस्स धम्मेसु दायादा, ओरसा धम्मनिम्मिता ।
सोणा ति नाम नामेन, हेस्सति सत्थु साविका’ ॥
- २२६ “त सुत्वा मुदिता हुत्वा, यावजीव तदा जिन ।
मेत्तचित्ता परिचरि, पच्चयेहि विनायक ॥
- २२७ ‘तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
25 जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥

१ आसि मविग्गा - स्या० । २-२ तत्रट्ठिता विपस्सन्ती - सी० । ३. तदा -
स्या० । ४ सज्जिता - स्या० । ५ वण्णेति - स्या० ।

- २२८ “पच्छिमे च भवे दानि, जाता सेट्टिकुले अह ।
सावत्थिय पुरवरे, इद्धे फीते महद्धने ॥
- २२९ “यदा च योब्बनप्पत्ता, गन्त्वा पतिकुल अह ।
दस पुत्तानि अजनि, सुरूपानि विसेसतो ॥ B 258
- २३० “सुखेधिता च ते सब्बे, जननेत्तमनोहरा ।
अमित्तान पि रुचिता, मम^१ पगेव ते पिया ॥ 5
- २३१ “ततो मय्ह अकामाय, दसपुत्तपुरवखतो ।
पब्बजित्थ स मे भत्ता, देवदेवस्स सासने ॥
- २३२ “तदेकिका विचिन्तेसि, जीवितेनालमत्थु मे ।
चत्ताय^२ पतिपुत्तेहि, बुद्धाय^३ च^३ वराकिया ॥ 10
- २३३ “अह पि तत्थ गच्छिस्स, सम्पत्तो यत्थ मे पति ।
एवाह चिन्तयित्वान, पब्बजि अनगारिय ॥
- २३४ “ततो च^४ म^४ भिक्खुनियो, एक भिक्खुनुपस्सये ।
विहाय गच्छुमोवाद, तापेहि उदक इति ॥
- २३५ “तदा उदकमाहित्वा^५, ओकिरित्वान कुम्भिया ।
चुल्ले ठपेत्वा आसीना, ततो चित्त समादहि ॥ 15
- २३६ “खन्धे अनिच्चतो दिस्वा, दुक्खतो च अनत्ततो ।
खेपेत्वा^६ आसवे सब्बे, अरहत्तमपापुणि ॥
- २३७ “तदागन्त्वा भिक्खुनियो, उण्होदकमपुच्छिसु ।
तेजोधातुमधिट्ठाय, खिप्प सन्तापयि जल ॥ 20
- २३८ “विम्हिता ता जिनवर, एतमत्थमसावयु ।
त सुत्वा मुदितो नाथो, इम गाथ अभासथ ॥
- २३९ ‘यो च वस्ससत् जीवे, कुसीतो हीनविरियो ।
एकाह जीवित सेय्यो, विरियमारमतो दब्ध’ ॥
- २४० “आराधितो महावीरो, मया सुप्पटिपत्तिया ।
आरद्धविरियानग, ममाह^७ स^७ महामुनि ॥ 25

१ मम - सी० । २ जिनाय - स्या०, रो० । ३ - ३ बुद्धाय पि -
स्या० । ४-४ मम - स्या० । ५ उदकमानेत्वा - स्या० । ६ छेत्वा - सी० ।
७-७ मममासि - सी० ।

- २४१ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
 २४२ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
 २४३ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
 इत्थ सुद सोणा भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

७ भट्टकापिलानीथेरीअपदानं

- 5 २४४ “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान^१ पारगू^१ ।
 इनो सतमहस्समिह, कप्पे उप्पज्जि नायको ॥
 २४५ “तदाहु^२ हसवतिय^३, विदेहो नाम नामतो^४ ।
 सेट्ठी पहूतरतनो, तस्स जाया अहोसह ॥
 २४६ “कदाचि सो नरादिच्च, उपेच्च सपरिज्जनो ।
 10 धम्ममस्सोसि बुद्धस्स, सब्बदुक्खभयप्पह^५ ॥
 २४७ “सावक धुतवादान, अगग कित्तेसि नायको ।
 सुत्वा सत्ताहिक दान, दत्वा बुद्धस्स तादिनो ॥
 २४८ “निपच्च सिरसा पादे, त ठानमभिपत्थयि ।
 स हासयन्तो परिस, तदा हि नरपुङ्गवो ॥
 15 २४९ “सेट्ठिनो अनुकम्पाय, इमा गाथा अभासथ ।
 ‘तच्छसे पत्थित ठान, निब्बुतो होहि पुत्तक ॥
 २५० ‘सतसहस्सितो कप्पे, ओक्काककुलसम्भवो ।
 गोतमो नाम गोत्तेन, सत्था लोके भविस्सति ॥
 २५१ ‘तस्स धम्मेसु दायादो, ओरसो धम्मनिम्मितो ।
 20 कस्मपो नाम गोत्तेन, हेस्सति सत्थु सावको’ ॥
 २५२ “त सुत्वा मुदितो हुत्वा, यावजीव तदा जिन ।
 मेत्तचित्तो परिचरि, पच्चयेहि विनायक ॥
 २५३ “सासन जोतयित्वान, सो मद्धित्वा कुतित्थिये ।
 वेनेय्य विनयित्वा^६ च^६, निब्बुतो सो ससावको ॥

१-१ सब्बधम्मेसु चक्खुमा - सी०, रो० । २ तदाहि - स्या० । ३ हसावतिय
 - सी० ४ नामको - स्या०, रो० । ५ सब्बदुक्खकलयावह - स्या०, रो० ।
 ६-६ विनयित्वान - स्या० ।

- २५४ “निब्वुते तम्हि लोकग्गे, पूजनत्थाय सत्थुनो ।
जातिमित्ते समानेत्वा, सह तेहि अकारयि ॥
- २५५ “सत्तयोजनिक थूप, उब्बिद्ध^१ रतनामय ।
जलन्त सतरसि^२ व, सालराज व फुल्लित ॥
- २५६ “सत्तसतसहस्सानि, पातियो^३ तत्थ कारयि । 5
नळग्गी विय जोतन्ती^४, रतनेहेव सत्तहि ॥
- २५७ “गन्धत्तेलेन पूरेत्वा, दीपानुज्जलयी तहि ।
पूजनत्थाय^५ महेसिस्स, सब्बभूतानुकप्पिनो^६ ॥
- २५८ “सत्तसतसहस्सानि, पुण्णकुम्भानि कारयि ।
रतनेहेव पुण्णानि, पूजनत्थाय महेसिनो ॥ 10
- २५९ “मज्झे अट्ठट्ठकुम्भीन, उस्सिता कञ्चनग्घियो^७ ।
अतिरोचन्ति वण्णेन, सरदे^८ व दिवाकरो ॥
- २६० “चतुद्वारेसु सोभन्ति, तोरणा रतनामया ।
उस्सिता फलका रम्मा, सोभन्ति रतनामया ॥
- २६१ “विरोचन्ति परिक्षित्ता^९, अवटसा सुनिम्मिता । 15
उस्सितानि पटाकानि, रतनानि विरोचरे ॥
- २६२ “सुरत्त सुकत चित्त^{१०}, चेतिय रतनामय ।
अतिरोचति वण्णेन, सगञ्जो^{११} व दिवाकरो ॥
- २६३ “थूपस्स वेदियो^{१२} तिस्सो, हरितालेन पूरयि ।
एक मनोसिलायेक, अञ्जनेन च एकिक ॥ 20
- २६४ “पूज एतादिस रम्म, कारेत्वा वरवादिनो ।
अदासि दान सङ्घस्स, यावजीव यथाबल ॥
- २६५ “सहा^{१३} व^{१३} सेट्ठिना तेन, तानि पुञ्ञानि सब्बसो ।
यावजीव करित्वान, सहा व सुगति गता ॥

१ उब्बेध - स्या० । २ सतरसी - स्या० । ३ चातियो - स्या० । ४ जोतन्ते - स्या०, रो० । ५ पूजनत्थाय - सी० । ६ सब्बसत्तानु० - स्या० । ७ कञ्चनग्घिया - सी० । ८ सारदे - स्या० । ९ परिक्षायो - स्या० । १० चेत - सी०, स्या० । ११ ससञ्जा - स्या०, ससञ्जा - रो० । १२ मेदिसा - स्या० । १३-१३ सहाद्ध - सी०, स्या० ।

B. 261

- २६६ “सम्पत्तियोनुभोत्वान, देवत्ते अथ मानुसे ।
छाया विय सरीरेन, सह तेनेव ससरि ॥
- २६७ “एकनवुत्तितो कप्पे, विपस्सी नाम नायको ।
उप्पज्जि चारुदस्सनो, सब्बधम्मविपस्सकौ ॥
- 5 २६८ “तदाय बन्धुमतिय, ब्राह्मणो साधुसम्मतो ।
अड्ढो सन्तो^१ गुणेना पि^२, धनेन च सुदुग्गतो ॥
- २६९ “तदा पि तस्साह आसि, ब्राह्मणी समचेतसा ।
कदाचि सो दिजवरो, सङ्गमेसि महामुनि ॥
- २७० “निसिन्न जनकायम्हि, देसेन्त अमत पद ।
10 सुत्वा धम्म पमुदितो, अदासि एकसाटक ॥
- २७१ “घरमेकेन वत्थेन, गन्त्वानेत स मब्रवि^३ ।
‘अनुमोद महापुञ्ज^४, दिन्न बुद्धस्स साटक’ ॥
- २७२ “तदाह अञ्जलि कत्वा, अनुमोदि सुपीणिता^५ ।
‘सुदिन्नो साटको मामि, बुद्धसेट्ठस्स तादिनो’ ॥
- 15 २७३ “सुखितो सज्जितो हुत्वा, ससरन्तो भवाभवे ।
बाराणसिपुरे रम्मे, राजा आसि महीपति ॥
- २७४ “तदा तस्स महेसीह, इत्थिगुम्बस्स उत्तमा ।
तस्सा^६ ति दयिता^७ आसि, पुब्बस्नेहेन^८ भत्तुनो^९ ॥
- २७५ “पिण्डाय विचरन्ते ते^{१०}, अट्ठ पच्चेकनायके ।
20 दिस्वा पमुदितो हुत्वा, दत्वा पिण्ड महारह ॥
- २७६ “पुनो^{११} निमन्तयित्वान, कत्वा रतनमण्डप ।
कम्मारेहि कत^{१२} पत्त^{१३}, सोवण्ण वत^{१४} तत्तक^{१५} ॥
- २७७ “समानेत्वान ते सब्बे, तेस दानमदासि सो ।
सोण्णासने^{१६} पविट्ठान, पसन्नो सेहि पाणिभि ॥

१-१ सत्यागमेनासि - सी०, ० सुणेनासि - स्या० । २ ममब्रवि - सी०, स्या०, रो० । ३ महापुञ्जे - सी०, महापुञ्जे - स्या० । ४ सुविदिता - स्या० । ५-५ तस्सापि दुतियिका - स्या० । ६-६ पुब्बसिन्नेहेन उत्तरि - स्या०, रो० । ७ सो - सी०, स्या०, १० । ८ बुद्धे - स्या० । ९-९ कत छत्त - सी०, कतमट्ठ - स्या० । १०-१० सतहत्थक - सी०, स्या० । ११ सोण्णसनी - सी०, सेनासने - स्या० ।

२७८ “त पि दान सहादासि, कासिराजेनह तदा ।
पुनाह बाराणसिय, जाता^१ कासिकगामके^१ ॥

२७९ “कुटुम्बिककुले फीते, सुखितो सो सभातुको ।
जेट्टस्स भातुनो जाया, अहोसि सुपतिव्वना ॥

B 262

२८० “पच्चेकबुद्ध दिस्वान, कनियस्स^२ मम भत्तुनो^२ ।
भागन्न^३ तस्स दत्तवान, आगते तम्मि पावदि ॥

5

२८१ “नाभिनन्दित्थ सो दान, ततो तस्स अदासह ।
उखा^४ आनिय^५ त अन्न, पुनो तस्सेव सो अदा ॥

२८२ “तदन्न^६ छड्डयित्वान, दुट्ठा बुद्धस्सह तदा ।
पत्त कललपुण्ण त, अदामि तस्स तादिनो ॥

10

२८३ “दाने च गहणे चैव, अपच्चे^७ पदुसे पि च^८ ।
समचित्तमुख दिस्वा, तदाह सविजि भुस ॥

२८४ “पुनो पत्त गहेत्तवान, सोधयित्वा मुगन्धिना ।
पसन्नचित्ता पूरेत्वा, सघत सवकर अद ॥

२८५ “यत्थ यत्थूपपज्जामि, सुरूपा होमि दानतो ।
बुद्धस्स अपकारेन, दुग्गन्धा वदनेन^९ च ॥

15

२८६ “पुन^{१०} कस्सपवीरस्स^{११}, निधायन्तम्मि^{१२} चेतिथे ।
सोवण्ण इट्ठक वर, अदासि मुदिता अह ॥

२८७ “चतुज्जातेन गन्धेन, निचयित्वा^{१३} तमिट्ठक ।
मुत्ता दुग्गन्धदोसम्हा, सब्बज्जसुसमागता ॥

20

२८८ “सत्तपातिसहस्सानि, रतनेहेव^{१४} सत्तहि ।
कारेत्वा घतपूरानि, वट्ठीनि^{१५} च सहस्ससो ॥

२८९ “पक्खिपित्वा^{१६} पदीपेत्वा, ठपयि सत्त पन्तियो ।
पूजनत्थ लोकनाथस्स, विप्पसन्नेन चेतसा ॥

१-१ अजायि द्वास्सगामके - सी० । २-२ मम भत्तुकनियसो - स्या०, रो० ।

३-३ भातु भत्त तस्स दत्ता - स्या० । ४-४ बुद्धानानिय - स्या० । ५ त दान - स्या० ।

६-६ अमेज्जे पदुमे यथा - सी० । ७ मदनेन - स्या० । ८-८ पुनो कस्सपवीरस्स -

स्या० । ९ निट्ठापितम्मि - स्या० । १० तेमयित्वा - स्या० । ११ रतनेहि च - स्या० ।

१२ वट्ठीयो - सी० । १३ पक्खिपेत्वा - स्या० ।

- २६० “तदा पि तम्हि पुञ्जाम्हि, भागिनीयि^१ विसेसतो ।
पुन कासीसु सञ्जातो, सुमिक्ता इति विस्सुतो ॥
- २६१ “तस्साह भरिया आसि, सुखिता सज्जिता पिया ।
तदा पच्चेकमुनिनो, अदासि^२ घनवेठन^३ ॥
- B 263 5 २६२ “तस्सा पि भागिनी आसि, मोदित्वा दानमुत्तम ।
पुना पि कासिरट्ठमिह, जातो कोलियजातिया ॥
- २६३ “तदा कोलियपुत्तान, सतेहि सह पञ्चहि ।
पञ्चपच्चेकबुद्धान, सतानि समुपट्ठहि ॥
- २६४ “तेमास तप्पयित्वान^४, अदासि च तिचीवर^५ ।
10 जाया तस्स तदा आसि, पुञ्जकम्मपथानुगा ॥
- २६५ “ततो चुतो अहु राजा, नन्दो नाम महायसो ।
तस्सा पि महेसी आसि, सब्बकामसमिद्धिनी ॥
- २६६ “तदा^६ राजा भवित्वान^७, ब्रह्मदत्तो महीपति ।
पटुमवतीपुत्तान^८, पच्चेकमुनिन तदा ॥
- 15 २६७ “सतानि पञ्चननानि, यावजीव उपट्ठहि ।
राजुय्याने निवासेत्वा, निब्बुतानि च पूजयि ॥
- २६८ “चेतियानि च कारेत्वा, पब्बजित्वा उभो मय ।
भावेत्वा अप्पमञ्जायो, ब्रह्मलोक अगम्हसे ॥
- २६९ “ततो चुतो महातित्थे, सुजातो पिप्फलायनो ।
20 माता सुमनदेवी ति^९, कोसिगोत्तो दिजो पिता ॥
- ३०० “अह मदे जनपदे, साकलाय पुरुत्तमे ।
कप्पिलस्स दिजस्सासि, धीता माता सुचीमति ॥
- ३०१ “घनहञ्चनबिम्बेन, निम्मिनित्वान म पिता ।
अदा कस्सपधीरस्स, कामेहि^{१०} वज्जितस्सम^{११} ॥
- 25 ३०२ “कदाचि सो कारुणिको^{१२}, गत्त्वा कम्मन्तपेवखको ।
काकादिकेहि खज्जन्ते, पाणे दिस्वान सविजि ॥

१ भागिनीह — सी०, स्या० । २-२ अदासि ० — सी०, अदासि घनवेठन — स्या० ।
३ वासयित्वान — स्या०, रो० । ४ तिचीवर — स्या० । ५-५ ततो चुतो भवित्वान — सी०,
ततो अहु चवित्वान — स्या० । ६ पटुमावतिपुत्तान — स्या० । ७ च — सी०, स्या० ।
८-८ कामासा वज्जितस्सम — सी०, ० वज्जितस्स च — स्या० । ९ तरुणिको — स्या० ।

- ३०३ “घरेवाह^१ तिले जाते, दिस्वानातपतापने ।
किमिकाकेहि^२ खज्जन्ते, सवेगमलभि तदा ॥
- ३०४ “तदा सो पब्बजी धीरो, अहं तमनुपब्बजि ।
पञ्च वस्सानि निवसि, परिब्बाजवते^३ अहं ॥
- ३०५ “यदा पब्बजिता आसि, गोतमी जिनपोसिका ।
तदाहं तमुपगन्त्वा^४, बुद्धेन अनुसासिता ॥
- ३०६ “न चिरेनेव कालेन, अरहत्तमपापुणि ।
अहो कल्याणमित्तत्त, कस्सपस्स सिरीमतो ॥
- ३०७ “सुतो^५ बुद्धस्स दायादो, कस्सपो सुसमाहितो ।
पुब्बेनिवास यो^६ वेदि, सग्गापाय च पस्सति ॥” 10
- ३०८ “अथो जातिक्खय पत्तो, अभिञ्जावोसितो मुनि ।
एताहि तीहि विज्जाहि, तेविज्जो होति ब्राह्मणो ॥
- ३०९ “तथेव भद्दकापिलानी^७, तेविज्जा मच्चुहायिनी ।
धारेति^८ अन्तिम देहं, जित्वा मारं सवाहन ॥
- ३१० “दिस्वा आदीनव लोके, उभो पब्बजिता मय ।
त्यम्हं खीणासवा दन्ता, सीतिभूताम्हं निब्बुता ॥ 15
- ३११ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- ३१२ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ३१३ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थं सुदं भद्दकापिलानी भिक्खुनी इमा गाथायो 20
अभासित्था ति ।

८ यसोधराथेरीअपदानं

- ३१४ एकस्मि^९ समये रम्मे, इद्धे राजगहे पुरे ।
पब्भारम्हि वरेकम्हि, वसन्ते नरनायके ॥
- ३१५ वसन्तिया तम्हि नगरे, रम्मे भिक्खुनुपस्सये ।
यसोधराभिक्खुनिया, एव आसि वितक्कित^९ ॥ 25

१ घरेपाह — स्या० । २ किमी काकेहि — म० । ३ परिब्बाजपथे — स्या०,
रो० । ४ तमुपागन्त्वा — सी०, स्या० । ५ पुत्तो — स्या० । ६ सो — स्या० ।
७ भद्दा० — सी०, रो० । ८ धारेन्ती — स्या० । ९-९ स्या० पोत्थके न दिस्सन्ति ।

- ३१६ “सुद्धोदनो^१ महाराजा, गोतमी च पजापती ।
अभिञ्जाता महाथेरा, थेरियो च महिद्धिका ॥
- B 265 ३१७ “सन्ति गता व आसु ते, दीपन्ची व निरासवा ।
लोकनाथे धरन्ते व, ग्रह पि च सिव पद ॥
- 5 ३१८ “गमिस्सामी ति चिन्तेत्वा, पस्सन्ती आयुमत्तनो ।
पस्सित्वा आयुसङ्गार, तदहेव खय गत ॥
- ३१९ “पत्तचीवरमादाय, निक्खमित्वा सकस्समा^२ ।
पुरक्खता भिक्खुनीभि, सतेहि सहस्सेहि^३ सा^४ ॥
- ३२० “महिद्धिका महापञ्जा, सम्बुद्ध उपसङ्गमि ।
10 सम्बुद्ध अभिवादेत्वा, सत्थुनो चप्पकलक्खणे ॥
निसिन्ना एकमन्तम्हि, इद वचनमब्रवि ॥
- ३२१ ‘अट्ठसत्ततिवस्साह^५, पच्छिमो^६ वत्तते वयो^७ ।
पब्भारम्हि अनुप्पत्ता, आरोचेमि महामुनि ॥
- ३२२ ‘परिपक्को वयो मय्ह, परित्त मम जीवित ।
15 पहाय वो गमिस्सामि, कत मे सरणमत्तनो ॥
- ३२३ ‘वयम्हि पच्छिमे काले, मरण उपरुद्धति^८ ।
अज्ज रत्ति महावीर, पापुणिस्सामि निब्बुति ॥
- ३२४ ‘नत्थि जाति जरा व्याधि, मरण च महामुने^९ ।
अजरामरण^{१०} पुर^{११}, गमिस्सामि असङ्गत ॥
- 20 ३२५ ‘यावता परिसा नाम, समुपासन्ति सत्थुनो ।
अपराधमजानन्ती^{१२}, खमन्त सम्मुखा मुने ॥
- ३२६ ‘ससरित्वा च ससारे, खलित चे मम तथि ।
आरोचेमि महावीर, अपराध खमस्सु मे’ ॥
- ३२७ “सुत्वान^{१३} वचन तस्सा, मुनिन्दो इदमब्रवि ।
25 ‘किमुत्तर ते वक्खामि, निब्बानाय वजन्तिया^{१४} ॥

१-१ स्या० पोत्थकेन दिस्सन्ति । २-२ सह पञ्चहि-सी०, रो० । ३ अट्ठसत्त-
तिवस्साम्हि - सी० । ४-४ पच्छिमा वत्तयि वया - स्या० । ५ उपरुद्धति - सी० ।
६ यहि मुने-सी० । ७-७ अजरामर सन्तिपुर - सी०, अजरामराभयपुर- स्या० ।
८ अपराध सचे मेत्थि - सी०, अपराध पजानन्ति - स्या० । ९-९ स्या० पोत्थके नत्थि

- ३२८ 'इद्धि चा पि निदस्सेहि, मम सासनकारिके ।
परिसान च सब्बास, कङ्ख छिन्दस्सु यावता'^१ ॥
- ३२९ "मुत्वा" त मुनिनो वाच, भिक्खुनी सा यसोधरा ।
वन्दित्वा मुनिराज त, इद वचनमब्रवि^२ ॥
- ३३० 'यसोधरा अह वीर, अगारे ते पजापति ।
साकियम्हि कुले जाता, इत्थिअङ्गे^३ पतिट्ठिता ॥
- ३३१ 'थीन सतसहस्सान, नवुतीन छट्ठत्तरि^४ ।
अगारे ते अह वीर, पामोक्खा सब्बा इस्सरा ॥
- ३३२ 'रूपाचारगुणपेता, योब्वनट्ठा पियवदा^५ ।
सब्बा म अपचायन्ति, देवता विय मानुसा ॥
- ३३३ 'कञ्जासतसहस्सपमुखा^६, सक्कपुत्तनिवेसने ।
समानसुखदुक्खता^७, देवता विय नन्दने ॥
- ३३४ 'कामधातुमतिक्कम्म^८, सण्ठिता^९ रूपधातुया ।
रूपेन सदिसा नत्थि, ठपेत्वा लोकनायक ॥
- ३३५ 'सम्बुद्ध^{१०} अभिवादेत्वा, इद्धि दस्सेसि सत्थुनो ।
नेका नानाविधाकारा, महाइद्धी पि दस्सयी^{११} ॥
- ३३६ 'चक्कवाळसम काय, सीस उत्तरतो कुरु ।
उभो पक्खा दुवे दीपा, जम्बुदीप सरीरतो ॥
- ३३७ 'दक्खिण च सर पिञ्छ, नानासाखा तु पत्तका ।
चन्द^{१२} च सुरिय चक्खि^{१३}, मेरुपब्बततो सिख ॥
- ३३८ 'चक्कवालगिरि तुण्ड, जम्बुरुक्ख समूलक ।
बीजमाना उपागन्त्वा, वन्दन्ती^{१४} लोकनायक ॥
- ३३९ 'हत्थिवण्ण तथेवस्स, पब्बत जलधि^{१५} तथा ।
चन्दिम^{१६} सुरिय^{१७} मेरु, सक्कवण्ण च दस्सयि ॥

5 B 266

10

15

20

१ सासने - सी०, स्या० । २-२ स्या० पोत्थके नात्थ । ३ इत्थियङ्गे - सी०, इत्थीअङ्गे - स्या० । ४ छट्ठत्तरि - सी०, स्या० । ५ पि सब्बदा - स्या० । ६ कञ्जासहस्सपमुखा - सी०, स्या० । ७ समानसुखदुक्खा ता - सी०, स्या० । ८ कामधातुमतिक्कन्ता - सी०, स्या०, रो० । ९ पण्डिता - स्या० ।

१०-१० एवमादीनि वत्तान, उपतित्तान अम्बर ।

इद्धी अनेका दस्सेसि, बुद्धानुञ्जा यसोधरा ॥ - सी० ।

११-११ चन्दोव सुरियोअक्खी - सी०, ० चक्खी - स्या० । १२ वन्दते - सी०, स्या० ।

१३ जलज - स्या० । १४-१४ चन्द च सुरिय - स्या० ।

- ३४० 'यसोधरा अह वीर, पादे वन्दामि चक्खुम ।
सहस्सलोकधातून, फुल्लपद्मेन^१ छादयि ॥
- ३४१ 'ब्रह्मावण्ण च मापेत्वा, धम्म देसेसि सुञ्जत ।
यसोधरा अह वीर, पादे वन्दामि चक्खुम ॥
- 5 ३४२ 'इद्धीसु च वसी होमि, दिब्बाय सोतधातुया ।
चेतोपरियञ्जाणस्स, वसी होमि महामुनि^२ ॥
- B. 267 ३४३ 'पुब्बेनिवास जानामि, दिब्बचक्खु विसोधित ।
सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- ३४४ 'अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
10 जाण मय्ह महावीर, उप्पन्न तव सन्तिके ॥
- ३४५ 'पुब्बान लोकनाथान, सङ्गम ते निदस्सित^३ ।
अधिकार बहु मय्ह, तुय्हत्थाय महामुने ॥
- ३४६ 'य मय्ह पूरित^४ कम्म, कुसल सरसे मुने ।
तुय्हत्थाय महावीर, पुञ्ज उपचित मया ॥
- 15 ३४७ 'अभब्बट्ठाने वज्जेत्वा^५, वारयित्वा अनाचर ।
तुय्हत्थाय महावीर, सञ्चत्त जीवित मया ॥
- ३४८ 'नेककोटिसहस्सानि^६, भरियत्थायदासि म ।
न तत्थ विमना होमि, तुय्हत्थाय महामुनि ॥
- ३४९ 'नेककोटिसहस्सानि, उपकारायदासि म ।
20 न तत्थ विमना होमि, तुय्हत्थाय महामुनि ॥
- ३५० 'नेककोटिसहस्सानि भोजनत्थायदासि म ।
न तत्थ विमना होमि, तुय्हत्थाय महामुनि ॥
- ३५१ 'नेककोटिसहस्सानि, जीवितानि परिच्चजि ।
भयमोक्ख करिस्सन्ति, ददामि^७ मम जीवित ॥
- 25 ३५२ 'अङ्गगते अलङ्घारे, वत्थे नानाविधे बहू ।
इत्थिमण्डे^८ न गूहामि^९, तुय्हत्थाय महामुनि ॥

१ फुल्लपद्मेन - स्या० । २ महामुने - स्या० । ३ सुदस्सित - सी०, स्या०, रो० । ४ पूरित - सी०, स्या० । ५ वज्जित्वा - स्या० । ६ नेककोटिसहस्सानि - सी० । ७ चजामि - सी० । ८ इत्थीमण्डे - स्या०, रो० । ९ गूहामि - स्या० ।

- ३५३ 'धनधञ्जापरिच्चाग, गामानि निगमानि च ।
खेत्ता^१ पुत्ता च धीता च, परिच्चत्ता^२ महामुनि ॥
- ३५४ 'हत्थी अस्सा^३ गवा^३ चा पि, दासियो परिचारिका ।
तुहत्थाय महावीर, परिच्चत्ता असङ्खिया ॥
- ३५५ 'य मय्ह पटिमन्तेमि^४, दान दस्सामि याचके ।
विमन मे न पस्सामि, ददतो दानमुत्तम ॥ 5
- ३५६ 'नानाविध बहु दुक्ख, ससारे च बहुब्बिधे ।
तुहत्थाय महावीर, अनुभुत्ता असङ्खिय ॥ B 268
- ३५७ 'सुखप्पत्तानुमोदामि, न च दुक्खेसु दुम्मना ।
सब्बत्थ तुलिता होमि, तुहत्थाय महामुनि ॥ 10
- ३५८ 'अनुमग्गेन सम्बुद्धो, य धम्म अभिनीहरि ।
अनुभोत्वा सुख दुक्ख, पत्तो बोधि महामुनि ॥
- ३५९ 'ब्रह्मदेव च सम्बुद्ध, गोतम लोकनायक ।
अञ्जेस लोकनाथान, सङ्गम ते बहु मया ॥
- ३६० 'अधिकार बहु मय्ह, तुहत्थाय महामुनि ।
गवेसतो^५ बुद्धधम्मे^६, अह ते परिचारिका ॥ 15
- ३६१ 'कप्पे च सतसहस्से, चतुरो च असङ्खिये ।
दीपङ्करो महावीरो, उप्पज्जि लोकनायको ॥
- ३६२ 'पच्चन्तदेसविसये, निमन्तेत्वा तथागत ।
तस्स आगमन मग्ग, सोधेन्ति तुट्ठमानसा ॥ 20
- ३६३ 'तेन कालेन सो आसि, सुमेधो नाम ब्राह्मणो ।
मग्ग च पटियादेसि, आयतो^७ सब्बदस्सिनो ॥
- ३६४ 'तेन कालेनह आसि, कञ्जा ब्राह्मणसम्भवा ।
सुमित्ता नाम नामेन, उपगच्छि समागम ॥
- ३६५ 'अट्ठ उप्पलहत्थानि, पूजनत्थाय सत्थुनो ।
आदाय जनसम्मज्जे^८, अद्दस इसिमुग्गत^९ ॥ 25

१ खेत्ता - सी० । २ परिच्चत्ता - स्या० । ३-३ सस्सगव - स्या० । ४ पति-
मन्तेसि - सी० । ५-५ गवेसन्ती बुद्धधम्म - स्या०, गवेसन्ता ० - रो० । ६ आयत -
सी० । ७ जनतामज्जे - सी०, जनस्स मज्जे - स्या० । ८ ० मुत्तम - स्या० ।

- ३६६ 'चिरानुगत'^१ दयित^१, अतिक्कन्त मनोहर ।
दिस्वा तदा अमज्झिस्स, सफल जीवित मम ॥
- ३६७ 'परक्कम त सफल, अद्दस इसिनो तदा ।
पुब्बकम्मेन सम्बुद्धे, चित्तं चा पि पसीदि मे ॥
- 5 ३६८ 'भिय्यो चित्त पसादेसि, इसे^२ उग्गतमानसे^३ ।
देय्य अज्जन पस्सामि, देमि पुप्फानि ते इसि^४ ॥
- ३ 269 ३६९ 'पञ्च हत्था तव होन्तु, तयो होन्तु मम इसे ।
तेन सिद्धि^५ समा होन्तु^६, बोधत्थाय तव इसे^७ ॥

चतुत्थ भाणवार ।

- ३७० "इसि गहेत्वा पुप्फानि, आगच्छन्त महायस ।
10 पूजेसि जनसम्मज्झे, बोधत्थाय महाइसि ॥
- ३७१ "पस्सित्वा जनसम्मज्झे, दीपङ्करो महामुनि ।
वियाकासि महावीरो, इसिमुग्गतमानस ॥
- ३७२ "अपरिमेय्ये इतो कप्पे, दीपङ्करो महामुनि ।
मम कम्म वियाकासि, उजुभाव महामुनि ॥
- 15 ३७३ 'समचित्ता समकम्मा, समकारी भविस्सति ।
पिया हेस्सति कम्मेन, तुय्हत्थाय महाइसि^८ ॥
- ३७४ 'सुदस्सना सुपिया च, मनापा पियवादिनी ।
तस्स धम्मेसु दायादा, विहरिस्सति^९ इद्धिका^{१०} ॥
- ३७५ 'यथा पि भण्डसामुग्ग, अनुरक्खति^{११} सामिनो ।
20 एव कुसलधम्मान, अनुरक्खिस्सते अय ॥
- ३७६ 'तस्स ते^{१२} अनुकम्पन्ती, पूरयिस्सति पारमी ।
सीहो व पञ्जर भेत्वा^{१३}, पापुणिस्सति बोधिय^{१४} ॥
- ३७७ "अपरिमेय्ये इतो कप्पे, य म बुद्धो वियाकरी ।
त वाच अनुमोदेन्ती^{१५}, एवकारी भवि अह ॥

१-१ चिरानुपरि आसीन - सी० । २-२ इसिमुग्गतमानसे - सी०, इसे उदग्ग-
मानसे - स्या० । ३ इसे - स्या० । ४ सिद्धि - सी० । ५ होन्तु - सी० । ६ महाइसे -
स्या० । ७-७ वियाहेस्सति इत्थिका - सी० । ८ अनुरक्खन्ति - सी०, स्या० ।
९ त - स्या० । १० हित्वा - स्या०, हेत्वा - रो० । ११ अनुमोदन्ती - सी०,
स्या० ।

- ३७८ “तस्स कम्मस्स सुकतस्स, तत्थ चित्त पसादयि ।
देवमनुस्सक योनि, अनुभोत्वा असङ्खिय ॥
- ३७९ “सुखदुक्खेनुभोत्वाह^१, देवेषु मानुसेषु च ।
पच्छिमे भवे सम्पत्ते, अजायि साकिये कुले ॥
- ३८० “रूपवती भोगवती, यससीलवती ततो । 5
सब्बङ्गसम्पदा होमि, कुलेषु अभिसक्कता^२ ॥
- ३८१ “लाभ सिलोक सक्कार, लोकधम्मसमागम । B 270
चित्त च दुक्खित नत्थि, वसामि अकुतोभया ॥
- ३८२ “वुत्त हेत भगवता, रञ्जो अन्तेपुरे तदा ।
खत्तियान पुरे वीर, उपकार च निद्दिसि ॥ 10
- ३८३ “उपकारा च या नारी, या च नारी सुखे दुखे ।
अत्थक्खायी च या नारी, या च नारीनुकम्पिका ॥
- ३८४ “पञ्चकोटिसता बुद्धा, नवकोटिसतानि च ।
एतेस देवदेवान, महादान पवत्तयि ॥
- ३८५ “अधिकार महा^३ मय्ह, धम्मराज^४ सुणोहि मे । 15
एकादसकोटिसता, बुद्धा^५ द्वादस कोटियो^६ ॥
- ३८६ “एतेस देवदेवान, महादान पवत्तयि ।
अधिकार महा मय्ह, धम्मराज सुणोहि मे ॥
- ३८७ ‘वीसकोटिसता बुद्धा, तिसकोटिसतानि च ।
एतेस देवदेवान, महादान पवत्तयि ॥ 20
- ३८८ ‘अधिकार महा मय्ह, धम्मराज सुणोहि मे ।
चत्तालीसकोटिसता, पञ्चास कोटिसतानि^७ च ॥
- ३८९ ‘एतेस देवदेवान, महादान पवत्तयि ।
अधिकार महा मय्ह, धम्मराज सुणोहि मे ॥
- ३९० ‘सट्ठिकोटिसता बुद्धा, सत्ततिकोटिसतानि च । 25
एतेस देवदेवान, महादान पवत्तयि ॥

१-१ सुखदुक्ख अनुभोत्वान - स्या० । २ अतिसक्कता - सी०, पतिसक्कता -
स्या० । ३ सदा - रो० । ४ महाराज - स्या० । ५-५ होन्ति लोकगनायका - सी०,
स्या०, पण्णाकोटिसतानि च - रो० । ६ पञ्च० - स्या० ।

- ३६१ 'अधिकार महा मय्ह, धम्मराज सुणोहि मे ।
असीतिकोटिसता बुद्धा, नवुतिकोटिसतानि च ॥
- ३६२ 'एतेस देवदेवान, महादान पवत्तयि ।
अधिकार महा मय्ह, धम्मराज सुणोहि मे ॥
- 5 ३६३ 'कोटिसतसहस्सानि, होन्ति लोकगनायका ।
एतेस देवदेवान, महादान पवत्तयि ॥
- 271 ३६४ 'अधिकार महा मय्ह, धम्मराज सुणोहि मे ।
नवकोटिमहस्सानि, अपरे लोकनायका ॥
- ३६५ 'एतेस देवदेवान, महादान पवत्तयि ।
10 अधिकार महा मय्ह, धम्मराज सुणोहि मे ॥
- ३६६ 'कोटिसतसहस्सानि, पञ्चासीतिमहेसिन ।
पञ्चासीतिकोटिसता, सत्तितिसा^१ च^१ कोटियो ॥
- ३६७ 'एतेस देवदेवान, महादान पवत्तयि ।
अधिकार महा मय्ह, धम्मराज सुणोहि मे ॥
- 15 ३६८ 'पच्चेकबुद्धा वीतरागा^२, अट्ठमककोटियो^३ ।
अधिकार महा मय्ह, धम्मराज सुणोहि मे ॥
- ३६९ 'खीणासवा वीतमला, असङ्खिया^४ बुद्धसावका ।
अधिकार महा मय्ह, धम्मराज सुणोहि मे ॥
- ४०० 'एव धम्मे सुचिण्णान, सदा धम्मस्स^५ चारिन^५ ।
20 धम्मचारी मुख सेति, अस्मि लोके परमिह च ॥
- ४०१ 'धम्म चरे सुचरित, न न दुच्चरित चरे ।
धम्मचारी सुख सेति, अस्मि लोके परमिह च ॥
- ४०२ 'निब्बिन्दित्वान ससारे, पब्बजि अनगारिय ।
सहस्सपरिवारेन, पब्बजित्वा अकिञ्चना ॥
- 25 ४०३ 'अगार विजहित्वान, पब्बजि अनगारिय ।
अट्ठमासे असम्पत्ते, चतुसच्चमपापुणि ॥

१-१ सत्तत्तीसति - सी०, स्या० । २ वीतरागा - रो० । ३ अट्ठमत्तककोटियो - सी०, अट्ठमत्तककोटियो - स्या० । ४ असङ्खेय्या - सी०, स्या० । ५-५ सद्धम्म - सी० सद्धम्म चारिनो - स्या० ।

- ४०४ 'चीवर पिण्डपात च, पच्चय सयनासन ।
उपनेन्ति बह^१ जना^२, सागरे येव ऊमियो^३ ॥
- ४०५ 'किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- ४०६ 'स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ४०७ 'पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन' ॥ 5
- ४०८ "एव बहुविध दुक्ख, सम्पत्ती^३ च बहुब्बिधा^३ ।
विसुद्धिभाव^४ सम्पत्ता^४, लभामि सब्बसम्पदा ॥
- ४०९ "या^५ ददाति सकत्तान, पुञ्ञात्थाय महेसिनो ।
सहायसम्पदा होन्ति, निब्बानपदमसङ्घत ॥
- ४१० "परिक्खीण अतीत च, पच्चुप्पन्न अनागत ।
सब्बकम्म ममं खीण, पादे वन्दामि चक्खुम" ॥ 10

B 272

इत्थ सुद यसोधरा भिक्षुनी भगवतो^६ सम्मुखा^६ इमा गाथायो
अभासित्था ति ।

६ यसोधरापमुखदसभिक्षुनीसहस्सअपदानं^७

- ४११ "कप्पे च सतसहस्से, चतुरो च असङ्घिये ।
दीपङ्करो नाम जिनो, उप्पज्जि लोकनायको ॥ 15
- ४१२ "दीपङ्करो महावीरो, वियाकासि विनायको ।
सुमेध च सुमित्त च, समानसुखदुक्खत ॥
- ४१३ "सदेवक च पस्सन्तो, विचरन्तो सदेवक ।
तेस पकित्तने अम्हे, उपगम्म समागम ॥
- ४१४ "अम्ह सब्बपति^८ होहि^८, अनागतसमागमे ।
सब्बा व तुय्ह भरिया, मनापा पियवादिका ॥ 20
- ४१५ "दान सीलमय सब्ब, भावना च सुभाविता ।
दीघरत्त^९ च नो^९ सब्ब, परिच्चत्त महामुने ॥

१ बहनेके - सी०, स्या० । २ उम्मियो - म्या० । ३-३ सम्पत्ति च बहुब्बिध -
या० । ४-४ विसुद्धिभाव० - स्या० । ५ यो - स्या० । ६-६ सी० पोत्थके नत्थि ।
७ दससहस्सथेरियापदान - स्या० । ८-८ सब्बपति होति - स्या०, सब्बापत्ती होन्ति -
रो० । ९-९ दीघरत्तमिद - स्या० ।

- ४१६ “गन्ध विलेपन माल, दीप च रतनामय ।
य किञ्चि पत्थित सब्ब, परिच्चत्त महामुनि ॥
- ४१७ “अञ्ज वा पि कत कम्म, परिभोग च मानुस ।
दीघरत्त हि नो सब्ब, परिच्चत्त महामुनि ॥
- 5 ४१८ “अनेकजातिससार, बहु^१ पुञ्ज पि^१ नो कत ।
इस्सरमनुभोत्वान, ससरित्वा भवाभवे ॥
- B 273 ४१९ “पच्छिमे भवे सम्पत्ते, सक्कपुत्तनिवेसने ।
नानाकुलूपपन्नायो, अच्छरा कामवणिणी ॥
- ४२० “लाभगेन यस पत्ता, पूजिता सब्बसक्कता ।
10 लाभियो अन्नपानान, सदा सम्मानिता मय ॥
- ४२१ “अगार पजहित्वान, पब्बजिम्हनगारिय^१ ।
अड्डमासे असम्पत्ते, सब्बा पत्ताम्ह निब्बुति ॥
- ४२२ “लाभियो अन्नपानान, वत्थसेनासनानि च ।
उपेन्ति पच्चया सब्बे, सदा सक्कतपूजिता ॥
- 15 ४२३ “किलेसा ज्ञापिता अम्ह पे० विहराम अनासवा ॥
४२४ “स्वागत वत नो आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
४२५ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद यसोधरापमुखानि दसभिवखुनीसहस्सानि भगवतो
सम्मुखा इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१० यसोधरापमुखअट्टारसभिवखुनीसहस्सअपदानं

- 20 ४२६ “अट्टारससहस्सानि, भिवखुनी सक्कसम्भवा ।
यसोधरापमुखानि, सम्बुद्ध उपसङ्गमु ॥
- ४२७ “अट्टारससहस्सानि, सब्बा होन्ति महिद्धिका ।
वन्दन्ती मुनिनो पादे, आरोचेन्ति यथाबल ॥
- ४२८ ‘जाति खीणा जरा व्याधि, मरण च महामुनि ।
25 अनासव पद सन्त, अमत याम नायक ॥

१-१ बहु पुञ्ज हि - सी०, बहु पुञ्ज हि - स्या० । २ पब्बजित्वानगारिय - सी० ।

- ४२६ 'खलित चे' पुरे अत्थि, सब्बास पि महामुनि ।
अपराधमजानन्ती, खम अम्ह विनायक ॥
- ४३० 'इद्धि चा पि निदस्सेथ, मम सासनकारिका ।
परिसान च सब्बास, कङ्ख छिन्दथ यावता ॥
- ४३१ 'यसोधरा महावीर, मनापा पियदस्सना । 5 B 274
सब्बा तुय्ह महावीर, अगारस्मि पजापति ॥
- ४३२ 'थीन सतसहस्सान, नवुतीन छदुत्तरि ।
अगारे ते मय वीर, पामोक्खा सब्बा इस्सरा ॥
- ४३३ 'रूपाचारगुणूपाता, योब्बनट्ठा पियवदा ।
सब्बा^२ नो^३ अपचायन्ति, देवता विय मानसा ॥ 10
- ४३४ 'अट्टारससहस्सानि, सब्बा साकियसम्भवा ।
यसोधरासहस्सानि, पामोक्खा इस्सरा तदा ॥
- ४३५ 'कामधातुमतिक्कम्म^३, सण्ठिता रूपधातुया ।
रूपेन सदिसा नत्थि, सहस्सान महामुनि ॥
- ४३६ 'सम्बुद्ध अभिवादेत्वा, इद्धि दस्ससु^५ सत्थुनो । 15
नेका^४ नानाविधाकारा, महाइद्धी पि दस्सयु ॥
- ४३७ 'चक्कवाळसम काय, सीस उत्तरतो कुरु ।
उभो पक्खा दुवे दीपा, जम्बुदीप सरीरतो ॥
- ४३८ 'दक्खिण च सर पिञ्छ, नानासाखा तु पत्तका ।
चन्द च सुरिय चक्खि, मेरुपब्बततो सिख ॥ 20
- ४३९ 'चक्कवाळगिरि तुण्ड, जम्बुरुक्ख समूलक ।
बीजमाना उपागन्त्वा, वन्दन्ती लोकनायक ॥
- ४४० 'हत्थिवण्ण तथेवस्स, पब्बत जलधि तथा ।
चन्द च सुरिय मेरु, सक्कवण्ण च दस्सयु ॥
- ४४१ 'यसोधरा मय वीर, पादे वन्दाम चक्खुम । 25
तव चिरपभावेन^६, निप्फन्ना नरनायक ॥

१ च - स्या० । २-२ सब्बायो - सी०, स्या० । ३ कामधातुमतिक्कन्ता - सी०, स्या० । ४ दस्सेसु - सी०, देसेसु - स्या० । ५ लोके - सी० । ६ वीरपभावेन - सी०, चिरप्पभावेन - स्या० ।

- ४४२ 'इद्धीसु च वसी होम, दिब्बाय सोतधातुया ।
चेतोपरियञ्जाणस्स, वसी होम महामुने ॥
- ४४३ 'पुब्बेनिवास जानाम, दिब्बचक्खु विसोधित ।
सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- 5 ४४४ 'अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
जाण अम्ह महावीर, उप्पन्न तव सन्तिके ॥
- 275 ४४५ 'पुब्बान लोकनाथान, सङ्गम नो निदस्सित ।
अधिकारा बहू अम्ह, तुय्हत्थाय महामुने ॥
- ४४६ 'य अम्ह पूरित कम्म, कुसल सरसे मुने ।
10 तुय्हत्थाय महावीर, पुञ्ञानुपचित्तानि नो ॥
- ४४७ 'अभब्बट्ठाने वज्जेत्वा, वारयिम्ह अनाचर ।
तुय्हत्थाय महावीर, चत्तानि^१ जीवितानि नो^१ ॥
- ४४८ 'नेककोटिसहस्सानि, भरियत्थायदासि नो ।
न तत्थ विमना होम, तुय्हत्थाय महामुने ॥
- 15 ४४९ 'नेककोटिसहस्सानि, उपकारायदासि नो ।
न तत्थ विमना होम, तुय्हत्थाय महामुने ॥
- ४५० 'नेककोटिसहस्सानि, भोजनत्थायदासि नो ।
न तत्थ विमना होम, तुय्हत्थाय महामुने ॥
- ४५१ 'नेककोटिसहस्सानि, जीवितानि चजिम्हसे^१ ।
20 भयमोक्ख करिस्साम, जीवितानि चजिम्हसे ॥
- ४५२ 'अङ्गगते अलङ्कारे, वत्थे नानाविधे बहू ।
इत्थिभण्डे न गूहाम, तुय्हत्थाय महामुने ॥
- ४५३ 'धनधञ्जपरिच्चाग, गामानि निगमानि च ।
खेत्त पुत्ता च धीता च, परिच्चत्ता महामुने ॥
- 25 ४५४ 'हत्थी अस्सा गवा चा पि, दासियो परिचारिका ।
तुय्हत्थाय महावीर, परिच्चत्त असङ्खिय ॥
- ४५५ 'य अम्हे पटिमन्तेसि, दान दस्साम याचके ।
विमन नो न पस्साम, ददतो दानमुत्तम ॥

१-१ सञ्चत्त जीवितम्पि नो - स्या० । २ चजिम्ह नो - रो० ।

- ४५६ 'नानाविध बहु दुक्ख, ससारे च बहुब्बिधे ।
तुय्हत्थाय महावीर, अनुभुत्त असङ्खिय ॥
- ४५७ 'सुखप्पत्तानुमोदाम, न च दुक्खेसु दुम्मना ।
सब्बत्थ तुलिता^१ होम, तुय्हत्थाय महामुने ॥
- ४५८ 'अनुमग्गेन सम्बुद्धो, य धम्म अभिनीहरि ।
अनुभोत्वा सुख दुक्ख, पत्तो बोधि महामुने ॥
- ४५९ 'ब्रह्मदेव च सम्बुद्ध, गोतम लोकनायक ।
अञ्जेस लोकनाथान, सङ्गम तेहि नो बहू ॥
- ४६० 'अधिकार बहु^२ अम्हे^३, तुय्हत्थाय महामुने ।
गवेसतो बुद्धधम्मे^३, मय ते परिचारिका ॥
- ४६१ 'कप्पे च सतसहस्से, चतुरो च असङ्खिये ।
दीपङ्करो महावीरो, उप्पज्जि लोकनायको ॥
- ४६२ 'पच्चन्तदेसविसये, निमन्तेत्वा तथागत ।
तस्स आगमन मग्ग, सोधेन्ति तुट्ठमानसा ॥
- ४६३ 'तेन कालेन सो आसि, सुमेधो नाम ब्राह्मणो ।
मग्ग च पटियादेसि, आयतो सब्बदस्सिनो ॥
- ४६४ 'तेन कालेन अट्ठम्ह, सब्बा ब्राह्मणसम्भवा ।
थलूदजानि^४ पुप्फानि, आहरिम्ह समागम ॥
- ४६५ 'तस्मि सो समये बुद्धो, दीपङ्करो महायसो ।
वियाकासि महावीरो, इसिमुग्गतमानस ॥
- ४६६ 'चलती^५ रवती पुथवी^५, सङ्कम्पति सदेवके ।
तस्स कम्म पकित्तेन्ते, इसिमुग्गतमानस ॥
- ४६७ 'देवकञ्जा मनुस्सा च, मय चा पि सदेवका ।
नानापूजनीय भण्ड, पूजयित्वान पत्थयु ॥
- ४६८ 'तेस बुद्धो वियाकासि, जोतिदीपसनामको ।
अज्ज ये पत्थिता अत्थि, ते भविस्सन्ति सम्मुखा ॥

१ तुसिता - स्या० । २-२ बहु अम्ह - मी०, बहु अम्ह - स्या० । ३ बुद्धधम्म - स्या० । ४ फनुकजाति - स्या०, रो० । ५-५ ० पठवी - सी०, चलति रवति पठवी - स्या० ।

- ४६६ 'अपरिमेय्ये इतो कप्पे, य नो बुद्धो वियाकरि ।
त वाचमनुमोदेन्ता, एवकारी अहुम्ह नो ॥
- ४७० 'तस्स कम्मस्स सुकतस्स, तस्स^१ चित्त पसादयु ।
देवमानुसिक योनि, अनुभोत्वा असस्त्रिय ॥
- 5 ४७१ 'सुखदुक्खेनुभोत्वान, देवेसु मानुसेसु च ।
पच्छिमे भवे सम्पत्ते, जाताम्ह साकिये कुले ॥
- B 277 ४७२ 'रूपवती भोगवती, यससीलवती ततो ।
सब्बङ्गसम्पदा होम, कुलेसु अभिसक्कता ॥
- ४७३ 'लाभ सिलोक सक्कार, लोकधम्मसमागम ।
चित्त च दुक्खित नत्थि, वसाम अकुतोभया ॥
- 10 ४७४ 'वुत्त हेत भगवता, रञ्जो अन्तेपुरे तदा ।
खत्तियान पुरे वीर^२, उपकार च निद्दिसि ॥
- ४७५ 'उपकारा^३ च या नारी, या च नारी सुखे दुक्खे ।
अत्थक्खायी च या नारी, या च नारीनुकम्पिका ॥
- 15 ४७६ 'धम्म चरे सुचरित, न न दुच्चरित चरे ।
धम्मचारी सुख सेति, अस्मि लोके परम्हि च ॥
- ४७७ 'अगार विजहित्वान^४, पब्बजिम्हनगारिय ।
अड्डमासे असम्पत्ते, चतुसच्च फुसिम्ह नो ॥
- ४७८ 'चीवर पिण्डपात च, पच्चय सयनासन ।
उपनेन्ति बह् अम्हे, सागरस्से व ऊमियो ॥
- 20 ४७९ 'किलेसा ज्ञापिता अम्ह^५, भवा सब्बे समूहता ।
नागी व बन्धन छेत्वा, विहराम अनासवा ॥
- ४८० 'स्वागत वत नो आसि, मम^६ बुद्धस्स^६ सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासन ॥
- 25 ४८१ 'पटिसम्भदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छल्लभिञ्जा सच्छिकता, कत बुद्धस्स सासन' ॥

१ तत्थ - सी०, स्या० । २ तास - स्या० । ३ उपकारी - स्या० । ४ हित्वान - स्या० । ५ मय्ह - स्या० । ६-६ बुद्धसेट्ठस्स-प्या० ।

४८२ “एव बहुविध दुक्ख, सम्पत्ती च बहुब्बिधा ।
विसुद्धभाव सम्पत्ता, लभाम सब्बसम्पदा ॥

४८३ “या ददन्ति सकत्तान, पुञ्जात्थाय महेसिनो ।
सहायसम्पदा होन्ति, निब्बानपदमसङ्खत ॥

४८४ “परिक्खीण अतीत च, पच्चुप्पन्न अनागत ।
सब्बकम्म पि नो खीण, पादे वन्दाम चक्खुम ॥

5

४८५ “निब्बानाय वदन्तीन, कि वो वक्खाम^१ उत्तरि^२ ।
सन्तसङ्खतदोस^३ हि^४, पप्पोथ^५ अमत पद” ॥

B 278

इत्थ सुद यसोधरापमुखानि अट्टारसभिक्षुनीसहस्सानि
भगवतो सम्मुखा इमा गाथायो अभासित्था ति ।

10

कुण्डलकेसीवग्गो ततियो ।

तस्सुद्धानं

कुण्डला गोतमी चैव, धम्मदिन्ना च सकुला ।

वरनन्दा च सोणा च, कापिलानी यसोधरा ॥

दससहस्सभिक्षुनी, अट्टारससहस्सका ।

गाथासतानि^१ चत्तारि, छ^२ च सत्ततिमेव च^३ ॥

— . ० . —

१-१ वक्खामि उत्तरि - सी०, वक्खाम उत्तरि - स्या० । २-२ सत्तसङ्खतदोसो यो - स्या०, रो० । ३ पज्जोत - स्या०, रो० । ४ सतानि चैव - स्या० । ५-५ अट्ट-सत्ततिमेव च - स्या० ।

४. खत्तियावग्गो^१

१ यसवतीपमुखभिक्षुनीसहस्सअपदानं^२

B 279

- १ “भवा सब्बे परिक्खीणा, भवा^३ सन्ति^४ विमोचिता ।
सब्बासवा च नो नत्थि, आरोचेम महामुने ॥
- २ “पुरिम^५ कुसल कम्म^६, यं किञ्चि साधुपत्थित ।
परिभोगमय दिन्न, तुय्हत्थाय महामुने ॥
- ३ “बुद्धपच्चेकबुद्धान, सावकान^७ च पत्थित^८ ।
परिभोगमय दिन्न, तुय्हत्थाय महामुने ॥
- ४ “उच्चनीचमय^९ कम्म, भिक्खून साधुपत्थित ।
उच्चाकुलपरिकम्म, कतमेत^{१०} महामुने ॥
- ५ “तेनेव सुक्कमूलेन, चोदिता कम्मसम्पदा ।
मानुसिकमतिक्कन्ता, जायिसु खत्तिये कुले ॥
- ६ “उप्पत्ते^{११} च कते कम्मे, जातिया वा पि एकतो ।
पच्छिमे एकतो जाता, खत्तिया कुलसम्भवा ॥
- ७ “रूपवती भोगवती, लाभसक्कारपूजिता ।
अन्तेपुरे महावीर, देवान विय^{१२} नन्दने ॥
- ८ “निब्बिन्दित्वा अगारम्हा, पब्बजिम्हनगारिय ।
कतिपाह उपादाय, सब्बा पत्ताम्ह निब्बुति ॥
- ९ “चीवर पिण्डपात च, पच्चय सयनासन ।
उपनेन्ति बहू अम्हे, सदा सक्कतपूजिता ॥
- १० “किलेसा ज्ञापिता अम्ह, भवा सब्बे समूहता ।
नागीव बन्धन छेत्वा, विहराम अनासवा ॥
- ११ “स्वागत वत नो आसि, मम बुद्धस्स सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासन ॥

१ खत्तियकञ्जावग्गो - स्या० । २ यसवतीपमुखभिक्षुनीन अपदान -
३-३ भवसन्धि - सी०, स्या० । ४-४ परिकम्मञ्च कुसल - स्या० । ५-५
सावकानञ्च - सी० । ६ उच्चानीच मया - स्या० । ७ कतम्हेहि - स्या०,
८ उपचिते - स्या० । ९ इव - स्या० ।

१२ “पटिसम्भदा चतस्सो, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्जा सच्छिकता, कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद यसवतीपमुखानि खत्तियकञ्जाभिक्षुनियो अट्टारस-
सहस्सानि भगवतो सम्मुखा इमा गाथायो अभासित्था ति ।

२ चतुरासीतिभिक्षुनीसहस्रअपदानं

- १३ “चुल्लासीतिसहस्सानि^१, ब्राह्मञ्जकुलसम्भवा^२ । 5
सुखुमालहत्थपादा, पुरे तुय्ह महामुने ॥
- १४ “वेस्ससुद्धकुले जाता, देवा नागा च किन्नरा ।
चातुद्दीपा^३ बहू कञ्जा, पुरे तुय्ह महामुने ॥
- १५ “काचि पब्बजिता अत्थि, सब्बदस्साविनो^४ बहू ।
देवा च किन्नरा नागा, फुसिस्सन्ति^५ अनागते ॥ 10
- १६ “अनुभोत्वा यस सब्ब, पत्वान सब्बसम्पदा ।
तुम्ह^६ पसाद पटिलद्धा, बुज्झिस्सन्ति अनागते ॥
- १७ “अम्हे ब्राह्मणधीता तु, ब्राह्मञ्जकुलसम्भवा^७ ।
पेक्खतो^८ नो महावीर, पादे वन्दाम चक्खुम^९ ॥
- १८ “उपहता^{१०} भवा मब्बे, मूलतण्हा समूहता । 15
समुच्छिन्ना अनुसया, पुञ्जसङ्खारदालिता ॥
- १९ “समाधिगोचरा सब्बा, समापत्तिवसी कता^{११} ।
ज्ञानेन धम्मरतिया, विहरिस्साम नो सदा ॥
- २० “भवनेत्ति अविज्जा च, सङ्खारा पि च खेपिता ।
सुदुद्दस पद गत्त्वा, अनुजानाथ^{१२} नायक ॥ 20
- २१ “उपकारा मम तुम्हे, दीघरत्त कताविनो^{१३} ।
चतुन्न^{१४} ससय छेत्वा, सब्बा गच्छन्तु^{१५} निब्बुति ॥

१ चुल्लासीतिसहस्सानि - स्या० । २ ब्राह्मणकुलसम्भवा - स्या० । ३ चतुद्दीपा -
सी०, रो० । ४ सच्चदस्साविनो - सी०, रो० । ५ बुज्झिस्सन्ति - सी०, स्या० । ६ त्वयि
- सी०, रो० । ७ ब्राह्मञ्जकुलसम्भवा - सी०, स्या० । ८-८ लक्खणा च - स्या० ।
९ चक्खुमा - स्या० । १० उपाहता - स्या० । ११ तथा - सी०, स्या० । १२ अनुजानिम्ह -
स्या०, रो० । १३ गतद्धिनो - स्या० । १४ बहुन्न - सी० । १५ गच्छथ - स्या०, रो० ।

३ 281

- २२ “वन्दित्वा मुनिनो पादे, कत्वा इद्धिविकुब्बन ।
काचि दस्सेन्ति आलोक, अन्धकारमथापरा^१ ॥
- २३ “दस्सेन्ति चन्दसूरिये, सागर च समच्छक ।
सिनेरु परिभण्ड च, दस्सेन्ति पारिच्छत्तक ॥
- ५ २४ “तावतिस च भवन, याम दस्सेन्ति इद्धिया ।
तुसित^२ निम्मि ते देवे^३, वसवत्ती महिस्सरे ॥
- २५ “ब्रह्मानो काचि दस्सेन्ति, चङ्गम च महारह ।
ब्रह्मवण्ण च मापेत्वा, धम्म देसेन्ति मुञ्जत ॥
- २६ “नानाविकुब्बन कत्वा, इद्धि दस्सिय सत्थुनो ।
दस्सयिसु बल सब्बा, पादे वन्दिसु सत्थुनो ॥
- १० २७ “इद्धीसु च वसी होम, दिब्बाय सोतधातुया ।
चेतोपरियञ्जाणस्स, वसी होम महामुने ॥
- २८ “पुब्बेनिवास जानाम, दिब्बचक्खु विसोधित ।
सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- १५ २९ “अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
जाण अम्ह महावीर, उप्पन्न तव सन्तिके ॥
- ३० “पुब्बान लोकनाथान, सङ्गम नो निदस्सित ।
अधिकार बहु अम्ह, तुय्हत्थाय महामुने ॥
- ३१ “य अम्हेहि कत कम्म, कुसल सर त मुने ।
तुय्हत्थाय महावीर, पुञ्जानुपचितानि नो ॥
- २० ३२ “सतसहस्सितो कप्पे, पटुमुत्तरो महामुनि ।
पुर हसवती नाम, सम्बुद्धस्स कुलासय^४ ॥
- ३३ “द्वारेण हसवतिया, गङ्गा सन्दति सब्बदा ।
उब्बब्हा^५ नदिया भिक्खू, गमन न लभन्ति ते ॥
- २५ ३४ “दिवस द्वे तयो चेव, सुत्ताह मासिक^६ ततो ।
चतुमास^६ पि सम्पुण्ण, गमन न लभन्ति ते ॥

१ अन्धकार तथापर - स्या० । २-२ तुस्सिता निम्मिता देवा - स्या० ।

३ कुलाल - स्या० । ४ उब्बाब्हा - सी०, स्या० । ५ मासक - सी० । ६ चातुमास - स्या० ।

३५ “तदा अहु सत्तसारो, जटिलो^१ नाम रट्टिको^२ ।
ओरुद्धे^३ भिक्खवो दिस्वा, सेतु गङ्गाय कारयि ॥

३६ “तदा सतसहस्सेहि, सेतु गङ्गाय कारयि ।
सङ्घस्स ओरिमे^४ तीरे, विहार च अकारयि ॥

B 282

३७ “इत्थियो पुरिसा चेव, उच्चनीचकुलानि च ।
तस्स^५ सेतु विहार च^६, समभाग अकसु ते ॥

5

३८ “अम्हे अञ्जे च मानुजा^७, विप्पसन्नेन चेतसा ।
तस्स धम्मेसु^८ दायादा, नगरे जनपदेसु च ॥

३९ “इत्थी पुमा^९ कुमारा च, बहू चेव कुमारिका ।
सेतुनो च विहारस्स, वालुका आकिरिसु ते ॥

10

४० “वीथि सम्मज्जन कत्वा, कदलीपुण्णघटे धजे ।
धूप चुण्ण च माल च, कार कत्वान सत्थुनो ॥

४१ “सेतुविहारे कारेत्वा^{१०}, निमन्तेत्वा विनायक ।
महादान ददित्वान, सम्बोधि अभिपत्थयि ॥

४२ “पटुमुत्तरो महावीरो, तारको^{११} सब्बपाणिन ।
अनुमोदनीयकासि^{१२}, जटिलस्स महामुनि^{१३} ॥

15

४३ “सतसहस्सातिक्कन्ते, कप्पो हेस्सति भट्ठको ।
भवाभवेनुभोत्वान^{१४}, पापुणिस्सति बोधिय ॥

४४ “काचि^{१५} हत्थपरिकम्म^{१६}, कतावी नरनारियो ।
अनागतम्हि अद्धाने, सब्बा हेस्सन्ति सम्मुखा^{१७} ॥

20

४५ “तेन कम्मविपाकेन, चेतनापणिधीहि च ।
उप्पन्ना देवभवन^{१८}, तुय्ह ता^{१९} परिचारिका ॥

४६ “दिब्बसुख असङ्खिय, मानुस च असङ्खिय ।
तुय्ह^{२०} ते परिचारेम^{२१}, ससरिम्ह^{२२} भवाभवे ॥

१-१ जज्जियो नाम रट्टिको - स्या० । २ ओरतीरे - स्या० । ३ पारिमे - स्या० ।
४-४ तेषु सेतुविहारेसु - सी०, तस्स सेतु विहारे च - रो० । ५ मनुजा - सी०, स्या० ।
६ कम्मेसु - सी० । ७ पुरिसा - सी० । ८ कत्वान - स्या० । ९ गुरुको - स्या० ।
१०-१० अनुमोदनिय कत्वा, व्याकासि महामुनि - स्या० । ११ भवाभवे सुख लद्धा -
स्या० । १२-१२ ये केचि० - सी०, ये केचि हत्थकम्म च - स्या० । १३ देवभवने -
स्या० । १४ ते - स्या० । १५-१५ अनुभोन्ती चिर काल - सी०, अनुभोन्ति चिर काल -
स्या० । १६ ससरित्वा - स्या० ।

- ४७ “सतसहस्सितो कप्पे, सुकत कम्मसम्पद ।
सुखुमाली^१ मनुस्सान^२, अथो देवपुरे वरे ॥
- ४८ “रूपभोगयसे चैव, अथो कित्ति^३ च सक्कत^४ ।
लभाम सतत सब्ब, सुकत कम्मसम्पद ॥
- B 283 5 ४९ “पच्छिमे भवे सम्पत्ते, जाताम्ह^५ ब्राह्मणे कुले ।
सुखुमालहत्थपादा, सक्कपुत्तनिवेसने ॥
- ५० “सब्बकाल पि पथवि, न पस्साम न लङ्कत ।
चिक्खल्लभूमिमसुचि^६, न पस्साम महामुने ॥
- ५१ “अगार^७ वसन्ते अम्हे, सक्कार सब्बकालिक ।
उपनेन्ति सदा सब्ब, पुब्बकम्मफलेन^८ नो ॥
- 10 ५२ “अगार पजहित्वान, पव्वजित्वानगारिय ।
ससारपथनित्तिण्णा^९, वीतरागा^{१०} भवामसे^{११} ॥
- ५३ “चीवर पिण्डपात च, पच्चय सयनासन ।
उपनेन्ति सदा अम्हे, सहस्सानि ततो ततो ॥
- 15 ५४ “किलेसा ज्ञापिता अम्ह पे० विहराम अनासवा ॥
- ५५ “स्वागत वत नो आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- ५६ “पटिसम्भदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद चतुरासीतिब्राह्मणकञ्जाभिक्षुनीसहस्सानि भगवतो
सम्मुखा इमा गाथायो अभासित्था ति ।

३ उप्पलदायिकाथेरीअपदानं

- 20 ५७ “नगरे अरुणवतिया, अरुणो नाम खत्तियो ।
तस्स रञ्जो अहु^१ भरिया, एकज्झ^२ चारयामह^३ ॥
- ५८ “रहोगता निसीदित्वा, एव चिन्तेसह तदा ।
‘कुसल मे कत नत्थि, आदाय गमिय मम ॥

१-१ ० मनुस्सेसु - सी०, सुखुमालि मनुस्सेसु - स्या० । २-२ कित्तिसुख पिय - स्या० । ३ जायाम्ह - स्या० । ४ चिक्खल्ल भूमि गमन - स्या०, रो० । ५ अगार - स्या० । ६ पुब्बकम्मबलेन्तो - सी०, रो० । ७ ससारपथनित्तिण्णा - सी०, ससारपथ नित्तिण्णा - स्या० । ८-८ नत्थि दानि पुनब्भवो - स्या०, रो० । ९ अह - सी०, स्या० । १०-१० एकच्च वादयामह - स्या० ।

- ५६ 'महाभिताप कटुक, घोररूप सुदारुण ।
निरय नून गच्छामि, एत्थ मे नत्थि ससयो' ॥
- ६० "एवाह चिन्तयित्वान, पहसेत्वान मानस ।
राजान उपगन्त्वान, इद वचनमब्रवि ॥
- ६१ 'इत्थी नाम मय देव, पुरिसावित्तरा' ग्रहु' ।
एक मे समण देहि, भोजयिस्सामि खत्ति' ॥
- ६२ "अदासि मे तदा राजा, समण भावित्तिन्द्रिय ।
तस्स पत्त गहेत्वान, परमन्नेन पूरयि ॥
- ६३ "पूरेत्वा परम अन्न, सह सुगन्धलेपन ।
महाचलेन छादित्वा', अदासि तुट्टमानसा ॥
- ६४ "तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- ६५ "सहस्सदेवराजून, महसित्तमकारयि ।
सहस्सचक्कवत्तीन, महसित्तमकारयि ॥
- ६६ "पदेसरज्ज विपुल, गणनातो असङ्खिय ।
नानाविध बहु अञ्ज, तस्स कम्मफल ततो ॥
- ६७ "उपपलस्सेव मे वण्णो, अभिरूपा सुदम्सना ।
इत्थिसब्बङ्गसम्पन्ना, अभिजाता जुत्तिन्धरा ॥
६८. "पच्छिमे भवे सम्पत्ते, अजायि साकिये कुले ।
नारीसहस्सपामोक्खा, सुद्धोदनसुतस्सह ॥
- ६९ "निब्बिन्दित्वा अगारेह, पब्बजि अनगारिय ।
सत्तमीरत्तिसम्पत्ता', चतुसच्चमपापुणि ॥
- ७० "चीवर पिण्डपातं च, पच्चय सयनासन ।
परिमेतुं न सक्कोमि, पिण्डपातस्सिद फल ॥
- ७१ "यं मय्ह पूरितं' कम्मं, कुसलं सरसे मुनि ।
तुय्हत्थाय महावीर, परिचत्त बहु मया ॥

B 284

5

10

15

20

25

१-१ पुरिसानुगता सदा - सी०, पुरिसा न भवाम नो - स्या०, पुरिसान भरा मय - रो० । २ छादेत्वा - सी०, स्या० । ३ सत्तमि रत्तिमप्पत्वा - सी०, रो०, सत्तमी-रत्तिमप्पत्ता - स्या० । ४ पुरिम - सी०, स्या० ।

- ७२ “एकत्तिसे इतो कप्पे, य दानमदादि तदा ।
दुग्गति नाभिजानामि, पिण्डपातस्सिद फल ॥
- 5 ७३ “द्वे^१ गतियो^२ पजानामि, देवत्त अथ मानुस ।
अञ्ज गति न जानामि, पिण्डपातस्सिद फल ॥
- 5 ७४ “उच्चे कुले पजायामि^३, महासाले महद्धने ।
अञ्जे कुले न जायामि, पिण्डपातस्सिद फल ॥
- ७५ “भवाभवे ससरित्वा, सुक्कमूलेन चोदिता ।
अमनाप न पस्सामि, सोमनस्सकत^३ फल ॥
- 10 ७६ “इद्धीसु च वसी होमि, दिब्बाय सोतधातुया ।
चेनोपरियञ्जाणस्स, वसी होमि महामुने^४ ॥
- ७७ “पुब्बेनिवास जानामि, दिब्बचक्खु^५ विसोधितं ।
सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- ७८ “अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
जाण मम महावीर, उप्पन्न तव सन्तिके ॥
- 15 ७९ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं पे० विहरामि अनासवा ॥
८० “स्वागतं वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
८१ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद उप्पलदायिका भिक्खुनी भगवतो सम्मुखा इमा
गाथायो अभासित्था ति ।

४ सिङ्गालमातुथेरीअपदानं^६

- 20 ८२. “पदुमुत्तरो नाम जिनो, सब्बधम्मान पारगू ।
इतो सतसहस्सस्मिह, कप्पे उप्पज्जि नाथको ॥
८३. “तदाह हसवतिय, जातामच्चकुले अहु^८ ।
नानारतनपज्जोते, इद्धे फीते महद्धने ॥
- ८४ “पितुना सह गन्त्वान, महाजनपुरक्खता ।
25 धम्म बुद्धस्स सुत्वान, पब्बजि अनगारिय ॥

१. दुवे गती - स्या० । २ पजानामि - म०, स्या० । ३ सोमनस्सकता -
सी०, सोमनस्सस्सिद - स्या० । ४ महामुनि - सी०, स्या० । ५ दिब्बचक्खु - स्या० ।
६ सिङ्गालमातापदान - सी० । ८ अहु - स्या० ।

287

- ६७ “पुत्तो सिङ्गालको नाम, ममासि विपथे रतो ।
दिट्ठिगहनपक्खन्दो^१, दिसापूजनतप्परो ॥
- ६८ “नानादिसा नमस्सन्त^२, पिण्डाय नगर वज ।
त दिस्वा ओवदी^३ बुद्धो, मग्गे ठत्वा विनायको ॥
- ५ ६९ “तस्स देसयतो धम्म, पनादो विम्हयो अहु ।
द्वेकोटिनरनारीन, धम्माभिसमयो अहु ॥
- १०० “तदाह^४ परिस गन्त्वा, सुत्वा सुगतभासित ।
सोतापत्तिफल पत्ता, पब्बजि अनगारिय ॥
- १०१ “न चिरेनेव कालेन, बुद्धदस्सनलालसा ।
१० अनुस्सति त भावेत्वा, अरहत्तमपापुणि ॥
- १०१ “दस्सनत्थाय बुद्धस्स, सब्बदा च^५ वजामह ।
अतित्ता येव पस्सामि, रूप नयननन्दन ॥
- १०३ “सब्बपारमिसम्भूत, लक्खीनिलयन^६ वर^७ ।
रूप सब्बसुभाकिण्ण, अतित्ता विहरामह ॥
- १५ १०४ “जिनो तस्मि गुणे तुट्ठो, एतदग्गे ठपेसि म ।
सिङ्गालकस्स या माता, अग्गा सद्धाधिमुत्तिका^८ ॥
- १०५ “इद्धीसु च वसी होमि, दिब्बाय सोतधातुया ।
चेतोपरियञ्जाणस्स, वसी होमि महामुनि ॥
- १०६ “पुब्बेनिवास जानामि, दिब्बचक्खु विसोधित ।
२० सब्बासवपरिक्खीणा^९, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- १०७ “अत्थधम्मनिरुत्तीमु, पटिभाने तथेव च ।
जाण मम महावीर, उप्पन्न तव सन्तिके ॥
- १०८ “किलेसा ज्ञापिता मय्हं पे० विहरामि अनासवा ॥
- १०९ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- २५ ११० “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

१ ० पक्खन्तो — सी०, दिट्ठिगहनपक्खन्नो — स्या० । २ नमस्सति — स्या० ।
३ अवदि — स्या० । ४ तदा त — स्या० । ५ व — सी० । ६-६ लक्खिनिलयन पर —
स्या० । ७ सद्धाविमुत्तिका — रो० । ८ सब्बासवा० — सी०, सब्बासे परिञ्जाय —
स्या० ।

इत्थ सुद सिङ्गालमाता भिक्खुनी इमा गाथाया
अभासित्था ति ।

५ सुक्काथेरीअपदान

- १११ “एकनवुत्तितो कप्पे, विपस्सी नाम नायको ।
उप्पज्जि चारुदस्सनो, सब्बधम्मविपस्सको ॥ B 288
- ११२ “तदाह बन्धुमतिय, जाता अञ्जतरे कुले ।
धम्म सुत्वान मुनिनो, पब्बजि अनगारिय ॥ 5
- ११३ “बहुस्सुता धम्मधरा, पटिभानवती तथा ।
विचित्तकथिका चा पि, जिनसासनकारिका ॥
- ११४ “तदा धम्मकथे कत्वा, हिताय^१ जनत बहु^२ ।
ततो चुताह तुसित, उपपन्ना यसस्सिनी ॥ 10
- ११५ “एकतिसे इतो कप्पे, सिखी विय सिखी जिनो ।
तपन्तो यससा लोके^३, उप्पज्जि वदत वरो ॥
- ११६ “तदा पि पब्बजित्वान, बुद्धसासनकोविदा ।
जोतेत्वा जिनवाक्यानि, ततो पि तिदिव गता ॥
- ११७ “एकतिसे व^४ कप्पम्हि^३, वेस्सभू नाम नायको ।
उप्पज्जित्थ महाज्जाणी, तदा पि च तथेवह^५ ॥ 15
- ११८ “पब्बजित्वा धम्मधरा, जोतयि जिनसासन ।
गन्त्वा मरुपुर रम्म, अनुभोसि^६ महासुख ॥
- ११९ “इमम्हि भद्दके कप्पे, ककुसन्धो जिनुत्तमो ।
उप्पज्जि नरसरणो^७, तदा पि च तथेवह^८ ॥ 20
- १२० “पब्बजित्वा^९ मुनिमत^९, जोतयित्वा यथायुक ।
ततो चुताह तिदिव^९, अग सभवन यथा ॥
- १२१ “इमस्मियेव कप्पम्हि, कोणागमननायको ।
उप्पज्जि लोकसरणो^९, अरणो^९ अमतङ्गतो^९ ॥

१-१. जनताय हित बहु - सी०, ० सदा - स्या०, हिताय जनससरि - रो० ।

२ लोक - स्या०, रो० । ३-३ इतो कप्पे - सी०, स्या० । ४ अनुभोमि - स्या० ।

५ नरसद्गुलो - सी०, स्या०, रो० । ६-६ पब्बजि जिनसासन - स्या० । ७ तिदिव -

स्या० । ८. वदत वरो - स्या० । ९-९ सब्बसत्तानमुत्तमो - स्या० ।

B 289

- १२२ “तदा पि पब्बजित्वान, सासने तस्स तादिनो ।
बहुस्सुता धम्मधरा, जोतयि जिनसासन ॥
- १२३ “इमस्मियेव कप्पम्हि, कस्सपो मुनिमुत्तमो^१ ।
उप्पज्जि लोकसरणो^२, अरणो मरणन्तगू ॥
- ५ १२४ “तस्सा पि नरवीरस्स, पब्बजित्वान सासने ।
परियापुटसद्धम्मा, परिपुच्छाविसारदा ॥
- १२५ “सुसीला लज्जिनी चेव, तीसु सिक्खासु कोविदा ।
बहु धम्मकथ कत्वा, यावजीव महामुने ॥
- १२६ “तेन कम्मविपाकेन, चेतनापणिधीहि च ।
१० जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥
- १२७ “पच्छिमे च भवे दानि, गिरिब्बजपुरुत्तमे ।
जाता सेट्ठिकुले फीते, महारतनसञ्चये ॥
- १२८ “यदा भिक्खुसहस्सेन, परिवृतो^३ लोकनायको ।
उपागमि राजगह, सहस्सक्खेन वण्णितो ॥
- १५ १२९ ‘दन्तो दन्तेहि सह पुराणजटिलेहि, विप्पमुत्तो विप्पमुत्तेहि ।
सिङ्गीनिक्खसवण्णो, राजगह पाविसि भगवा’ ॥
- १३० “दिस्वा बुद्धानुभाव त, सुत्वा व^४ गुणसञ्चय ।
बुद्धे चित्त पसादेत्वा, पूजयि त यथाबल^५ ॥
- १३१ “अपरेन च कालेन, धम्मदिन्नाय सन्तिके ।
२० अगारा निक्खमित्वान, पब्बजि अनगारिय ॥
- १३२ “केसेसु छिज्जमानेसु, किलेसे झापयि अह ।
उग्गहि सासन सब्ब, पब्बजित्वाचिरेनह^६ ॥
- १३३ “ततो धम्ममदेसेसि, महाजनसमागमे ।
धम्मे देसियमानम्हि, धम्माभिसमयो अहु ॥
- २५ १३४ “नेकपाणसहस्सान, त विदित्वातिविम्हितो^७ ।
अभिप्पसन्नो मे यक्खो, भमित्वान^८ गिरिब्बज ॥

१ पुरिसुत्तमो - सी०, मुनिसत्तमो - स्या० । २ लोकनयनो - सी० । ३ परीतो - सी०, परेतो - स्या० । ४ च - सी०, स्या० । ५ महबल - स्या० । ६, पब्ब-जित्वा न चिरेनह - स्या० । ७ विदित्वा विजिम्हितो - स्या० । ८ गमित्वान - स्या० ।

- १३५ “कि मे कता राजगहे मनुस्सा, मधु पीता व अच्छरे ।
ये सुक्क न उपासन्ति^१, देसेन्ति अमत पद ॥
- १३६ “त च अप्पटिवानीय^२, असेचनकमोजव । B 290
पिवन्ति मञ्जे सप्पञ्जा, वलाहकमिवद्धगृ ॥
- १३७ “इद्धीसु च वसी होमि, दिब्बाय सोतधानुया । 5
चेतोपरियञ्जाणस्स, वसी होमि महामुने ॥
- १३८ “पुब्बेनिवास जानामि, दिब्बचक्खु विसोधित ।
सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- १३९ “अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च । 10
जाण मम महावीर, उप्पन्न तव सन्तिके ॥
- १४० “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- १४१ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- १४२ पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- इत्थ सुद सुक्का भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

पञ्चम भाणवार ।

६ अभिरूपनन्दाथेरीअपदान^३

- १४३ “एकनवुतितो कप्पं, विपस्सी नाम नायको । 15
उप्पज्जि चारुदस्सनो, सब्बधम्मेसु चक्खुमा ॥
- १४४ “तदाह बन्धुमतिय, इद्धे फीते महाकुले ।
जाता सुरूपा दयिता, पूजनीया जनस्स च ॥
- १४५ “उपगन्त्वा महावीर, विपस्सि लोकनायक ।
धम्म सुणित्वा सरणं, उपेसि नरनायक ॥ 20
- १४६ “सीलेसु सवुता हुत्वा, निब्बुते च नरुत्तमे ।
धातुथूपस्स उपरि, सोण्णच्छत्तमपूजयि ॥
- १४७ “मुत्तचागा सीलवती, यावजीव ततो चुता ।
जहित्वा , मानुस देह, तावतिसूपगा^४ अह^५ ॥

१ पयिरुपासन्ति - स्या० । २-२ पन अप्पटिवानिय - स्या० । ३ रूपनन्दा - पदान - सी० । ४-४ तावतिस अगच्छह - स्या० ।

B 291

१४८ “तदा दसहि ठानेहि, अधिभोत्वान^१ सेसके^१ ।
रूपसद्देहि गन्धेहि, रसेहि फुसनेहि^२ च ॥

१४९ “आयुना पि च वण्णेन, सुखेन यससा पि च ।
तथेवाधिपतेय्येन, अधिगय्ह विरोचह ॥

5 १५० “पच्छिमे च भवे दानि, जाताह कपिलव्हये ।
धीता खेमकसक्कस्स, नन्दा नामा^३ ति^३ विस्सुता ॥

१५१ “अभिरूपसम्पद^४ पि, अहु^५ मे कन्तिसूचक ।
यदाह योब्बनप्पत्ता, रूपलावञ्जाभसिता^६ ॥

१५२ “तदा ममत्थे सक्क्यान, विवादो सुमहा अहु ।
10 पब्बाजेसि ततो तातो, मा सक्था विनस्सिसु^७ ति ॥

१५३ “पब्बजित्वा तथागत, रूपदेस्सि नरुत्तम ।
सुत्वान नोपगच्छामि, मम रूपेन गब्बिता ॥

१५४ “ओवाद पि न गच्छामि, बुद्धदस्सनभीरुता^८ ।
तदा जिनो उपायेन, उपनेत्वा ससन्तिक ॥

15 १५५ “तिस्सित्थियो^९ निदस्सेसि, इद्धिया मग्गकोविदो ।
अच्छरारूपसदिस, तरुणि जरित^{१०} मत ॥

१५६ “तायो^{११} दिस्वा सुसविग्गा, विरत्तासे कळेवरे ।
अट्ठासि भवनिब्बिन्दा, तदा म आह नायको ॥

१५७ ‘आतुर असुचि पूति, पस्स नन्दे समुस्सय ।
20 उग्घरन्त पग्घरन्त, बालान अभिनन्दित^{१२} ॥

१५८ ‘असुभाय चित्त भावेहि, एकग्ग सुसमाहित ।
यथा इद तथा एत, यथा एत तथा इद ॥

१९ ‘एवमेत अवेक्खन्ती, रत्तिन्दिवमतन्दिता ।
ततो सकाय पञ्जाय, अभिनिब्बिज्ज वच्छसि^{१३} ॥

3 292 25 १६० “तस्सा मे अप्पमत्ताय, विचरन्तिया^{१४} योनिसो ।
यथाभूत अय कायो, दिट्ठो सन्तरबाहिरो ॥

१-१ अभिभोत्वा असेसतो - स्या० । २ फुस्सनेहि - स्या० । ३-३ नामेन - स्या० । ४ अभिरूप उपपद - सी० अभिरूप उप्पाद - रो० । ५ आहु - स्या० । ६ रूप वण्णविभूति - स्या० । ७-७ ० ममत्थ - सी० इध ममत्ते - स्या० । ८ विनस्सु इति - स्या० । ९ बुद्धदस्सनभीरुता - सी० स्या० । १० तिस्सो धियो - सी० रो० । ११ जरिक - स्या० । १२ तयो - स्या० । १३ अभिपत्थित - स्या० । १४ विच रत्थाव - सी० विचिन्तन्ती - स्या० रो० ।

- १६१ “अथ निब्बिन्दह काये, अज्झत्त च विरज्जह ।
अप्पमत्ता विसयुत्ता, उपसन्तामि^१ निब्बुता ॥
- १६२ “इद्धीसु च वसी होमि, दिब्बाय सोतधातुया ।
चेतोपरियञ्जाणस्स, वसी होमि महामुने ॥
- १६३ “पुब्बेनिवास जानामि, दिब्बचक्खु विसोधित । 5
सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- १६४ “अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
जाण मम महावीर, उप्पन्न तव सन्तिके ॥
- १६५ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- १६६ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥ 10
- १६७ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद अभिरूपनन्दा भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

७ अङ्कवासिथेरीअपदान

- १६८ “इममिह भट्ठके कप्पे, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन, उप्पज्जि वदत वरो ॥
- १६९ “तदाह पब्बजित्वान, तस्स बुद्धस्स सासने । 15
सवुता पातिमोक्खमिह, इन्द्रियेसु च पञ्चसु ॥
- १७० “मत्तञ्जुनी च असने, युत्ता जागरिये पि च ।
वसन्ती युत्तयोगाह, भिक्खुनि विगतासव ॥
- १७१ “अक्कोसि द्ढुच्चित्ताह, गणिकेति भणि^२ तदा ।
तेन^३ पापेन कम्मेन^४, निरयमिह अपच्चिस ॥ 20
- १७२ “तेन कम्मावसेसेन, अजायि गणिकाकुले । B 293
बहुसो व पराधीना, पच्छिमाय च जातिय^५ ॥
- १७३ “कासीसु सेट्ठिकुलजा, ब्रह्मचारीबलेनह ।
अच्छरा विय देवेसु, अहोसि रूपसम्पदा ॥
- १७४ “दिस्वान दस्सनीय म, गिरिब्वजपुरुत्तमे । 25
गणिकत्ते निवेसेसु, अक्कोसनबलेन मे ॥

१ उपसन्तामि - स्या० । २ सकिं - स्या० । ३-३ तेनेव पाप ० - स्या० ।

४ जातिया - स्या० ।

- १७५ “साह सुत्वान^१ सद्धम्म, बुद्धसेट्ठेन^२ देसित^३ ।
पुब्बवासनसम्पन्ना, पब्बजि अनगारिय ॥
- १७६ “तदूपसम्पदत्थाय^४, गच्छन्ती जिनसन्तिक ।
मग्गे वत्ते ठिते सुत्वा^५, लभि दूतोपसम्पद ॥
- 5 १७७ “सब्बकम्म परिक्खीण, पुञ्ञ पाप तथेव च ।
सब्बससारमत्तिण्णा, गणिकत्त च खेपित ॥
- १७८ “इद्वीसु च वसी होमि, दिब्बाय सोतधातुया ।
चेतोपरियञ्जाणस्स, वसी होमि महामुने ॥
- १७९ “पुब्बेनिवास जानामि, दिब्बचक्खु विसोधित ।
10 सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- १८० “अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
जाण मम महावीर, उप्पन्न तव सन्तिके ॥
- १८१ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- १८२ “स्वागन वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- 15 १८३ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद अङ्गुकासि भिक्खुनी इमा गथायो अभासित्था ति ।

८ पुण्णिकाथेरीअपदान^६

- १८४ “विपस्सिनो भगवतो, सिखिनो वेस्सभुस्स च ।
ककुसन्धस्स मुनिनो, कोणागमनतादिनो ॥
- B 294 १८५ “कस्सपस्स च बुद्धस्स, पब्बजित्वान सासने ।
20 भिक्खुनी सीलसम्पन्ना, निपका सवुतिन्द्रिया ॥
- १८६ “बहुस्सुता धम्मधरा, धम्मत्थपटिपुच्छिका^७ ।
उग्गहेता च धम्मान, सोता पयिरुपासिना^८ ॥
- १८७ “देसेन्ती जनमज्झेह, अहोसि जिनसासने^९ ।
बाहुसच्चेन तेनाह, पेसला अतिमज्जिास ॥

१ सुणित्वान - स्या० । २-२ बुद्धसेट्ठस्स भासित - स्या० । ३ ततोप० - सी० ।
४ दिस्वा - स्या० । ५ पुण्णापादान - सी० । ६ धम्मत्थपरि० - सी, धम्मत्थपरि-
पुच्छिता - स्या० । ७ पयिरुपासिका - सी०, स्या० । ८ जिनसासन - स्या० ।

१८८ “पच्छिमे च भवे दानि, सावत्थिय पुरुत्तमे ।
अनायपिण्डिनो गेहे, जाताह कुम्भदासिया ॥

१८९ “गता उदकहारिय^१, सोत्थिय दिजमद्दस ।
सीतट्ट तोयमज्झम्हि, त दिस्वा इदमब्रवि ॥

१९० ‘उदहारी^२ अह मीते, सदा उदकमोतरि ।
अय्यान दण्डभयभीता, वाचादोसभयट्टिता^३ ॥

5

१९१ ‘कम्स ब्राह्मण त्व भीतो, सदा उदकमोतरि ।
वेधमानेहि गत्तेहि, सीत वेदयसे भुस’ ॥

१९२ ‘जानन्ती वत म भोति, पुणिके परिपुच्छसि ।
करोन्त कुसल कम्म, रुन्धन्त’ कतपापक’ ॥

10

१९३ ‘यो चे’ वुड्डो दहरो वा’, पापकम्म पकुब्बति ।
दकाभिसिञ्चना^४ सो पि^५, पापकम्मा पमुच्चति’ ॥

१९४ “उत्तरन्तस्स अक्खासि, धम्मत्थसहित पद ।
त च सुत्वा स सविग्गो, पब्बजित्वारहा अहु ॥

१९५ “पूरेन्ती ऊनकसत, जाता दासिकुले यतो ।
ततो पुण्णा ति नाम मे, भुजिस्स म अकसु ते ॥

15

१९६ “सेट्ठि ततोनुजानेत्वा^६, पब्बजि अनगारिय ।
न चिरेनेव कालेन, अरहत्तमपापुणि ॥

१९७ “इद्धीसु च वसी होमि, दिब्बाय सोतधातुया ।
चेतोपरियञ्जाणस्स, वसी होमि महामुने ॥

B 295

20

१९८ “पुब्बेनिवास जानामि, दिब्बचक्खु विसोधित ।
सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनःभवो ॥

१९९ “अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
जाण मे विमल सुद्ध, बुद्धसेट्ठस्स वाहसा ॥

१ उदकहारिक - सी० । २ उदकहारी - स्या० । ३ वाचारोसभयट्टिका - स्या० । ४-४ नुदत कम्मपापक - स्या० । निद्धन्त० - रो० । ५-५ वुड्डो दहरो वापि - सी० । वुड्डो दहरो चापि - स्या० । ६-६ ० भोति - सी० । उदकाभिसेचना ० - स्या० । ७-७ सुसविग्गो - स्या० । ८ ० अनुमोदेत्वा - सी०, स्या०, ० अन मानेत्वा - रो० ।

- २०० “भावनाय महापञ्जा, सुतेनेव सुताविनी ।
मानेन नीचकुलजा, न हि कम्म विनस्सति^१ ॥
- २०१ “किलेसा ज्ञापिता मथ्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- २०२ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥
- २०३ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद पुण्णिका भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

६ अम्बपालिथेरीअपदान

- २०४ “यौ रसिफुसितावेळो^२, फुस्सो नाम महामुनि ।
तस्साह भगिनी आसि, अजायि खत्तिये कुले ॥
- २०५ “तस्स धम्म सुणित्वाह, विप्पसन्नेन चेतसा ।
महादान ददित्वान, पत्थयि रूपसम्पद ॥
- २०६ “एकत्तिसे इत्तो कप्पे, सिखी लोकगनायको ।
उप्पन्नो लोकपज्जोतो, तिलोकसरणो जिनो ॥
- २०७ “तदारणपुरे रम्मे, ब्राह्मञ्जकुलसम्भवा ।
विमुत्तचित्त कुपिना, भिक्खुनि अभिसापयि ॥
- २०८ “वेसिका व^३ अनाचारा, जिनसासनदूसिका ।
एव अक्कोसयित्वान, तेन पापेन कम्मुना ॥
- २०९ “दारुण निरय गन्त्वा, महादुक्खसमप्पिता ।
ततो चुता मनुस्सेसु, उपपन्ना तपस्सिनी ॥
- २१० “दसजातिसहस्सानि, गणिकत्तमकारयि ।
तम्हा^४ पापा न मुच्चिस्स, भुत्वा दुट्ठविस यथा ॥
- २११ “ब्रह्मचरियमसेविस्स^५, कस्सपे जिनसासने ।
तेन कम्मविपाकेन, अजायि तिदसे पुरे ॥
- २१२ “पच्छिमे भवे सम्पत्ते, अहोसि ओपपातिका ।
अम्बसाखन्तरे जाता, अम्बपाली ति तेनह ॥

१ पनस्सति - स्या० । २ रसिहवितावेळो - स्या० । ३ व - स्या० । ४ त - स्या० । ५ ब्रह्मवेस - स्या०, ब्रह्मचेरम - रो० ।

- २१३ “परिवृता पाणकोटीहि, पब्बजि जिनसासने ।
पत्ताह अचल ठान, धीता बुद्धस्स ओरसा ॥
- २१४ “इद्धीसु च वसी होमि, सोतधातुविसुद्धिया^१ ।
चेतोपरियञाणस्स, वसी होमि महामुने ॥
- २१५ “पुब्बेनिवास जानामि, दिब्बचक्खु विसोधित । 5
सब्बासवपरिक्खीणा, नत्थि दानि पुनब्भवो ॥
- २१६ “अत्थधम्मनिरुत्तीसु, पटिभाने तथेव च ।
जाण मे विमल सुद्ध, बुद्धसेट्ठस्स वाहसा ॥
- २१७ “किलेसा झापिता मय्ह पे० विहरामि अनासवा ॥
- २१८ “स्वागत वत मे आसि पे० कत बुद्धस्स सासन ॥ 10
- २१९ “पटिसम्भिदा चतस्सो पे० कत बुद्धस्स सासन” ॥
- इत्थ सुद अम्बपालि भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

१० पेसलाथेरीअपदान^२

- २२० “इमम्हि भद्दके कप्पे, ब्रह्मबन्धु महायसो ।
कस्सपो नाम गोत्तेन^३, उप्पज्जि वदत वरो ॥
- २२१ “सावत्थिय पुरे वरे, उपासककुले अह । 15 B 297
पसूता त^४ जिनवर, दिस्वा सुत्वा च देसन ॥
- २२२ “त वीर सरण गन्त्वा, सीलानि च समादियि^५ ।
कदाचि सो महावीरो, महाजनसमागमे ॥
- २२३ “अत्तनो अभिसम्बोधिं, पकासेसि नरासभो ।
अननुस्सुतधम्मेसु, पुब्बे दुक्खादिकेसु च ॥ 20
- २२४ “चक्खु जाण च पञ्चा च, विज्जालोको^६ च आसि मे ।
त सुत्वा उगहेत्वान, परिपुच्छि^७ च भिक्खवो ॥
- २२५ “तेन कम्मेन सुकतेन, चेतनापणिधीहि च ।
जहित्वा मानुस देह, तावतिसमगच्छह ॥

१ दिबाय सोतधातुया - स्या० । २ पेसलापदान - सी० सेलाथेरियापदान - स्या० । ३ नामेन - सी०, स्या० । ४ न - स्या० । ५ समादियि - स्या० । ६ विज्जालोक - स्या० । ७-७ परिपुच्छामि - स्या० ।

- २२६ “पच्छिमे च भवे दानि, जाता सेट्ठिमहाकुले ।
उपेच्च बुद्ध सद्धम्म, सुत्वा सच्चूपसहित^१ ॥
- २२७ “पब्बजित्वाचिरेनेव, सच्चत्थानि^२ विचिन्तय ।
खेपेत्वा आसवे सब्बे, अरहत्तमपापुणि ॥
- 5 २२८ “इद्धीसु च वसी होमि, दिब्बाय सोतधातुया ।
चेतोपरियञ्जाणम्स, वसी होमि महामुने ॥
- २२९ “पुब्बेनिवास जानामि, दिब्बचक्खु विसोधित ।
सब्बासवपग्गिक्खीणा, नत्थि दानि पुनअभवो ॥
- 10 २३० “अत्थधम्मनिस्सीसु, पटिभाने तथेव च ।
जाण मे विमल सुद्ध, बुद्धसेट्ठस्स वाहसा ॥
- २३१ “किलेसा ज्ञापिता मय्ह, भवा सब्बे समूहना ।
नागी व बन्धन छेत्वा, विहरामि अनासवा ॥
- २३२ “स्वागत वत मे आसि, मम^३ बुद्धस्स^३ सन्तिके ।
तिस्सो विज्जा अनुप्पत्ता, कत बुद्धस्स सासन ॥
- 298 15 २३३ “पटिसम्भिदा चतस्सो^४, विमोक्खा पि च अट्ठिमे ।
छळभिञ्जा सच्छिकता, कन बुद्धस्स सासन” ॥

इत्थ सुद पेसला^५ भिक्खुनी इमा गाथायो अभासित्था ति ।

खत्तियावग्गो चतुत्थो ।

तस्सुद्धान

- खत्तिया ब्राह्मणी चेव, तथा उप्पलदायिका ।
सिङ्गालमाता सुक्का च, अभिरूपा अड्ढकासिका^६ ॥
- 20 पुण्णा^७ च अम्बपाली च, पेसला ति च ता दस ।
गाथायो द्विसतानेत्थ, द्विचत्तालीस चुत्तरि^८ ॥

१ मच्चूपसहित - स्या० । २ सच्चत्थानि - स्या० । ३-३ बुद्धसेट्ठस्स - सी०, स्म० । ४ चतस्सो च - सी० । ५ सेला - स्या० रो० । ६ खत्तियकञ्जावग्गो - स्या० । ७-७ अभिरूपनन्दा चेव - स्या० । ८-८ अड्ढकासिका चेव पुण्णाच अम्बपाली सेला भिक्खुनीति - स्या० ।

अथ वग्गुद्दान

सुमेधा^१ एकूपोसथा, कुण्डलकेसी खत्तिया ।

सहस्स तिसता गाथा, सत्ततालीस पिण्डिता ॥

सह उद्दानगाथाहि, गणितायो विभाविभि ।

सहस्स तिसत गाथा, सत्तपञ्चासमेव चा ति^१ ॥

थेरीअपदान^२ समत्त ।

— ० —

अपदानपालि समत्ता ।

१-१ स्या० पोत्थके नत्थि । २ थेरिकापदान - म० ।

सुत्तपिटके खुद्दकनिकाये
बुद्धवंसो

बुद्धवंसपालि

१ रतनचङ्कमनकण्ड

१ ब्रह्मा च लोकाधिपती सहम्पती^१,
कतञ्जली अनविवर अयाचथ ।
“सन्तीध सत्ताप्परजक्खजातिका,
देसेहि धम्म अनुकम्पिम पज^२” ॥

B 299
R 1

२ सम्पन्नविज्जाचरणस्स तादिनो,
जुतिन्धरस्सन्तिमदेहधारिनो ।
तथागतस्सप्पटिपुगलस्स,
उप्पज्जि कारुञ्जाता सब्बसत्ते^३ ॥

5

३ “न हेते जानन्ति सदेवमानुसा^४,
बुद्धो अय कीदिसको नरुत्तमो ।
इद्धिबल पञ्जाबल च कीदिस,
बुद्धबल लोकहितस्स कीदिस ॥

10

४ “न हेते जानन्ति सदेवमानुसा,
बुद्धो अय एदिसको^५ नरुत्तमो ।
इद्धिबल पञ्जाबल च एदिस,
बुद्धबल लोकहितस्स एदिस ॥

15

१ सहम्पति — स्या० रो० । २ एत्थ स्या० पोत्थके इमा गाथायो अधिका
दिस्सति—

भगवा लोकाधिपती नरुत्तमो कतञ्जली ब्रह्माणेहि याचितो ।
सतीध धीराप्परजक्खजातिका देसेतु धम्म अनुकम्पिम पज ॥
देसेतु सुगतो धम्म देसेतु अमत पद ।
लोकानमनुकम्पाय धम्म देसेतु नायक ॥

३ इमस्मि ठाने स्या० पोत्थके सत्तरस गाथायो अधिका निस्सति ता तत्थेव दट्ठब्बा ।

४ सदेवमानुसा — स्या० । ५ ईदिसको — सी० स्या० ।

B 300

५ “हन्दाह दस्सयिस्सामि, बुद्धबलमनुत्तर ।
चङ्कम मापयिस्सामि, नभे रतनमण्डित” ॥

5

६ भुम्मा महाराजिका तावत्तिसा,
यामा च देवा तुसिता च निम्मिता ।
परनिम्मिता ये पि च ब्रह्मकायिका,
आनन्दिता विपुलमकसु घोस ॥

R 2

७ ओभासिता च पथवी सदेवका,
पुथू च लोकन्तरिका असवुता ।
तमो च तिब्बो विहतो तदा अहु,
दिस्वान अच्छेरक पाटिहीर ॥

10

८ सदेवगन्धब्बमनुस्सरक्खसे,
आभा उळारा विपुला अजायथ ।
इमस्मि लोके परस्मि चोभयस्मि^१,
अधो च उद्ध तिरिय च वित्थत ॥

15

९ सत्तुत्तमो अनविवरो विनायको,
सत्था अहु देवमनुस्सपूजितो ।
महानुभावो सतपुञ्जालक्खणो,
दस्सेसि अच्छेरक पाटिहीर^२ ॥

20

१० सो याचितो देववरेन चक्खुमा,
अत्थ समेक्खित्वा^३ तदा नरुत्तमो ।
चङ्कम^४ मापयि लोकनायको,
सुनिट्ठित सब्बरतननिम्मित ॥

25

११ इद्धी च आदेसनानुसासनी,
तिपाटिहीरे भगवा वसी अहु ।
चङ्कम मापयि लोकनायको,
सुनिट्ठित सब्बरतननिम्मित ॥

१ चूभये — स्या० । २ एत्थ स्या० पोत्थके इमा द्वे गाथायो अधिका दिस्सन्ति—
तस्मि समागमे सत्था, अभुग्गत्वा नभे तले ।
सिनेपणवत् रम्म चङ्कम मापयी जिनो ॥
दससहस्सि लोकधातु देवता जिनसत्तिके ।
तथागत नमस्सित्वा बुद्धपूज करिसु ते ॥
३ समेक्खित्व — सी० । ४ चङ्कम तत्थ — सी० ।

- १२ दससहस्सीलोकधातुया, सिनेरुपब्बतुत्तमे ।
थम्भे व दस्सेसि पटिपाटिया, चङ्कमे रतनामये ॥
- १३ दससहस्सी अतिक्कम्म, चङ्कम मापयी जिनो ।
सब्बसोण्णमया पस्से, चङ्कमे रतनामये ॥
- १४ तुलासङ्घाटानुवग्गा^१, सोवण्णफलकत्थता^१ । 5 B 301
वेदिका सब्बसोवण्णा, दुभतो पस्सेसु निम्मिता ॥
- १५ मणिमुत्तावालुकाकिण्णा^२, निम्मितो^३ रतनामयो^३ ।
ओभासेति दिसा सब्बा, सतरसी व उग्गतो ॥
- १६ तस्मिं चङ्कमने धीरो, द्वित्तिसवरलक्खणो ।
विरोचमानो सम्बुद्धो, चङ्कमे चङ्कमी जिनो ॥ 10
- १७ दिब्ब मन्दारव पुप्फ, पदुम पारिच्छत्तक ।
चङ्कमने ओकिरन्ति, सब्बे देवा समागता ॥
- १८ पस्सन्ति त देवसङ्घा, दससहस्सी पमोदिता^४ ।
नमस्समाना निपतन्ति, तुट्ठहट्ठा पमोदिता ॥
- १९ तावतिसा च यामा च, तुसिता चा पि देवता । 15
निम्मानरतिनो देवा, ये देवा वसवत्तिनो ।
उदग्गचित्ता सुमना, पस्सन्ति लोकनायक ॥
- २० सदेवगन्धब्बमनुस्सरक्खसा,
नागा सुपण्णा अथ वा पि किन्नरा^५ ।
पस्सन्ति त लोकहितानुकम्पक,
नभे व अञ्चुग्गतचन्दमण्डल ॥ 20 R 3
- २१ आभस्सरा सुभकिण्हा, वेहप्फला अकनिट्ठा च देवता^६ ।
सुसुद्धसुक्कवत्थवसना, तिट्ठन्ति पञ्जलीकता ॥
- २२ मुञ्चन्ति पुप्फ पन पञ्चवणिक्क,
मन्दारव चन्दनचुण्णमिस्सित^७ । 25
भमेन्ति^८ चेलानि च अम्बरे तदा,
“अहो जिनो लौकहितानकम्पको ॥

१-१ तुलासङ्घाटानुवत्ता सोवण्णफलकत्थका - स्या० । २ मणिमुत्तावालुकाकिण्णा - म०, मणिमुत्तावालुकाकिण्णो - स्या० । ३-३ निम्मिता रतनामयो - सी० ।
४ समागता - स्या० । ५ रक्खसा - सी० । ६ स्या० पोत्थके नत्थि । ७ चन्दन
चुण्णमिस्सिक - स्या० । ८ भमति - स्या० ।

- २३ “तुव सत्था च केतू च, धजो यूपो च पाणिन ।
परायनो पतिट्ठा^१ च, दीपो च द्विपदुत्तमो^२ ॥
- २४ “दससहस्सीलोकधातुया, देवतायो महिद्धिका ।
परिवारेत्वा नमस्सन्ति, तुट्ठहट्ठा पमोदिता ॥
- 5 २५ “देवता देवकञ्जा च, पसन्ना तुट्ठमानसा ।
पञ्चवण्णिकपुप्फेहि, पूजयन्ति नरासभ ॥
- B 302 २६ “पस्सन्ति त देवसङ्घा, पसन्ना तुट्ठमानसा ।
पञ्चवण्णिकपुप्फेहि, पूजयन्ति नरासभ ॥
- २७ “अहो अच्छरिय लोके, अब्भुत^३ लोमहसन ।
10 न मेदिस भूतपुब्ब, अच्छेय लोमहसन” ॥
- २८ सकसकम्हि भवने, निसीदित्वान देवता ।
हसन्ति ता^४ महाहसित, दिस्वानच्छेरक नभे ॥
- २९ आकासट्ठा च भूमट्ठा^५, तिणपन्थनिवासिनो^६ ।
कतञ्जली नमस्सन्ति, तुट्ठहट्ठा पमोदिता ॥
- 15 ३० ये पि दीघायुका नागा, पुञ्जवन्तो महिद्धिका ।
पमोदिता नमस्सन्ति, पूजयन्ति नरुत्तम ॥
- ३१ सङ्गीतियो पवत्तेन्ति^७, अम्बरे अनिलञ्जसे ।
चम्मनद्धानि वादेन्ति, दिस्वानच्छेरक नभे ॥
- ३२ सङ्घा च पणवा चेव, अथो पि डिण्डिमा^८ बहू ।
20 अन्तलिक्खस्मि वज्जन्ति^९, दिस्वानच्छेरक नभे ॥
- ३३ अब्भुतो वत नो अज्ज, उप्पज्जि लोमहसनो ।
धुवमत्थसिद्धि लभाम, खणो नो पटिपादितो^{१०} ॥
- ३४ बुद्धो ति तेस सुत्वान, पीति उप्पज्जि तावदे ।
बुद्धो बुद्धो ति कथयन्ता, तिट्ठन्ति पञ्जलीकता ॥

१ पतिट्ठो - सी० । २ द्विपदुत्तमो - स्या० । ३ अब्भुत - स्या० । ४ सी०
पोत्थके नत्थि । ५ भुम्मट्ठा - सी० । ६ तिणपिट्ठनिवासिनो - सी० । तिणोसध्निनिवासिनो -
स्या० । ७ पवत्तति - स्या० । ८ डेण्डिमा - सी०, देण्डिमा - स्या० । ९ वज्जेन्ति -
सी० । १० पटिपादितो - स्या० ।

- ३५ हिङ्कारा^१ साधुकारा^१ च, उक्कुट्टि सम्पहसन^२ ।
पजा च विविधा गगने, वत्तेन्ति पञ्जलीकता ॥
- ३६ गायन्ति सेळेन्ति च वादयन्ति च,
भुजानि^३ पोथेन्ति च नच्चयन्ति च ।
मुञ्चन्ति पुप्फ पन पञ्चवण्णिक,
मन्दारव चन्दनचुण्णमिस्सित ॥ 5
- ३७ “यथा तुय्ह महावीर, पादेसु चक्कलक्खण ।
धजवजिरपटाका, वड्डमानडकुसाचित^४ ॥ R 4
- ३८ “रूपे सीले समाधिम्हि, पञ्जाय च असादिसो ।
विमुत्तिया असमसमो, धम्मचक्कप्पवत्तने ॥ B 303
10
- ३९ “दसनागबल काये, तुय्ह पाकतिक बल ।
इद्धिबलेन असमो, धम्मचक्कप्पवत्तने ॥
- ४० “एव सब्बगुणूपेत, सब्बङ्गसमुपागत ।
महामुनि कारुणिक, लोकनाथ नमस्सथ ॥
- ४१ “अभिवादन थोमन च, वन्दन च पससन ।
नमस्सन च पूज च, सब्ब अरहसी तुव ॥ 15
- ४२ “ये केचि लोके वन्दनेय्या, वन्दन अरहन्ति ये ।
सब्बसेट्ठो महावीर, सदिसो ते न विज्जति ॥
- ४३ “सारिपुत्तो महापञ्चो, समाधिज्ज्ञानकोविदो ।
गिज्झकूटे ठितो येव, पस्सति लोकनायक ॥ 20
- ४४ “सुफुल्ल सालराज व, चन्द व गगने यथा ।
मज्झन्हिक्के^५ व सूरिय, ओलोकेसि नरासभ ॥
- ४५ “जलन्त दीपरुक्ख व, तरुणसुरिय व उग्गत ।
व्यामप्पभानुरज्जित, धीर^६ पस्सति लोकनायक^७ ॥
- ४६ “पञ्चन्न भिक्खुसतान, कतकिच्चान तादिन ।
खीणासवान विमलान, खणेन सन्निपातयि ॥ 25

१-१ हिङ्कार साधुकार - सी० स्या० । २ सम्प्रसादन - सी० सम्पनादन -
स्या० । ३-३ भुजानिप्फोटेति - स्या० । ४ वड्डमानडकुसापित - स्या० । ५ मज्झन्तिके -
सी०, स्या०, रो० । ६ स्या० पोत्थके नत्थि । ७ नायक - सी० ।

- ४७ “लोकप्पसादन नाम, पाटिहीर निदस्सयि ।
अम्हे पि तत्थ गन्त्वान^१, वन्दिस्साम मय जिन ॥
- ४८ “एथ सब्बे गमिस्साम^२, पुच्छिस्साम मय जिन ।
कङ्ख विनोदयिस्साम, पस्सित्वा लोकनायक” ॥
- ४९ साधू ति ते पटिस्सुत्वा, निपका सवुतिन्द्रिया ।
पत्तचीवरमादाय, तरमाना उपागमु ॥
- ५० खीणासवेहि विमलेहि, दन्तेहि उत्तमे दमे ।
सारिपुत्तो महापञ्चो, इद्धिया उपसङ्कमि ॥
- ५१ तेहि भिक्खूहि परिवुत्तो, सारिपुत्तो महागणी ।
लळन्तो^३ देवो व गगने, इद्धिया उपसङ्कमि ॥
- ५२ उक्कासित च खिपित^४, अज्झुपेक्खिय^५ सुब्बता ।
सगारवा सप्पतिस्सा, सम्बुद्ध उपसङ्कमु ॥
- ५३ उपसङ्कमित्वा पस्सन्ति, सयम्भु लोकनायक ।
नभे अच्चुगत धीर^६, चन्द व गगने यथा ॥
- ५४ जलन्त दीपरुक्ख व, विज्जू^७ व गगने यथा ।
मज्झन्तिके व सूरिय, पस्सन्ति लोकनायक ॥
- ५५ पञ्चभिक्खुसता सब्बे, पस्सन्ति लोकनायक ।
रहदमिव विप्पसन्न, सुफुल्ल पदुम यथा ॥
- ५६ अञ्जलि पग्गहेत्वान, तुट्ठहट्ठा पमोदिता ।
नमस्समाना निपतन्ति, सत्थुनो चक्कलक्खणे ॥
- ५७ सारिपुत्तो महापञ्चो, कोरण्डसमसादिसो ।
समाधिज्ज्ञानकुसलो, वन्दते^८ लोकनायक ॥
- ५८ गज्जिता^९ कालमेघो व, नीलुप्पलसमसादिसो ।
इद्धिबलेन असमो, मोग्गल्लानो महिद्धिको ॥
- ५९ महाकस्सपो पि च^{१०} थेरो, उत्तत्तकनकसन्निभो^{११} ।
धुतगुणे अग्गनिक्खित्तो, थोमितो सत्थुवण्णितो ॥

१ गमिस्साम - सी० । २ समागत्वा - सी० । ३ जलन्तो - सी०,
लिळन्तो - स्या० । ४ खिपितञ्च - स्या० । ५ अज्झुपेक्खित्वा - सी० । अज्झु
पेक्खित्वान - स्या० । ६ वीर - स्या० । ७ विज्जू - सी०, विज्जू - स्या० । ८ वन्दति
- सी० स्या० । ९ गज्जितो - स्या० । १० स्या० पोत्थके नत्थि । ११ उग्गत
कनक० - स्या० ।

- ६० दिव्वचक्खून यो अग्गो, अनुद्वो महागणी ।
जातिसेट्ठो भगवतो, अविदूरे व तिट्ठति ॥
- ६१ आपत्तिअनापत्तिया, सतेकिच्छाय कोविदो ।
विनये अग्गनिक्खित्तो, उपालि सत्थुवण्णितो ॥
- ६२ सुखुमनिपुणत्थपटिविद्वो, कथिकान पवरो गणी । 5
इसि मन्तानिया पुत्तो, पुण्णो नामा ति विस्सुतो ॥
- ६३ एतेस चित्तमञ्जाय, ओपम्मकुसलो मुनि ।
कह्वच्छेदो महावीरो, कथेसि अत्तनो गुण ॥
- ६४ “चत्तारो ते असङ्खेय्या, कोटि येस न नायति^१ । B 305
सत्तकायो च आकासो, चक्कवाळा चनन्तका । 10
बुद्धञ्जाण अप्पमेय्य, न सक्का एते विजानितु ॥
- ६५ “किमेत अच्छरिय लोके, य मे इद्धिविकुब्बन ।
अञ्जे बहू अच्छरिया, अब्भुता लोमहसना ॥
- ६६ “यदाह तुसिते काये, सन्तुसितो नामह तदा ।
दससहस्सी समागम्म, याचन्ति पञ्जली^२ मम ॥ 15
- ६७ ‘कालो^३ खो ते^३ महावीर, उ^३पज्ज मातुकुच्छिय ।
सदेवक तारयन्तो, बुज्झस्सु अमत पद’ ॥
- ६८ “तुसिता काया चवित्तवान, यदा ओक्कमि^४ कुच्छिय ।
दससहस्सीलोकधातु, कम्पित्थ^५ धरणी तदा ॥
- ६९ “यदाह मातुकुच्छित्तो, सम्पजानो व निक्खमि । 20
साधुकार पवत्तेन्ति, दससहस्सी पकम्पथ ॥
- ७० “ओक्कन्ति मे समो नत्थि, जातितो अभिनिक्खमे ।
सम्बोधिय अह सेट्ठो, धम्मचक्कप्पवत्तने ॥
- ७१ “अहो अच्छरिय लोके, बुद्धान गुणमहन्तता ।
दससहस्सीलोकधातु, छप्पकार पकम्पथ । 25
ओभासो च महा आसि, अच्छेर लोमहसन’ ॥

१ जायति - सी० । २ अञ्जली - स्या० । ३-३ कालो देव - सी०, कालीय ते -
स्या० । ४ ओक्कमि - सी० । ५ कम्पति - स्या० । ६ ओक्कन्ति - सी०, स्या० ।

- ७२ भगवा तम्हि^१ समये, लोकजेट्ठो नरासभो ।
सदेवक दस्सयन्तो, इद्धिया चङ्कमी जिनो ॥
- ७३ चङ्कमे चङ्कमन्तो व, कथेसि लोकनायको ।
अन्तरा न निवत्तेति, चतुहत्थे चङ्कमे यथा^२ ॥
- R 6 5 ७४ सारिपुत्तो महापञ्जो, समाधिज्ज्ञानकोविदो ।
पञ्जाय पारमिप्पत्तो^३, पुच्छति लोकनायक ॥
- ७५ “कीदिसो ते महावीर, अभिनीहारो नरुत्तम^४ ।
कम्हि^५ काले तथा धीर, पत्थिता बोधिमुत्तमा ॥
- B 306 10 ७५ “दान सील च नेक्खम्म, पञ्जाविरिय^६ च कीदिस ।
खतिसच्चमधिट्ठान, मेत्तुपेक्खा च कीदिसा ॥
- ७७ “दस पारमी तथा^७ धीर^८, कीदिसी^९ लोकनायक ।
कथ उपपारमी पुण्णा, परमत्थपारमी कथ” * ॥
- ७८ तस्स पुट्ठो वियाकासि, करवीकमधुरगिरो^{१०} ।
निब्बापयन्तो हृदय, हासयन्तो सदेवक ॥
- 15 ७९ अतीतबुद्धान जिनान देसित,
निकीलित बुद्धपरम्परागत ।
पुब्बेनिवासानुगताय बुद्धिया,
पकासयी लोकहित सदेवके ॥
- 20 ८० “पीतिपामोज्जजनन, सोकसल्लविनोदन ।
सब्बसम्पत्तिपटिलाभ, चित्तीकत्वा^{११} सुणाथ^{१२} मे ॥
- ८१ “मदनिम्मदन सोकनुद, ससारपरिमोचन^{१३} ।
सब्बदुक्खक्खय मग्ग, सक्कच्च पटिपज्जथा” ति ॥
- रतनचङ्कमनकण्ड^{१३} निट्ठित^{१३} ।

१ च तम्हि - सी० स्या० । २ तदा - सी० । ३ पारप्पत्तो पि - सी० ।
४ नरासभ - सी० । ५ किम्हि - स्या० । ६ पञ्जाविरिय - सी०, स्या० । ७-७ महा
वीर - स्या० । ८ कीदिसा - सी० स्या० । * अतिकम्म अधिट्ठाय पे० केवल
परिपूरया’ ति इमा द्वे गाथायो स्या० पोट्थके अधिका दिस्सति । ९ करवीरमधुरङ्गिरो
- सी० । १० चित्त कत्वा - स्या० । ११ सुणोथ - सी० । १२ ससारमोचन - सी० ।
१३-१३ रतनचङ्कमनकण्डो निट्ठितो - म० ।

२ सुमेधपत्थनाकथा

- १ कप्पे च सतसहस्से, चतुरो च असङ्खिये ।
अमर नाम नगर, दस्सनेय्य मनोरम ॥
- २ दसहि सद्देहि अविवित्त, अन्नपानसमायुत ।
हत्थिसद् अस्ससद्, भेरिसङ्खरथानि च ।
खादथ पिवथ चेव, अन्नपानेन घोसित ॥ 5
- ३ नगर सब्बङ्गसम्पन्न, सब्बकम्ममुपागत ।
सत्तरतनसम्पन्न, नानाजनसमाकुल ।
समिद्ध देवनगर व, आवास पुञ्जकम्मिन ॥
- ४ नगरे अमरवतिया, सुमेधो नाम ब्राह्मणो ।
अनेककोटिसन्निचयो, पट्टतधनधञ्जवा ॥ 10
- ५ अज्झायको^१ मन्तधरो, तिण्ण वेदान पारगू ।
लक्खणे इतिहासे च, सधम्म^२ पारमि गतो ॥ B 307,
R 7
- ६ रहोगतो निसीदित्वा, एव चिन्तेसह तदा ।
“दुक्खो पुनब्भवो नाम, सरीरस्स च^३ भेदन^३ ॥
- ७ “जातिधम्मो जराधम्मो, व्याधिधम्मो सह^४ तदा ।
अजर अमत^५ खेम, परियेसिस्सामि निब्बुति ॥ 15
- ८ “यन्ननिम पूतिकाय, नानाकुणपपूरित ।
छड्डयित्वान गच्छेय्य, अनपेक्खो^६ अनत्थिको ॥
- ९ “अत्थि हेहिति सो मग्गो, न सो सक्का न हेतुये ।
परियेसिस्सामि त मग्ग, भवतो परिमुत्तिया ॥ 20
- १० “यथा पि दुक्खे विज्जन्ते, सुख नाम पि विज्जति ।
एव भवे विज्जमाने, विभवो पि इच्छित्तब्बको ॥
- ११ “यथा पि उण्हे विज्जन्ते, अपर विज्जति सीतल ।
एव तिविधग्गि विज्जन्ते, निब्बान इच्छित्तब्बक ॥
- १२ “यथा पि पापे विज्जन्ते, कल्याणमपि विज्जति ।
एवमेव जाति विज्जन्ते, अजातिपिच्छित्तब्बक ॥ 25

१ अज्झायिको - स्या० । २ सधम्म - स्या० । ३-३ भेदन - स्या० ।

४ चह - सी० स्या० रो० । ५ अमर - सी० स्या० रो० । ६ अनपेक्खो - सी० ।

७ स्या० पोत्थके नत्थि ।

- १३ “यथा गूथगतो पुरिसो, तळाक दिस्वान पूरित ।
न गवेसति त तळाक, न दोसो तळाकस्स सो ॥
- १४ “एव किलेसमलधोव^१, विज्जन्ते अमतन्तळे^२ ।
न गवेसति त^३ तळाक, न दोसो अमतन्तळे ॥
- 5 १५ “यथा अरीहि परिरुद्धो, विज्जन्ते गमनम्पथे^४ ।
न पलायति सो पुरिसो, न दोसो अञ्जसस्स सो ॥
- १६ “एव किलेसपरिरुद्धो, विज्जमाने सिवे पथे ।
न गवेसति त मग्ग, न दोसो सिवमञ्जसे ॥
- १७ “यथा पि^५ व्याधितो पुरिसो, विज्जमाने तिकिच्छके ।
न तिकिच्छापेति त व्याधि, न दोसो सो तिकिच्छके ॥
- 10 B 308 १८ “एव किलेसव्याधीहि, दुक्खितो परिपीळितो ।
न गवेसति त आचरिय, न दोसो सो विनायके ॥
- १९ “यथा पि कुणप पुरिसो, कण्ठे बन्ध^६ जिगुच्छिय^७ ।
मोचयित्वान गच्छेय्य, सुखी सेरी सयवसी ॥
- 15 २० “तथेविम पूतिकाय, नानाकुणपसञ्चय ।
छड्डयित्वान गच्छेय्य, अनपेक्खो अनत्थिको ॥
- २१ “यथा उच्चारट्ठानम्हि^८, करीस नरनारियो ।
छड्डयित्वान गच्छन्ति, अनपेक्खा अनत्थिका ॥
- २२ “एवमेवाह इम काय, नानाकुणपपूरित ।
छड्डयित्वान गच्छिस्स, वच्च कत्वा यथा कुटि ॥
- 20 २३ “यथा पि जज्जर नाव, पलुग^९ उदगाहिनि^१ ।
सामी छड्डेत्वा गच्छन्ति, अनपेक्खा अनत्थिका ॥
- R 8 २४ “एवमेवाह इम काय, नवच्छिद् धुवस्सव ।
छड्डयित्वान गच्छिस्स, जिण्णनाव व सामिका ॥
- 25 २५ “यथा पि पुरिसो चोरेहि, गच्छन्तो भण्डमादिय ।
भण्डच्छेदमय दिस्वा, छड्डयित्वान गच्छति ॥

१ किलेसमलधावे - सी०, रो०, ० धोवन - स्या० । २ अमतन्तले - रो० । ३ स्या० पोत्थके नत्थि । ४ गमने पथे - रो० । ५ स्या० पोत्थके नत्थि । ६ बद्ध - सी० रो० । ७ जिगुच्छिय - रो० । ८ उस्सासठानम्हि - स्या० । ९ पलुत्त - स्या० । १० उदक गाहिनि - सी०, स्या० ।

- २६ “एवमेव अयं^१ कायो, महाचोरसमो विय ।
पहायिम गमिस्सामि, कुसलच्छेदना भया” ॥
- २७ एवाह चिन्तयित्वान, नेककोटिसत धन ।
नाथानाथान दत्त्वान, हिमवन्तमुपागमि ॥
- २८ हिमवन्तस्साविदूरे, धम्मिको नाम पब्बतो । 5
अस्समो सुकतो मय्ह, पण्णसाला सुमापिता ॥
- २९ चङ्कम तत्थ मापेसि, पञ्चदोसविवज्जित ।
अट्ठगुणसमूपेत, अभिञ्जाबलमाहरि ॥
- ३० साटक पजहि तत्थ, नवदोसमुपागत ।
वाकचीर निवासेसि, द्वादसगुणमुपागत ॥ 10
- ३१ अट्ठदोससमाकिण्ण, पजहि पण्णसालक । B 309
उपागमि रुक्खमूल, गुणे दसहुपागत ॥
- ३२ वापित रोपित धञ्जा, पजहि निरवसेसतो ।
अनेकगुणसम्पन्न, पवत्तफलमादियि ॥
- ३३ तत्थप्पधान^२ पदहि, निसज्जट्ठानचङ्कमे । 15
अब्भन्तरमिह सत्ताहे, अभिञ्जाबलपापुणि ॥
- ३४ एव मे सिद्धिप्पत्तस्स, वसीभूतस्स सासने ।
दीपङ्करो नाम जिनो, उप्पज्जि लोकनायको ॥
- ३५ उप्पज्जन्ते च जायन्ते, बुज्झन्ते धम्मदेसने ।
चतुरो निमित्ते नादस, ज्ञानरतिसमप्पितो ॥ 20
- ३६ पच्चन्तदेसविसये, निमन्तेत्वा तथागत ।
तस्स आगमन मग्ग, सोधेन्ति तुट्ठमानसा ॥
- ३७ अह तेन समयेन, निक्खमित्वा सकस्समा ।
धुनन्तो वाकचीरानि, गच्छामि अम्बरे तदा ॥
- ३८ वेदजात जन दिस्वा, तुट्ठहट्ठ पमोदित । 25
ओरोहित्वान गगना, भनुस्से पुच्छि तावदे ॥
- ३९ “तुट्ठहट्ठो पमुदितो, वेदजातो महाजनो ।
कस्स सोधीयति मग्गो, अञ्जस वटुमायन” ॥

- ४० ते मे पुट्टा वियाकसु, “बुद्धो लोके अनुत्तरो ।
दीपङ्करो नाम जिनो, उप्पज्जि लोकनायको ।
तस्स सोधीयति^१ मग्गो, अञ्जस वटुमायन” ॥
- ४१ बुद्धो ति वचन^२ सुत्वान, पीति उप्पज्जि तावदे ।
बुद्धो बुद्धो ति कथयन्तो, सोमनस्स पवेदयि ॥
- ४२ तत्थ ठत्वा विचिन्तेसि, तुट्ठो सविग्गमानसो ।
“इध बीजानि रोपिस्स, खणो^३ वे मा उपच्चगा ॥
- ४३ “यदि बुद्धस्स सोधेथ, एकोकास ददाथ मे ।
अहं पि सोधयिस्सामि, अञ्जस वटुमायन” ॥
- ४४ अदसु ते ममोकास^४, सोधेत्तु अञ्जस तदा ।
बुद्धो बुद्धो ति चिन्तेतो, मग्ग सोधेमह तदा ॥
- ४५ अनिट्ठिते ममोकासे, दीपङ्करो महामुनि ।
चतूहि सतसहस्सेहि, छल्लभिञ्जेहि तादिहि ।
खीणासवेहि विमलेहि, पटिपज्जि अञ्जस जिनो ॥
- ४६ पञ्चुग्गमना वत्तन्ति, वज्जन्ति भेरियो बहू ।
आमोदिता नरमरू, साधुकार पवत्तयु ॥
- ४७ देवा मनुस्से पस्सन्ति, मनुस्सा पि^५ च^६ देवता ।
उभो पि ते पञ्जलिका, अनुयन्ति तथागत ॥
- ४८ देवा दिब्बेहि तुरियेहि, मनुस्सा मानुसेहि^७ च ।
उभो पि ते वज्जयन्ता, अनुयन्ति तथागत ॥
- ४९ दिब्ब मन्दारव पुप्फ, पदुम पारिच्छत्तक ।
दिसोदिस ओकिरन्ति, आकासनभगता^८ मरू ॥
- ५० दिब्ब^९ चन्दनचुण्ण च, वरगन्ध च केवल ।
दिसोदिस ओकिरन्ति, आकासनभगता मरू^{१०} ॥
- ५१ चम्पक सरल नीप, नागपुन्नागकेतक ।
दिसोदिस उक्खिपन्ति^१, भूमितलगता नरा ॥

१ सोधीयते - स्या० । २ मम - सी०, स्या०, रो० । ३ खणे - रो० ।
४ ममोकासे - स्या० । ५-५ पस्सति - स्या० । ६ मा^५सवेहि - सी०, स्या०, रो० ।
७ आकासे नभगा - स्या० । ८-८ रो० पोत्थके नत्थि । ९ सलल - सी० सलल -
स्या०, सलल - रो० । १० ओकिरन्ति - स्या० ।

- ५२ कैसे मुञ्चित्वाह तत्थ, वाकचीर च चम्मक ।
कलले पत्थरित्वान, अवकुज्जो निपज्जह ॥
- ५३ “अक्कमित्वान म बुद्धो, सह सिस्सेहि गच्छतु ।
मा न कलले^१ अक्कमित्थ, हिताय मे भविस्सति” ॥
- ५४ पथविय निपन्नस्स, एव मे आसि चेतसो । 5
“इच्छमानौ अह अज्ज, किलेसे ज्ञापये मम ॥
- ५५ “किं मे अज्जातवेसेन, धम्म सच्छिकतेनिध ।
सब्बञ्जुत पापुणित्वा, बुद्धो^२ हेस्स^३ सदेवके ॥
- ५६ “किं मे एकेन तिण्णेन, पुरिसेन थामदस्सिना ।
सब्बञ्जुत पापुणित्वा, सन्तारेस्स सदेवक^४ ॥ 10
- ५७ “इमिना मे अधिकारेन, कतेन पुरिसुत्तमे । B 311
सब्बञ्जुत पापुणित्वा^५, तारेमि जनत बहु ॥
- ५८ “ससारसोत छिन्दित्वा, विद्धसेत्वा तयो भवे ।
धम्मनाव समारुह, सन्तारेस्स सदेवक^६” ॥
- ५९ मनुस्सत्त^७ लिङ्गमम्पत्ति, हेतु सत्थारदस्सन । 15
पब्बज्जा गुणसम्पत्ति, अधिकारो च छन्दता ।
अट्ठधम्मसमोधाना, अभिनीहारो समिज्झति ॥
- ६० दीपङ्करो लोकविदू, आहुतीन पटिग्गहो ।
उस्सीसके म ठत्वान, इद वचनमब्रवि ॥
- ६१ “पस्सथ इम तापस, जटिल उग्गतापन । 20
अपरिमेय्यितो कप्पे, बुद्धो लोके भविस्सति ॥ R 10
- ६२ “अहु^८ कपिलवह्या रम्मा, निक्खमित्वा तथागतो ।
पधान पदहित्वान, कत्वा दुक्करकारिक^९ ॥
- ६३ “अजपालख्खमूलस्मि, निसीदित्वा तथागतो ।
तत्थ पायास^{१०} पग्गयह^{११}, नेरञ्जरमुपेहिति ॥ 25
- ६४ “नेरञ्जराय तीरम्हि, पायास अद^{१२} सो जिनो ।
पटियत्तवरमग्गेन, बोधिमूलमुपेहिति^{१३} ॥

१ कलल - स्या० । २ अक्कमित्थो - सी० रो० । ३-३ मुत्तो मोचे - स्या० ।
४ सदेवके - सी० स्या०, रो० । ५ पापुणामि - स्या० रो० । ६ सदेवके - स्या०, रो० ।
७-७ स्या० पोट्थके नत्थि । ८ अथ - सी०, रो० । ९ ० कारिय - रो० । १०-१० पाय
समग्गयह - सी० रो० । ११ अदा - सी० आदा - रो०, अदि - स्या० । १२ बोधिमूलम्हि
एहिति - स्या०, रो० ।

- ६५ “ततो पदक्खिण कत्वा, बोधिमण्ड अनुत्तरो^१ ।
अस्सत्थरुक्खमूलमिह, बुज्झिस्सति महायसो ॥
- ६६ “इमस्स जनिका माता, माया नाम भविस्सति ।
पिता सुद्धोदनो नाम, अय हेस्सति गोतमो ॥
- 5 ६७ “अनासवा वीतरागा^२, सन्तचित्ता समाहिता ।
कोलितो उपतिस्सो च, अग्गा हेस्सन्ति सावका ।
आनन्दो नामुपट्ठाको, उपट्ठिस्सतिम^३ जिन ॥
- ६८ “खेमा उप्पलवण्णा च, अग्गा हेस्सन्ति साविका ।
अनासवा वीतरागा, सन्तचित्ता समाहिता ।
10 बोधि तस्स भगवतो, अस्सत्थो ति पवुच्चति ॥
- 312 ६९ “चित्तो च हत्थाळवको^४, अग्गा हेस्सन्तुपट्ठका ।
उत्तरा नन्दमाता च, अग्गा हेस्सन्तुपट्ठिका” ॥
- ७० इद सुत्वान वचन, असमस्स महेसिनो ।
आमोदिता नरमरू, बुद्धबीज^५ किर^६ अय ॥
- 15 ७१ उक्कुट्टिसद्दा^७ वत्तन्ति^८, अप्पोटेन्ति^९ हसन्ति च ।
कतञ्जली नमस्सन्ति, दससहस्सी सदेवका ॥
- ७२ “यदिमस्स लोकनाथस्स, विरज्झिस्साम सासन ।
अनागतमिह अद्धाने, हेस्साम सम्मुखा इम ॥
- ७३ “यथा मनुस्सा नदि तरन्ता, पटितित्थ विरज्झिय ।
हेट्ठातित्थे^{१०} गहेत्वान, उत्तरन्ति महानदि ॥
- 20 ७४ “एवमेव मय सब्बे, यदि मुञ्चामिम जिन ।
अनागतमिह अद्धाने, हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- ७५ दीपङ्करो लोकविदू, आहुतीन पटिग्गहो ।
मम कम्म पकित्तेत्वा, दक्खिण पादमुद्धरि^{११} ॥
- 25 ७६ ये तत्थासु जिनपुत्ता, पदक्खिणमकसु^१ म ।
देवा मनुस्सा असुरा च^{१२}, अभिवादेत्वान पक्कमु ॥

१ नरुत्तरो - सी० अनुत्तर - स्या० । २ वीतमला - सी०, रो० । ३ उपट्ठिस्सति त - सी०, रो० । ४ हत्थाळवको - सी० । ५-५ बुद्धबीजङ्करो - सी०, स्या०, रो० । ६-६ उक्कुट्टिसद् वत्तेति - सी० । ७ अप्पोटेन्ति - सी०, रो० । ८ हेट्ठातित्थ - स्या० । ९ पदमुद्धरि - सी०, रो० । १० सब्बे पदक्खिणमकसु - स्या०, रो० । ११ यक्खा - स्या० ।

- ७७ दस्सन मे अतिक्कन्ते, ससङ्खे लोकनायके ।
सयना वुट्ठित्वान, पल्लङ्क आभुजि तदा ॥
- ७८ सुखेन सुखितो होमि, पामोज्जेन पमोदितो ।
पीतिया च अभिस्सन्नो^१, पल्लङ्क आभुजि तदा ॥
- ७९ पल्लङ्केन निसीदित्वा, एव चिन्तेसह तदा ।
“वसीभूतो अहं ज्ञाने, अभिञ्जासु^२ पारमीगतो^३ ॥
- ८० “सहस्सियम्हि लोकम्हि, इसयो नत्थि मे समा ।
असमो^४ इद्धिधम्मेषु, अलभि ईदिस सुख ॥
- ८१ “पल्लङ्काभुजने^५ मय्ह, दससहस्साधिवासिनो ।
महानाद पवत्तेसु, धुव बुद्धो भविस्सति ॥
- ८२ ‘या पुब्बे बोधिसत्तान, पल्लङ्कवरमाभुजे ।
निमित्तानि पदिस्सन्ति, तानि अज्ज पदिस्सरे ॥
- ८३ ‘सीत’ ब्यपगन होति, उण्ह च उपसम्मति ।
तानि अज्ज पदिस्सन्ति, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ८४ ‘दससहस्सी लोकधातू, निस्सदा होन्ति^६ निराकुला ।
तानि अज्ज पदिस्सन्ति, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ८५ ‘महावाता न वायन्ति, न सन्दन्ति सवन्तियो ।
तानि अज्ज पदिस्सन्ति, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ८६ ‘थलजा दकजा^७ पुप्फा, सब्बे पुप्फन्ति तावदे ।
तेपज्ज पुप्फिता सब्बे, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ८७ ‘लता वा यदि वा रुक्खा, फलभारा होन्ति तावदे ।
तेपज्ज फलिता सब्बे, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ८८ ‘आकासट्ठा च भूमट्ठा, रतना जोतन्ति तावदे ।
तेपज्ज रतना जोतन्ति, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ८९ ‘मानुस्सका^८ च दिब्बा च, तुरिया वज्जन्ति तावदे ।
तेपज्जुभो अभिरवन्ति, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥

5

R 11

10

B 313

15

20

25

१ अभिस्सन्तो - सी० । २-२ अभिञ्जापारमिगतो - स्या० । ० पारमिङ्गतो - रो० । ३ अचलो - सी० । ४ पल्लङ्काभुजने - सी० । ५ होति - सी० स्या०, रो० । ६ जलजा - स्या० । ७-७ फलधारेति - स्या० फलधारा० - रो० । ८ मानुसका - सी०, रो०, मानुस्सिका - स्या० ।

- ६० 'विचित्रपुष्पा'^१ गगना, अभिवस्सन्ति तावदे ।
ते पि अज्ज पवस्सन्ति^३, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ६१ 'महासमुद्धो' आभुजति, दससहस्सी पक्कमति ।
तेपज्जुभो अभिरवन्ति, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ५ ६२ 'निरये'^३ पि दससहस्से^३, अग्गी निब्बन्ति तावदे ।
तेपज्ज निब्बुता अग्गी, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ६३ 'विमलो' होति सूरियो, सब्बा^४ दिस्सन्ति तारका ।
ते पि अज्ज पदिस्सन्ति, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ६४ 'अनोवट्ठेन'^४ उदक, महिया^५ उब्भिज्जि तावदे ।
१० तम्पज्जुब्भिज्जते महिया, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ६५ 'तारागणा' विरोचन्ति, नक्खत्ता गगनमण्डले ।
१४ विसाखा चन्दिमा युत्ता, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ६६ 'बिलासया' दरीसया, निक्खमन्ति सकासया ।
तेपज्ज आसया छुद्धा, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ६७ 'न होन्ति'^५ अरती सत्तान, सन्तुट्ठा होन्ति तावदे ।
१५ तेपज्ज सब्बे सन्तुट्ठा, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ६८ 'रोगा' तदुपसम्मन्ति^५, जिघच्छा च विनस्सति ।
१२ तानि अज्ज पदिस्सन्ति, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- ६९ 'रागो' तदा तनु होति, दोसो मोहो विनस्सति ।
२० तेपज्ज विगता सब्बे, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- १०० 'भय' तदा न भवति, अज्जपेत पदिस्सति ।
तेन लिङ्गेन जानाम, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- १०१ 'रजोनुद्धसति' उद्ध, अज्जपेत पदिस्सति ।
तेन लिङ्गेन जानाम, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- १०२ 'अनिट्ठगन्धो' पक्कमति, दिब्बगन्धो पवायति ।
२५ सोपज्ज वायति गन्धो, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥

१ विचित्रपुष्पा - सी०, स्या० रो० । २ पदिस्सति - सी०, स्या०, रो० ।
३-३ निरयेसु दससहस्सी - सी०, निरये दससहस्सा - स्या० निरये पि दससहस्सी -
रो० । ४ सब्बे - सी० । ५ अनोवट्ठेन - स्या०, ० वट्ठेन - रो० । ६ महिया - रो० ।
७-७ होति अरति - सी०, स्या०, रो० । ८ तनूपसम्मति - स्या० । ९ पज्ज - स्या० ।

- १०३ 'सब्बे देवा पदिस्सन्ति, ठपयित्वा^१ अरूपिनो ।
तेपज्ज सब्बे दिस्सन्ति, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- १०४ 'यावता निरया नाम, सब्बे दिस्सन्ति तावदे ।
तेपज्ज सब्बे दिस्सन्ति, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- १०५ 'कुड्डा^२ कवाटा सेला च, न होन्तावरणा तदा । 5
आकासभूता तेपज्ज, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- १०६ 'चुती च उपपत्ति च, खणे तस्मि न विज्जति ।
तानि पज्ज^३ पदिस्सन्ति, धुव बुद्धो भविस्ससि ॥
- १०७ 'दब्बह पग्गण्ह^४ वीरिय^५, मा निवत्त^६ अभिक्कम ।
मयम्पेत विजानाम^७, धुव बुद्धो भविस्ससि'' ॥ 10
- १०८ बुद्धस्स वचन सुत्वा, दससहस्सीन चूभय । B 315
तुट्ठहट्ठो पमोदितो, एव चिन्तेसह^८ तदा ॥
- १०९ "अद्वेज्जवचना बुद्धा, अमोघवचना जिना ।
वितथ नत्थि बुद्धान, धुव बुद्धो भवामह ॥
- ११० "यथा खित्त नभे लेड्डु^९, धुव पतति भूमिय । 15
तथेव बुद्धसेट्ठान, वचन धुवसस्सत ।
वितथ नत्थि बुद्धान, धुव बुद्धो भवामह ॥
- १११ "यथापि सब्बसत्तान, मरण धुवसस्सत ।
तथेव बुद्धसेट्ठान, वचन धुवसस्सत ।
वितथ नत्थि बुद्धान, धुव बुद्धो भवामह ॥ 20
- ११२ "यथा रत्तिकखये पत्ते, सूरियुग्गमन^{१०} धुव ।
तथेव बुद्धसेट्ठान, वचन धुवसस्सत ।
वितथ नत्थि बुद्धान, धुव बुद्धो भवामह ॥
- ११३ "यथा निक्खन्तसयनस्स, सीहस्स नदन धुव ।
तथेव बुद्धसेट्ठान, वचन धुवसस्सत । 25^३
वितथ नत्थि बुद्धान, धुव बुद्धो भवामह ॥

१ ठपेत्वा च - स्या० । २ कुट्टा - म०, कुटा - स्या० । ३ अज्ज - सी० स्या० ।
४-४ पग्गण्ह विरिय - स्या० । ५ विरिय - सी०, रो० । ६ निवत्ति - सी० । ७ पजा
नाम - सी० । ८ चिन्तेसिह - स्या० । ९ लेण्ड - स्या० । १० सूरियस्सुग्गमन - सी०, रो० ।
ये०२ - ४०

२ 13

११४ “यथा आपन्नसत्तान, भारमोरोपन ध्रुव ।
तथेव बुद्धसेट्ठान, वचन ध्रुवसस्सत ।
वितथ नत्थि बुद्धान, ध्रुव बुद्धो भवामह ॥

5

११५ “हन्द बुद्धकरे धम्मे, विचिनामि इतो चितो ।
उद्ध अधो दस दिसा, यावता धम्मधातुया” ॥

११६ विचिनन्तो तदा दक्खि, पठम दानपारमि ।
पुब्बकेहि महेसीहि, अनुचिण्ण महापथ ॥

११७ “इम त्व पठम ताव, दब्बह कत्वा समादिय ।
दानपारमित गच्छ, यदि बोधि पत्तुमिच्छसि ॥

10

११८ “यथा पि कुम्भो सम्पुण्णो, यस्स कस्सचि अधो कतो ।
वमते वुदक निस्सेस, न तत्थ परिरक्खति ॥

316

११९ “तथेव याचके दिस्वा, हीनमुक्कट्टमज्झिमे ।
ददाहि दान निस्सेस, कुम्भो विय अधो कतो ॥

15

१२० “न हेते एत्तकायेव, बुद्धधम्मा भविस्सरे ।
अञ्जे पि विचिनिस्सामि, ये धम्मा बोधिपाचना” ॥

१२१ विचिन तो तदा दक्खि, दुतिय सीलपारमि ।
पुब्बकेहि महेसीहि, आसेवितनिसेवित ॥

१२२ “इम त्व दुतिय ताव, दब्बह कत्वा समादिय ।
सीलपारमित गच्छ, यदि बोधि पत्तुमिच्छसि ॥

20

१२३ “यथा पि चमरी^१ वाल, किस्मिञ्चि^२ पटिलगित^३ ।
उपेति मरण तत्थ, न विकोपेति वालधि ॥

१२४ “तथेव त्व^१ चतूसु भूमीसु, सीलानि परिपूरय ।
परिरक्ख सब्बदा सील, चमरी विय वालधि ॥

25

१२५ “न हेते एत्तकायेव, बुद्धधम्मा भविस्सरे ।
अञ्जे पि विचिनिस्सामि, ये धम्मा बोधिपाचना” ॥

१२६ विचिनन्तो तदा दक्खि, तत्तिय नेक्खम्मपारमि ।
पुब्बकेहि महेसीहि, आसेवितनिसेवित ॥

१ चामरी - स्या० । २-२ किस्मिचि पटिलगित - सी०, किस्मिचि पटिविलगित
- सी० । ३ स्या०, रो० पोत्थकेसु नत्थि ।

- १२७ “इम त्व ततिय ताव, दब्ध कत्वा समादिय ।
नेक्खम्मपारमित^१ गच्छ, यदि बोधि पत्तुमिच्छसि ॥
- १२८ “यथा अन्दुघरे^२ पुरिसो, चिरवुत्थो दुखद्वितो^३ ।
न तत्थ राग जनेसि^४, मुत्तियेव गवेसति ॥
- १२९ “तथेव त्व सब्बभवे, पस्स अन्दुघरे विय ।
नेक्खम्माभिमुखो होहि, भवतो परिमुत्तिया ॥ 5
- १३० “न हेते एत्तकायेव, बुद्धधम्मा भविस्सरे ।
अज्जे पि विचिनिस्सामि, ये धम्मा बोधिपाचना” ॥
- १३१ विचिनन्तो तदा दक्खि, चतुत्थ पञ्जापारमि ।
पुब्बकेहि महेसीहि, आसेवितनसेवित ॥ 10
- १३२ “इम त्व चतुत्थ ताव, दब्ध कत्वा समादिय ।
पञ्जापारमित गच्छ, यदि बोधि पत्तुमिच्छसि ॥ R 14
- १३३ “यथा पि भिक्खु भिक्खन्तो, हीनमुक्कट्टमज्झिमे ।
कुलानि न विवज्जेतो^५, एव लभति यापन ॥ B 317
- १३४ “तथेव त्व सब्बकाल, परिपुच्छ^६ बुध जन ।
पञ्जापारमित गत्वा, सम्बोधि पापुणिस्ससि ॥ 15
- १३५ “न हेते एत्तकायेव, बुद्धधम्मा भविस्सरे ।
अज्जे पि विचिनिस्सामि, ये धम्मा बोधिपाचना” ॥
- १३६ विचिनन्तो तदा दक्खि, पञ्चम विरियपारमि ।
पुब्बकेहि महेसीहि, आसेवितनसेवित ॥ 20
- १३७ “इम त्व पञ्चम ताव, दब्ध कत्वा समादिय ।
विरियपारमित गच्छ, यदि बोधि पत्तुमिच्छसि ॥
- १३८ “यथा पि सीहो मिगराजा, निसज्जट्टानचङ्कमे ।
अलीनविरियो होति, पग्गहितमनो सदा ॥
- १३९ “तथेव त्व^७ सब्बभवे, पग्गण्ह विरिय दब्ध ।
विरियपारमित गत्वा, सम्बोधि पापुणिस्ससि ॥ 25

१ नेक्खम्मपारमि — सी० रो० । २ अन्दुघरे — स्या० । ३ दुखद्वितो — सी०, दुक्खद्वितो — स्या० । ४ अभिजनेति — सी० स्या० रो० । ५ विवज्जन्तो — स्या० । ६ परिपुच्छन्तो — स्या० । ७-७ अ गाथा सी० पोत्थके न दिस्सति ।
८ त्व पि — सी०, रो० ।

- १४० “न हेते एत्तकायेव, बुद्धधम्मा भविस्सरे ।
अञ्जे पि विचिनिस्सामि, ये धम्मा बोधिपाचना” ॥
- १४१ विचिनन्तो तदा दक्खि, छट्ठम खन्तिपारमि ।
पुब्बकेहि महेसीहि, आसेवितनिसेवित ॥
- 5 १४२ “इम त्व छट्ठम ताव, दब्बह कत्वा समादिय ।
तत्थ अद्वेज्जमानसो^१, सम्बोधि पापुणिस्ससि ॥
- १४३ “यथा पि पथवी नाम, सुचि पि असुचि पि च ।
सब्ब सत्ति निक्खेप, न करोति पटिघ^२ तया^३ ॥
- १४४ “तथेव त्व पि सब्बेस, सम्मानावमानक्खमो ।
10 खन्तिपारमित गन्त्वा, सम्बोधि पापुणिस्ससि ॥
- १४५ “न हेते एत्तकायेव, बुद्धधम्मा भविस्सरे ।
अञ्जे पि विचिनिस्सामि, ये धम्मा बोधिपाचना” ॥
- 318 १४६ विचिनन्तो तदा दक्खि, सत्तम सच्चपारमि ।
पुब्बकेहि महेसीहि, आसेवितनिसेवित ॥
- 15 १४७ “इम त्व सत्तम ताव, दब्बह कत्वा समादिय ।
तत्थ अद्वेज्जवचनो, सम्बोधि पापुणिस्ससि ॥
- १४८ “यथा पि ओसधी नाम, तुलाभूता सदेवके ।
समये उत्तुवस्से वा, न वोक्कमति वीथितो ॥
- १४९ “तथेव त्व पि सच्चेसु, मा^४ वोक्कम हि^४ वीथितो ।
20 सच्चपारमित गन्त्वा, सम्बोधि पापुणिस्ससि ॥
- १५० “न हेते एत्तकायेव, बुद्धधम्मा भविस्सरे ।
अञ्जे पि विचिनिस्सामि, ये धम्मा बोधिपाचना” ॥
- १५१ विचिनन्तो तदा दक्खि, अट्ठम अधिट्टानपारमि ।
15 पुब्बकेहि महेसीहि, आसेवितनिसेवित ॥
- 25 १५२ “इम त्व अट्ठम ताव, दब्बह कत्वा समादिय ।
तत्थ त्व अचलो हुत्वा, सम्बोधि पापुणिस्ससि ॥

१ अद्वेज्जमानसो - स्या० । २-२ पटिघ दय - सी० १०, पटिघदय - स्या० ।
३-३ नातिक्कमहि - सी०, मा वोक्कमसि - स्या०, रो० । ४ निच्चलो - स्या० ।

- १५३ “यथा पि पब्बतो सेलो, अचलो सुप्पतिट्ठितो^१ ।
न कम्पति भुसवातेहि^२, सकट्टानेव तिट्ठति ॥
- १५४ “तथेव त्व पि^३ अधिट्ठाने, सब्बदा अचलो भव ।
अधिट्ठानपारमित गन्त्वा, सम्बोधि पापुणिस्ससि ॥
- १५५ “न हेते एत्तकायेव, बुद्धधम्मा भविस्सरे । 5
अञ्जे पि विचिनिस्सामि, ये धम्मा बोधिपाचना” ॥
- १५६ विचिनन्तो तदा दक्खि, नवम मेत्तापारमि ।
पुब्बकेहि महेसीहि, आसेवितनिसेवित ॥
- १५७ “इम त्व नवम ताव, दब्बह कत्वा समादिय ।
मेत्ताय असमो होहि, यदि बोधि पत्तुमिच्छसि ॥ 10
- १५८ “यथा पि उदक नाम, कल्याणे पापके जने ।
सम फरति सीतेन, पवाहेति रजोमल ॥
- १५९ “तथेव त्व हिताहिते, सम मेत्ताय भावय ।
मेत्तापारमित गन्त्वा, सम्बोधि पापुणिस्ससि ॥
- १६० “न हेते एत्तकायेव, बुद्धधम्मा भविस्सरे । 15 B 3
अञ्जे पि विचिनिस्सामि, ये धम्मा बोधिपाचना” ॥
- १६१ विचिनन्तो तदा दक्खि, दसम उपेक्खापारमि ।
पुब्बकेहि महेसीहि, आसेवितनिसेवित ॥
- १६२ “इम त्व दसम ताव, दब्बह कत्वा समादिय ।
तुलाभूतो दब्बहो हुत्वा, सम्बोधि पापुणिस्ससि ॥ 20
- १६३ “यथा पि पथवी नाम, निक्खित्त असुच्चि सुच्चि ।
उपेक्खति उभोपेते, कोपानुनयवज्जिता^४ ॥
- १६४ “तथेव त्व^५ सुखदुक्खे, तुलाभूतो सदा भव ।
उपेक्खापारमित गन्त्वा, सम्बोधि पापुणिस्ससि ॥
- १६५ “एत्तकायेव ते लोके, ये धम्मा बोधिपाचना । 25
तत्तुद्ध^६ नत्थि अञ्जत्र, दब्बह तत्थ पतिट्ठह” ॥

१ सुपतिट्ठिता - स्या० । २ भुसवातेहि - स्या० । ३ स्या० पोत्थक नत्थि । ४ कोपा
नुनयवज्जिता - सी० कोपानुनयवज्जिता - स्या० । ५ त्वपि - सी० रो० । ६ तदुद्ध
- स्या० रो० । ७ पतिट्ठहि - स्या० ।

- १६६ इम धम्मे सम्मसतो, सभावसरसलक्खणे^१ ।
धम्मतेजेन वसुधा, दससहस्सी पकम्पथ ॥
- १६७ चलती रवती पथवी, उच्छ्रयन्त व पीळित ।
तेलयन्ते^२ यथा चक्क, एव कम्पति मेदनी ॥
- 5 १६८ यावता परिसा आसि, बुद्धस्स परिवेसने ।
पवेधमाना सा तत्थ, मुच्छिता सेति भूमिय^३ ॥
- १६९ घटानेकसहस्सानि, कुम्भीन च सता बहू ।
सञ्चुण्णमथिता तत्थ, अञ्जमञ्ज पघट्टिता ॥
- १७० उब्बिग्गा^४ तसिता भीता, भन्ता व्याथितमानसा^५ ।
L 16 10 महाजना समागम्म, दीपङ्करमुपागमु ॥
- १७१ “कि भविस्सति लोकस्स, कल्याणमथ पापक ।
सब्बो उपद्दुतो लोकौ, त विनोदेहि चक्खुम^६” ॥
- १७२ तेस तदा सञ्जपेसि, दीपङ्करो महामुनि ।
“विसट्ठा होथ मा भेथ, इमस्मि पथविकम्पने^७” ॥
- 1 320 15 १७३ “यमह अज्ज व्याकासि, बुद्धो लोके भविस्सति ।
एसो सम्मसति धम्म, पुब्बक जिनसेवित ॥
- १७४ “तस्स सम्मसतो धम्म, बुद्धभूमि असेसतो ।
नेनाय कम्पिता पथवी, दससहस्सी सदेवके” ॥
- १७५ बुद्धस्स वचन सुत्वा, मनो निब्बायि^८ तावदे ।
20 सब्बे म उपसङ्कम्म, पुना^९ पि^{१०} अभिवन्दिसु ॥
- १७६ समादियित्वा बुद्धगुण, दब्बह कत्वान मानस ।
दीपङ्कर नमस्सित्वा, आसना वुट्ठहि तदा ॥
- १७७ दिब्ब मानुसक^{११} पुप्फ, देवा मानुसका उभो ।
समोकिरन्ति पुप्फेहि, वुट्ठहन्तस्स आसना ॥

१ सभावसरसलक्खणा - सी० सभावसरस० - रो० । २ तेलयन्त - स्या० ।
३ भूमिया - रो० । ४ उब्बिग्गा - स्या० । ५ व्याथितमानसा - सी०, रो० व्याथित० -
स्या० । ६ चक्खुमा - सी० स्या०, रो० । ७ भाथ - सी०, स्या०, रा० । ८ पथविकम्पने -
सी० पथविकम्पने - स्या०, रो० । ९ निबाति - स्या० । १०-११ पुन पि म - सी०, रो०,
पुन पि - स्या० । ११ मानुस्सिक - स्या० ।

- ३ कस्सचि देति सामञ्जा, चतुरो फलमुत्तमे ।
कस्सचि असमे धम्मे, देति सो पटिसम्भदा ॥
- ४ कस्सचि वरसमापत्तियो, अट्ट देति नरासभो ।
तिस्सो कस्सचि विज्जायो, छळभिञ्जा पवेच्छति ॥
- 5 ५ तेन योगेन जनकाय, ओवदति महामुनि^१ ।
तेन वित्थारिक आसि, लोकनाथस्स सासन ॥
- ६ महाहनुसभक्खन्धो, दीपङ्करस्स नामको ।
बहू जने तारयति, परिमोचेति दुग्गति ॥
- ७ बोधनेय्य जन दिस्वा, सतसहस्से पि योजने ।
10 खणेन उपगन्त्वान, बोधेति त महामुनि ॥
- ८ पठमाभिसमये बुद्धो, कोटिसतमबोधयि ।
दुतियाभिसमये नाथो, नवुतिकोटिमबोधयि ॥
- ९ यदा च देवभवनम्हि, बुद्धो धम्ममदेसयि ।
नवुतिकोटिसहस्सान, ततियाभिसमयो अहु ॥
- 15 १० सन्निपाता तयो आसु, दीपङ्करस्स सत्थुनो ।
कोटिसतसहस्सान, पठमो आसि समागमो ॥
- 322 ११ पुन नारदक्कम्हि, पविवेकगते जिने ।
खीणासवा वीतमला, समिसु सतकोटियो ॥
- १२ यम्हि काले महावीरो, सुदस्सनसिलुच्चये ।
20 नवकोटिसहस्सेहि^२, पवारेसि महामुनि^३ ॥
- १३ दसवीससहस्सान, धम्माभिसमयो अहु ।
एकद्विन्न अभिसमया, गणनातो असङ्घिया ॥
- १४ वित्थारिक बाहुजञ्जा^४, इद्ध फीत अहु तदा ।
दीपङ्करस्स भगवतो, सासन सुविसोधित ॥
- 25 १५ चत्तारि सतसहस्मानि, छळभिञ्जा महिद्धिका ।
दीपङ्कर लोकविदु, परिवारेन्ति सब्बदा ॥

१ सो महामुनि - सी० । २ नवुतिकोटिसहस्सान - सी०, स्या० रो० । ३ एत्थ अहु तेन समयेन पे० पञ्चामिञ्जासु पारगू ति अधिका गाथा सी०, स्या०, रो० पोत्थकेसु दिस्सति । ४ बहुजञ्जा - स्या० रो० ।

- १६ ये केचि तेन समयेन, जहन्ति मानुस भव ।
अपत्तमानसा^१ सेखा^१, गरहिता भवन्ति ते ॥
- १७ सुपुष्पित पावचन, अरहन्तेहि तादिहि ।
खीणासवेहि विमलेहि, उपसोभति सब्बदा ॥
- १८ नगर रम्मवती नाम, सुदेवो नाम खत्तियो । 5
सुमेधा नाम जनिका, दीपङ्करस्स सत्थुनो ॥
- १९ दसवस्ससहस्सानि, अगार अज्झ^२ सो वसि^३ । R 18
हसा कोञ्चा मयरा^४ च^५, तयो पासादमुत्तमा ॥
- २० तीणि सतसहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
पटुमा नाम सा नारी, उसभक्खन्धो अत्रजो^६ ॥ 10
- २१ निमित्ते चतुरो दिस्वा, हत्थियानेन निक्खमि ।
अननदसमासानि, पधाने^७ पदही जिनो ॥
- २२ पधानचार चरित्वान^८, अबुज्झि मानस^९ मुनि ।
ब्रह्मना याचितो सन्तो, दीपङ्करो महामुनि ॥
- २३ वत्ति^{१०} चक्क^{११} महावीरो, नन्दारामे सिरीधरे^{१२} । 15
निसिन्नो सिरीसम्भम्हि, अका^{१३} तिथियमद्दन ॥
- २४ सुमङ्गलो च तिस्सो च, अहेसु अग्गसावका । B 323
सागतो नामुपट्ठाको, दीपङ्करस्स सत्थुनो ॥
- २५ नन्दा चेव सुनन्दा च, अहेसु अग्गसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, पिप्फली ति पवुच्चति ॥ 20
- २६ तपुस्सभल्लिका^{१४} नाम, अहेसु अग्गुपट्ठाका ।
सिरिमा कोणा^{१५} उपट्ठिका, दीपङ्करस्स सत्थुनो ॥
- २७ असीतिहत्थमुब्बेधो, दीपङ्करो महामुनि ।
सोभति दीपक्खो व, सालराजा व फुल्लितो ॥

१-१ अपत्तमानसा सेखा - सी० रो० अपत्तमानसा सेखा - स्या० । २-२ अज्झावसी
जिनो - स्या० । ३-३ मायुराय - स्या० । ४ नाम अत्रजो - सी० स्या० रो० । ५ पधान
- सी० स्या० रो० । ६ चरित्वा - सी०, रो० । ७ मानसा - स्या० । ८-८ वत्तचक्को
- स्या० । ९ सिरीधरे - सी० वसीजिनो - स्या० । १० अकासि - स्या० । ११ तपस्सु
भल्लिका - सी०, ० बल्लिका - रो० । १२ सोना - सी०, रो० सोणा - स्या० ।

- २८ सतसहस्सवस्मानि, आयु तस्स महेसिनो ।
तावता तिठ्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- २९ जोतयित्वान सद्धम्म, सन्तारेत्वा महाजन ।
जलित्वा अग्निक्खन्धो व, निब्बुतो सो ससावको ॥
- 5 ३० सा च इद्धि सो च यसो, तानि च पादेसु चक्करतनानि ।
सब्ब तमन्तरहित^१, ननु रिता सब्बसङ्गारा ॥
- ३१ दीपङ्करो जिनो सत्था, नन्दारामम्हि निब्बुतो ।
तत्थेवस्स^२ जिनथूपो, छत्तिमुब्बेधयोजनो ति ॥
दीपङ्करस्स भगवतो वसो पठमो ।

४ कोण्डञ्जबुद्धवसो

- R 19 १ दीपङ्करस्स अपरेन, कोण्डञ्जो नाम नायको ।
अनन्ततेजो अमितयसो, अप्पमेय्यो दुरासदो ॥
- 10 २ धरणूपमो^३ खमनेन^४, सीलेन सागरूपमो ।
समाधिना मेरूपमो, ज्ञाणेन गगनूपमो ॥
- ३ इन्द्रियबलबोज्झङ्ग-मग्गसच्चप्पकासन ।
पकासेसि सदा बुद्धो, हिताय सब्बपाणिन ॥
- B 324 15 ४ धम्मचक्क पवत्तेन्ते, कोण्डञ्जे लोकनायके ।
कोटिसतसहस्सान, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ५ ततो पर पि देसेन्ते, नम्मरून समागमे ।
नवुतिकोटिसहस्सान, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- 20 ६ तित्थिये अभिमद्दतो, यदा धम्ममदेसयि ।
असीतिकोटिसहस्सान, ततियाभिसमयो^५ अहु ॥
- ७ सन्निपाता तयो आसु, कोण्डञ्जस्स महेसिनो ।
खीणासवान विमलान, सन्तचित्तान तादिन ॥
- ८ कोटिसतसहस्सान, पठमो आसि समागमो ।
दुतियो कोटिसहस्सान, ततियो नवुतिकोटिन ॥

१ समन्तरहित - सी०, स्या० रो० । २ तत्थेव तस्स - सी०, स्या०, रो० । ३ चरणूपमो - स्या० । ४ सो खमनेन - सी०, स्या० रो० । ५ धम्माभिसमयो - सी० ।

- ६ अह तेन समयेन, विजितावी नाम खत्तियो ।
समुद् अन्तमतेन, इस्सरिय^१ वत्तयामह ॥
- १० कोटिसतसहस्सान, विमलान महेसिन ।
सह लोकगगनाथेन, परमन्नेन तप्पयि ॥
- ११ सो पि म बुद्धो व्याकासि, कोण्डञ्जो लोकनायको । 5
“अपरिमेय्यितो कप्पे, बुद्धो लोके भविस्सति ॥
- १२ “पधान पदहित्वान, कत्वा दुक्करकारिक^२ ।
अस्सत्थमले सम्बुद्धो, बुज्झिस्सति महायसो ॥
- १३ “इमस्स जनिका माता, माया नाम भविस्सति ।
पिता सुद्धोदनो नाम, अय हेस्सति गोतमो ॥ 10
- १४ “कोलितो उपतिस्सो च, अग्गा हेस्सन्ति सावका ।
आनन्दो नामुपट्ठाको उपट्ठिस्सतिम जिन ॥
- १५ “खेमा उप्पलवण्णा च, अग्गा हेस्सन्ति साविका ।
बोधि तस्स भगवतो, अस्सत्थो ति पवुच्चति ॥
- १६ “चित्तो च हत्थाळवको, अग्गा हेस्सतुपट्ठाका । 15
नन्दमाता च उत्तरा, अग्गा हेस्सन्तुपट्ठाका ।
आयु वस्ससत्त तस्स, गोतमस्स यसस्सिनो” ॥ R 20
- १७ इद सुत्वान वचन, असमस्स महेसिनो ।
आमोदिता^३ नरमरू, बुद्धबीज किर अय ॥
- १८ उक्कुट्टिसहा वत्तन्ति, अप्फोटेन्ति हसन्ति च । 20 B 325
कतञ्जली नमस्सन्ति, दससहस्सिदेवता^४ ॥
- १९ “यदिमस्स लोकनाथस्स, विरज्झिस्साम सासन ।
अनागतम्हि अद्धाने, हेस्साम सम्मुखा इम ॥
- २० “यथा मनुस्सा नदि तरन्ता, पटितित्थ विरज्झिय । 25
हेट्ठातित्थे^५ गहेत्त्वान, उत्तरन्ति महानदि ॥
- २१ “एवमेव मय सब्बे, यदि मुञ्चामिम जिन ।
अनागतम्हि अद्धाने, हेस्साम सम्मुखा इम” ॥

१ इस्सर - सी० इस्सेर - रो० । २ दुक्करकारिय - रो० । ३ आपोदिता -
स्या० । ४ दससहस्सिदेवका - सी०, स्या० रो० । ५ हेट्ठातित्थ - स्या० ।

- २२ तस्साह वचन सुत्वा, भिग्घो चित्त पसादयि ।
तमेव अत्थ साधेन्तो, महारज्ज जिने अद ।
महारज्ज ददित्वान^१, पब्बजि तस्स सन्तिके ॥
- २३ सुत्तन्त विनय चा पि, नवङ्ग सत्थुसासन ।
5 सव्व परियापुणित्वान, सोभयि जिनसासन ॥
- २४ तत्थप्पमत्तो विहरन्तो, निसज्जट्टानचङ्कमे ।
अभिञ्जापारमि गन्त्वा, ब्रह्मलोकमगच्छह ॥
- २५ नगरं रम्मवती नाम, सुनन्दो नाम खत्तियो ।
सुजाता नाम जनिका, कोण्डञ्जस्स महेसिनो ॥
- 10 २६ दसवस्ससहस्सानि, अगार^२ अज्झ सो वसि^३ ।
सुचि^४ सुरुचि सुभो च^५, तयौ पासादमुत्तमा^६ ॥
- २७ तीणि सतसहस्सानि, नारियो समलङ्घिता ।
रुचिदेवी नाम नारी^७, विजितसेनो अत्रजो ॥
- २८ निमित्ते चतुरो दिस्वा, रथयानेन निक्खमि ।
15 अनूनदसमासानि^८, पधान पदही जिनो ॥
- २९ ब्रह्मना याचितो सन्तो, कोण्डञ्जो द्विपदुत्तमो ।
वत्ति चक्क महावीरो, देवान नगरुत्तमे^९ ॥
- ३० भद्दो चेव सुभद्दो च, अहेसु अगसावका ।
अनुरुद्धो नामुपट्ठाको, कोण्डञ्जस्स महेसिनो ॥
- B 326 20 ३१ तिस्सा च उपतिस्सा च, अहेसु अगसाविका ।
सालकल्याणिको^{१०} बोधि, कोण्डञ्जस्स महेसिनो ॥
- ३२ सोणो च उपसोणो च, अहेसु अगुपट्ठका ।
नन्दा चेव सिरीमा^{११} च, अहेसु अगुपट्ठिका ॥
- ३३ सो अट्ठासीति हत्थानि, अच्चुग्गतो महामुनि ।
25 सोभते^{१२} उल्लुराजा व, सुरियो मज्झन्हिके यथा ॥

१ चजित्वान - सी० रो० । २-२ अगारमज्जे च सो वसि - स्या० । ३-३ रुचि
सुरुचि सुभो - सी० रुचि सुरुचि सुभो च - स्या० रुचि सुरुचि सुभो - रो० । ४ पासादवर
मुत्तमा - सी० रो० । ५ सा नारी - स्या० । ६ अनूनदसवस्सानि - सी० । ७ च महावने
- स्या० । ८ सालकल्याणिका - सी०, रो० । ९ सिरीमा - सी०, स्या०, रो० ।
१० सोभति - सी०, स्या०, रो० ।

- ३४ वस्ससतसहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- ३५ खीणासवेहि विमलेहि, विचित्ता आसि मेदनी । R 21
यथा गगनमुलूहि^१, एव सो उपसोभथ ॥
- ३६ ते पि नागा अप्पमेय्या, असङ्खोभा^२ दुरासदा । 5
विज्जुपात व दस्सेत्वा, निब्बुता ते महायसा ॥
- ३७ सा च अतुलिया जिनस्स इद्धि, आणपरिभावितो च^३ समाधि ।
सब्ब तमन्तरहित^४, ननु रिक्ता सब्बसङ्खारा ॥
- ३८ कोण्डञ्जो पवरो^५ बुद्धो, चन्दारामम्हि^६ निब्बुतो ।
तत्थेव चेतियो चित्तो^७, सत्त योजनमुस्सितो ति ॥ 10
कोण्डञ्जस्स^८ भगवतो वसो^९ दुतियो ।

५ मङ्गलबुद्धवसो

- १ कोण्डञ्जस्स अपरेन, मङ्गलो नाम नायको ।
तम लोके निहन्त्वान, धम्मोक्कमभिधारयि ॥
- २ अतुलासि^१ पभातस्स, जिनेहज्जेहि उत्तरि ।
चन्दसुरियपभ^२ हन्त्वा, दससहस्सी विरोचति^३ ॥
- ३ सो पि बुद्धो पकासेसि, चतुरो^४ सच्चवरुत्तमे^५ । 15
ते ते सच्चरस पीत्वा^६, विनोदेन्ति महातम ॥
- ४ पत्त्वान बोधिमतुल, पठमे धम्मदेसने ।
कोटिसतसहस्सान, धम्माभिसमयो^७ अहु ॥
- ५ सुरिन्ददेवभवने, बुद्धो^८ धम्ममदेसयि^९ । B 327
तदा^{१०} कोटिसहस्सान^{११}, दुतियो^{१२} समयो^{१३} अहु ॥ 20

१ गगन उलूहि—स्या० ० सुलूहि—रो० । २ असङ्खोभा—स्या० । ३ रो० पोत्थके नत्थि । ४ समन्तरहित—सी० स्या० रो० । ५ सिरिधरो—स्या० । ६ नन्दारामम्हि—स्या० । ७ तस्स—स्या० । ८-८ कोण्डञ्जबुद्धवसो—स्या० । ९ अतुलापि—सी० रो० । १० चन्दसुरियपभ—स्या० । ११ विरोचयिती—सी० । १२-१२ चतु०—सी० रो० । १३ पीत्वा—स्या० । १४ पठमाभिसमयो—सी० स्या० रो० । १५-१५ यदा बुद्धो पकासयि—रो० । १६-१६ नवकोटिसहस्सान—सी० । १७-१७ दुतियाभिसमया—स्या०, रो० ।

- ६ यदा सुनन्दो चक्कवत्ती, सम्बुद्ध उपसङ्कमि ।
तदा आहनि^१ सम्बुद्धो, वम्मभेरि वरुत्तम ॥
- ७ सुनन्दस्सानुचरा जनता^२, तदासु नवुतिकोटियो ।
सब्बे पि^३ ते निरवसेसा, अहेसु एहि-भिव्खुका ॥
- ५ ८ सन्निपात्ता तयो आमु, मङ्गलस्स महेसिनो ।
कोटिसतसहस्सान, पठमो आसि समागमो ॥
- ९ दुतियो^४ कोटिसतसहस्सान, ततियो नवुतिकोटिन ।
खीणासवान विमलान, तदा आसि समागमो^५ ॥
- १० अह तेन समयेन, सुरुची नाम ब्राह्मणो ।
अज्झायको मन्तघरो, तिण्ण वेदान पारग ॥
- ११ तमह उपसङ्कम्म^६, सरण गन्त्वान सत्थुनो ।
सम्बुद्धप्पमुख सङ्ख, गन्धमालेन पूजयि ।
पूजेत्वा गन्धमालेन, गवपानेन तप्पयि ॥
- १२ सो पि म बुद्धो व्याकासि, मङ्गलो द्विपदुत्तमो ।
“अपरिमेय्यितो कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥
- १३ पयान पदहित्वान पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- १४ तस्सा पि वचन सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि ।
उत्तरि वतमधिट्ठासि, दस पारमिपूरिया ॥
- १५ तदा पीतिमनुब्रह्न्तो, सम्बोविवरपत्तिया ।
बुद्धे दत्त्वान म गेह, पब्बजि तस्स सन्तिके ॥
- १६ सुत्तन्त विनय चा पि, नवङ्ग सत्थुसासन ।
सब्ब परियापुणित्वा, सोभयि जिनसासन ॥
- १७ तत्थप्पमत्तो विहरन्तो, ब्रह्म भावेत्त्व^७ भावन ।
अभिञ्जापारमि गन्त्वा, ब्रह्मलोकमगच्छह ॥
- ३२८ २५ १८ उत्तर नाम नगर, उत्तरो नाम खत्तियो ।
उत्तरा नाम जनिका, मङ्गलस्स महेसिनो ॥

१ अहनि-सी०, रो० । २ च-स्या० । ३ स्या० पोत्थक नत्थि । ४-४ दुतियो कोटिसहस्सानं ०-सी०, रो० कोटिसतसहस्सान, दुतियो आसि समागमो । ततिये नवुतिकोटिन, ततियो आसि समागमो - स्या० । ५ उपसङ्कमि - स्या० । ६ भावेत्वा - स्या०, रो० ।

- १६ नववस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि ।
यसवा सुचिमा सिरीमा, तयो पासादमुत्तमा ॥
- २० समतिससहस्सानि, नारियौ समलङ्कता ।
यसवती नाम नारी, सीवलो नाम अत्रजो ॥
- २१ निमित्ते चतुरो दिस्वा, अस्सयानेन निक्खमि । 5
अननअट्टमासानि^१, पवान पदही जिनो ॥
- २२ ब्रह्मना याचितो सन्तो, मङ्गलो नाम^२ नायको^३ ।
वत्ति^३ चक्क महावीरो, वने सिरीवरुत्तमे^४ ॥
- २३ सुदेवो धम्मसेनो च, अहेसु अग्गसावका ।
पालितो नामुपट्टाको, मङ्गलस्स महेसिनो ॥ 10
- २४ सीवला च असोका च, अहेसु अग्गसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, नागरुक्खो ति वुच्चति ॥
- २५ नन्दो चेव विसाखो च, अहेसु अग्गुपट्टका ।
अनुला चेव सुतना^५ च, अहेसु अग्गुपट्टिका ॥
- २६ अट्टासीति रतनानि, अच्चुग्गतो महामुनि । 15
ततो निद्धावती^६ रसी, अनेकसतसहस्सियो ॥
- २७ नवुतिवस्ससहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- २८ यथा पि सागरे ऊमी^७, न सक्का ता^८ गणेतुये ।
तथेव सावका तस्स, न सक्का ते गणेतुये ॥ 20
- २९ याव अट्टासि सम्बुद्धो, मङ्गलो लोकनायको ।
न तस्स सासने अत्थि, सकिलेसमरण^९ तदा ॥ R 23
- ३० धम्मोक्क धारयित्वान, सन्तारेत्वा महाजन ।
जलित्वा^९ ध्मकेतू व, निब्बुत्तो सो महायसो ॥
- ३१ सङ्खारान सभावत्थ^१, दस्सयित्वा सदेवके । 25 B 329
जलित्वा अग्गिक्खन्धो व, सुरियो अत्थङ्गतो यथा ॥

१ अननकमट्टमास - सी०, रो० । २-२ लोकनायको - सी० स्या०, रो० ।
३-३ वत्तचक्को महावीरो चरेसि दिपदुत्तमो - स्या० । ४ सुमना - स्या० । ५ निद्धावति
- सी० । ६ उम्मि - स्या० । ७ ते - स्या० । ८ सकिलेसमरण - सी०, रो० ।
९ जालित्वा - सी० । १० सभावत्त - सी०, स्या०, रो० ।

३२ उय्याने वस्सरो^१ नाम, बुद्धो निब्बायि मङ्गलो ।
 तत्थेवस्स^२ जिनधपो, तिसयोजनमुग्गतो ति ॥
 मङ्गलस्स भगवतो वसो ततियो ।

६ सुमनबुद्धवसो

- १ मङ्गलस्स अपरेन, सुमनो नाम नायको ।
 सब्बधम्मोहि असमो, सब्बसत्तानमुत्तमो ॥
- २ तदा^३ अमतभेरि सो^४, आहनी^५ मेखले पुरे ।
 धम्मसङ्खसमायुत्त, नवङ्ग जिनसासन ॥
- ३ निज्जिनित्वा^६ किलेसे सो, पत्वा^७ सम्बोधिमुत्तम ।
 मापेसि नगर सत्था, सद्धम्मपुरवरुत्तम^८ ॥
- ४ निरन्तरं अकुटिल, उज्जु विपुलवित्थन ।
 मापेसि सो महावीथि, सतिपट्टानवरुत्तम ॥
- ५ फले चत्तारि सामञ्जे, चतस्सो पटिसम्भिदा ।
 छळभिञ्जाट्टसमापत्ती, पसारेसि तत्थ वीथिय ॥
- ६ ये अप्पमत्ता अखिला, हिरिविग्नियेहुपागता ।
 ते ने इमे गुणवरे, आदियन्ति यथा मुख ॥
- ७ एवमेतेन योगेन, उद्धरन्तो महाजन ।
 बोधेसि पठम सत्था, कोटिसतसहस्सियो ॥
- ८ यम्हि काले महावीरो, ओवदी तित्थिये गणे ।
 कोटिसहस्साभिसमिसु^९, दुतिये धम्मदेसने ॥
- ९ यदा देवा मनुस्सा च, समग्गा एकमानसा ।
 निरोधपञ्च पुच्छिसु, ससय चा पि मानस ॥
- १० तदा पि धम्मदेसने, निरोधपरिदीपने ।
 नवुतिकोटिसहस्सान, ततियाभिसमयो अहु ॥

१ वेस्सरे - सी०, स्या०, वेस्सरो - रो० । २ तत्थेव तस्स - सी०, रो० ।
 ३-३ सो पि तदा अमतभेरि - सी०, रो० । तदा अमतभेरियो - स्या० । ४ अहनी - सी०,
 रो० । ५ विज्जिनित्वा - स्या० । जिनित्वान - रो० । ६ पत्तो - स्या० । रो० । ७ तत्थ -
 सी० । ८ धम्मपुरवरुत्तमे - सी०, धम्मपुरवरुत्तम - रो० । ९ ओवदस्मि - सी०,
 ओवदि - स्या०, रो० । १० कोटिसतसहस्सानि - स्या० ।

- ११ सन्निपाता तयो आसु, सुमनस्स महेसिनो ।
खीणास्वान विमलान, सन्तचित्तान^१ तादिन ॥
- १२ वस्सवुत्थस्स^२ भगवतो, अभिघुट्ठे^३ पवारणे । R 24
कोटिसतसहस्सेहि, पवारेसि तथागतो ॥
- १३ ततोपर सन्निपाते, विमले कञ्चनपब्बते । 5
नवुतिकोटिसहस्सान, दुतियो आसि समागमो ॥
- १४ यदा सक्को देवराजा, बुद्धदस्सनुपागमि ।
असीतिकोटिसहस्सान, ततियो आसि समागमो ॥
- १५ अह तेन समयेन, नागराजा महिद्धिको ।
अतुलो नाम नामेन, उस्सन्नकुसलसञ्चयो^४ ॥ 10
- १६ तदाह नागभवना, निक्खमित्वा सञ्जातिभि ।
नागान दिब्बतुरियेहि, ससङ्ख जिनमुपट्ठहि ॥
- १७ कोटिसतसहस्सान, अन्नपानेन तप्पयि ।
पञ्चैकदुस्सयुग दत्वा, सरण तमुपागमि ॥
- १८ सो पि म बुद्धो व्याकासि, सुमनो लोकनायको । 15
“अपरिमेय्यितो कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥
- १९ “पधानपदहित्वान पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- २० तस्सा पि वचन सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि ।
उत्तरि वतमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥
- २१ नगर^५ मेखल नाम^६, सुदत्तो नाम खत्तियो । 20
सिरिमा नाम जनिका, सुमनस्स महेसिनो ॥
- २२ नववस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सां वसि ।
चन्दो सुचन्दो वटसो च, तयो पासादमुत्तमा ॥
- २३ तेसट्ठिसतसहस्सानि^७, नारियो समलङ्कता ।
वटसिका^८ नाम नारी, अनपमो^९ नाम अत्रजो ॥ 25

१ सतिचित्तान - स्या० । २ वस्सवुत्थस्स - स्या० रो० । ३ अभिसङ्घट्ठे - स्या० । ४ उस्सन्नकुसलपञ्चयो - सी० रो०, उप्पन्नकुसलसञ्चयो - स्या० । ५-५ मेखल नाम नगर - सी० स्या० । ६ तेसट्ठिसहस्सानि - सी० रो० । ७ वटसकी - सी० स्या० । ८ अनुपमो - स्या० रो० ।

B 331

- २४ निमित्ते चतुरो दिस्वा, हत्थियानेन निवखमि ।
अनूनदसमासानि, पधान पदही जिनो ॥
- २५ ब्रह्मना याचितो सन्तो, सुमनो लोकनायको ।
वत्ति चक्क महावीरो, मेखले पुरमुत्तमे ॥
- २६ सरणो भावित्तो च, अहेसु अगसावका ।
उदेनो नामुपट्ठाको, सुमनस्स महोसनो ॥
- २७ सोणा च उपसोणा च, अहेसु अगसाविका ।
सो पि बुद्धो अमितयसो^१, नागम्ले अबुज्झथ ॥
- २८ वरुणो चेव^२ सरणो च, अहेसु अगुपट्ठका ।
चाला च उपचाला च, अहेसु अगुपट्ठिका ॥
- २९ उच्चत्तनेन^३ सो बुद्धो, नवुतिहत्थमुग्गतो^४ ।
कञ्चनग्घियसङ्कासो^५, दससहस्सी विरोचति ॥
- ३० नवुतिवस्ससहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- ३१ तारणीये तारयित्वा, बोधनीये^६ च बोधयि^७ ।
परिनिब्बायि सम्बुद्धो, उल्लुराजा व अत्थमि^८ ॥
- ३२ ते च^९ खीणासवा भिक्खू, सो च बुद्धो असादिसो^{१०} ।
अतुलप्पभ दस्सयित्वा, निब्बुता ये^{११} महायसा ॥
- ३४ त च आण अतुलिय, तानि च अतुलानि^{१२} रतनानि ।
सब्ब तमन्तरहित, ननु रिक्ता सब्बसङ्खारा ॥
- ३५ सुमनो यसधरो बुद्धो, अङ्गारामम्हि निब्बुतो ।
तत्थेव तस्स जिनथूपो, चतुयोजनमुग्गतो ति ॥
- सुमनस्स भगवतो वसो चतुत्थो ।

७ रेवतबुद्धवसो

- १ सुमनस्स अपरेन, रेवतो नाम नायको ।
अनूपमो असदिसो, अतुलो उत्तमो जिनो ॥

१ असमसमो - स्या० । २ च - सी०, रो० । ३ उच्चत्तरेन - सी०, रो० ।
४ नवुतिहत्थसमुग्गतो - सी० रो० । ५ कञ्चनग्घियसङ्कासो - स्या० । ६-६ बोधनेय्ये
अबोधयि - स्या० । ७ अट्ठमि - सी० रो० । ८ पि - सी० । ९ असदिसो - रो० ।
१० ते - सी०, स्या०, रो० । ११ अतुलियानि - सी० स्या०, रो० ।

- २ सो पि धम्म पकासेसि, ब्रह्मना अभियाचितो ।
खन्धधातुवत्थान, अप्पवत्त भवाभवे ॥ B 332
- ३ तस्साभिसमया तीणि, अहेसु धम्मदेसने ।
गणनाय न वत्तब्बो, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ४ यदा अरिन्दम राज, विनेसि रेवतो मुनि । 5
तदा कोटिसहस्सान, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- ५ सत्ताह पटिसलाना, वुट्ठित्वा नरासभो ।
कोटिसत नरमरुन, विनेसि उत्तमे फले ॥
- ६ सन्निपाता तयो आसु, रेवतस्स महेसिनो ।
खीणासवान विमलान, सुविमुत्तान तादिन ॥ 10
- ७ अतिक्कन्ता गणनपथ, पठम ये समागता ।
कोटिसतसहस्सान, दुतियो आसि समागमो ॥
- ८ यो पि^१ पञ्जाय असमो, तस्स चक्कानुवत्तको ।
सो तदा व्याधितो^२ आसि, पत्तो जीवितससय ॥
- ९ तस्स गिलानपुच्छाय, ये तदा उपगता मुनी^३ । 15
कोटिसहस्सा^४ अरहन्तो^५, ततियो आसि समागमो ॥
- १० अह तेन समयेन, अतिदेवो नाम ब्राह्मणो ।
उपगन्त्वा रेवत बुद्ध, सरण तस्स गच्छह ॥
- ११ तस्स सील समाधि च, पञ्जागुणमनुत्तम^६ ।
थोमयित्वा यथायाम^६, उत्तरीयमदासह ॥ 20
- १२ सो पि म बुद्धो व्याकासि, रेवतो लोकनायको ।
“अपरिमेयितो कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥ R 26
- १३ “पवान पदहित्वान पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- १४ तस्सा पि वचन सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि ।
उत्तरि वतमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥ 25

१ सो - स्या० रो० । २ व्याधिको - स्या० । ३ मुनि - स्या०
मुनि - रो० । ४-४ कोटिसतसहस्सा० - सी० रो० कोटिसतसहस्सान -
स्या० । ५ पञ्जागुणवत्तम - सी०, रो० पञ्जागुणमनुत्तर - स्या० । ६ यथाथोम
- रो० ।

- १५ तदा पि त बुद्धधम्म, सरित्वा अनुब्रूहयि ।
आहरिस्सामि त धम्म, य मय्ह अभिपत्थित ॥
- B 333 १६ नगर सुधञ्जवती^१ नाम, विपुलो नाम खत्तियो ।
विपुला नाम जनिका, रेवतस्स महेसिनो ॥
- 5 १७ छ^२ च वस्ससहस्सानि^३, अगार अञ्ज सो वसि ।
सुदस्सनो^४ रतनग्घि, आवेळो च त्रिभसितो ।
पुञ्जकम्माभिनिब्बत्ता, तथो पासादमुत्तमा ॥
- १८ तेत्तिस^५ च सहस्सानि^६, नारियो समलङ्कता ।
सुदस्सना नाम नारी^७, वरुणो नाम अत्रजो ॥
- 10 १९ निमित्ते चतुरो दिस्वा, रथयानेन निक्खमि ।
अननसत्तमासानि, पधान पदही जिनो ॥
- २० ब्रह्मना याचितो सन्तो, रेवतो लोकनायको ।
वत्ति चक्क महावीरो, वरुणारामे सिरीघरे^८ ॥
- २१ वरुणो ब्रह्मदेवो च, अहेसु अग्गसावका ।
15 सम्भवो नामपट्टाको, रेवतस्स महेसिनो ॥
- २२ भद्दा चैव सुभद्दा च, अहेसु अग्गसाविका ।
सो पि बुद्धो असमसमो, नागमले अबुज्झथ ॥
- २३ पटुमो^९ कुञ्जरो चैव^{१०}, अहेसु अग्गुपट्टका ।
सिरीमा^{११} चैव यसवती^{१२}, अहेसु अग्गुपट्टिका ॥
- 20 २४ उच्चत्तनेन सो बुद्धो, असीतिहत्थमुग्गतो ।
ओभासेति^{१३} दिसा सब्बा, इन्दकेतु व उग्गतो ॥
- २५ तस्स सरीरे निब्बत्ता, पभामाला अनुत्तरा ।
दिवा वा यदि वा रत्ति, समन्ता फरति^{१४} योजन ॥
- २६ सट्ठिवस्ससहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
25 तावता तिष्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥

१ सुधम्मक - सी० सुधञ्जक - स्या०, रो० । २-२ छब्बस्ससहस्सानि - सी० स्या०, छब्बस्ससहस्सानि - रो० । ३ सुदस्सनो च - सी०, स्या० रो० । ४-४ तेत्तिस० - सी०, रो० तेत्तिससत्त० - स्या० । ५ देवी - सी०, रो० । ६ सिरीघने - सी०, वसी जिनो - स्या० सिरीघने - रो० । ७-७ वरुणो च सरभा च - स्या० । ८ पाला च उपपाला च - स्या० । ९ ओभासेसि - स्या० । १० फरि - सी०, रो० ।

- २७ दस्सयित्वा बुद्धबल, अमन लोके पकासय^१ ।
 निब्बायि^२ अनुपादानो, यथग्गुपादानसङ्ख्या ॥
- २८ सो च कायो रतननिभो, सो च धम्मो असादिसो ।
 सब्ब तमन्तरहित, ननु रिक्ता सब्बसङ्ख्या ॥
- २९ रेवतो यसधरो बुद्धो, निब्बुतो सो महापुरे^३ । 5 B 334
 धातुवित्थारिक आसि, तेसु तेसु पदेसतो ति ॥
 रेवतस्स भगवतो वसो पञ्चमो ।

८ सोभितबुद्धवसो

- १ रेवतस्स अपरेन, सोभितो नाम नायको । R 27
 समाहितो सन्तचित्तो, असमो अप्पटिपुग्गलो ॥
- २ सो जिनो सकगेहम्हि, मानस विनिवत्तयि ।
 पत्वान केवल बोधि, धम्मचक्क पवत्तयि ॥ 10
- ३ याव हेट्ठा अवोचितो, भवग्गा चा पि उद्धतो ।
 एत्थन्तरे एकपरिसा, अहोसि धम्मदसने ॥
- ४ ताव परिसाय सम्बुद्धो, धम्मचक्क पवत्तयि ।
 गणनाय न वत्तब्बो, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ५ ततो पर पि देसेन्ते, मरुन^४ च^५ समागमे । 15
 नवुतिकोटिसहस्सान, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- ६ पुनापर राजपुत्तो, जयसेनो नाम खत्तियो ।
 आराम रोपयित्वान, बुद्धे निग्यादयी^६ तदा ॥
- ७ तस्स याग^६ पक्कित्तो, धम्म देसेसि चक्खुमा ।
 तदा कोटिसहस्सान, ततियाभिसमयो अहु ॥ 20
- ८ सन्निपाता तयो आसु, सोभितस्स महेसिनो ।
 खीणासवान विमलान, सन्तचित्तान तादिन ॥
- ९ उगगतो नाम सो राजा, दान देति नरुत्तमे ।
 तम्हि दाने समागञ्छु, अरहन्ता सत्तकोटियो ॥

१ पकासयि - स्या० । २ निब्बासि - स्या० । ३ महामुनि - सी० रो०
 महापुञ्जो - स्या० । ४-४ नरमरुन - सी० स्या० रो० । ५ निग्यातयि - रो० ।
 ६ योग - रो० ।

- १० पुनापर पुरगणो^१, देति दान नरुत्तमे ।
तदा नवुतिकोटीन, दुतियो आसि समागमो ॥
- B 335 ११ देवलोकं वसित्वान, यदा ओरोहती जिनो ।
तदा असीतिकोटीन, ततियो आसि समागमो ॥
- 5 १२ अह तेन समयेन, सुजातो नाम ब्राह्मणो ।
तदा ससावक बुद्ध, अन्नपानेन तप्पयि ॥
- १३ सो पि म बुद्धो व्याकासि, सोभितो लोकनायको ।
“अपरिमेयितो कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥
- १४ “पवान पदहित्वान पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- १५ तस्सा पि वचन सुत्वा, हट्ठो^२ सविग्गमानसो ।
तमेवत्थमनुप्पत्तिया, उग्ग धिनिमकासह ॥
- १६ सुधम्म नाम नगर, सुधम्मो नाम खत्तियो ।
सुधम्मा नाम जनिका, सोभितस्स महेसिनो ॥
- R 28 १७ नववस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि ।
15 कुमुदो मालिनी^३ पदुमो, तयो पासादमुत्तमा ॥
- १८ सत्ततिसहस्सानि^४, नारियो समलङ्कता ।
मणिला^५ नाम सा नारी, सीहो नामासि अत्रजो ॥
- १९ निमित्ते चतुरो दिस्वा, पासादेनाभिनिक्खमि ।
सत्ताह पधानचार, चरित्वा पुरिसुत्तमो ॥
- 20 २० ब्रह्मना याचितो सन्तो, सोभितो लोकनायको ।
वत्ति चक्क महावीरो, सुधम्मय्यानमुत्तमे ॥
- २१ असमो च सुनेत्तो च, अहेसु अगसावका ।
अनोमो नामुपट्ठाको, सोभितस्स महेसिनो ॥
- 25 २२ नकुला च सुजाता च, अहेसु अगसाविका ।
बुज्झमानो च सो बुद्धो, नागमले अबुज्झथ ॥

१ पूगणो - स्या० । २ तुट्ठो - स्या० । ३ कलीरो - सा०, नळिनी -
स्या० नळिरो - रो० । ४ असत्ततिसहस्सानि - सी० तिचत्तरिसहस्सानि - स्या०
असत्ततिसहस्सानि - रो० । ५ समङ्गी - सी०, रो० मकिला - स्या० ।

- २३ गम्भो चेव सुदत्तो^१ च, अहेसु अग्गुपट्टका ।
नकुला चेव चित्ता च, अहेसु अग्गुपट्टिका ॥
- २४ अट्ठपण्णासरतन^२, अच्चुग्गतो महामुनि ।
ओभासेति दिसा सब्बा, सतरसी व उग्गतो ॥
- २५ यथा सुफुल्ल पवन, नानागन्धेहि धूपित । 5 B 336
तथेव तस्स पावचन, सीलगन्धेहि धूपित ॥
- २६ यथा पि सागरो नाम, दस्सनेन अतप्पियो ।
तथेव तस्स पावचन, सवणेन अतप्पिय ॥
- २७ नवुत्तिवस्ससहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥ 10
- २८ ओवाद अनुसिट्ठि च, दत्तवान सेसके जने ।
हुतासनो व तापेट्वा, निब्बुतो सो ससावको ॥
- २९ सो च बुद्धो असमसमो, ते पि^३ सावका बलप्पत्ता ।
सब्ब तमन्तरहित, ननु रित्ता सब्बसङ्खारा ॥
- ३० सोभितो वरसम्बुद्धो, सीहारामम्हि निब्बुतो । 15
धातुवित्थारिक आसि, तेसु तेसु पदेसतो ति ॥
सोभितस्स भगवत्तो वसो छट्ठो ।

६ अनोमदस्सीबुद्धवसो

- १ सोभितस्स अपरेन, सम्बुद्धो द्विपदुत्तमो । R 29
अनोमदस्सी अमितयसो, तेजस्सी^४ दुरतिक्कमो ॥
- २ सो छेत्वा बन्धन सब्ब, विद्धसेत्वा तयो भवे ।
अनिवत्तिगमन मग्ग, देसेसि देवमानुसे ॥ 20
- ३ सागरो व असङ्खोभो, पब्बतो व दुरासदो ।
आकासो व अनन्तो सो, सालराजा व फुल्लितो ॥
- ४ दस्सनेन पि त बुद्ध, तोसिता होन्ति पाणिनो ।
व्याहरन्त गिर सुत्वा, अमत पापुणन्ति ते ॥

१ सुनेत्तो - स्या० । २ अट्ठपण्णासरतन - सी०, स्या० रो० । ३ पि च - सी०, रो०, च - स्या० । ४ तेजसी - सी०, स्या०, रा० ।

- ५ धम्माभिसमयो तस्स, इद्धो फीतो तदा अहु ।
कोटिसतानि अभिसमिसु, पठमे धम्मदेसने ॥
- ६ ततो पर^१ अभिसमये, वस्सन्ते धम्मवुट्ठियो ।
असीतिकोटियोभिसमिसु, दुतिये धम्मदेसने ॥
- B 337 5 ७ ततो पर हि^२ वस्सन्ते, तप्पयन्ते च^३ पाणिन ।
अट्ठसत्ततिकोटीन, ततियाभिसमयो अहु ॥
- ८ सन्निपात्ता तयो आसु, तस्सा पि च महेसिनो ।
अभिञ्जाबलप्पत्तान, पुप्फितान विमुत्तिया ॥
- ९ अट्ठसत्तसहस्सान, सन्निपातो^४ तदा अहु ।
10 पहीनमदमोहान, सन्तचित्तान तादिन ॥
- १० सत्तसत्तसहस्सान, दुतियो आसि समागमो ।
अनङ्गणान विरजान, उपसन्तान तादिन ॥
- ११ छन्न सत्तसहस्सान, ततियो आसि समागमो ।
अभिञ्जाबलप्पत्तान, निब्बुतान तपस्सिन ॥
- 15 १२ अह तेन समयेन, यक्खो आसि महिद्धिको ।
नेकान यक्खकोटीन, वसवत्तिम्हि इस्सरो ॥
- १३ तदा पि त बुद्धवर, उपगन्त्वा महेसिन ।
अन्नपानेन तप्पेसि, ससङ्घ लोकनायक ॥
- १४ सो पि म तदा व्याकासि, विसुद्धनयनो मुनि ।
20 “अपरिमेय्यितो कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥
- १५ “पधान पदहित्वान पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ।
- १६ तस्सा पि वचन सुत्वा, हट्ठो सविग्गमानसो ।
उत्तरि वत्तमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥
- R 30 १७ नगर चन्दवती नाम, यसवा नाम खत्तियो ।
25 माता यसोधरा नाम, अनोमदस्सिस्स सत्थुनो ॥
- १८ दसवस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि ।
सिरी उपसिरी वड्ढो, तयो पासादमुत्तमा ॥

१ परम्पि - सी० रो० । २ पि - सी०, रो० । ३ व - स्या० । ४ र
पाता - स्या० ।

- १६ तेवीसतिसहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
सिरिमा नाम सा^१ नारी^१, उपवाणो^२ नाम अत्रजो ॥
- २० निमित्ते चतुरो दिस्वा, सिविकायाभिनिवखमि ।
अनूनदसमासानि, पधान पदही जिनो ॥
- २१ ब्रह्मना याचितो सन्तो, अनोमदस्सी महामुनि । 5 B 338
वत्ति चक्क महावीरो, उय्याने^३ सो सुदस्सने^३ ॥
- २२ निसभो च अनोमो^४ च, अहेसु अग्गसावका ।
वरुणो नामुपट्ठाको, अनोमदस्सिस्स सत्थुनो ॥
- २३ सुन्दरी^५ च सुमना च, अहेसु अग्गसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, अज्जुनो ति पवुच्चति ॥ 10
- २४ नन्दिवड्ढो सिग्गिवड्ढो, अहेसु अग्गुपट्ठका ।
उप्पला^६ चेव^६ पट्टमा च, अहेसु अग्गुपट्ठिका ॥
- २५ अट्ठपण्णासरतन, अच्चुगगतो महामुनि ।
पभा निद्धावती तस्स, सतरसी व उग्गतो ॥
- २६ वस्ससतसहस्सानि, आयु विज्जति तावदे । 15
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- २७ सुपुप्फित पावचन, अरहन्तेहि तादिहि ।
वीतरागेहि विमलेहि, सोभित्थ जिनसासन ॥
- २८ सो च सत्था अमितयसो, युगानि तानि^७ अतुलियानि ।
सब्ब तमन्तरहित, ननु रिता सब्बसङ्खारा ॥ 20
- २९ अनोमदस्सी जिनो सत्था, धम्मारामप्पिह निब्बुतो ।
तत्थेवस्स^८ जिनथूपो, उब्बेधो पञ्चवीसती^९ ति ॥
अनोमदस्सिस्स भगवतो वसो सत्तमो ।

१० पद्मबुद्धवसो

- १ अनोमदस्सिस्स अपरेन, सम्बुद्धो द्विपदुत्तमो । R 31
पट्टमो नाम नामेन, असमो अप्पटिपुग्गलो ॥

१-१ नारी च - सी० रो० । २ उपसालो - स्या० । ३-३ सुदस्सनुय्यानमुत्तमे - स्या० । ४ आसोको - सी० । ५ सुदरा - स्या० । ६-६ उपला च - स्या० । ७ सोभति - स्या० । ८ तीनि - सी० । ९ तत्थेव तस्स - सी०, स्या० तथेव तस्स - रो० । १० पन० - स्या० पञ्जा० - रो० ।

B 339

- २ तस्सा पि असम सील, समाधि पि अनन्तको^१ ।
असङ्ख्येय्य ज्ञाणवर, विमुत्ति पि अनूपमा ॥
- ३ तस्सा पि अतुलतेजस्स, धम्मचक्कप्पवत्तने ।
अभिसमया तयो आसु, महातमपवाहना ॥
- ४ पठमाभिसमये बुद्धो, कोटिसतमबोधयि ।
द्वुतियाभिसमये धीरो, नवुतिकोटिमबोधयि ॥
- ५ यदा च पदुमो बुद्धो, ओवदी सकमत्रज ।
तदा असीतिकोटीन, ततियाभिसमयो अहु ॥
- ६ सन्निपाता तयो आसु, पदुमस्स महेसिनो ।
कोटिसतसहस्सान, पठमो आसि समागमो ॥
- ७ कठिनत्थारसमये, उण्णत्ते कठिनचीवरे ।
धम्मसेनापतित्थाय, भिक्ख सिब्बिसु चीवर ॥
- ८ तदा ते विमला भिक्ख, छळभिञ्जा महिद्धिका ।
तीणि सतसहस्सानि, समिसु अपराजिता ॥
- ९ पुनापर सो नरासभो^२, पवने वास उपागमि^३ ।
तदा समागमो आसि, द्विन्न सतसहस्सिन^४ ॥
- १० अह तेन समयेन, सीहो आसि मिगाधिभू^५ ।
विवेकमनुब्रहन्त, पवने अद्दस^६ जिन^६ ॥
- ११ वदित्वा सिरसा पादे, कत्वान त पदन्निखण ।
तिक्खत्तु अभिनादित्वा, सत्ताह जिनमुपट्ठह^७ ॥
- १२ सत्ताह वरसमापत्तिया, वुट्ठित्वा तथागतो ।
मनसा चिन्तयित्वान, कोटि भिक्खु समानयि ॥
- १३ तदा पि सो महावीरो, तेस मज्झे वियाकरि ।
“अपग्मिग्यितो कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥
- १४ “पधान पदहित्वान पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- १५ तस्सा पि वचन सुत्वा, भिरयो चित्त पसादयि ।
उत्तरि वतमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥

१ अनन्तका - सी० रो० । २ नरवुसभो - स्या० । ३ उपागतो - सी०
४ सतसहस्सान - सी० स्या० रो० । ५ मिगाभिभू - स्या० । ६-६ वास उपागत
सी० । ७ जिनमुपट्ठहि - सी० स्या०, रो० ।

- १६ चम्पक नाम नगर, असमो नाम खत्तियो ।
असमा नाम जनिका, पदुमस्स महेसिनो ॥
- १७ दसवस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि । B 340
नन्दा-वसु-यसुत्तरा^१, तथो पामादमुत्तमा ॥ R 32
- १८ तेत्तिस^२ च सहस्सानि^३, नारियो समलङ्कता । 5
उत्तरा नाम सा नारी, रम्मो नामासि अत्रजो ॥
- १९ निमिन्ने चतुरो दिस्वा, रथयानेन निक्खमि ।
अननअट्टमासानि^४, पधान पदही जिनो ॥
- २० ब्रह्मना याचितो सन्तो, पदुमो लोकनायको ।
वत्ति चक्क महावीरो, धनञ्जययानमुत्तमे^५ ॥ 10
- २१ सालो च उपसालो च, अहेसु अग्गसावका ।
वरुणो नामुपट्ठाको, पदुमस्स महेसिनो ॥
- २२ राधा चेव सुराधा च, अहेसु अग्गसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, महासोणो ति वुच्चति ॥
- २३ भिय्यो^६ चेव असमो च, अहेसु अग्गुपट्ठाका । 15
रुची च नन्दरामा च, अहेसु अग्गुपट्ठिका ॥
- २४ अट्टपण्णासरतन, अच्चुगगतो महामुनि ।
पभा निट्ठावती तस्स, असमा मब्बसो^७ दिसा ॥
- २५ चन्दप्पभा सुरियप्पभा, रतनग्गिमणिप्पभा^८ ।
सब्बा पि ता हता होत्ति, पत्वा जिनपभुत्तम^९ ॥ 20
- २६ वस्ससतसहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो मो, तारेसि जनत बहु ॥
- २७ परिपक्कमानसे सत्ते, बोधयित्वा असेसतो ।
सेसके^{१०} अनुसासित्वा, निब्बुतो सो ससावको ॥
- २८ उरगो व तच्च जिन्न, वुड्डपत्त^१ व पादपो । 25
जहित्वा सब्बसङ्खारे, निब्बुतो सो यथा सिखी ॥

१ नदा च सुयसा उत्तरा - सी० रो० नदोवसु भसुत्तरो - स्या० । २-२० सत०
- सी० रो० । ३ अननक अट्टमास - सी० रो० । ४ धनञ्जययानमुत्तमे - सी०
धनञ्जययानमुत्तमे - स्या० रो० । ५ सभियो - स्या० । ६ सब्बतो - स्या० ।
७ रतनग्गिमणिप्पभा - स्या० रो० । ८ जिनप्पभुत्तम - सी०, स्या०, रो० ।
९ सेसञ्जे - स्या० । १० वुड्डपत्त - सी० रो० वद्धपत्त - म० ।

२६ पदुमो जिनवरो सत्था, वम्मारामम्हि निब्बुतो ।
धातुवित्थारिक आसि, तेसु तेसु पदेसतो ति ॥
पदुमस्स^१ भगवतो वसो^१ अट्टमो ।

११ नारदबुद्धवसो

341
33

- १ पदुमस्स अपरेन, सम्बुद्धो द्विपदुत्तमो ।
नारदो नाम नामेन, असमो अप्पटिपुग्गलो ॥
- २ सो बुद्धो चक्कवत्तिस्स, जेट्ठो दयितओरसो ।
आमुक्कमालाभरणो^२, उय्यान उपसङ्गमि ॥
- ३ तत्थासि^३ रुक्खो यसविपुलो^३, प्रभिरूपो ब्रह्मा सुचि ।
तमज्झपत्त्वा उपनिसीदि^४, महासोणस्स हेट्ठतो ॥
- ४ तत्थ ज्ञाणवरुप्पज्जि, अनन्त वजिरूपम ।
तेन विचिनि सङ्घारे, उक्कुज्जमवकुज्जक^५ ॥
- ५ तत्थ सब्बकिलेसानि, असेसमभिवाहयि ।
पापुणी केवल बोधि, बुद्धज्ञाणे च चुट्ठस ॥
- ६ पापुणित्वान सम्बोधि, धम्मचक्क पवत्तयि ।
कोटिसतसहस्सान, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ७ महादोण नागराज, विनयन्तो महामुनि ।
पाटिहेर तदाकासि, दस्सयन्तो सदेवके ॥
- ८ तदा देवमनुस्सान, तम्हि धम्मप्पकासने ।
नवुतिकोटिसहस्सानि, तरिसु सब्बससय ॥
- ९ यम्हि काले महावीरो, ओधदी सकमत्रज ।
असीतिकोटिसहस्सान, ततियाभिसमयो अहु ॥
- १० सन्निपाता तयो आसु, नारदस्स महेसिनो ।
कोटिसतसहस्सान, पठमा आसि समागमो ॥
- ११ यदा बुद्धो बुद्धगुण, सनिदान पकासयि ।
नवुतिकोटिसहस्सानि, समिसु विमला तदा ॥

१-१ पदुमबुद्धवसो - स्या० । २ आमुत्तमल्याभरणो - सी० रो० आमुत्त
मण्याभरणो - स्या० । ३ तत्रासि - सी० रो० । ४ विपुलो - स्या० । ५ निसीदि -
स्या०, रो० । ६ उक्कुज्जमवकुज्जत - स्या० ।

- १२ यदा वेरोचनो नागो, दान ददाति सत्थुनो ।
तदा समिसु जिनपुत्ता, असीतिसतसहस्सियो^१ ॥
- १३ अह तेन समयेन, जटिलो उग्गतापनो ।
अन्तलिक्खचरो आसि, पञ्चाभिञ्जासु पारग ॥ B 342
- १४ तदापाह असमसम, ससङ्ख सपरिज्जन^२ ।
अन्नपानेन तप्पेत्वा, चदनेनाभिपूजयि ॥ 5
- १५ सो पि म तदा व्याकासि, नारदो लोकनायको ।
“अपरिमथ्यितो कप्पे, अय^३ बुद्धो^३ भविस्सति ॥
- १६ “पधान पदहित्वान पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- १७ तस्सा^४ पि^४ वचन सुत्वा, भिथ्यो हासेत्वा^५ मानस ।
अधिदुहि वत्त^६ उग्ग, दसपारमिपूरिया ॥ 10 R 34
- १८ नगर धञ्जवती नाम, सुदेवो नाम खत्तियो ।
अनोमा नाम जनिका, नारदस्स महेसिनो ॥
- १९ नववस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि ।
जितो विजिताभिरामो, तयो पासादमुत्तमा ॥ 15
- २० तिचत्तारीससहस्सानि^७, नारियो समलङ्कता ।
विजितसेना^८ नाम नारी^९, नन्दुत्तरो नाम अत्रजो ॥
- २१ निमित्ते चतुरो दिस्वा, पदसा^{१०} गमनेन निक्खमि ।
सत्ताह पधानचार^{११}, अचरी पुरिसुत्तमो^{१२} ॥
- २२ ब्रह्मना याचितो सन्तो, नारदो लोकनायको ।
वत्ति चक्क महावीरो, धनञ्चुथ्यानमुत्तमे ॥ 20
- २३ भद्दसालो जितमित्तो, अहेसु अगसावका ।
वासेट्ठो नामुपट्ठाको, नारदस्स महेसिनो ॥
- २४ उत्तरा फग्गुनी चेव, अहेसु अगसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, महासोणो ति वुच्चति ॥ 25

१ असीतिसतसहस्सिनो - स्या० । २ सपरिजन - स्या० रो० । ३-३ बुद्धो लोके - स्या० । ४-४ तस्साह - स्या० । ५ हासेत्वा - स्या० । ६ वत्त - स्या० । ७-७ जिता-विजिताभिरामा - सी० जिताविजिताभिरामा - रो० । ८ तिचत्तारि सहस्सानि - स्या० । ९ जितसेना - सी० रो० । १० सा नारी - स्या० । ११ पासाद - सी० । १२ पधानचरिय - सी० रो० । १३ लोकनायको - सी० रो० ।

- २५ उगगरिन्दो वसभो च, अहेसु अग्गुपट्टिका ।
इन्दावरी च वण्डी^१ च, अहेसु अग्गुपट्टिका ॥
- B 343 २६ अट्ठासीतिरतनानि, अञ्चुगगतो महामुनि ।
कञ्चनग्घियसङ्कासो, दससहस्सी विरोचति ॥
- 5 २७ तस्स ब्यामप्पभा काया, निद्धावति दिसोदिस^२ ।
निरन्तरं दिवारत्ति, योजनं फरते सदा^३ ॥
- २८ न केचि तेन समयेन, समन्ता योजने जना ।
उक्का पदीपे उज्जालेन्ति, बुद्धरसीहि ओत्थटा ॥
- २९ नवुतिवस्ससहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
10 तावता तिट्ठमानो सो, तारोसि जनतं बहु ॥
- ३० यथा उल्लूहि गगनं, विचित्तं उपसोभति ।
तथेव सासनं तस्स, अरहन्तेहि सोभति ॥
- ३१ ससारसोतं तरणाय^४, सेसके पटिपन्नके ।
धम्मसेतुं दब्बं कत्वा, निब्बुतो सो नरासभो ॥
- 15 ३२ सो पि बुद्धो असमसमो, ते पि खीणासवा अतुलतेजा ।
सब्बं तमन्तरहितं, ननु रिक्ता सब्बसङ्खारा ॥
- ३३ नारदो जिनवसभो^५, निब्बुतो सुदस्सने पुरे ।
तत्थेवस्स^६ थूपवरो, चतुयोजनमुग्गतो ति ॥
- नारदस्स भगवतो वसो नवभो ।

१२ पटुमुत्तरबुद्धवसो

- R 35 १ नारदस्स अपरेन, सम्बुद्धो द्विपटुत्तमो ।
20 पटुमुत्तरो नाम जिनो, अक्खोभो सागरूपमो ॥
- २ मण्डकप्पो व^७ सो आसि, यम्हि बुद्धो^८ अजायथ ।
उस्सन्नकुसला जनता, तम्हि कप्पे अजायथ ॥
- ३ पटुमुत्तरस्स भगवतो, पठमे धम्मदेसने ।
कोटिसत्तसहस्सानं, धम्माभिसमयो अहु ॥

१ उदी - सी०, गण्डी - स्या० चण्डी - रो० । २ समततो - सी० ।
३ दिसा - सी० रो० । ४ तारणाय - स्या० । ५ जिनवसभो - स्या० । ६ तत्थेव
जिन - सी०, रो० तथेव - स्या० । ७ व - स्या० । ८ बुद्धा - सी० ।

- ४ ततो पर पि वस्सन्ते, तप्पयन्ते च पाणिने ।
सत्तत्तिससतसहस्सान^१, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- ५ यम्हि काले महावीरो, आनन्द उपसङ्गमि । B 344
पितुसन्तिक उपगन्त्वा, आहनी अमतदुन्दुभि ॥
- ६ आहते अमतभेरिम्हि, वस्सन्ते धम्मवुट्ठिया^२ । 5
पञ्जाससतसहस्सान, ततियाभिसमयो अहु ॥
- ७ ओवादको विज्जापको, तारको सब्बपाणिन ।
देसनाकुसलो बुद्धो, तारेसि जनत बहु ॥
- ८ सन्निपाता तयो आसु, पदुमुत्तरस्स सत्थुनो ।
कोटिसतसहस्सान, पठमो आसि समागमो ॥ 10
- ९ यदा बुद्धो असमसमो, वसि^३ वेभारपब्बते ।
नवुतिकोटिसहस्सान, दुतियो आसि समागमो ॥
- १० पुन चारिक पक्कन्ते, गामनिगमरट्ठतो ।
असीतिकोटिसहस्सान, ततियो आसि समागमो ॥
- ११ अह तेन समयेन, जटिलो नाम रट्ठिको । 15
सम्बुद्धप्पमुख सङ्घ^४, सभत्त दुस्समदासह ॥
- १२ सो पि म बुद्धो ब्याकासि, सङ्घमज्जे निसीदिय ।
“सतसहस्सितो कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥
- १३ “पधान पदहित्वान पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- १४ तस्सा पि वचन सुत्वा, उत्तरि वतमधिट्ठहि । 20
अकासि^५ उगदब्बह^६ धिति, दसपारमिपूरिया ॥
- १५ ब्याहता तिथिया सब्बे, विमना दुम्मना तदा ।
न तेस केचि परिचरन्ति, रट्ठतो निच्छुभन्ति ते ॥
- १६ सब्बे तत्थ समागन्त्वा, उपगच्छु बुद्धसन्तिके । R 36
तुव नाथो^७ महावीर, सरण होहि चक्खुम ॥ 25
- १७ अनुकम्पको कारुणिको, हितेसी सब्बपाणिने ।
सम्पत्ते तिथिये सब्बे, पञ्चसीले पतिट्ठपि^८ ॥

१ सत्तत्तिससहस्सान - सी० रो० सत्तत्तिससहस्सान - स्या० । २ धम्मवुट्ठियो - सी०, स्या० रो० । ३ वसी - सी० वसति - रो० । ४-४ अकासि मुग्ग दब्बह - सी०, रो० । ५ नाथ - सी० । ६ पतिट्ठहि - सी०, स्या०, रो० ।

B 345

- १८ एव निराकुल आसि, सुञ्जत तिथियेहि त ।
विचित्त अरहन्तेहि, वसीभूतेहि तादिहि ॥
- १९ नगर हंसवती^१ नाम, आनन्दो नाम खत्तियो ।
सुजाता नाम जनिका, पदुमुत्तरस्स सत्थुनो^२ ॥
- २० दसवस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि ।
नरवाहनो^३ यसो वसवत्ती^४, तयो पासादमुत्तमा ॥
- २१ तिवत्तारीससहस्सानि, नारियो समलङ्कना ।
वसुदत्ता^५ नाम नारी, उत्तमो^६ नाम अत्रजो ॥
- २२ निमित्ते चतुरो दिस्वा, पासादेनाभिनिक्खमि ।
सत्ताह पधानचार, अचरी पुरिसुत्तमो ॥
- २३ ब्रह्मना याचितो सन्तो, पदुमुत्तरो विनायको ।
वत्ति चक्क महावीरो, मिथिलुत्थानमुत्तमे ॥
- २४ देवलो^७ च सुजातो च, अहेसु अगसावका ।
सुमनो नामुपट्ठाको, पदुमुत्तरस्स महसिनो^८ ॥
- २५ अमिता^९ च असमा च^{१०}, अहेसु अगसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, सललो ति पवुच्चति ॥
- २६ वितिण्णो चेव^{११} तिस्सो च, अहेसु अगुपट्ठका ।
हट्ठा चेव विचित्ता^{१२} च, अहेसु अगुपट्ठिका ॥
- २७ अट्ठपण्णासरतन, अच्चुपगतो महामुनि ।
कञ्चनग्घियसङ्कासो, द्वत्तिसवरलक्खणो ॥
- २८ कुड्डा^{१३} कवाटा भित्ती च, रुक्खा नगसिलुच्चया ।
न तस्सावरण अत्थि, समन्ता द्वादसयोजने ॥
- २९ वस्ससतसहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥

१ हंसवती - सी० । २ महसिनो - सी० रो० । ३ नववस्ससहस्सानि - स्या० ।
४-४ नारीवाहनो यसो यसवती - सी० । नारी बाहनो यसवती - स्या०, नारवाहनो -
१० । ५ वसुदत्ता - स्या० । ६ उत्तरो - सी० स्या० रो० । ७ देविलो -
स्या० । ८ सत्थुनो - सी० स्या० । ९-९ अमिता असमा चेव - सी०, स्या०, रो० ।
१०, अमितो - स्या० । ११ सुचित्ता - स्या० । १२ कुट्टा - म०, रो० ।

- ३० सन्तारेत्वा बहुजन^१, छिन्दित्वा सब्बससय ।
जलित्वा अग्गिक्खन्धो व, निब्बुतो सो सत्तावको ॥
- ३१ पटुमुत्तरो जिनो बुद्धो, नन्दारामम्हि निब्बुतो ।
तत्थेवस्स थूपवरो, द्वादसुब्बेधयोजनो ति ॥
पटुमुत्तरस्स भगवतो वसो दसमो ।

१३ सुमेधबुद्धवसो

- १ पटुमुत्तरस्स अपरेन, सुमेधो नाम नाथको ।
दुरासदो उग्गतेजो, सब्बलोकुत्तमो^२ मुनि^३ ॥ 5 B 346,
R 37
- २ पसन्ननेत्तो सुमुखो, ब्रह्मा उज्जु पतापवा ।
हितेसी सब्बसत्तान, बहू मोचेसि बन्धना ॥
- ३ यदा बुद्धो पापुणित्वा, केवल बोधिमुत्तम ।
सुदस्सनम्हि नगरे, धम्मचक्क पवत्तयि ॥ 10
- ४ तस्सा^४ पि अभिसमया^५ तीणि, अहेसु धम्मदेसने ।
कोटिसतसहस्सान, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ५ पुनापर कुम्भकण्ण, यक्ख सो^६ दमयी जिनो ।
नवुतिकोटिसहस्सान, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- ६ पुनापर अमितयसो, चतुसच्च पकासयि ।
असीतिकोटिसहस्सान, ततियाभिसमयो अहु ॥ 15
- ७ सन्निपाता तयो आसु, सुमेधस्स महैसिनो ।
खीणासवान विमलान, सन्तचित्तान तादिन ॥
- ८ सुदस्सन^८ नाम नगर^९, उपगञ्छि जिनो यदा ।
तदा खीणासवा भिक्खू, समिसु सतकोटियो ॥ 20
- ९ पुनापर देवकूटे, भिक्खून कथिनत्थते ।
तदा नवुतिकोटीन, दुतियो आसि समागमो ॥
- १० पुनापर दसबलो, यदा चरति चारिक ।
तदा असीतिकोटीन, ततियो आसि समागमो ॥

१ बहुजञ्ज - स्या० । २ सब्बलोकुत्तरो - सी० रो० । ३ जिनो - स्या० ।
४-४ तस्साभिसमया - सी० रो० । ५ च - स्या० । ६-६ सुदस्सन नगर वर - सी०,
रो० सुदस्सनम्हि नगरे - स्या० ।

- ११ अह तेन समयेन, उत्तरो नाम माणवो ।
असीतिकोटियो मय्ह, घरे सन्निचित^१ घन ॥
- १२ केवल सब्ब दत्तवान, ससङ्खे लोकनायके ।
सरण तस्सुपगिञ्छि, पब्बज्ज चाभिरोचयि^२ ॥
- ५ १३ सो पि म बुद्धो व्याकासि, करोन्तो अनुमोदन ।
“तिसकप्पसहस्समिह, अय बुद्धो भविस्सति ॥
- ३४७ १४ “पधान पदहित्वान पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- १५ तस्सा पि वचन सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि ।
उत्तरि वतमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥
- १० १६ सुत्तन्त विनय चा पि, नवङ्ग सत्थुसासन ।
सब्ब परियापुणित्वान, सोभयिं जिनसासन ॥
- १ ३८ १७ तत्थप्पमत्तो विहरन्तो, निसज्जट्टानचङ्कमे ।
अभिञ्जासु पारमि गन्त्वा^३, ब्रह्मलोकमगञ्छह ॥
- १८ सुदस्सन नाम नगर, सुदत्तो नाम खत्तियो ।
१५ सुदत्ता नाम जनिका, सुमेधस्स महेसिनो ॥
- १९ नववस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि ।
सुचन्दकञ्चनसिरिवड्ढा, तयो पासादमुत्तमा ॥
- २० तिसोळससहस्सानि, नारियो समलङ्घता ।
सुमना नाम सा नारी, पुनब्बसु^४ नाम अत्रजो ॥
- २० २१ निमित्ते चतुरो दिस्वा, हत्थियानेन निक्खमि ।
अनूनक अट्ठमास^५, पधान पदही जिनो ॥
- २२ ब्रह्मना याचितो सन्तो, सुमेधो लोकनायको ।
वत्ति चक्क महावीरो^६, सुदस्सनुय्यानमुत्तमे ॥
- २३ सरणो^६ सब्बकामो च, अहेसु अग्गसावका ।
२५ साणरो नामुपट्ठाको, सुमेधस्स महेसिनो ॥
- २४ रामा चेव सुरामा च, अहेसु अग्गसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, महानीपो ति वुच्चति^७ ॥

१ सन्निचित - स्या०, सन्निचित - रो० । २ अभिरोचयि - स्या० ।
३ पत्वा - स्या० । ४ सुमित्तो - सी०, रो० पुनब्बो - स्या० । ५ अट्ठमास - सी०, स्या० ।
६ सरणो च - स्या० । ७-७ महानिम्बो० - सी०, रो०, निम्बस्सुत्ति पवुच्चति - स्या० ।

- २५ उरुवेला^१ यसवा च, अहेसु अग्गुपट्टका ।
 यसोवरा^२ सिरिमा^३ च, अहेसु अग्गुपट्टिका ॥
- २६ अट्ठासीतिरतनानि, अच्चुगतो महामुनि ।
 ओभासेति दिसा सब्बा, चन्दो तारगणे^३ यथा ॥
- २७ चक्कवत्तिमणी नाम, यथा तपति योजन । 5
 तथेव तस्स रतन, समन्ता फरति योजन ॥
- २८ नवुतिवस्ससहस्सानि, आयु विज्जति तावदे । B 348
 तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- २९ तेविज्जच्छळभिञ्जेहि^४, बलप्पत्तेहि तादिहि ।
 समाकुलमिद आसि, अरहन्तेहि साधुहि^५ ॥ 10
- ३० ते पि सब्बे अमितयसा, विप्पमुत्ता निरूपधी ।
 आणालोके दस्सयित्वा, निब्बुता ते महायसा ॥
- ३१ सुमेधो जिनवरो बुद्धो, मेधारामम्हि निब्बुतो ।
 धातुवित्थारिक आसि, तेसु तेसु पदेसतो ति ॥
 सुमेधस्स भगवतो वसो एकादसमो ।

१४ सुजातबुद्धवसो

- १ तत्थेव मण्डकप्पम्हि, सुजातो नाम नायको । 15 R 39
 सीहहनुसभक्खन्धो, अप्पमेय्यो दुरासदो ॥
- २ चन्दो व विमलो सुद्धो, सतरसी व पतापवा^६ ।
 एव सोभति सम्बुद्धो, जलन्तो सिरिया सदा^७ ॥
- ३ पापुणित्वान सम्बुद्धो, केवल बोधिमुत्तम ।
 सुमङ्गलम्हि नगरे, धम्मचक्क पवत्तयि ॥ 20
- ४ देसेन्ते^८ पवर धम्म, सुजाते^९ लोकनायके^९ ।
 असीतिकोटी अभिसमिसु, पठमे धम्मदेसने ॥

१ उरुवेला च - सी० रो० उरुवेला चेव - स्या० । २-२ यसा नाम सिरिवा - स्या० । ३ तारागणे - सी० । ४ तेविज्जा छळभिञ्जाहि - स्या० । ५ सासन स्या० तादिहि - रो० । ६ तापवा - सी० रो० । ७ सो बुद्धो - सी० । ८ पभा - सी०, रो० । ९ देसेन्तो - स्या० । १०-१० सुजातो लोकनायको - स्या० ।

- ५ यदा सुजातो अमितयसो, देवे वस्स उपागमि ।
सत्ततिससतसहस्सान^१, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- ६ यदा सुजातो असमसमो^२, उपगच्छि पितुसन्तिक ।
सट्ठिसतसहस्सान, ततियाभिसमयो अहु ॥
- 5 ७ सन्निपाता तयो आसु, सुजातस्स महेसिनो ।
खीणासवान विमलान, सन्तचित्तान तादिन ॥
- 349 ८ अभिञ्जाबलप्पत्तान, अप्पत्तान^३ भवाभवे ।
सट्ठिसतसहस्सानि, पठम सन्निपतिसु ते ॥
- ९ पुनापर सन्निपाते, तिदिवोरोहणे जिने ।
10 पञ्जाससतसहस्सान, दुतियो आसि समागमो ॥
- १० उपसङ्कमन्तो^४ नरासभ, तस्स यो अगगसावको ।
चतहि सनसहस्सेहि, सम्बुद्ध उपसङ्कमि ॥
- ११ अह तेन समयेन, चतुदीपम्हि इस्सगो ।
अन्तलिक्खचरो आसि, चक्कवत्ती महब्बलो ॥
- 15 १२ लोके^५ अच्छरिय दिस्वा, अब्भुत लोमहसन ।
उपगन्त्वान वन्दि सो, सुजात लोकनायक^६ ॥
- १३ चतुदीपे महारज्ज, रतने सत्त उत्तमे ।
बुद्धे नित्थ्यादयित्वान, पब्बजि तस्स सन्तिके ॥
- १४ आरामिका जनपद, उट्ठान पटिपिण्डिय ।
20 उपनेन्ति भिक्खुसङ्घस्स, पच्चय सयनासन ॥
- १५ सो पि म बुद्धो^७ व्याकासि, दससहस्सिम्हि^८ इस्मरो ।
“तिसकप्पसहस्सिम्हि, अय बुद्धो भविस्सति ॥
- 40 १६ “पधान पदहित्वान पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- १७ तस्सा पि वचन सुत्वा, भिय्यो हास जनेसर्ह^९ ।
25 अधिट्ठहि वत उग्ग, दसपारमिपूरिया ॥
- १८ सुत्तन्त विनय चा पि, नवङ्ग सत्थुसासन ।
सब्ब परियापुणित्वान, सोभयि जिनसासन ॥

१ सत्ततिससहस्सान - सी० रो० । २ असमो - स्या० । ३ अप्पमत्तान - सी० ।
४ उपसङ्कम्म - स्या० । ५-५ स्या० पोत्थके नत्थि । ६ तदा - स्या० । ७ दस
सहस्सिम्हि - स्या०, रो० । ८ जने अहु - स्या० ।

- १६ तत्थपमत्तो विहरन्तो, ब्रह्म भावेत्वं भावन ।
अभिज्जापारमि गन्त्वा, ब्रह्मलोकमगच्छह ॥
- २० सुमङ्गल नाम नगर, उगगतो नाम खत्तियो ।
माता पभावतो नाम, सुजातस्स महेसिनो ॥
- २१ नववस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि । 5
सिरी उपसिरो नन्दो^१, तयो पासादमुत्तमा ॥
- २२ तेवीसतिसहस्सानि, नारियो समलङ्कता । B 350
सिरिनन्दा नाम नारी, उपसेनो नाम अग्रजो ॥
- २३ निमित्ते चतुरो दिस्वा, अस्मयानेन निवखमि ।
अनूननवमासानि, पधान पदही जिनो ॥ 10
- २४ ब्रह्मुना याचितो सन्तो, सुजातो लोकनायको ।
वत्ति चक्क महावीरो, सुमङ्गलुय्यानमुत्तमे ॥
- २५ सुदस्सनो सुदेवो च, अहेसु अगसावका ।
नारदो नामुपट्ठाको, सुजातस्स महेसिनो ॥
- २६ नागा^२ च नागसमाला^३ च, अहेसु अगसाविका । 15
बोधि तस्स भगवतो, महावेळ ति वुच्चति ॥
- २७ सो च रुक्खो घनक्खन्धो^४, अच्छिद्दो होति पत्तिको ।
उजुवसो ब्रह्मा होति, दस्सनीयो मनोरमो ॥
- २८ एकक्खन्धो पवड्डित्वा^५, ततो साखा पभिज्जति^६ ।
यथा सुबद्धो मोरहत्थो, एव सोभति सो दुमो ॥ 20
- २९ न तस्स कण्ठका^७ होन्ति, ना पि छिद्द महा अहु ।
वित्थिण्णसाखो^८ अविरलो, सन्दच्छायो मनोरमो ॥
- ३० सुदत्तो चेव चित्तो च, अहेसु अगुपट्ठका ।
सुभद्दा च पदुमा च, अहेसु अगुपट्ठिका ॥
- ३१ पज्जासरतनो आसि, उच्चत्तनेन सो जिनो । 25
सब्बाकारवरूपेतो, सब्बगुणमुपागतो ॥

१ नन्दा - सी० रो० चदो - स्या० । २-२ नागा नागसमाना - स्या० ।
३ घनरुचिरो - सी० रो० । ४ पवड्डित्वा - सी० रो० । ५ अभिज्झथ - सी० च भिज्जति -
स्या० । ६ सुबद्धो - स्या० । ७ कण्ठका - सी० रो० कण्ठका - स्या० । ८ वित्तिण्ण
साखो - स्या० ।

- ३२ तस्स पभा असमसमा, निद्धावति समन्ततो ।
 अपमाणो अतुलियो^१, ओपम्मेहि^२ अनूपमो ॥
- ३३ नवुतिवस्ससहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
 तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- ५ ३४ यथा पि सागरे ऊमी, गगने तारका यथा ।
 एव तदा पावचन, अरहन्तेहि चित्ति^३ ॥
- ३५ सो च बुद्धो असमसमो, गुणानि च तानि अतुलियानि ।
 सब्ब तमन्तरहित, ननु रिक्ता सब्बसङ्खारा ॥
- ३६ सुजातो जिनवरो बुद्धो, सिलारामम्हि^४ निम्बुतो ।
 १० तत्थेव तस्स^५ चेतियो^६, तीणिगावुत्तमुग्गतो ति ॥
 सुजातस्स भगवतो वसो द्वादसमो ।

१५ पियदस्सीबुद्धवसो

- १ सुजातस्स अपरेन, सयम्भ^१ लोकनायको ।
 दुरासदो असमसमो, पियदस्सी महायसो ॥
- २ सो पि बुद्धो अमितयसो, आदिच्चो व विरोचति ।
 सब्ब तम निहन्त्वान, धम्मचक्क पवत्तयि ॥
- १५ ३ तस्सा पि अतुलतेजस्स, अहेसु अभिसमया तयो ।
 कोटिसतसहस्सान, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ४ सुदस्सनो देवराजा, मिच्छादिट्ठिमरोचयि ।
 तस्स दिट्ठि विनोदेन्तो, सत्था धम्ममदेसयि ॥
- ५ जनसन्निपातो अतुलो, महासन्निपती तदा ।
 २० नवुतिकोटिसहस्सान,^७ दुतियाभिसमयो अहु ॥
- ६ यदा दोणमुख हत्थि, विनेसि^८ नरसारथि ।
 असीतिकोटिसहस्सान, ततियाभिसमयो अहु ॥
- ७ सन्निपाता तयो आसु, तस्सा पि पियदस्सिनो ।
 कोटिसतसहस्सान, पठमो आसि समागमो ॥

१ अतुलियो च - सी० रो० । २ उपमेहि - स्या० ओपमेहि - रो० ।
 ३ चित्तक - स्या०, विचित - रो० । ४ सिलारामम्हि - स्या० । ५-६ चेतियो
 सत्थु - स्या० । ६ सम्बुद्धो - सी० । ७ नवकोटिसहस्सान - स्या० । ८ विनेति - स्या० ।

- ८ ततो परं नवुतिकोटी, समिसु एकतो मुनी ।
ततिये सन्निपातम्हि, असीतिकोटियो अहू ॥
- ९ अहं तेन समयेन, कस्सपो नाम ब्राह्मणो^१ ।
अज्झायको मन्तधरो, तिण्ण वेदान पारगू ॥
- १० तस्स धम्म सुणित्वान, पसाद जनयि अहू ।
कोटिसतसहस्सेहि, सङ्घाराम अमापयि ॥ 5 B 352
- ११ तस्स दत्तवान आराम, हट्ठो सविग्गमानसो ।
सरणे^२ पञ्च सीले च^३, दब्बह कत्वा समादियि ॥
- १२ सो पि म बुद्धो व्याकासि, सङ्घमज्झे निसीदिय ।
“अट्ठारसे कप्पसते, अयं बुद्धो भविस्सति ॥ 10
- १३ “पधान पदहित्वान पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥ R 42
- १४ तस्सा पि वचन सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि ।
उत्तरि वतमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥
- १५ सुधञ्ज नाम नगर, सुदत्तो नाम खत्तियो ।
चन्दा^४ नामासि^५ जनिका, पियदस्सिस्स सत्थुनो ॥ 15
- १६ नववस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि ।
सुनिम्मलविमलगिरिगुहा^६, तयो पासादमुत्तमा ॥
- १७ तेत्तिससहस्सानि^७ च^८, नारियो समलङ्कता ।
विमला नाम नारी च^९, कञ्चनावेळो^{१०} नाम अत्रजो ॥
- १८ निमित्ते चतुरो दिस्वा, रथयानेन निक्खमि ।
छमास पधानचार, अचरी पुरिसुत्तमो ॥ 20
- १९ ब्रह्मना याचितो सन्तो, पियदस्सी महामुनि ।
वत्ति चक्क महावीरो, उस्सभुय्याने^{११} मनोरमे ॥
- २० पालितो सब्बदस्सी च अहेसु अग्गसावका ।
सोभितो नामुपट्ठाको, पियदस्सिस्स सत्थुनो ॥ 25
- २१ सुजाता धम्मदिन्ना च, अहेसु अग्गसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, ककुधो ति पवुच्चति ॥

१ मानवो - स्या० । २-२ सरण पञ्चसीलञ्च - सी० । ३-३ सुचन्दा नाम - सी०
स्या०, सुचदो नाम - रो० । ४ सुनिमाल० - सी० सुनिमल० - रो० । ५ विमल-
गिरिगुहा - स्या० । ६-६ तेत्तिसतिसहस्सानि - सी० स्या० रो० । ७-७ सा नारी - स्या० ।
८-८ कञ्चनवेळो नाम - सी०, रो०, कञ्चनावेळ - स्या० । ९ उस्सावनुय्याने - सी०, रो० ।

353

- २२ सन्धको^१ धम्मको^१ चेव, अहेसु अग्गुपट्टिका ।
 विसाखा धम्मदिन्ना च, अहेसु अग्गुपट्टिका ॥
- २३ सो पि बुद्धो अमितयसो, द्वत्तिसवरलक्खणो ।
 असीतिहत्थमुब्बेधो, सालराजा व दिस्सति ॥
- २४ अग्गिचन्दसुरियान^२, नत्थि तादिसिका पभा ।
 यथा अहु पभा तस्स, असमस्स महेसिनो ॥
- २५ तस्सा पि देवदेवस्म, आयु तावत्तक^३ अहु ।
 नवुतिवस्ससहस्सानि, लोके अट्ठासि चक्खुमा ॥
- २६ सो पि बुद्धो असमसमो, युगानि पि तानि अतुलियानि ।
 सब्ब तमन्तरहित, ननु रिक्ता सब्बसङ्खारा ॥
- २७ पियदस्सी मुनिवरो, अस्सत्थारामम्हि निब्बुतो ।
 तत्थेवस्स जिनथूपो, तीणियोजनमुग्गतो ति ॥
 पियदस्सिस्स भगवतो वसो तेरसमो ।

१६ अत्थदस्सीबुद्धवसो

८ 43

- १ तत्थेव मण्डकप्पम्हि, अत्थदस्सी महायसो^४ ।
 महातम निहन्त्वान, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ॥
- २ ब्रह्मना याचितो सन्तो, धम्मचवक पवत्तयि ।
 अमतेन तप्पयी लोक, दससहस्सिसदेवक^५ ॥
- ३ तस्सा पि लोकनाथस्स, अहेसु अभिसमया तयो ।
 कोटिसत्तसहस्सान, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ४ यदा बुद्धो अत्थदस्सी, चरते^६ देवचारिक ।
 कोटिसत्तसहस्सान, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- ५ पुनापर यदा बुद्धो, देसेसि पितुसन्तिके ।
 कोटिसत्तसहस्सान, ततियाभिसमयो अहु ॥
- ६ सन्निपाता तयो आसु, तस्सा पि च महेसिनो ।
 खीणासवान विमलान, सन्तचित्तान तादिन ॥

१-१ सन्धको धम्मको - सी०, रो० सन्धको धम्मको - स्या० । २ अग्गिचा चन्द० - स्या० अग्गिचदा० - रो० । ३ तावत्तका - स्या० । ४ नरासमो - सी०, रो० । ५ दससहस्सिसदेवका - स्या० । ६ चरति - सी० स्या० रो० ।

- ७ अट्टनवुतिसहस्सान, पठमो आसि समागमो ।
अट्टासीतिसहस्सान, दुतियो आसि समागमो ॥
- ८ अट्टसत्ततिसतसहस्सान, ततियो आसि समागमो ।
अनुपादा विमुत्तान, विमलान महेसिन ॥ B 354
- ९ अह तेन समयेन, जटिलो उग्गतापनो ।
सुसीमो नाम नामेन, महिया सेट्ठसम्मतो ॥ 5
- १० दिब्ब मन्दारव पुप्फ, पटुम पारिच्छत्तक ।
देवलोकाहरित्वान^१, सम्बुद्धमभिपूजयि ॥
- ११ सो पि म बुद्धो व्याकासि, अथदस्सी महामुनि ।
“अट्टारसे कप्पसते, अय बुद्धो भविस्सति ॥ 10
- १२ “पधान पदहित्वान पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- १३ तस्सा पि वचन सुत्वा, हट्ठो^२ सविग्गमानसो ।
उत्तरि वतमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥
- १४ सोभण नाम नगर, सागरो नाम खत्तियो ।
सुदस्सना नाम जनिका, अथदस्सिस्स सत्थुनो^३ ॥ 15
- १५ दसवस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि ।
अमरगिरिसुगिरिवाहना^४, तयो पासादमुत्तमा ॥
- १६ तेत्तिस च सहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
विसाखा नाम नारी^५ च^५, सेलो नामासि अत्रजो ॥
- १७ निमित्ते चतुरो दिस्वा, अस्सयानेन निक्खमि ।
अनूनअट्टमासानि, पधान पदही जिनो ॥ 20 R 44
- १८ ब्रह्मुना याचितो सन्तो, अथदस्सी महायसो ।
वत्ति चक्क महावीरो, अनोमुय्याने नरासभो ॥
- १९ सन्तो च उपसन्तो च, अहेसु अग्गसावका ।
अभयो नामुपट्ठाको, अथदस्सिस्स सत्थुनो ॥ 25
- २० धम्मा चेव सुधम्मा च, अहेसु अग्गसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, चम्पको ति पवुच्चति ॥

१ देवलोका परिहरित्वा - सी०, रो० । २ तुट्ठो - स्या० । ३ महेसिनो - स्या० ।

४ अमरगिरि सुरगिरि गिरिवाहना - सी०, रो० । अमरगिरिसुरगिरिगिरिवाहना - स्या० ।

५ सा नारी - सी० स्या० रो० । ६ सोनो - सी० सेनो - रो० ।

355

- २१ नकुलो च^१ निसभो च, अहेसु अग्गुपट्टका ।
मकिला च सुनन्दा च, अहेसु अग्गुपट्टिका ॥
- २२ सो पि बुद्धो असमसमो, असीतिहत्थमुग्गतो^२ ।
सोभते सालराजा व, उळुराजा व पूरितो ॥
- २३ तस्स पाकतिका रसी, अनेकसतकोटियो ।
उद्ध अधो दस दिसा, फरन्ति योजन सदा^३ ॥
- २४ सो पि बुद्धो नरासभो, सब्बसत्तुत्तमो मुनि ।
वस्ससतसहस्सानि, लोके अट्ठासि चक्खुमा ॥
- २५ अतुल दस्सेत्वा^४ ओभास, विरोचेत्वा सदेवके ।
सो पि अनिच्चत पत्तो, यथग्गुपादानसङ्ख्या ॥
- २६ अत्थदस्सी जिनवरो, अनोमारामम्हि निब्बुतो ।
धातुवित्थारिक^५ आसि, तेसु तेसु पदेसतो ति ॥

अत्थदस्सिस्स भगवतो वसो चुद्दसमो ।

१७ धम्मदस्सीबुद्धवसो

R 45

- १ तत्थेव मण्डकप्पम्हि, धम्मदस्सी महायसो ।
तमन्धकार विधमित्वा^१, अतिरोचति सदेवके ॥
- २ तस्सा पि अतुलतेजस्स, धम्मचक्कप्पवत्तने ।
कोटिसतसहस्सान, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ३ यदा बुद्धो धम्मदस्सी, विनेसि सज्जय इसि ।
तदा नवुतिकोटीन, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- ४ यदा सक्को उपागञ्छि^२, सपरिसो विनायक ।
तदा असीतिकोटीन, तत्तियाभिसमयो अहु ॥
- ५ तस्सा पि देवदेवस्स, सन्निपाता तयो अहु^३ ।
खीणासवान विमलान, सन्तचित्तान तादिन ॥

१ चेव - स्या० । २ असीतिरतन० - स्या० । ३ तदा - सी०, रो० । ४ दत्तान - सी० । ५ धातुवित्थारक - स्या० । ६ विधमेत्वा - सी० रो० । ७ उपागञ्छि - स्या० ।
८ आसु - स्या० ।

- ६ यदा^१ बुद्धो धम्मदस्सी, सरणे वस्स उपागमि ।
तदा कोटिसत्तसहस्सान^२, पठमो आसि समागमो ॥
- ७ पुनापर यदा बुद्धो, देवतो एति मानुस^३ ।
तदा पि सत्तकोटीन, दुतियो आसि समागमो ॥ B 356
- ८ पुनापर यदा बुद्धो, पकासेति धुते गुणे ।
तदा असीतिकोटीन, ततियो आसि समागमो ॥ 5
- ९ अह तेन समयेन, सात्को आसि पुरिन्ददो ।
दिब्बेन गन्धमालेन, तुरियेनाभिपूजयि ॥
- १० सो पि म बुद्धो^४ व्याकासि, देवमज्जे निसीदिय ।
“अट्टारसे कप्पसत्ते, अय बुद्धो भविस्सति ॥ 10
- ११ “पधान पदहित्वान पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- १२ तस्सा पि वचन सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि ।
उत्तरि वतमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥
- १३ सरण नाम नगर, सरणो नाम खत्तियो ।
सुनन्दा नाम जनिका, धम्मदस्सिस्स सत्थुनो ॥ 15
- १४ अट्ठवस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि ।
अरजो विरजो सुदस्सनो, तयो पासादमुत्तमा ॥
- १५ तिचत्तारीससहस्सानि^५, नारियो समलङ्कता ।
विचिकोळि^६ नाम नारी, अत्रजो पुज्जवड्डुनो ॥
- १६ निमित्ते चतुरो दिस्वा, पासादेनाभिनिक्खमि ।
सत्ताह पधानचार, अचरी पुरिसुत्तमो ॥ 20 R 46
- १७ ब्रह्मना याचितो सन्तो, धम्मदस्सी नरासभो ।
वत्ति चक्क महावीरो, मिगदाये नरुत्तमो ॥
- १८ पटुमो फुस्सदेवो च, अहेसु अग्गसावका ।
सुनेत्तो नामुपट्ठाको, धम्मदस्सिस्स सत्थुनो ॥ 25
- १९ खेभा च सच्चनामा च, अहेसु अग्गसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, बिम्बजालो^७ ति वुच्चति ॥

१ यथा-स्या० । २ कोटिसहस्सान - सी० स्या० । ३ मानुसे - सी० रो० ।
४ तदा - स्या० । ५ चत्तालीससहस्सानि - स्या० । ६ विचिताली - सी०, रो० विचि
कोली - स्या० । ७ पुस्सदेवो - स्या० । ८ बिम्बजालो - सी० रो०, तिम्वजालो - स्या० ।

- २० सुभद्धो कटिस्सहो चेव, अहेसु अग्गुपट्टिका ।
साळिया^१ च कळिया च^२, अहेसु अग्गुपट्टिका ॥
- 357 २१ सो पि बुद्धो असमसमो, असीतिहत्थमुग्गतो ।
अतिरोचति तेजेन, दससहस्सिम्हि^३ धातुया ॥
- 5 २२ सुफुल्लो सालराजा व, विज्जू व गगने यथा ।
मज्झन्हिके व सूरियो, एव सो उपसोभथ ॥
- २३ तस्सा पि अतुलतेजस्स, समक आसि जीवित ।
वस्ससतसहस्सानि, लोके अट्टासि चक्खुमा ॥
- २४ ओभास दस्सयित्वान, विमल कत्वान सासन ।
10 चवि^४ चन्दो व^५ गगने, निब्बुतो सो ससावको ॥
- २५ धम्मदस्सी महावीरो, सालारामहि^६ निब्बुतो ।
तत्थेवस्स^७ थूपवरो, तीणियोजनमुग्गतो^८ ति ॥
- धम्मदस्सिस्स भगवतो वसो पन्नरसमो ।

१८ सिद्धत्थबुद्धवसो

- R 47 १ धम्मदस्सिस्स अपरेन, सिद्धत्थो नाम नायको^९ ।
निहन्तिवा^{१०} तम सब्ब, सुरियो अब्भुग्गतो यथा ॥
- 15 २ सो पि पत्वान सम्बोधि^{११}, सन्तारेन्तो सदेवक ।
अभिवस्सि धम्ममेघेन, निब्बापेन्तो सदेवक ॥
- ३ तस्सा पि अतुलतेजस्स, अहेसु अभिसमया तयो ।
कोटिसतसहस्सान, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ४ पुनापर भीमरथे^{१२}, यदा आहनि दुन्दुभि ।
20 तदा नवुतिकोटीन, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- ५ यदा बुद्धो धम्म देसेसि, वेभारे सो पुरुत्तमे^{१३} ।
तदा नवुतिकोटीन, ततियाभिसमयो अहु ॥

१-१ सालिया च वलीया च-सी० सालिसा च कळिस्सा च - स्या० साळिया च
कळिया च-रो० । २ दससहस्सिम्हि-स्या० रो० । ३-३ रवि चन्दो व-सी० विरोचयि
चन्दो व-रो० । ४ केसारामहि-सी० स्या० रो० । ५ तत्थेव सो-सी०, रो०
तस्सेव सो-स्या० । ६ त्रियोजनसमुग्गतो-सी० रो० । ७-७ लोक०-स्या० ।
८ नीहरित्वा-सी० रो० निहत्त्वान-स्या० । ९ सम्बुद्ध-सी० । १० भीमरथे-
सी० स्या० रो० । ११ नरुत्तमो-स्या० ।

- १६ सीवला च सुरामा च, अहेसु अग्गसाविका ।
 बोधि तस्स भगवतो, कणिकारो^१ ति वुच्चति ॥
- २० सुप्पियो च समुद्दो च, अहेसु अग्गुपट्टिका ।
 रम्मा चेव सुरम्मा च, अहेसु अग्गुपट्टिका ॥
- १ ३५९ ५ २१ सो बुद्धो सट्ठिरतन, अहोसि नभमुग्गतो ।
 कञ्चनग्घियसङ्कासो, दससहस्सी विरोचति ॥
- २२ सो पि बुद्धो असमसमो, अतुलो अप्पट्ठिपुग्गलो ।
 वस्ससतसहस्सानि, लोके अट्ठासि चक्खुमा ॥
- २३ विपुल पभ^२ दस्सयित्वा, पुप्फापेत्वान सावके ।
 १० विलासेत्वा समापत्या, निब्बुतो सो ससावको ॥
- २४ सिद्धत्थो मुनिवरो बुद्धो, अनोमारामम्हि निब्बुतो ।
 तत्थेवस्स थूपवरो, वतुयोजनमुग्गतो ति ॥
 सिद्धत्थस्स भगवतो वसो सोळसमो ।

१६ तिस्सबुद्धवसो

- १ सिद्धत्थस्स अपरेन, असमो अप्पट्ठिपुग्गलो ।
 अनन्ततेजो^३ अमितयसो, तिस्सो लोकग्गनायको ॥
- १५ २ तमन्धकार विधमित्वा, ओभासेत्वा सदेवक ।
 अनुकम्पको महावीरो, लोके उप्पज्जि चक्खुमा ॥
- ३ तस्सा पि अतुला इद्धि, अतुल^४ सील समाधि च^५ ।
 सब्बत्थ पारमि गन्त्वा, धम्मचक्क पवत्तयि ॥
- ४ सो बुद्धो दससहस्मिम्हि, विज्जापेसि गिर सुचि ।
 २० कोटिसतानि अभिसमिसु, पठमे धम्मदेसने ॥
- ५ दुतियो^६ नवुतिकोटीन^७, ततियो सट्ठिकोटियो ।
 बन्धनातो^८ पमोचेसि, सत्ते^९ नरमरू तदा ॥

१ कणिकारो - स्या० । २-२ विमल पभ - सी०, रो०, विपुलपभ - स्या० ।
 ३ अनन्तसीलो - स्या० रो० । ४-४ अतुला सीलसमाधियो - स्या० अतुलसील-
 समाधी च - रो० । ५-५ दुतिये नवुतिकोटियो - सी०, दुतिये० - रो० । ६ बन्धना सो -
 सी० रो० । ७ विमोचेसि - रो० । ८ सम्पत्ते - सी० स्या० रो० ।

- ६ सन्निपाता तयो आसु, तिस्से^१ लोकगनायके^१ ।
 खीणासवान विमलान, सन्तचित्तान तादिन ॥
- ७ खीणासवसतसहस्सान, पठमो आसि समागमो ।
 नवुतिसतसहस्सान, दुतियो आसि समागमो ॥
- ८ असीतिसतसहस्सान, ततियो आसि समागमो ।
 खीणासवान विमलान, पुप्फितान विमुत्तिया ॥
- ९ अह तेन समयेन, सुजातो नाम खत्तियो ।
 महाभोग छड्डयित्वा, पब्बजि इसिपब्बज^२ ॥
- १० मयि पब्बजिते सन्ते, उप्पज्जि लोकनायको ।
 बुद्धो ति सद् सुत्वान, पीति मे उपपज्जथ ॥
- ११ दिब्ब मन्दारव पुप्फ, पदुम पारिच्छत्तक ।
 उभो हत्थेहि पग्गय्ह, धुनमानो उपागमि ॥
- १२ चतुवण्णपरिवुत^३, तिस्स लोकगनायक ।
 तमह पुप्फ गहेत्वा, मत्थके धारयि जिन ॥
- १३ सो पि म बुद्धो व्याकासि, जनमज्झे निसीदिय ।
 “द्वेनवुते” इतो कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥
- १४ “पधान पदहित्वान पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- १५ तस्सा पि वचन सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि ।
 उत्तरि वतमधिद्वासि, दसपारमिपूरिया ॥
- १६ खेमक नाम नगर, जनसन्धो नाम खत्तियो ।
 पदुमा नाम जनिका, तिस्सस्स च महेसिनो ॥
- १७ सत्तवस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि ।
 गुहासेलनारिसयनिसभा^४, तयो पासादमुत्तमा ॥
- १८ समतिससहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
 सुभद्धानामिका नारी, आनदो नाम अत्रजो ॥

5 B 360
R 49

10

15

20

25

१-१ तिस्सस्स च महेसिनो - स्या० । २ इसिपब्बज - स्या० रो० । ३ पातु वण्णपरिवुत - स्या० । ४ धारये - स्या० । ५ द्वानवुते - स्या० । ६ गुहासेल नारि-
 निसभा - सी० रो० गुणसेलानादियनिसभो - स्या० । ७ सुभद्धानाम सा - सी० रो०,
 सुभद्दा नाम - स्या० ।

- १६ निमित्ते चतुरो दिस्वा, अस्सयानेन निक्खमि ।
अनूनअट्टमासानि^१, पधान पदही जिनो ॥
- २० ब्रह्मना याचितो सन्तो, तिस्सो लोकगनायको ।
वत्ति चक्क महावीरो, यसवतियमुत्तमे^२ ॥
- 5 २१ ब्रह्मदेवो^३ उदयो च, अहेसु अगसावका ।
समङ्गो^४ नामुपट्ठाको, तिस्सस्स च महेसिनो ॥
- 361 २२ फुस्सा चेव सुदत्ता च, अहेसु अगसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, असनो ति पवुच्चति ॥
- २३ सम्बलो च सिरिमा^५ चेव, अहेसु अगुपट्ठाका ।
10 किसागोतमी उपसेना, अहेसु अगुपट्ठाका ॥
- २४ सो^६ बुद्धो सट्ठिरतनो, अहु उच्चत्तने जिनो ।
अनूपमो असदिसो, हिमवा विय दिस्सति ॥
- २५ तस्सा पि अतुलतेजस्स, आयु आसि अनुत्तरो ।
वस्ससतसहस्सानि, लोके अट्ठासि चक्खुमा ॥
- 15 २६ उत्तम पवर सेट्ठ, अनुभोत्वा महायस ।
जलित्वा अग्गिक्खन्धो व, निब्बुतो सो ससावको ॥
- 50 २७ वलाहको व अनिलेन, सुरियेन विय उस्सवो ।
अन्धकारो व पदीपेन^७, निब्बुतो सो ससावको ॥
- २८ तिस्सो जिनवरो बुद्धो, नन्दारामम्हि निब्बुतो ।
20 तत्थेवस्स जिनथूपो, तीणियोजनमुगतो^८ ति ॥
- तिस्सस्स भगवतो वसो सत्तरसमो ।

२० फुस्सबुद्धवसो^९

- १ तत्थेव मण्डकप्पम्हि, अहु सत्था अनुत्तरो ।
अनूपमो असमसमो, फुस्सो लोकगनायको ॥

१ अनूनक अट्टमास - सी० रो० अनूनक अट्टमास - स्या० । २ यसवतीदायमुत्तमे - स्या० । ३ ब्रह्मदेवो च - सी० स्या० । ४ समङ्गलो - सी०, समगो - स्या० । ५ सिरि - सी० स्या० रो० । ६ सो पि - सी० स्या० रो० । ७ दीपन - सी०, स्या०, रो० । ८ तीणि योजनमुस्सितो - सी०, स्या० रो० । ९ पुस्सबुद्धवसो - स्या० ।

- २ सो पि सब्ब तम हन्त्वा^१, विजटेत्वा महाजट ।
सदेवक तप्पयन्तो, अभिवस्सि अमतम्बुना^२ ॥
- ३ धम्मचक्क पवत्तेन्ते, फुस्से नवखत्तमङ्गले ।
कोटिसतसहस्सान, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ४ नवुतिसतसहस्सान, दुतियाभिसमयो अहु । 5
असीतिसतसहस्सान ततियाभिसमयो अहु ॥
- ५ सन्निपाता तयो आसु, फुस्सस्सा^३ पि^३ महेसिनो ।
खीणासवान विमलान, सन्तचित्तान तादिन ॥
- ६ सद्विसतसहस्सान, पठमो आसि समागमो । B 362
पञ्जाससतसहस्सान, दुतियो^४ आसि समागमो ॥ 10
- ७ चत्तारीससतसहस्सान^५, ततियो आसि समागमो ।
अनुपादा^६ विमुत्तान, वोच्छिन्नपटिसन्धिन ॥
- ८ अह तेन समयेन, विजितावी नाम खत्तियो ।
छड्डयित्वा^७ महारज्ज, पब्बजि तस्स सन्तिके ॥
- ९ सो पि म बुद्धो व्याकासि, फुस्सो लोकगनायको । 15
“द्वेनवुते इतो कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥
- १० “पधान पदहित्वान पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- ११ तस्सा पि वचन सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि^८ ।
उत्तरि वतमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥
- १२ सुत्तन्त विनय चा पि, नवङ्ग सत्थुसासन । 20
सब्ब परियापुणित्वा^९, सोभयि जिनसासन ॥
- १३ तत्थप्पमत्तो विहरन्तो, ब्रह्म भावेत्वा^{१०} भावन । R 51
अभिञ्जासु पारमि गन्त्वा, ब्रह्मलोकमगच्छह^{१२} ॥
- १४ कासिक नाम नगर, जयसेनो नाम खत्तियो ।
सिरिमा नाम जनिका, फुस्सस्सा पि महेसिनो ॥ 25

१ हत्वा - रो० । २ अमतम्बुया - रो० । ३-३ पुस्सस्स च - स्या० । ४ दुतिया - स्या० । ५ चत्तालीस० - स्या० । ६ अनुपादि - सी० । ७ विजितो - स्या० । ८ छड्डयित्वान - सी० रो० । ९ पसादयि - रो० । १० परियापुणित्वान - सी० स्या० रो० । ११ भावेत्वा - स्या० रो० । १२ ब्रह्मलोकमगच्छह - सी०, रो० ।

- १५ नववस्ससहस्सानि^१, अगार अज्झ सो वसि ।
गरुळपक्खहससुवण्णभारा^२, तयो पासादमुत्तमा ॥
- १६ तिसइत्थिसहस्सानि^३, नारियो समलङ्कता ।
किसागोतमी नाम नारी, अन्पमो^४ नाम अत्रजो ॥
- ५ १७ निमित्ते चतुरो दिस्वा, हत्थियानेन निक्खमि ।
छमास^५ पधानचार, अचरी पुरिसुत्तमो ॥
- १८ ब्रह्मना याचितो सन्तो, फुस्सो लोकगनायको ।
वत्ति चक्क महावीरो, मिगदाये नरुत्तमो ॥
- १९ सुरक्खितो^६ धम्मसेनो^७, अहेसु अग्गसावका ।
१० सभियो^८ नामुपट्ठाको, फुस्सस्सा पि महेसिनो ॥
- ३६३ २० चाला च उपचाला च, अहेसु अग्गसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, आमण्डो^९ ति पवुच्चति^{१०} ॥
- २१ धनञ्जयो^{११} विसाखो च, अहेसु अग्गुपट्ठाका ।
पदुमा चेव^{१२} नागा च, अहेसु अग्गुपट्ठाका ॥
- १५ २२ अट्ठपण्णासरतन, सो पि अच्चुगगतो मुनि ।
सोभते सतरसी व, उळ्ळुराजा व पूरितो ॥
- २३ नवुत्तिवस्ससहस्सानि, आयु विज्जति तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- २४ ओवदित्वा^{१३} बहू सत्ते, सन्तारेत्वा बहू^{१४} जने ।
२० सो पि सत्था अतुलयसो, निब्बुतो सो ससावको ॥
- २५ फुस्सो जिनवरो सत्था, सेनाराममिह^{१५} निब्बुतो ।
धातुवित्थारिक आसि, तेसु तेसु पदेसतो ति ॥

फुस्सस्स भगवतो वसो अट्ठारसमो ।

१ छब्बस्ससहस्सानि - सी०, छब्बस्ससहस्सान - रो० । २-२ गरुळ हस सुवण्ण भारा - सी०, रो० । गरुळ हस सुवण्ण तारा - स्या० । ३ तेवीसत्तिमहस्सानि - सी० स्या०, रो० । ४ आनदो - सी० स्या० रो० । ५ सत्ताह - स्या० । ६-६ सुखितो धम्मसेनो च - सी० रो० । ७ सभिय्यो - स्या०, सम्भियो - रो० । ८-८ आमलकोति वुच्चति - स्या० । ९ धनञ्जयो - म० अन्नञ्जयो - स्या० । १० सिरि - स्या० । ११ ओवादेत्वा - रो० । १२ महा - सी० रो० । १३ सोनाराममिह - सी०, रो० ।

२१ विपस्सीबुद्धवसो

- १ फुस्सस्स च अपरेन, सम्बुद्धो द्विपदुत्तमो । R 52
विपस्सी नाम नामेन, लोके उप्पज्जि चक्खुमा ॥
- २ अविज्ज^१ सब्ब^१ पदालेत्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ।
धम्मचक्क पवत्तेतु, पवकामि बन्धुमतीपुर ॥
- ३ धम्मचक्क पवत्तेत्वा, उभो बोधेसि नायको । 5
गणनाय न वत्तब्बो, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ४ पुनापर अमितयसो, तत्थ सच्च पकासयि ।
चतुरासीतिसहस्सान, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- ५ चतुरासीतिसहस्सानि, सम्बुद्ध अनुपब्बजु ।
तेसमारामपत्तान, धम्म देसेसि चक्खुमा ॥ 10
- ६ सब्बाकारेन भासतो^२, सुत्वा^३ उपनिसादिनो^४ । B 364
ते पि धम्मवरं गत्वा, ततियाभिसमयो अहु ॥
- ७ सन्निपाता तयो आसु, विपस्सिस्स महेसिनो ।
खीणासवान विमलान, सन्तचित्तान तादिन ॥
- ८ अट्ठसट्ठिसतसहस्सान, पठमो आसि समागमो । 15
भिक्षुसतसहस्सान, दुतियो आसि समागमो ॥
- ९ असीतिभिक्षुसहस्सान, ततियो आसि समागमो ।
तत्थ भिक्षुगणमज्झे, सम्बुद्धो अतिरोचति ॥
- १० अह तेन समयेन, नागराजा महिद्धिको ।
अतुलो नाम नामेन, पुञ्जवन्तो जूतिन्धरो ॥ 20
- ११ नेकान नागकोटीन, परिवारेत्वानह तदा ।
वज्जन्तो दिब्बतुरियेहि, लोकजेट्ठ उपागमि ॥
- १२ उपसङ्गमित्वा सम्बुद्ध, विपस्सि लोकनायक ।
मणिमुत्तरतनखचित, सब्बाभरणविभूसित^५ ।
निमन्तेत्वा धम्मराजस्स, सुवण्णपीठमदासह ॥ 25

१-१ अविज्जण्ड - स्या० । २ भासते - सी० । ३ ठत्वा - स्या० । ४ उप
निस्स जिने - सी०, उपनिस्सा जिने - स्या० उपनिस्सा जिने - रो० । ५ सब्बाभरण-
भूसिता - सी० सब्बाभरण भूसित - रो० ।

- १३ सो पि म बद्धो व्याकासि, सङ्खमज्जे निसीदिय ।
 “एकनवुतितो कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥
- १४ “अहु कपिलव्ह्या^१ रम्मा^२, निक्खमित्वा तथागतो ।
 पधान पदहित्वान, कत्वा दुक्करकारिक^३ ॥
- 53 5 १५ “अजपालरुक्खमूलस्मि, निसीदित्वा तथागतो ।
 तत्थ पायास पग्गय्ह, नेरञ्जरमुपेहिति ॥
- १६ “नेरञ्जराय तीरम्हि, पायास^३ अद सो^३ जिनो ।
 पटियत्तवरमग्गेन, बोधिमूलमुपेहिति^४ ॥
- 10 १७ “ततो पदक्खिण कत्वा, बोधिमण्ड अनुत्तरो^५ ।
 अस्सत्थमूले सम्बोधि, बुज्झिस्सति महायसो ॥
- १८ “इमस्स जनिका माता, माया नाम भविस्सति ।
 पिता सुद्धोदनो नाम, अय हेस्सति गोतमो ॥
- 65 १९ “अनासवा वीतरागा^६, सन्तचित्ता समाहिता ।
 कोलितो उपतिस्सो च, अग्गा हेस्सन्ति सावका ।
- 15 आनन्दो नामुपट्ठाको, उपट्ठिस्सतिम^७ जिन ॥
- २० “खेमा उप्पलवण्णा च, अग्गा हेस्सन्ति साविका ।
 अनासवा वीतरागा, सन्तचित्ता समाहिता ।
 बोवि तस्स भगवतो, अस्सत्थो ति पवुच्चति ॥
- 20 २१ “चित्तो च हत्थाळवको, अग्गा हेस्सन्तुपट्ठका ।
 नन्दमाता च उत्तरा, अग्गा हेस्सन्तुपट्ठिका ।
 आयु वस्ससत तस्स, गोतमस्स यसस्सिनो ॥
- २२ “इद सुत्वान वचन पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- २३ तस्साह वचन सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि ।
 उत्तरि वत्तमधिट्ठासिं, दसपारमिपूरिया ॥
- 25 २४ नगर बन्धुमती नाम, बन्धुमा^८ नाम खत्तियो ।
 माता बन्धुमती नाम, विपस्सिस्स महेसिनो ॥

१-१ कपिलव्ह्ये रम्मे - सी० रो० । २ दुक्करकारिय - रो० । ३-३ पायास
 अस्सति - सी० । ४ अदिसो - स्या०, ० अस्सति - रो० । ५ बोधिमूलम्हि ण्हिति - स्या० ।
 ५ अनुत्तर - सी० स्या० रो० । ६ वीतमला - सी० । ७ उपट्ठिस्सति त - सी० ।
 ८ बन्धुमो - स्या० रो० ।

- २५ अट्ठवस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि ।
नन्दो सुनन्दो सिरिमा, तयो पासादमुत्तमा ॥
- २६ तिचत्तारीससहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
सुदस्सना^१ नाम सा नारी, समवत्तक्खन्धो नाम अत्रजो ॥
- २७ निमित्ते चतुरो दिस्वा, रथयानेन निक्खमि । 5
अनूनअट्ठमासानि, पधान पदही जिनो ॥
- २८ ब्रह्मना याचितो सन्तो, विपस्सी लोकनायको ।
वत्ति चक्क महावीरो, मिगदाये नरुत्तमो ॥
- २९ खण्डो च तिस्सनामो^२ च, अहेसु अग्गमावका ।
असोको नामुपट्ठाको, विपस्सिस्स महेसिनो ॥ 10
- ३० चन्दा च चन्दमित्ता च, अहेसु अग्गसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, पाटली ति पवुच्चति ॥
- ३१ पुनब्बसुमित्तो नागो च, अहेसु अग्गुपट्ठका ।
सिरिमा उत्तग चेव, अहेसु अग्गुपट्ठिका ॥
- ३२ असीतिहत्थमुब्बेधो, विपस्सी लोकनायको । 15 B 366
पभा निद्धावति तस्स, समन्ता सत्तयोजने ॥
- ३३ असीतिवस्ससहस्सानि, आयु बुद्धस्स तावदे ।
तावता तिठ्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- ३४ बहुदेवमनुस्सान, बन्धना^३ परिमोचयि ।
मग्गामग्ग च आचिक्खि, अवसेसपुथुज्जने ॥ 20
- ३५ आलोक दस्सयित्वान, देसेत्वा^४ अमत पद । R 54
जलित्वा अग्गिक्खन्धो व, निब्बुतो सो ससावको ॥
- ३६ इद्धिवर पुञ्जवर, लक्खण च^५ कुसुमित^६ ।
सब्ब तमन्तरहित, ननु रिक्ता सब्बसङ्गारा ॥ ~
- ३७ विपस्सी जिनवरो^७ बुद्धो^८, सुमित्तारामम्हि निब्बुतो । 25
तत्थेवस्स थूपवरो, सत्तयोजनमुस्सितो ति ॥
विपस्सिस्स भगवतो वसो एकूनवीसतिमो ।

१ सुतना - सो० रो० । २ तिस्सो नाम - रो० । ३ बन्धन - स्या० रो० ।
४ दस्सेत्वा - स्या० । ५-५ लक्खण चतुभूमिक - सी० लक्खणचक्कसुमित - स्या०,
लक्खण चतुभूमिक - रो० । ६-६ जिनवरो धीरो - सी० रो० नरवरो वीरो - स्या० ।

२२ सिखीबुद्धवसो

- १ विपस्सिस्स अपरेन, सम्बुद्धो द्विपदुत्तमो ।
सिखिब्धयो आसि^१ जिनो, असमो अप्पटिपुग्गलो ॥
- २ मारसेन पमद्वित्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ।
धम्मचक्क पवत्तेसि, अनुकम्पाय पाणिन ॥
- ५ ३ धम्मचक्क पवत्तेन्ते, सिखिम्हि जिनपुङ्गवे^२ ।
कोटिसतसहस्सान, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ४ अपर पि धम्म देसेन्ते, गणसेट्ठे नरुत्तमे ।
नवुतिकोटिसहस्सान, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- ५ यमकपाटिहारिय^३ च , दस्सयन्ते सदेवके ।
१० असीतिकोटिसहस्सान, ततियाभिसमयो अहु ॥
- ६ सन्निपाता तयो आसु, सिखिस्सा पि महेसिनो ।
खीणासवान विमलान, सन्तचित्तान तादिन ॥
- ७ भिक्खुसतसहस्सान, पठमो आसि समागमो ।
असीतिभिक्खुसहस्सान, दुतियो आसि समागमो ॥
- १५ ८ सत्ततिभिक्खुसहस्सान, ततियो आसि समागमो ।
अनुपलित्तो पदुम व, तोयम्हि सम्पवड्ढित ॥
- ९ अह तेन समयेन, अरिन्दमो नाम खत्तियो ।
सम्बुद्धप्पमुख सङ्घ, अन्नपानेन तप्पयि ॥
- १० बहु दुस्सवर दत्वा, दुस्सकोटि अनप्पक ।
२० अलङ्कृत हत्थियान, सम्बुद्धस्स अदासह ॥
- ११ हत्थियान निम्मिनित्वा, कप्पिय उपनामयि ।
पूरयि मानस मय्ह, निच्च दब्भमुपट्ठित ॥
- १२ सो पि म बुद्धो व्याकासि, सिखी लोकगनायको ।
“एकतिसे इतो कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥
- २५ १३ “अहु कपिलब्धया रम्मा पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥

१ नाम - सी० स्या० रो० । २ मुनिपुङ्गवे - सी० । ३-३ यमक पाटिहीर च - सी०, रो०, यमकपाटिहारिय - स्या० ।

- १४ तस्साह^१ वचन सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि ।
उत्तरि वतमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥
- १५ नगर अरुणवती नाम, अरुणो नाम खत्तियो ।
पभावती नाम जनिका, सिखिस्सा^२ पि^३ महेसिनो ॥
- १६ सत्तवस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि । 5
सुचन्दको^३ गिरि वसभो^३, तयो पासादमुत्तमा ॥
- १७ चतुवीससहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
सब्बकामा नाम नारी^४, अतुलो नाम अत्रजो ॥
- १८ निमित्ते चतुरो दिस्वा, हत्थियानेन निक्खमि ।
अट्टमास पधानचार, अचरी^५ पुरिसुत्तमो ॥ 10
- १९ ब्रह्मना याचितो सन्तो, सिखी लोकगगनायको ।
वत्ति चक्क महावीरो, भिगदाये नरुत्तमो ॥ B 368
- २० अभिभू सम्भवो चेव^६, अहेसु अग्गसावका ।
खेमङ्करो नामुपट्ठाको, सिखिस्सा पि महेसिनो ॥
- २१ सखिला^६ च^६ पदुमा च, अहेसु अग्गसाविका । 15
बोधि तस्स भगवतो, पुण्डरीको ति वुच्चति ॥
- २२ सिरिवद्धो च नन्दो^७ च, अहेसु अग्गुपट्ठका ।
चित्ता चेव सुगुत्ता च, अहेसु अग्गुपट्ठिका ॥
- २३ उच्चत्तनेन सो बुद्धो, सत्ततिहत्थमुग्गतो ।
कञ्चनग्घयसङ्कासो, द्वत्तिसवरलक्खणो ॥ 20
- २४ तस्सा पि ब्यामप्पभा काया, दिवारत्ति^८ निरन्तर ।
दिसोदिस निच्छरन्ति, तीणियोजनसो पभा ॥
- २५ सत्ततिवस्ससहस्सानि, आयु तस्स महेसिनो ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥

१ तस्सापि - स्या० । २-२ सिखिस्स च - सी० स्या०, रो० । ३-३ सुचन्दो
गिरि वह्नो - सी० रो० सुवङ्गको गिरि नारीवाहनो - स्या० । ४ सा नारी - स्या० ।
५ अचरि - स्या० रो० । ६ नाम - सी० स्या०, रो० । ७ उपट्ठाको - सी० रो० ।
८-८ अखिला चेव - सी० रो० माखला च - स्या० । ९ चन्दो - सी० रो० ।
१० निच्छरन्ति - स्या० ।

- २६ धम्ममेघ^१ पवस्सेत्वा^२, तेमयित्वा सदेवके ।
 खेमन्त^३ पापयित्वान, निब्बुतो सो ससावको ॥
- २७ अनुव्यञ्जनसम्पन्न, द्वत्तिसवरलक्खण ।
 सब्ब तमन्तरहित, ननु रिता सब्बसङ्घारा ॥
- ५ २८ सिखी मुनिवरो बुद्धो, अस्सारामहि^४ निब्बुतो ।
 तत्थेवस्स थूपवरो, तीणियोजनमुग्गतो ति ॥
 सिखिस्स भगवतो वसो वीसतिमो ।

२३ वेस्सभबुद्धवसो

- R 56 १ तत्थेव मण्डकप्पमिह, असमो अप्पटिपुग्गलो ।
 वेस्सभू नाम नामेन, लोके उप्पज्जि नायको^१ ॥
- B 369 २ आदित्त वत^२ रागग्गि, तण्हान विजित तदा^३ ।
 10 नागो व बन्धन छेत्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ॥
- ३ धम्मचक्क पवत्तेन्ते^४, वेस्सभूलोकनायके^५ ।
 असीतिकोटिसहस्सान, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ४ पक्कन्ते चारिक रट्ठे, लोकजेट्ठे नरासभे ।
 सत्ततिकोटिसहस्सान, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- 15 ५ महादिट्ठि विनोदेन्तो, पाटिहेर^६ करोति सो ।
 समागता नरमरू, दससहस्सी सदेवके ॥
- ६ महाअच्छरिय दिस्वा, अब्भुत लोमहसन ।
 देवा चेव मनुस्सा च, बुज्झरे सट्ठिकोटियो ॥
- ७ सन्निपाता तयो आसु, वेस्सभुस्स महेसिनो ।
 20 खीणासवान विमलान, सन्तचित्तान तादिन ॥
- ८ असीतिभिक्खुसहम्मान^७, पठमो आसि समागमो ।
 सत्ततिभिक्खुसहस्सान, दुतियो आसि समागमो ॥

१ धम्ममेघो - रा० । २ वस्सित्वान - स्या० । ३ खेमन्त - स्या० । ४ दुस्सारामहि - सी० रो० । ५ सो जिनो - स्या० रो० । ६-६ असित्तमिव - सी०, आदित्त इद - स्या०, आदित्त ति च - रो० । ७ जान - स्या० सदा - रो० । ८ पवत्तेसि - स्या० । ९ वेस्सभ लोकायको - स्या०, रो० । १० पाटिहीर - सी०, रो० । ११ असीतिकोटि-सहस्सान - स्या० ।

- ९ सट्ठिभिव्वुसहस्सान, ततियो आसि समागमो ।
जरादिभयभीतान^१, ओरसान महेसिनो^२ ॥
- १० अह तेन समयेन, सुदस्सनो नाम खत्तियो ।
निमन्तेत्वा महावीर, दान दत्वा महारह ।
अन्नपानेन वत्थेन, ससङ्ख जिन पूजयि ॥ 5
- ११ तस्स बुद्धस्स असमस्स, चक्क वत्तिनमुत्तम ।
सुत्वान पणित धम्म, पब्बज्जमभिरोचयि ॥
- १२ महादान पवत्तेत्वा, रत्तिन्दिवमतन्दितो ।
पब्बज्ज गुणसम्पन्न, पब्बजि जिनसन्तिके ॥
- १३ आचारगुणसम्पन्नो, वत्तसीलसमाहितो । 10
सब्बञ्जुत गवेसन्तो, रमामि जिनसासने ॥
- १४ सद्धापीति उपगन्त्वा^३, बुद्ध वन्दामि सत्थर^४ ।
पीति उप्पज्जति मय्ह, बोधियायेव कारणा ॥
- १५ अनिवत्तमानस जत्वा, सम्बुद्धो एतदब्रवि । B 370
“एकतिसे इतो कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥ 15
- १६ “अहु कपिलव्हया रम्मा पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- १७ तस्साह वचर्न सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि । R 57
उत्तरि वतमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥
- १८ अनोम नाम नगर, सुप्पतीतो^५ नाम खत्तियो ।
माता यसवती नाम, वेस्सभुस्स महेसिनो ॥ 20
- १९ छ^६ च वस्ससहस्सानि^६, अगार अज्झ सो वसि ।
रुचि सुरुचि रतिवड्डनो, तयो पासादमुत्तमा ॥
- २० अनूनतिससहस्सानि, नारियो समलङ्घिता ।
सुचित्ता नाम सा नारी, सुप्पबुद्धो नाम अत्रजो ॥
- २१ निमित्ते चतुरो दिस्वा, सिविकायाभिनिक्खमि^७ । 25
छमास पधानचार, अचरी पुरिसुत्तमो ॥

१ ० चित्तान - रो० । २ महेसिन - रो० । ३ उपागत्वा - सी० उप्पादेत्वा -
स्या० । ४ सत्थार - सी० । ५ सुतीतो - सी० सुप्पतितो - स्या० सुपतितो - रो० ।
६-६ छब्बस्स ० - सी० स्या०, छब्बस्ससहस्सान - रो० । ७-७ सुरुचि वट्टमाना - सी०,
सुरति वट्टका - स्या०, ० वड्डना - रो० । ८ सिविकायानाभिनिक्खमि - रो० ।

- २२ ब्रह्मना याचितो सन्तो, वेस्सभू लोकनायको ।
वत्ति चक्क महावीरो, अरुणारामे^१ नरुत्तमो^२ ॥
- २३ सोणो च उत्तरो चेव, अहेसु अग्गसावका ।
उपसन्तो नामुपट्ठाको, वेस्सभुस्स महेसिनो ॥
- 5 २४ रामा^३ चेव समाला च, अहेसु अग्गसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, महासालो ति वुच्चति ॥
- २५ सोत्थिको चेव रम्भो^४ च, अहेसु अग्गुपट्ठाका ।
गोतमी^५ सिरिमा चेव^६, अहेसु अग्गुपट्ठाका ॥
- २६ सट्ठिरतनमुब्बेधो, हेमयूपसमूपमो ।
10 काया निच्छरति रस्मि^७, रत्ति^८ व पब्बते सिखी ॥
- २७ सट्ठिवस्ससहस्सानि, आयु तस्स महेसिनो ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- B 371 २८ धम्म वित्थारिक कत्वा, विभजित्वा^९ महाजन ।
धम्मनाव ठपेत्वान, निब्बुतो सो ससावको ॥
- 15 २९ दस्सनेय्य सब्बजन^{१०}, विहार इरियापथ^{११} ।
सब्ब तमन्तरहित, ननु रिता सब्बसङ्खारा ॥
- ३० वेस्सभू जिनवरो सत्था, खेमारामम्हि निब्बुतो ।
धातुवित्थारिक आसि, तेसु तेसु पदेसतो ति ॥
वेस्सभुस्स भगवतो वसो एकवीसतिमो ।

२४ ककुसन्धबुद्धवसो^{१२}

- R 58 १ वेस्सभुस्स अपरेन, सम्बुद्धो द्विपदुत्तमो ।
20 ककुसन्धो नाम नामेन, अप्पमेय्यो दुरासदो ॥
- २ उगघाटेत्वा सब्बभव, चरियाय^{१३} पारमि गतो ।
सीहो व पञ्जर भेत्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ॥

१ अरुणेपि - स्या० । २ नरुत्तमे - रो० । ३ दामा - सी० रो० । ४ रम्भो - सी० स्या० रो० । ५-५ गोतमी च सिरिमा च - सी० गोतमी च सिरिमा च - स्या० रो० । ६ रसी - सी० रसि - स्या० रो० । ७ रत्ती - सी०, रत्ति - रो० । ८ विभज्जित्वा - स्या० । ९ महाजन - रो० । १० विरियापथ - सी०, रो० । ११ कुक्कुसन्धबुद्धवसो - स्या० । १२ चरिया - सी०, रो० ।

- ३ धम्मचक्क पवत्तेन्ते, ककुसन्धे^१ लोकनायके ।
चत्तारीसकोटिसहस्सान, धम्माभिसमयो^२ अहु ॥
- ४ अन्तलिक्खम्हि आकासे, यमक कत्वा विकुब्बन ।
तिसकोटिसहस्सान, बोधेसि देवमानुसे ॥
- ५ नरदेवस्स यक्खस्स, चतुसच्चप्पकासने । 5
धम्माभिसमयो तस्स, गणनातो असङ्खियो ॥
- ६ ककुसन्धस्स भगवतो, एको आसि समागमो ।
खीणासवान विमलान, सन्तचित्तान तादिन ॥
- ७ चत्तालीससहस्सान, तदा^३ आसि समागमो ।
दन्तभूमिमनुप्पत्तान, आसवारिगणक्खया^४ ॥ 10
- ८ अह तेन समयेन, खेमो नामासि खत्तियो ।
तथागते जिनपुत्ते, दान दत्वा अनप्पक ॥
- ९ पत्त च चीवर दत्वा, अञ्जन मधुलट्टिक ।
इमेत पत्थित सब्ब, पटियादेमि^५ वर वर ॥
- १० सो पि म बुद्धो^६ ब्याकासि, ककुसन्धो विनायको । 15 B 372
“इमम्हि भद्दके कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥
- ११ “अहु कपिलव्हेया रम्मा पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- १२ तस्सा पि वचन सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि ।
उत्तरि वतमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥
- १३ नगर खेमावती नाम, खेमो नामासह तदा । 20
सब्बञ्जुत गवेसन्तो, पब्बजि तस्स सन्तिके ॥
- १४ ब्राह्मणो अग्गिदत्तो च, आसि बुद्धस्स सो पिता ।
विसाखा नाम जनिका, ककुसन्धस्स सत्थुनो^७ ॥
- १५ वसते तत्थ खेमे पुरे, सम्बुद्धस्स महाकुल ।
नरान पवर सेट्ठ, जातिमन्त महायस ॥ 25

१ ककुसन्धे - स्या० । २ पठमाभिसमयो - सी० स्या० रो० । ३ दुतियो - सी० । ४ आसवारिगणक्खया - सी०, स्या० रो० । ५ पटियादेत्वा - सी० । ६ मुनि - सी०, स्या०, रो० । ७ खेमवती - सी० स्या० रो० । ८ महेसिनो - सी०, स्या०, रो० ।

- १६ चतुवस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि ।
काम-कामवण्ण-कामसुद्धिनामा^१, नयो पासादमुत्तमा ॥
- R 59 १७ समतिससहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
रोचिनी^२ नाम सा नारी^३, उत्तरो नाम अत्रजो ॥
- 5 १८ निमित्ते चतुरो दिस्वा, रथयानेन निक्खमि ।
अनूनअट्ठमासानि^४, पधान पदही जिनो ॥
- १९ ब्रह्मना याचितो सन्तो, ककुसन्धो विनायको^५ ।
वत्ति चक्क महावीरो, मिगदाये नरुत्तमो ॥
- 10 २० विधुरो^६ च सज्जीवो च^७, अहेसु अगसावका ।
बुद्धिजो नामुपट्ठाको, ककुसन्धस्स सत्थुनो ॥
- २१ सामा^८ च चम्पानामा च^९, अहेसु अगसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, सिरीसो ति पवुच्चति ॥
- २२ अच्चुतो^{१०} च सुमनो च, अहेसु अगुपट्ठका ।
नन्दा चेव सुनन्दा च, अहेसु अगुपट्ठिका ॥
- B 373 15 २३ चत्तालीसरत्तनानि, अच्चुगतो महामुनि ।
कनकप्पभा निच्छरति, समन्ता दसयोजन^{११} ॥
- २४ चत्तालीसवस्ससहस्सानि, आयु तस्स महेसिनो ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- 20 २५ धम्मापण पसारेत्वा, नरनारीन सदेवके ।
नदित्वा सीहनाद व, निब्बुतो सो ससावको ॥
- २६ अट्ठङ्गवचनसम्पन्नो, अच्छिद्धानि निरन्तर ।
सब्ब तमन्तरहित, ननु रिता सब्बसङ्खारा ॥

१-१ सुचि सुशचि रतिवद्धननामका - सी०, कामवद्ध कामसुद्धि रतिवद्धनो -
स्या०, शचि सुशचि वद्धना - रो० । २-२ विरोचमाना नाम नारी - सी०, रो०, रोपिनी ० -
स्या० । ३ अनूनक अट्ठमास - सी०, स्या० रो० । ४ लोकनायको - सी०, स्या०, रो० ।
५-५ विधुरो सज्जीवो नाम च - सी० रो०, विधुरो सजीवनामो च - स्या० ।
६-६ समा च चम्पानामा च - सी०, रो० । ७ अच्चुगतो - स्या० । ८ द्वादसयोजन -
सी०, रो० ।

२७ ककुसन्धो जिनवरो, खेमारामम्हि निब्बुतो ।
 तत्थेवस्स थूपवरो, गावुत^१ नभमुग्गतो^१ ति ॥
 ककुसन्धस्स भगवतो वसो द्वावीसतिमो ।

२५ कोणागमनबुद्धवसो^१

- १ ककुसन्धस्स अपरेन, सम्बुद्धो द्विपदुत्तमो । R 60
 कोणागमनो नाम जिनो, लोकजेट्ठो नरासभो ॥
- २ दस धम्मे पूरयित्वान, कन्तार समतिक्कमि । 5
 पवाहिय^३ मल सब्ब, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ॥
- ३ धम्मचक्क पवत्तेन्ते, कोणागमननायके^४ ।
 तिसकोटिसहस्सान, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ४ पाटिहीर करोन्ते च, परवादप्पमद्दने ।
 वीसतिकोटिसहस्सान, दुतियाभिसमयो अहु ॥ 10
- ५ ततो विकुब्बन कत्वा, जिनो देवपुर गतो ।
 वसते^५ तत्थ सम्बुद्धो, सिलाय पण्डुकम्बले ॥
- ६ पकरणे सत्त देसेन्तो, वस्स वसति सो मुनि ।
 दसकोटिसहस्सान, ततियाभिसमयो अहु ॥
- ७ तस्सा पि देवदेवस्स, एको आसि समागमो । 15
 खीणासवान विमलान, सन्तचित्तान तादिन ॥
- ८ तिसभिक्खुसहस्सान, तदा आसि समागमो ।
 ओघानमतिक्कन्तान, भिज्जितान च मच्चुया ॥ B 374
- ९ अह तेन समयेन, पब्बतो नाम खत्तियो ।
 मित्तामर्चेहि सम्पन्नो, अनन्तबलवाहनो^६ ॥ 20
- १० सम्बुद्धदस्सन गन्त्वा, सुत्वा धम्ममनुत्तर ।
 निमन्तेत्वा सजिनसङ्घ, दान दत्वा यदिच्छक ॥

१-१ गावुत० - सी० स्या०, रो० । २ कोणागमनबुद्धवसो - स्या० । ३ पवाहाय - स्या० । ४ कोणागमने नाम नायके - सी० कोणागमने विनायके - स्या०, कोणागमने नायके - रो० । ५ वसति - सी० । ६ बलबाहनमप्यक - स्या० ।

- ११ पट्टुण्ण चीनपट्ट च, कोसेय्य कम्बल पि च ।
सोवण्णपादुक चेव, अदासि सत्थुसावके ॥
- १२ सो पि म बुद्धो व्याकासि, सङ्घमज्जे निसीदिय ।
“इमम्हि भद्दके कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥
- 5 १३ “अहु कपिलव्हया रम्मा पे० हेस्साम सम्मुखा इम” ॥
- १४ तस्सा पि वचन सुत्वा, भिग्यो चित्त पसादयि ।
उत्तरि वतमधिठासि, दसपारमिपूरिया ॥
- १५ सब्बञ्जुत गवेसन्तो, दान दत्वा नरुत्तमे ।
ओहायाह^१ महारज्ज, पब्बजि जिनसन्तिके^२ ॥
- 10 १६ नगर सोभवती नाम, सोभो नामासि खत्तियो ।
वसते तत्थ नगरे, सम्बुद्धस्स महाकुल ॥
- R 61 १७ ब्राह्मणो यञ्जदत्तो च, आसि बुद्धस्स सो पिता ।
उत्तरा नाम जनिका, कोणागमनस्स सत्थुनो ॥
- १८ तीणि वस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि ।
तुसित-सन्तुसित-सन्तुट्ठा, तयो पासादमुत्तमा ॥
- 15 १९ अनूनसोळससहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
रुचिगत्ता नाम नारी, सत्थवाहो नाम अत्रजो ॥
- २० निमित्ते चतुरो दिस्वा, हत्थियानेन निक्खमि ।
छमास पधानचार, अचरी पुरिसुत्तमो ॥
- B 375 20 २१ ब्रह्मना याचितो सन्तो, कोणागमननायको ।
वत्तिचक्क महावीरो, मिगदाये नरुत्तमो ॥
- २२ भिय्यसो^३ उत्तरो नाम, अहेसु अगसावका ।
सोत्थिजो नामुपट्ठाको, कोणागमनस्स सत्थुनो^४ ॥
- २३ समुद्दा उत्तरा चेव, अहेसु अगसाविका ।
25 बोधि तस्स भगवतो, उदुम्बरो^५ ति पवुच्चति^६ ॥
- २४ उगो च सोमदेवो च, अहेसु अगुपट्ठका ।
सीवला चेव सामा च, अहेसु अगुपट्ठिका ॥

१ ओहायिम - सी० । २ तस्स सतिके - सी० । ३ भिय्यो सो - स्या०, रो० ।
४ यस्सिन्नो - स्या० । ५-५ ० वुच्चति - स्या०, उदुम्बरोति वुच्चति - रो० ।

- २५ उच्चत्तनेन सो बुद्धो, तिसहत्थसमुग्गतो ।
उक्कामुखे यथा कम्बु^१, एव रसीहि मण्डितो ॥
- २६ तिसवस्ससहस्सानि, आयु बुद्धस्स तावदे ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- २७ धम्मचेति^२ समुस्सेत्वा^३, धम्मदुस्सविभूसित । 5
धम्मपुप्फगुळ कत्वा, निब्बुतो सो ससावको ॥
- २८ महाविलासो तस्स जनो, सिरिधम्मप्पकासनो ।
सब्ब तमन्तरहित, ननु रिक्ता सब्बसङ्खारा ॥
- २९ कोणागमनो सम्बुद्धो, पब्बतारामम्हि निब्बुतो ।
धातुवित्थारिक आसि, तेसु तेसु पदेसतो ति ॥ 10
- कोणागमनस्स भगवतो वसो तेवीसत्तिमो ।

२६ कस्सपबुद्धवसो

- १ कोणागमनस्स अपरेन, सम्बुद्धो द्विपदुत्तमो । R 62
कस्सपो नाम गोत्तेन, धम्मराजा पभङ्करो ॥
- २ सञ्छट्ठित^३ कुलमूल, बह्वन्नपानभोजन^४ ।
दत्वान याचके^५ दान, पूरयित्वान मानस ।
उसभो व आळक भेत्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ॥ 15
- ३ धम्मचक्क पवत्तेन्ते, कस्सपे लोकनायके । B 376
वीसकोटिसहस्सान^६, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ४ चतुमास यदा बुद्धो, लोके चरति चारिक ।
दसकोटिसहस्सान, दुतियाभिसमयो अहु ॥
- ५ यमक विकुब्बन कत्वा, जाणधातु पकित्तयि । 20
पञ्चकोटिसहस्सान, ततियाभिसमयो अहु ॥
- ६ सुधम्मा देवपुरे रम्मे, तत्थ धम्म पकित्तयि ।
तीणिकोटिसहस्सान, देवान बोधयी जिनो ॥

१ तम्ब - स्या० । २-२ धम्मचेतिय समुस्सित्वा - स्या० । ३ स छट्ठित - स्या० । ४ बहु च पानभोजन - सी० बह्वन्न पाणपूजित - स्या० बहुन्न पानभोजन - रो० । ५ दायके - स्या० । ६ वीसति ० - सी०, स्या० । ७ पकासयि - सी०, रो० ।

- ७ नरदेवस्स यक्खस्स, अपरे^१ धम्मदेसने ।
एतेसान अभिसमया, गणनातो असङ्खिया^२ ॥
- ८ तस्सा पि देवदेवस्स, एको आसि समागमो ।
खीणासवान विमलान, सन्तचित्तान तादिन ॥
- ५ ९ वीसभिक्षुसहस्सान, तदा आसि समागमो ।
अतिक्कन्तभवन्तान^३, सिरिसीलेन तादिन ॥
- १० अह तदा माणवको, जोतिपालो ति विस्सुतो ।
अज्झायको मन्तधरो, तिण्ण वेदान पारगू ॥
- ११ लक्खणे इतिहासे च, सधम्मे पारमि गतो ।
भूमन्तलिव्खकुसलो, कतविज्जो अनावयो^४ ॥
- १२ कस्सपस्स भगवतो, घटिकारो नामुपट्टको ।
सगारवो सप्पतिस्सो, निब्बुतो ततिये फले ॥
- १३ आदाय म घटीकारो, उपगञ्छि कस्सप जिन ।
तस्स धम्म सुणित्वान, पब्बजि तस्स सन्तिके ॥
- १४ आरद्धविरियो हुत्वा, वत्तावत्तेसु कोविदो ।
न क्वचि^५ परिहायामि, पूरेसि^६ जिनसासन ॥
- १५ यावता बुद्धभणित, नवङ्ग जिनसासन^७ ।
सब्ब परियापुणित्वान, सोभयिं जिनसासन ॥
- १६ मम अच्छरिय दिस्वा, सो पि बुद्धो वियाकरि ।
“इमम्हि भद्दके कप्पे, अय बुद्धो भविस्सति ॥
- २० १७ “अहु कपिलव्हया रम्मा, निक्खमित्वा तथागतो ।
पधान पदहित्वान, कत्वा दुक्करकारिक ॥
- १८ “अजपालक्खमूले, निसीदित्वा तथागतो ।
तत्थ पायास पग्गह^८, नेरञ्जरमुपेहिति ॥
- २५ १९ “नेरञ्जराय तीरम्हि, पायास परिभुज्जिय ।
पटियत्तवरमग्गेन, बोधिमूलमुपेहिति^९ ॥

B 377
R 63

१ अपरे च - स्या० । २ असखियो - स्या० । ३ अभिक्कत० - स्या० ।
४ अनामयो - स्या० । ५ क्वापि - सी० । ६ पूरेमि - सी०, स्या०, रो० । ७-७ नवङ्ग
सत्थुसासन - सी०, रो०, नवङ्ग सत्थुसासन - स्या० । ८ समादाय - स्या० । ९ बोधिमण्ड
मुपेहिति - सी०, रो०, बोधि मूलम्हि एहिति - स्या० ।

- २० “ततो पदक्खिण कत्वा, बोधिमण्ड अनुत्तरो^१ ।
अपराजितट्टानमिह, बोधिपल्लङ्कमुत्तमे ।
पल्लङ्केन निसीदित्वा, बुज्झिस्सति महायसो ॥
- २१ “इमस्स जनिका माता, माया नाम भविस्सति ।
पिता सुद्धोदनो नाम, अय हेस्सति गोतमो ॥ 5
- २२ “अनासवा वीतरागा, सन्तचित्ता समाहिता ।
कोलितो उपतिस्सो च, अग्गा हेस्सन्ति सावका ।
आनन्दो नामुपट्ठाको, उपट्ठिस्सतिम जिन ॥
- २३ “खेमा उप्पलवण्णा च, अग्गा हेस्सन्ति साविका ।
अनासवा सन्तचित्ता, वीतरागा समाहिता ।
बोधि तस्स भगवतो, अस्सत्थो ति पवुच्चति ॥ 10
- २४ “चित्तो हत्थाळवको च, अग्गा हेस्सन्तुपट्ठका ।
नन्दमाता च उत्तरा, अग्गा हेस्सन्तुपट्ठिका^२ ॥
- २५ इद सुत्वान वचन, अस्समस्स महेसिनो ।
आमोदिता नरमरू, बुद्धबीज किर^३ अय ॥ 15
- २६ उक्कुट्टिसद्दा पवत्तन्ति^४, अप्फोटेन्ति हसन्ति च ।
कतञ्जली नमस्सन्ति, दससहस्सी सदेवका ॥
- २७ “यदिमस्स लोकनाथस्स, विरज्झिस्साम सासन ।
अनागतमिह अद्धाने, हेस्साम सम्मुखा इम ॥
- २८ “यथा मनुस्सा नदिं तरन्ता, पटितित्थ विरज्झिय ।
हेट्ठातित्थे^५ गहेत्वान, उत्तरन्ति महानदि ॥ 20
- २९ “एवमेव मय सब्बे, यदि मुञ्चामिम जिन ।
अनागतमिह अद्धाने, हेस्साम सम्मुखा इम” ॥ B 378
- ३० तस्सा पि वचन सुत्वा, भिय्यो चित्त पसादयि ।
उत्तरिं वतमधिट्ठासि, दसपारमिपूरिया ॥ 25
- ३१ एवमह ससरित्वा, परिवज्जेन्तो अनाचर ।
दुक्कर च^६ कत^७ मय्ह, बोधियायेव कारणा ॥

१ नश्तमो - सी० रो० अनुत्तर - स्या० । २ एत्थ स्या० पोत्थके आयु वस्ससत तस्स, गोतमस्स यसस्सिनो^१ ति अधिको पाठो दिस्सति । ३ कुरो - सी० स्या०, रो० । ४ वत्तन्ति - सी० स्या० । ५ ० तित्थ - स्या० । ६-६ पकत - स्या० ।

- ३२ नगर बाराणसी नाम, किकी नामासि खत्तियो ।
वसते तत्थ नगरे, सम्बुद्धस्स महाकुल ॥
- ३३ ब्राह्मणो ब्रह्मदत्तो व^१, आसि बुद्धस्स सो पिता ।
धनवती^२ नाम जनिका^३, कस्सपस्स महेसिनो ॥
- 64 5 ३४ दुवे वस्ससहस्सानि, अगार अज्झ सो वसि ।
हसो यसो सिरिनन्दो^४, तयो पासादमुत्तमा ॥
- ३५ तिसोळससहस्सानि, नारियो समलङ्घता ।
सुनन्दा नाम सा नारी, विजितसेनो नाम अत्रजो ॥
- ३६ निमित्ते चतुरो दिस्वा, पासादेनाभिनिक्खमि ।
सत्ताह पधानचार, अचरी पुरिसुत्तमो ॥
- 10 ३७ ब्रह्मना याचितो सन्तो, कस्सपो लोकनायको ।
वत्ति चक्क महावीरो, भिगदाये नरुत्तमो ॥
- ३८ तिस्सो च भारद्वाजो च, अहेसु अग्गसावका ।
सब्बमित्तो नाम्पुट्ठाको, कस्सपस्स महेसिनो ॥
- 15 ३९ अनुळा उरुवेळा च, अहेसु अग्गसाविका ।
बोधि तस्स भगवतो, निग्गोधो ति पवुच्चति ॥
- ४० सुमङ्गलो घटिकारो च, अहेसु अग्गुपट्ठका ।
विचित्तसेना^५ भद्दा च, अहेसु अग्गुपट्ठिका ॥
- ४१ उच्चत्तनेन सो बुद्धो, वीसतिरतनुग्गतो ।
विज्जुलट्ठी व आकासे, चन्दो व गह्पूरितो ॥
- 20 ४२ वीसतिवस्ससहस्सानि, आय तस्स महेसिनो ।
तावता तिट्ठमानो सो, तारेसि जनत बहु ॥
- 379 ४३ धम्मतळाक मापयित्वा^६, सील दत्वा विलेपन ।
धम्मदुस्स निवासेत्वा, धम्ममाल विभज्जिय ॥
- 25 ४४ धम्मविमलमादास, ठपयित्वा महाजने ।
केचि निब्बान पत्थेन्ता, पस्सन्तु मे अलङ्कर ॥

१ च - स्या० रो० । २-२ माता धनवती नाम - स्या० । ३ सिरिच दो - स्या० । ४ अनुळा च - सी०, स्या०, रो० । ५ विजितसेना च - सी०, स्या०, रो० । ६ मापेत्वा - सी०, रो० । ७ विराजिय - सी०, रो०

- ४५ सीलकञ्चुक दत्वान, ज्ञानकवचवम्मित^१ ।
 धम्मचम्म पारुपित्वा, दत्वा सन्नाहमुत्तम ॥
- ४६ सतिफलक दत्वान, तिखिणञ्जाणकुन्तिम ।
 धम्मखग्गवर दत्वा, सीलससगमद्द^२ ॥
- ४७ तेविज्जाभूसन^३ दत्वान, आवेळ^४ चतुरो फले । 5
 छल्लभिञ्जाभरण दत्वा, धम्मपुप्फपिळन्धन^५ ॥
- ४८ सद्धम्मपण्डरच्छत्त, दत्वा पापनिवारण ।
 मापयित्वाभय^६ पुप्फ, निब्बुतो सो ससावको ॥
- ४९ एसो हि सम्मासम्बुद्धो, अप्पमेय्यो दुरासदो ।
 एसो हि धम्मरतनो, स्वाक्खातो एहिपस्सिको ॥ 10
- ५० एसो हि सद्धरतनो, सुप्पटिपन्नो अनुत्तरो ।
 सब्ब तमन्तरहित, ननु रित्ता सब्बसङ्खारा ॥
- ५१ महाकस्सपो जिनो^७ सत्था, सेतव्यारामम्हि निब्बुतो ।
 तत्थेवस्स जिनथूपो, योजनुब्बेधमुग्गतो ति ॥

कस्सपस्स भगवतो वसो चतुवीसतिमो ।

२७ गोतमबुद्धवसो

- १ अहमेतरहि सम्बुद्धो^१, गोतमो सकयवड्डनो । 15 R 65
 पधान पदहित्वान, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ॥
- २ ब्रह्मना याचितो सन्तो, धम्मचक्क पवत्तयि । B 380
 अट्टारसन्न कोटीन, पठमाभिसमयो अहु ॥
- ३ ततो पर च देसेन्ते^२, नरदेवसमागमे ।
 गणनाय न वत्तब्बो, दुतियाभिसमयो अहु ॥ 20
- ४ इधेवाह एतरहि, ओवदि मम अत्रज ।
 गणनाय न वत्तब्बो, ततियाभिसमयो अहु ॥

१ ज्ञानकवचवम्मित - स्या० ० वम्मिक - रो० । २ सीलसत्तुप्पमद्द - स्या० ।
 ३ तेविज्जाभूस - स्या० रो० । ४ आवेल - सी० । ५ धम्मपुप्फपिळन्धन - सी०
 स्या० रो० । ६ मापेत्वा अभय - सी०, रो० । ७ जिनवरो - सी० । ८ बुद्धो -
 सी० । ९ देसेन्तो - स्या०, रो० ।

- ५ एकोसि^१ सन्निपातो मे, सावकान महेसिन ।
अद्भुतेळससतान, भिक्खूनासि समागमो ॥
- ६ विरोचमानो विमलो, भिक्खुसङ्घस्स मज्झगो ।
ददामि पत्थित सब्ब, मणी व सब्बकामदो ॥
- 5 ७ फलमाकङ्खमानान, भवच्छन्दजहेसिन ।
चतुसच्च पकासेमि^२, अनुकम्पाय पाणिन ॥
- ८ दसवीससहस्सान, धम्माभिसमयो अहु ।
एकद्वित्र अभिसमयो, गणनातो असङ्खियो ॥
- ९ वित्थारिक बाहुजञ्ज^३, इद्ध फीत सुफुल्लित ।
10 इध मय्ह सक्खमुनिनो, सासन सुविसोधित ॥
- १० अनासवा वीतरागा, सन्तचित्ता समाहिता ।
भिक्खू नेकसता सब्बे, परिवारेन्ति म सदा ॥
- ११ इदानि ये एतरहि, जहन्ति मानुस भव ।
अप्पत्तमानसा सेखा^४, ते भिक्खू विञ्जुगरहिता ॥
- 15 १२ अरिय च सथोमयन्ता, सदा धम्मरता जना ।
बुज्झिस्सन्ति सतिमन्तो^५, ससारसरित^६ गता^७ ॥
- १३ नगर कपिलवत्थु मे, राजा सुद्धोदनो पिता ।
मय्ह जनेत्तिका माता, मायादेवी ति वुच्चति ॥
- १४ एकूनतिसवस्सानि, अगार अज्झह^८ वसि^९ ।
20 रम्मो^{१०} सुरम्मो सुभको^{११}, तयो पासादमुत्तमा ॥
- १५ चत्तारीससहस्सानि, नारियो समलङ्कता ।
भद्दकञ्चना^{१२} नाम नारी, राहुलो नाम अत्रजो ॥
- 381 १६ निमित्ते चतुरो दिस्वा, अस्सयानेन निक्खमि ।
छब्बस्स^{१३} पधानचार, अचरि दुक्कर अह ॥

१ एको व - सी०, रो० । २ पकासेसि - सी०, पकासेसि - स्या०, रो० ।
३ बहुजञ्ज - सी० बहुजञ्ज - स्या०, रो० । ४ सेक्खा - स्या० । ५ जुतिमन्तो -
स्या० । ६-६ ससारसरिता नरा - सी०, स्या०, रो० । ७-७ अज्झावसीह - स्या० ।
८-८ सुचन्दो कोकनुदो कोञ्चो - स्या० रामो सुरामो सुभतो - रो० । ९ भद्दकच्चाना
- सी०, यसीधरा - स्या०, भद्दकच्चा - रो० । १० छवस्स - स्या० ।

- १७ बाराणसिय इसिपत्तने, चक्क^१ पवत्तित मया^१ । R 66
 अहं गौतमसम्बुद्धो, सरणं सब्बपाणिनं ॥
- १८ कोलितो उपतिस्सो च, द्वे भिक्खू अग्गसावका ।
 आनन्दो नामुपट्ठाको, सन्तिकावचरो मम ।
 खेमा उप्पलवण्णा च, भिक्खुनी अग्गसाविका ॥ 5
- १९ चित्तो हत्थाळवको च, अग्गुपट्ठाकुपासका ।
 नन्दमाता च उत्तरा, अग्गुपट्ठिकुपासिका^२ ॥
- २० अहं अस्सत्थमूलम्हि, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ।
 व्यामप्पभा सदा मय्ह, सोळसहत्थमुग्गता^३ ॥
- २१ अप्प वस्ससत्त आयु, इदानेतरहि^४ विज्जति^५ । 10
 तावता तिट्ठमानोह, तारेमि^६ जनतं बहु ॥
- २२ ठपयित्वानं धम्ममुक्क, पच्छिमं जनबोधन ।
 अहं^७ पि^८ नचिरस्सेव, सद्धिं सावकसङ्घतो ।
 इधेव परिनिब्बिस्स, अग्गी वाहारसङ्ख्या ॥
- २३ तानि च अतुलतेजानि, इमानि च दसबलानि^९ । 15
 अयं^{१०} च गुणधारणो देहो^{११}, द्वत्तिसवरलक्खणविचित्तो^{१२} ॥
- २४ दसं दिसा पभासेत्वा, सतरसी व छप्पभा ।
 सब्ब^{१३} तमन्तरहिस्सन्ति^{१४}, ननु रिक्ता सब्बसङ्ख्यारा ति ॥
 गौतमस्स भगवतो वसो पञ्चवीसत्तिमो ।

२८ बुद्धपक्किणककण्ड

- १ अपरिमेय्यितो कप्पे, चतुरो आसु विनायका ।
 तण्हङ्करो मेधङ्करो, अथो पि सरणङ्करो । 20
 दीपङ्करो च सम्बुद्धो, एककप्पम्हि ते जिना ॥
- २ दीपङ्करस्स अपरेन, कोण्डञ्जो नाम नायको । B 382
 एको व एककप्पम्हि, तारेसि जनतं बहु ॥

१-१ जिनो चक्क पवत्ताय - स्या० । २ अग्गुपट्ठाकुपासिका - स्या० म० ।
 ३ सोळसहत्थमुग्गता - सी० स्या० रो० । ४-४ ममेतरहि - स्या० । ५ तारेसि -
 स्या० । ६-६ अहम्हि - सी० । ७-७ यसबलानि इद्धियो - स्या० । ८-८ अयञ्च गुणवर
 देहो - सी०, रो० । अहं गुणधारणो देहो - स्या० । ९ द्वत्तिसलक्खणाचित्तो - सी० रो० ।
 १०-१० सब्बा समन्तरहेस्सन्ति - सी० स्या० रो० ।

- ३ दीपङ्कुरस्स भगवतो, कोण्डञ्जस्स च सत्थुनो ।
एनेस अन्तरा कप्पा, गणनातो असङ्खिया^१ ॥
- ४ कोण्डञ्जस्स अपरेन, मङ्गलो नाम नायको ।
तेस पि अन्तरा कप्पा, गणनातो असङ्खिया ॥
- 5 ५ मङ्गलो च सुमनो च, रेवतो सोभितो मुनि ।
ते पि बुद्धा एककप्पे, चक्खुमतो पभङ्कुरा ॥
- R 67 ६ सोभितस्स अपरेन, अनोमदस्सी महायसो^२ ।
तेस पि अन्तरा कप्पा, गणनातो असङ्खिया ॥
- ७ अनोमदस्सी पदुमो, नारदो चा पि नायको ।
10 ते पि बुद्धा एककप्पे, तमन्तकारका^३ मुनी ॥
- ८ नारदस्स अपरेन, पदुमुत्तरो नाम नायको ।
एककप्पम्हि उप्पन्नो, तारेसि जनत बहु ॥
- ९ नारदस्स भगवतो, पदुमुत्तरस्स सत्थुनो ।
तेस पि अन्तरा कप्पा, गणनातो असङ्खिया ॥
- 15 १० कप्पसतसहस्सम्हि, एको आसि महामुनि ।
पदुमुत्तरो लोकविद्, आहुतीन पटिग्गहो ॥
- ११ तिसकप्पसहस्सम्हि, दुवे आसु^४ विनायका^५ ।
सुमेधो च सुजातो च, ओरतो^६ पदुमुत्तरा^७ ॥
- 20 १२ अट्टारसे कप्पसते^८, तयो आसु विनायका ।
पियदस्सी अत्थदस्सी, धम्मदस्सी च नायका ॥
- १३ ओरतो च सुजातस्स, सम्बुद्धा द्विपदुत्तमा ।
एककप्पम्हि ते^९ बुद्धा^{१०}, लोके अप्पटिपुग्गला ॥
- १४ चतुन्नवुत्तितो कप्पे, एको आसि महामुनि ।
सिद्धत्थो सो लोकविद्, सल्लकत्तो^{११} अनुत्तरो ॥
- B 383 25 १५ द्वेनवुत्ते इतो कप्पे, दुवे आसु विनायका ।
तिस्सो फुस्सो च सम्बुद्धा, असमा अप्पटिपुग्गला ॥

१ असङ्खेय्या - स्या० । २ महामुनि - स्या० । ३ तमन्तकरणा - स्या० ।
४-५ आसिसु नायका - स्या०, रो० । ६ ओरतो - सी०, रो० । ७ पदुमुत्तरो - स्या०,
रो० । ८ इतो कप्पसते - रो० । ९-१० सम्बुद्धा - सी० स्या०, रो० । ११ सल्लकवतो
- स्या०, सल्लगत्तो - रो० ।

- १६ एकनवुतितो कप्पे, विपस्सी नाम नायको ।
सो पि बुद्धो कारुणिको, सत्ते मोचेसि बन्धना ॥
- १७ एकत्तिसे^१ इतो कप्पे, दुवे आसु विनायका ।
सिखी च वेस्सभू चेव, असमा अप्पटिपुग्गला ॥
- १८ इमम्हि भद्दके कप्पे, तयो आसु विनायका ।
ककुसन्धो कोणागमनो, कस्सपो चा पि नायको ॥ 5
- १९ अहमेतरहि सम्बुद्धो, मेत्तेय्यो चा पि हेस्सति ।
एते पिमे पञ्च बुद्धा, धीरा लोकानुकम्पका ॥
- २० एतेस धम्मराजून, अञ्जेस नेककोटिन ।
आचिक्खित्वान त मग्ग, निब्बुता ते ससावका ति ॥ 10

२६ धातुभाजनीयकथा

- १ महागोतमो जिनवरो, कुसिनारम्हि^२ निब्बुतो ।
धातुवित्थारिक आसि, तेसु तेसु पदेसतो ॥ R 68
- २ एको अजातसत्तुस्स, एको वेसालिया पुरे ।
एको कपिलवत्थुस्मि, एको च अल्लकप्पके ॥
- ३ एको च रामगामम्हि, एको च वेठ्ठीपके^३ ।
एको पावेय्यके मल्ले, एको च कोसिनारके ॥ 15
- ४ कुम्भस्स^४ थूपा कारेसि, ब्राह्मणो दोणसव्हयो ।
अङ्गारथूप कारेसु, मोरिया तुट्ठमानसा ॥
- ५ अट्ठ सारीरिका थूपा, नवमो कुम्भचेतियो ।
अङ्गारथूपो दसमो, तदायेव पतिट्ठितो ॥ 20
- ६ उण्हीस चत्तस्सो^५ दाठा, अवखका द्वे च धातुयो ।
असम्भिन्ना इमा सत्त, सेसा भिन्ना व धातुयो ॥
- ७ महन्ता मुग्गमत्ता च, मज्झिमा भिण्णतण्डुला ।
खुट्ठका सासपमत्ता च, नानावण्णा च धातुयो ॥ B 384

१ एकत्तिसे - स्या० । २ कुसिनारामम्हि - सी० रो० । ३ वेठ्ठीपके - स्या० ।
४ कुम्भस्स - स्या० । ५ चतुरो - सी० रो० ।

- ८ महन्ता सुवण्णवण्णा च, मुत्तवण्णा च मज्झिमा ।
खुद्दका मकुलवण्णा च, सोळसदोणमत्तिका^१ ॥
- ९ महन्ता पञ्च नाळियो, नाळियो पञ्च मज्झिमा ।
खुद्दका छ नाळी चैव, एता सब्बा पि धातुयो ॥
- 5 १० उण्हीस सीहळे दीपे, ब्रह्मलोके च वामक ।
सीहळे दक्खिणक्ख च, सब्बापेता पतिट्ठिता ॥
- ११ एका दाठा तिदसपुरे, एका नागपुरे अहु ।
एका गन्धारविसये, एका कलिङ्गराजिनो^२ ॥
- १२ चत्तालीससमा दन्ता, केसा लोमा च सब्बसो ।
10 देवा हरिसु एकेक, चक्कवाळपरम्परा ॥
- १३ वजिराय^३ भगवतो, पत्तो दण्ड^४ च चीवर ।
निवासन कुलघरे, पच्चत्थरण कपिलव्हे^५ ॥
- १४ पाटलिपुत्तपुरम्हि^६, करण^७ कायबन्धन ।
चम्पायुदकसाटिय^८, उण्णलोम च कोसले ॥
- 15 १५ कासाव^९ ब्रह्मलोके च, वेठन तिदसे पुरे ।
निसीदन अवन्तीसु, रट्ठे^{१०} अत्थरण तदा ॥
- १६ अरणी च मिथिलाय, विदेहे परिसावन ।
R 69 वासि सूचिघर चा पि, इन्दपत्थपुरे^{११} तदा ॥
- १७ परिक्खारा अवसेसा, जनपदे अपरन्तके ।
20 परिभुत्तानि^{१२} मुनिना, अकसु^{१३} मनुजा तदा ॥
- १८ धातुवित्थारिक आसि, गोतमस्स महेसिनो ।
पाणीन अनुकम्पाय, अहु पोराणिक तदा ति ॥

— १० —

बुद्धवसो निट्ठितो

१ सोळसगाणि ० - सी० । २ कालिङ्गराजिनो - सी० स्या० रो० । ३ मधुराय - सी० । ४ दण्डो - स्या० । ५ सिलव्हे - स्या० । ६ पाटलिपुत्तनगरे - सी०, रो० । पाटलीपुत्तनगरे - स्या० । ७ करक - सी०, स्या०, रो० । ८ चम्पाय उदकसाटिका - सी०, रो०, चम्पाय उदकसाटिका - स्या० । ९ कासावक - स्या० । १० देवरट्ठे - स्या० । ११ इन्दरट्ठे पुरे - रो० । १२ परिभुतञ्च - सी० । १३ महेस्सति - स्या० ।

सुत्तपिटके खुद्दकनिकाये
चरियापिटकं

चरियापिटकपालि

१ अकित्तिवग्गो

१ अकित्तिचरिया

- १ “कप्पे च सतसहस्से, चतुरो च असह्विये^१ ।
एत्थन्तरे य चरित, सब्ब त बोधिपाचन ॥
- २ “अतीतकप्पे चरित, ठपयित्वा भवाभवे ।
इमम्हि कप्पे चरित, पवक्खिस्स सुणोहि मे ॥
- ३ ‘यदा अहं ब्रह्मरञ्जे, सुञ्जे विपिनकानने^२ ।
अज्झोगाहेत्वा^३ विहरामि, अकित्ति^४ नाम तापसो ॥
- ४ ‘तदा मं तपतेजेन, सन्तत्तो तिदिवाभिभू ।
धारेन्तो ब्राह्मणवण्ण, भिक्खाय मं उपागमि ॥
- ५ ‘पवना आभत पण्ण, अतेल च अलोणिक ।
मम द्वारे ठित दिस्वा, सकटाहेन आकिरि ॥
- ६ ‘तस्स दत्त्वानहं पण्ण, निक्कुज्जित्वान^५ भाजन ।
पुनेसन जहित्वान, पाविसि पण्णसाळक ॥
- ७ ‘दुतिय^६ पि ततिय पि, उपगच्छि ममन्तिक^७ ।
अकम्पितो अनोलग्गो, एवमेवमदासह ॥
- ८ ‘न मे तप्पच्चया अत्थि, सरीरस्मि विवण्णिय ।
पीतिसुखेन रतिया, वीतिनामेमि त दिव ॥
- ९ ‘यदि मास पि द्वेमास, दक्खिण्येय वर लभे ।
अकम्पितो अनोलीनो, ददेय्य दानमुत्तम ॥

B 385
R 73

5

10

15 B 386

१ असह्विये - स्या०, रो० । २ विवन० - स्या० विविन० - रो० । ३ अज्झो गहेत्वा - सी०, स्या० । ४ अकित्ति - रो० । ५ निक्कुज्जित्वान - स्या० । ६-७ दुतिय दिवस ततिय पि, उपगच्छि ममन्तिके - स्या० । ७ द्विमास - स्या० ।

१० 'न तस्स दान ददमानो, यस लाभ च पत्थयि ।
सब्बञ्जुत पत्थयानो, तानि कम्मनि आचरि ति ॥

२ सङ्खचरिया^१

R 74

११ 'पुनापर यदा होमि, ब्राह्मणो सङ्खसव्हयो ।
महासमुद्द तरितुकामो, उपगच्छामि पट्टन ॥

5

१२ 'तत्थद्दस' पटिपथे, सयम्भु अपराजित ।
कन्तारद्धान^३ पटिपन्न^३, तत्ताय कठिनभूमिया ॥

१३ 'तमह पटिपथे दिस्वा, इममत्थ विचिन्तयि ।
इदं^४ खेत्त अनुप्पत्त, पुञ्जकामस्स जन्तुनो ॥

10

१४ यथा^५ कस्सको पुरिसो, खेत्त दिम्वा महागम^६ ।
तत्थ बीज न रोपेति, न सो धञ्जेन अत्थिको ॥

१५ एवमेवाह पुञ्जकामो, दिस्वा खेत्तवरत्तम ।
यदि तत्थ^७ कार न करोमि, नाह पुञ्जेन अत्थिको ॥

१६ यथा अमच्चो मुद्दिकामो^८, रञ्जो अन्तेपुरे जने ।
न देति तेस धनधञ्ज, मुद्दितो परिहायति ॥

15

१७ एवमेवाह पुञ्जकामो, विपुल दिस्वान दक्खिण ।
यदि तस्स^९ दान न ददामि^९, परिहायिस्सामि पुञ्जतो ॥

१८ 'एवाह चिन्तयित्वान, ओरोहित्वा उपाहना ।
तस्स पादानि वन्दित्वा, अदासि छत्तुपाहन ॥

B 387

20

१९ 'तेनेवाह सतगुणतो, सुखुमालो सुखेधितो^{१०} ।
अपि च दान परिपूरेन्तो, एव तस्स अदासह ति ॥

३ कुरु राजचरिया^{११}

२० 'पुनापर यदा होमि, इन्दपत्थे^{१३} पुरुत्तमे ।
राजा धनञ्जयो^{१४} नाम, कुसले^{१५} दसहुपागतो ॥

१ सङ्खब्राह्मणचरिय - स्या० । २ तत्थद्दसामि - सी०, स्या०, तत्थ अदस्सि - रो० । ३-३ कन्तारद्धानपटिपन्न - सी० स्या० । ४ इम - स्या० । ५ यथा पि - सी०, स्या० रो० । ६ महाराम - स्या० । ७-७ यदि - स्या० । ८ मुद्दिकामो - स्या० । ९ तत्थ - स्या० । १० दामि - स्या० । ११ सुखे ठिनो - रो० । १२ कुरुधम्मचरिय - स्या० । १३ इन्दपत्ते - सी० इन्दपट्ट - रो० । १४ धनञ्जयो - म० । १५ कुसलेहि - स्या० ।

- २१ 'कलिङ्गरट्ट'विसया, ब्राह्मणा उपगञ्छु म ।
आयाचु^१ म हत्थिनाग, धञ्ज मङ्गलसम्मत ॥
- २२ अवुट्टिको जनपदो, दुब्भिकखो छातको महा ।
ददाहि पवर नाग, नील अञ्जनसव्हय ॥
- २३ न मे याचकमनुप्पत्ते, पटिक्खेपो अनुच्छवो ।
मा मे भिज्जि समादान, दस्सामि विपुल गज ॥ 5 R 75
- २४ 'नाग गहेत्वा सोण्डाय, भिङ्गारे^२ रतनामये ।
जल हत्थे आकिरित्वा, ब्राह्मणान अद गज ॥
- २५ 'तस्स^३ नागे पदिन्नम्हि, अमच्चा एतदब्रवु ।
किं नु तुय्ह वर नाग, याचकान पदस्ससि^४ ॥ 10
- २६ धञ्ज मङ्गलसम्पन्न, सङ्गामविजयुत्तम ।
तस्मि^५ नागे पदिन्नम्हि, कि ते रज्ज करिस्सति ॥
- २७ रज्ज पि मे ददे सब्ब, सरीर दज्जमत्तनो ।
सब्बञ्जुत पिय मय्ह, तस्मा नाग अदासह ति ॥

४ महासुदस्सनचरिया

- २८ 'कुसावतिम्हि नगरे, यदा आसि महीपति ।
महासुदस्सनो नाम, चक्कवत्ती^६ महब्बलो ॥ 15
- २९ 'तत्थाह दिवसे तिक्खत्तु, घोसापेमि तहि तहि ।
को कि इच्छति पत्थेति, कस्स कि दीयतू धन ॥ B 388
- ३० को छातको को तसितो, को माल को विलेपन ।
नानारत्तानि वत्थानि, को नग्गो परिदहिस्सति ॥ 20
- ३१ को पथे छत्तमादेति, कोपाहना मुदु सुभा ।
'इति साय च पातो च, घोसापेमि तहि तहि ॥
- ३२ 'न त दससु ठानेसु, न पि ठानसतेसु वा ।
अनेकसतठानेसु, पटियत्त याचके धन ॥

१ अयाचु - स्या० । २ भिङ्गारे - सी०, रो० । ३ तस्मि - रो० । ४ च दस्ससि - स्या० । ५ तस्स - स्या० । ६ चक्कवत्ति - स्या० ।

- ३३ 'दिवा वा यदि वा रत्ति^१, यदि एति वनिब्बको^२ ।
लद्धा यदिच्छक भोग, पूरहत्थो व गच्छति ॥
- ३४ 'एवरूप महादान, अदासि यावजीविक ।
न पाह देस्स धन दम्मि, न पि नत्थि निचयो मयि ॥
- 5 ३५ 'यथा पि आतुरो नाम, रोगतो परिमुत्तिया ।
धनेन वेज्ज तप्पेत्वा, रोगतो परिमुच्चति ॥
- ३६ 'तथेवाह जानमानो, परिपूरेतुमसेसतो ।
ऊनमन^३ पूरयितु, देमि दान वनिब्बके ।
निरालयो अपच्चासो^४, सम्बोधिमनुपत्तिया ति ॥

५ महागोविन्दचरिया

- R 76 10 ३७ 'पुनापश यदा होमि, सत्तराजपुरोहितो ।
पूजितो नरदेवेहि, महागोविन्दब्राह्मणो ॥
- ३८ 'तदाह सत्तरज्जेसु, य मे आसि उपायन ।
तेन देमि महादान, अक्खोब्भ^५ सागरूपम ॥
- B 389 15 ३९ 'न मे देस्स धन धञ्जे, न पि नत्थि निचयो मयि ।
सब्बञ्जुत पिय मय्ह, तस्मा देमि वर धन ति ॥

६ निमिराजचरिया^६

- ४० 'पुनापश यदा होमि, मिथिलाय पुरुत्तमे ।
निमि नाम महाराजा, पण्डितो कुसलत्थिको ॥
- ४१ 'तदाह मापयित्वान, चतुस्साल चतुम्मुख ।
तत्थ दान पवत्तेसि, मिगपक्खिनरादिन^७ ॥
- 20 ४२ 'अच्छादन च सयन^८, अन्न पान च भोजन ।
अब्बोच्छिन्न करित्वान, महादान पवत्तयि ॥
- ४३ 'यथा पि सेवको सप्पमि, धनहेतुमुपागतो ।
कायेन वाचा मनसा, आराधनीयमेसति ॥

१ रत्ति - रो० । २ वनिब्बके - सी० वनीपको - रो० । ३ ऊनधन - रो० ।
४ अपच्चायो - रो० । ५ अक्खोब्भ - स्या० । ६ नेमिराजचरिय - स्या० । ७ मिग
पक्खिनरत्तारिन - रो० । ८ सयन च - सी० ।

- ४४ 'तथेवाह सव्वभवे, परियेसिस्सामि बोधिज ।
दानेन सत्ते तप्पेत्वा, इच्छामि बोधिमुत्तम ति ॥

७ चन्दकुमारचरिया

- ४५ 'पुनापर यदा होमि, एकराजस्स अत्रजो । R 77
नगरे पुप्फवतिया, कुमारो चन्दसव्वहो ॥
- ४६ 'तदाह यजना मुत्तो, निस्सन्तो यञ्जवाटतो' । 5
सवेग जनयित्वान, महादान पवत्तयि ॥
- ४७ 'नाह पिवामि खादामि, न पि भुञ्जामि भोजन ।
दक्खिण्ये अदत्तान, अपि छप्पञ्च रत्तियो ॥
- ४८ 'यथा पि वाणिजो नाम, कत्तवान भण्डसञ्चय । B 390
यत्थ लाभो महा होति, तत्थ^१ त हरति^२ भण्डक ॥ 10
- ४९ 'तथेव सकभुत्ता^३ पि, परे दिन्न महप्फल ।
तस्मा परस्स दातव्व, सतभागो भविस्सति ॥
- ५० 'एतमत्थवस जत्वा, देमि दान भवाभवे ।
न पटिक्कमामि दानतो, सम्बोधिमनुपत्तिया ति ॥

८ सिविराजचरिया

- ५१ 'अरिट्टसव्वह्ये नगरे, सिविनामासि खत्तियो । 15
निसज्ज पासादवरे, एव चिन्तेसह तदा ॥
- ५२ य किञ्चि मानुस दान, अदिन्न मे न विज्जति ।
यो पि याचेय्य म चक्खु, ददेय्य अविकम्पितो ॥
- ५३ 'मम सङ्खप्पमञ्जाय, सक्को देवानमिस्सरो ।
निसिन्नो देवपरिसाय, इद वचनमब्रवि ॥ 20
- ५४ निसज्ज पासादवरे, सिरिराजा महिद्धिको ।
चिन्तेन्तो विविध दान, अदेय्य सो न पस्सति ॥
- ५५ तथ नु वितथ नेत, हन्द वीमसयामि त ।
मुहुत्त आगमेय्याथ, याव जानामि त मन ॥

१ यञ्जवाटतो - सी० यञ्जवाटको - रो० । २-२ तत्थ न० - सी०, तत्था-
हरति - रो० । ३ सकभुत्त - स्या० ।

- ५६ 'पवेधमानो पलितसिरो^१, वलिगतो^२ जरातुरो ।
अन्धवण्णो व^३ हुत्वान, राजान उपसङ्गमि ॥
- R 78 ५७ 'सो तदा पग्गहेत्वान, वाम दक्खिणबाहु^४ च ।
सिरस्मि अञ्जलि कत्वा, इद वचनमब्रवि ॥
- 5 ५८ याचामि त महाराज, धम्मिक रट्ठवड्ढन ।
तव दानरता कित्ति, उग्गता देवमानुसे ॥
- B 391 ५९ उभो पि नेत्ता नयना, अन्धा उपहता मम ।
एक मे नयन देहि, त्व पि एकेन यापय ॥
- 10 ६० 'तस्साह वचन सुत्वा, हट्ठो सविग्गमानसो ।
कतञ्जली वेदजातो, इद वचनमब्रवि ॥
- ६१ इदानीह चिन्तयित्वान^५, पासादतो इधागतो ।
त्व मम चित्तमञ्जाय, नेत्त याचितुमागतो ॥
- ६२ अहो मे मानस सिद्ध, सङ्कप्पो^६ परिपूरितो ।
अदिन्नपुब्ब दानवर, अञ्ज दस्सामि याचके ॥
- 15 ६३ एहि सिवक उट्ठेहि, मा दन्धयि मा पवेधयि ।
उभो पि नयन^७ देहि, उप्पाटेत्वा वणिब्बके ॥
- ६४ 'ततो सो चोदितो मय्ह, सिवको वचन करो ।
उट्ठरित्वान पादासि, तालमिञ्ज व याचके ॥
- ६५ 'ददमानस्स देन्तस्स, दिन्नदानस्स मे सतो ।
चित्तस्स अञ्जथा नत्थि, बोधियायेव कारणा ॥
- 20 ६६ 'न मे देस्सा उभो चक्खु, अत्ता न^८ मे न देस्सियो ।
सब्बञ्जुत पिय मय्ह, तस्मा चक्खु अदासह ति ॥

६ वेस्सन्तरचरिया

- ६७ 'या मे अहोसि जनिका, फुस्सती^९ नाम खत्तिया ।
सा अतीतासु जातीसु, सब्बस्स^१ महेसी पिया^१ ॥

१ फलितसिरो - रो० । २ वलिगतो - सी०, रो० । ३ च - स्या० ।
४ दक्खिणबाहु - स्या० । ५ चि तयित्वा - सी० । ६ सङ्कप्पो मे - स्या० । ७ नयने
- सी०, रो० । ८ पि - स्या० । ९ फुसती - सी० । १०-१० सब्बस्स च महेसिया -
सी०, रो० सब्बस्स महेसी सिया - स्या० ।

- ६८ 'तस्सा आयुक्खय जात्वा^१, देविन्दो एतदब्रवि ।
ददामि ते दस वरे, वर भद्दे यदिच्छसि ॥
- ६९ 'एव वुत्ता च सा देवी, सक्क पुनिदमब्रवि ।
कि नु मे अपराधत्थि, कि नु देस्सा अह तव ।
रम्मा चावेसि म ठाना, वातो व धरणीरुह ॥ 5
- ७० 'एव वुत्तो च^२ सो सक्को, पुन तस्सिदमब्रवि । B 392
न चेव ते कत पाप, न च मे त्वसि अप्पिया ॥
- ७१ एत्तक्येव ते आयु, चवनकालो भविस्सनि । R 79
पटिग्गण्ह मया दिन्ने, वरे दस वरुत्तमे ॥
- ७२ 'सक्केन सा दिन्नवरा, तुट्ठहट्ठा पमोदिता । 10
मम अब्भन्तर कत्वा, फुस्सती दसवरे वरी ॥
- ७३ 'ततो चुता सा फुस्सती, खत्तिये उपपज्जथ ।
जेतुत्तरम्हि नगरे, सज्जयेन समागमि ॥
- ७४ 'यदाह^३ फुस्सतिया कुच्छि, ओक्कन्तो पियमातुया ।
मम तेजेन मे माता, सदा दानरता अहु ॥ 15
- ७५ 'अधने आतुरे जिण्णे, याचके अद्धिके^४ जने ।
समणे ब्राह्मणे खीणे, देति दान अकिञ्चने ॥
- ७६ 'दस मासे धारयित्वान, करोन्ते पुर पदक्खिण ।
वेस्सान वीथिया मज्जे, जनेसि फुस्सती मम ॥
- ७७ 'न मय्ह मत्तिक^५ नाम, न पि पेत्तिकसम्भव । 20
जातेत्थ^६ वेस्सवीथिया^७, तस्मा वेस्सन्तरो अहु ॥
- ७८ 'यदाह दारको होमि, जातिया अट्ठवस्सिको ।
तदा निसज्ज पासादे, दान दातु विचिन्तयि ॥
- ७९ हृदय ददेय्य चक्खु, मस पि रुधिर^८ पि च ।
ददेय्य काय सावेत्वा^९, यदि कोचि^{१०} याचये मम ॥ 25

१ दिस्वा - सा० स्या० रो० । २ व - स्या० । ३ तदाह - सी० । ४ पत्थिके - सी०, पट्टिके - रा० । ५ मेत्तिक - सी० । ६ जातोम्हि - सी० रो० । ७ वेस्स वीथिय - स्या० । ८-८ रुधिर - रो० । ९ याचेत्वा - रो० । १० को - स्या० ।

- ८० 'सभाव चिन्तयन्तस्स, अकम्पितमसण्ठित'^१ ।
अकम्पि तत्थ पथवी^२, सिनेख्वनवटसका ॥
- ८१ 'अन्वद्धमासे^३ पन्नरसे, पुण्णमासे उपोसथे ।
पच्चय नागमारुह, दान दातु उपागमि ॥
- ५ ८२ 'कलिङ्गरट्ठविसया, ब्राह्मणा उपगञ्छु म ।
अयाचु म हत्थिनाग, धञ्ज मङ्गलसम्मत् ॥
- ३ ३९३ ८३ अवुट्ठिको^४ जनपदो, दुब्भिवखो छातको महा ।
ददाहि पवर नाग, सब्बसेत गजुत्तम ॥
- ८४ ददामि न विकम्पामि, य म याचन्ति ब्राह्मणा ।
१० सन्त नप्पतिगूहामि^५, दाने मे रमते^६ मनो ॥
- ८५ न मे याचकमनुप्पत्ते, पटिक्खेपो अनुच्छवो ।
मा मे भिज्जि समादान, दस्सामि विपुल गज ॥
- ८६ 'नाग गहेत्वा सोण्डाय, भिङ्गारे रतनामये ।
जल हत्थे आकिरित्वा, ब्राह्मणान अद गज ॥
- १५ ८७ 'पुनापर ददन्तस्स, सब्बसेत गजुत्तम ।
तदा पि पथवी कम्पि, सिनेख्वनवटसका ॥
- ८८ 'तस्स नागस्स दानेन, सिवयो कुद्धा समागता ।
पब्बाजेसु सका रट्ठा, वड्ढ गच्छतु पब्बत ॥
- ८९ 'तेस निच्छुभमानान, अकम्पित्थमसण्ठित ।
२० महादान पवत्तेतु, एक^७ वरमयाचिस^८ ॥
- R ८० ९० 'याचिता सिवयो सव्वे, एक वरमदसु मे ।
सावयित्वा^९ कण्णभेरि, महादान ददामह ॥
- ९१ 'अथेत्थ वत्तती सहो, तुमुलो^{१०} भेरवो महा ।
दानेनिम^{११} नीहरन्ति, पुन दान ददातय^{१२} ॥

१ अकम्पितम ० - स्या० । २ पठवी - सी०, स्या०, रो० । ३ अन्वद्धमासे - स्या० । अद्धमासे - रो० । ४ अवुट्ठिको - रो० । ५ नप्पतिगूहामि - स्या० । ६ रमते - सी०, स्या०, रो० । ७ अकम्पितमसण्ठित - स्या०, रो० । ८-८ एक वरमयाचिस - सी०, रो०, एकवरमयाचिह - स्या० । ९ आसावयित्वा - सी०, आयाचयित्वा - रो० । १० तिमुलो - स्या० । ११ दानेन म - सी०, रो० । १२ ददामह - सी०, रो० ।

- १०५ 'सद्विराजसहस्सानि, तदा वसन्ति मातुले^१ ।
सब्बे पञ्जलिका हुत्वा, रोदमाता उपागमु ॥
- १०६ 'तत्थ वत्तेत्वा सल्लाप, चेतेहि चेतपुत्तेहि ।
ते ततो निक्खमित्वान, वङ्ग अगमु पब्बत ॥
- 5 १०७ 'आमन्तयित्वा देवि दो, विस्सकम्म^२ महिद्धिक ।
अस्सम सुकत रम्म, पण्णसाल सुमापय ॥
- १०८ 'सक्कस्स वचन सुत्वा, विस्सकम्मो महिद्धिको ।
R 81 अस्सम सुकत रम्म, पण्णसाल सुमापयि ॥
- B 395 १०९ 'अज्झोगाहेत्वा पवन, अप्पसद् निराकुल ।
10 चतुरो जना मय तत्थ, वसाम पब्बतन्तरे ॥
- ११० 'अह च मद्दिदेवी च, जाली कण्हाजिना चुभो ।
अज्जमज्ज सोकनुदा, वसाम अस्समे तदा ॥
- १११ 'दारके अनुरक्खन्तो, असुज्जो^३ होमि अस्समे ।
मदी फल आहरित्वा^४, पोसेति सा तयो जने ॥
- 15 ११२ 'पवने वसमानस्स, अद्धिको^५ म उपागमि ।
आयाचि पुत्तके मय्ह, जालि कण्हाजिन चुभो ॥
- ११३ 'याचक उपगत दिस्वा, हासो मे उपपज्जथ ।
उभो पुत्ते गहेत्वान, अदासि ब्राह्मणे तदा ॥
- ११४ 'सके पुत्ते चजन्तस्स, जूजके^६ ब्राह्मणे यदा ।
20 तदा पि पथवी कम्पि, सिनेरुवनवटसका ॥
- ११५ 'पुनदेव सक्को ओरुय्ह, हुत्वा ब्राह्मणसन्निभो ।
आयाचि म मद्दिदेवि, सीलवन्ति^७ पतिब्बत ॥
- ११६ 'मद्दि हत्थे गहेत्वान, उदकज्जलि पूरिय^८ ।
पसन्नमनसङ्कप्पो, तस्स मद्दि अदासह ॥
- 25 ११७ 'मद्दिया दीयमानाय, गगने देवा पमोदिता ।
तदा पि पथवी कम्पि, सिनेरुवनवटसका ॥

१ मातुला - स्या०, रो० । २ विसुकम्म - स्या०, रो० । ३ असुज्जे - स्या० ।
४ आहरति - सी० स्या०, रो० । ५ अत्थिको - स्या० । ६ याचके - रो० । ७ सील-
वर्ति - स्या० । ८ पूरय - स्या० रो० ।

- ११८ 'जालि कण्हाजिन धीत', मद्दिदेवि पतिब्बत ।
चजमानो न चिन्तेसि, बोधियायेव कारणा ॥
- ११९ 'न मे देस्सा उभो पुत्ता, मद्दिदेवी न देस्सिया ।
सब्बञ्जुत पिय मय्ह, तस्मा पिये अदासह ॥
- १२० 'पुनापर ब्रह्मारञ्जे, मातापितुसमागमे ।
करुण परिदेवन्ते, सत्तलपन्ने सुख दुख' ॥
- १२१ 'हिरोत्तप्पेन गरुना', उभिन्न उपसङ्गमि ।
तदा पि पथवी कम्पि, सिनेख्वनवटसका ॥
- १२२ 'पुनापर ब्रह्मारञ्जा, निक्खमित्वा सञ्जातिभि ।
पविसामि पुर रम्म, जेतुत्तर पुरुत्तम ॥
- १२३ 'रतनानि सत्त वस्सिसु, महामेघो पवस्सथ ।
तदा पि पथवी कम्पि, सिनेख्वनवटसका ॥
- १२४ 'अचेतनाय पथवी, अविञ्जाय सुख दुख ।
सा पि दानबला मय्ह, सत्तक्खत्तु^४ पकम्पथा^५ ति ॥

5

B 396

10

१० ससपण्डितचरिया

- १२५ 'पुनापर यदा होमि, ससको पवनचारको ।
तिणपण्णसाकफलभवखो, परहेठनविवज्जितो ॥
- १२६ 'मक्कटो च सिङ्गालो च, उद्पोतो^६ चह तदा ।
वसाम एकसामन्ता, साय पातो च^७ दिस्सरे^८ ॥
- १२७ 'अह ते अनुसासामि, किरिये^९ कल्याणपापके ।
पापानि परिवज्जेथ, कल्याणे अभिनिविस्सथ ॥
- १२८ 'उपोसथमिह दिवसे, चन्द दिस्वान प्रित ।
एतेस तत्थ आचिक्खि, दिवसो अज्जुपोसथो ॥
- १२९ 'दानानि पटियादेथ, दक्खिण्येयस्स दातवे ।
दत्त्वा दान दक्खिण्ये, उपवस्सथुपोसथ ॥

15 R 82

20

१ धीतु - स्या० । २ दुक्ख - सी० स्या० रो० । ३ गरुण - स्या० ।
४-४ सत्तक्खत्तुमकम्पथा - स्या० । ५ पवनचारिको - सी०, स्या०, रो० । ६ सुत्त० -
म० स्या० । ७ एकसमन्ता - स्या० । ८-८ पविस्सरे - सी० रो० । ९ किरिये - स्या० ।

- १३० 'ते मे साधू ति वत्वान, यथासत्ति यथाबल ।
दानानि पटियादेत्वा, दक्खिण्येय गवेसिसु ॥
- १३१ 'अह निसज्ज^१ चिन्तेसि, दान दक्खिणनुच्छव ।
यदिह लभे दक्खिण्येय, कि मे दान भविस्सति ॥
- 5 १३२ न मे अत्थि तिला मुग्गा, मासा^२ वा^३ तण्डुला घत ।
अह तिणेन यापेमि, न सक्का तिण दातवे ॥
- 397 १३३ यदि कोचि^४ एति दक्खिण्येयो, भिक्खाय मम सन्तिके ।
दज्जाह सक्कमत्तान, न सो तुच्छो गमिस्सति ॥
- १३४ 'मम सङ्कप्पमञ्जाय, सक्को ब्राह्मणवणिग्गा ।
10 आसय मे उपागच्छि, दानवीमसनाय मे ॥
- १३५ 'तमह दिस्वान सन्तुट्ठो, इद वचनमब्रवि ।
साधु खोसि अनुप्पत्तो, घासहेतु ममन्तिके ॥
- १३६ अदिन्नपुब्ब दानवर, अज्ज दस्सामि ते अह ।
तुव सीलगुणूपेतो, अयुत्त ते परहेठन^५ ॥
- 15 १३७ एहि अग्गि पदीपेहि, नानाकट्ठे समानय^६ ।
अह पचिस्समत्तान, पक्क त्व भन्खयिस्ससि ॥
- १३८ 'साधू ति सो हट्ठमनो, नानाकट्ठे समानयि ।
महन्त अकासि चित्तक^७, कत्वा^८ अङ्गारगम्भक^९ ॥
- १३९ 'अग्गि तत्थ पदीपेसि^{१०}, यथा सो खिप्प महाभवे ।
20 फोटेत्वा रजगते गत्ते, एकमन्त उपाविसि^{११} ॥
- १४० 'यदा महाकट्ठपुञ्जो^{१२}, आदित्तो धमधमायति^{१३} ।
तदुप्पतित्वा पपति^{१४}, मज्झे जालसिखन्तरे ॥
- १४१ 'यथा सीतोदक नाम, पविट्ठ यस्स कस्सचि ।
२ 83 समेति दरथपरिळाह, अस्साद देति पीति च ॥
- 25 १४२ 'तथेव जलित अग्गि, पविट्ठस्स मम तदा ।
सब्ब समेति दरथ, यथा सीतोदक विय ॥

१ निपज्ज - स्या० । २-२ न मासा - स्या० । ३ रो० पोत्थके नत्थि ।
४ परहेठन - स्या० । ५ समानिय - सी० । ६ चित्तक - स्या० । ७-७ कत्वा
नङ्गारगम्भक - स्या० । ८ पदीपेनि - रो० । ९ उपाविसि - रो० । १० महाकट्ठपुञ्जो -
रो० । ११ धुमधुमायति - सी०, धममायति - रो० । १२ पपति - स्या० ।

१४३ 'छवि' चम्म मस न्हा^१, अट्टि हृदयबन्धन ।
केवल सकल काय, ब्राह्मणस्स अदासह ति ॥

अकित्तिवग्गो पठमो ।

तस्सुद्दान

अकित्तिब्राह्मणो^१ सङ्गो, कुरराजा धनञ्जयो ।
महासुदस्सनो राजा, महागोविन्दब्राह्मणो ॥
निमि चन्दकुमारो च, सिवि वेस्सन्तरो ससो ।
अहमेव तदा आसि, यो ते दानवरे अदा ॥
एते दानपरिक्खारा, एते दानस्स पारमी ।
जीवित याचके दत्त्वा, इम^३ पारमि^२ पूरयि ॥
भिक्खाय उपगत दिस्वा, सकत्तान परिच्चजि ।
दानेन मे समो नत्थि, एसा मे दानपारमी ति ॥

B 398

5

10

दानपारमिनिद्देसो निट्ठितो ।

— ० —

१-१ छवि चम्म च मस च - स्या० । २ अकित्तिब्राह्मणो - रो० । ३-३ इदं पारमी - रो० ।

२ हत्थिनागवग्गो^१

१ मातुपोसकचरिया^२

399
L 84

- १ 'यदा अहोसि^३ पवने, कुञ्जरो मातुपोसको ।
न तदा अत्थि महिया, गुणेन मम सादिसो ॥
- २ 'पवने दिस्वा वनचरो, रञ्जो म पटिवेदयि ।
तवानुच्छवो महाराज, गजो वसति^४ कानने ॥
- 5 ३ न तस्स परिविखायत्थो, न^५ पि अल्लककासुया^६ ।
सह^६ गहिते^६ सोण्डाय, सयमेव इधेहि ॥
- ४ 'तस्स त वचन सुत्वा, राजा पि तुट्ठमानसो ।
पेसेसि हत्थिदमक, छेकाचरिय सुसिक्खित ॥
- ५ 'गन्त्वा सो हत्थिदमको, अद्दस पदुमस्सरे ।
10 भिसमुलाल^७ उद्धरन्त, यापनत्थाय मातुया ॥
- ६ 'विञ्ज्जाय मे सीलगुण, लक्खण उपधारयि ।
एहि पुत्ता ति पत्वान, मम सोण्डाय अग्गहि ॥
- १७ 'य मे तदा पाकतिक, सरीरानुगत बल ।
अज्ज नागसहस्सान, बलेन समसादिस ॥
- 15 ८ 'यदिह तेस पकुप्पेय्य, उपेतान^८ गहणाय म ।
पटिबलो भवे तेस, याव रज्ज पि मानुस ॥
- ९ 'अपि चाह सीलरक्खाय, सीलपारमिपूरिया ।
न करोमि^९ चित्ते अञ्जथत्त, पक्खिपन्त ममाल्लके^९ ॥
- १० 'यदि ते म तत्थ कोट्टेय्यु^{१०}, फरसूहि तोमरेहि च ।
20 नेव तेस पकुप्पेय्य, सीलखण्डभया ममा ति ॥

१ सीलपारमिता - स्या० रो० । २ पठम सीलवनागचरिय - स्या० । ३ अहोसि - रो० । ४ असति - स्या० । ५-५ नपियाल्लककासुया - सी० न पि अल्लककासुया - स्या० । ६-६ सम गहिते - सी०, समागहिते - स्या०, रो० । ७ भिसमूल - रो० । ८ उपेत - सी०, स्या० रो० । ९ करोम - स्या० । १० ममाल्लके - सी०, स्या० ममालके - रो० । ११ कोट्टेय्यु - स्या० ।

२ भूरिदत्तचरिया

- ११ 'पुनापर यदा होमि, भूरिदत्तो महिद्विको ।
विरूपकखेन महारञ्जा, देवलोकमगच्छह ॥
- १२ 'तत्थ पस्सित्वाह' देवे, एकन्त सुखसमप्पिते ।
त सग्गमनत्थाय, सीलब्बत समादयि^१ ॥
- १३ 'सरीरकिच्च कत्वान, भुत्वा यापनुमत्तक ।
चतुरो अङ्गे अधिठाय, सेमि वम्मिकमुद्धनि ॥
- १४ 'छविया चम्मेन मसेन, नहारुअट्टिकेहि' वा ।
यस्स एतेन करणीय, दिन्नयेव हरातु सो ॥
- १५ 'ससितो अकतञ्जुना, आलम्पायनो^४ ममग्गहि ।
पेळाय पक्खित्त्वान, कीळेति म तहि तहि ॥
- १६ 'पेळाय पक्खिपन्ते पि, सम्महन्ते' पि पाणिना ।
आलम्पायने न कुप्पामि, सीलखण्डभया मम ॥
- १७ 'सकजीवितपरिच्चागो, तिणतो^५ लहुको मम^६ ।
सीलवीतिक्कमो मय्ह, पथवी उप्पतन^७ विय ॥
- १८ 'निरन्तर जातिसत, चजेय्य मम जीवित ।
नेव सील पभिन्देय्य, चतुद्दीपान^८ हेनु पि ॥
- १९ 'अपि चाह सीलरक्खाय, सीलपारमिपूरिया ।
न करोमि चित्ते अञ्जथत्त, पक्खिपन्त पि पेळके ति ॥

B 400
R 85

5

10

15

३ चम्पेय्यनागचरिया

- २० 'पुनापर यदा होमि, चम्पेय्यको महिद्विको ।
तदा पि धम्मिको आसि, सीलब्बतसमप्पितो ॥
- २१ 'तदा पि म धम्मचारि, उपवुत्थ उपोसथ ।
अहितुण्डिको गहेत्वान, राजद्वारम्हि कीळति ॥

20

१ पस्सित्त्वह - सी० । २ समादियि - म० । ३ 'हारुहि० - स्या० ।
४ आलम्बणो - सी०, आलम्बानो - स्या० आलम्पानो - रो० । ५ म महन्ते - स्या० ।
६-६ तिणतोपि लहुको मयि - स्या० । ७-७ पठवी उप्पतना - सी०, रो० पठवी उबत्तना -
स्या० । ८ चतुस्र दीपान - स्या० । ९ चम्पेय्यचरिय - स्या० ।

- B 401 २२ 'य य सो वण्ण चिन्तयि, नील व पीतलोहित ।
तस्स चित्तानुवत्तन्तो^१, होमि चिन्तितसन्निभो ॥
- R 86 २३ 'थल करेय्यमुदक, उदक पि थल करे ।
यदिह तस्स पकुप्पेय्य^२, खणेन छारिक करे ॥
- 5 २४ 'यदि चित्तवसी हेस्स, परिहायिस्सामि सीलतो ।
सीलेन परिहीनस्स, उत्तमत्थो न सिज्झति ॥
- २५ 'काम भिज्जतुय कायो, इधेव विकिरीयतु ।
नेव सील पभिन्देय्य^३, विकिरन्ते भुस विया ति ॥

४ चूळबोधिचरिया

- 10 २६ 'पुनापर यदा होमि, चूळबोधि ससीलवा ।
भव दिस्वान भयतो, नेक्खम्म अभिनिक्खमि ॥
- २७ 'या मे दुतियिका आसि, ब्राह्मणी कनकसन्निभा ।
सा पि वट्टे अनपेक्खा, नेक्खम्म अभिनिक्खमि ॥
- २८ 'निरालया छिन्नबन्धू, अनपेक्खा कुले गणे ।
चरन्ता गामनिगम, वाराणसिमुपागमु ॥
- 15 २९ 'तत्थ वसाम निपका, अससट्ठा कुले गणे ।
निराकुले अप्पसद्दे, राजुय्याने वसामुभो ॥
- ३० 'उय्यानदस्सन गन्त्वा, राजा अद्दस ब्राह्मणि ।
उपगम्म^४ मम^५ पुच्छि, तुय्हेसा का^६ कस्स भरिया ॥
- 20 ३१ 'एव वुत्ते अह तस्स, इद वचनमब्रवि ।
न मय्ह भरिया एसा, सहधम्मा एकसासनी ॥
- ३२ 'तिस्सा^७ सारत्तगधितो^८, गाहापेत्वान चेटके ।
निप्पीळयन्तो बलसा, अन्तेपुर पवेसयि ॥
- B 402 ३३ 'ओदपत्तकिया मय्ह, सहजा^९ एकसासनी ।
आकड्ढित्वा नयन्तिया, कोपो मे उपपज्जथ ॥

१ चित्तानुवत्तन्तो - सी०, स्या० । २ कुप्पेय्य - स्या० । ३ पि भि देय्य - स्या० ।
४-४ उपसङ्गम्मम - स्या० । ५ सी० पोत्थके तत्थि । ६ तस्सा - सी०, स्या०, रो० ।
७ सारत्ताविगतो - सी०, रो० । ८ सहजाता - स्या० ।

- ३४ 'सह कोपे समुप्पन्ने, सीलब्बतमनुस्सरि ।
तत्थेव कोप निग्गण्हि, नादासि वड्डितूपरि^१ ॥
- ३५ 'यदि न^२ ब्राह्मणि कोचि, कोट्टेय्य तिण्हसत्तिया ।
नेव सील पभिदेय्य, बोधियायेव कारणा ॥
- ३६ 'न मेसा ब्राह्मणी देस्सा, न पि मे बल न विज्जति ।
सब्बञ्जुत पिय मय्ह, तस्मा सीलानुरक्खिस्स^३ ति ॥

5

५ महिं सराजचरिया^{*}

- ३७ 'पुनापर यदा होमि, महिसो वनचारको^४ ।
पवड्डकायो बलवा, महन्तो भीमदस्सनो ॥
- ३८ 'पब्भारे गिरिदुग्गे च, रुक्खमूले दकासये ।
होतेत्थ ठान महिसान, कोचि कोचि तहि तहि ॥
- ३९ 'विचरन्तो ब्रह्मारञ्जे, ठान अद्दस भद्दक ।
त ठान उपगन्त्वान, तिट्ठामि च सयामि च ॥
- ४० 'अथेत्थ कपिमागन्त्वा, पापो अनरियो लहु ।
खन्धे नलाटे भमुके, मुत्तेति ओहनेतित ॥
- ४१ 'सकिं पि दिवस दुतिय, ततिय चतुत्थ पि च ।
दुसेति म सब्बकाल, ते न होमि उपद्दुतो ॥
- ४२ 'मम उपद्दुत दिस्वा, यक्खो म इदमब्रवि ।
नासेहेत छव पाप, सिङ्गेहि च खुरेहि च ॥
- ४३ 'एव वुत्ते तदा यक्खे, अह त इदमब्रवि ।
किं त्व मक्खेसि कुणपेन, पापेन अनरियेन म ॥
- ४४ यदिद तस्स पकुप्पेय्य, ततो हीनतरो भवे ।
सील च मे पभिज्जेय्य, विञ्च् च गरहेय्यु म ॥
- ४५ हीळिता जीविता वा पि, परिसुद्धेन मत वर ।
क्याह जीवितहेतू पि, काहामि परहेठन^५ ॥

R 87

10

15

20

B 403

१ वड्डितूपरी - सी० वुड्डितुपरि - रो० । २ त - स्या० । ३ सीलानुरक्खिस्स - सी०, स्या० रो० । ४ महिं सराजचरिय - स्या० । ५ पवनचारिको - सी०, पवनचारणो - स्या० पवनचारको - म० । ६ परहेठन - स्या० ।

- ४६ 'ममेवाय* मञ्जमानो, मञ्जे पेव करिस्सति ।
तेव तस्स^१ वधिस्सन्ति, सा मे मुत्ति भविस्सति* ॥
- ४७ 'हीनमज्झिमउक्कट्ठे, सहतो अवमानित ।
एव लभति सप्पञ्जो, मनसा यथा पत्थित नि ॥

६ रुग्गजचरिया^२

- 5 ४८ 'पुनापर यदा होमि, सुतत्तकनकसन्निभो ।
मिगराजा रुग्ग नाम, परमसीलसमाहितो ॥
- ४९ 'रम्मे पदेसे रमणीये, विवित्ते अमनुस्मके ।
तत्थ वास उपगञ्छि, गङ्गाकूले मनोरमे ॥
- R 88 ५० 'अथ उपरि गङ्गाय, धनिकेहि परिपीळितो ।
10 पुरिसो गङ्गाय पपत्ति^३, जीवामि वा मरामि वा ॥
- ५१ 'रत्तिन्दिव सो गङ्गाय, वुह्ममानो महोदके ।
रवन्तो करुण रव^४, मज्जे गङ्गाय गच्छति ॥
- ५२ 'तस्साह सद् सुत्वान, करुण परिदेवतो ।
गङ्गाय तीरे ठत्वान^५, अपुच्छि कोसि त्व नरो ॥
- 15 ५३ 'सो मे पुट्ठो च^६ व्याकासि, अत्तनो करुण तदा ।
धनिकेहि भीतो तसितो, पक्खन्दोह^७ महानदि ॥
- ५४ 'तस्स कत्वान कारुञ्ज, चजित्वा मम जीवित ।
पविसित्वा नीहारि तस्स, अधकारम्हि रत्तिया ॥
- 20 ५५ 'अस्सत्थकालमञ्जाय^८, तस्साह इदमब्रवि ।
एक त वर याचामि, मा म कस्सचि पावद ॥
- B 404 ५६ नगर गन्त्वान आचिविख, पुच्छितो धनहेतुको ।
'राजान सो गहेत्वान, उपगञ्छि ममन्तिक ॥

- स्या० पोत्थके नत्थि । १ तत्थ - सी०, रो० । २ रुग्गजचरिया -
स्या० । ३ पत्ति - स्या०, रो० । ४ राव - सी० । ५ ठत्वा - स्या० । ६ स्या०
पोत्थके नत्थि । ७ वारण - सी०, स्या० रो० । ८ पक्खन्तोह - सी० रो० पक्खन्तो
म - स्या० । ९ अस्सत्त ० - सी० ।

- ५७ 'यावता करण सब्ब, रञ्जो आरोचिन मया ।
 राजा सुत्वान वचन, उसु तस्स पक्कप्पयि^१ ।
 इधेव घातयिस्सामि, मित्तदुब्धि^३ अनारिय ॥
- ५८ 'तमह अनुक्खन्तो, निम्मिनि मम अत्तना ।
 तिट्ठतेसो महाराज, कामकारो भवामि ते ॥
- ५९ 'अनुरक्खि मम सील, नारक्खि मम जीवित ।
 सीलवा हि तदा आमि, बोधियायेव कारणा ति ॥

5

७ मातङ्गचरिया

- ६० 'पुनापर यदा होमि, जटिलो उग्गतापनो ।
 मातङ्गो नाम नामेन, सीलवा सुसमाहितो ॥
- ६१ 'अह च ब्राह्मणो एको, गङ्गाकूले वसामुभो ।
 अह वसामि उपरि, हेट्ठा वसति ब्राह्मणो ॥
- ६२ 'विचरन्तो अनुक्लम्हि, उद्ध मे अस्समहस ।
 तत्थ म परिभासेत्वा, अभिसपि मुद्धफालन ॥
- ६३ 'यदिह तस्स पक्कप्पेय्य, यदि सील न गोपये ।
 ओलोकेत्वानह तस्स, करेय्य छारिक विय ॥
- ६४ 'य सो तदा म अभिसपि, कुपितो दुट्ठमानसो ।
 तस्सेव मत्थके निपत्ति, योगेन त पमोचयि ॥
- ६५ 'अनुरक्खि मम सील, नारक्खि मम जीवित ।
 सीलवा हि तदा आसि, बोधियायेव कारणा ति ॥

10

15

R 89

८ धम्मदेवपुत्तचरिया

- ६६ 'पुनापर यदा होमि, महापक्खो^१ महिद्धिको ।
 धम्मो नाम महायक्खो, सब्बलोकानुकम्पको ॥
- ६७ 'दसकुसलकम्मपथे, समादपेन्तो महाजन ।
 चरामि गामनिगम, समित्तो सपरिज्जनो ॥

20 B 405

१ विकप्पयि - सी० रो० । २ घाटयिस्सामि - स्या० रो० । ३ मित्तदुब्धि - सी० । ४ परिभासित्वा - सी० स्या० । ५ महेसक्को - सी० महेसक्को - स्या० महायक्को - रो० ।

- ६८ 'पापो कदरियो यक्खो, दीपेतो दस पापके' ।
सो पेत्य महिया वरति, समित्तो सपरिज्जनो ॥
- ६९ 'धम्मवादी अधम्मो च, उभो पच्चनिका मय ।
धुरे धुर घट्टयन्ता', समिम्हा पटिपथे उभो ॥
- 5 ७० 'कलहो वत्तती भेस्मा', कल्याणपापकस्स च ।
मग्गा ओक्कमनत्थाय, महायुद्धो उपट्ठितो ॥
- ७१ 'यदिह तस्स कुप्पेय्य', यदि भिन्दे तपोगुण ।
सहपरिजन तस्स, रजभूत करेय्यह ॥
- ७२ 'अपि चाह सीलरक्खाय, निब्बापेत्वान मानस ।
10 सह जननोक्कमित्वा, पथ पापस्स दासह ॥
- ७३ 'सह पथतो ओक्कन्ते', कत्वा चित्तस्स निब्बुत्ति ।
विवर अदासि पथवी, पापयक्खम्स तावदे ति ॥

६ अलीनसत्तुचरिया'

- 90 ७४ 'पञ्चालरट्ठे नगरवरे, कपिलाय पुरुत्तमे ।
राजा जयदिसो' नाम, सीलगुणमुपागतो ॥
- 15 ७५ 'तस्स रज्जो अहु पुत्तो, सुतधम्मो सुसीलवा ।
अलीनसत्तो गुणवा, अनुरक्खपरिजनो' सदा ॥
- ७६ 'पिता मे मिगव गन्त्वा, पोरिसाद उपागमि ।
सो मे पितुमग्गहेसि, भक्खोसि मम मा चलि ॥
- 406 ७७ 'तस्स त वचन सुत्वा, भीतो तसितवेधितो ।
20 ऊक्खम्भो' अहु तस्स, दिस्वान पोरिसादक ॥
- ७८ 'मिगव गहेत्वा मुच्चस्सु, कत्वा आगमन पुन ।
ब्राह्मणस्स धन दत्वा, पिता आमन्तयी मम ॥
- ७९ रज्ज पुत्त पटिपज्ज, मा पमज्जि' पुर इद ।
कत मे पोरिसादेन, मम आगमन पुन ॥

१ पावके - रो० । २ घट्टयन्तो - सी० घट्टयता - स्या० । ३ अस्मा - रो० ।
४ कुप्पेय्य - सी० स्या०, रो० । ५ उक्कन्ते - स्या०, ओक्कन्तो - रो० । ६ जय-
दिस्सचरिय - स्या०, रो० । ७ कपिलाय - सी० कपिलाय - स्या० रो० । ८ जयदिसो -
स्या० । ९ अनुत्तरपरिज्जनो - रो० । १० उक्खम्भो - रो० । ११ पमज्ज - स्या० ।

- ८० 'मातापितृ' च वन्दित्वा, निम्निनित्वान अत्तना^२ ।
 निक्खित्वा^३ धनु खग्ग, पोरिसाद उपागमि ॥
- ८१ 'ससत्थहत्थूपगत, कदाचि सो तसिस्सति ।
 तेन भिज्जिस्सति सील, परित्तास कते^४ मयि ॥
- ८२ 'सीलखण्डभया मय्ह, तस्स देस्स न व्याहरि ।
 मेत्तचित्तो हितवादी, इद वचनमब्रवि ॥ 5
- ८३ उज्जालेहि^५ महाअग्नि, पपतिस्सामि रुक्खतो ।
 त्व पक्ककालमञ्जाय^६, भक्खय म पितामह^७ ॥
- ८४ 'इति सीलवत हेतु, नारक्खि मम जीवित ।
 पब्बाजेसि^८ चह^९ तस्स, सदा पाणातिपातिक ति ॥ 10

१० सङ्क्षपालचरिया

- ८५ 'पुनापर यदा होमि, सङ्क्षपालो महिद्धिको ।
 दाठावुधो^१ घोरविसो, द्विजिब्धो उरगाधिभू^{११} ॥ R 91
- ८६ 'चतुप्पथे महामग्गे^{१२}, नानाजनसमाकुले ।
 चतुरो अङ्गे अधिठाय, तत्थ वासमकप्पयि ॥
- ८७ 'छवि्या चम्मेन मसेन, नहारुअट्टिकेहि वा ।
 यस्स एतेन करणीय, दिन्नयेव हरातु सो ॥ 15
- ८८ 'अद्दससु भोजपुत्ता, खरा लुद्धा^{१३} अकारुणा ।
 उपगञ्छु मम तत्थ, दण्डमुग्गरपाणिनो ॥ B 407
- ८९ 'नासाय विनिविज्झित्वा, नडगुट्ठे पिट्टिकण्टके^{१४} ।
 काजे आरोपयित्वान, भोजपुत्ता हरिसु म ॥ 20
- ९० 'ससागरन्त पथवि, सकानन सपब्बत ।
 इच्छमानो चह नत्थ, नासावातेन^{१५} ज्ञापये ॥

१ मातुपितु - सी० मातुपितु - स्या० माता पितु - रो० । २ अत्तान - स्या० रो० । ३ निक्खित्वा - स्या० निक्खिपेत्वा - रो० । ४ गते - सी० । ५ उज्जलैहि - सी० स्या०, रो० । ६ सुपक्ककालमञ्जाय - स्या० सम्पत्तकालमञ्जाय - रो० । ७ त्व - स्या० रो० । ८ पितामहा - सी० स्या० । ९-९ पब्बाजेसिमह - सी० स्या० पब्बाजेसि चाह - रो० । १० दाठावुधो - स्या० । ११ उरगाधिभू - स्या० । १२ महापथे - स्या० । १३ लुद्धा - स्या० । १४ पिट्टिकण के - स्या० । १५ नासावातेन - स्या०, रो० ।

६१ 'सूलेहि विनिविज्झन्ते^१, कोट्टयन्ते पि सत्तिभि ।
भोजपुत्ते न कुप्पामि, एसा मे सीलपारमी ति ॥

हत्थिनागवग्गो दुत्तियो ।

तस्सुद्धान

हत्थिनागो भूरिदत्तो, चम्पेय्यो बोधि महिसो^२ ।
रुह मातङ्गो धम्मो च, अत्रजो च जयद्दिसो ॥
एते नव^३ सीलबला, परिक्खारा पदेसिका ।
जीवित परिरक्खित्वा, सीलानि अनुरक्खिय ॥
सङ्खपालस्स मे सत्तो^४, सब्बकाल पि जीवित ।
यस्स कस्सचि निय्यत्त^५, तस्मा सा सीलपारमी ति ॥

सीलपारमिनिद्देशो निट्ठितो ।

— ० —

१ विज्झयन्ते पि - सी० स्या० रो० । २ माहितो - सी०, स्या० रो० ।
३ सब्बे - सी० स्या० रो० । ४ अनुरक्खिस्स - सी०, स्या० रो० । ५ सत्तो - सी० ।
६ नीयन्त - सी०, रो०, निय्यन्त - स्या० ।

३ युधञ्जयवग्गो

१ युधञ्जयचरिया

- १ 'यदाह अमितयसो, राजपुत्तो युधञ्जयो ।
उस्सावबिदु सुरियातपे, पतित दिस्वान सविजि ॥
- २ 'तञ्जेवाधिपति कत्वा, सवेगमनुब्रूहयि ।
मातापितू च वन्दित्वा, पब्बज्जमनुयाचह^१ ॥
- ३ 'याचन्ति म पञ्जलिका, सनेगमा सरट्टका ।
अज्जेव पुत्त पटिपज्ज, इद्ध फीत्त महामहि ॥
- ४ 'सराजके सहोरोधे^२, सनेगमे सरट्टके ।
करुण परिदेवन्त, अनपेक्खो व^३ परिच्चजि^३ ॥
- ५ 'केवल पथवि^४ रज्ज, जातिपरिजन यस ।
चजमानो न चिन्तेसि, बोधियायेव कारणा ॥
- ६ 'माता पिता न मे देस्सा, न पि मे^५ देस्स^६ महायस^६ ।
सब्बञ्जुत पिय मय्ह, तस्मा रज्ज परिच्चजि ति ॥

5

10

२ सोमनस्सचरिया

- ७ 'पुनापर यदा होमि, इन्दपत्थे पुरुत्तमे ।
कामितो दयितो पुत्तो, सोमनस्सो ति विस्सुतो ॥
- ८ 'सीलवा गुणसम्पन्नो, कल्याणपटिभानवा ।
बुद्धापचायी हिरीमा, सङ्गहेसु च कोविदो ॥
- ९ 'तस्स रज्जो पतिकरो, अहोसि कुहकतापसो ।
आराम मालावच्छ^७ च, रोपयित्वान जीवति^८ ॥
- १० 'तमह दिस्वान कुहक, थुसरासि व अतण्डुल ।
दुम^९ व अन्तो^{१०} सुसिर, कदलि व असारक ॥

20

१ पब्बज्जमनुयाचिह - सी० स्या० । २ सओरोधे - स्या० । ३-३ परिच्चजि - सी० स्या०, हि पब्बजि - रो० । ४ पठवी - सी० स्या० पठवि - रो० । ५ सी० रो० पोत्थकेसु नत्थि । ६-६ देस्सा महायसा - स्या० । ७ आसि - रो० । ८ मालागच्छ - स्या० । ९ सो जीवति - रो० । १०-१० दुम अन्तो च - सी० रो० ।

B 409

- ११ 'नत्थिमस्स सत धम्मो, सामञ्जापगतो अय ।
हिरिभुक्कधम्मजहितो, जीवितवुत्तिकारणा ॥
- १२ 'कुपितो अहु^१ पच्चन्नो, अटवीहि परन्तिहि ।
त निसेधेतु गच्छ तो, अनुसासि पिता मम^२ ॥
- 5 १३ मा पमज्जि^३ तुव तात, जटिल^४ उग्गतापन^५ ।
यदिच्छक पवत्तेहि, सब्बकामददो हि सो ॥
- १४ 'तमह • गन्त्वानुपट्ठान, इद वचनमब्रवि ।
कच्चि ते गहपति कुसल, कि वा ते आहरीयतु ॥
- १५ 'तेन सो कुपितो आसि, कुहको माननिस्सितो ।
10 घातापेमि तुव अज्ज, रट्ठा पब्बाजयामि वा ॥
- १६ 'निसेधयित्वा पच्चन्त, राजा कुहकमब्रवि ।
कच्चि ते^६ भन्ते खमनीय^७, सम्मानो ते पवत्तितो ॥
- १७ 'तस्स आचिक्खती पापो, कुमारो यथा नासियो^८ ।
तस्स त वचन सुत्वा, आणापेसि महीपति ॥
- 15 १८ सीस तत्थेव छिन्दित्वा, कत्वान चतुखण्डिक ।
रथिया रथिय दस्सेथ, सा गति जटिलहीळिता ॥
- १९ 'तत्थ कारणिका गन्त्वा, चण्डा लुद्धा अकारुणा ।
मातु अद्धे निसिन्नस्स, याकड्डित्वा नयन्ति म ॥
- २० 'तेसाह एवमवच, बन्धत गाब्हबन्धन ।
20 रञ्जो दस्सेथ म खिप्प, राजकिरियानि अत्थि मे ॥
- २१ 'ते म रञ्जो दस्सयिसु, पापस्स पापसेविनो ।
दिस्वान त सञ्जापेसि, मम च वसमानयि ॥
- २२ 'सो म तत्थ खमापेसि, महारज्जमदासि मे ।
सोह तम दालयित्वा, पब्बजि अनगारिय ॥
- 25 २३ 'न मे देस्स महारज्ज, कामभोगो न देस्सियो ।
सब्बञ्जत पिय मय्ह, तस्मा रज्ज परिच्चजि ति ॥

१ अहोसि - सी० रो० आसि - स्या० । २ मम - स्या० । ३ पमज्ज - स्या० ।
४-४ जटिले उग्गतापने - स्या० । ५-५ खमनीय तव - स्या० । ६ नासितो - रो० ।
७ ते करणी - स्या० ।

३ अयोधरचरिया

- २४ 'पुनापर यदा होमि, कासिराजस्स अत्रजो ।
अयोधरम्हि सवड्ढो, नामेनासि अयोधरो ॥
- २५ 'दुक्खेन जीवितो' लद्धो, सम्पीळे पतिपोसितो ।
अज्जेव पुत्त पटिपज्ज, केवल वसुध^१ इम ॥
- २६ 'सरट्ठक सनिगम, सजन वन्दित्व^२ खत्तिय ।
अज्जलि पग्गहेत्वान, इद वचनमन्नवि ॥
- २७ "ये केचि महिया सत्ता, हीनमुक्कट्टमज्झिमा ।
निरारक्खा सके गेहे, वड्ढन्ति सकज्जातिभि^३ ॥
- २८ "इद लोके उत्तरिय, सम्पीळे मम पोसन ।
अयोधरम्हि सवड्ढो, अप्पभे चन्दसुरिये^४ ॥
- २९ पूतिकुणपसम्पुण्णा, मुच्चित्वा^५ मातु कुच्छित्तो ।
ततो धोरतरे दुक्खे, पुन पक्खित्तयोधरे ॥
- ३० यदिह तादिस पत्वा, दुक्ख परमदारुण ।
रज्जेसु यदि रज्जामि, पापान उत्तमो सिय ॥
- ३१ उक्कण्ठितोम्हि कायेन, रज्जेनम्हि अनत्थिको ।
निब्बुत्ति परियेसिस्स, यत्थ म मच्चु न मद्दिये ॥
- ३२ 'एवाह चिन्तयित्वान, विरवन्ते^६ महाजने^७ ।
नागो व बन्धन छेत्वा, पाविसि^८ कानन वन ॥
- ३३ 'माता पिता न मे देस्सा, न पि मे देस्स महायस ।
सब्बञ्जुत पिय मय्ह, तस्मा रज्ज परिच्चजि ति ॥

B 410
R 97

5

10

15

20

४ भिसचरिया^१

- ३४ 'पुनापर यदा होमि, कासीन पुरवरुत्तमे ।
भगिनी च^२ भातरो सत्त, निब्बत्ता सोत्थिये कुले ॥

१ जीविको - रो० । २ वसुधर - स्या० । ३ वन्दित्वा - सी० स्या० रो० ।
४ सहज्जातिहि - सी० सकज्जानिहि - स्या०, सहज्जातिभि - रो० । ५ चन्दसुरिये - रो० ।
६ मुच्चित्वा - स्या० । ७ रज्जामि - सी० स्या० । ८-८ विरवन्त महाजन - सी०,
रो०, विरवन्ते ० - स्या० । ९ पाविसि - रो० । १० भिसचरिय - स्या० । ११ सी०,
१० पोत्थकेसु नत्थि ।

- B 411 ३५ 'एतस पुब्बजो आमि, हिरीसुक्कमुपागतो ।
भव दिस्वान भयतो, नेक्खम्माभिरतो अह ॥
- R 95 ३६ 'मातापितृहि पहिता^१, सहाया एकमानसा ।
कामेहि म निमन्तेन्ति, कुलवस धरेहि^२ ति ॥
- 5 ३७ 'य तेस वचन वुत्त, गिहीधम्मे सुग्वावह ।
त मे अहोसि कठिन, तत्तफालसम विय ॥
- ३८ 'ते म तदा उक्खिपन्त, पुच्छिसु पत्थिन मम ।
कि त्व पत्थयसे^३ सम्म, यदि कामे न भुञ्जसि ॥
- 10 ३९ 'तेसाह एवमवच, अत्थकामो हितेसिन ।
नाह पत्थेमि गिहीभाव, नेक्खम्माभिरतो अह ॥
- ४० 'ते मय्ह वचन सत्त्वा, पितु मातु च सावयु ।
माता पिता एवमाहु, सब्बे व^४ पब्बजाम भो ॥
- ४१ 'उभो माता पिता मय्ह, भगिनी च^५ सत्त भातरो ।
अमितधन छड्डयित्वा, पाविसिम्हा^६ महावन ति ॥

५ सोणपण्डितचरिया^७

- 15 ४२ 'पुनापर यदा होमि, नगरे ब्रह्मवड्डने^८ ।
तत्थ कुलवरे सेट्ठे, महासाले अजायह ॥
- ४३ 'तदा^९ पि^१ लोक दिस्वान, अन्वीभूत^{११} तमोत्थत् ।
चित्त भवतो पतिकुटति, तुत्तवेगहत विय ॥
- ४४ 'दिस्वान विविध पाप, एव चिन्तेमह तदा ।
20 कदाह गेहा निक्खम्म, पविसिस्सामि कानन ॥
- ४५ 'नदा पि म निमन्तेसु^{१२}, कामभोगेहि ज्ञातयो ।
तेस पि छन्दमाचिक्खि, मा निमन्तेथ तेहि म ॥

१ पहितो - सी० । २ धरेही - स्या० । ३ पत्थयसि - सी०, स्या०, रो० ।
४ पि - सी०, स्या० रो० । ५ सी० स्या० पोत्थकेसु नत्थि । ६ पविसिम्हा - सी० ।
७ सोणनन्दपण्डितचरिय - स्या० । ८ ब्रह्मवड्डने - स्या० । ९ अजायिह - स्या० ।
१०-१० तदासि - स्या० । ११ अन्वीभूत - सी० स्या० रो० । १२ निमन्तिषु - सी०,
स्या० रो० ।

- ४६ 'यो मे कनिट्टको भाना, नन्दो नामासि पण्डितो ।
सो पि म अनुसिक्खन्तो, पब्बज्ज समरोचयि^१ ॥
- ४७ 'अह सोणो च नन्दो च, उभो माता पिता मम ।
तदा पि भोगे छड्ढेत्वा, पाविसिम्ह महावन ति ॥

B 412

६ तेमियचरिया^२

- ४८ 'पुनापर यदा होमि, कासिराजस्स अन्नजो ।
मूगपक्खो ति नाभेन, तेमियो ति वदन्ति म ॥
- ४९ 'सोळसित्थिसहस्सान, न विज्जति पुमो तदा^३ ।
अहोरत्तान अच्चयेन, निब्बत्तो अहमेकको ॥
- ५० 'किच्छा लद्ध पिय पुत्त, अभिजात जुतिन्धर ।
सेतच्छत्त धारयित्वान, सयने पोसेति^४ म पिता ॥
- ५१ 'निहायमानो सयनवरे, पबुज्झित्वानह तदा ।
अद्दस पण्डर छत्त, येनाह निरय गतो ॥
- ५२ 'सह दिट्ठस्स^५ मे छत्त, तासो उप्पज्जि भेरवो ।
विनिच्छय समापन्नो, कथाह इम मुच्चिस्स ॥
- ५३ 'पुब्बसालोहिता मय्ह, देवता अत्थकामिनी ।
सा म दिस्वान दुक्खित, तीसु ठानेसु योजयि ॥
- ५४ मा पण्डिच्चय^६ विभावय, बालमतो^७ भव सब्बपाणिन ।
सब्बो^८ त जनो^९ ओचिनायतु^{१०}, एव तव अत्थो भविस्सति ॥
- ५५ 'एव वृत्तायह तस्सा, इद्द वचनमब्रवि ।
करोमि ते त वचन, य त्व^{११} भणसि देवते ।
अत्थकामासि मे अम्म, हितकामासि देवते ॥
- ५६ 'तस्साह वचन सुत्वा, सागरे व थल लभि ।
हट्ठो सविग्गमानसो, तयो अङ्गे अधिट्ठहि ॥

5 R 96

10

15

20

१ समरोचसि - स्या० । २ मगक्खचरिय - स्या० । ३ सदा - सी० । ४ पोसेसि -
स्या० । ५ दिट्ठिस्स - स्या० । ६ कदाह - स्या० रो० । ७ मुच्चिस्स - रो० ।
८ पण्डिच्च - रो० । ९-९ बहुमत सप्पाणिन - रा० । १०-१० सब्बो जनो - सी०, रो० ।
११ ओजिनायतु - सी० । १२ म - स्या० ।

- 413 ५७ 'मूगो अहोसि बविरो, पक्खो गतिविवज्जितो ।
एते अङ्गे अधिट्ठाय, वस्सानि^१ सोळस वसि ॥
- ५८ 'ततो मे हत्थपादे च, जिब्बो सोत च मद्दिय ।
अनूनत मे पस्सित्वा, काळकण्णी ति निन्दिसु ॥
- 5 ५९ 'ततो जानपदा^२ सब्बे, सेनापतिपुरोहिता ।
सब्बे एकमना हुत्वा, छड्डुन अनुमोदिसु ॥
- ६० 'सोह तेस मति सुत्वा, हट्ठो सविग्गमानसो ।
यस्सत्थाय नपो चिण्णो, सो मे अत्थो समिज्झथ ॥
- ६१ 'न्हापेत्वा अनुलिम्पित्वा, वेठेत्वा राजवेठन ।
छत्तेन अभिसिञ्चित्वा, कारेसु पुर पदक्खिण ॥
- 10 ६२ 'सत्ताह धारयित्वान, उग्गते रविमण्डले ।
रथेन म नीहरित्वा, सारथी वनमुपागमि ॥
- R 97 ६३ 'एकोकासे रथ कत्वा, सज्जस्स हत्थमुच्चितो ।
सारथी खणती कासु, निखातु^४ पथविया मम ॥
- 15 ६४ 'अधिट्ठितमधिट्ठान, तज्जेन्तो विविधकारणा ।
न भिन्दि तमधिट्ठान^५, बोधियायेव कारणा ॥
- ६५ 'माता पिता न मे देस्सा, अत्ता मे न च देस्सियो ।
सब्बञ्जुत पिय मग्गह, तस्मा वनमधिट्ठहि ॥
- ६६ 'एते अङ्गे अधिट्ठाय, वस्सानि सोळस वसि ।
20 अविट्ठानेन मे^६ समो नत्थि, एसा मे अधिट्ठानपारमी ति ॥

७ कपिराजचरिया^७

- ६७ 'यदा अह कपि आसि, नदीकूले दरीसये ।
पीळितो सुसुमारेन^८, गमनं न लभामह ॥
- B 414 ६८ 'यम्होकासे अह ठत्वा, ओरा पार पतामह ।
तत्थच्छि सत्तु वधको, कुम्भीलो लुद्धस्सनो ॥

१ वस्सान - रो० । २ जनपदा - रो० । ३ हत्थमुच्चितो - सी०, स्या०, हत्थमुच्चित - रो० । ४ निखातु - स्या० । ५ व तमधिट्ठान - सी०, स्या०, रो० । ६ सी०, स्या०, रो० पोत्थकेसु नत्थि । ७ कपिलराजचरिय - स्या० । ८ सुसुमारेन - म०

- ६६ 'सो म अससि एही ति, अह' पेमी ति त वति' ।
तस्स मत्थकमक्कम्म, परकूले पतिट्ठहि ॥
- ७० 'न तस्स अलिक भणित, यथा वाच अकासह ।
सच्चेन मे समो नत्थि, एसा मे सच्चपारमी ति ॥

८ सच्चतापसचरिया^२

- ७१ 'पुनापर यदा होमि, नापसो सच्चसैव्हयो ।
सच्चेन लोक पालेसि, समग्ग जनमकासह ति ॥

5

९ वट्टपोतकचरिया^३

- ७२ 'पुनापर यदा होमि, मग्गधे वट्टपोतको ।
अजातपक्खो तरुणो, मसपेसि कुलावके ॥
- ७३ 'मुखतुण्डकेनाहरित्वा', माता पोसयती मम ।
तस्सा कस्सेन जीवामि, नत्थि मे कायिक बल ॥
- ७४ 'सवच्छरे गिम्हसमये, दवडाहो' पदिप्पति ।
उपगच्छति अम्हाक, पावको कण्हवत्तनी ॥
- ७५ 'धमधमा' इति एव', सद्दायन्तो महासिखी ।
अनुपुब्बेन ज्ञापेन्तो, अग्नि मममुपागमि ॥
- ७६ 'अग्निवेगभयातीता, तसिता माता पिता मम ।
कुलावके म छड्ढेत्वा, अत्तान परिमोचयु ॥
- ७७ 'पादे पक्खे पजहामि, नत्थि मे कायिक बल ।
सोह अगतिको तत्थ, एव चित्तेसह तदा ॥
- ७८ 'येसाह उपधावेय्य, भीतो तसितवेधितो ।
ते म ओहाय पक्कन्ता, कथ मे अज्ज कानवे ॥
- ७९ अत्थि लोके सीलगुणो, सच्च सोचेय्यनुद्दया ।
तेन सच्चेन काहामि, सच्चकिरियमुत्तम ॥

R 98

10

15

B 415

20

१-१ अहमेमीति त वदि - सी० अहमेमीति त वदि - स्या० अहमेमीति त वदि -
रो० । २ सच्चसहपण्डितचरिय - स्या० । ३ वट्टकपोतकचरिय - स्या० । ४ मुख
तुण्डेनाहरित्वा - सी० । ५ दवडाहो - स्या० रो० । ६-६ धूमधूमजनीत्वेव - सी०
रो०, धमधम० - स्या० । ७ अग्निवेगभया भीता - सी०, स्या०, रो० ।

- ८० 'आवेज्जेत्वा धम्मबल, सरित्वा पुब्बके जिने ।
सच्चबलमवस्साय, सच्चकिरियमकासह ॥
- ८१ सन्ति पक्खा अण्णतना, सन्ति पादा अवञ्चना ।
माता पिता च निक्खन्ता, जातवेद पटिक्कम ॥
- ५ ८२ 'सहसच्चे कते मय्ह, महापज्जलितो सिखी ।
वज्जेसि सूलसकरीसानि, उदक पत्वा यथा सिखी ।
सच्चेन मे समो नत्थि, एसा मे सच्चपारमी ति ॥

१० मच्छराजचरिया

- R 99 ८३ 'पुनापर यदा होमि, मच्छराजा महासरे ।
उण्हे सुरियसन्तापे, सरे उदक^१ खीयथ ॥
- 10 ८४ 'ततो काका च गिज्झा च, कङ्का^२ कुललसेनका ।
भक्खयन्ति दिवारत्ति, मच्छे उपनिसीदिय ॥
- ८५ 'एव चिन्तेसह तत्थ, सह जातीहि पीळितो ।
केन नु खो उपायेन, जाती दुक्खा पमोचये ॥
- 15 ८६ 'विचिन्तयित्वा^३ धम्मत्थ सच्च अद्दस^४ पस्सय ।
सच्चे ठत्वा पमोचेसि, जातीन त अतिक्खय ॥
- ८७ 'अनुस्सरित्वा सत^५ धम्म^६, परमत्थ विचिन्तय ।
अकासि सच्चकिरिय, य लोके धुवस्ससत ॥
- B 416 ८८ यतो सरामि अत्तान, यतो पत्तोस्मि विञ्जुत ।
नाभिजानामि सच्चिच्च, एकपाण पि हिसित ॥
- 20 ८९ एतेन सच्चवज्जेन, पज्जुन्नो अभिवस्सतु ।
अभित्थनय पज्जुन्न, निधि काक्कस्स नासय ।
काक सोकाय रन्धेहि, मच्छे सोका पमोचय ॥
- ९० 'सहकते सच्चवरे, पज्जुन्नो अभिगज्जिय ।
थल निन्न च पूरेन्तो, खणेन अभिवस्सथ ॥

१ उदक - सी० स्या० रो० । २ बका - सी०, रो० । ३ चिन्तयित्वान - स्या० ।
४ अद्दस - स्या० । ५-५ सद्धम्म - सी० रो० ।

६१ 'एवरूप सच्चवर, कत्वा विरियमुत्तम ।
वस्सापेसि महामेघ, सच्चतेजबलस्सितो ।
सच्चेन मे समो नत्थि, एसा मे मच्चपारमीति ॥

११ कण्हदीपायनचरिया

- ६२ 'पुनापर यदा होमि, कण्हदीपायनो इसि ।
परोपञ्जासवस्सानि, अनभिरतो चरि, अह ॥ 5
- ६३ 'न कोचि एत जानाति, अनभिरतिमन मम ।
अह हि^१ कस्सचि नाचिक्खि, अरति मे चरति^२ मानसे^३ ॥
- ६४ 'सब्रह्मचारी मण्डव्यो, सहायो मे महा इसि ।
पुब्बकम्मसमायुत्तो, सूलमारोपन लभि ॥ R 100
- ६५ 'तमह उपट्ठहित्वान, आरोग्यमनुपापयि ।
आपुच्छित्वान आगञ्छि, य मय्ह सकमस्सम ॥ 10
- ६६ 'सहायो ब्राह्मणो मय्ह, भरिय आदाय पुत्तक ।
तयो जना समागन्त्वा, आगञ्छु पाहुनागत ॥
- ६७ 'सम्मोदमानो तेहि सह, निसिन्नो सकमस्समे ।
दारको वट्टमनुक्खिप, आसीविसमकोपयि ॥ 15
- ६८ 'ततो सो वट्टगत मग्ग, अन्वेसन्तो कुमारको ।
आसीविसस्स हत्थेन, उत्तमङ्ग परामसि ॥
- ६९ 'तस्स आमसने कुद्धो, सप्पो विसबलस्सितो ।
कुपितो परमकोपेन, अडसि दारक खणे ॥ B 417
- १०० 'सह दट्ठो आसीविसेन^४, दारको पपनि^५ भूमिय ।
तेनाह दुक्खितो आसि, मम वाहसि^६ त^७ दुक्ख ॥ 20
- १०१ 'त्याह अस्सासयित्वान, दुक्खिते सोकसल्लिते^८ ।
पठम अकासि किरिय, अग्ग सच्च वरुत्तम ॥
- १०२ सत्ताहमेवाह पसन्नचित्तो,
पुञ्जात्थिको अचरि ब्रह्मचरिय ।
अथापर य चरित ममेद,
वस्सानि पञ्जाससमाधिकानि ॥ 25

१ पि - स्या०, रो० । २-२ रति० - रो० । ३ अतिविसेन - स्या० र० ।

४ पतति - रो० । ५-५ वा हसित - स्या० रो० । ६ सोकसल्लिते - स्या० ।

१०३ अकामको वाहि अह चरामि,
एतेन सच्चेन सुवत्थि होतु ।
हत विस जीवतु यञ्जदत्तो ॥

१०४ 'सह सच्चे कते मय्ह, विसवेगेन वेधितो ।
अबुज्झित्वान वुट्ठासि, अरोगो^१ चासि माणवो ।
सच्चेन मे समो नत्थि, एसा मे सच्चपारमी ति ॥

८

१२ सुनसोमचरिया

१०५ 'पुनापर यदा होमि, सुतसोमो महीपति ।
गहितो पोरिसादेन, ब्राह्मणे सङ्गर सरि ॥

१०६ 'वत्तियान एकसत, आवुणित्वा करत्तले^२ ।
एतेस^३ पमिलापेत्वा^४, यञ्जत्थे उपनयी मम ॥

R 101 १०७ 'अपुच्छि^५म पोरिसादो, कि त्व इच्छसि निस्सज^६ ।
यथामति ते काहामि, यदि मे त्व पुनेहिसि ॥

B 418 १०८ 'तस्स पटिस्सुणित्वान, पण्हे^७ आगमन मम ।
उपगन्त्वा पुर रम्म, रज्ज निय्यादयि तदा ॥

15 १०९ 'अनुस्सरित्वा सत धम्म, पुब्बक जिनसेवित ।
ब्राह्मणस्स धन दत्त्वा, पोरिसाद उपागमि ॥

११० 'नत्थि मे ससयो तत्थ, घातयिस्सति वा न वा ।
सच्चवाचानुरक्खन्तो, जीवित चजितुमुपागमि ।
सच्चेन मे समो नत्थि, एसा मे सच्चपारमी ति ॥

१३ सुवण्णसामचरिया

20 १११ 'सामो यदा वने आसि, सक्केन अभिनिम्मितो ।
पवने सीहब्बग्घे च^१, मेत्तायमुपनामयि ॥

११२ 'सीहब्बग्घेहि दीपीहि, अच्छेहि महिसेहि च ।
पसदमिगवराहेहि, परिवारेत्वा वने वसि ॥

१ आरोगो - सी०, रो० । २ वासि - स्या० । ३ करत्तले - सी०, स्या०, रो० ।
४-४ एते सम्मिलापेत्वा - स्या० । ५ अपुच्छि - स्या० । ६ निस्सज्ज - रो० ।
७ पण्हे - स्या० । ८ हि - स्या० ।

११३ 'न म कोचि उत्तसति, न पि^१ भायामि कस्सचि ।
मेत्ताबलेनुपत्थद्धो, रमामि पवने तदा ति ॥

१४ एकराजचरिया

- ११४ 'पुनापर युदा होमि, एकराजा ति विस्सुतो ।
परम सील अधिट्ठाया, पसासामि महामहि ॥
- ११५ 'दस कुसलकम्मपथे, वत्तामि अनवसेसतो ।
चतूहि सङ्गहवत्थूहि, सङ्गण्हामि महाजन ॥
- ११६ 'एव मे अप्पमत्तस्स, इध लोके परत्थ च ।
दब्बसेनो उपगन्त्वा^२, अच्छिन्दन्तो पुर मम ॥
- ११७ 'राजूपजीवे निगमे, सबलट्ठे सरट्ठके ।
सब्ब हत्थगत कत्वा, कासुया निखणी^३ मम ॥
- ११८ 'अमच्चमण्डल रज्ज, फीत अन्तेपुर मम ।
अच्छिन्दित्वान गहित, पिय पुत्त व पस्सह ।
मेत्ताय मे समो नत्थि, ऐसा मे मेत्तापारमी ति ॥

5

R 102

B 419

10

१५ महालोमहसचरिया

- ११९ 'सुसाने सेय्य कप्पेमि, छवट्टिक उपनिधायह ।
गामण्डला^४ उपागन्त्वा, रूप दस्सेन्तिनप्पक ॥
- १२० 'अपरे गन्धमाल^५ च, भोजन विविध बहु ।
उपायनानूपनेन्ति^६, हट्ठा सविग्गमानसा ॥
- १२१ 'ये मे दुक्ख उपहरन्ति^७, ये च देन्ति सुख मम ।
सब्बेस समको होमि, दया कोपो न विज्जति ॥
- १२२ 'सुखदुक्खे तुलाभतो, यसेसु अयसेसु च ।
सब्बत्थ समको होमि, ऐसा मे उपेक्खापारमी^८ ति ॥

15

20

युधञ्जयवग्गो ततियो ।

१ पिह - स्या० । २ उपागन्त्वा - सा० स्या० रो० । ३ निक्खणी - स्या० ।

४ गोमण्डला - सी० गामण्डला - स्या० । ५ गन्ध च माल - सी० स्या० रो० ।

६ उपायनानि उपेन्ति - स्या० उपायनान्युपनेति - रो० । ७ उपदहन्ति - सी० रो० ।

तत्सुद्धान

- युधञ्जयो सोमनस्सो, अयोधरभिसेन च ।
 सोणनन्दो मूगपक्खो, कपिराजा सच्चसव्हयो ॥
 वट्टको मच्छराजा च, कण्हदीपायनो इसि ।
 सुतसोमो पुन^१ आसि^२, सामो च एकराजहु^३ ।
 5 उपेक्खापारमी आमि, इति वुत्थ^४ महेसिना ॥
 B 420 एव बहुब्बिधं दुक्खं, सम्पत्ती^५ च बहुब्बिधा^६ ।
 भवाभवे अनुभवित्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ॥
 दत्त्वा दातव्वक दानं, सीलं पूरेत्वा असेसतो ।
 नेक्खम्म^७ पारमिं गत्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ॥
 10 पण्डिते परिपुच्छित्वा, विरिय^८ कत्त्वान् मुत्तम ।
 खन्तिपा पारमिं गत्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ॥
 कत्वा दब्धमधिष्ठानं, सच्चवाचानुरक्खिय ।
 R 103 मत्ताय पारमिं गत्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ॥
 लाभालाभे यसायसे, सम्माननावमानने ।
 15 सब्बत्थं समको हुत्वा, पत्तो सम्बोधिमुत्तम ॥
 कोसज्जं भयतो दिस्वा, विरियारम्भं च खेमतो ।
 आरद्धविरिया होथ, एसा बुद्धानुसासनी ॥
 विवादं भयतो दिस्वा, अविवादं च खेमतो ।
 समग्गा मखिना होथ, एसा बुद्धानुसासनी ॥
 20 पमादं भयतो दिस्वा, अप्पमादं च खेमतो ।
 भावेथट्ठङ्गि^९ व^{१०} मग्ग, एसा बुद्धानुसासनी ॥

इत्थं सुदं भगवा अत्तनो पुब्बचरियं सम्भावयमानो बुद्धापदानियं
 नाम धम्मपरियायं अभासित्थांति ।

— 101 —

चरियापिटक निवृत्त ।

१-१ पुरं आसि - स्या० । २ एकराजा च - स्या० । ३ वुत्त - सा०, स्या०
 रा० । ४-४ सम्पत्तिं च बहुविधं - सी० । सम्पत्तिं च बहुविधं - स्या० । ५ निक्खम्म -
 स्या० । निक्खम्म - रो० । ६ विरिय - म० । ७ अल्लि - रो० । ८ भावः ऋद्धि - रो० ।

**विसेसपदान
अनुवकमणिका**

अ		अगसावको सरणो	३३० ३४६
अकनिट्टा देवता	३६६	— सालो	३३६
अकित्ति, तापसो	३८७	— सुजातो	२४२ ३४४
अकमनस्सिद फल	३४	— सुदस्सनो	३४६
अग्गदानस्सिद फल	२४ १६६	— सुदेवो	३२७ ३४६
अग्गपुग्गलो सयम्भू	६८ १७७	— सुनेत्तो	३३४
अग्गसावको अनोमो	३३७	— सुमङ्गलो	३२१
— अभिभ	३६७	— सुमित्तो	३५७
— उत्तरो	३७० ३७४	— सुरक्खितो	३६२
— उदयो	३६०	— सोणो	३७०
— उपतिस्सो	३७७ ३८१	अगसाविका अनुट्ठा	३७८
— उपसन्तो	३५३	— अमिता	३४४
— उपसालो	३३६	— असमा	३४४
— कोलितो	३७७ ३८१	— असोका	३२७
— खण्डो	३६५	— उत्तरा	३४१ ३७४ ३८१
— जितमित्तो	३४१	— उपचाला	३६२
— तिस्सो	३२१ ३६५ ३७८	— उपतिस्सा	३२४
— देवलो	३४४	— उपसोणा	३३०
— धम्मसेनो	३२७ ३६२	— उप्पलवण्णा	३७७ ३८१
— निसभो	३३७	— खेमा	३५५, ३७७ ३८१
— पटुमो	३५५	— चन्दमिता	३६५
— पालितो	३५१	— चन्दा	३६५
— फुस्सदेवो	३५५	— चम्पा	३७२
— ब्रह्मदेवो	३३२ ३६०	— च ला	३६२
— भद्दसालो	३४१	— तिस्सा	३२४
— भट्टो	३२४	— धम्मदिन्ना	३५१
— भावित्तो	३३०	— वम्मा	३५३
— भिय्यसो	३७४	— नकुला	३३४ ३३५
— वरुणो	३३२	— नन्दा	३२१
— सन्तो	३५३	— नागसमाला	३४६
— सब्बकामो	३४६	— नागा	३४६
— सब्बदस्सी	३५१	— पटुमा	३६७
— सम्बलो	३५७	— फग्गुनी	३४१
— सम्भवो	३६७	— फुस्सा	३६०
		— भट्टा	३३२

अग्गसाविका, राधा	३३६
— रामा	३४६, ३७०
— सखिला	३६७
— सच्चनामा	३५५
— समाला	३७०
— समुदा	३७४
— सामा	३७२
— सीवला	३२७, ३५८
— सुजाता	३३४, ३५१
— सुदत्ता	३६०
— सुधम्मा	३५३
— सुनन्दा	३२१
— सुदरी	३३७
— सुभदा	३३२
— सुमना	३३७
— सुराधा	३३६
— सुरामा	३४६, ३५८
— सोणा	३३०
अग्गुपट्टका, तपुस्सभल्लिका	३२१
अग्गुपट्टको, अञ्चुतो	३७२
— असमो	३३६
— उग्गरि दो	३४२
— उग्गो	३७४
— उपसोणो	३२४
— उरुवेला	३४७
— कटिस्सहो	३५६
— कुञ्जरो	३३२
— घटिकारो	३७८
— चित्तो	३४६, ३६४, ३७७
— तिस्सो	३४४
— धनञ्जयो	३६२
— धम्मको	३५१
— नकुलो	३५४
— नदिबड्डो	३३७
— नन्दो	३२७, ३६७
— नागो	३६५
— निसभो	३५४
— पटुमो	३३२
— पुनब्बसुमित्तो	३६५

अग्गुपट्टको भिय्यो	३३६
— यसवा	३४७
— रम्मो	३३५, ३७०
— वरुणो	३३०
— वसभो	३४२
— वित्तिण्णो	३४४
— विसाखो	३२७, ३६२
— सधको	३५१
— समुदो	३५८
— सम्बलो	३६०
— सरणो	३३०
— सिरिमा	३६०
— सिरिवड्डो	३३७, ३६७
— सुदत्तो	३३५, ३४६
— सुप्पियो	३५८
— सुभदो	३५६
— सुमङ्गलो	३७८
— सोणो	३२४
— सात्थिको	३७०
— योमदेवो	३७४
— हत्थाळवको	३६४, ३७७, ३८१
अग्गुपट्टिका, अनुला	३२७
— इ दावरी	३४२
— उत्तरा	३६४, ३६५, ३७७
— उपचाला	३३०
— उपसेना	३६०
— उप्पला	३३७
— कळिया	३५६
— किसानोतमी	३६०
— गोतमी	३७०
— चाला	३३०
— चित्ता	३३५, ३६७
— धम्मदिस्सा	३५२
— नदरामा	३३६
— नन्दमाता	३६४
— नन्दा	३२४, ३७२
— नागा	३६२
— पटुमा	३३७, ३४६, ३६२
— मकिला	३५४

अग्गुपट्टिका, यसवती	३३२	अत्रजो नन्दुत्तरो	३४१
— यसोधरा	३४७	— पुञ्जवड्डुनो	३५५
— रम्मा	३५८	— पुनब्बसु	३४६
— रुचि	३३६	— रम्मो	३३६
— बिचिता	३४४	— राहुलो	३८०
— बिसाखा	३५२	— वरुणो	३३२
— सामा	३७४	— विजितसेनो	३७८
— साळिया	३५६	— सत्थवाहो	३७४
— सिरिमा	३२४ ३३२ ३४७	— समवत्तक्खघो	३६५
	३६५ ३७०	— सुप्पबुद्धो	३६६
— सीवला	३७४	— सेलो	३५३
— सुगुत्ता	३६७	अन तपटिभानवा भगवा	१४७
— सुतना	३२७	अनाथपिण्डिनो	२८६
— सुनन्दा	३५४ ३७२	अनुरुद्धो उपट्ठाको	३२४
— सुभङ्गा	३४६	अनुळा अग्गसाविका	३७८
— सुरम्मा	३५८	अनूपमो अत्रजो	३२६ ३५७ ३६२
— हट्ठा	३४४	अनोमदस्सी भगवा	५० ५१ ३३६ ३३७, ३८२
अग्गुपासिका, नन्दमाता	३८१	अनोमा जनिका	३४१
अचुत्तो अग्गुपट्टको	३७२	अनोमो अग्गसावको	३३४ ३३७
अजपालरुक्खमूलस्मि	३०६	अपमारो	३
अजातसत्तुस्स	३८३	अभञ्जनस्सिद फल	६६
अज्जुनो सम्बुद्धो	८६	अभयो उपट्ठाको	३५३
अञ्जनसक्को पिता	२१०	अभिभू अग्गसावको	३६७
अट्टानिससे	१३	अभिरूपन दा भिक्खुनी	२८७
अट्ठिमे विमोक्खा ४ ६५ ११० १६६ १८३ २३६		अमरगिरिसुगिरिवाहना तयो पासादमुत्तमा	३५३
अड्डकासि, भिक्खुनी	२८८	अमरिक नदि	७६
अड्डुस्सस्सिद फल	७४	अमर नगर	३०५
अतिदेवो, ब्राह्मणो	३३१	अमितयसो	३४८
अतुलो अत्रजो	३२६ ३६३ ३६७	अमिला अग्गसाविका	३४४
अत्थदस्सी भगवा	६४ ३५२ ३८२	अम्बजम्बुविभीतक	२२
अत्रजो अतुलो	३६७	अम्बपालि भिक्खुनी	२६१
— अनूपमो	३५७ ३६२	अयोधरो	४११
— अन्नन्दो	३५६	अरजो पासादमुत्तमो	३५५
— उत्तमो	३४४	अरणी	३८४
— उत्तरो	३७२	अरिदुसब्बहे नगरे	३६१
— उपवाणो	३३७	अरिदमो खत्तियो	३३१ ३६६
— उपसेनो	३४६	अरुणवती, नगर	१८७ २७८ ३६७
— कञ्चनावेळो	३५१	अरुणो खत्तियो	१८७, २७८ ३६७
— कासिराजस्स	४११, ४१३	अलाबुस्स इद फल	१६

अलीनसत्तो	४०६	आयस्मा, उक्कासतिको थेरो	४८
अल्लकप्पके	३८३	— उच्छुखण्डिको थेरो	२१
अवन्तीसु	३८४	— उत्तरो थेरो	१७१
असनो	३६०	— उत्तलिपुप्फियो थेरो	२७
असमसमो	३४८	— उदकदायको थेरो	७५
असमा जनिका	३३६, ३४४	— उपड्डुस्सदायको थेरो	७४
असमो अग्गुपट्टको	३३४, ३३६	— उपवानत्थेरो	१७७
असोका अग्गसाविका	३२७	— उरुवेलकस्सपो थेरो	१३२
असोको उपट्टाको	३६५	— एकच्छत्तियो थेरो	३६
अस्सत्थो बोधि	३६४ ३७७	— एकधम्मस्सवनियो थेरो	११
अस्सलायनो पिता	१२७	— एकपत्तदायको थेरो	८५
आ		— एकसङ्घियो थेरो	१६
आकासायतन	२१२	— एकासनदायको थेरो	८
आकिञ्च	२१२	— कङ्गारेवतो थेरो	१४२
आचरियो भोग्गल्लानो	१२७	— पित्तफलदायको थेरो	६१
आन दराहुलान	२०१	— कळम्बदायको थेरो	२१
आन दो	६६, २०५, ३१० ३२३	— क. सुमारफलियो थेरो	८५
— उपट्टाको	३७७ ३८१	— काट्टुदायी थेरो	१५३
— अवजो	३५६	— क्रिमिलो थेरो	१६७
— खत्तियो	३४४	— किंसुकपुप्फियो थेरो	७३
— उपट्टाको	३६४	— कुटजपुप्फियो थेरो	६३
आनन्द, सुतसागर	२१३	— कुमारकस्सपो थेरो	१२२
आभस्सरा	२६६	— कुम्मासदायको थेरो	४६
आमण्डस्स इद फल	१०३	— कुसट्टकदायको थेरो	४६
आमलक	२२	— केतकपुप्फियो थेरो	६१
आयस्मा अक्कमनदायको थेरो	३४	— कोरण्डपुप्फियो थेरो	६, ७३
— अजेलिफलदायको थेरो	८७	— कोलदायको थेरो	२६
— अज्जुनपुप्फियो थेरो	६३	— कोसम्बफलियो थेरो	६१
— अपरउत्तरो थेरो	१७१	— ग. घपूजको थेरो	३७
— अब्भञ्जनदायको थेरो	६६	— गयाकस्सपो थेरो	१६७
— अभयो थेरो	१५५	— गिरितेलपूजको थेरो	१०१
— अभोदफलियो थेरो	८७	— गिरिपुत्तागियो थेरो	५०
— अम्बपिण्डियो थेरो	२३	— घतमण्डदायको थेरो	१०, ७४
— अम्बफलियो थेरो	२४	— घोससञ्जको थेरो	६४
— अम्बाटकदायको थेरो	२१	— च. दनमालियो थेरो	६१
— अम्बाटकियो थेरो	२८	— चित्तकनिब्बापको थेरो	३६
— अवटफलियो थेरो	४० ८५	— चित्तपूजको थेरो	३८
— आमण्डफलदायको थेरो	१०३	— चूळसुगधो थेरो	१६२
		— जगतिदायको थेरो	३२

आयस्मा, जातिपुष्पियो थेरो	३६	आयस्मा रुञ्चदायको थेरो	६८
- आणत्थविको थेरो	२० ५६	- राणिपूजको थेरो	४७
- तरणियो थेरो	६६	- महाकच्चायनो थेरो	११०
- तालफलदायको थेरो	८८	- महाकप्पिनो थेरो	११६
- तिकणिकारपुष्पियो थेरो	८४	- महाकोट्टिको थेरो	१२८
- तिकिडकणिपुष्पियो थेरो	७१	- मातुलुङ्गफलदायको थेरो	८६
- तिणमुट्टिदायको थेरो	६८	- मोघराजा थेरो	१३७
- तिणुक्कधारियो थेरो	३४	- सारहत्थियो थेरो	३३
- दण्डदायको थेरो	१००	- धैसो थेरो	१६६
- म्बमल्लपुत्तो थेरो	१२०	- रट्टपालो थेरो	१७८
- म्मसरच्चियो थेरो	६८	- ण्घो थेरो	१३४
- घातुपूजको थेरो	६१	- लकुण्डभद्वियो थेरो	१४०
- नदीकस्सपो थेरो	१६६	- लवुजफलदायको थेरो	४१
- नदको थेरो	१५१	- लोमसकङ्गियो थेरो	१५८
- नळकुटिदायको थेरो	७६	- वक्कलि थेरो	११३
- नळमालियो थेरो	४५	- बङ्गीसो थेरो	१४६
- नागपुष्पियो थेरो	६२	- वज्जीपुत्तो थेरो	१६८
- नाळिकेरफलदायको थेरो	८८	- वनकोरण्डिको थेरो	३५
- निमित्तव्याकरणियो थेरो	४३	- वनवच्छो थेरो	१५६
- पट्टिपुष्पियो थेरो	३७	- वल्लिकारफलदायको थेरो	५०
- पट्टमधारिको थेरो	६६	- विभीतकमिञ्जियो थेरो	२५
- पटिहीरसञ्जको थेरो	१६	- वेदिकारको थेरो	३०
- पादपीठियो थेरो	२६	- सत्तकदम्बपुष्पियो थेरो	८
- पादफलियो थेरो	८६	- सञ्जफलदायको थेरो	६६
- पानधिदायको थेरो	५२	- सयपटिभानियो थेरो	४२
- पियालफलदायको थेरो	७६	- सरणगमनियो थेरो	६८
- पिलक्खफलदायको थेरो	४१	- चालमण्डपियो थेरो	७०
- पुलिनचडकमियो थेरो	५२	- सिवको थेरो	१७३
- पुलिनथूपियो थेरो	७८	- प वलित्थेरो	१४५
- पुलिनुप्पादको थेरो	६४	- सहासनवीजियो थेरो	३३
- पसुकूलपूजको थेरो	७२	- सीहासनिको थेरो	२६
- पसुकूलसञ्जको थेरो	५३	- मुगघो थेरो	१०७
- बिल्लियो थेरो	२६	- सुचिन्तितो थेरो	१४
- बुद्धसञ्जको थेरो	५५	- सुपटदायको थेरो	१००
- बोधिघरदायको थेरो	३१	- सुमनतालवण्टियो थेरो	४०
- बोधिसम्मज्जको थेरो	१०३	- सुमनवीजनियो थेरो	४६
- भद्दिजे थेरो	१७२	- सेतुदायको थेरो	३६
- भल्लातदायको थेरो	२७	- सोण्णको तरिको थेरो	१६
- भिसदायको थेरो	५६	- सोवण्णकिडकणियो थेरो	१५

आयस्मा हरीतकदायको थेरो
आळवको उपासको

२२

६६

इ

इन्दपत्थपुरे
इ दावरी, अगुपट्टिका
इन्द्रियेसु, पञ्चसु
इसि, कण्ठदीपायनो
इसिपतने बाराणसिय
इसि ह्य

३८४ ४०६

३४२

६६

४१७

३८१

१५३

उ

उक्कदानस्सिद फल

३४

उक्कधारस्सिद, फल

४८

उखा

२५७

उग्गतो खत्तियो

३४६

— राजा

३३३

उग्गरिदो, अगुपट्टको

३४२

उग्गो अगुपट्टको

३७४

उच्छुखण्डस्सिद फल

२०

उत्तमो अत्रजो

३४४

उत्तरा

३१० ३२३

— अगुसाविका

३४१ ३७४, ३८१

— अगुपट्टिका

३६४ ३६५, ३७७

— जनिका

३२६, ३७४

— नारी

३३६

उत्तरो अगुसावको

३७०, ३७४

— अत्रजो

३७२

— खत्तियो

३२६

— माणवो

३४६

उत्तर नगर

३२६

उदकदायिका भिक्खुनी

१६१

उदङ्गणो, पब्बतो

७१

उदयो, अगुसावको

३६०

उदायित्थेरो

१५६

उदायि सत्थुसावको

१५२

उदेनो, खत्तियो

३५७

— उपट्टाको

३३०

उपचाला अगुसाविका

३६२

— अगुपट्टिका

३३०

उपज्झा, सारिपुत्तो

१४४

— सारिसम्भवो

१२७

उपट्टाको अनुद्वो

३२४

— अनोमो

३३४

— अभयो

३५३

— असोको

३६५

— आनदो

३६४ ३७७ ३८१

— उदेनो

३३०

— खमडकरो

३६७

— घटिकारो

३७६

— नारदो

३४६

— पालितो

३२७

— बुद्धिजो

३७२

— रेवतो

३५७

— बरुणो

३३७, ३३६

— वासेट्टो

३४१

— सबमित्तो

३७८

— सभियो

३६२

— समङ्गो

३६०

— सम्भवो

३३२

— सागरो

३४६

— सुनेत्तो

३५५

— सुमनो

३४४

— सौत्थिजो

३७४

— सोभितो

३५१

उपट्टानस्सिद फल

१८

उपट्टिका, कोणा

३२१

— सिरिमा

३२१

उपतिस्सा अगुसाविका

३२४

उपतिस्सो

६६ ३१०, ३२३

— अगुसावको

३६४, ३७७, ३८१

उपवाणो अत्रजो

३३७

उपवानो, सत्थुसावको

१७६

उपसन्तो, अगुसावको

३५३

उपसालो, अगुसावको

३३६

उपसिरि पासादमुत्तमो

३३६ ३४६

उपसेना अगुपट्टिका

३६०

उपसेनो, अत्रजो

३४६

उपसोणा अगुसाविका

३३०

उपसोणो अग्गुपट्टको	३२४
उपालि	३०३
उपोसथस्सिद, फल	१६३ १६४
उपोसथ	४०१
उप्पलदायिका भिक्खुनी	२८०
उप्पलवण्णा	६६ २१८ २३६ २४० २४४ ३१० ३२३
— अग्गसाविका	३६४ ३७७ ३८१
— भिक्खुनी	२२३ २३१
उप्पलस हया	२२४
उप्पला, अग्गुपट्टिका	३३७
उरुवेला, अग्गुपट्टको	३४७
उरुवेळकस्सपो	१३१
उरुवेळनिवासिको कस्सपो	१३१
उरुवेळा अग्गसाविका	३७८
उरुवेळाय	१३१
उसभक्खधो	३२१

ए

एकदुस्सस्सिद फल	५
एकपिण्डपातदायिका भिक्खुनी	१८६
एकराजा	४१६
एकासनदायिका भिक्खुनी	१६७
एकासनस्सिद, फल	१६६ १६७
एकूपोसथिका, भिक्खुनी	१६४

ओ

ओरतो	३८२
------	-----

क

ककुधो	१८७, ३५१
ककुसधो	२५, ३४ १६७ २८८ ३७०—३७२ ३८३
कङ्कासोत	६५
कञ्चनावेळो अन्नजो	३५१
कटञ्जुभिक्खादायिका भिक्खुनी	१८७
कटिस्सहो अग्गुपट्टको	३५६
कणिकारो	३५८
कण्डु	३
कण्हुदीपायनो, इसि	४१७

कपिलवत्थु नगर	१४१ १५२ १५६ १५८
	२१० ३८० ३८३
कपिलहय	१५३ १५६ २८६
कपिलाय, पुहत्तमे	४०६
कप्पिनो सत्थु सावको	११४
करवीकरुतो	१७ १२६
कलिङ्गराजिनो	३८४
कस्सपो	१७ ४६ १०३ ११८
— उरुवेळनिवासिको	१३१
— लोकनायको	३७८
— सत्थु सावको	१२६
कळम्बस्स, इद फल	२१
कळिया अग्गुपट्टिका	३५६
काम कामवण्ण कामसुद्धिनामा तयो	
पासादमुत्तमा	३७२
कामगुणे पञ्च	५६ ८३ १७०
कारुणिको सत्था	१५१ १७१ ३८३
कासिकगामके	२५७
कासिक नगर	३०, ३६१
कासिगोत्तो, दिजो	२५८
कासिराजा, किकी	१३६ १८२ २१८ २२७, २३१, २३६ २४० २४३
कासीसु	२०६ २५८ २८७, ४११
किकी खत्तियो	३७८
कित्तनाय, इद फल	४२ ६४ १५५
किलासो	३
किसागोतमी	२१८ २२७ २३१ २३६ २४०, २४२, ३६२, ३६३
किसुकस्स इद फल	७३
कुक्कुटो पण्डतो	८
कुञ्जरो अग्गुपट्टको	३३२
— मातुपोसको	४००
कुट्ट	३
कुण्डला	२१८ २२७ २४० २४४
कुमारकस्सपो	११६ १२१ १२२
कुमारो चन्दसन्ध्यो	३६१
कुमुदो पासादमुत्तमो	३३४
कुम्भा	६५
कुम्भीलो	४१४

कुम्मासस्स इद फल
कुले, खत्तिये
— सोत्थिये
कुसट्टकस्सिद, फल
कुसावतिम्हि नगरे
कुसिनाराय
कुहकलापसो
केटुभविद
केनियजातिय
कोकासुप्पलकोकनदा तयो पासादमुत्तमा
कोट्टिको, सत्थु सावको
कोणा उपट्टिका
कोणागमनो
कोण्डञ्जो नायको
कोरण्ड
कोलदानस्सिद फल
कोलितो
कोलियजातिया
कोलिये, पुरे
कोल
कोसलो
कोसिको, भगवा
कोसिनारके

ख

खण्डो अगसावको
खत्तिया फुस्सती
खत्तिये कुले
खत्तियो, अरिन्दमो
— अरुणो
— असमो
— आन दो
— उग्गतो
— उत्तरो
— उदेनो
— किक्की
— खेमो
— जनस घो
— जयसेनो

४६ १७३
१३६
४११
४६
३८६
११६ ३८३
४०६
१५४
११४
३५७
१२७
३२१
१८१ १८३ २१७ २८३
२८८, ३७३ ३७५ ३८३
३२२-३२४ ३८१
८, ७२
२६, १६७
६६, ३१०, ३२३, ३६४, ३७७ ३८१
२५८
१४१
२२
१२१, ३८४
४७
३८३

खत्तियो, पम्बतो
— बघुमा
— यसवा
— विजितावी
— विपुलो
— सरणो
— सागरो
— सिविनामा
— सुजातो
— सुदत्तो
— सुदस्सनो
— देवो
— पुधम्मो
— मुन दो
— गोभो

गिड्डारतिया
सिपी लोवग्गनायको
खुज्जा
खुज्जुतरो
खमकसक्कस्स
खेमक, नगर
खेमङ्करो उपट्टाको
खेमा, भिक्खुनी
६६, १८१ २०१, २१६ २१८,
२२३, २२७, २३१, २३६
२४०, २४४ ३१०, ३२३,
३५५, ३६४, ३७७ ३८१

खेमो, खत्तियो

ग

गङ्गाकूले
गण्डो
गघोदकस्सिद, फल
गयाकस्सपो
गरुठपक्खहससुवण्णभारा, तयो पासादमुत्तमा
गिज्झकूट
गिरि, पासादमुत्तमो
गिरि मगधे
गुहासेलनारिसयनिसभा, तयो पासादमुत्तमा
गोतमी
गोतमो, सत्था

३७३
१८५, १६४ ३६४
३३६
३२३, ३६१
१३२
३५५
३५३
३६१
३५६
३२६ ३४६ ३५१
३६६
३४१
३३४
३२४
३७४
८२
२०६
१६७
६६
२८६
३५६, ३७१
३६७
६६, १८१ २०१, २१६ २१८,
२२३, २२७, २३१, २३६
२४०, २४४ ३१०, ३२३,
३५५, ३६४, ३७७ ३८१
३०१
४०४ ४०५
३
३६
१३१
३६२
११२, ३०१
३६
१५३
३५६
२०६-२१२, २४४, २५६, २६०, ३७०
५१, ५८, १११

घ	छठभिञ्जा	१८ २५, ३२ ११० १५३, १६६, १८३, २३६
घटिकारो अग्गुपट्टको	३७६, ३७८	
घतमण्डस्सिद, फल	६ ७४	
घरदानस्सिद, फल	३१	जगतिदास्सिद, फल ३२
घोससञ्जायिद फल	६३	जङ्घाविहार १३८, १५४
		जटिलो नारदो ७५
		— रट्टिको २७७, ३४३
चतस्सो पटिसम्भिदा	४ १८ २५, ३२, ११०	जनसथो, खत्तियो ३५६
	१५३ १६६ १८३ २३८	जनिका अनोमा ३४१
चतुरासीतिब्राह्मणकञ्जाभिकखुनीसहस्सानि	२७८	— असमा ३३६
चतुरो दीपा	६५	— उत्तरा ३२४ ३७४
चतुसञ्च	१०, ६३, १२०	— च दा ३५१
चत्तारो महासमुहा	६ ७४, २२४	— चनवती ३७८
— लोकपाला	२१३	— च्हुमा ३५६
चदनो देवपुत्तो	१५६	— पभावती ३६७
चन्दभागानदीतीरे	६२, १८४ १६४ १६६	— माया ३१०, ३२३, ३७७ ३८०
चन्दमिता, अग्गसाविका	३६५	— बिपुला ३३२
चन्दवती नगर	३३६	— विसाखा ३७१
— माता	१२७	— सिरिमा ३२६ ३६१ ३७७ ३८०
चन्दसह्यो कुमारो	३६१	— सुजाता ३४४
च दा, अग्गसाविका	३६५	— सुदत्ता ३४६
च दो पासादमुत्तमो	३२६	— सुदस्सना ३५३
चम्पको बोधि	३५३	— सुधम्मा ३३४
चम्पक, नगर	३३६	— सुन दा ३५५
चम्पा अग्गसाविका	३७२	— सुफस्सा ३५७
चम्पेय्यको, महिद्धिको	४०१	— सुमेधा ३२१
चम्मवासी	६६	जयहिसो, राजा ४०६
चातुदीपा	६, ७४	जयसेनो, खत्तियो ३३३, ३६१
च ला अग्गसाविका	३६२	जाली ३६६
— अग्गुपट्टिका	३३०	जितमित्तो अग्गसावको ३४१
चित्तपूजायिद, फल	३७	जिनपोसिका गोतमी २५६
चित्ता अग्गुपट्टिका	३३५, ३६७	जिनो, कणागमनो ३७३
चित्तो, अग्गुपट्टको	३४६, ३६४ ३७७ ३८१	— दापडकरो २६७ ३०७ ३०८
— सपासको	६६, ३१०, ३२३	जिनो पटुमुत्तरो ४, १० १६, ४५, १०३
चळबोधि, सुसीलवा	४०२	— सिखिह्यो ३६६
चेलापिका	१६७	जूजके, ब्राह्मणे ३६६
		जतवन १४५
		जतुत्तरम्हि, नगरे ३६३
		जोतिपालो, माणवको ३७६

छ

अ	थ
आणत्थवायिद फल	थूपकारस्सिद, फल
ड	थेरी, नळमालिका
डसा	थेरो, आयस्मा अक्कमनदायको
त	— अजेलिफलदायको
तथागतो	— अज्जुनपुप्फियो
११४ १४७ १५२, ३०७ ३०६ ३३८ ३६४ ३७६	— अपरउत्तरो
तपुस्सभल्लिका अग्गुपट्टका	— अभयो
तयो पासादमुत्तमा अमरगिरिसुगिरिवाहना	— अमोदफलियो
— क मकामवण्णकामसुद्धिनामा	— अम्बपिण्डियो
— कौकासुप्पलकोकनदा	— अम्बफलियो
— गहळपक्खहससुवण्णभारा	— अम्बाटकदायको
— गुहासेलनारिसयनिसभा	— अम्बाटकियो
— तुसितसन्तुसितस तुट्ठा	— अवटफलियो
— सुनिम्मलविमलगिरिगुहा	— उक्कासतिको
तापसो अकित्ति	— उच्छुखण्डिको
— देवलो	— उत्तरो
— मङ्गलो	— उत्तलिपुप्फियो
— सच्चस ह्यो	— उदकदायको
तालवण्टस्सिद फल	— उपड्डुत्तुस्सदायको
तावत्तिस	— उपवानो
१३३ १३८, १४१ १४३	— उरुवेळकस्सपो
तिट्ठमुट्ठे इद फल	— एकछत्तियो
तिदस	— एकधम्मस्सवनियो
तिस्सनामस्स सत्थुनो	— एकपत्तदायको
तिस्सस्स भगवतो	— एकसङ्खियो
तिस्सा, अग्गसाविका	— एकासनदायको
टिस्सो	— कङ्कारेवतो
५३ ८७, ३८२	— कपित्थफलदायको
— अग्गसावको	— कळम्बदायको
३२१ ३६५ ३७८	— कासुमारफलियो
— अग्गुपट्टको	— किमिलो
३४४	— किसुकपुप्फियो
— लोकगनायको	— कुटजपुप्फियो
८, १८६, ३५८ ३५६	— कुम्मासदायको
— विज्जा	— कुसट्टकदायको
४ १८ २२ ३२ ३८, ११० १६६ १८२ २३६	— केतकपुप्फियो
तीणि, पदानि	— कौरण्डपुप्फियो
तुसितसन्तुसितसन्तुट्ठा तयो पासादमुत्तमा	६, ७३
तुसिता देवा	
२६८, २६९ ३०३	
तुसित	
६०, ६३, ११४ १७२ १८२, १८४ २१६ २१७ २३५, २७६	
तेमियो	
तेविज्जो, ब्राह्मणो	
४१३ २५६	

थेरो, आयस्मा कौलदायको	२६	थेरो आयस्मा पसुकूलसञ्जाको	५३
- कौसम्बफलियो	६१	- बिल्लियो	२६
- गधपूजको	३७	- बोधिघरदायको	३१
- गयाकस्सपो	१६७	- भइजि	१७२
- घतमण्डदायको	१० ७४	- भल्लातदायको	२७
- घोससञ्जाको	६४	- भिसदायको	५६
- चदनमालियो	६१	- मणिपूजको	४७
- चितकनिब्बापको	३६	- मातुलुङ्गफलदायको	८६
- चितपूजको	३८	*- मोघराजा	१३७
- चूळसुगधको	१६२	- मोरहत्थियो	३३
- जगतिदायको	३२	- यसो	१६६
- जातिपुप्फियो	३६	- रट्टपालो	१७८
- ज्ञाणत्थविको	२० ५६	- राधो	१३४
- तरणियो	६६	- लकुण्डभट्टियो	१४०
- तालफलदायको	८८	- लवुजफलदायको	४१
- तिकणिकारपुप्फियो	८४	- लोमसकङ्गियो	१५८
- तिकिडकणिपुप्फियो	७१	- बज्जिपुत्तो	१६८
- तिणुक्कधारियो	३४	- वनकोरण्डियो	३५
- धम्मवच्चियो	६८	- वनवच्छो	१५६
- धातुपूजको	६१	- बल्लिकारफलदायको	५०
- नदीकस्सपो	१६६	- विभीतकमिञ्जियो	२५
- नन्दको	१५१	- वेदिकारको	३०
- नळकुटिदायको	७६	- सत्तकदम्बपुप्फियो	८
- नळमालियो	४५	- सब्बफलदायको	६६
- नागपुप्फियो	६२	- सयपटिभानियो	४२
- नाळिकेरफलदायको	८८	- पालमण्डपियो	७०
- निमित्तब्याकरणियो	४३	- सीवको	१७३
- पटिपुप्फियो	३७	- सावलि	१४५
- पदुमधारिनो	६६	- सीहासनबीजियो	३३
- पाटिहीरसञ्जाको	१६	- सीहासनिको	२६
- पादपीठिया	२६	- सुचिन्तितो	१४
- पादफलियो	८६	- सुमनतालवण्टियो	४०
- पानधिदायको	५२	- सुमनबीजनियो	४६
- पियालफलदायको	७६	- सतुदायको	३६
- पिलक्खफलदायको	४१	- सोण्णको तरिको	१६
- पुलिनचङ्कमियो	५२	- सोवण्णकिडकणियो	१५
- पुलिनथूपियो	७८	- हरीतकदायको	२२
- पुलिनुप्पादको	६४		
- पसुकूलपूजको	७२		

द

दकदानस्सिद, फल

७५, १६१

पजापति, गौतमी	२६०	पारमी दस	३०४
पञ्चदीपदायिका, भिक्खनी	१६० १६६	पारिच्छत्तक	२६६ ३५३ ३५०
पञ्चदीपानिद फल	१६०	पालितो अग्गसावको	३२७ ३११
पञ्चवग्गिये	१५३	पावेय्यके	३८३
पञ्च सीले	१२८, १३२ १३४ ३१६ ३४३	पासादमुत्तमो अरजो	३५५
पञ्चालरुद्धे	४०६	— उपसिरी	३३६ ३४६
पटाचारा भिक्खुनी	२१८ २२७ २३१	— कुमुदो	३३४
	२३३ २४० २४४	— गिरि	३६७
पटिसम्भिता चतस्सो ४	१८ २५ ३२ ११०	— चन्दो	३२६
	१५३, १६६ १८३ २३६	— नदा	३३६
पट्टन	३८८	— नदो	३४६ ३६५
पत्तदानस्सिद फल	८४	— गरवाहनो	३४४
पदपूजायिद फल	६ ७२	— पदुमो	३३४
पदानि, तीणि	८	— माळिनो	३३४
पदुमा जनिका	३२१ ३३७ ३४८	— यसावा	३२७
	३५६ ३६२ ३६७	— यसो	३४४
पदुमुत्तरो भगवा	४ १० १६ २८ ३०	— रम्मो	३८०
पदुमो, अग्गसावको	३३२ ३३७ ३५५	— वटसो	३२६
— पासादमुत्तमो	३३४	— वडढो	३३६
पदुम	२६६, ३०८	— वसभो	३६७
पब्बतो उदङ्गणो	७१	— वसवत्ती	३४४
— कुक्कुटो	८	— वसु	३३६
— धम्मिको	३०७	— विरजो	३५५
— थमको	७५	— सिरिमा	३२७ ३६५
— रोमसो	८६	— सिरी	३३६, ३४६
— लम्बको	६७	— सुचन्दको	३६७
— वसलो	६३	— सुचन्दो	३२६
— हारितो	७८	— सुचिमा	३२७
पब्बते हिमवत्तम्हि	६२	— सुदस्सनो	३५५
पभावती जनिका	३४६ ३६७	— सुनदो	३६५
परनिम्मिता	२६८	— सुभको	३००
पवनचारको महिसो	४०३	— सुरम्मो	३८०
पहीनदरथो बुद्धो	२२	पासादो, मङ्गलो	३१
पाटलि बोधि	३६५	पिण्डपातस्सिद, फल	१८६, २७६, २८०
पाटलिपुत्तपुरम्हि	३८४	पिता अञ्जनसक्को	२१०
पाटिहीर	३०२	— अस्सलायनो	१२७
पादपीठस्सिद फल	२६	— कोसिगतो	२५८
पादमूले महिसिस्स	११२	— महालि लिच्छवि	१४४
पानधिस्स, इद फल	५१	— सुद्धोदनो	३१० ३२३ ३६४, ३७७, ३८०

पिप्फली बोधि	३२१
पियदस्सी भगवा	६८ ३५१ ३८२
पुञ्जाकम्मस्सिद फल	२६ १६७ १८३
पुञ्जाकम्माभिनिव्वत्ता	३३२
पुञ्जावड्डुनो अत्रजो	३५५
पुणिका भिक्षुनी	२६०
पुण्णो मत्तानिया पुत्तो	३०३
पुनब्बसु अत्रजो	३४६
पुनब्बसुमित्तो अग्गुपट्टको	३६५
पुप्फपूजायिद फल	१८५
पुप्फवतिया नगरे	३६१
पुप्फ, मदारव	२६६ ३०८
पुरुत्तमे, इ दपत्थे	४०६
— कपिलाय	४०६
पुरे कोलिये	१४१
— राजगहे	२५६
पुलिनस्स इद फल	५२
पूजित्वा अरहद्धज	७२
पेसला भिक्षुनी	२६२

फ

फग्गुनी अग्गसाविका	३४१
फलदानस्सिद, फल	२३ २६ ५० ७६
	८५ ८८ ९० ९१
	९४ ९६ १६८
फल अग्गदानस्सिद	१६६
— उपोसथस्सिद	१६३ १६४
— एकासनस्सिद	१६६ १६७
— कुम्मासस्स इद	१७३
— कोलदानस्सिद	१६७
— थूपकारस्सिद	१८३
— दकदानस्सिद	१६१
— दीपदानस्सिद	२४७
— धज्जदानस्सिद	१७६ १७७
— धातुपूजायिद	१७१
— नळमालायिद	२००
— पञ्चदीपानिद	१६०
— पिण्डपातस्सिद	१८६ २७६ २८०
— पुञ्जाकम्मस्सिद	१६७, १८३

फल पुप्फपूजायिद	१८५
— बुद्धपूजायिद	८ १४ १५ १८
— भिक्षादानस्सिद	१८७
— भिसदानस्सिद	१७२
— सत्तुप्पलस्सिद	१८८
— सब्बदानस्सिद	१६५
— सम्मज्जनायिद	३ ४
— सोमनस्सकत	२८०
फुस्सकोकिलो	१३८
फुस्सती खत्तिया	३६२
फुस्सदेवो अग्गसावको	३५५
फुस्सा अग्गसाविका	३६०
फुस्सो लोकगनायको	२६०, ३६०-३६२ ३८०

ब

बधुमतिया नगरे	२० ४० ८८ १४३ १८५
	१६० १६३ १६५ २५६
	२८३ २८५ ३६३ ३६४
बधुमती माता	३६४
बधुमा खत्तियो	१८५ १६४ ३६४
बात्तिसलक्खणा बुद्धा	६२
बाराणसिय	११४ १२६, १३१ १४४ १६०
	२१७ २५६, २५७ २७८ ३८१
बावरिस्स दिजग्गस्स	१३६
बाहियो सत्थु सावको	११६ १२२
बिम्बिजालो	३५५
बिम्बिसारो, राजा	१५५ २१६
बिल्ल	२२
बीजमिज्जस्सिद फल	२५
बीजनाय, इद फल	३३ ४८
बुद्धपूजायिद फल	८ १४ १५ १८
बुद्धवण्णस्सिद फल	१०७
बुद्धसञ्जायिद, फल	१६, ५५
बुद्धा सत्त	८
बुद्धिजो उपट्टाको	३७२
बुद्धो, कारणिको	३८३
— बीपडकरो	६६
— पहीनदरथो	२२
— बिनायको	१५२

बुद्धो सम्भवो	६६
— सिखी	२५
— सुदस्सो	६३
बोधि	३४१ ३४४, ३४६, ३५१ ३५३ ३५५ ३५८ ३६० ३६३-३६५ ३७७ ३७८
बोधिपूजायिद फल	२७
व्याकरणस्सिद फल	४३
ब्रह्माकायिका	२६८
ब्रह्मचक्रप्पवत्तनो	१०४
ब्रह्मदत्तो	२५८
ब्रह्मदेवो अग्गसावको	३३२ ३६०
ब्रह्मव धु	२८७ २६१
ब्रह्मा लोकाधिपति	२६७
ब्राह्मणे, जूजके	३६६
ब्राह्मणो, अग्गिदत्तो	३७१
— अतिदेवो	३३१
— कस्सपो	३५१
— तेविज्जो	२५६
— बोणस ह्यो	३८३
— ब्रह्मदत्तो	३७८
— यञ्जदत्तो	३७४
— वरुणो	६४
— वेदपारगू	१४१
— सङ्खस ह्यो	३८८
— साधुसम्मतो	१४६
— सुजातो	३३४
— सुमेधो	२६३ २७१ ३०५

भ

भगवति, कोणागमने	१८१
भगवतो ककुस वस्स	३७१
— पटुमुत्तरस्स	२८ ३०
— विपस्सिनो	३ १८ ३६ ४६, ६८ १८४ २८८
— सिद्धत्थस्स	३०, ३४, ३६, १८३
भगवा, अत्यदस्सी	६४
— अनन्तपटिभानवा	१४७
— अनोमदस्सी	५० ५१

भगवा, कोसिको	४७
— तिस्सो	५३
— पियदस्सी	६८
— सतरसी	४० ८७
— सहस्सरसी	८५, १६७
— सिङ्गीनिकखसमप्पभो	१३२
भद्दकञ्चना, नारी	३००
भद्दकापिलानी भिक्खुनी	२५८
भद्दसालो, अग्गसावको	३४१
भद्दा अग्गसाविका	३३२
भद्दाकुण्डलकेसा, भिक्खुनी	२३५ २३६
भद्दियो सत्थु सावको	१३८
भद्दो अग्गसावको	३२४
भल्लातक	२२ २७
भारद्वाजो, अग्गसावको	३७८
भावितत्तो, अग्गसावको	३३०
भिक्षादानस्सिद फल	१८७
भिक्खुनो वादिसूदस्स	१४७
भिक्खुदायिका	२२७ २३१, २३६ २४० २४४
भिक्खुदायी	२३६
भिक्खुनी	२२७ २३१ २३६ २४० २४४
— अङ्गुकासि	२८८
— अभिरूपन दा	२८७
— उदकदायिका	१६१
— उप्पलदायिका	२८०
— उप्पलवण्णा	२२३, २३०
— एकपिण्डपातदायिका	१८६
— एकासनदायिका	१६७
— एकूपोसथिका	१६४
— कटच्छुभिक्षादायिका	१८७
— किसागोतमी	२४२
— खेमा	२२३
— धम्मदिन्ना	२४५
— नन्दा	२५२
— नल्लमालिका	२००
— पञ्चदीपदायिका	१६०, १६६
— पटाचारा	२३३
— पुण्णिका	२६०
— पेसला	२६२

भिक्षुनी भद्रकापिलानी	२५६	मन्दारव पुष्प	२६६ ३०१ ३०८ ३५३ ३५६
— भद्राकुण्डलकेसा	२३५ २३६	मल्लेसु	११६ ३८३
— मण्डपदायिका	१८३	महाकस्सपनन्दान	२०१
— महागोतमी	२००	महाकस्सपो सत्था	१२२ ३७६
— मेखलादायिका	१८३	महागोतमी भिक्षुनी	२००
— मोदकदायिका	१६५	महागोविन्दब्राह्मणो	३६०
— यसोधरा	२६१ २६७	महाजेतवन	६७
— सकुला	२४७	महादोण, नागराज	३४०
— सडकमनत्था	१८४	महानीपो बोधि	३४६
— सत्तुप्पलमालिका	१८८	महापजापति गोतमी	२१५
— सळलपुप्फिका	१६५	महामुनि अनोमदस्सी	३२७
— सिङ्गलमाता	२८३	— दीपङ्करो	३२१
— सुक्का	२८५	— पियदस्सी	३५१
— सुमेधा	१८३	— फुस्सो	२६०
— सोणा	२५४	महायक्खो धम्मो	४०५
भिय्यसो, अग्गसावको	३७४	महायसो अत्थदस्सी	३५२
भिय्यो, अग्गुपट्टको	३३६	— धम्मदस्सी	३५४
भिसदानस्सिद फल	५६ १७२	महाराजा निमि	३६०
भुम्मा, महाराजिका	२६८	— सुद्धोदनो	२६०
भूरिदत्तो महिद्धिको	४०१	महाराजिका भुम्मा	२६८
भेसज्जस्स इद फल	२२	महालि लिच्छवि पिता	१४४
म		महावीरो ककुसब्धो	२५
		महावेळु बोधि	३४६
मकसा	६५	महासमुद्दा चत्तारो	६ ७४ २२४
मकिला, अग्गुपट्टिका	३५४	महासरे मच्छराजा	४१६
मगधे गिरि	१५३	महासालो बोधि	३७०
मङ्गलो नायको	३२५ ३२७ ३५७, ३८२	महासुदस्सनो	३८६
— पासादो	३१	महासोणो	३३६, ३४१
मच्चुराजा	१३६	महिद्धिको, चम्पेय्यको	४०१
मच्छराजा, महासरे	४१६	— भूरिदत्तो	४०१
मच्छो, तिमिङ्गलो	६७	— भोगल्लानो	१४४
मच्चदानस्सिद फल	६८	— सङ्गपालो	४०७
मणिपूजायिद फल	४७	— सिविराजा	३६१
मणिला, नारी	३३४	— सुतसोमो	४१८
मण्डपदायिका, भिक्षुनी	१८३	महिंसो, पवनचारको	४०३
मण्डपस्स, इद फल	६६	महेसिनो फुस्सस्स	३६१ ३६२
महिदेवी	३६५, ३६६	— सिखिस्स	३६७
मधुकारा	६५	महेसिस्स, पादमूल	११२
मतानिया पुत्तो, पुण्णो	३०३	माणवको, जोतिपालो	३७६

लोकगनायको, फुस्सो	३६० ३६२	बसु पासादमुत्तमो	३३६
— सिखी	२६० ३६६ ३६७	वागीसो	१४६
लोकनायको ककुसधो	३७१	वादिसूदनो	१४६
— कस्तपो	३७८	वादिसूदस्स भिक्खुनो	१४७
— कौण्डिञ्जो	३२२ ३२३	वासेट्ठो उपट्ठाको	३४१
— नारदो	३४१	विचिकोळि नारी	३५५
— रेवतो	३३१ ३३२	विचित्ता अग्गुपट्टिका	३४४
— विपस्सी ६६ १४३ १६४ २१६ २६५		विजितसेना नारी	३४१
— वेस्सभू	३७०	विजितसैनो	३२४ ३७८
— सयम्भू	३५०	विजितावी खत्तियो	३२३ ३६१
— सिद्धत्थो	३५७	विज्जा तिस्सो	४ १८ २२, ३२ ३८ ११० १६६ १८२ २३६
— सुजातो	३४६	विञ्जानायतन	२१२
— सुमनो	३२६ ३३०	वितच्छिका	३
— सुमेधो	१६४ ३४६	वित्तिणो अग्गुपट्टको	३४४
— सोभितो	३३४	विधुरो अग्गसावको	३७२
लोकपाला, चत्तारो	२१३	विनतानदिया तीर	६४ ४
लोकविदू दीपङ्करो	३१०	विनायको ककुसधो	३७१ ३७२
लोकाधिपति, ब्रह्मा	२६७	— बुद्धो	१५२

व

वक्कलि	११२	विपस्सिनो भगवतो ३	१८ ३६ ४८ ४६ ६८ १८४ २१७ २५६ २८३ २८५ २८८
वङ्गीसो सत्थु सावको	१४७ १४८	विपस्सी, लोकनायको	६६ ११८ १६४ २२७ ३६३ ३६५, ३८५
वच्छगोत्तो, दिजो	१५८	विपुला, जनिका	३३२
वटसिका नारी	३२६	विपुलो खत्तियो	३३२
वटसो पासादमुत्तमो	३२६	विमला नारी	२२५ ३५१
वट्टपोतको	४१५	विमोक्खा, अट्टिमे ४, ६५, ११० १६६ १८३ २३६	
वड्डो, पासादमुत्तमो	३६	विरजो पासादमुत्तमो	३५५
वतकम्मिको	८	विसाखा अग्गुपट्टिका	२१८ २२७ २३१, २३६ २४०, २४४ ३५२ ३५३
वदनाय इद फल	५३	— जनिका	३७१
वरुणो, उपट्ठाको ६८, ३३० ३३२ ३३७ ३३६		विसाखो अग्गुपट्टको	३२७, ३६२
— ब्राह्मणो	६४	वेठदीपके	३८३
वल्लिकारफल	५०	वेदिकाय इद फल	३०
वसभो अग्गुपट्टको	३४२	वेभारपब्बते	३४३
— पासादमुत्तमो	३६७	वेभार, नगर	६० ३५७
वसलो, पबतो	६३	वेरोचनो, नागो	३४१
वसवत्तिनो देवा	२७६ २६६	वेसालिय	२००, ३८३
वसवत्तिपुर	१८२ २१६ २३५	वेस्सभू	२८, ३६, २८८, ३६८ ३७०, ३८३
वसवत्ती पासादमुत्तमो	३४४		
वसुदत्ता, नारी	३४४		

वेहृप्फला	२६६	सत्थु सावको, वङ्गीसो	१४७
वेठुवन	२१६	— सीवलि	१४३
स		सत्थु साविका, किसानगोतमी	२४०
		— गोतमी	२०६
सकृणा, सुपण्णा	६५	— नदा	२४६
सकुला सत्थु साविका	२४६ २४७	— पटाचारा	२३१
सक्को, देवानमिस्सरो	३६१	— भद्दाकुण्डलकेसा	२३५
सखिला अगसाविका	३६७	— सकुला	२४६
सडकमनत्था भिक्खुनी	१८४	— सिङ्गालकस्स माता	२८१
सङ्खपालो महिद्धिको	४०७	— सोणा	२५२
सङ्खसन्ध्यो, ब्राह्मणो	३८८	सनिघण्डुसकेटुभे	५३
सङ्खदायिका २२७ २३१ २३६ ३४०	२४४	रन्तो अगसावको	३५३
सच्चनामा अगसाविका	३५५	सधको, अगगुपट्टको	३५२
सच्चसह्यो तापसो	४१५	सप्पञ्जा	२२७
सञ्जीवो अगसावको	३७२	सब्बकामा नारी	३६७
सतरसी भगवा	४०, ८७	सब्बकामो, अगसावको	३४६
सत्त, बुद्धा	८	सब्बदस्सी अगसावको	३५१
— माला	८	सब्बदानस्सिद, फल	१६५
सत्तराजपुरोहितो	३६०	सब्बमित्तो, उपट्टाको	३७८
सत्तुप्पलमालिका भिक्खुनी	१८८	सभियो उपट्टाको	११६, ३६२
सत्तुप्पलस्सिद फल	१८८	समङ्गो उपट्टाको	३६०
सत्थवाहो अत्रजो	३७४	समणगुत्ता २२७, २३१, २३६ २४०, २४४	
सत्था, महाकस्सपो	३७६	समणी २२७ २३१, २३६, २४०, २४४	
— कारुणिको	१५१, १७१	समवत्तक्खघो, अत्रजो	३६५
— गोतमो १४७, १५०, १५२ १६५, १७६		समाला, अगसाविका	३७०
	१७८ २०६ २१६ २३१	समुद्दा, अगसाविका	३७४
	२३४ २३६, २४३ २४६,	समुद्दो अगगुपट्टको	३५८
	२४८, २५२ २५४ २८१	सम्बलो, अगगुपट्टको	३५७, ३६०
सत्थुनो तिस्सनामस्स	८ १८६	सम्बुद्धो, अज्जुनो	८६
सत्थु सावको, उदायि	१५२	— कोणागमनो	३७५
— उपवार्त्तो	१७६	— तिस्सो	६७
— कप्पिनो	११४	— रोमसो	२१
— कुमारकस्सपो	१२१	— सुमनो	५०
— कोट्टिको	१२७	— सुमेधो २६, ८१ १६८	
— नन्दको	१५०	— सुवण्णवण्णो ८६, ६०, ६२	
— बाहियो	१२२	— सोमितो ४६	
— भदियो	१३८	सम्भवो, अगसावको	३६७
— रट्टपालो	१७८	— उपट्टाको	३३२
— राधो	१३३	— बुद्धो	६६
— रेवतो	१४१		

सम्मज्जनायिद फल	३४	सिरिमा अग्गुपट्टको	३६०
सयम्भू अग्गपुगलो	६८ १७७	— अग्गुपट्टिका ३२१	३२४ ३२६ ३३२ ३३७
— नारदो	७८		३४७ ३६१ ३६५ ३७०
— लोकनायको	३५०	— पासादमुत्तमो	३२७ ३६५
सरणगमन, फल	६८	सिरिवड्डो अग्गुपट्टको	३३७ ३६७
सरणो अग्गुपट्टको	३३० ३४६	सिरी पासादमुत्तमो	३३६ ३४६
— खत्तियो	३५५	सिवको	३६२
सरण नगर	३५५	सिविराजा महिद्धिको	३६१
सळलो	३४४	सीलपारमिषूरिया	४०० ४०१
सहस्सरसी, भगवा	८५ १६७	सीलेसु पञ्चसु	३१६
सळलपुप्फिका भिक्खुनी	१६५	सीवला अग्गसाविका	३२७ ३५८ ३७४
सागतो, उपट्टाको	३२१	सीवलि सत्थु सावको	१४३
सागरो, खत्तियो	३४६ ३५३	सीवलो	३२७
साधुसम्मतो ब्राह्मणो	१४६	सीहासनस्सिद फल	२८
सामा अग्गुपट्टिका	३७२ ३७४	सीहो	३३४
सामो	४१८	सुक्का भिक्खुनी	२८५
सारिपुत्तो १३३ १३४ १४४ १४७ ३०१, ३०४		सुगुत्ता अग्गुपट्टिका	३६७
सालो अग्गसावको	३३६	सुचन्दो पासादमुत्तमो	३२६ ३६७
सावको उपतिस्सो	३६४	सुचिणस्स इद फल	१२७
— दब्बो	११७	सुचित्ता, नारी	३६६
— वरुणो	६८	सुचिमा, पासादमुत्तमो	३२७
— सुजातो	७३	सुजाता, अग्गसाविका	३३४ ३५१
सावत्थिय	७७ १११ १२४, १२५ १४०,	सुजातो, अग्गसावको	७३ २४२ ३३४ ३४२
	१५० १६१, १७०, २३२		३४४ ३४७-३५०, ३५६
	२४१ २५३ २८६, २६१	सुतना, अग्गुपट्टिका	३२७
साविका, उप्पलवण्णा	३६४	सुतसागर आनन्द	२१३
— खेमा	३६४	सुतसोमो महीपति	४१८
साळिया, अग्गुपट्टिका	३५६	सुदत्ता, अग्गसाविका	३४६ ३६०
सिखी, लोकगनायको	२५ २८८ २६०	सुदत्तो खत्तियो	३२६ ३३५ ३४६ ३४६ ३५१
	३६६, ३६७ ३८३	सुदस्सना नारी	३३२ ३५३ ३६५
सिङ्गालकस्स माता, सत्थु साविका	२८१-२८३	सुदस्सनो खत्तियो	१८ ३४६, ३५० ३६६
सिङ्गीनिकखसवण्णो	२८४	— बुद्धो	६३
सिङ्गीनिकखसमप्पभो	१३२	— पासादमुत्तमो	३५५
सिद्धत्थस्स भगवतो	३० ३४, ३६, १५२,	सुदस्सन नगर	३४५, ३४६
	१८३, ३५६, ३५७	सुदिन्नो साटको	२५६
सिनेरुपब्बुत्तमे	२६६	सुदेवो खत्तियो	३२७ ३४१, ३४६
सिनेरुवनवटसका पथवी	३६४ ३६६	सुद्धावासे	११६
सिरिन्दा, नारी	३४६	सुद्धोदनघर	२१०
सिरिनन्दो, पासादमुत्तमो	३७८	सुद्धोदनो पिता	६६, १५२ १५६, २६०, ३१०
			३२३ ३६४, ३७७, ३८०

गाथायो

अ		अजिन मे गहेत्वान	५४
अकरि आनतरिय	६७	अज्जुतो नाम सम्बुद्धो	८६
अकामको वाहि अह चरामि	४१८	अज्जेव किच्चमातप्प	१५७
अक्कन्ते च पदे दिस्वा	८ ७२	अज्झायको मन्तधरो	५३ ३०५
अक्कमित्वान म बुद्धो	३०६	अज्झोगय्ह हिमवन्त	८१
अक्कमित्वान सिरसि	१८४	अज्झोगाहेत्वा पवन	३६६
अक्कोसि दुट्ठचित्ताह	२८७	अज्झोगाहेत्वा सालवन	६८
अक्खदस्सो तदा आसि	११३	अज्झोगाहेत्वा हिमवन्त	४२ ४७ १६८
अक्खन्ते नाम खन्तब्ब	२०४	अज्जलि पग्गहेत्वान	१६५ २२२ ३०२
अखिलो च विसल्लो च	१०५	अज्जा हापेति भोजेन्ति	१६७
अगधो विय सब्बत्थ	१६०	अज्जा वा पि कत कम्म	२६८
अगारा अभिनिक्खम्म	५८	अट्ट उप्पलहत्थानि	२६३
अगारा निक्खमन्तो पि	५१	अट्टज्जवचनसम्पन्नो	३७२
अगार पजहित्वान	२२६ २६८ २७८	अट्टोससमाकिण्ण	३०७
अगार वसन्ते अन्हे	२७८	अट्टनवुतिसहस्सान	३५३
अगार विजहित्वान	२६६ २७२	अट्टपण्णासरतन	३३५ ३३७ ३३६ ३४४ ३६२
अग्गफल गहेत्वान	२३ १६६	अट्टवस्ससहस्सानि	३५५ ३६५
अग्गिचन्दसुरियान	३५२	अट्टसट्ठिसतसहस्सान	३६३
अग्गिदारु नीहरित्वा	५७	अट्टसतसहस्सान	३३६
अग्गिवेगभयातीता	४१५	अट्टसत्ततिवस्साह	२६०
अग्गो सद्धाधिमुत्तान	१११	अट्टसत्ततिसतसहस्सान	३५३
अग्ग सद्धाधिमुत्तान	२८१	अट्ट सारीरिका थूपा	३८३
अग्गि तत्थ पदीपेसि	३६८	अट्ट हेत्तहि सम्फुस्स	४३
अङ्गगते अलङ्कारे	२६२ २७०	अट्टारससहस्सानि	१७७ २६८ २६६
अङ्गपच्चङ्गसम्पन्नो	१०१	अट्टारसे कप्पसते	१५ २७ ३२ ४१ ६५ ६६ ७० १६५, ३८२
अङ्गारजाता पथवी	३५	अट्टासीतिरतनानि	३२७ ३४२ ३४७
अचिर गतमत्तस्स	६७	अतिक्कन्ता गणनपथ	३३१
अचेतनाय पठवी	३६७	अतिक्क ते च सत्ताहे	२१६
अचुतो च सुमनो च	३७२	अतीतकप्पे चरित	३८७
अच्छरान सहस्सस्स	१६१	अतीतबुद्धान जिनान देसित	३०४
अच्छरा सतसहस्सा	१६३	अतीतो विसय तेस	५६
अच्छादन च सयन	३६०	अतीत नावागमेय्य	१५७
अच्छर वत लोकस्मि	३६५	अतीव पत्थिता चासि	२२६
अजपालक्खमूलस्मि	३४६, ३६४	अतुलासि पभातस्स	३२५
अजपालक्खमूले	३७६	अतुल दस्सेत्वा ओभास	३५४
अजिनचम्मवत्थोह	१६६	अतोळारानि भण्डानि	३०
अजिनेन निवत्थोह	२५	अत्तदीपा ततो होथ	२१५

अत्तनो अभिसम्बोधि	२६१	अनाथा भवो नाथो	१४६
अत्तनो पुब्बचरिय	१२५	अनाथिन मम चित्त	३
अत्थदस्सी जिनवरो	३५६	अनामना नीनरागा	३१०, ३६४, ३७७, ३८०
अत्थदस्सी तु भगवा	१४ ६४	अनिच्चा वत सङ्गारा	११
अत्थधम्मनिक्कीसु	१२८, २१५ २२३, २०५, २३६, २४२, २६२, २७०, २७६ २८० २८२, २८५-२६२	अनिट्ठगधो पक्कमति	३१२
		अनिट्ठिते ममोकासे	३०८
		अनिमित्तं च भावेहि	२२१
		अनिवत्तमानसं अत्वा	३६६
अत्थि लोके सीलगुणो	४१५	अनुजानि न नो तातो	२१८, २२७, २३६, २४० २४३
अत्थि हेहिंति सो मग्गो	३०५	अनुकम्पको कारुणिको	२७, ३५ ११७ १२६ १३२ १३४ २४८ ३४३
अत्थे धम्मे च नेरुत्ते	२११	अनुकम्पितको तेन	५६ १७२
अथ उपरि गङ्गाय	४०४	अनुपलितो लोकेन	१६०
अथ निब्बिदहं काये	२८७	अनुपपन्नस्स मग्गस्स	१४६ २४५
अथ रूपा अरूपा च	१२५	अनुव्यञ्जनसम्पन्नो	१०३, १५६
अथेत्य कपिमागत्वा	४०३	अनुव्यञ्जनसम्पन्न	३६८
अथेत्य वत्तती सहो	३६४	अनुभोत्वा यसं सब्ब	२७५
अथो जातिक्खय पत्तो	२५६	अनुभोत्वा सुखं दुक्ख	२२८
अदस्सनेन विभोगा	२२२	अनुभोमि सकं पुञ्ज	११
अदासि तस्स म तातो	२३६	अनुमग्गेन सम्बुद्धो	२६३, २७१
अदासि मे तदा राजा	२७६	अनुमोदि महावीरो	१६ १७७ २३५
अदासि मे महाराजा	१८५	अनुमोदिसु मे वाक्य	६३
अदासिं हट्ठचित्तोह	१३६	अनुरक्खि मम सील	४०५
अदिअपुब्ब दानवर	३६८	अनुरुद्धो उपट्ठावो	६८
अदसु ते ममोकास	३०८	अनुस्सरित्वा सत्तं धम्म	४१६ ४१८
अदसम्ह तदारञ्जे	११८	अनुळा उरुवेळा च	३७८
अदसाहं इमं इद्धि	२२६	अनूनतिससहस्सानि	३६६
अदससु भोजपुत्ता	४०७	अनूनसोळससहस्सानि	३७४
अद्वेज्जवचना बुद्धा	३१३	अनेकजातिससार	२६८
अधने आतुरे जिण्ण	३६३	अनेकसतक्खत्तं च	५८
अधिकारं बहु मय्ह	२६३ २७१	अनञ्जो अचलो धीमा	१०४
अधिकारं महा मय्ह	२६५ २६६	अनोकासं न पस्सामि	६६
अधिकारं ससङ्गस्स	११७	अनोमदस्सिस्स अपरेन	३७
अधिगच्छिं तदा पीतिं	४० ८८	अनोमदस्सी जिनो सत्था	३३७
अधिच्चुप्पत्तिका बुद्धा	५४	अनोमदस्सी पटुमो	३८२
अधिट्ठितमधिट्ठान	४१४	अनोमदस्सी भगवा	५०, ५१
अधिता वेदगू सब्बे	४२	अनोम नाम नगर	३६६
अधिप्पायविद्वां जातो	११०	अनोवट्ठेन उदक	३१२
अनन्तादीनवो कायो	११२		
अनागतस्मिं अद्धाने	१४७		

अतलिक्वम्हि आकासे	३७१	अम्हे ब्राह्मणधीता तु	२७५
अघकार पकास च	१५६	अम्ह सन्नपति होहि	२६७
अन्न पान खादनीय	१६४ २२५	अयोधनहतस्सेव	२१५
अन्न पान पट्टपेत्वा	१६५	अय पच्छिमको दानि	१३
अवद्धसासे पन्नरसे	३६४	अय पच्छिमको मय्ह	२२ ३६ ७० १६७
अपरिमेयितो कप्पे	३८१	अय बुद्धो असमसमो	१२
अपरिमेय्ये इतो कप्पे	५१ २६४ २७२	अय मे पच्छिमा जाति	३५
अपरे गधमाल च	४१६	अय लोको परो लोको	१३६
अपरेन च कालेन	२८४	अरणी च मिथिलाय	३८४
अपर पि गुण तस्स	१०१ १०७	अरहा आसि सो थेरो	११
अपर पि धम्म देसेन्ते	३६६	अरिट्टस ह्ये नगरे	३६१
अपि चाह सीलरक्खाय	४०० ६०१ ४०६	अरिय च सथोमयन्ता	३८०
अपुच्छि म पोरिसादो	४१८	अलाबुनोदक गय्ह	१५
अप्पकिच्चा अलोलुप्पा	५४	अल पुत्ता विसादेन	२१२
अप्पतिट्ठ अनालम्ब	११५	अवचासि तदा तेस	४३
अप्पसद्मनाकिण्ण	२१६	अवसेसेसु कप्पेसु	६४
अप्प वस्ससत आयु	३८१	अविज्ज सब्ब पदालेत्वा	३६३
अभत्तरा च बाहिरा	१०२	अविदूरे हिमवतस्स	४५
अभुतो वत नो अज्ज	३००	अवीतरागा त सुत्वा	२०२
अभब्बट्टाने वज्जेत्वा	२२५ २६२, २७०	अवुट्टिका दिसा नत्थि	१६१
अभिजाता सुखमाला	३६५	अवुट्टिको जनपदो	३८६ ३६४
अभिञ्जापारमि पत्तो	६५	असङ्खियानि दीपानि	१८६, १६८
अभिञ्जाबलप्यत्तान	३४८	असङ्गचित्तो निक्खेसो	१७
अभित्थवित्वा पदमुत्तराह	१५५	असङ्गचित्तो सबत्थ	१६०
अभिनिक्वम्म भवना	१६४	असन्दिट्ठ वियाकासि	१२८
अभिभू सम्भवो जेव	३६७	असमो च सुनेत्तो च	३३४
अभिभोन्ति न तस्साभा	१७५	असम्भीता च ते बुद्धा	६२
अभिरूपसम्पद पि	२८६	असीतिकोटियो मय्ह	१४
अभिरूहतु म बुद्धो	६५	असीतिकोटि छुट्टेत्वा	१७६
अभिरूह महावीर	५०	असीतिदेवराज्ज	१८६, १६६ १६८
अभिवादन थोमन च	३०१	असीतिभिक्षुसहस्सान	३६३ ३६८
अभिवादिय सम्बुद्ध	२५२	असीतिसतसहस्सान	३५६
अभिसम्मत्तको गय्ह	१७६	असीतिहत्यमुब्बेधो	३२१ ३६५
अमच्चमण्डल रज्ज	४१६	असुभाय चित्त भावेहि	२२१ २८६
अमत परमस्साद	१७	अससय बुद्धसेट्ठो	४३
अमिता च असमा च	३४४	अस्माभि परिचिण्णोसि	२११
अम्बपिण्ड गहेत्वान	२३	अस्मि कप्पे समुद्दम्हि	६७
अम्बरा पुष्पवस्तो मे	३६	अस्सत्थकालमञ्ज्जाय	४०४
अम्हे अञ्जे च मानुजा	२७७	अस्समस्साविद्वरम्हि	६३

अस्समा अभिनिक्खम्म	६२, ६८	आचिक्खि सो म सत्थार	१४८
अस्सम सुकत कत्वा	९४	आणापेसि च सम्बुद्धो	१६
अस्सासेता यथा च दो	१०३ १६०	आतुर असुचि पूर्ति	२२१ २८६
अहमेतरहि सम्बुद्धो	३७९, ३८३	आतुर कुणप पूर्ति	२५१
अहु कपिलवह्या रम्मा	३०९ ३६४ ३६६ ३६९	आदाय म घटीकारो	३७६
	३७१ ३७४ ३७६	आदित्त वत रागग्गि	३६८
अहो अच्छरिय मय्ह	२१५	आन दस्स महारज्जो	२४६
अहो अच्छरिय लोके	३०० ३०३	आनन्दो च तदा सेखो	२०५
अहो कारुणिको सत्था	१५१	आपत्तिअनापत्तिया	३०३
अहोनुकम्पिका अय्ह	२१०	आभस्सरा सुभकिण्हा	२९९
अहो बुद्धो अहो धम्मो	१९, ३३	आमन्तयित्वा देविन्दो	३९६
अहो मे मानस सिद्ध	३९२	आम तयि परिजन	१६४
अहो मे सुकतो थूपो	७७	आमो ति मे पटिञ्जाते	१४८
अहो सम्मा उपायो ते	२२२	आयाग मे गवेसिस्स	७५
अह अस्सत्थमूलमिह	३८१	आयाचितो तदा आह	२३८
अह उपोसथ कत्वा	१९८	आयुना पि च वण्णेन	२८६
अह उप्पलवण्णा च	२१८ २३१	आरद्धविरियानग्ग	२५२
अह खेमा च सप्पञ्जा	२२७	आरद्धविरियो हुत्वा	३७६
अह च ब्राह्मणो एको	१०५	आरम्मण मम एत	१८५
अह च मद्दिदेवी च	३९६	आराधयित्वा सम्बुद्ध	१७६
अह तदा माणवको	३७६	आराधितो महावीरो	२५३
अह ते अनुसासामि	३९७	आरामिका जनपदे	३४८
अह तेन समयेन	१० १९३ ३०७ ३२३	आराम सुकत कत्वा	१८१
अह निसज्ज चिन्तेसि	३९८	आलोक दस्सयित्वान	३६५
अह पि कार कस्सामि	१७५	आवेज्जेत्वा धम्मबल	४१६
अह पि तत्थ गच्छिस्स	२५३	आसन पञ्चापेतवान	६
अह पुरे बोधिपत्त	१०१	आसन परिवारेत्वा	१८९ १९८
अह भद्दे जनपदे	२५८	आसन्नके कत कम्म	१८
अह सब्बज्जसम्पन्ना	२४७	आसन्ने मे कत कम्म	३, ९७
अह सुगत ते माता	२०३	आसन्न पवर ठान	१४६
अह सोणो च नदो च	४१३	आसि धम्मरुचि नाम	६७
अळारपम्हा हसुला	४६ १७६	आसीविसालयसमे	२०५
		आहते अमतभेरिम्हि	३४३
		आहनत धम्मभेरि	४१
		आह म पुत्त उत्तिट्ठ	१५२
आ			
आकासट्ठा च भूमट्ठा	३०० ३११		
आकासायतन चेव	२१२		
आकासो मिनि तु सक्का	५७		
आकिण्ण भवन मय्ह	१८	इच्छमानो चह अज्ज	७३
आचारगुणसम्पन्नो	३६९	इति सीलवत हेतु	४०७

इतो द्वनवुते कप्पे	१२६	इमस्मियेव कप्पम्हि	२५ २६, २७
इतो सतसहस्सम्हि	११० १२० १२२	इमस्स जनिका माता	६६ ३१० ३२३
इत्थिकान च पब्बज्ज	२०४		३६४ ३७७
इत्थियो नाम लोकग	२०४	इमाह कट्ट निस्साय	७७
इत्थियो पुरिसा चेव	२७७	इमिना एकदुस्सेन	५
इत्थी नाम मय देव	२७६	इमिना पणिपातेन	११४
इत्थी पुमा कुमारा च	२७७	इमिना बुद्धतरणेन	६५
इदानीह चित्थित्वान	३६२	इमिना मे अधिकारेन	३०६
इदानीह राजगहे	१२१	इमिना मोहहत्थेन	३३
इदानी पि मुनिदेन	१२१	इमिनासनदानेन	७
इदानी ये एतरहि	३८०	इम अन्नेन पानेन	१२३
इद अञ्छरिय दिस्वा	३६५	इम खाद इम भुञ्ज	१३ ८३ १७०
इद ततिय तव भूरिपञ्ज	१५७	इम त्व अट्टम ताव	३१६
इद पञ्चिमक मय्ह	२११	इम त्व चतुत्थ ताव	३१५
इद पि ते सुभ रूप	२५०	इम त्व छट्ठम ताव	३१६
इद मे साटक एक	४	इम त्व ततिय ताव	३१५
इद लोके उत्तरिय	४११	इम त्व दसम ताव	३१७
इद वत्तान सम्बुद्धो	५ ७ २२ ४६	इम त्व दुतिय ताव	३१४
	५५ ६० १७२, १८६	इम त्व नवम ताव	३१७
इद सुत्तान वचन	६६ ३१० ३२३ ३६८ ३७७	इम त्व पञ्चम ताव	३१५
इद सुवण्णकेयूर	२३७	इम त्व पठम ताव	३१४
इद्धिपादेसु कुसला	१८८	इम त्व सत्तम ताव	३१६
इद्धिया अभिनिम्मित्वा	२२६	इमे धम्मे सम्मसतो	३१८
इद्धिवर पुञ्जवर	३६५	इसि गहेत्वा पुप्फानि	२६४
इद्धि चा पि निदस्सेथ	२६६	इसि हय गमित्वान	१५३
इद्धि चा पि निदस्सेहि	२२३ २६१		
इद्धी अनेका दस्सेसि	२२६	ईदिसा ते महानागा	६३
इद्धी अनेका दस्सेसु	२१०	ईदिसे विपिने रम्मे	२२०
इद्धी च आदेसनानुसासनी	२६८		
इद्धीसु च वसी आसि	२१५		
इद्धीसु च वसी आसि	२२२		
इद्धीसु च वसी होम	२११ २७० २७६	उक्कण्ठितोम्हि कायेन	४११
इद्धीसु च वसी होमि	२२४ २३३ २३८	उक्का पत्तिसु नभसा	११८
इध नच्च च गीत च	६६	उक्कासते गहेत्वान	४७
इध सञ्चित्तकुसला	१८१	उक्कासित च खिपित	३०२
इधेवाह एतरहि	३७६	उक्कुट्टिसद्दा पवत्तति	३७७
इन्दनील महानील	१७४	उक्कुट्टिसद्दा वत्तन्ति	३१० ३२३
इन्द्रियबलबोज्झङ्ग	३२२	उग्गच्छन्ते च सूरिये	६६
इमम्हि भद्दके कप्पे	१७ १०३	उग्गतो नाम सो राजा	३३३
		उग्गरिन्दो वसभो च	३४२

उगो च सोमदेवो च	३७४	उपसङ्कामत्वा पस्सति	३०२
उगघाटेत्वा सम्बभूव	३७०	उपसङ्कामत्वा सम्बुद्ध	३६३
उच्चत्तनेन सो बुद्धो	३३० ३३२, ३६७	उपसम्पादयी बुद्धो	८३, १७०
	३७५ ३७८	उपस्सये याधिवत्था	२०१
उच्चनीचमय कम्म	२७४	उपहता भवा स बे	२७५
उच्चे कुले पजायामि	२८०	उपासमानो यमह	७५
उच्छङ्गेन पुलिन गय्ह	५२	उपेच्च त महावीर	१४६
उच्छुखण्डिकमादाय	२०	उपेच्च पादमूलमिह	१५८
उज्जालेहि महाभ्रमि	४०७	उपेच्च सतिक तस्स	१०८
उट्ठाय अभिनिकखम्म	१७८	उपेत्वा त महावीर	२१६ २३०, २३५, २४८
उट्ठितो च महामेघो	२३२	उपेत्वा लोकसरण	२४४
उण्हीस चतस्सो दाठा	३८३	उपोसथमिह दिवसे	७७ ३६७
उण्हीस सीहळे द्वीपे	३८४	उप्पज्जता च सम्बुद्धा	६३
उण्हे वातात्तपे तस्स	१०१	उप्पज्जन्ते च जायन्ते	३०७
उण्ह वा परिच्छाहो वा	१६१	उप्पत्ते च कते कम्मे	२७४
उत्तम पवर सेट्ठ	३६०	उप्पलस्सेव मे वण्णो	१८८, २२४, २७६
उत्तरन्तस्स अक्खासि	२८६	उप्पादे दारुणे दिस्वा	११८
उत्तरा फग्गुनी चैव	३४१	उत्तयित्वा पथवि	२२४
उत्तरित्वान सम्बुद्धो	६५	उत्तियगा तसिता भीता	३१८
उत्तर नाम नगर	३२६	उभतो ब्यूळ्हसङ्गामे	३०
उत्तानकूला नदिका	७६	उभो पि नेत्ता नयना	३६२
उत्तिण्णविचिकिच्छो सो	१४६ २४५	उभो पुञ्च च पाप च	११६
उदका अभिनिकखम्म	६५	उभो पुत्ता कालङकता	२३२
उदके वोक्कमित्वान	१०	उभो माता पिता मय्ह	४१२
उदग्गचित्ता सुमना	१८७ २४७	उय्यानदस्सन गन्त्वा	४०२
उदहारी अह सीते	२८६	उय्याने वस्सरे नाम	३२८
उपकारा च या नारी	२६५ २७२	उय्युत्तो परकिञ्चेसु	१७
उपकारा मम तुम्हे	२७५	उरगो व तच्च जिण्ण	३३६
उपगच्छति य योनिं	१६५	उरवेला यसवा च	३४७
उपगतवान सम्बुद्ध	६४	उसभो व मही नदति	६३
उपगत्त्वा महावीर-	२८५	उळारो भगवा नेसो	१७५
उपज्झा सारिपुत्तो मे	१४४		
उपट्ठाको महेस्सिस्स	१८२, २१८ २३० २३१ २३६, २४०, २४३		
उपट्ठितो मया बुद्धो	१४५	एकक म विहरन्त	५६
उपट्ठित्वान सम्बुद्ध	१८	एकक सुखमासीन	२२०
उपतिस्सो कोलितो च	६६	एकक्खधो पवड्डित्वा	३४६
उपनिस्साय विहर	७८	एकत्तिसे इतो कप्पे	२१ २६, २८
उपरिच्छदन आसि	१६५	एकत्तिसे व कप्पमिह	२८३
उपसङ्कम तो नरासभ	३४८	एकदा लोकपज्जोतो	२००
		एकनवुत्तितो कप्पे	४, १६, २०, ३६

ए

एकपञ्चासकखत्तु च	६ ७४	एवाभिवक्तवदस्सावि	१३६
एकपुत्तपसूताह	२३२	एवाह चित्तयित्वान	४ २७६ ३०७ ३८८ ४११
एकरत्ति वसन्तोह	५७	एव किलेसपरिख्खो	३०६
एकवीसतिक्खत्तु च	१०	एव किलेसब्बाधीहि	३०६
एकसत्ततिक्खत्तु च	१५	एव किलेसमलधोव	३०६
एकसत्ततिमे कप्पे	१८	एव चिन्तेसह तत्थ	४१६
एकस्मि समये रम्मे	२५६	एव तेनानुसिद्धोह	११२
एका दाठा तिदसपुरे	३८४	एव थेरो वियाकासि	१२५
एकासन ददित्वान	७	एव धम्मे सुचिण्णान	२६६
एकिका अभिनिम्मित्वा	२०८	एव निराकुल आसि	११७ १२६ १२८ १३२ १३४ २४८, ३४४
एकूनतिसवस्सानि	३८०	एव पब्बजितो चाह	१०४
एकूनतिसो वयसा	१५२	एव पवेदजातेसु	१५१
एको अजातसत्तुस्स	३८३	एव बहुविध दुक्ख	२२८ २६७, २७३
एकोकासे रथ कत्वा	४१४	एव मे अप्पमत्तस्स	४१६
एको च रामगामहि	३८३	एव मे सिद्धिप्पत्तस्स	३०७
एकोसि सन्निपातो मे	३८०	एव वुत्ता च सा देवी	३६३
एक दुस्स ददित्वान	४	एव लोक अवैक्खन्तो	१३६
एतमत्थवस जत्वा	३६१	एव विहरमानोह	६६
एते अज्जे अधिद्वाय	४१४	एव विहरमान म	७६
एतेन सच्चवज्जेन	४१६	एवविहारि आतापि	१५७
एतेनेव उपायेन	६०	एव वुत्तायह तस्सा	४१३
एतेस चित्तमञ्ज्वाय	३०३	एव वुत्ते अह तस्स	४०२
एतेस देवदेवान	२६५ २६६	एव वुत्ते तदा यक्खे	४०३
एतेस धम्मराजून	३८३	एव वुत्ते महावीरो	१११
एतेस पुब्बजो आसि	४१२	एव वुत्तो च सो सक्को	३६३
एत्तकायेव ते लोके	३१७	एव सब्बगुणुपेत	३०१
एत्तकायेव ते आयु	३६३	एव सम्मा विमुत्तान	२१५
एथ गत्वान पच्चन्त	१३०	एस खीणासवो बुद्धो	१०४
एथ सब्बे गमिस्साम	३०२	एस सो भगवा बुद्धो	१०४
एवमह ससरित्वा	३७७	एसनाय चरतस्स	४६ १७३
एवमादीहि सम्बुद्ध	१४७ १५४	एसा अतरधायासि	२२६
एवमेतेन योगन	३२८	एसाह उपधावेय्य	४१५
एवमेत अवैक्खन्ती	२५१, २८६	एसो अनागतद्धान	१११
एवमेव अय कायो	३०७	एसो पत्थयते ठान	१२२, १२६
एवमेव मय सब्बे	३१० ३२३ ३७७	एसो पत्थति त ठान	१३५
एवमेवाह इम काय	३०६	एसो हि सङ्खरतनो	३७६
एवमेवाह पुञ्जाकामो	३८८	एसो हि सम्मासम्बुद्धो	३७६
एवरूप महादान	३६०	एहि अग्नि पदीपेहि	३६८
एवरूप सच्चवर	४१७	एहि त उपगूहिस्स	२३७
		एहि सिक्क उट्ठहि	३६२

ओ

ओक्कर्न्ति मे समो नत्थि	३०३
ओक्काकवसस्स यसो	२०२
ओगय्ह य पोक्खरणि	५५ १७१
ओचिन्नित्वान सळल	१६४
ओदपत्तकिया मय्ह	४०२
ओदुम्बरिकपुप्फ व	५४
ओभासिता च पथवी सदेवका	२६८
ओभास दस्सयित्वान	३५६
ओरतो च सुजातस्स	३८२
ओरसा मुखतो जाता	२२६
ओरोपयस्सु कल्याणी	२३७
ओरोहित्वान गगना	२१०
ओरोहित्वान सम्बुद्धो	२७
ओवदित्वा बहू सत्ते	३६२
ओवादको विञ्ञापको	११६ १२६, १२८ १३२ १३४ २४८, ३४३
ओवादकस्स भिक्खू	११३
ओवाद अनुसिद्धि च	३३५
ओवाद नादियित्वान	१३०
ओवाद पि न गच्छामि	२८६
ओसधीतिणवासी च	६५

क

ककुधो विलसन्तो व	१८७
ककुध विलसन्त व	४१ ६१
ककुसधस्स अपरेन	३७३
ककुसधस्स भगवतो	३७१
ककुसधस्स मुनिनो	३४
ककुसधो जिनवरो	३७३
ककुसधो महावीरो	२५
ककुसध उपागम्म	२६
कह्वा मे बहुला आसि	१४१
कच्चानस्स गुण सुत्वा	१०६
कञ्ञासतसहस्सपमुखा	२६१
कटच्छुभिक्ष दत्तान	१८६
कटच्छुभिक्ष पादासि	१३३
कठित्थारसमये	३३८
कणिकार व जलित	२०, ८६
कणिकार व जोतन्त	७, ७१, ८५

कत्वान कुसल कम्म	२६
कदम्ब पुप्फित दिस्वा	८
कदाचि नीयमानाय	१८८, १६१
कदाचि पितुना सद्धि	२०८
कदाचि सो कारुणिको	२५८
कदाचि सो नरादिच्चो	२१८
कदाचि सो नरादिच्च	२५४
कप्पसतसहस्सम्हि	१७६, १७८, ३८२
कप्पिनो नामह आसि	११५
कप्पे च सतसहस्से	२६३, २६७ २७३, ३०५
कमण्डलुधरा सब्बे	५४
कमण्डलु ठपेत्तवान	२०
कम्पितो मेरुराजा पि	२१२
करवीकरतो नाथो	१७
करित्वा पटिसन्थार	५६
करित्वा पुलिन थूप	७६
करित्वा हट्टचित्तोह	१४
करेहि उर पटन्ता	२१२
करोतोपधिक पुञ्ञ	१२
कलहो वत्तती भेस्सा	४०६
कलिङ्गरट्टविसया	३८६, ३६४
कल्लत्थिका ये पस्सन्ति	६
कस्सचि देति सामञ्ञ	३२०
कस्सचि वरसमापत्तियो	३२०
कस्सपस्स च बुद्धस्स	२८८
कस्सपस्स भगवतो	४६, ३७६
कस्सपो नाम गोत्तेन	१३१
कस्स ब्राह्मण त्व भीतो	२८६
काचि पब्बजिता अत्थि	२७५
काचि हत्थपरिकम्म	२७७
कानन पविसित्वा पि	७
कानन वनमोगय्ह	१००
कामघातुमतिकम्म	२६१ २६६
काम भिज्जतुय कायो	४०२
कायस्स दोस दिस्वान	१३६
कालो खो ते महावीर	३०३
कासाव ब्रह्मलोके च	३८४
कासिक नाम नगर	३६१
कासिरञ्ञो महेसीह	२२८
कासीसु सेट्टिकुलजा	२८७

ग

गच्छ पस्स महाभोगे	२१६
गच्छमाना च ते बुद्धा	६२
गच्छमाना च सुगता	६२
गज्जिता कालमेवो व	३०२
गता उदकहारिय	२८६
गत्वा सो हत्थिदमको	४००
गघतेलेन पूरेत्वा	२५५
गघब्बा च समागत्वा	१७५
गहठा च समागन्त्वा	१७४
गघ विलेपन माल	२६८
गमिस्सामी ति चित्तेत्वा	२६०
गह्वित्त उपट्टेत्वा	१८६ १६८
गवैसमानो त वीर	७७
गायति सेळेति च वादयति च	३०१
गुणत्थवस्स सब्बन्त	१०६
गुणथामबहुतर	१२२
गुणावेळस्स वाक्येन	१३०
गुणान आकरो वीरो	१६०
गुणान आगतिभूतो	११३
गुणेहि एवमादीहि	१०५
गुण च मे पक्कित्तेसि	१४७
गुण बुद्धस्स वत्थान	१०६
गुण वदन्तो बुद्धस्स	१०६
गोतमीआदिका तायो	२११
गोतमी निधन याता	२१४
गोनकाविकत्तिकाहि	१६६

घ

घटानेकसहस्सानि	३१८
घट गहेत्वा गच्छन्ती	२४२
घनकञ्चनबिम्बेन	२५८
घरतो नि खमित्थान	१८४
घरमेकेन वत्थन	२५६
घरेवाह तिले जाते	२५६
घोसे चित्त पसादेसि	६३

च

चक्कडकुसुधजाकिण्णे	२०३
चक्कवत्तिमणी नामं	३४७

चक्कवत्तिस्स सतस्स	१७७
चक्कवत्ति सपरिस	२०८
चक्कवाळगिरि तुण्ड	२६१ २६६
चक्कवाळसम काय	२६१, २६६
चक्कवाळसम पाणि	२२४
चक्कवाळ उपादाय	५
चक्खु आण च पञ्जा च	२६१
चङ्कमे चङ्कमन्तो व	३०४
चङ्कम तत्थ मापेसि	३०७
चतुज्जातेन गघेन	२५७
चतुत्तिसत्तिक्खत्तु च	७८
चतुदण्डे ठपेत्थान	६८
चतुदीपे महारज्ज	३४८
चतुदसेसु कप्पेसु	७८
चतुद्दिसा दु दुभियो	११८
चतुद्वारेसु सोमन्ति	२५५
चतुन्नवुत्तितो कप्पे	८ ६, २१ २२
चतुपञ्जाससहस्सानि	१७७
चतुपाकारपरिक्खित्त	४७
चतुप्पथे महामग्गे	४०७
चतुमास यदा बुद्धो	३७५
चतुयोजनमुब्बेधो	१७४
चतुरासीतिसहस्सानि	३६३
चतुवण्णपरिवुत्त	३५६
चतुवस्ससहस्सानि	३७२
चतुवाहि रथ दत्त्वा	३६५
चतुवीससहस्सानि	३६७
चतुसच्च पकासेन्तो	१२०
चतुसच्च पकासेन्त	६३
चतुसट्ठिदेवराज्ज	१६३
चत्तारि सतसहस्सानि	३२०
चत्तारीससतसहस्सान	३६१
चत्तारीससहस्सानि	३८०
चत्तारो च पटिपन्ना	१२
चत्तारो ते असह्हेय्या	३०३
चत्तारो लोकपाला ते	२१३
चत्तालीसूरतनानि	३७२
चत्तालीससमा दत्ता	३८४
चत्तालीससहस्सान	३७१
चदनो देवपुत्तो म	१५७

च दम्पभा सुरियप्पभा	३३६
च दभागानदीतीरे	२६ ६२ १८४, १६४ १६६
च दा च च दमिता च	३६५
च दो व विमलो सुद्धो	३४७
चम्पक नाम नगर	३३६
चम्पक सरल नीप	३०८
चरणेन च सम्पन्नो	१३८
चलती रवती पथवी	२७१ ३१८
चवित्वा तुसिता काया	४३
चातुदीपा महारुक्खा	१५६
चाला च उपचाला च	३६२
चितकानि करित्वान	२१४
चितक परिवारेत्वा	६४
चितासु कुरुमानासु	३७
चित्तिस्मि वसीभूताम्हि	२२६
चित्तो च हत्थाळवको	३१० ३२३ ३६४, ३७७ ३८१

चिरकालसमङ्गितो तथा	६७
चिरप्पभुति य मय्ह	२०२
चिरानुगत दयित	२६४
चीवर पिण्डपात च	२३०, २६७ २७२ २७४ २७८ २७९
चुती च उपपत्ति च	३१३
चुल्लासीतिसहस्सानि	१५ ३१, ६२ २७५
चेतियस्स पमाण य	१४०
चेतियानि च कारेत्वा	२५८
चोदितो ताथ सविग्गो	१२३
चोदितोह तदा तेन	१५७
चोर वधत्थ नीयन्त	२३६

छ

छ च वस्ससहस्सानि	३३२, ३६६
छट्ठा तस्सासह धीता	२४३
छत्तिसक्खत्तु देविन्दो	५, ६२
छत्तिसदेवराजून	१८४, २००
छन्न सतसहस्सान	३३६
छब्बीसतिकप्पसते	६०
छविया चम्मेन मसेन	४०१, ४०७
छवि चम्म मस हाए	३६६
छहि गाथाहि सब्बञ्जु	५८

छळभिञ्जासु योजेसि	१५३
छळसीतिसहस्सानि	४६ ५६ १७२
छिन्न गय्ह समीपे मे	२३८

ज

जङ्घा मणिमया आसि	१७३
जङ्घाविहार विचर	१०४, १५४
जटाभारेन भरितो	६२
जनकायमात्तक्कम्म	५७
जनसन्निपातो अतुलो	३५०
जनेत्वानप्पक पीति	२३६
जम्बुतो फलमानेत्वा	३५७
जरावसान यो बञ्ज	२४६
जलन्त दीपस्ख व	३०१, ३०२
जाति खीणा जरा व्याधि	२६८
जातिधम्मो जराधम्मो	३०५
जातिया पञ्चवस्सेन	६१
जातिया सत्तवस्साह	१६० १६४ १६६
जातिया सत्तवस्सेन	११, ७७
जानन्ती वत म भोति	२८६
जालि कण्हाजिन धीत	३६७
जिनो तस्मि गुणे तुट्ठो	११६, १५३ २२३ २३० २३३, २४२, २४४, २८२
जिो ते तित्थिकाकिण्णे	१०६
जेट्ठो भाता तिलोकणो	२४६
जेत्वा ससेनक मार	१५२
जोतयित्वान सद्धम्म	३२२

झ

झायमानस्स भगवतो	३८
झायिनीन भिक्खुनीन	२४८
झायि ज्ञानरत वीर	१४१

ठ

ठपयित्वान धम्मक्क	३८१
ठपेसि एतदग्गम्हि	१२६
ठितो पब्बतपादम्हि	११२

त

तञ्जवाधिपति कत्वा	४०६
ततो अङ्गसता तुरिया	१८

ततो अलत्थ पब्बज्ज	१३४	ततो देवा च ब्रह्मा च	२१३
ततो अबोच भगवा	१४३	ततो धम्ममदेसेसि	२८४
ततो अबोच म सत्था	२३३ २४६	ततो नावा अभिजित्थ	१२३
ततो अबोच लोकगो	१२६	ततो पदक्खिण कत्वा	३१० ३६४, ३७७
ततो अबोचु नरदेववदितो	१२४	ततो पर अभिसमये	३३६
ततो अह चवित्त्वा	२३	ततो पर नवुतिकोटी	३५१
ततो आमत्थी सत्था	१२५	ततो पर पि देसेन्ते	३२२, ३३३, ३७६
ततो उट्ठाय सविग्गा	२३८	ततो पर पि वस्स ते	३३६ ३४३
ततो कल्लितचित्त म	२२१	ततो पर सन्निपाते	३२६
ततो काका च गिज्झा च	४१६	ततो भिक्खुसहस्सानि	११६
ततो गोतमिषात्तुनि	२१५	ततो भिस गहेत्वान	५६
ततो च म भिक्खुनियो	२५३	ततो मम जिनो आह	२१६
ततो चवित्त्वा तिदस	१५६	ततो मय अबोचुम्ह	१३०
ततो चित्त पमुच्चि मे	१२२	ततो मय लद्धवरा	१३०
ततो चित्त विमुच्चि मे	२३८	ततो मय् अकामाय	२५३
ततो चुता जनपदे	२२८	ततो महाकारुणिको	२४७, २५०
ततो चुता मनुस्सत्ते	१८२, २१६, २४६	ततो मे अजनी माता	१५८
ततो चुता मनुस्सेसु	२२७, २३६	ततो मे अय्यवो तुट्ठो	२४३
ततो चुता मय सब्बा	२१८	ततो मे असनिपातो	५६, १७२
ततो चुता याममग	१८२, २१६, २३५ २४६	ततो मे आसि सवेगो	२२१
ततो चुतारिट्ठपुरे	२२७	ततो मे चित्तमञ्जाय	१२३
ततो चुता सन्नुसित	१३०, १५६	ततो मे सामि आगन्त्वा	२३२
ततो चुता सब्बा पि ता	२०६	ततो मे हत्थपादे च	४१४
ततो चुता सा फुस्सती	३६३	ततो म व्याकरि ब्रूढो	१२२
ततो चुताह तुसिते	१०५, १३६	ततो म भगवा आह	१३२
ततो चुताह तुसित	२१७	ततो म सुगतो आह	२४३, २८१
ततो चुताह मनुजे	२२६	ततो विकुब्बन कत्वा	३७३
ततो चुतो अरञ्जम्हि	१५८	ततो विनयधारीन	२३०
ततो चुतो अहु राजा	२५८	ततो वीमसनत्थ मे	१४८
ततो चुतो महात्तित्थे	२५८	ततो वुट्ठाय निब्बायि	२१२
ततो चुतो य मनुज्जे	६६	ततो सङ्ग गहेत्वान	१८
ततो जराभिभूता सा	२२०	ततो सा अनुसावेत्वा	२०५
ततो जानपदा सब्बे	४१४	ततो सा ता विसज्जित्वा	२१२
ततो जिनस्स वचन	१४३	ततो सीस ममङ्के सा	३५०
ततो जेतवन गन्त्वा	११६	ततो सो चोदितो मय्	३६२
ततो ज्ञानरत दिस्वा	१४२	ततोह अतिसविग्गा	२५२
ततो तेस अद यागु	२२८	ततोह तिण्णससारो	१४१
ततो तेस बिसेसेन	१४५	ततोह तुवट गत्वा	१२४
ततो तोरणवत्थुस्मि	२२३	ततोह बाहियो जातो	१२३
ततो व उग्गहेत्वाह	२३८	ततोह विनय सब्ब	२३३

ततोह सुकर कार	११४	तथेव मे कत कम्म	७७
तत्थ कारणिका गत्त्वा	४१०	तथेव याचके दिस्वा	३१४
तत्थ चित्त पसादेत्वा	३ ३६, ६२ १७६	तथेव सकभुत्ता पि	३६१
तत्थ आणवरूपज्जि	३४०	तथेवाधिपतेय्येन	२०६
तत्थ ठत्वा विचिन्तेसि	३०८	तथेवाह जानमानो	३६०
तत्थ दस्सामह दान	१२	तथेवाह सब्भवे	३६१
तत्थ दिब्बेहि नच्चेहि	६६, ६४	तथेविद पत्तदान	८४
तत्थइस पटिपथे	३८८	तथेविद बुद्धखत्त	६५
तत्थइस पसुकूल	५३	तथेविम पुत्तिकाय	३०६
तत्थ नच्चेहि गीतेहि	१६६	तथ नु वितथ नेत	३६१
तत्थ पञ्चमिका चेव	१७३	तदन्न छड्डयित्वान	२५७
तत्थ पस्सित्वाह देवे	४०१	तदस्स सुत्वा वचन	१२४
तत्थप्पधान पदहि	३०७	तदहेव अह जातो	१५२
तत्थप्पमत्तो विहरन्तो	३२४, ३२६ ३४६ ३४६, ३६१	तदा अजायि सिद्धत्थो	१५२
तत्थ भुत्वा पिवित्वा च	८२ १६६	तदा अञ्जतरो पुगो	१४३
तत्थ मे वसमानस्स	२६	तदा अदन्तदमको	२४८
तत्थ मे सुकत ब्यम्ह	१२ ७८, ८१, १६८ १८६, १६३, १६६ १६८	तदा अमतभेरि सो	३२८
तत्थ वत्तेत्वा सल्लाप	३६६	तदा अवोच परिस	१२६
तत्थ वसाम निपका	४०२	तदा अवोच भगवा	१३५ १४७
तत्थ सब्भकिलेसानि	३४०	तदा अवोच म सत्था	२०१ २३१
तत्थाप्पमत्तो विहर	१५६	तदा अहु सत्तसारो	२७७
तत्थासि रुक्खो यसविपुलो	३४०	तदा आमन्तयी सत्था	२१३
तत्थाह दिवमे तिकखत्तु	३८६	तदा उदकमाहित्वा	२५३
तथेव ठितको सन्तो	५५, १७१	तदा उपासको सो म	२४४
तथेव मण्डकप्पम्हि	३४७, ३५२ ३५४, ३६०, ३६८	तदा उपासिका तत्थ	२११
तथा पञ्चसतान पि	२०१	तदा उपेच्च म बुद्धो	१३१
तथा पब्बजिता सन्ती	२४१	तदा एकचरो हुत्वा	१०८
तथेव जलित अग्नि	३६८	तदा एकेन सन्दिट्ठा	२४१
तथेव त्व जतुसु भमीसु	३१४	तदा ओवदि नो थेरो	११६
तथेव त्व पि अधिट्ठाने	३१७	तदा किंसा च पण्डु च	२३३
तथेव त्व पि सच्चेसु	३१६	तदा कोलियपुत्तान	२५८
तथेव त्व पि सब्भेस	३१६	तदा खीणासवस्सेव	१४८
तथेव त्व सब्भकाल	३१५	तदागन्त्वा भिक्खुनियो	२५३
तथेव त्व सब्भभवे	३१५	तदा गमित्वा सामत्थि	२४१
तथेव त्व सुखदुक्खे	३१७	तदा चतस्सो गाथायो	१५४
तथेव त्व हिताहिते	३१७	तदा च भिक्खुनि वीरो	२३६
तथेव भद्दकापिलानी	२५६	तदा चवित्वा तुसिता	६३
		तदा जिनस्स मातुच्छा	२००
		तदा जिनो वियाकासि	१४१
		तदा ततो निक्खमित्वान	१२५

तदा तपस्सिनो बुद्धा	१४४	तदा बुद्धा वियाकासि	१३८
तदा तस्स महेसीह	२५६	तदा भिक्खू समानेत्वा	१३३
तदातिमानिनो सक्या	१५६	तदा मधुरनिग्घोसो	२२२
तदातिविम्हिता सब्बा	२०८ २२५	तदा ममत्थे सक्यान	२८६
तदा ते खत्तिया सबे	१५६	तदा मयि कुच्छिगते	१२१
तदा ते भोजयित्वान	३१६	तदा महाकारुणिको	१५० २२१, २३५, २५१
तदा ते मम वाक्येन	१३६	तदा महापरिसर्ति	१२६
तदा ते विमला भिक्खू	३३८	तदा महेसि याचित्वा	१५३
तदा त फुल्लविपिन	२१६	तदा मातरमपुच्छि	१५७
तदा वसहि ठानेहि	२८६	तदा मुदितचित्ताह	२३०
तदा दिस्वा मुनि आह	६७	तदा मुदितचित्तोह	१२०
तदा देवमनुस्सान	३४०	तदा मुदितचित्त म	१३६
तदा देवो पणीतेहि	१४५	तदा मुनिवरो आह	१२०
तदा द्वे भातरो मय्ह	१३१	तदा मे चित्तमञ्जाय	१३६
तदा धम्मकथे कत्वा	२८३	तदा मे नगर आसि	४८
तदान दो निरान दो	२१३	तदा म तपतेजेन	३८७
तदा निपत्ति पादेसु	२११	तदा म विनत पादे	१४२
तदा निमन्तयित्वान	२४८	तदाय पथवी सब्बा	११८
तदा पटिग्गहि सो म	११२	तदाय ब धुमतिय	२५६ २८३, २८५
तदा पणम्य सिरसा	२२२	तदा राजा भवित्वान	२५८
तदा पभुत्ति तेनाह	११२	तदारुणपुरे रम्मे	२६०
तदा पमुदितो नाथो	१५०	तदा वन पविट्ठोह	१५७
तदा परिसर्ति नाथो	१३५	तदा विजातदुक्खेन	२३२
तदा पसन्नो सुगते	१२७	तदा विपुलपेमेन	१५८
तदा पाह असमसम	३४१	तदा सतसहस्सेहि	२७७
तदा पिण्डाय गच्छन्त	१३६	तदा स राजा सुगत	२२३
तदा पि तम्हि पुञ्जाम्हि	२५८	तदा सुद्धोदनेनाह	१५३
तदा पि तस्साह आसि	२५६	तदा सेट्ठिकुले जाता	२५२
तदा पि त बुद्धधम्म	३३२	तदा सो धम्मकथिक	२४३
तदा पि त बुद्धवरू	३३६	तदा सो पब्बजी धीरो	२५६
तदा पि धम्मदेसने	३२८	तदा सो लोकपज्जेतो	१३८
तदा पि पब्बजित्वान	२८३ २८४	तदा सो सावक वीरो	१२६
तदा पि म धम्मचारि	४०१	तदाहमेव चित्तेत्वा	१४४
तदा पि म निमन्तेसु	४१२	तदाह स महावीरो	११७
तदा पि लोक दिस्वान	४१२	तदा हि तुट्ठो वुट्ठाय	१२३
तदा पि सो महावीरो	३३८	तदा हि बाराणसिय	१०४, १२६ २१७
तदा पीतिमनुब्रूहन्तो	३२६	तदा हि ओ लोकगण	२४६
तदा पुनप्पुन बुद्ध	१२४	तदाहु हसवतिय	२५४
तदा बुद्धानुभाव त	१५७	तदाह अञ्जलि कत्वा	२५६
		तदाह अनुजानेत्वा	२४४

तदाह कार कत्वान	१३२	तमह विम्हिता दिस्वा	२५०
तदाह खत्तियो आसि	१४२	तम्हि काले सिखी बुद्धो	२५
तदाह चदनो चेव	१५६	तयि सद्धाय ते वीर	१२६
तदाह त गहेत्वान	१४४	तस्मा सद्ध च सील च	२८१
तदाह नागभवना	३२६	तस्मि चडकमने धीरो	२६६
तदाह पणमित्वान	२३७	तस्मि महाकाणिके	१००
तदाह पबजित्वान	१५८ २८७	तस्मि सो समये बुद्धो	२७१
तदाह परिस गन्त्वा	२८२	तस्स आचिक्खती पापो	४१०
तदाह पातयित्वान	२३७	तस्स आमसने कुद्धो	४१७
तदाह बधुमतिय	१४३	तस्स कत्वान कास्सज्ज	४०४
तदाह बाराणसिय	१६०	तस्स कम्मस्स तेजन	१०१
तदाह ब्राह्मणो हुत्वा	१२०	तस्स कम्मस्स सुकतस्स	२६५ २७२
तदाह माणवो आसि	६६	तस्स गिलानपुच्छाय	३३१
तदाह मापयित्वान	३६०	तस्स तम्हि गुणे तुट्ठो	१३५
तदाह मुदिता हुत्वा	२३१ २४६, २८०	तस्स ते अनुकम्पन्ती	२६४
तदाह यजना मुत्तो	३६१	तस्स त वचन सुत्वा	४०० ४०६
तदाह वायमित्वान	१२३	तस्स दत्वान आराम	३५१
तदाह विम्हितो हुत्वा	१०१	तस्स दत्वानह पण्ण	३८७
तदाह सत्तरज्जेसु	३६०	तस्स देसयतो धम्म	२८२
तदाह सन्थवि वीर	१४६	तस्स धम्मेसु दायादा	२०६, २१६ २३१
तदा हससमभोगो	११४	तस्स धम्मेसु दायादो	५१, ६६ १०६
तदाह हसवतिय	१११, ११७, १२६	तस्स धम्म सुणित्वान	१२५, ३५१
तदूपसम्पदत्थाय	२८८	तस्स धम्म सुणित्वाह	२३८ २६०
तदेकिका विचि तेसि	२५३	तस्स धीता चतुत्थासि	२३६
तदेतरा भिक्खुनियो जिनग	२०४ २१०	तस्स नागस्स दानेन	३६४
तपुस्सभल्लिका नाम	३२१	तस्स नागे पदिन्नम्हि	३८६
तम घकार नासेत्वा	४१	तस्स पटिस्सुणित्वान	४१८
तमम्घकार विधमित्वा	३५८	तस्स पभा असमसमा	३५०
तम घकार विधम	२०	तस्स पाकतिका रसी	३५४
तमह अनुरक्खन्तो	४०५	तस्स पुट्ठो वियाकासि	३०४
तमह उपट्ठहित्वान	४१७	तस्स बुद्धस्स असमस्स	३६६
तमह उपसङ्कम्म	३२६	तस्स बुद्धस्स मातुच्छा	२०६
तमह एहि सुभगे	२५०	तस्स यामप्पभा काया	३४२
तमह गत्वानुपट्ठान	४१०	तस्स याग पकित्तन्तो	३३३
तमह दिस्वान कुह्व	४०६	तस्स रज्जो अह पुत्तो	४०६
तमह दिस्वान सन्तुट्ठो	३६८	तस्स रज्जो पत्तिकरो	४०६
तमह पटिपथे दिस्वा	३८८	तस्स वाच सुणित्वाह	५६
तमह पूजयिस्सामि	५६	तस्स सम्मसतो धम्म	३१८
तमह लोकनायक	२१७	तस्स सरीरे निब्बत्ता	३३२

तस्स सील समाधिं च	३३१	तास सहायिका हुत्वा	१८२
तस्सा आयुक्खयं जत्वा	३६३	तास सोकपहानत्थ	२०२
तस्सा पि अतुलतेजस्स	३३८ ३५०, ३५४, ३५६, ३६०	तिक्खहासलहुपञ्जो	१५५
तस्सा पि अतुला इद्धि	३५८	तिचत्तारीससहस्सानि	३४१ ३४४, ३५५, ३६५
तस्सा पि अभिसमया तीणि	३४५	तिणत्थर पञ्जापेत्वा	२७
तस्सा पि असम सील	३३८	तित्थियान यसे हति	११३
तस्सा पि देवदेवस्स	३५२, ३५४ ३७३, ३७६	तित्थये अभिमदन्तो	३२२
तस्सा पि नरवीरस्स	२८४	तियग्गी निब्बुता मग्ग	३३, ५८
तस्सा पि व्यामप्पभा काया	३६७	तिरिय योजन आसि	३१
तस्सा पि भागिनी आसिं	२५८	तिरोकुट्टु तिरोसेल	२४७
तस्सा पि लोकनाथस्स	३५२	तिसोळससहस्सानि	३४६, ३५७ ३७८
तस्सा पि वचन सुत्वा	३२६, ३२९, ३३१	तिस्सस्साह भगवतो	३३
तस्साभिसमया तीणि	३३१	तिस्सा च उपतिस्सा च	३२४
तस्सा मे अप्पमत्ताय	२८६	तिस्सा सारत्तगधितो	४०२
तस्सासिं जेट्टिका धीता	२१८	तिस्सित्थियो निदस्सेसि	२८६
तस्सासिं ततिया धीता	२३१	तिस्सो च भारद्वाजो च	३७८
तस्सासिं दुतिया धीता	२२७	तिस्सो जिनवरो बुद्धो	३६०
तस्सासु सत्त धीतरो	१८२	तिस्सो नामासि भगवा	५३
तस्साह भरिया आसिं	२५८	तिसइत्थिसहस्सानि	३६२
तस्साह वचन सुत्वा	३२४ ३६४, ३६७	तिसकप्पसहस्समिह	२९ ३१, ५८, ६१, ८३, १६५, १७०, ३८२
तस्साह सइ सुत्वान	४०४	तिसकप्पसहस्सानि	१०, १७६
तस्साह सुप्पिया आसिं	२१९	तिसकप्पानि देविन्दो	३५, ६९
तस्सेव नरवीरस्स	११८	तिसवस्ससहस्सानि	३७५
तहिं कुसुमवस्सो मे	३६	तिसान देवराजून	१८५
ता एवमनुसासित्वा	२०३	तीणि किङ्कणिपुप्फानि	७१
तादिमग्गेन गच्छामि	३	तीणि वस्ससहस्सानि	३७४
तादिसो होमह वीर	१५२	तीणि सतसहस्सानि	३२१, ३२४
तानि च अतुलतेजानि	३८१	तुट्टुहुट्टो पमुदितो	३०७
ताय परिसाय सम्बुद्धो	३३३	तुलदण्डे ठपेत्वान	५७
तायेव मणिपूजाय	४७	तुलासङ्घाटानुवग्गा	२९९
तायो दिस्वा सुसविग्गा	२८६	तुव सत्था च केतू च	५७, ३००
तारणीये तारयित्वा	३३०	तुसिता काया चवित्त्वान	३०३
तारागणा विरोचन्ति	३१२	तुसित उपपन्नोमिह	३०
तारेता अत्थकारेता	१०५	तूलिका बिकतिकहि	१९६
तावत्तिसा च यामा च	२९९	ते च खीणासद्वा भिक्खू	३३०
तावत्तिसेसु देवेषु	२०९	ते चेवञ्जे च बहवो	१३१
तावत्तिस गतो सन्तो	१६७	ते तत्थ अग्गे पस्सित्वा	३९५
तावत्तिस च भवन "	२७६	तैत्तिसक्खत्तु देविन्दो	७३

तेत्तिस च सहस्सानि	३३२ ३३६ ३५३	तेस धम्मकथ कत्वा	६३
तेत्तिससहस्सानि	३५१	तेस निच्छुभमानान	३६४
तेन कम्मविपाकेन	१२७ १५२ २७७ २८४	तेस बुद्धो वियाकासि	२७१
तेन कम्मविसेसेन	१११ १३५	तेस लालप्पमानान	६४
तेन कम्मावसेसेन	१३५ २८७	तेस सङ्कप्पमञ्जाय	१५६
तेन कम्मेन देविदो	१६६	तेहि कम्मेहि सुक्तेहि	२१८ २२७ २३२
तेन कम्मेन द्विपदिन्द	२३ ४७		२३६ २४०, २४४
तेन कम्मेन सुक्तेन	८-१० ६० ७१	तेहि थुत्तुप्पसत्थो	३१६
तेन कालेन अहुम्ह	२७१	तेहि भिक्खूहि परिवुत्तो	३०२
तेन कालेन ये केचि	१७५	तेहि सब्बेहि परिवुत्तो	१६२
तेन कालेन सो आसि	२६३ २७१	त च अप्पट्टिवानीय	२८५
तेन कालेनह आसि	२६३	त च आण अतुलिय	३३०
तेन चित्तप्पसादेन	१००	त च लद्ध महावीर	२०३
तेन जाणेन सब्बञ्चू	२०	त दिस्वा विम्हितो हुत्वा	१२७, १४८
तेन दीप पदीपेत्वा	२४६	त पि दान सहादासि	२५७
तेन सा मिगराजेन	१२१	त मे बुद्धो वियाकासि	१७७
तेन सो कुपितो आसि	४१०	त विदित्वा महीपालो	१२१
तेनानुसिद्धा मिगयूथपेन	१२१	त वीर सरण गन्त्वा	२६१
तेनेव एकदुस्सेन	५	त समेच्च निपच्चाह	१२४
तेनेव सुक्कमूलेन	२७४	त सुत्वान पमोदित्वा	२०६
तेनेवाह सतगुणतो	३८८	त सुत्वा मुदिता हुत्वा	२१६ २३४, २४०,
ते पि नागा अप्पमेय्या	३२५		२४३, २५२ २८१
ते पि सब्बे अमितयसा	३४७	त सुत्वा मुदितो हुत्वा	१३३ १३५, १३८
ते मय्ह वचन सुत्वा	४१२		१४७ २५४
तेमास तप्पयित्वान	२५८	त सुत्वा मुनिनो वाक्य	२३३
तेमास भोजयित्वान	११४	त सुत्वा वनसमिद्ध	२१६
ते मे पुट्टा वियाकसु	३०८	त सुत्वाह पमुदितो	२८१
ते मे साधू ति वत्तवान	३६८	त सुत्वाह पमुदितो	१५०
ते म तदा उक्खिपन्त	४१२	त्याह अस्सासयित्वान	४१७
ते म रञ्जो दस्सयिंसु	४१०	त्व मद्दि कण्ह गण्हाहि	३६५
तेविज्जच्छाभिञ्जेहि	३४७		
तेविज्जा इद्धिपत्ता च	६५		
तेविज्जाभूसन दत्तान	३७६	थलजा दकजा पुप्फा	३११
तेवीसतिसहस्सानि	३३७, ३४६	थल करिय्यमुदक	४०२
तेसट्टिचक्कवत्तीन	१८८	थीन अदासि पब्बज्ज	२०३
तेसट्टिसतसहस्सानि	३२६	थीन सतसहस्सान	२६१ २६६
ते स बे अनुभोत्त्वान	३१	थूपस्स परिचिण्णत्ता	७७
तेसाह एवमवच	४१०, ४१२	थूपस्स वेदियो तिस्सो	२५५
तेस तदा सञ्जपेसि	३१८	थूप करोथ पूजेथ	१२५

थ

द		दस्सेत्वा विविधा इद्धी	२०८
दक्खिणा ताया को वत्ता	१४३	दस्सेन्ति च दसूरिये	२७६
दक्खिणे हिमवन्तस्स	५६	दळ्ह पग्गण्ह वीरिय	३१३
दक्खिण च सर पिञ्छ	२६१ २६६	दानानि पटियादेथ	३६७
दत्त्वा सत्ताहिक दान	१२२	दाने च गहणे चेव	२५७
दत्त्वा ससङ्खमुनिनो	१३०	दान दत्त्वा महाभोगो	१६१
ददमानस्स देन्तस्स	३६२	दान सीलमय सब्ब	२६७
ददामि न विकम्पामि	३६४	दान सील च नेक्खम्म	३०४
दन्तो दन्तेहि सह पुराणजटिलेहि	२८४	दारके अनुरक्खन्तो	३६६
दन्तो दमेता सतो च	१०४	दारकेनेव सतेन	७८
दग्धमाने सरीरम्हि	३६	दासचीर निवासित्वा	१२३
दरितो पब्बततो वा	३२	दासुण निरय गत्वा	२६०
दसकुसलकम्मपथे	४०५, ४१६	दासीगण दासगण	१३, ८२ १७०
दसकोटिसहस्सानि	२२५	दिट्ठिगहनपक्खन्दा	२२१
दसक्खत्तु सतक्खत्तु	१८१	दिब्बचक्खु विसुद्ध मे	८३, ८८ १७०, १६० १६६
दसजातिसहस्सानि	२६०	दि बचक्खून यो अग्गो	३०३
दस दिसा पभासेत्वा	३८१	दिब्बसुख असङ्खिय	२७७
दस धम्मे पूरयित्वान	३७३	दिब्ब चन्द चुण्ण च	३०८
दस नागबल काये	३०१	दिब्ब मदारव पुप्फ	२६६, ३०८, ३५३, ३५६
दसन्न चक्कवत्तीन	२००	दिवस चेव रत्ति च	४७
दस पारमी तथा धीर	३०४	दिवस द्वे तयो चेव	२७६
दस मासे धारयित्वान	३६३	दिवा वा यदि वा रत्ति	१६, १६७ ३६०
दसयोजनआयाम	३०	दिस्वा आदीनव लोके	२५६
दसवस्ससहस्सानि	३२१, ३२४ ३३६ ३३६ ३४४, ३५३ ३५७	दिस्वा चित्त पसादेत्वा	६, ७४ २०८
दसवीससहस्सान	३२०, ३८०	दिस्वा जलन्त यससा	२४७
दससहस्सपोक्खरञ्जो	४८	दिस्वा तमेव चि तेसि	२२०
दससहस्सी अतिक्कम्म	२६६	दिस्वा देवातिदेव त	१०४
दससहस्सीलोकधातुया	२६६, ३००	दिस्वान त पाटिहीर	६४
दससहस्सी लोकधातु	३११	दिस्वान दस्सनीय म	२८७
दसहि सदेहि अवित्त	३०५	दिस्वान पम्भारगत	२२
दस्सनत्थाय बुद्धस्स	२८२	दिस्वान विविध पाप	४१२
दस्सनेन पि त बुद्ध	३३५	दिस्वा पच्चेकसम्बुद्ध	२२८
दस्सनेय्य सब्बजन	३७०	दिस्वा बुद्धानुभाव त	२८४
दस्सन मे अतिक्कते	३११	दिस्वा महाकारुणिको	१३३
दस्सन्ति चन्दसूरिया	२१४	दिस्वा म वाणिजा भीता	६७
दस्सयित्वा बुद्धबल	३३३	दीपङ्ककरस्स अपरेन	३२२, ३८१
दस्सेत्वा पाटिहीरानि	२१०	दीपङ्ककरस्स भगवतो	३८२
दस्सेत्वा रूपमतुल	१५६	दीपङ्ककरो जिनो सत्था	३२२
		दीपङ्ककरो महावीरो	२६७

दीपङ्करो लोकविद्	३०६ ३१०	देवा मनुस्सा असुरा	१०२
दीपसतसहस्सानि	१६० १६६	देवा मनुस्से पस्सति	३०८
दुक्खस्स तकर बुद्ध	१०६	देवा सत्तहि रतनहि	१७३
दुक्खेन जीवितो लद्धो	४११	देवे महिद्धिका अहुम्ह	१८१
दुक्खेन दुक्खिता होमि	२५१	देवेसु देवसोभन	११४
दुच्चित्तो उपवदि	११८	देवेहि ठपितो यक्खो	१७५
दुतियो कोटिसतसहस्सान	३२६	देसन त महस्साद	१६१
दुतियो नवुतिकोटीन	३५८	देवेति मधुर धम्म	१०८
दुतिय पि ततिय पि	३८७	देसेन्ती जनमज्जेह	२८८
दुब्बलानि किलेसानि	१५४	देसेते पवर धम्म	३४७
दुवे उत्तरा भद्दी	१७८	देसेन्तो पवर धम्म	१४६
दुवे कुले पजायामि	८२ १०६ १२७	देसेन्तो विरज धम्म	१७ १५४
	१५५ १६६ १६७	दोमनस्स न जानामि	१६७
दुवे भव ससरन्तो	८२	द्वत्तिसलक्खणधरो	१६०
दुवे भवे ससरामि	७ १०६ १२७, १६६	द्वत्तिसलक्खणूपेत	२०४
	१६१, १६७	द्वारेन हसवतिया	२७६
दुवे वस्ससहस्सानि	३७८	द्वे गतियो पजानामि	२८०
दुस्सेहच्छादयित्वान	१२६	द्वेनवुते इतो कप्पे	६, ३३ ४३ ५३
देति कस्सचि सो वीरो	१५३	द्वे सतानि कनिट्ठस्स	१३१
देय्यधम्मो च मे नत्थि	१६१		
देवकञ्जा मनुस्सा च	२७१		
देवता देवकञ्जा च	३००		
देवभूतो मनुस्सो वा	२२, १११ १२२	धञ्जाह ते महावीर	२०५
देवमानुसरज्जानि	११४	धञ्जा मङ्गलसम्पन्न	३८६
देवलोका इधागन्त्वा	६५ ६६	धनञ्जयो विसाखो च	३६२
देवलोका चवित्वान	८३ ६७ १०१ १७०,	धनधञ्जपरिच्चाग	२६३ २७०
	१७६ १७८ १६०, १६८	धमधमा रति एव	४१५
देवलोके मनुस्से च	१०२	धम्मचक्क पवत्तत्वा	३६३
देवलोके मनुस्से वा	२८, ५१ १०१	धम्मचक्क पवत्ते ते	३२२ ३६१ ३६६, ३६८
देवलोके महारज्ज	१५५		३७१ ३७३, ३७५
देवलोके वस तस्स	६६	धम्मचेति समुस्सेत्वा	३७५
देवलोके वसित्वान	३३४	धम्मतळाक मापयित्वा	३७८
देवलोक गतो सन्तो	१४	धम्मदस्सिस्स अपरेन	३५६
देवलो च सुजातो च	३४४	धम्मदस्सिस्स मुनिनो	३२
देवा च सब्बग धेहि	१६२	धम्मदस्सी महावीरो	३५६
देवा तत्थ समागत्वा	१७३	धम्मदिन्ना यथा धीरा	२४४
देवा दिब्बेहि गधेहि	२१४	धम्मपासादमारुह	७८
देवा दिब्बेहि तुरियेहि	३०८	धम्ममेव पवस्सेत्वा	३६८
देवा नागासुरा ब्रह्मा	२१२	धम्मवादी अधम्मो च	४०६
		धम्मविमलमादास	३७८

ध

धम्मा चैव सुधम्मा च	३५३	नगर बधुमती नाम	३६४
धम्मापण पसारेत्वा	३७२	नगर बाराणसी नाम	३७८
धम्माभिसमयो तस्स	३३६	नगर मेखल नाम	३२६
धम्मोक्क धारयित्वान	३२८	नगर रम्मवती नाम	३२१, ३२४
धम्म अभिसमे तस्स	६६	नगर सब्बज्जसम्पत्त	३०५
धम्म च तस्स अस्सोसि	२३६	नगर सुधञ्जवती नाम	३३२
धम्म चरे सुचरित	२६६, २७२	नगर सोभवती नाम	३७४
धम्म वित्थारिक कत्वा	३७०	नगर हसवती नाम	३४४
धरणीरिव सीलेन	१०३, १६०	न गामधम्मो निगमस्स धम्मो	२४१
धरणूपमो खमनेन	३२२	न च मे वदन वीर	२११
धाता धता च सति च	१०५	नचिरेनेव कालेन	१५० १५४, २५०, २५६, २८२
धातियो म उपट्ठन्ति	१६७	नच्छन्न नप्पतिरूप	११
धातु आवेणिका नत्थि	१७३	न जरा मच्चु वा यत्थ	२०१
धातुवित्थारिक आसि	३८४	नतज्जा दण्डदुतिया	२२०
धिरत्थु सङ्घत लोल	२०५	न तत्थ चदिमा भाति	१२५
धीता तुय्ह महावीर	२२४	न तम्हि नगरे अत्थि	४७
धीताह बुद्धसेट्ठस्स	२२४	न तस्स अलिक भणित	४१४
धुनन्तो पसुकूलानि	५५ १७१	न तस्स कण्टका होति	३४६
न		न तस्स दान ददमानो	३८८
		न तस्स परिक्र्वायत्थो	४००
न कब्बवित्तोह वीर	१४६	न तित्तिपुब्ब तव दस्सनेन	२०४
नकुला च सुजाता च	३३४	न ते पस्सति त यक्ख	१७५
नकुलो च निसभो च	३५४	न त दससु ठानेसु	३८६
न केचि तेन समयेन	३४२	नत्थि जाति जरा याधि	२६०
न कोचि एत जानाति	४१७	नत्थिमस्स सत धम्मे	४१०
नगरा निक्खमन्तो त	१२५	नत्थि मे ससयो तत्थ	४१८
नगरे अमरवतिया	३०५	नदतो परिसाय ते	२०५
नगरे अरुणवतिया	१८७ २७८	नदि अमरिक नाम	७६
नगरे बधुमतिया	२० ४० ८८, ८५	नदीसकासे भाता मे	१३१
	१६० १६३ १६५	नदीसोतपटिभागा	५४
नगरे हसवतिया	४, ११ ७३, ८४, १७५, १८८ १६४ १६७	ननु नाम गह्वरेन	२२०
नगर अरुणवती नाम	३६७	नदा चैव सुनदा च	३२१
नगर कपिलवत्थु मे	३८०	नदारामवने तस्स	१३८
नगर खेमावती नाम	३७	नन्दिबड्डो सिरिवड्डो	३३७
नगर गत्वान आचिक्खि	४०४	नन्दो चैव विसाखो च	३२७
नगर चदवती नाम	३३६	नदो राहुलभट्टो च	२०५
नगर धञ्जवती नाम	३४१	न पञ्चकालो सुभगे	२५०
नगर पविसतो यस्स	४२	न मय्ह मत्तिक नाम	३६३
नगर पविसन्तस्स	१६	न मे अत्थि तिला मुग्गा	३६८

न मे ओवादको अत्थि	७५	नाग गहेत्वा सोण्डाय	३८६ ३६४
न मे चोरा विहेसन्ति	३२	नानाकलिमलाकिण्णे	२०५
न मे तप्पच्चया अत्थि	३८७	नानाचित्तेहि पुप्फेहि	१२०
न मे देय्यधम्मो अत्थि	६	नानादिसा नमस्सन्त	२८२
न मे देस्सा उभो चक्खू	३६२	नानारतनपज्जोत	१२०
न मे देस्सा उभो पुत्ता	३६७	नानाविकुब्बन कत्वा	२२४ २७६
न मे देस्स धन धञ्ज	३६०	नानाविघ बहु दुक्ख	२६३ २७१
न मे देस्स महारज्ज	४१०	नाभिनदित्थ सो दान	२५७
न मे याचकमनुप्पत्ते	३८६ ३६४	नायकान धैरो सत्था	१५१
न मेसा ब्राह्मणी देस्सा	४०३	नारदस्स अपरेन	३४२, ३८२
न मोघ त कत मय्ह	७	नारदस्स भगवतो	३८२
नमो ते पुरिसाजञ्ज	६१ ८४	नारदो जिनवसभो	३४२
नमो ते मारमथन	१४६	नारदो नाम नामेन	६ ७५
नमो ते वादिमह्न	१४६	नारोचेसि पति मय्ह	२३२
नमो ते सब्बदस्सावी	२२१	नासाय विनिविज्झित्वा	४०७
न म कोचि उत्तसति	४१६	नाह एवमिधेकच्च	१०८
न म सीत वा उण्ह वा	१३	नाह पिवामि खादामि	३६१
नमिह् देवो न गधब्बो	५६	नाह सुणोमि सम्बुद्ध	५७
नरदेवस्स यक्खस्स	३७१ ३७६	नाळिकेरफल गय्ह	८८
नववत्थ नवफल	१३ ८३ १७०	निक्खमित्तवान नगरा	३६५
नववत्ससहस्सानि	३२६ ३३४ ३४१, ३४६	निग्रोधमेव सेवेय्य	१२१
नवसस्स च सम्पन्न	१२	निग्रोधे हरितोभासे	२७
नवसस्स ददित्वान	१३	निज्जित्वा किलेसे सो	३२८
न विज्जन्ते मता यस्मि	२४१	निट्ठिते च महाथूपे	१८३
नवुतिवत्ससहस्सानि	३२७ ३३० ३३५ ३४२	निट्ठिते च महादाने	१४४
नवुतिसतसहस्सान	३६१	नित्तिण्णग्रोध सम्बुद्ध	१५
न सन्ति पुत्ता ताणाय	२३३	नित्तिण्णकङ्को निम्मानो	१०५
न सोचिया परेस सा	२१५	नित्थिण्णा जातिससार	२२३
न हि त ओरक मञ्जे	१८	निदायमानो सयनवरे	४१३
नहि सब्बेसु ठानेसु	२३७	निदिट्ठा नु मन्तपदे	६२
न हेते एत्तकायेव	३१४-३१७	निन्नादिता तदा भूमि	१५१
न हेते जानन्ति सदेवमानुसा	२६७	निपच्च पादमूलमिह	२०८
न होति अरती सत्तान	३१२	निपच्च पादमूलेह	१५२
नळमाल गहेत्वान	४५	निपच्च मुनिवत्त	२३६
नळागारु करित्वान	७८	निपच्च सिरसा तस्स	१११
नागा च नागसमाला च	३४६	निपच्च सिरसा पादे	१४६ १४८ २०१ २५४
नागा च समागत्वा	१७४	निपत्तन्ति खणातीता	११६
नागान पवर पुप्फ	२२६	निपत्तित्वा महेसिस्स	२२१
नागासुरा च ब्रह्मानो	२१४	निप्पपञ्चो निरालम्बो	१७
		निब्बत्ति एकतो होति	२२४

निबानाय वजन्तीन	२०१	हापेत्वा अनुलिम्पित्वा	४१४
निबानाय वदतीन	२७३		
निबान गोतमी याति	२०२	प	
निबायिस्सति धम्मक्खो	११८	पकरणे सत्त देसे तो	३७३
निबायिस्साम इच्चेव	२११	पक्कते चारिक रट्टे	३६८
निब्बिदित्वा अगारम्हा	२७४	पक्खदि सेलपभारे	११२
निब्बिदित्वा अगारेह	२७६	पक्खिपित्वा पदीपेत्वा	२५७
निब्बिदित्वान ससारे	२६६	पच्च तदेसविसये	२७१ ३०७ ३६३
निब्बिदिय ततो रूपे	११२	पच्चयाकारकुसला	२१७
निबिन्ना सबसङ्गारे	२२२	पच्चयान तदा लाभी	१२३
निबुते ककुसधम्हि	१६७	पच्चुगमना वत्तन्ति	३०८
निबुते तम्हि लोकणे	१३६, २५५	पच्चुप्पन्न च यो धम्म	१५७
निबुते लोकनाथम्हि	६१ १७१	पच्चैकबुद्धा वीतरागा	२६६
निबुतो तिण्णससारो	११६	पच्चैकबुद्ध दिस्वान	२५७
निमतयित्वा सत्ताह	१४२	पच्चैक बुद्धसेट्ठस्स	१७४
निमतयित्वा सुगत	२४३	पच्छिमे च भवे दानि	१०६ १४० १४१
निमतेत्वा व सुगत	१४६	पच्छिमे च भवे सम्पत्ते	६०
निमित्ते चतुरो दिस्वा	३२१ ३२४ ३२७	पच्छिमे भवे सम्पत्ते	७७ १२७, १३१ १३३
निरतर अकुटिल	३२८	पच्च कामगुणे हित्वा	५६, ८३, १००
निरन्तर जातिसत्त	४०१	पच्चकोटिसता बुद्धा	२६५
निरये पि दससहस्से	३१२	पच्चज्झिकेहि तुरियेहि	१६५
निरालया छिन्नबधू	४०२	पच्च जातिसतानेव	१३५
निहत्तिया च कुसलो	१५४	पच्चदाससतानूना	२०६
निवत्ता उक्कुसो हासि	२३२	पच्चन्न भिक्खुसतान	३०१
निसज्ज पासादवरे	३६१	पच्चपञ्जासकप्पम्हि	४७
निसभो च अनोभो च	३३७	पच्चभिक्खुसता सब्ब	३०२
निसिन्नो रुक्खमूलम्हि	२२०	पच्चमी तस्स धीतासि	२४०
निसिन्न अद्दस बुद्ध	११५	पच्चवीसे कप्पसत्ते	६०
निसिन्न जनकायम्हि	२५६	पच्चसट्ठिम्हितो कप्पे	३०
निसीदनत्थ बुद्धस्स	६७	पच्च हत्था तव होन्तु	२६४
निसीदि तत्थ भगवा	६ ६०	पच्चालरट्टे नगरवरे	४०६
निसीदि तत्थ समणो	१६६	पच्चत्तमासनमिद	१६६
निसेधयित्वा पच्चत	४१०	पच्चापेत्त महावीर	१३२
निस्सासो मुखगधो च	१०५	पच्चआसक्खत्तु देविदो	७, १७८
नीहरन्ते सरीरम्हि	३६	पच्चआसरतनो आसि	३७६
नककोटिसहस्सानि	२६२ २७०	पच्चआस चक्कवत्तीन	१८६
नेकपाणसहस्सान	२८४	पच्चआस ववराजून	१६१
नकान नागकोटीन	३६३	पाट्वा उस्सितानका	२१४
नेपुञ्जो दस्सन वीरो	५७	पटिकच्चायुसङ्खार	२०१
नेरञ्जराय तीरम्हि	३०८ ३५४ ३७६	पटिक्कमनसालाय	१३५
नानीतमुखमाल म	१११		

पटिगण्हातु मे बुद्धो	५५ १७१	पटुमुत्तरो महावीरो	२७७
पटिगण्हि मम भिक्षु	५५ १७१	पटुमुत्तरो लोकविद्व	४ १२ ४६ १३२
पटिगहेत्वा तत्थेव	२४२	पटुमो कुञ्जरो चेव	३३२
पटिगहेत्वा सम्बुद्धो	१८६ १६४	पटुमो जिनवरो सत्था	३४०
पटिपूजेति पुलिन	६३	पटुमो फुस्सदेवो च	३५५
पटिभानवत अग्गो	१४६	पटुम पुण्डरीक व	३६५
पटिभानवत अग्ग	१४६	पदेसरज्ज विपुल	५ ७ ३५ ७३ ८२ २७६
पटिभानेन चित्तेन	१४६	पधानचार चरित्वान	३२१
पटिलोमेन ज्ञानानि	२१२	पधानपहित्तो सो	१७८
पटिसम्भिदा अनुप्पत्तो	८३ १७०	पधानपहित्तोह	२३ ६५
पटिसम्भिदा चतस्सो	८ ५ ७-११ १४-१६	पधान पदहित्वान	६६ ३२३ ३२६
पटिसल्लीनको सन्तो	७५	पनादिता दुडुभियो	२१२
पटटुन्न चीनपट्ट च	३७४	पथम्हि समण दिस्वा	१६५
पठमा कञ्चनमया	१७३	पब्बजित्वाचिरेनव	२६२
पठमाभिसमये बुद्धो	३२० ३३८	पब्बजित्वा तथागत	२८६
पठम नवस्सस्मिह	१४	पब्बजित्वा तदा चाह	२२२
पणमामि नरादिच्च	२०४	पब्बजित्वा तदा पाह	१७
पणिघाय सुगघत्त	१६१	पब्बजित्वा धम्मधरा	२८३
पण्डर छत्तमादाय	३५	पब्बजित्वान कायेन	५६ २८१
पण्डितासि महापञ्जा	२१५	पब्बजित्वान सुगतेन	१४८
पतितो दब्बपुञ्जम्हि	११६	पब्बजित्वा मुनिमत	२८३
पतित पादमूले मे	११४ १२०	पब्बज्ज न लभ वीर	१३३
पतिं ठपेत्वा सेसा मे	२४०	पब्बतग्गे तदा आसि	८१
पत्तचीवरमादाय	२६०	पब्बतग्गे दुमग्गे वा	७५ १८१
पत्तपारिणि अलोलक्खि	१२४	पब्बतग्गे यथा अग्गि	१६८
पत्त च चीवर दत्त्वा	३७१	पब्बते हिमवतम्हि	६२
पत्थयिं ते पि पत्थस	२२८	पब्ब जेति न म कोचि	१३३
पत्त्वान बोधिमतुल	३२५	पम्भारे गिरिदुग्गे च	४०३
पथविय निपन्नस्स	३०६	पम्भा निद्धावते तस्स	६७
पटुद्धारे पटुद्धारे	५	पम्भाहि अनुरज्जन्तो	१४६
पटुमस्स अपरेन	३४०	पम्भिन्न वदन चा पि	२५१
पटुमाकारवदनो	११०	पमोदिताह सुमना	२२६
पटुमुत्तरनाथ च	१४५	परक्कम त सफल	२६४
पटुमुत्तरबुद्धस्स	२३, ३३, ७५ २४२	परग्गमुखा निसीदित्वा	१८६ १६८
पटुमुत्तरभगवतो	७३	परिक्खारो अवसेसा	३८४
पटुमुत्तरस्स अपरेन	३४५	परिक्खणी अतीत च	२६७ २७३
पटुमुत्तरस्स भगवता	२८ ३०, १६६ १७७, ३४२	परिचिण्णो मया सत्था	२०२, २३० २३३, २३८ २४२ २४४ २४७
पटुमुत्तरो जिनो बुद्धो	३४५	परिज्जात मया दुक्ख	२०२
पटुमुत्तरो नाम जिनो	४ ६, १० १६ ४५	परिनिब्बातुमिच्छामि	२०३

परिनिम्बुते भगवति	३६ ३८	पापो कदरियो यक्खो	४०६
परिपक्कमानसे सत्ते	३३६	पारेवता राजहसा	१६४
परिपक्को वयो मय्ह	२६०	पालितो सब्बदस्सी च	३५१
परि-बाजिकिनी आसिं	२४६	पासादा सिविका वय्ह	५१
परि-भमु भवाभवे	१२१	पिण्डचार चरतस्स	१८६
परिवारेन महता	११४	पिण्डाय विचरन्ते ते	२५६
परिवृता पाणकोटीहि	२९१	पिण्डाय विचरन्त त	१४८
परिसाहि च चत्तुहि	२२५	पिता अञ्जनसक्को मे	२१०
पल्लङ्काभुजने मय्ह	३११	पिता मे मिगव गत्वा	४०६
पल्लङ्केन निसीदित्वा	३११	पितुगेहे निसीदित्वा	११
पवना आभत पण्ण	३८७	पितुना सह गन्तवान	२८०
पवने दिस्वा वनचरो	४००	पियकारी जनस्सा पि	१०६
पवने वसमानस्स	३९६	पियदस्सी च भगवा	६८
पवेधमानो पलितसिरो	३९२	पियदस्सी मुनिवरो	३५२
पसन्नचित्ता सुमना	१८४ १९९	पियालफलमादाय	७९
पसन्नचित्तो सुमनो	२८ ४५ ५३ ६० ८५ ९२	पीतिपामोज्जजनन	३०४
पसन्ननेत्तो सुमुखो	३४५	पीतिपामोज्जबहुल	१२०
पसीदस्सु महाभोगे	२ २	पीतिप्पसन्नवदन	१३५
पस्सथ इम तापस	३०९, ३५७	पुच्छित्वा निपुण मय्ह	११५
पस्सथेत माणवक	१११	पुञ्जित लोकसार व	२५०
पस्सथेत मुनिवर	१०९	पुञ्जक्कम्मेन सञ्जुत्तो	५६, १७२
पस्सति त देवसङ्घा	२९९ ३००	पुञ्जपापपरिक्खीणो	१३६
पस्सन्ति निरय चेतै	६३	पुटकन्त गहेत्वान	९४
पस्सित्वा जनसम्मज्जे	२६४	पुण्णमाये यथा च दो	३१९
पहाय रज्ज सामच्चो	११४	पुत्तो च राहुलो नाम	२२४
पहीनदरथो बुद्धो	२२	पुत्तो तिरिट्ठिक्कस्स	१०९
पहूतेनसपातेन	१६५	पुत्तो सिङ्गालको नाम	२८२
पाटलिपुत्तपुरम्हि	३८४	पुथुज्जनो वयो सन्तो	१५४
पाटिहीर करोन्ते च	३७३	पुन कस्सपवीरस्स	१२१, १२३, २५७
पाणसन्तारणत्थाय	१२४	पुन चारिक पक्कन्ते	३४३
पाणिना तानि पग्गिह	२१५	पुनदेव सक्को ओरुय्ह	३९६
पातियो परिमुञ्जामि	८४	पुन नारदकूटम्हि	३२०
पादपक्खालनेनाह	२३८	पुनब्बसुमित्तो नागो च	३६५
पादमूले महेसिस्स	११२	पुनापर अमितयसो	३४५, ३६३
पादे पक्खे पजहामि	४१५	पुनापर कुम्भकण्ण	३४५
पानधिं सकत गय्ह	५०	पुनापर दद तस्स	३९४
पानधीन पदानेन	५१	पुनापर देसबलो	३४५
पापमित्तवस गत्वा	१५५	पुनापर देवफूट	३४५
पापुणित्वान सम्बुद्धो	३४७	पुनापर पुरगणो	३३४
पापुणित्वान सम्बोधि	३४०	पुनापर ब्रह्मारञ्जा	३९७
		पुनापर ब्रह्मारञ्जे	३९७

पुनापर भीमरथे	३५६
पुनापर यदा बुद्धो	३५२ ३५५
पुनापर यदा होमि	३८८, ३९० ३९१
पुनापर राजपुत्रो	३३३
पुनापर सन्निपाते	३४८
पुनापर सो नरासभो	३३८
पुनाह बाराणसिय	१४४
पुनो निमतयि वान	२५६
पुनो पत्त गहेत्वान	२५७
पुनो पि धम्म देसेति	११३
पुनो सब्बे मनुस्सत्त	११५
पुप्फवस्स च सुरभि	१६१
पुप्फस्स हेट्ठा तिट्ठामि	८२, १६६
पुप्फ कुटजमादाय	६३
पुप्फ हेमवत्त गय्ह	६३
पुब्बकम्म गवेसन्तो	६१
पुब्बकम्म सरन्तस्स	४६
पुब्बदक्खिणपच्छासु	२१३
पुब्बसञ्ज सरित्वान	६७
पुब्बसालोहिता मय्ह	४१३
पुब्बान लोकनाथान	२६२ २७० २७६
पुब्बेनिवासमञ्जासि	२१५
पुब्बेनिवास जानाम	२११ २७० २७६
पुब्बेनिवास जानामि	२२२ २२४ २३३
पुरतो देवमनुजा	२१४
पुरप्पवेसे सुगत	१४०, १५०
पुरिमान जिनग्गान	२२५
पुरिम कुसल कम्म	२७४
पुरेह बोधिया पत्त	१०२
पुलिनेन कतो थूपो	६२
पूगा ह्रत्वा व सब्बायो	२०६
पूजेत्वा लोकसरण	१०८
पूज एतादिस रम्म	२५५
पूतिकुणप्पस्सम्पुण्णा	४११
पूरयित्वा परमन्न	१८५
पूरयित्वा विसेसेन	१३०
पूरेत्वा परम अन्न	२७६
पूरेत्ती ऊनकसत्त	२८६
पेळाय पक्खिपत्ते पि	४०१

फ

फलदानेन बुद्धस्स	१४०
फलमाकङ्क्षमानान	३८०
फलहत्यो अहं दिस्वा	४० ८५ ८७ १६७
फले चत्तारि सामञ्जे	३२८
फल बुद्धस्स दत्तान	६०
फुल्लारविन्दसङ्कासे	२०४
फुस्सस्स च अपरेन	३६३
फुस्सा चेव सुदत्ता च	३६०
फुस्सो जिनवरो सत्था	३६२

ब

बधनारक्खनेन मय्ह	२०३
बल च वत्त मे खीण	१४ ६३
बहुदेवमनुस्सान	३६५
बहुस्सुत्तस्स धम्मधरा	२८८
बहुस्सुत्ता धम्मधरा	२८३
बहुस्सुतो महाज्जाणी	१०६
बहु दुस्सवर दत्त्वा	३६६
बार्त्तिसलक्खणा बुद्धा	६२
बाराणसिय इसिपत्तने	३८१
बाल आदाय अर्तारि	२३२
बिम्बिसारो तदा राजा	२१६
बिलासया दरीसया	३१२
बीजमिञ्ज गहेत्वान	२५
बुद्धपच्चेकबुद्धान	२७४
बुद्धमाता ति पञ्चात्ति	२१३
बुद्धरूपरति ज्ञत्वा	११२
बुद्धवण्णेन सत्तान	१०७
बुद्धसेट्ठस्स उपरि	१०
बुद्धसेट्ठस्स भिक्खुस्स	१२७
बुद्धसेट्ठ नमस्सामि	१६
बुद्धस्स आनुभावेन	१६ ८१ १६८
बुद्धस्स गिरमञ्जाय	५१
बुद्धस्स दत्तानलाबु	१६
बुद्धस्स परिनिब्बाना	२०१
बुद्धस्स परिनिब्बान	२०० २१४
बुद्धस्स रसिं दिस्वान	१८७
बुद्धस्स वचन सुत्वा	२२६ ३१३ ३१८
बुद्धे पसन्ना धम्मे च	२८१

बुद्धो तस्स च सद्धम्मो	२०२	भवा सवे परिकलीणा	२७४
बुद्धो ति तेस सुत्वान	२००	भवे निव्वत्तमानोह	८४
बुद्धो ति वचन सुत्वा	३०८	भवे भवे ससरत्तो	१६६
बुद्धो बुद्धस्स नि बाने	२१४	भावनाय महापञ्जा	२६०
बुद्धो लोके समुप्पन्नो	५४ ११५	भिक्षुणाय गाम गच्छन्ते	२२८
बोधनेय्य जन दिस्वा	३२०	भिक्षुणी उप्पलवण्णा च	२२३
बोधनेय्य पज दिस्वा	१५४	भिक्षुणीनिलयो सुञ्जो	२०२
बोधिपपटिक गट्ठ	७७	भिक्षुणीन ओवदने	१५०
बोधिया आसन कत्वा	२८	भिक्षुणीन धम्मकथ	१५०
व्याहता तित्थिया सब्बे	३४३	भिक्षुणीहि विमुत्ताहि	२००
व्याहत पुनरुत्त वा	१५४	भिक्षुसङ्घस्स वा मज्झे	१४
व्याहरत्तस्स बुद्धस्स	४२	भिक्षुसङ्घे निसीदित्वा	१६५
ब्रह्मचरियमसेविस्स	२६०	भिक्षुसतसहसान	३६६
ब्रह्मदेवो उदयो च	३६०	भिरुपसो उत्तरो नाम	३७४
ब्रह्मदेव च सम्बुद्ध	२६३ २७१	भिरुयो चित्त पसादेसि	२६४
ब्रह्मवण्ण च मापेत्वा	२६२	भिरुयो चैव असमो च	३३६
ब्रह्मा च लोकाधिपति	२६७	भुञ्जित्वान सम्बुद्धो	२२६
ब्रह्मानो काचि दस्सन्ति	२७६	भुम्मा महाराजिका	२६८
ब्रह्मना याचितो सन्तो	३२४ ३२७ ३३०	भूमिचालो तदा आसि	२०१
ब्राह्मणो अग्निदत्तो च	३७१	भूमिय पतित दन्त	१२५
ब्राह्मणो ब्रह्मदत्तो व	३७८	भूमि उदुक्खल कत्वा	२२४
ब्राह्मणो यञ्जदत्तो च	३७४	भोगवा यसवा होमि	१०२
ब्राह्मणो समणो नाथो	१०५	भोजयित्वान सत्ताह	२३१

भ

म

भगवति कोणागमने	१८१	मकुल्लारकाकारा	२५१
भगवा तम्हि समये	५५, ५७ ६८, १६६	मक्कटो च सिङ्गालो च	३६७
	१७१ ३०४	मग्गञ्जू च मग्गविद्द	१५० २४५
भट्ठसालो जितमित्तो	३४१	मग्गे फले आगमे च	१०२
भट्ठा चैव सुभट्ठा च	३३२	मग्ग च पटियादेसि	२२५
भट्ठो चैव सुभट्ठो च	३२४	मङ्गलस्स अपरेन	३२८
भय तदा न भवति	३१२	मङ्गलो च सुमनो च	३८२
भवना अभिनिक्खम्म	४५	मच्चु याविजराभीतो	१३१
भवना निक्खमित्वान	८२ ६६ १६६	मच्चकच्छपसञ्छवा	१६४
भवनेत्ति अविज्जा च	२७५	मज्झन्धिकम्हि सूरि	१६६
भवसोत सचे बुद्धो	११५	मज्झे अट्ठकुम्भीन	२५५
भवाभवे ससरत्ती	१६६	मणिमयम्हि पल्लडके	२२६
भवाभवे ससरत्तो	१३ ८२	मणिमुत्ता वालुकाकिण्णा	२६६
भवाभवे ससरत्त्वा	२८०	म डक पो व सो आसि	३४२
भवामि तेन कम्मेन	२१७	मण्डपे खल्लमूल वा	१६०, १६७, १६६

मत्तञ्जुनी च अस्ने	२८७	महाकस्सपो जिनो सत्था	३७६
मदनिम्मदन सोकनुद	३०४	महाकस्सपो पि च थेरो	३०२
महिंया दीयमानाय	३६६	महाकारुणिको सत्था	२४५
महिं हत्थे गहेत्वान	३६६	महागोतमो जिनवरो	३८३
मधुगधस्स पुष्केन	६१	महाजना समागम्म	१७३
मधुरानि पह्द्वानि	२०५	महाजतवन गत्वा	६७
मनुजामरनागान	१४२	महादान ददित्वान	१२६ २२७
मनुस्सत्त लिङ्गसम्पत्ति	३०६	महादान पवत्तेत्वा	३६६
मनुस्सयोनिमागत्वा	५६ १७२	महादिट्ठि विनोदेतो	३६८
मनोभावनीय बुद्ध	१५	महादोण नागराज	३४०
मदारकेहि सञ्छन्ना	१६४	महाधनसेट्ठिकुले	२२८
मधातादिनरिदान	२०३	महानलस्स छादन	१८८
मम अच्छरिय दिस्वा	३७६	महापरिसभाव स्म	१३१
मम अञ्जातरो सिस्सो	५४	महापरिसमज्जेह	१०४
मम आसयसामता	६ ७२	महाभिताप कटुक	१८५ २७६
मम कम्म पक्कित्ति	६०	महाभिसक्कसडकासो	१६१
मम धम्मकथ कत्वा	१६४	महाभिसक्को तस्मि मे	१३६
मम निज्जायमानस्स	२३, २७	महामती महावीरो	१४१
मम पुत्तोभित्तिवम्म	२१०	महामुनि तोसयित्वा	७०
मम सडक्कप्पमञ्जाय	६ ३०, ६५ ७५	महारज्जसुख पत्तो	११५
	३६१, ३६८	महारह च सयन	८२ १६६
मम सीसे मणिं गय्ह	४६	महावाता न वायन्ति	३११
ममेवाय मञ्जमानो	४०४	महावातो बुद्धहित्वा	५६ ३११
मम उपदद्दुत दिस्वा	४०३	महाविलासो तस्स जनो	३७५
मम च चित्तमञ्जाय	२२६	महासमुद्दा चत्तारो	६ ७४
मया पि सुकत कम्म	२६	महासमुद्द उदक	५८
मया भिक्खुनियो वीर	२०४	महासमुद्द चत्तुरो	२२४
मयि पव्रजिते सन्ते	३५६	महासमुद्दो आभुजति	३१२
मय सहा व निक्खन्ता	२०१	महासमुद्द ओगय्ह	१६४
मय्ह पि सुकत कम्म	४६	महाहित वरदद	२२२
मरीचियोत्थटा भूमि	३५	महिद्धिका महापञ्जा	२६०
मल्लेसु कुसिनाराय	११६	महोरगो महानागो	२२५
महता च पयत्तेन	२५०	मातर पितर च्चाह	२१६
महता जनकायेन	२११	माता चन्दवती चाह	१२७
महता परिवारेन	१२६ १३६ १६०, २१६	माता पिता न मे दस्सा	४०६, ४११ ४१४
महन्ता पञ्च नाळियो	३८४	मातापितू च वदित्वा	४०७
महता मुग्गमत्ता च	३८३	मातापितूहि पहिता	४१२
महन्ता सुवण्णवण्णा च	३८४	मातुकुञ्छिगते मयि	६१
महा अच्छरिय दिस्वा	१६८	मातुच्छा ते महावीर	२०८
महाकस्सपमागम्म	१२२		

मातु मे दोहळो आसि	१५८	यथा उळूहि गगन	३४२
मातुलुङ्गफल गय्ह	८६	यथा कोमुदिके मासे	६४
मानावमानतो मुत्ता	६३	यथा खित्त नभे लेडडु	३१३
मानुस्सका च दिब्बा च	३११	यथा गूथगतो पुरिसो	३०६
मा नो पमत्ता अस्सुम्ह	१७४	यथा तुय्ह महावीर	३०१
मा नो सरणदे नाथे	२१२	यथा निक्खन्तसयनस्स	३१३
मा पण्डिच्चय विभावय	४१३	यथा पि आतुरो नाम	३६०
मा पमज्जि तुव तात	४१०	यथा पि उण्हे विज्जते	३०५
मायाकारो यथा रज्जे	१३०	यथा पि उदक नाम	३१७
मारसेन पमदित्वा	३६६	यथा पि ओसधी नाम	३१६
मिगलुदे पुरे आसि ५२ ७६ ६० ६३ ६७	१००	यथा पि कुणप पुरिसो	३०६
मिगव गहेत्वा मुञ्चस्सु	४०६	यथा पि कुम्भो सम्पुण्णो	३१४
मुखगधो सदा मय्ह	१०६	यथा पि चमरी वाल	३१४
मुखतुण्डकेनाहरित्वा	४१५	यथा पि दुक्खे विज्जते	३०५
मुञ्चन्ति पुप्फ पन पञ्चवण्णिक	२६६	यथा पि पथवी नाम	३१६, ३१७
मुत्तचागा सीलवती	२८५	यथा पि पब्बतो सेलो	३१७
मुदुका मद्वा स्निद्धा	१०१	यथा पि पापे विज्जते	३०५
मुनिनो गधकुटिया	१६१	यथा पि पुरिसो चोरेहि	३०६
मुहुत्त तण्हासमण	२०३	यथा पि बलवा पोसो	७७
मूगो अहोसि बधिरो	४१४	यथा पि याधितो पुरिसो	३०६
मेत्तचित्तो कारुणिको	१५८	यथा पि भण्डसामुग	२६४
मोरहत्थ गहेत्वान	३२	यथा पि भद्दे खत्ते	६५, ८४
		यथा पि भिक्खु भिक्खन्तो	३१५
		यथा पि वाणिजो नाम	३६१
		यथा पि सब्बसत्तान	३१३
यक्खा तत्थ समागत्वा	१७४	यथा पि समये पत्ते	३१६
यतो कुतोचि गतीसु	१०१	यथा पि सागरे ऊमी	१४५, ३२७, ३५०
यतो सरामि अत्तान	५८, ६५ २३७ ४१६	यथा पि सागरो नाम	३३५
यतो हरीतक दिन्न	२२	यथा पि सीहो मिगराजा	३१५
यत्थ आपो च पथवी	१२५	यथा पि सेवको सामि	३६०
यत्थ नाम जिनस्साय	२०५	यथा मनुस्सा नदि तरत्ता	३१०, ३२३, ३७७
यत्थ यत्थ निसिन्नाह	२५२	यथा या काचि नदियो	३१६
यत्थ यत्थूपपज्जामि	१८१ १८२ २१६	यथा ये केचि सम्बुद्धा	३१६
यत्थ यत्थूपपन्नाह	२१७	यथा रत्तिक्खये पत्ते	३१३
यथा अदुघरे पुरिसो	३१५	यथा सत्तिवसेनाह	१०६
यथा अमच्चो मच्चुकामो	३८८	यथा सीतोदक नाम	३६८
यथा अरीहि परिरुद्धो	३०६	यथा सुफुल्ल पवन	३३५
यथा आपन्नसत्तान	३१४	यदा अरिन्दम राज	३३१
यथा इद तथा एत	२२१, २५१	यदा अहोसि पवने	४००
यथा इमे जना सब्बे	१४४	यदा अह कपि आसि	४१४
यथा उच्चारट्टानम्हि	३०६		

य

याचक उपगत दिस्वा
याचन्ति म पञ्जलिका
याचामि त महाराज
याचिता सिवयो सब्बे
याचित्वा सत्थुपट्टान
या चे म परिवारिंसु
या तया वणिता वीर
या ददति सकत्तान
या ददाति सकत्तान
या पधानतमा तास
या पुब्बे बोधिसत्तान
या मे अहोसि जनिका
या मे दुत्तियिका आसि
याव अट्टासि सम्बुद्धो
या वड्डयि पयत्तेन
यावता अभिकङ्खामि
यावता करण सब्ब
यावता खेत्ता विज्जति
यावता चतुरो दीपा
यावता निरया नाम
यावता परिसा अत्थि
यावता परिसा आसि
यावता परिसा तस्स
यावता परिसा नाम
यावता बुद्धभणित
यावता ब्रह्मलाकतो
यावता मे पक्खिगणा
यावतायु वसित्वान
यावता वत्तते चित्त
यावता वनसण्डमिह
याव हेट्ठा अवीचितो
या ससङ्ख अमोजसि
युगमत्त पेक्खमाना
युवत्तीन च सब्बास
यूपी तत्थ सुभो आसि
य अप्पमत्ता अखिला
य केचि तेन समयन
य कचि मनुजा एति
य केचि महिया सत्ता
ये केचि लोवा वदनेय्या

३६६	ये तत्थासु जिनपुत्ता	३१०
४०६	ये ते अहसु सम्बुद्धा	७६
३६२	येन योगेन जनकाय	३२०
३६४	येन वेळुवन विट्ठ	२१६
१३०	ये पि दीघायुका नागा	६५, ३००
२१२	ये फलट्ठा बुद्धपुत्ता	६५
२३१	ये बाला विमति पत्ता	१०७
२७३	य म दुक्ख उपहरति	४१६
२६७	ये रागरत्तानुपतति सोत	२२१
२१२	यो च उप्पतित अत्थ	२३७
३११	यो च वस्ससत जीवे	२४१, २५३
३६२	यो चे वुड्डो दहरो वा	२८६
४०२	योजन ते पि वड्डेसु	१७४, १७५
३२७	योनिंसो पञ्चवेक्खित्वा	१६२
२१३	यो पानधि मे अदासि	५१
१८६, १६८	यो पि पञ्जाय असमो	३३१
४०५	यो पि मे भवते भत्ता	२१७
८४	यो मे कनिट्ठिको भाता	४१३
६५	यो मे ज्ञाण पक्खित्तेसि	५८
३१३	यो म अन्न पानेन	१६५
२२३	यो य गघकुटिभूमि	१६१
३१८	यो रसिफुसितावेळो	२६०
६६	यो सब्बलोकस्स गरु	१४६
७६०	यो सो तया सन्थवितो	१११
३७६	यो सो महत्तरो खधो	२१५
४२	यो हि पस्सति सद्धम्म	११२
६४	य अम्हे पटिमन्तसि	२७०
१० ७६	य अम्हेहि कत कम्म	२७६
६५	य अम्ह पूरित कम्म	२७०
६४ ६५	य किञ्च मानुस दान	३६१
३३३	य तेस वचन वुत्त	६१२
२०६	य पक्खित्तेमि सम्बुद्ध	६३
५४	य मया पूरित कम्म	२२५
२४६	य मय्ह पाटमन्तेसि	२६३
८७	य मय्ह पूरित कम्म	२६२, २७६
३२८	य म तदा पाकतिक	४००
३२१	य य जनपद यामि	१८३
३६५	य य दिस पक्कमामि	२६
४११	य य योनूपपज्जामि	५ ७, ६, १८ ३२
३०१	य य सो वण्ण चिन्तयि	४०२

य वदन्ति सुमेषो ति
य सो तदा म अभिसपि

५८ १६५
४०५

र

रजनीयेन रज्जामि
रजोनृद्धसति उद्ध
रज्ज पि मे वदे स'ब
रज्ज पुत्त पटिपज्ज
रज्जो माता महेसी ति
रट्टपालो एकसत्त
रतनमय मण्डप
रतनानद्रुपञ्जास

११७ १२६ १२८
१३२ १३४ २४८

रतनानि सत्त वस्सिसु
रत्तिदिव सो गङ्गाय
रत्तसकृपसब्धाना
रथा वाजञ्जसयुत्ता
रथियाय वजन्तियो
रम्मे पदेसे रमणीये
रम्मो चेव सुदत्तो च
रम्म वेळुवन येन
रहोगता निसीदित्वा
रहोगतो निसीदित्वा
रागो तदा तनु होति
राजकञ्जाहि सहिता
राजपुञ्जेन निब्बत्त
राजान उपसङ्कम्म
राजा पि रज्ज छड्ढेत्वा
राजुय्यान तदा गत्वा
राजूपजीवे निगमे
राधा चेव सुराधा च
रामा चेव समाला च
रामा चेव सुरामा च
राहुमुत्तो यथा सूरियो
राहुलो च अह चेव
रूपभोगयसे चेव
रूपवती भोगवती
रूपवा गुणसम्पन्नो
रूपसद्देहि गधेहि
रूपाचारगुणपेता

३६७
४०४
२२०
५१
२०२
४०४
३३५
२१६
१८५ २७८
३०५
३१२
२४६
२१६
१८५
१६३
१३६
४१६
३३६
३७०
३४६
३१६
२२४
२७८
२६५ २७२ २७४
५
२०६
२६१ २६६

ये०२-६०

रूपादिदसहङ्गेहि
रूपेन किं तवानन
रूपे सीले समाधिम्हि
रवतस्स अपरेन
रवतो यसधरो बुद्धो
रेवत दस्सनत्थाय
रोगा तदुपसम्मति
रोद ते दारके दिस्वा
रोमसो नाम सम्बुद्धो
रसिजालपरिक्खित्तो

१५६
२११
३०१
३३३
३३३
१४५
३१२
३६५
२१
१६०

ल

लक्षण इतिहासे च
लत वा यदि वा रुक्खा
लब्धुज फलमादाय
लहु च वत खिप्प च
लाभगान यस पत्ता
लाभा अम्ह सुलद्धा नो
लाभा तेस सुलद्ध च
लाभा तेस सुलद्ध वो
लाभा मय्ह सुलद्ध मे
लाभालाभन सन्तुट्ठो
लाभिया अन्नपानान
लाभी विपुललाभान
लाभीन सीवली अग्गो
लाभ सिलोक सक्कार
लोकजट्ठो च निम्मानो
लोकविस्सुतकित्ति च
लोकप्पसादन नाम
लोके अच्छरिय दिस्वा

३७६
३११
४०
२३७
१६८
१६८
४६
२६
५१
५७
२६८
१४३
१४५
२६५ २७२
११०
१६०
३०२
३४८

व

वङ्ग जातो ति कङ्गीसो
वचनाभय बोधेति
वजिराय भगवतो
वण्णवा यसवा होमि
वत्ति चक्क महावीर
वदनेन सुग धेन
वनकम्मिको पुरे आसि

१४७
११३
३८४
१३
३२१
११०
८, ७२

वनग्ना निक्खमित्वान	८१ १६८	विनिपातगतो सन्तो	६७
वनग्ग गच्छमानस्स	६	विनीवरणसङ्कप्पो	१५८
वनन्तरे बुद्ध दिस्वा	४१	विपस्सिनो भगवतो	३, १८, ३६, ४८, २८८
वनालय भावनीय	१५६	विपस्सिस्स अपरेन	३६६
वन्दित्वान महामच्चो	११६	विपस्सिस्स भगवतो	१८४
वदित्वा मुनिनो पादे	२७१	विपस्सी जिनवरो बुद्धो	३६५
वन्दित्वा सिरसा पादे	३३८	विपाक एकदुस्सस्स	५
वयम्हि पच्छिमे काले	२६०	विपाक कित्तयित्वान	६६
वरगघ च माल च	१६४	विपिने बुद्ध दिस्वान	२१
वरुणो चेव सरणो च	३३०	विपुल पभ दस्सयित्वा	३५८
वरुणो नाम नामेन	६४	विमलो होति सूरियो	३१२
वरुणो ब्रह्मदेवो च	३३२	विमोक्खे अट्ट फुसित्वा	६५
बलाहको व अनिलेन	३६०	विम्हिता ता जिनवर	२५३
वसते तत्थ खेमे पुरे	३७१	विरत्तोसि महावीरो	१५४
वसन्तिया तम्हि नगरे	२५६	विरागसहित वाक्य	१४८
वसीसतसहस्सेहि	४१	विरागो विमलो ब्रह्मा	१०५
वस्ससतसहस्सानि	११७ १२६, १३२	विरिय मे धुरधोरय्ह	६४ १७८, १८८
वस्ससतसहस्सान	१२८	विरुद्धा ये पावचने	१७५
वस्सवुत्थस्स भगवतो	३२६	विरोचन्ति परिक्खित्ता	२५५
वापिता रोपिता मय्ह	३०७	विरोचमानो विमलो	३८०
वारिमज्झगतो सन्तो	७	विलपन्ता सुकरुण	२०१
वासव विय वस्सन्त	२०८	विसट्टक तवचन	१०४
वितक्कवसिको हुत्वा	६६	विसट्टो होहि मा भायि	६
विचरन्ती अमज्झिस्स	२१६	विसुद्धनयना होमि	२४७
विचरन्तो अनुकूलम्हि	४०५	विसुद्धमनसा अज्ज	१६१
विचरन्तो ब्रह्मरज्जो	४०३	विसुद्धसीलो सप्पज्जो	१२३
विचित्तपुप्फदुस्सान	१२१	विहाय नन्दन देवा	२१६
विचित्रपुप्फा गगना	३१२	वीथिया गच्छतो यस्स	४२
विचिनन्तो तथा दक्खि	३१४-३१६	वीथि सम्मज्जन कत्वा	२७७
विचिन अद्दस पुप्फ	१६८	वीमसनत्थ बुद्धस्स	१०६
विचिन नद्दस पुप्फ	४६	वीरङ्गरूपा बलिनो	१२६
विचित्तयित्वा धम्मत्थ	४१६	वीरो कमलपत्तक्खो	१०८
विजयी व महायोधो	१६०	वीरो पटुमपत्तक्खो	११०
विज्जाघरो तदा आसि	८१ १६८	वीरो सूरु च विक्कन्तो	१०४
विज्जाय मे सीलगुण	४००	वीसकोटिसता बुद्धा	२६५
वित्तिणो चेव तिस्सो च	३४४	वीसतिवस्ससहस्सान	३७८
वित्तिसज्जननो मय्ह	४०, ८८	वीसान चक्कवतीन	१८६
वित्थारिक बाहुजज्जा	३२०, ३८०	बुद्धि कौसिक बुद्ध	४७
विनतानदिया तीरे	६१	वुत्त हैत भगवता	२६५, २७२
विनत धनुमादाय	५३	वेदजात जन दिस्वा	३०७

वेदयन्ति च ते सोऽतिथि	३१६	सङ्काराममदासिम्ह	२१७
वेदिमज्जा व सुस्तोणि	२५१	सङ्घिकेसु विहारेसु	१३६
वेदियो सत्त कत्वान	१७५	सङ्घे पसादो यस्सतिथि	२८१
वेनेय्ये विनयतो सो	१५३	सङ्घो चे तिण्णकन्तारो	११५
वेभार नाम नगर	६० ३५७	सचे मयि दया अतिथि	२०३
वेसारज्जेहि सम्पन्नो	१४६	सञ्चङ्खित कुलमूल	३७५
वेसिका व अनाचारा	२६०	सट्ठि कम्पानि देविदो	४६
वेस्सभुस्स अपरेन	३७०	सट्ठिकोटिसता बुद्धा	२६५
वेस्सभू जिनवरो सत्था	३७०	सट्ठितुरियसहस्सानि	१५ १८ १६४ १६६ १७६
वेस्ससुहकुले जाता	२७५	सट्ठिभिक्षुसहस्सानि	३६६
		सट्ठिरतनमुब्बेधो	३७०
		सट्ठिराजसहस्सानि	३६६
		सट्ठिवस्ससहस्सानि	३३२ ३७०
		सट्ठिसतसहस्सानि	३६१
		सण्डासेन च केसे मे	२३७
		सतरसी नाम भगवा	४० ८७
		सतसहस्सवस्सानि	३२२
		सतसहस्सातिक्कते	२७७
		सतसहस्सितो कप्पे	५, ७ ११ १४, १६
		सतसहस्से कत कम्म	११६ १४२ १४६
			१५१, १७७
		सत्तानि पञ्चनूनानि	१५० २५८
		सत्तान तीणिक्खत्तु च	१३ ७६ ११७,
			१२७ १३३
		सत्तान पञ्चक्खत्तु च	६४, ८२ १६६
		सतिपट्ठानकुसला	१८८
		सातफलक दत्त्वान	३७६
		स त हत्तुण पुट्ठा	१३३
		सत सहस्सानि अप धुत्तकान	२१६
		सत्त उप्पलपुप्फानि	१८७
		सत्ततिदेवराजून	१८८
		सत्ततिभिक्षुसहस्सानि	३६६
		सत्ततिवस्ससहस्सानि	३६७
		सत्ततिसहस्सानि	३३४
		सत्तनत्तमनोहारा	१०८
		सत्तपातिसहस्सानि	२५७
		सत्तमाल गहेत्वान	१८७
		सत्तयोजनमुब्बेधो	१७५
		सत्तयोजनिक धूप	१३६ २५५
		सत्त रत्तिन्दिव तत्थ	१६८ १६६
सकजीवितपरिच्चागो	४०१		
स कदाचि तिलोकगो	१४१		
स कदाचि महावीरो	१०४ ११० १५१		
सकसकम्हि भवने	३००		
सक चित्त पसादेत्वा	२६, ५० १६६		
सकिं पि दिवस दुतिय	४०३		
सके घरे निसीदित्वा	५		
सकेन आनुभावेन	२५०		
सके पुत्ते चजतस्स	३६६		
सके सिस्सेनुसासित्वा	६४		
सक्कच्च मुनिनो वाक्य	१३४		
सक्कता पूजिता चेव	२२६		
सक्कस्स वचन सुत्वा	३६६		
सक्का थेवे कुसग्गेन	५७		
सक्काय वूपकासो मे	१७		
सक्केन सा दिन्नवरा	३६३		
सखिला च पदुमा च	३६७		
सगभ त विदित्वान	१२१		
सगा चुता मनुस्सेसु	१५८		
सङ्कारकूटा आहित्वा	१३६ २४२		
सङ्गा च पणवा चेव	३००		
सङ्गारान सभावत्थ	३२७		
सङ्घित्तकण्णा सेतक्खी	२२०		
सङ्घित्तेन मया वुत्त	१०८		
सङ्घिप्पिसु पथ यक्खा	३६५		
सङ्गीतियो पवत्तेति	३००		
सङ्गतो उद्दिसित्वान	१२		

सत्तवस्ससहस्सानि	३५६	३६७	सब्बत्थ विहेता नदी	२३०
सत्तसत्तसहस्सानि	२५५		सब्बत्थ सुखितो हुत्वा	१२७
सत्तसत्तसहस्सान	३३६		सब्बपारमिसम्भूत	११२ २८२
सत्तसत्ति कप्पानि	५८		सब्बबधनमुत्ताह	१८६
सत्तसारवरे तस्मि	०५		सब्बवेदविदू जातो	१४७
सत्तसारेभिनिक्ख ने	५८		सब्बवेग्भयातीतो	७८
सत्ताहमेवाह पसन्नचित्तो	४१७		सब्बवोसितवोसाना	१६०, १६६
सत्ताह धारयित्वान	६८ ४१४		सब्बसो द्यादित आसि	२१४
सत्ताह पटिसल्लाना	३३१		सब्बसोणमय घर	३१
सत्ताह वरसमापत्तिया	३३८		सब्बाकारेन भासतो	३६३
सत्ताह सालच्छदन	६८		सब्बाकार पक्कम्पथ	४३
सत्तिसल्लूपमा कामा	२२६		सब्बा ता पि भिक्खुनियो	२१३
सत्तुत्तमो अनधिवरो विनायको	२६८		सब्बायो पुरतो नीता	२१४
सदत्थे वायमेय्याथ	६४		सब्बासवपरिक्खीणो	१०७
सदेवक च पस्सन्तो	२६७		सब्बीतियो विवज्जतु	३१६
सदेवगन्धब्बमनुस्सरक्खसे	२६८, २६९		सब्बे अकसु बुद्धयूप	१७५
सदेवासुरनागेहि	१४५		सब्बे जना समागन्त्वा	४२
सद्धम्मपण्डरच्छत्त	३७६		सब्बे जना समागम्म	४३
सद्धम्मस्सवने युत्ते	२४३		सब्बे तत्थ समागन्त्वा	३४३
सद्धाधिमुत्तो सुमति	११०		सब्बे देवा पदिस्सन्ति	३१३
सद्धा परिवरित्वान	१३०		सब्बे म अपचायति	१३
सद्धापीति उपगत्वा	३६६		सब्बे सिस्सा समागन्त्वा	६३
सद्धा माता पिता मय्ह	७७		सब्बे सोणमया क्खत्ता	१६४
सद्धाय अभिनिक्खम्म	१४		सब्ब मणिमय आसि	१७४
सत्तत्ता कुथिता भूमि	१६६		सब्ब मणिमय थूप	१७४
सन्त यस भगवतो	१०६		सब्ब सरीरसञ्जात	२५१
सत्तारेत्वा बहुजन	३४५		सत्तहाचारी मण्डव्यो	४१७
सत्ति पक्खा अपतना	४१६		सभाव चिन्तयित्वान	३६४
सन्ति गता व आसु ते	२६०		समचित्ता समकम्मा	२६४
सन्तो च उपसन्तो च	३५३		समचित्तो समसमो	१०५
सन्धको धम्मको चैव	३५२		समणन्नाहणा चैव	१४३
सन्निपाता तयो आसु	३२७ ३२२ ३२६		समणी समणगुत्ता च	२१८ २२७, २३१, २३६, २४०
सब्बकम्म परिक्खीण	२८८		समणो तापसो विप्पो	१५८
सब्बकाल पि पथवि	२७८		समत्तिसहस्सानि	३२७, ३५६, ३७२
सब्बञ्जतेन आणेन	१५१		समादियित्वा बुद्धगुण	३१८
सब्बञ्जुत गवेसन्तो	३७४		समाधिगोचरा सब्बा	२७५
सब्बञ्जु फुल्लित दिस्वा	२२६		समाधीसु न मज्जामि	३
सब्बत्थ पूजितो होमि	८३, १७०		समानेत्वान ते सब्ब	२५६
			समुदा उत्तरा चैव	२७४

समुद्धरसिम लोक	२०	सह गाथावसानेन	१३६
सम्पत्ति त करित्वान	१६५	सह गाथ सुणित्वान	११
सम्पत्ति अनुभोत्वान	१८२, १८६ २१७	सह तस्सा निपातेन	२५०
	२३६ २४६	सह दट्टो आसीविसेन	४१७
सम्पन्नविज्जाचरणस्स तादिनो	२६७	सह विट्ठस्स मे छत्त	४१३
सम्बलो च सिरिमा च	३६०	सह दिस्वानह थूप	७७
सम्बलो च सुमित्तो च	३५७	सह पथतो ओक्कते	४०६
सम्बुद्धदस्सन गन्त्वा	३७३	सह पुञ्ञास्स कत्तारो	२१०
सम्बुद्धमुद्दिसित्वान	१०२	सह मे जातमत्तम्हि	२१८
सम्बद्धे उपपज्जन्ते	४३	सह वाचाय सब्ब पि	११६
सम्बुद्धो बोधय सत्ते	१०८	सह सच्चे कत मय्ह	४१६ ४१८
सम्बुद्ध अभिवादेत्वा	२६१ २६६	सहस्सकण्ड सतभेण्डु	८१ १६६
सम्बुद्ध पटिमानेन्ती	१८७	सहस्सकखत्तु राजा च	५१ १७६
सम्मज्जनिं गहेत्वान	३	सहस्सदेवराजून	२७६
सम्मुखा विय सम्बुद्ध	१४	सहस्सपरिवारेन	११४ १३१
सम्मोदमानो तेहि सह	४१७	सहस्समपि चे गाथा	१२५
सयम्भूनो पञ्चसता	२०६	सहस्समपि दत्तान	१४४
सरट्ठक सनिगम	४११	सहस्सरसी भगवा	८५ १६७
सरणागमने कञ्चि	३१६	सहस्साराणि चक्कानि	५६
सरणागमने किञ्चि	१५३	सहस्सियम्हि लोकम्हि	३११
सरणो भावित्तो च	३३०	सहायो ब्राह्मणो मय्ह	४१७
सरणो सबकामो च	३४६	सहा व सेट्ठिना तेन	२५५
सरण नाम नगर	३५५	सा कञ्जा कनकाभासा	२२०
सराजके सहोरोधे	४०६	साकियम्हि कुले जाता	२४६
सरीरकिञ्च कत्तान	१७३ ४०१	साकियानीहि धीराहि	२१०
सरीरणधो च सदा	१६२	सागरो व असङ्खोभो	३३५
सरेन मधुरेनाह	१४०	सा च अतुलिया जिनस्स इद्धि	३२५
सरेन रजनीयेन	१० १३६	सा च इद्धि सो च यसो	३२२
सल्लकत्तो महावीर	६	सा चला चलिता भूमि	२०१
ससत्थहत्थूपगत	४०७	साटक पजहिं तत्थ	३०७
ससागरन्त पथविं	४०७	साधु साधु कतञ्जूसि	१३४
ससावक त विमल	१११	साधू ति ते पटिस्सुत्वा	३०२
ससावक महालाभिं	१४२	साधू ति सो हट्ठमानो	३६८
ससिस्से निम्बुते नाथे	११८	साधू तिह पटिस्सुत्वा	१६
ससिं वै तारासहित	११५	सा पवेदितसब्बङ्गी	२५१
सह आवज्जिते थये	७६	सामञ्जाफलसम्पन्नो	१४०
सह आवज्जित मय्ह	१८६ १६८	सामञ्जा मे अनुपपत्त	१६५
सह कते सच्चवरे	११५ ४१६	सामा च चम्पानामा च	३७२
सह कोपे समुप्पन्ने	४०३	सामो यदा वने आसि	४१८
		सायपात नमस्सामि	७६

सारिपुत्तो तदावोच	१३३	सीहहनु ब्रह्मगिरो	१४०
सारिपुत्तो महापञ्चो	३०१ ३०२ ३०४	सीहा ब्यग्धा च दीपी च	६५
सालकल्याणिक पुष्प	६०	सीहासनस्स सामन्ता	२६
सालो च उपसालो च	३३६	सुकत मत्तिकापत्त	८४
सावको तस्स बुद्धस्स	११७	सुखदुक्खे तुलाभूतो	४१६
सावको वरुणो नाम	६८	सुखदुक्खेनुभोत्वान	२७२
सावक धुतवादान	२५४	सुखदुक्खेनुभोत्वाह	२६५
सावत्थिनगर गत्वा	२३२	सुखप्पत्तानुभोदाम	२७१
सावत्थिय कोसलमन्दिरे जिनो	१२४	सुखप्पत्तानुभोदामि	२६३
सावत्थिय पुरे वरे	२६१	सुखितो सज्जितो हुत्वा	२५६
सा बीसवस्ससत्तिका	२०८	सुखी भवस्सु दीघायु	१३२
सासनेन विनाम्हाक	११६	सुखी होतु महापञ्चो	५५, १७२
सासन जोतयित्वान	११८, २५४	सुखुमनिपुणत्थपटिविद्धो	३०३
सासन जोतयित्वा सो	१३६	सुखेधिता च ते सब्बे	२५३
सा सह ताहि गन्तवान	२११	सुखेन सुखितो होमि	३११
साह तमत्थ पुच्छिस्स	२३८	सुगतेन विना भूतो	११२
साह तेहि विनाभूता	२२८	सुगघदेह सब्बत्थ	१६१
साह सुत्वान सद्धम्म	२८८	सुगघ बेलुव दिस्वा	२६
साह सुत्वानिमा गाथा	२४१	सुचिर विहतत्तमो मया	६७
सिखी मुनिवरो बुद्धो	३६८	सुचिर सतपुञ्जलक्खण	६७
सिद्धत्थस्स अपरेन	३५८	सुजातस्स अपरेन	३५०
सिद्धत्थस्स भगवतो	३०, ३४ ३६ १८३	सुजाता धम्मदिन्ना च	३५१
सिद्धत्थो नाम सम्बुद्धो	५४	सुजातो जिनवरो बुद्धो	३५०
सिद्धत्थो मुनिवरो बुद्धो	३५८	सुञ्जकति विदित्वान	२२०
सिरिया रूपिनि दिस्वा	२४६	सुञ्जानो लोक अवेक्खस्सु	१३६
सिरिवड्ढो च नदो च	३६७	सुणित्वा तमह हट्ठा	२४६
सीत उण्ह न जानामि	८३ १७०	सुतो बुद्धस्स दायादो	२५६
सीत उण्ह विहनत	३५	सुत्तत विनय चा पि	३२४, ३२६, ३४६, ३४८, ३६१
सीत व्यपगत होति	३११		
सीलकञ्चुक दत्तवान	३७६	सुत्वा च विमल वाक्य	१०६
सीलखण्डभया मय्ह	४०७	सुत्वा त मुनिनो वाच	२६१
सीलवा गुणसम्पन्नो	४०६	सुत्वा दत्त्वा महादान	२०८
सीलेसु सवुत्ता हुत्वा	२८५	सुत्वान त धम्मवर	१५१, १६१
सील तस्स असङ्खेय्य	१४२	सुत्वान धम्म विमल	११६
सील समाधिपञ्च च	१६२	सुत्वान पञ्च सीलानि	४३
सीवला च असोका च	३२७	सुत्वान वचन सत्ता	२६०
सीवला च सुरामा च	३५८	सुत्वा पतीतो सुमनो	११४
सीस तत्थेव छिन्दित्वा	४१०	सुत्वा सुत्ततसेट्ठ त	२२१
सीहनादमसम्भीत	१४६	सुत्वाह मातु वचन	२५०
सीहव्यग्गेहि दीरीहि	४१८		

सुदत्तो चेव चित्तो च	३४६	सुवण्णवण्ण सम्बुद्ध	२६ ४५ ८५ ८७, ९० ९३
सुदस्सना सुपिया च	२६४	सुवत्थितोह निक्खतो	१४४
सुदस्सनो देवराजा	३५०	सुसम्पन्न तदा खेत	११
सुदस्सनो सुदेवो च	३४६	सुसाने सेय्य कप्पाभि	४१६
सुदस्सन नाम नगर	३४५ ३४६	सुसीला लज्जिनी चेव	२८४
सुदिन्न मे दानवर	१८६	सूलेहि विनिवज्झते	४०८
सुदुद्दस सुनिपुण	६५	सेट्ठिधीता तदा हुत्वा	२२७
सुदूरदा पि त सुत्वा	२१३	सेट्ठिनो अनुकम्पाय	२५४
सुदेवो धम्मसेनो च	३२७	सेट्ठि ततोनुजानित्वा	२८६
सुद्धे अनूने मम भिक्खुसङ्घे	२०४	सेतच्छतोपसोभितो	१७७
सुद्धोदनो महाराजा	२६०	सेतुविहारे कारेत्वा	२७७
सुधञ्ज नाम नगर	३५१	सेनासनानि भिक्खून्	११७
सुधम्मा देवपुरे रम्मे	३७५	सेनासन पञ्जापेमि	११६
सुधम्म नाम नगर	३३४	सेसभागानि ड्हिंसु	२१४
सुधोत रजकेनाह	१७६	सेसा सक्कुकुले जाता	२१०
सुन दस्सानुचरा जनता	३२६	सो अट्टासीति हत्थानि	३२४
सुदरी च सुमना च	३३७	सोकट्टा दीनवदना	२४१
सुपण्णा नाम सकुणा	६५	सोको च परिदेवो च	३
सुपुत्ता तस्स सिस्सा च	११५	सो च कायो रतननिभो	३३३
सुपुप्फितग्ग उपगम्म	२२६	सो च बुद्धो असमसमो	३३५ ३४२ ३५०
सुपुप्फित पवचन	३२१, ३३७	सो च ख्खो घनक्खधो	३४६
सुपुप्फित सालवन	२८	सो च सत्था अमितयसो	३३७
सुप्पियो च समुद्धो च	३५८	सो च सब्ब तम हत्वा	१२६
सुफुल्लो सालराजा व	३५६	सो छेत्वा बधन सब्ब	३३५
सुफुल्ल सालराज व	३०१	सो जिनो सकगेहम्मिह	३३३
सुभद्धो कटिस्सहो चेव	३५६	सोणा च उपसोणा च	३३०
सुमङ्गलो घटिकारो च	३७८	सोणो च उत्तरो चेव	३७०
सुमङ्गलो च तिस्सो च	३३१	सोणो च उपसोणो च	३२४
सुमङ्गल नाम नगर	३४६	सोणकिङ्कणिपुप्फान	१५ ७६
सुमनस्स अपरेन	३३०	सोणमया मणिमया	४६, ८१, १६६ १६६
सुमनो नाम सम्बुद्धो	२६ ५० ५७ ८१ १६८	सोणमया रूपिमया	२८
सुमनो यसधरो बुद्धो	३३०	सोणमय रूपिमय	१६३
सुमहापरिसमज्जे	११३	सोणाननो जिनवरो	१६०
सुमेधो जिनवरो बुद्धो	३४७	सो तदा पग्गहेत्वान	३६२
सुरक्खितो धम्मसेनो	३६२	सो तदा लोकपज्जोतो	१६१
सुरत्त सुकत चित्त	२५५	सो नून बुद्धिमज्जि	१०७
सुरिन्ददेवभवने	३२५	सो ते इज्झतु सडकपो	४६
सुवण्णरत्तिसङ्कास	२०३	सोत्थिको चेव रम्मो च	३७०
सुवण्णवण्णा हुत्वान	१६३	सो दानि अमत पत्तो	१५
सुवण्णवण्णो हुत्वान	८३ १७०		

सो पच्छा पब्बजित्वान	१७८	ससारसोत विदित्वा	३०६
सो पि धम्म पकासेसि	३३१	ससारे ससरतिया	२२३
सो पि पत्वान सम्बोधि	३५६	ससारे ससर तीह	२०६
सो पि बुद्धो अदितयसो	३५०, ३५२	ससितो अकत-धुना	४०१
सो पि बुद्धो असमसमो	३५२, ३५४ ३५६ ३५८	स्वक्खातो भिक्खवे धम्मो	११६
सो पि बुद्धो नरासभो	३५४	स्वागत वत नो आसि	२१० २७४
सो पि बुद्धो पका सि	३२५	स्वागत वत मे आसि	४, ५ ७-११, १४
सो पि म तदा व्याकासि	३३६ ३४१		
सो पि म बुद्धो व्याकासि	३२३ ३२६ ३२८		
सो पि सब्ब तम हत्वा	३६१	ह	
सो बुद्धो चक्कवत्तिस्स	३४०	हत्थिअस्सरथा पत्ती	१७६
सो बुद्धो दससहस्सिम्मिह	३५८	हत्थियान अस्सयान	७ १३ ८२ १६६ १६२
सो बुद्धा सट्ठिरतन	३५६, ३६०	हत्थियान निम्मिनित्वा	३६६
सोभण नाम नगर	४८, ३५३	हत्थिराजा तदा आसि	२३
सोभितस्स अपरेन	३३५ ३८२	हत्थिवण्ण तथेवस्स	२६१ २६६
सोभितो नाम सम्बुद्धो	४६	हत्थि अस्से रथे दत्वा	३६५
सोभितो वरसम्बुद्धो	३३५	हत्थी अस्सा गवा चापि	२६३
सो मे कथेसि आनन्दो	१७६	हृदय ददेय्य चक्ख	३६३
सो मे धम्ममदेसेसि	१५८, २३८	हृद बुद्धकरे धम्मे	३१४
सो मे पुट्ठो च व्याकासि	४०४	हृदमेत गवेसिस्स	१०
सो मे भूसनलोभेन	२३६	हृदाह दस्सयिस्सामि	२६८
सो म अससि एही ति	४१५	हरितक आमलक	२२
सो म तत्थ खमापेसि	४१०	हा योगा विप्पयोग ना	२१२
सो आचितो देववरेन चक्खुमा	२६८	हा सत्ति गोतमी याति	२०५
सोय कमलपत्तक्खो	११७	हास सुपण्णनयन	१०६
सो हेतु च सो पभवो	१८२	हिङ्गकारा साधुकारा च	३०१
सोह तेस यति सुत्वा	४१४	हिताय सबसत्तान	१४६, २४५
सवच्छरे गिम्हसमये	४१५	हिमवतस्साविद्धरे	६, ८ ७५ ७८
सवद्धितोय सुगत	२०३	हिरोत्तप्पेन गरुना	३६७
सविसट्ठो भवित्वाह	६६	हीनमज्झिमउक्कट्ट	४०४
सवुतो पातिमोक्खस्मि	६६	हीळिता जीविता वा पि	४०३
ससरित्वा च ससारे	२६०	हेमजालाभिसञ्छन्ना	१५
ससरित्वा भवे सब्बे	५८	हेमदोलाभसवना	२२०
ससारसोत तरणाय	३४२	हेमय ओपचितङ्ग	१२२
		हेमवण्ण महाबाहु	१२६
		हसारामसुपेच्चाह	१५२

उपमायो

अगधो विय स बत्थ किलेसविसनासको	१६०	करेहि उर पहुता छिन्नमूला यथा लता	२१२
अच्छरा विय देवेसु अहोसि रूपसम्पदा	२८७	काया निच्छरति रस्मि रत्ति व पब्बते सिखी	३७०
अतिरोचति वण्णन सरं व दिवाकरो	२५५	कुमारो कनकस्सेव कम्मञ्जस्स सुसिक्खितो	२१०
अद्दस कोसिक बुद्ध पुण्णमायव च्चिदिम	४७	कुदादगच्छदहनो अग्गिक्खधो व सोभसि	१६०
अनिच्चा वत सङ्खारा यथाय विलय गता	२१२	कुवितक्के विनोदे/स नागो तुत्तट्ठितो यथा	७६
अनुपलिनो पदुम व तोयम्हि सम्पवड्ढित	३६६	गच्छति न चिरेनेव, अग्गिरिव निरिघ्नो	२०५
अनुपलितो लोकेन तोयन दुम यथा	१६०	गज्जिता कालमेषो व नीलुप्पलसमसादिसो	३०२
अनुयञ्जनसम्पन्नो सालराजा व फुल्लितो	१६०	गधमादनसेलो व गुणगधविभूसितो	१६०
अनुपमो असदिसो हिमवा विय दिस्सति	३६०	गुणान आकरो वीरो रतनान व सागरो	१५०
अ वकारो व पदीपेन नि बुतो सो ससावको	३६०	गुणान आयतिभूतो रतनान व सागरो	११३
अभिज्जमाने उदके अगच्छि महिया यथा	२०७	चक्कवत्तिमणी नाम, यथा तपति योजन	३४७
असङ्गचित्तो स बत्थ अनिलो विय नायको	१६०	चक्कवत्ती व सो राजा बोज्झङ्गरतनिस्सरो	१६०
असम्भीता च ते बुद्धा मिगराजा व केसरी	६२	चदसूरसहस्सानि, आवेळमिव धारयि	२०७
असीतिहत्थमु बंधो सालराजा व दिस्सति	३५२	च दो व विमलो सुद्धो सतरसी व पतापवा	३४७
अस्सासेता यथा च दो सूरियो व पभङ्करो १०३	१६०	चवि च दो व गगने नि बुतो सो ससावको	३५६
आकासो विय पञ्चाय असङ्गो अनिलो		चित्त मुञ्ज यथा नाम लुञ्चि कोमारको युवा	२२४
यथा १०३, १६०		छस्सुरोदयकालेव लोक चाकासि धूमिक	२०७
इद्धी अनेका दस्सेसु पिळधविकर्त यथा	२१०	छाया विय सरीरेन, सह तेनेव ससरि	२५६
इदीवर व जलित आदित्त व हुतासन	४५	जलन्त दीपक्ख व, तरुणसुरिय व उगगत	३०१
उक्कामुखे यथा कम्बु एव रसीहि मण्डितो	३०५	जलन्त दीपक्ख व, विज्जु व गगने यथा	३०२
उदितो अजटाकासे रवी व सरदम्बरे	११३	जलन्त सतरसि व सालराज व फुल्लित	२५५
उद्धरित्वान पादासि, तालमिञ्ज व याचके	३६२	जलन्त हेमसेल व दीपक्ख व जोतित	११५
उपनेन्ति बहू अम्हे, सागरस्से व ऊमियो	२७२	जलित्वा अग्गिक्खधो व निब्बुतो सो ससावको	३२२,
उपनेन्ति बहू जना, सागरेयेव ऊमियो	२६७	३४५ ३६०, ३६५	
उपेच्च धम्ममस्सोसि, अमत व मनोहर	१६०	जलित्वा अग्गिक्खधो व, सम्बुद्धो परिनिब्बुतो	१७३
उरगो व तच जिण्ण, बुद्धपत्त व पादपो	३३६	जलित्वा अग्गिक्खधो व सुरियो अत्थङ्गतो यथा	३२७
उसभो व मही नदति, मिगराजा व कूजति	६३	जलित्वा धूमकेतु व निब्बुतो सो ससावको	३२७
एव पावचन तस्स अरहन्तेहि चित्तित	१४५	ततो चुताह तिदिव, अग सभवन यथा	२८३
ओद्धम्बरिकपुष्प व, चन्दम्हि ससक यथा	५४	ततो बुद्धाय निब्बायि, लीपच्चा व निरासवा	२१२
ओभासेति दिसा सग्गा, इदकेतु व उगगतो	३३२	तदातिविम्हिता सग्गा, सिरसा व कतञ्जली	२२५
ओभासेति दिसा सग्गा, च दो तारगणे यथा	३४७	तदेतरा भिक्खुनियो जिनग्ग तारा व च दानुगता	
ओभासेति दिसा सग्गा, सतरसी व उगगतो	१७४	सुमेरु २०४	
३६६, ३३५		तमह दिस्वान कुहक, थुसरसि व अतण्डुल	४६०
ककुधो विलसन्तो व मिगराजा व केसरी	१८७	तम्हा पापा न मुच्चिस्स भुत्वा बुद्धविस यथा	२६०
ककुध विलसन्त व देवदेव नरासभ	६१	तस्स आचिक्खती पापो कुमारो यथा नासियो	४१०
कगिकार व जलित, पुण्णमायेव च्चिदिम	८६	तस्साह वचन सुत्वा, सागरे व थल लभि	४१३
कम्पितो मेहराजा पि रङ्गमज्जे यथा नदो	२१२	तायो पि अनुपादाना दीपच्चि विय निब्बुता	२१२
करुणापुण्णहृदयो, गुणेन विय सागरो	१६०	तित्थियान यसे हति खज्जोताभा यथा रवि	११३

तेलयते यथा चक्क, एव कम्पति मेदनी	३१८
तेल हृत्थगत चेव, खिड्डो कोमारको यथा	२२४
ददामि पत्थित सब्ब, मणी व सब्बकामदो	३८०
दस दिसा पभासेत्वा, सतरसी व अप्पभा	३८१
दुम व अतो सुसिर कदलि व असारक	४०६
दोठालोला व ते कण्णा, वेवण्ण समुपागता	२५१
द्वित्तिसलक्खणधरो सनक्खत्तो व चन्दिमा	१६०
धम्मदिन्ना यथा धीरा एव धारेथ भिक्खवो	२४४
धरणीरिव सीलेन हिमवा व समाधिना	१०३, १६०
धरणूपमो धमनेन सीलेन सागरूपमो	३२२
नदित्वा सीहनाद व निब्बुत्तो सो ससावको	३७२
नदीसतेहि व सह गङ्गा पञ्चहि सागर	२०२
नभे अचुगगत धीर च द व गगने यथा	३०२
नभे व अचुगगत च दमण्डल	२६६
नभ अम्भुगमी वीरो हसराजा व अम्बरे	१८६
नळग्गी विय जोतन्ती रतनेहेव सत्तहि	२५५
नागी व बधन छेत्वा विहरामि अनासवा	१८२, २१०,
	२३६ २७२ २७४ २६२
नागो व बधन छेत्वा पत्तो सम्बोधिमुत्तम	३६८
नागो व बधन छेत्वा, पाविसि कानन वन	४११
नागो व बधन छेत्वा, विहरामि अनासवो	८३ ६०,
	११० १४०, १६५
निब्बापेता यथा मेघो सागरो व गुणाकरो	१०३, १६०
निसिन्न अद्दस बुद्ध उदेन्त व पभञ्जकर	११५
निसीदि तत्थ भगवा सीहो व गिरिगभरे	६०
निहन्तिवा तम सब सुरियो अम्भुगतो यथा	३५६
पञ्जुन्नोरिव भूतानि धम्ममेघेन वस्सति	११३
पतिट्ठा सब्बभूतान, मही व मुनिसत्तमो	१६०
पदुमुत्तरगघो व तस्मा सो पदुमुत्तरो	११०
पब्बतग्गे यथा अग्नि, पुण्णमायेव चन्दिमा	८१, १६८
पभातकाले व्यसनङ्गतान, दिस्वान निय्याति व	
चन्दलेखा	२०४
पभाते विय तारायो न दिस्सन्ति जिन्नोरसा	२०२
पभा निद्धावती तस्स, सतरसी व उग्गतो	३३७
परिनिब्बायि सम्बुद्धो, उल्लुराजा व अत्थमि	३३०
पुण्णमाये यथा चन्दो, परिसुद्धो विरोचति	३१६
व्यामप्पभापरिवृतो, सतरसी दिवाकरो	१६०
भूमिय पतित दन्त इन्दकेतू व पातित	१२५
मज्झहिक्के व सूरियो, एव सो उपसोभथ	३५७
मज्झहिक्के व सूरिय ओलोकेसि नरासभ	३०१

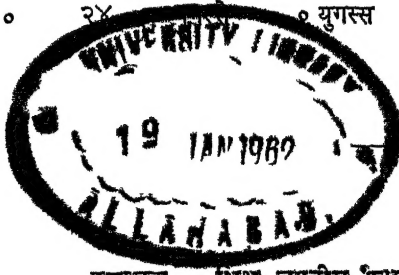
मज्झहिक्के व सूरियो, पस्सन्ति लोकनायक	३०२
मज्झ गतो पि चादिच्छो, न तापेसि गसी यथा	४१८
महतो सारवन्तस्स, यथा रुक्मस्स तिष्ठता	२१५
मिग उण्णा यथा गव, तदाह सत्तुव बंध	२३७
मुच्चत सत्तुसम्बाधा तदाह सत्तुका यथा	२३७
यथा अ दुधरे पुरिसो चिरगुत्था दुर्खाट्टितो	३१५
यथा अमच्छा मुद्दिक्कामो, रज्जो अतेपुरे जने	३८८
यथा अरोहि परिरुद्धो, विजते गमनम्पथे	३०६
यथा अहु पभा तस्स असमस्स महेसिना	३५२
यथा आपन्नसत्तान, भारमोरोपन ध्रुव	३१४
यथा उच्चारट्टानग्निह करीस नरनारियो	३०६
यथा उल्लूहि गगन, विचित्त उपसोभति	३४२
यथा खित्त नभे लेड्डु, ध्रुव पतति भूमिय	३१३
यथा गगनमुल्लूहि, एव सो उपसोभथ	३२५
यथा गूथगतो पुरिसो, तळाक दिस्वान पूरित	३०६
यथा च तरुणो भद्दो पठ्ठे योव्वने ठितो	१६२
यथा निक्खन्तसयनस्स, सीहस्स नवन ध्रुव	३१३
यथा पि उण्हे विज्जन्ते अपर विज्जति सीतल	३०५
यथा पि उदक नाम, कल्याणे पापके जने	३१७
यथा पि ओसधी नाम, तुलाभूता सदेवके	३१६
यथा पि कुणप पुरिसो कण्ठे बध जिगुच्छिय	३०६
यथा पि कुम्भो सम्पुण्णो यस्स कस्सचि अघो	
कतो	३१४
यथा पि चमरी वाल किस्मिच्चि पटिलग्गित	३१८
यथा पि जज्जरनाव, पलुग्ग उदगाहिनि	३०६
यथा पि दुक्ख विज्जन्त, सुख नाम पि विज्जति	३०५
यथा पि पथवी नाम, निक्खित्त अरुचि सुचि	३१७
यथा पि पथवी नाम, सुचि पि अरुचि पि च	३१६
यथा पि पब्बतो संलो, अचलो सुप्पतिट्ठितो	३१७
यथा पि पापे विज्जन्ते, कल्याणमपि विज्जति	३०५
यथा पि पुरिसो चोरेहि, गच्छन्तो भण्डमादिय	३०६
यथा पि बलवा पोसा, अण्णव तरितुस्सहे	७७
यथा पि व्याधिता पुरिसो, विज्जमाने	
तिकिच्छके	३०६
यथा पि भण्डसामुग्ग, अनुरक्खति सामिनो	२६४
यथा पि भद्दकं खेतो, बीज अप्प पि रोपित	६५, ८४
यथा पि भिक्खु भिक्खन्तो, हीनमुक्कट्टमज्झमे	३१५
यथा पि वाणिजो नाम कत्वान भण्डसञ्चय	३७१
यथा पि सब्बसत्तान, मरण ध्रुवसस्सत	३१३

यथा पि समये पत्ते पुष्फन्ति पुष्फिनो दुमा ३१६	विरोचेसि दिसा सब्बा उदय सुरियो यथा ५६
यथा पि सागरे ऊमि गगने विय तारका १४५ ३५	वीरो पदुमपत्तक्खो कन्तो च पदुम यथा ११०
यथा पि सागरे ऊमी न सक्का ता गणेतुय ३२७	वेदिमज्झा व सुस्सोणी सूना व नीतकिब्बिसा २५१
यथा पि सागरो नाम दस्सनेन अतप्पियो ३३५	वेसिका व अनाचारा जिनसासनदूसिका २६०
यथा पि सीहो मिगराजा निस्सज्जट्टानचडकमे ३१५	सकुणीव तथाकामे पल्लडकेन कमी तदा २०७
यथा पि सेवको सार्मि धनहेतुमुपागतो ३६०	सत्ति गता व आसु ते दीपच्ची व निरासवा २६०
यथा मनुस्सा नदि तरता पटितित्थ	सब्बा नो अपचायन्ति देवता विय मानुसा २६६
विरज्झय ३१० ३२३ ३७७	सब्बा मे अपचायन्ति देवता विय मानुसा २६१
यथा या काचि नदियो ओसरति महोदधि ३१८	समाधिना मेरूपमो ज्ञाणन गगनूपमो ३२२
यथा ये केचि सम्बुद्धा धम्मचक्क पवत्तयु ३१६	समानसुखदुक्खता देवता विय नन्दने २६१
यथा ये केचि सम्बुद्धा पूरयु दस पारमी ३१६	सत्तलकत्तो यथा वेज्जो दिट्ठिगण्डविफालको १६१
यथा ये केचि सम्बुद्धा बोधिमण्डमिह बुज्झरे ३१६	सर्पि व तारासहित सावकेहि पुरक्खत ११५
यथाय भिक्खु वज्झीसो एव धारेथ भिक्खवो १४६	सागरो च ससीको व विनदी करुण गिर ११८
यथा रत्तिक्खये पत्ते सूरियुग्गमन ध्रुव ३१३	सागरो व असङ्खोभो पब्बतो व दुरासदो ३३५
यथा सीतोदक नाम पविट्ठ यस्स कस्सचि ३६८	सा गोतमी गता सन्ति तारा व सूरियोदय २१३
यथा सुफुल्ल पवन नानागवेहि धूपित ३३५	सासपारिव सब्बानि एकेनग्गहि मुट्ठिना २०७
यथा सुबद्धो मोरहत्थो एव सोभति सो बुमो ३४६	सिनेह मुसल कत्वा मद्दि कोमारिका यथा २२४
यससा वित्थतो वीरो आकाससदिसो मुनि १६०	सिधू व वनराजीन किलेसमलहारको १६०
युगन्ते विय लोक सा जालामालाकुल अका २०७	सीहो व पञ्जर भेत्वा पत्तो सम्बोधिमुत्तम ३७०
रत्तञ्जु भिक्खुनीन सा एव धारेथ भिक्खवो २१५	सीहो व पञ्जर भेत्वा पापुणिससति बोधिय २६४
रम्मा चावेसि म ठाना वातो व धरणीरुह ३६३	सुख मे तादिस नत्थि फुट्ठे पादतले यथा ६५
रहदमिव विप्पसन्न सुफुल्ल पदुम यथा ३०२	सुफुल्लो सालराजा व विज्जू व गगने यथा ३५६
राहुमुत्तो यथा सूरियो, तापेन अतिरोचति ३१६	सुफुल्ल सालराज व, चन्द व गगने यथा ३०१
रसिजालपरिक्खित्तो दित्तो व कनकाचलो १६०	सुसानमिव वीमच्छ रमन्ते यत्थ बालिसा २५१
लद्धा यदिच्छक्क भोग, पूरहत्थो व गच्छति ३८६	सुसुमारो व सळति ।क विपाको भविस्सति ६३
लोकविस्सुतकित्ति च, सिनेरू व नगुत्तमो १६०	सोण्णाननो जिनवरो समणी व सिलुच्चयो ६०
वन ओभासते बुद्धो सालराजा व फुल्लितो १६८	सो पि बुद्धो अमितयसो आदिच्चो व विरोचति ३५
बलाहको व अनिलेन, सुरियेन विय उस्सवो ३६०	सोभति दीपरुक्खो व सालराजा व फुल्लितो ३२१
वस वत्तेसि कायेन याव ब्रह्मनिवेसन २०७	सोभते उळुराजा व सुरियो मज्झन्धिके यथा ३२४
वायसान यथा खीर दुल्लभो लोकनायको ५४	सोभते सतरसी व उळुराजा व पूरितो ३६२
वासव विय वस्सन्त, देसनाजलद तर ११५	सोभते सालराजा व उळुराजा व पूरितो ३५
वासिता विय वायथ १६१	सो हज्जन्ते मूदमति चोरो व गिरिगभरे २३७
विजयी व महायोधो, मारसेनावमद्दो १६०	सगता विय तारायो, विरोचिसु महिद्धिका २१०
विज्जुपात व दस्सेत्वा, निब्बुता ते महायसा ३२५	हत्थिवण्ण तथेवस्स, पब्बत जलधि तथा २६१, २६६
विज्जुलट्ठी व आकासे, चन्दो व गहपूरितो ३७८	

सुद्धिपण

पिट्टे	पत्तिय	असुद्धपाठो	सुद्धपाठो
१८	२३	अनुभूत्वान	अनुभूत्वान
३८	१	जजुलत्तम०	जलजुत्तम०
४३	२२	इमा	इमा गाथायो
४५	(सिरो)	नळमालिवग्गा	नळमालिवग्गो
"	१२	अनुप्पता	अनुप्पता*
४८	३	सोमण	सोमग
५७	१८	न त्थञ्जो	नत्थञ्जो
६२	२४	चवम्भेति	च वम्भेति
६३	१६	० थूपत्तिके	० थूपत्तिके
६४	१५	धुरधोरेय्ह	धुरधोरेय्ह
६२	२४	चत्तस्सो	चत्तस्सो
६३	७	अञ्जलि	अञ्जलि
१००	७	कप्प	कप्पे
१०६	१२	तत्थूपपन्ना	तत्थूपपन्नो
"	"	तेन	तेन
१३३	१७	पब्बजति	पब्बाजेति
१४८	(अधो)	सच्च वज्जीस	सच्च वज्जीस
१५५	६	पच्छिम	पच्छिमे
१५७	१८	यदत्तीत	यदत्तीत
१६०	६	सनक्खतो	सनक्खत्तो
१६८	२३	देस	देह
१७२	२१	अनासवा	अनासवो
१६७	१	दुवे	दुवे
१६८	२१	दट्ठु	दट्ठु
२००	२४	० युगस्स	० युगस्स

पिट्टे	पत्तिय	असुद्धपाठो	सुद्धपाठो
२२२	१५	समहीपति	स महीपति
२२३	६	एदग्गे	एतदग्गे
२२४	११ १३	पक्खि पि	पक्खिपि
२२६	६	अद्दसाह	अद्दसाह
२४०	(उपरि)	थरी०	थेरी०
२६३	१३	गोतम	गोतम
२६६	१०	मानसा	मानुसा
२७६	(अधो)	कुलाल	कुलालय
२८२	(अधो)	सब्बासे	सब्बासव
२८३	१	गाथाया	गाथायो
२८८	१६	गाथायो	गाथायो
३१६	१४	पुब्बकेहि	पुब्बकेहि
३१८	१	इम	इमे
३२०	(अधो)	पञ्चामिञ्जासु	पञ्चाभिञ्जासु
३३३	१२	धम्मदसने	धम्मदेसने
३५५	(सिरो)	अनामदस्सी०	अनोमदस्सी०
३५६	१४	अभिञ्जा०	अभिञ्जा०
"	१७	त	त
३४६	२	धन	धन
३८१	६	यामप्पभा	यामप्पभा
३८७	१२	पण्णसालक	पण्णसालक
३९०	१४	धञ्ज	धञ्ज
३९१	२१	सिंरराजा	सिंरराजा
४०३	१६	ते न	तेन

प्रकाशक भिक्षु जगदीश काश्यप, मन्त्री, पालि प्रकाशन मण्डल,
बिहार, नालन्दा (पटना)

मुद्रक श्री कृष्णचन्द्र बेरी, विद्यामन्दिर प्रेस प्राइवेट लिमिटेड,
डी० १५/२४, मानमन्दिर, वाराणसी-१